බුද්ධජයන්තීත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 4.

විනයපිටකයෙහි

3 වන ග්‍රන්ථය

මහාවග්ගපාළි

ද්විතීය භාගය

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

අම්බලම්ගොඩ ශාසනෝදය පරිවෙණාධිපති

පණ්ඩිත

අම්බලම්ගොඩ ධම්මකුසල ස්ථවිරයන් වහන්සේ

විසින් කරණලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්තයි.

ලංකාණ්ඩුව මගින් ප්‍රකාශිතයි.

බු. ව. 2501.

ක්‍රි. ව. 1957.

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume iv.

THE THIRD BOOK IN THE

VINAYAPIṬAKA

MAHĀVAGGAPĀLI

PART II

WITH THE SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE PANDITA

AMBALAMGODA DHAMMAKUSALA THERA

PRINCIPAL OF SASTRODAYA PIRIVENA, AMBALAMGODA.

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

B. E. 2501
C. E. 1957

විනයපිටකෙ

මහාවග්ගපාළි

විනයපිටකයෙහි

මහවග

“තථාගතප්පවෙදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති නො පටිච්ඡන්නො” –

“මහණෙනි,, තථාගතයන්වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණලද ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ – ප්‍රකට වූයේ ම බබළයි වැසුනේ නොම බබලයි.”

(අඞ්ගුත්තරනිකාය, තිකනිපාත - භරණ්ඩුවග්ග, 9 සූත්‍රය)

පටුන

CONTENTS

සඞ්කෙත නිරූපණය . . . .
පාළි හෝඩිය II

මහාවග්ගපාළියා දුතියො භාගො

6. භෙසජ්ජක්ඛන්ධකං . . . . 520 – 623

පඤ්චභෙසජ්ජකථා 520. මූලාදිභෙසජ්ජකථා 524. පිලින්දිවච්ඡකථා 530. ගුළාදිඅනුජානනා 542. අන්තොවුට්ඨාදිපටික්ඛෙපකථා 542. උග්ගහිතපටිග්ගහණං 546. පටිග්ගහිතාදිඅනුජානනා 548. සත්ථකම්මපටික්ඛෙපකථා 552. මනුස්සමංස පටික්ඛෙපකථා 554. හත්ථිමංසාදිපටික්ඛෙපකථා 558. යාගුමධුගොළකානුජානනා 562. තරුණපසන්නමහාමත්තවත්ථු 564. බෙලට්ඨකච්චානවත්ථු 568. පාටලිගාමවත්ථු 572. සුනිධවස්සකාරවත්ථු 574. කොටිගාමෙ සච්චකථා 578. අම්බපාලිවත්ථු 580. ලිච්ඡවීවත්ථු 580. සීහසෙනාපතිවත්ථු 584. කප්පියභූමි අනුජානනා 596. මෙණ්ඩකගහපතිවත්ථු 600. පඤ්චගොරසාදි අනුජානනා 610. කෙණියජටිලවත්ථු 612. රොජමල්ලවත්ථු 616. වුඩ්ඪපබ්බජිතවත්ථු 620. චතුමහාපදෙසකථා 624. උද්දානගාථා 626.

7. කඨිනක්ඛන්ධකං . . . . 628 – 670

කඨිනානුජානනා 628. ආදායසත්තකං 632. සමාදායසත්තකං 634. ආදායඡක්කං 636. සමාදායඡක්කං 638. ආදායපණ්ණරසකං 640. සමාදායපණ්ණරසකාදීනි 642. විප්පකතසමාදාය පණ්ණරසකං 642. අනාසාද්වාදසකං 648. ආසාද්වාදසකං 652. කරණීයද්වාදසකං 656. අපවිනයනවකං 660. ඵාසුවිහාරපඤ්චකං 664. පලිබොධාපලිබොධකථා 666. උද්දානගාථා 668.

8 චීවරක්ඛන්ධකං . . . . 672 – 754

ජීවකවත්ථු 674. සෙට්ඨිභරියාවත්ථු 616. බිම්බිසාරරාජවත්ථු 680. රාජගහසෙට්ඨිවත්ථු 682. සෙට්ඨිපුත්තවත්ථු 686. පජ්ජොතරාජවත්ථු 688. සිවෙය්‍යකදුස්සයුගකථා 692. සමතිංසවිරෙචනකථා 692. වරයාචනා 696. කම්බලානුජානනාදිකථා 698. පංසුකූලපරියෙසනං 700. චීවරපටිග්ගාහකසම්මුති 700. භණ්ඩාගාරසම්මුති 702. චීවරරජනං 706. ඡින්නකචීවරානුජානනා 708. තිචීවරානුජානනා 708. අතිරෙකචීවරකථා 710. විසාඛාවත්ථු 714. නිසීදනාදිඅනුජානනා 722. පච්ඡිමවිකප්පනුපගචීවරාදිකථා 726. සඞ්ඝිකචීවරුප්පාදකථා 728. උපනන්දසක්‍යපුත්තවත්ථු 732. ගිලානවත්ථු 734. මතසන්තකකථා 736. නග්ගියපටික්ඛෙපො 740. කුසචීරාදිපටික්ඛෙපො 740. සබ්බනීලකාදිපටික්ඛෙපො 742 වස්සංවුට්ඨානං අනුප්පන්නචීවරකථා 744. සඞ්ඝෙ භින්නෙ චීවරුප්පාදකථා 746. දුග්ගහිතසුග්ගහිතාදිකථා 746. අට්ඨචීවරමාතිකා 748. උද්දානගාථා 752.

9. චම්පෙය්‍යක්ඛන්ධකං . . . . 756 – 840

කස්සපගොත්තවත්ථු 756. අධම්මෙනවග්ගාදිකථා 762. ඤත්තිවිපන්න-
කම්මාදිකථා 766. චතුවග්ගකරණාදිකථා 772. පාරිවාසිකාදිකථා
778. ද්වෙනිස්සාරණාදිකථා 780. අධම්මකම්මාදිකථා 784. උපාලි-
පුච්ඡා 788. තජ්ජනීයකම්මං 798. නියස්සකම්මං 804. පබ්බාජනීය-
කම්මං 804. පටිසාරණීයකම්මං 804. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙ-
පනීයකම්මං 804. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං 806.
ආපත්තියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං 806. තජ්ජනීයකම්ම
පටිප්පස්සද්ධි 808. නියස්සකම්මපටිප්පස්සද්ධි 814. පබ්බාජනීයකම්ම-
පටිප්පස්සද්ධි 814. පටිසාරණීයකම්මපටිප්පස්සද්ධි 816. ආපත්තියා
අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මපටිප්පස්සද්ධි 816. ආපත්තියා අප්පටි-
කම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මපටිප්පස්සද්ධි 816. ආපත්තියා අප්පටිනිස්ස
ග්ගෙන උක්ඛෙපනීයකම්මපටිප්පස්සද්ධි 818. තජ්ජනීයකම්මවිවාද-
කථා 818. නියස්සකම්මවිවාදකථා 822. පබ්බාජනීයකම්ම විවාදකථා
822. පටිසාරණීයකම්මවිවාදකථා 824. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙ
පනීයකම්මවිවාදකථා 824. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීය-
කම්මවිවාද කථා 824. ආපත්තියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීය-
කම්ම විවාදකථා 826. තජ්ජනීයකම්මපටිප්පස්සද්ධිවිවාදකථා 826.
නියස්සකම්මපටිප්පස්සද්ධිවිවාදකථා 830. පබ්බාජනීයකම්මපටිප්ප
ස්සද්ධි විවාදකථා 830. පටිසාරණීයකම්මපටිප්පස්සද්ධිවිවාදකථා
830. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්ම පටිප්පස්සද්ධි විවාද-
කථා 832. අපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මපටිප්පස්සද්ධි
විවාදකථා 832. ආපත්තියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්ම
පටිප්පස්සද්ධිවිවාද කථා 834. උද්දානගාථා 834.

10. කොසම්බක්ඛන්ධකං . . . . 842 – 90

කොසම්බකවිවාදකථා 842. දීඝාවුවත්ථු 858. බාලකලොණකාගමන
කථා 870. පාචීනවංසදායගමනකථා 872. පාරිලෙය්‍යකගමනකථා
876. අට්ඨාරසවත්ථු 880. ඔසාරණානුජානනා 886. සඞ්ඝසාමග්ගී 888.
උපාලි සඞ්ඝසාමග්ගී පුච්ඡා 890. උද්දානගාථා 894.

ගාථාදිපාදසූචි . . . . 97 – 900
සඤ්ඤානාමසූචි . . . . 01 – 903
පදානුක්කමණිකා . . . . 904 – 959
ශුද්ධිපත්‍රය . . . . 960 – 964

සඞ්කෙතනිරූපණං

ABBREVIATIONS

අම්.	——	'අම්බලම්ගොඩ'-මහාවිහාර-තාලපණ්ණපොත්ථකං
ජම්.	——	'හික්කඩු'-ජනානන්දාරාම විහාර-තාලපණ්ණපොත්ථකං
තොවි.	——	'තොටගමු'-මහාවිහාර-තාලපණ්ණපොත්ථකං
මනුප.	——	'මහනුවර-පත්තිරිප්පු'පොත්ථකාලය-තාලපණ්ණපොත්ථකං
සීමු.	——	සීහලක්ඛර-මුද්දිත පොත්ථකං
මඡසං.	——	මරම්මඡට්ඨසංගීතිපිටක-පොත්ථකං
සි.	——	ස්‍යාමක්ඛර-පොත්ථකං
PTS.	——	Pali Text Society–Mahāvagga

THE PĀLI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS

අ a　ආ ā　ඉ i　ඊ ī　උ u　ඌ ū　එ ē　ඔ ō

CONSONANTS

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ṅa
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ṭa	ඨ ṭha	ඩ ḍa	ඪ ḍha	ණ ṇa
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya　ර ra　ල la　ව va　ස sa　හ ha　ළ ḷa　අං aṃ

ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ kē	කො kō
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khē	ඛො khō
ග ga	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

ක්ක kka	ජ්ඣ jjha	ත්ථ ttha	බ්‍ර bra
ක්ඛ kkha	ඤ්ඤ ñña	ත්ව tva, ත්‍ර tra	ම්ප mpa
ක්‍ය kya	ඤ්හ, ñha	ද්ද dda	ම්ඵ mpha
ක්‍රි kri	ඤ්ච, ච ñca	ද්ධ, ඪ ddha	ම්බ, ඹ mba
ක්ව kva	ඡ, ඤ්ඡ ñcha	ද්‍ර dra	ම්භ mbha
ඛ්‍ය khya	ජ, ඤ්ජ ñja	ව, ද්ව dva	ම්ම mma
ඛ්ව khva	ඤ්ඣ ñjha	ධ්ව dhva	ම්හ mha
ඞ්ක ṅka	ට්ට ṭṭa	න්ත nta	ය්ය, ය්‍ය yya
ඞ්ඛ ṅkha	ට්ඨ, ඨ ṭṭha	න්ථ ntha	ය්හ yha
ග්ග gga	ඩ්ඩ ḍḍa	න්ද nda	ල්ල lla
ග්ඝ ggha	ඩ්ඪ ḍḍha	න්ධ ndha	ල්‍ය lya
ග්‍ර gra	ණ්ණ ṇṇa	න්න nna,	ල්හ lha
ඞ්ග ṅga	ණ්ට ṇṭa	න්හ nha	ව්හ wha
ඞ්ඝ ṅgha	ණ්ඨ ṇṭha	ප්ප ppa	ස්ස ssa
ච්ච cca	ණ්ඩ, ඬ ṇḍa	ප්ඵ ppha	ස්ම sma
ච්ඡ ccha	ණ්හ ṇha	බ්බ bba	ස්ව swa
ජ්ජ jja	ත්ත tta	බ්භ bbha	හ්ම hma
	හ්ව hva	ළ්හ ḷha	

ා ā　ි i　ී ī　ු ු u　ූ ූ ū　ෙ ē　ො ō

විනයපිටකෙ

මහාවග්ගපාළියා

දුතියො භාගො

විනයපිටකෙ

මහාවග්ගපාළියා

දුතියො භාගො

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

6

භෙසජ්ජක්ඛන්ධකං

---

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා **සාවත්ථියං** විහරති **ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස** ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූනං සාරදිකෙන ආබාධෙන ඵුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භත්තම්පි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කිසා හොන්ති ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා. අද්දසා ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ කිසෙ ලූඛෙ දුබ්බණ්ණෙ උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෙ ධමනිසන්ථතගත්තෙ. දිස්වාන ආයස්මන්තං **ආනන්දං** ආමන්තෙසි: "කින්නු ඛො ආනන්ද එතරහි භික්ඛූ කිසා ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා ?" ති.

2. "එතරහි භන්තෙ භික්ඛූනං සාරදිකෙන ආබාධෙන ඵුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භත්තම්පි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කිසා හොන්ති[1] ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා" ති.

3. අථ ඛො භගවතො රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි: "එතරහි ඛො භික්ඛූනං සාරදිකෙන ආබාධෙන ඵුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භත්තම්පි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කිසා ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා. කින්නු ඛො අහං භික්ඛූනං භෙසජ්ජං අනුජානෙය්‍යං, යං භෙසජ්ජඤ්චෙව අස්ස භෙසජ්ජසම්මතඤ්ච ලොකස්ස. ආහාරත්ථඤ්ච ඵරෙය්‍ය. න ච ඔළාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායෙය්‍යා" ති.

---

1. "හොන්ති" ඌනං සී මු.

විනයපිටකයෙහි

මහාවග්ග

ද්විතීය භාගය

—— ෧ ——

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සම්මාසම්බුද්ධරජානන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා.

6

භෙසජ්ජක්ඛන්ධකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ **සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි** වූ **අනේපිඬුසිටුහුගේ** ආරාමයෙහි වාසය කරණ සේක. එකල්හි ශරත්කාලයෙහි හටගත් පිත්තරෝගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂූන්හට බොන ලද කැඳ ද (නො දිරීමෙන්) නැගෙයි. අනුභව කල බත් ද (නො දිරීමෙන්) නැගෙයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂූහු වැරුණු රළු සිරුරු ඇත්තාහු දුර්‍වර්‍ණ වූවාහු ඉතා පඬුවන් වූවාහු නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තාහු වෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැරුණු රළු සිරුරු ඇති දුර්‍වර්‍ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇති ඒ භික්ෂූන් දුටු සේක. දැක "**ආනන්‍දය,** දැන් භික්ෂූහු කුමක් හෙයින් වැරුණු රළු සිරුරු ඇත්තාහු දුර්‍වර්‍ණ වූවාහු ඉතා පඬුවන් වූවාහු නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තාහු දැ" යි අනඳ-තෙරුන් ඇමතූ සේක.

2. "ස්වාමීනි, දැන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂූන්හට බොන ලද කැඳ ද උඩට එයි. අනුභව කල බත් ද උඩට එයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂූහු වැරුණාහු ය. රළු වූ සිරුරු ඇත්තෝ ය. දුර්‍වර්‍ණ වූවෝ ඉතා පඬුවන් වූවෝ ය. නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තෝ ය."

3. ඉක්බිති රහොගත වූ විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිතෙහි "දැන් ශරත්කාලයෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂූන්හට බොන ලද කැඳ ද උඩට එයි. අනුභව කල බත් ද උඩට එයි. ඒ හෙතුවෙන් ඒ භික්ෂූහු වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුර්‍වර්‍ණ වූවෝ ඉතා පඬුවන් වූවෝ ය. නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තෝ ය. එහෙයින් යමක් බෙහෙත් වන්නේ ද, ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි සම්මත කරණ ලද්දේ ද, අහර කිසක් සපයන්නේ ද, දළ ආහාරයක් සේ නො පෙණෙන්නේ ද, එබඳු වූ බෙහෙදක් මම භික්ෂූන්ට කිම අනුදන්නෙම් දැ"යි අදහසෙක් පහළ වූයේ ය.

4. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි: "ඉමානි ඛො පඤ්ච භෙසජ්ජානි. සෙය්‍යථීදං: සප්පි නවනීතං තෙලං මධු ඵාණිතං භෙසජ්ජානි චෙව භෙසජ්ජසම්මතානි ච ලොකස්ස. ආහාරත්ථඤ්ච ඵරන්ති. න ච ඔළාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායති. යන්නූනාහං භික්ඛූනං ඉමානි පඤ්ච භෙසජ්ජානි අනුජානෙය්‍යං කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජිතු" න්ති.

5. අථ ඛො භගවා සායණ්හසමයං පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "ඉධ මය්හං භික්ඛවෙ, රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි: 'එතරහි ඛො භික්ඛූනං සාරදිකෙන ආබාධෙන ඵුට්ඨානං යාගුපි පීතා උග්ගච්ඡති. භත්තම්පි භුත්තං උග්ගච්ඡති. තෙ තෙන කිසා ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා. කින්නු ඛො අහං භික්ඛූනං භෙසජ්ජං අනුජානෙය්‍යං යං ඛො[1] භෙසජ්ජං චෙව අස්ස, භෙසජ්ජසම්මතඤ්ච ලොකස්ස. ආහාරත්ථඤ්ච ඵරෙය්‍ය. න ච ඔළාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායෙය්‍යා" ති.

6. තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ, එතදහොසි: "ඉමානි ඛො පඤ්ච භෙසජ්ජානි. සෙය්‍යථීදං: සප්පි නවනීතං තෙලං මධු ඵාණිතං භෙසජ්ජානි චෙව භෙසජ්ජසම්මතානි ච ලොකස්ස. ආහාරත්ථඤ්ච ඵරන්ති. න ච ඔළාරිකො ආහාරො පඤ්ඤායති. යන්නූනාහං භික්ඛූනං ඉමානි පඤ්ච භෙසජ්ජානි අනුජානෙය්‍යං කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජිතු" න්ති. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තානි පඤ්ච භෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජිතු" න්ති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ තානි පඤ්ච භෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජන්ති. තෙසං යානිපි තානි පාකතිකානි ලූඛානි භොජනානි, තානිපි නච්ඡාදෙන්ති. පගෙව සෙනෙසිකානි[2]. තෙ තෙන චෙව සාරදිකෙන ආබාධෙන ඵුට්ඨා ඉමිනා ච භත්තාච්ඡාදකෙන[3] තදුභයෙන භිය්‍යොසොමත්තාය කිසා හොන්ති ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා.

8. අද්දසා ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ භිය්‍යොසොමත්තාය කිසෙ ලූඛෙ දුබ්බණ්ණෙ උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෙ ධමනිසන්ථතගත්තෙ. දිස්වාන ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: "කින්නු ඛො ආනන්ද, එතරහි භික්ඛූ භිය්‍යොසොමත්තාය කිසා ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා ?" ති.

9. "එතරහි භන්තෙ භික්ඛූ තානි පඤ්ච භෙසජ්ජානි කාලෙ පටිග්ගහෙත්වා කාලෙ පරිභුඤ්ජන්ති. තෙසං යානිපි තානි පාකතිකානි ලූඛානි භොජනානි තානිපි නච්ඡාදෙන්ති. පගෙව සෙනෙසිකානි. තෙ තෙන චෙව සාරදිකෙන ආබාධෙන ඵුට්ඨා ඉමිනා ච භත්තාච්ඡාදකෙන තදුභයෙන භිය්‍යොසොමත්තාය කිසා ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා" ති.

1. "ඛො" ඌනං. ම ඡ සං.
2. "සිනෙහිකානි" කත්ථචි "සිනෙසිකානි" ම ඡ සං. (යොජනා)
3. "භත්තාච්ඡාදකෙන, ම ඡ සං. භත්තාච්ඡන්නකෙන" ඉතිපි.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "මේ බෙහෙත් පසෙක් වේ. එනම්: ගිතෙල් වෙඬරු තලතෙල් මීපැණි උක්සකුරු යන මේ ය. මොහු බෙහෙත් ද වෙති. ලෝකයා විසින් බෙහෙතැ යි ද සම්මත ය. අහර කිසත් සිදු කෙරෙත්. දළආහාරයක් සේ නො පෙණෙත්. මම භික්ෂූන්හට මේ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි වැළඳීමට අනුදන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි මේ සිත් වි ය.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි විවෙකයෙන් නැගී සිටි සේක් මේ නිදානයෙහි මේ කරුණෙහි දහැමි කතා කොට "මහණෙනි, මෙහි රහොගත ව විවෙකයට පැමිණ හුන් මාගේ සිතෙහි 'දැන් ශරත්කාල-යෙහි වූ රොගයෙන් පහස්නා ලද භික්ෂූන්හට බීපු කැඳ ද උඩට එයි. වැළඳූ බත් ද උඩට එයි. ඒ හේතුවෙන් ඒ භික්ෂූහු වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුර්වර්ණ වූවෝ ය. ඉතා පඬුවන් වූවෝ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තෝ ය. (එහෙයින්) යමක් බෙහෙත් වේ ද, ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි සම්මතත් කරණ ලද්දේ ද, අහරකිසත් සිදු කරන්නේ ද, දළආහාරයක් සේ නො පෙණෙන්නේ ද, (එබඳු වූ) බෙහෙතක් මම භික්ෂූන්ට කිම අනුදන්නෙම් දැ' යි අදහසෙක් උපන.

6. "මහණෙනි, ඒ මට – 'මේ බෙහෙත් පසෙක් වේ. එනම්: ගිතෙල් වෙඬරු තලතෙල් මීපැණි උක්සකුරු යන මේ ය. මොහු බෙහෙත් ද වෙති. ලොකයා විසින් බෙහෙතැ යි ද සම්මත ය. අහර කිසත් සිදු කෙරෙත්. දළ ආහාරයක් සේ නො පෙණෙත්. මම භික්ෂූන්හට මේ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි වළඳන්නට අනුදන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ'යි මේ සිත් වි ය. මහණෙනි, ඒ බෙහෙත් පස සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි වළඳන්නට අනුදනිමි" යි.

7. එකල්හි භික්ෂූහු ඒ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි පරිභොග කෙරෙත්. ඒ භික්ෂූන්හට යම් ඒ සවාභාවික වූ රළුආහාරයෝ වෙත් ද, ඒ ආහාරයෝ ද රුචි නො වෙත්. සිනිඳු ආහාරයෝ රුචි නොවෙත් යනු කිම ? ඒ භික්ෂූහු ශරත්කාලයෙහි හටගත් ඒ රොගයෙන් ද මේ ආහාරඅරුචියෙන් ද යන ඒ දෙකින් පහස්නා ලද්දාහු බොහෝ සෙයින් වැරුණෝ ය. රළු වූවෝ ය. දුර්වර්ණ වූවෝ ය. ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තෝ ය.

8 භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉතා තදින් වැරුණු රළු වූ දුර්වර්ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇති ඒ භික්ෂූන් දුටු සේක. දැක, "**ආනන්දය,** කුමක් නිසා දැන් භික්ෂූහු ඉතා තදින් වැරුණාහු ද ? රළු වූවාහු ද ? දුර්වර්ණ වූවාහු ද ? ඉතා පඬුවන් වූවාහු ද ? නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තාහු දැ" යි අනඳ තෙරුන් ඇමතූ සේක.

9. "සවාමීනි, භික්ෂූහු දැන් ඒ පස් බෙහෙත් සුදුසු කාලයෙහි පිළිගෙණ සුදුසු කාලයෙහි වළඳත්. ඔවුන්ට යම් ඒ සවාභාවික වූ රළු ආහාරයෝ වෙත් ද, ඒ ආහාරයෝ ද රුචි නො වෙත්. සිනිඳු ආහාරයෝ කියනු කිම ? ඒ භික්ෂූහු ශරත්කාලයෙහි හටගත් ඒ රොගයෙන් ද මේ ආහාරඅරුචියෙන් ද යන ඒ දෙකින් පහස්නා ලද්දාහු බොහෝ සෙයින් වැරුණාහු ය. රළු වූවාහු ය. දුර්වර්ණ වූවාහු පඬුවන් වූවාහු ය. නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තාහු ය" යි.

10. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තානි පඤ්ච භෙසජ්ජානි පටිග්ගහෙත්වා කාලෙපි විකාලෙපි පරිභුඤ්ජිතු” න්ති.

11. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං වසෙහි භෙසජ්ජෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වසානි භෙසජ්ජානි: අච්ඡවසං මච්ඡවසං සුසුකාවසං සූකරවසං ගද්‍රභවසං කාලෙ පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පක්කං[1] කාලෙ සංසත්තං[2] තෙලපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජිතුං. විකාලෙ චෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං විකාලෙ නිප්පක්කං විකාලෙ සංසත්තං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති තිණ්ණං දුක්කටානං. කාලෙ චෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං විකාලෙ නිප්පක්කං විකාලෙ සංසත්තං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං. කාලෙ චෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පක්කං විකාලෙ සංසත්තං, තං චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. කාලෙ චෙ භික්ඛවෙ, පටිග්ගහිතං කාලෙ නිප්පක්කං කාලෙ සංසත්තං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, අනාපත්තී” ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං මූලෙහි භෙසජ්ජෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මූලානි භෙසජ්ජානි: හලිද්දිං සිඞ්ගිවෙරං වචං වචත්ථං අතිවිසං කටුකරොහිණිං උසීරං භද්දමුත්තකං. යානි වා පනඤ්ඤානිපි අත්ථි මූලානි භෙසජ්ජානි නෙව ඛාදනීයෙ ඛාදනීයත්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයත්ථං ඵරන්ති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජීවං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්සා” ති.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං මූලෙහි භෙසජ්ජෙහි පිට්ඨෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නිසදං නිසදපොතක” න්ති[3]

14. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං කසාවෙහි භෙසජ්ජෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කසාවානි භෙසජ්ජානි: නිම්බකසාවං කුටජකසාවං පටොලකසාවං ඵග්ගවකසාවං නත්තමාලකසාවං. යානි වා පනඤ්ඤානිපි අත්ථි කසාවානි[4] භෙසජ්ජානි නෙව ඛාදනීයෙ ඛාදනීයත්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයත්ථං ඵරන්ති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජීවං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්සා’ති.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං පණ්ණෙහි භෙසජ්ජෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පණ්ණානි භෙසජ්ජානි: නිම්බපණ්ණං කුටජපණ්ණං පටොලපණ්ණං සුලසිපණ්ණං කප්පාසිපණ්ණං[5]. යානි වා පනඤ්ඤානිපි අත්ථි පණ්ණානි භෙසජ්ජානි නෙව ඛාදනීයෙ ඛාදනීයත්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයත්ථං ඵරන්ති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජීවං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්සා” ති.

1. “නිපක්කං” ඉතිපි. 2. “සංසට්ඨං” ටීකා.
3. “නිසදපොතකන්ති” අ වි. තො වි. P T S. ජ වි. 4. “කසාව” ම ඡ සං.
5 “කප්පාසපණ්ණං” ම ඡ සං.
,, “කප්පාසිකපණ්ණං” P T S.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, ඒ පස් බෙහෙත් පිළිගෙණ පෙරවරු කාලයෙහි ද පස්වරු කාලයෙහි ද වළඳන්නට අනුදනිමි" යි භික්ෂූන් ඇමතූ සේක.

11. එකල්හි ගිලන් භික්ෂූන්ට චූරුණුතෙල්බෙහෙදින් ප්‍රයෝජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැළකළහ. "මහණෙනි, චූරුණුතෙල් බෙහෙත්: වලස්තෙල් මත්ස්‍ය තෙල් කිඹුල්තෙල් ඌරුතෙල් කොටළුතෙල් යන තෙල් පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලදු ව පෙරවරු කාලයෙහි පැසවන (කකාරණ) ලදු ව පෙරවරු කාලයෙහි (අන්‍යද්‍රව්‍යයන් හා කලතා) පෙරණ ලදු ව තෙල පරිභොගයෙන් වළඳන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, පස්වරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පස්වරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරූ එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් තුණක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පස්වරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරූ එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් දෙකක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පස්වරු කාලයෙහි පෙරූ එය වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඇවැතෙක් වේ. මහණෙනි, පෙරවරු කාලයෙහි පිළිගන්නා ලද, පෙරවරු කාලයෙහි පැසවූ, පෙරවරු කාලයෙහි පෙරූ එය වළඳන්නේ නම්, ඇවැත් නො වේ" යි.

12. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට මුල්බෙහෙදින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. මහණෙනි, සහ ඉඟුරු වදකහ ගෙලවදකහ අතිවිඩයන් කුළුරැණ සුවඳහොට වම්මුතු යන මුල් බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් මුල් බෙහෙතක් කෑ යුතු දෑයෙහි ලා කෑමෙහි ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, බුදිය යුතු දෑයෙහි ලා බුදීමේ ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, (ඛාද්‍ය භොජ්‍ය වශයෙන් නො ගැණෙන) එබඳු මුල් පිළිගෙණ දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද උපන් පසෙහි (හෙතුවක් ඇති කල්හි) වළඳන්නට ද අනුදනිමි. නුපන් පසෙහි වළඳන්නහුට දුකුලාඇවැත් වේ යි.

13. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට බෙහෙත්මුල්පිටිවලින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, දගල (ඇඹරුම්ගල) ද දරුගල ද අනුදනිමි" යි.

14. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට කසටබෙහෙතින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, කොහොඹකසට කෙළිඳකසට දුම්මැල්ලකසට හඟුලකසට කරඳකසට යන කසට බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් කසටබෙහෙත් කෑ යුතු දෑයෙහි ලා කෑමේ ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, අනුභව කට යුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, එබඳු කසටබෙහෙත් පිළිගෙණ දිවි තෙක් පරිහරණය කරන්නට ද හෙතුවක් ඇති කල්හි වැළඳීමට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුලාඇවැත් වේ" යි.

15. එකල්හි ගිලන්මහනුන්ට කොළබෙහෙතින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, කොසඹකොළ කෙළිඳකොළ දුම්මැල්ලකොළ තලාකොළ කපුකොළ යන කොළ බෙහෙත් ද යම් අනෙක් කොළබෙහෙතක් කෑ යුතු දෑයෙහි ලා කෑමෙහි ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දෑයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, එබඳු කොළබෙහෙත් පිළිගෙණ දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද හෙතුවක් ඇති කල්හි වැළඳීමට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුලාඇවැත් වේ" යි.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං ඵලෙහි භෙසජ්ජෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඵලානි භෙසජ්ජානි: විලඞ්ගං පිප්ඵලිං මරිචං හරීටකං විභීටකං ආමලකං ගොට්ඨඵලං[1], යානි වා පනඤ්ඤානි පි අත්ථි ඵලානි භෙසජ්ජානි, නෙව ඛාදනීයෙ ඛාදනීයත්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයත්ථං ඵරන්ති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජීවං පරිහරිතුං. සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්සා'' ති.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං ජතුහි භෙසජ්ජෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ජතූනි භෙසජ්ජානි: හිංගු හිංගුජතු[2] හිංගුසිපාටිකං තකං තකපත්තිං තකපණ්ණිං සජ්ජුලසං, යානි වා පනඤ්ඤානිපි අත්ථි ජතූනි භෙසජ්ජානි නෙව ඛාදනීයෙ ඛාදනීයත්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයත්ථං ඵරන්ති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජීවං පරිහරිතුං, සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්සා'' ති.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං ලොණෙහි භෙසජ්ජෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොණානි භෙසජ්ජානි: සාමුද්දං කාළලොණං සින්ධවං උබ්භිදං බිලාලං[3], යානි වා පනඤ්ඤානිපි අත්ථි ලොණානි භෙසජ්ජානි, නෙව ඛාදනීයෙ ඛාදනීයත්ථං ඵරන්ති, න භොජනීයෙ භොජනීයත්ථං ඵරන්ති, තානි පටිග්ගහෙත්වා යාවජීවං පරිහරිතුං. සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජිතුං. අසති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්සා'' ති.

19. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනන්දස්ස උපජ්ඣායස්ස ආයස්මතො බෙලට්ඨසීසස්ස[4] ථුල්ලකච්ඡාබාධො හොති. තස්ස ලසිකාය චීවරානි කායෙ ලග්ගන්ති. තානි භික්ඛූ උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකඩ්ඪන්ති.

20. අද්දසා ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො තෙ භික්ඛූ තානි චීවරානි උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකඩ්ඪන්තෙ. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: "කිං ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො'' ති. "ඉමස්ස භන්තෙ ආයස්මතො ථුල්ලකච්ඡාබාධො. ලසිකාය චීවරානි කායෙ ලග්ගන්ති. තානි මයං උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකඩ්ඪාමා'' ති.

21. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යස්ස කණ්ඩු වා පිළකා වා අස්සාවො වා ථුල්ලකච්ඡු වා ආබාධො, කායො වා දුග්ගන්ධො, චුණ්ණානි භෙසජ්ජානි. අගිලානස්ස ඡකණං මත්තිකං රජනනිප්පක්කං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදුක්ඛලමුසල'' න්ති.

1. කොට්ඨඵලං ඉතිපි
2. "හිංගුං" "හිංගුජතුං" ජ ම සං.
3. "බිලං" ම ජ සං.
4. "බෙලට්ඨසීසස්ස" ම ජ සං. P T S.

16. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට පලබෙහෙතින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, වලඟසාල් තිප්පිලි ගම්මිරිස් අරළු බුළු නෙල්ලි ගොටුපල (කුකුළු පක් = කුකුරුමුවන්) යන පලබෙහෙත් ද, යම් අනෙක් පලබෙහෙත් කෑ යුතු දූයෙහි ලා කෑමෙහි ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, අනුභව කට යුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, එබඳු පලබෙහෙත් පිළිගෙණ දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද හෙතුවක් ඇති කල්හි වළඳන්නට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

17. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට මැලියම්බෙහෙතින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, හිඞ්ගු (= පෙරුම් කායම්) හිඞ්ගුදඞ්ගු තම්බා ගත් මැලියම්, හිඞ්ගුකොළ තම්බා ගත් මැලියම්, රුක් කරටියෙන් වැහෙන මැලියම්, රුක්හි කොළවලින් වැහෙන මැලියම්, රුක්හි මේරූ කොළ තම්බා ගත් මැලියම්, දුම්මල යන මැලියම් බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් මැලියම්බෙහෙතක් කෑ යුතු දූයෙහි ලා කෑමෙහි ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, අනුභව කටයුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ප්‍රයොජනය නො සපයයි ද, එබඳු මැලියම්බෙහෙත් පිළිගෙණ දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද, හෙතුවක් ඇති කල්හි වළඳන්නට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

18. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට ලුණුබෙහෙතින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, මූදුලුණු, කළුලුණු, සින්ධුජනපදයෙහි උපන් ලුණු, සුවස ලුණු, බලල් ලුණු යන ලුණුමිශ්‍ර බෙහෙත් ද, යම් අනෙක් ලුණුබෙහෙතක් කෑ යුතු දූයෙහි ලා කෑමෙහි ඵලය නො සිදු කෙරේ ද, අනුභව කටයුතු දූයෙහි ලා අනුභව කිරීමේ ඵලය නො සිදු කෙරේ ද, එබඳු ලුණුබෙහෙත් පිළිගෙණ දිවි ඇති තාක් පරිහරණය කරන්නට ද, හෙතුවක් ඇති කල්හි වැළඳීමට ද අනුදනිමි. හෙතුවක් නැති කල්හි වළඳන්නහුට දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

19. එකල්හි ආයුෂමත් **ආනන්ද** තෙරුන්ගේ උපාධ්‍යාය වූ ආයුෂමත් **බෙලට්ඨසීස** ස්ථවිරයන් වහන්සේට මහත් කැසීම් රොගයෙක් වේ. සැරවඔජසින් සිවුරු උන්වහන්සේගේ සිරුරෙහි ඇලෙයි. භික්ෂූහු ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා බැහැර කෙරෙත්.

20. සෙනාසනචාරිකාවෙහි වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරන්නා වූ ඒ භික්ෂූන් දුටු සේක. දැක ඒ භික්ෂූන් වෙතට වැඩි සේක. වැඩ ඒ භික්ෂූන්ගෙන් "මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කිමැ" යි ඇසූහ. "ස්වාමීනි, මේ ආයුෂමතුන්ට ථුල්ලකච්ඡාබාධය වේ. සැරව ඔජසින් සිවුරු සිරුරෙහි ඇලෙයි. අපි ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරමු" යි.

21. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, යම් මහණකුහට කැසීමෙක් හෝ පොළක් හෝ ඔජස් ගැලීමෙක් හෝ දැඩි කැසීම් ආබාධයෙක් හෝ වේ ද, කය හෝ දුගඳ වේ ද, (ඔහුට) සුණු බෙහෙත් අනුදනිමි" යි භික්ෂූන් ඇමතූ සේක. නො ගිලන්මහණහුට ගොමබෙටි, මැටි, රජනකසට අනුදනිමි. මහණෙනි, වංගෙඩිය හා මොහොල අනුදනිමි" යි.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන ගිලානානං භික්ඛූනං චුණ්ණෙහි භෙසජ්ජෙහි චාලිතෙහි අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චුණ්ණචාලිනි” න්ති. සණ්හෙහි අත්ථො හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දුස්සචාලිනි” න්ති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අමනුස්සිකාබාධො හොති. තං ආචරියුපජ්ඣායා උපට්ඨහන්තා නාසක්ඛිංසු අරොගං කාතුං. සො සූකරසූනං ගන්ත්වා ආමකමංසඤ්ච[1] ඛාදි. ආමකලොහිතඤ්ච[2] පිවි. තස්ස සො අමනුස්සිකාබාධො පටිප්පස්සම්භි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අමනුස්සිකාබාධෙ ආමකමංසං ආමකලොහිත” න්ති.

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො චක්ඛුරොගාබාධො හොති. තං භික්ඛූ පරිග්ගහෙත්වා උච්චාරම්පි පස්සාවම්පි නික්ඛාමෙන්ති.

25. අද්දසා ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො තෙ භික්ඛූ තං භික්ඛුං පරිග්ගහෙත්වා උච්චාරම්පි පස්සාවම්පි නික්ඛාමෙන්තෙ. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: “කිං ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො” ති. “ඉමස්ස භන්තෙ, ආයස්මතො චක්ඛුරොගාබාධො. ඉමං මයං පරිග්ගහෙත්වා උච්චාරම්පි පස්සාවම්පි නික්ඛාමෙම” ති.

26. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ජනං: කාළඤ්ජනං රසඤ්ජනං සොතඤ්ජනං ගෙරුකං කපල්ලක”[3] න්ති. අඤ්ජනූපපිංසනෙහි[4] අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චන්දනං තගරං කාළානුසාරියං තාලීසං භද්දමුත්තක” න්ති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ පිට්ඨානි අඤ්ජනානි ථාලකෙසුපි[5] සරාවකෙසුපි නික්ඛිපන්ති. තිණචුණ්ණෙහිපි පංසුකෙහිපි ඔකිරීයන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ජනි” න්ති.

28. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ උච්චාවචා අඤ්ජනියො ධාරෙන්ති: සොවණ්ණමයං රූපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො” ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා අඤ්ජනියො[6] ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙළුමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොහමයං සඞ්ඛනාභිමය” න්ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ජනියො අපාරුතා හොන්ති. තිණචුණ්ණෙහිපි පංසුකෙහිපි ඔකිරීයන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අපිධාන” න්ති. අපිධානං පතති[7]. “අනුජානාමි. භික්ඛවෙ, සුත්තකෙන බන්ධිත්වා අඤ්ජනියා බන්ධිතු” න්ති. අඤ්ජනී ඵලති[8]. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සුත්තකෙන සිබ්බෙතු” න්ති.

---

1. “ආමකමංසං” ම ඡ සං. P T S. 2. “ආමකලොහිතං” ම ඡ සං.
3. “කපල්ලං” ම ඡ සං 4. “අඤ්ජනූපපිසනෙහි” ම ඡ සං P T S.
5. “චරුකෙසුපි” ම ඡ සං. 6. “අඤ්ජනී” ම ඡ සං. P T S.
7. “භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං” ම ඡ සං.
8. “භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං” P T S.

22. එකල්හි ගිලන්මහණුන්ට සලන ලද බෙහෙත්සුණුවෙන් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, සුණු සලන පෙරහනක් අනුදනිමි"යි. සියුම් සුණුවෙන් ප්‍රයොජන වේ. "මහණෙනි, රෙදිපෙරහනක් අනුදනිමි" යි.

23. එකල්හි එක්තරා මහණකුට අමනුෂ්‍යාබාධයෙක් වේ. ආචාර්‍ය්‍ය-උපාධ්‍යායයෝ ඔහුට උවැටන් කරන්නෝ නීරොග කරන්නට නො හැකි වූහ. ඒ මහණ තෙමේ ඌරන් මරණ තැනකට ගොස් අමුමස් කෑයේ ය. අමුලේ ද බීයේ ය. (ආවිෂ්ට වූ අමනුෂ්‍යයා මස් ලේ කා බී ගියේ ය සියුසේ යි.) ඔහුගේ ඒ අමනුෂ්‍යාබාධය සන්සිඳුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අමනුෂ්‍යයන් නිසා හටගත් රොගයෙහි අමුමස් අමුලේ අනුදනිමි" යි.

24. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට ඇස්ලෙඩක් වේ. භික්ෂූහු ඔහු අල්වා ඔසොවා ගෙණ මල ද මූත්‍ර ද පහ කරවත්.

25. සෙනාසනචාරිකාවෙහි වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණහු අල්වා ඔසොවා ගෙණ මල ද මූත්‍ර ද පහ කරවන්නා වූ ඒ භික්ෂූන් දුටු සේක. දැක ඒ භික්ෂූන් වෙත එළඹි සේක. එළඹ ඒ භික්ෂූන්ගෙන් "මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කිමැ" යි පිළිවිසූහ. "ස්වාමීනි, මේ මහණහුට ඇස්ලෙඩකි. අපි මේ මහණහු අල්වා ගෙණ මල ද මූත්‍ර ද පහ කරවමු" යි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, කළුඅඳුන්, රසඳුන්, ගං හෝ ආදියෙහි උපදින අඳුන්, ලොහෝඅඳුන්, සුවන්ගුරුඅඳුන්, පහන්සිළුදලිඅඳුන් යන අඳුන් අනුදනිමි" යි භික්ෂූන් ඇමතූ සේක. අඳුන් පිණිස ගල ගා ගත් බෙහෙතින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, සඳුන්, තුවරලා, කළුඅගිල්, තලිස්, වම්මුතු අනුදනිමි" යි.

27. එකල්හි භික්ෂූහු පිටිඅඳුන් තලු තැටියෙහි ද මලාවෙහි ද බහත්. තණසුන්නෙන් ද පසින් ද ගැවසී ගණිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අඳුන්කුලාවක් (නළයක්) අනුදනිමි" යි.

28. එකල්හි සවගමහණෝ රණින් කළ රිදියෙන් කළ උස් පහත් අගය ඇති අඳුන්කුලා දරත්. මිනිස්සු "කාමභොගී ගිහියන් සේ" යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, උසස් පහත් අඳුන්කුලා නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ, දතින් කළ, අඟින් කළ, බටදඬුවෙන් කළ, උණදඬුවෙන් කළ, ලීයෙන් කළ, ලාකඩින් කළ, පැසුනුඵලයෙන් කළ, ලොහයෙන් කළ, සක්නැබින් කළ අඳුන්කුලා අනුදනිමි" යි.

29. එකල්හි අඳුන්කුලාවෝ නො වසන ලද්දාහු වෙත්. තණසුන්-නෙන් හා පසින් ද ගැවසී ගණිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි" යි. පියන වැටේ. "මහණෙනි, හුයකින් පියන බැඳ අඳුන්කුලාවෙහි බඳින්නට අනුදනිමි" යි. කුලාව පැළෙයි. "මහණෙනි, හුයෙන් විදිනට අනුදනිමි" යි.

30. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අඞ්ගුලියා අඤ්ජන්ති. අක්ඛීනි දුක්ඛානි හොන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ජනිසලාක" න්ති.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ උච්චාවචා අඤ්ජනි-සලාකායො ධාරෙන්ති සොවණ්ණමයං රූපිමයං.[1] මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: "සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො"ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා අඤ්ජනිසලාකා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං –පෙ– සඞ්ඛනාභිමය" න්ති.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ජනිසලාකා භූමියං පතිතා ඵරුසා හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සලා-කොධානිය" න්ති[2].

33. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අඤ්ජනිම්පි අඤ්ජනිසලාකම්පි හත්ථෙන පරිහරන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අඤ්ජනිත්ථවික" න්ති. අංසවට්ටකො[3] න හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසවට්ටකං[4] බන්ධනසුත්ත"න්ති.

34 තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **පිලින්දිවච්ඡස්ස**[5] සීසාභිතාපො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුද්ධනි තෙලක" න්ති. නක්ඛමණීයො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නත්ථුකම්ම" න්ති. නත්ථු ගලති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නත්ථුකරණි" න්ති.

35. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ උච්චාවචා නත්ථුකරණියො ධාරෙන්ති සොවණ්ණමයං රූපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: "සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො"ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, උච්චාවචා නත්ථුකරණී ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං –පෙ– සඞ්ඛනාභිමය" න්ති. නත්ථුං විසමං ආසිඤ්චියන්ති[6]. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යමකං නත්ථුකරණි" න්ති.[7] නක්ඛමණීයො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. 'අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධූමං පාතු" න්ති. තඤ්ඤෙව වට්ටිං ආලිම්පෙත්වා පිවන්ති. කණ්ඨො[8] ඩහති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධූමනෙත්ත"න්ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ උච්චාවචානි ධූමනෙත්තානි, ධාරෙන්ති සොවණ්ණමයං රූපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති. ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: "සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, උච්චාවචානි ධූමනෙත්තානි ධාරෙතබ්බානි. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං –පෙ– සඞ්ඛනාභිමය"න්ති.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන ධූමනෙත්තානි අපාරුතානි හොන්ති. පාණකා පවිසන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අපිධාන" න්ති.

---

1. "රූපියමයං" ම ඡ සං.
2. "සලාකඨානියන්ති" ම ඡ සං. "සලාකාධානියන්ති ' ම නු ප.
3. "අංසබද්ධකො" ම ඡ සං. P T S. 4. "අංසබද්ධකං" ම ඡ සං. P T S.
5. "පිළින්දවච්ඡස්ස" ම ඡ සං. P T S. අ වි. තො වි.
6. "ආසිඤ්චන්ති" ම ඡ සං. P T S. 7. "යමකනත්ථුකරණින්ති" ම ඡ සං. P T S.
8. "කණ්ඨං" P T S.

30. එකල්හි භික්ෂූහු ඇඟිල්ලෙන් අඳුන් ගාති. ඇස් පෙළෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අඳුන්කූරු (අඳුන්ලහ) අනුදනිමි" යි.

31. එකල්හි සවගමහණෝ රණින් කළ, රිදියෙන් කළ උසස් පහත් අඳුන්කූරු දරත්. මිනිස්සු "කාමභොගී ගිහින් සේ" යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, උසස් පහත් අඳුන්කූරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ -පෙ- සක්නැබින් කළ අඳුන්කූරු අනුදනිමි" යි.

32. එකල්හි අඳුන්කූරු බිම වැටුනේ රළු වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අඳුන්කූරු ලන කොපුවක් අනුදනිමි"යි.

33. එකල්හි භික්ෂූහු අඳුන්කුලා ද අඳුන්කූරු ද අතින් පරිහරණය කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අඳුන් පසුම්බියක් අනුදනිමි" යි. අංසවට්ටකයෙක් (උරහිස ලන පටියක්) නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අස්වටක් බඳිනහුයක් අනුදනිමි" යි.

34. එකල්හි ආයුෂ්මත් **පිළින්දිවච්ඡ** තෙරුන්ට හිසරුදාවක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, හිසෙහි තෙල් ගෑම අනුදනිමි" යි. ඉවසිය හැක්කේ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, නස්‍ය කිරීම අනුදනිමි" යි. නස්‍යය වැගිරේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, නස්‍යකරණියක්= නැහැඹරුවක් අනුදනිමි" යි.

35. එකල්හි සවගමහණෝ රණින් කළ, රිදියෙන් කළ උසස් පහත් නස්‍යකරණීන් දරත්. මිනිස්සු "කාමභොගී ගිහින් සේ" යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, උසස් පහත් නස්‍යකරණී නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ -පෙ- සක්නැබින් කළ නස්‍යකරණී අනුදනිමි" යි. නස්‍යය විෂම ව වැගිරේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, යමක (සමදෙණී දෙකකින් යුත්) නස්‍යකරණියක් අනුදනිමි" යි. නො ඉවසිය හැකි වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, දුම් බීම අනුදනිමි" යි. ඒ දුන්වැටිය ම දල්වා බොත්. උගුර දැවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, දුම්කෝවක් (=නළයක්) අනුදනිමි" යි.

36. එකල්හි සවගමහණෝ රණින් කළ, රිදියෙන් කළ වටිනා කමින් වැඩි අඩු දුම්කෝව දරත්. මිනිස්සු "කාමභොගී ගිහින් සේ" යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, උසස් පහත් දුම්කෝව නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඇටෙන් කළ -පෙ- සක්නැබින් කළ දුම්කෝව අනුදනිමි" යි.

37. එකල්හි දුම්කෝව නො වැසුනේ වේ. සත්තු වදිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි"යි.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ ධූමනෙත්තානි හත්ථෙන පරිහරන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ධූමනෙත්තත්ථවිකා" න්ති. එකතො සංඝසියන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යමකත්ථවිකා" න්ති. අංසවට්ටකො න හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසවට්ටකං බන්ධනසුත්ත" න්ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **පිළින්දිවච්ඡස්ස** වාතාබාධො හොති. වෙජ්ජා එවමාහංසු: "තෙලං පචිතබ්බ" න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙලපාක" න්ති. තස්මිං ඛො පන තෙලපාකෙ මජ්ජං පක්ඛිපිතබ්බං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙලපාකෙ මජ්ජං පක්ඛිපිතු" න්ති.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අතිපක්ඛිත්තමජ්ජානි තෙලානි පචන්ති. තානි පිවිත්වා මජ්ජන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, අතිපක්ඛිත්තමජ්ජං තෙලං පාතබ්බං. යො පිවෙය්‍ය, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යස්මිං තෙලපාකෙ මජ්ජස්ස න ච වණ්ණො[1] න ච ගන්ධො න ච රසො පඤ්ඤායති, එවරූපං මජ්ජපක්ඛිත්තං තෙලං පාතු" න්ති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූනං බහුං අතිපක්ඛිත්තමජ්ජං තෙලං පක්කං හොති. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: "කථන්නු ඛො අතිපක්ඛිත්තමජ්ජෙ තෙලෙ පටිපජ්ජිතබ්බ" න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අබ්භඤ්ජනං අධිට්ඨාතු" න්ති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **පිළින්දිවච්ඡස්ස** බහුං තෙලං පක්කං හොති. තෙලභාජනං න විජ්ජති[2]. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තීනි තුම්බානි: ලොහතුම්බං කට්ඨතුම්බං ඵලතුම්බ" න්ති.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **පිළින්දිවච්ඡස්ස** අඞ්ගවාතො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සෙදකම්ම" න්ති. නක්ඛමනීයො හොති. -පෙ- "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සම්භාරසෙද" න්ති. නක්ඛමනීයො හොති. -පෙ- "අනුජානාමි භික්ඛවෙ මහාසෙද" න්ති. නක්ඛමනීයො හොති. -පෙ- "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, භඞ්ගොදක" න්ති. නක්ඛමනීයො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකකොට්ඨක" න්ති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **පිළින්දිවච්ඡස්ස** පබ්බවාතො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොහිතං මොචෙතු" න්ති. නක්ඛමනීයො හොති. -පෙ- "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොහිතං මොචෙත්වා විසාණෙන ගහෙතු" න්ති.[3]

45. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **පිළින්දිවච්ඡස්ස** පාදා ඵලිතා[4] හොන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාදබ්භඤ්ජන" න්ති. නක්ඛමනීයො හොති. -පෙ- "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පජ්ජං අභිසඞ්ඛරිතු" න්ති.

1. "මජ්ජස්ස න වණ්ණො" ම ඡ සං. P T S.
2. "සංවිජ්ජති" ම නු ප. P T S. 3. "ගාහෙතුන්ති" ම ඡ සං. තො වි. අ වි.
4. "ඵාලිතා" සී මු.

38. එකල්හි භික්ෂූහු දුම්කෝව අතින් පරිහරණය කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, දුම්කෝව ලන පසුම්බියක් අනුදනිමි" යි. එකට හැපෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, බියලි (කොපු) දෙකක් ඇති පසුම්බියක් අනුදනිමි" යි. අංසවට්ටකයෙක් නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අංසවට්ටකයක් බඳිනාහුයක් අනුදනිමි" යි.

39. එකල්හි ආයුෂමත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ට වාතාබාධයෙක් වේ. වෙද්දු "තෙලක් පිසිය යුතු ය" යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, බෙහෙත්තෙල් පිසීම අනුදනිමි" යි. ඒ තෙල් පිසීමෙහි මද්‍යය බැහිය යුත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, බෙහෙත් පිණිස පිසන තෙලෙහි මද්‍යය බැහීම අනුදනිමි" යි.

40. එකල්හි සවගමහණෝ වැඩියක් බැහූ මද්‍යය ඇති තෙල් පිසත්. ඒ තෙල් පානය කොට මත් වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, වැඩියක් බැහූ මද්‍යය ඇති තෙල් නො පිය යුතු ය. යමෙක් බොන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය. මහණෙනි, යම් තෙල් පිසීමෙක මද්‍යයෙහි පැහැය නො පෙණේ ද, ගඳ නො පෙණේ ද, රසය නො පෙණේ ද, එබඳු වූ මද්‍යය බැහූ තෙල් බීම අනුදනිමි" යි.

41. එකල්හි භික්ෂූන්ට මද්‍යය වැඩියක් බැහූ බොහෝ තෙල් පිසන ලද්දේ වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඉතා වැඩියක් මද්‍යය බැහූ තෙලෙහි කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ" යි මේ සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ඇඟ ගල්වන තෙලක් කොට ඉටීමට අනුදනිමි"යි.

42. එකල්හි ආයුෂමත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ට බොහෝ තෙල් පිසන ලද්දේ වේ. තෙල්බඳුනෙක් නැත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ලොහොසැළිය, ලීසැළිය, මේරු පලයෙන් කළ සැළිය යන සැළි තුණක් අනුදනිමි" යි.

43. එකල්හි ආයුෂමත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ට අඞගවාතයෙක් (=ඇඟරුදාවෙක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, සෙවදය (ඩහ ගැන්වීම) අනුදනිමි" යි. නො ඉවසිය හැක්කේ වේ. -පෙ- "මහණෙනි, කොළ වගී වලින් සෙවද ගැන්වීම අනුදනිමි" යි. පහසු නො වේ. -පෙ- "මහණෙනි, මහාසෙවද ගැන්වීම* අනුදනිමි" යි. පහසු නො වේ. -පෙ- "මහණෙනි, (සෙවද ගැන්වීමට) කොළ තැම්බූ දිය අනුදනිමි" යි. පහසු නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, (සෙවද ගැන්වීමට) දියකොටුවක්* අනුදනිමි" යි.

44. එකල්හි ආයුෂමත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ට පුරුක්වාතයෙක් (=සන්දිරුදාවක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ලේ ඇරීම අනුදනිමි" යි. පහසු නො වේ. -පෙ- "මහණෙනි, ලේ මුදා අඟකින් ගන්නට අනුදනිමි" යි.

45. එකල්හි ආයුෂමත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ගේ පාදයෝ පැළුනාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පය ගල්වන තෙලක් අනුදනිමි" යි. පහසු නො වේ. -පෙ- "මහණෙනි, පයට හිත වූ බෙහෙතක් පිළියෙළ කරන්නට (පිසන්නට) අනුදනිමි" යි.

---

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ගණ්ඩාබාධො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සත්ථකම්ම'' න්ති. කසාවොදකෙන අත්ථො හොති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කසාවොදක'' න්ති. තිලකක්කෙන අත්ථො හොති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිලකක්ක'' න්ති. කබලිකාය අත්ථො හොති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කබලික'' න්ති. වණබන්ධනචොලකෙන[1] අත්ථො හොති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වණබන්ධනචොලක'' න්ති. වණො කණ්ඩුවති. -පෙ- ''අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, සාසපකුණ්ඩෙන[2] ඵොසිතු'' න්ති.[3] වණො කිලිජ්ජිත්ථ[4] -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ''ධූමං කාතු'' න්ති. වඩ්ඪමංසං[5] වුට්ඨාති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ලොණසක්ඛරිකාය ඡින්දිතු'' න්ති. වණො න රූහති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වණතෙල'' න්ති. තෙලං ගලති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකාසිකං සබ්බං වණපටිකම්ම'' න්ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අහිනා දට්ඨො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චත්තාරි මහාවිකටානි දාතුං: ගූථං මුත්තං ඡාරිකං මත්තික'' න්ති. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: ''අප්පටිග්ගහිතානි නු ඛො උදාහු පටිග්ගහෙතබ්බානී'' ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සති කප්පියකාරකෙ පටිග්ගහාපෙතුං, අසති කප්පියකාරකෙ සාමං ගහෙත්වා පරිභුඤ්ජිතු'' න්ති.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා විසං පීතං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගූථං පායෙතු'' න්ති. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: ''අප්පටිග්ගහිතො නු ඛො උදාහු පටිග්ගහෙතබ්බො'' ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යං කරොන්තො පටිග්ගණ්හාති, සොව පටිග්ගහො කතො හොති. න පුන පටිග්ගහාපෙතබ්බො'' ති.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ඝරදින්නකාබාධො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සීතාලොළිං පායෙතු'' න්ති.

50. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුට්ඨගහණිකො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආමිසඛාරං පායෙතු'' න්ති.

51. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පණ්ඩුරොගාබාධො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුත්තහරීටකං පායෙතු'' න්ති.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ඡවිදොසාබාධො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගන්ධාලෙපං කාතු'' න්ති.

---

1. ''වණබන්ධනචොළෙන'' ම ඡ සං. P T S. අ වි. ජ වි.
2. ''සාසපකුඩ්ඩෙන'' සී මු. ''සාසපකුට්ටෙන'' ම ඡ සං. P T S. ජ වි
3. ''ධොවිතුන්ති'' ම නු ප. ජ වි. 4. ''කිලිජ්ජිත්ථ'' සී මු. 5. ''වණමංසං'' P T S
,, ''පොසිතුං'' සී. මු. ඵුසිතුං ?

46. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට ගණ්ඩාබාධයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, සැත්කම් අනුදනිමි" යි. කහට වතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- "මහණෙනි, කහටවතුර අනුදනිමි" යි. තල-කල්කයෙන් ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- "මහණෙනි, තලකල්කය අනුදනිමි" යි. කබොලුවකින් (පැලැස්තරයකින්) ප්‍රයෝජන වේ. -පෙ- "මහණෙනි, කබොලුවක් අනුදනිමි" යි. වණ බඳින රෙදි කඩකින් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- "මහණෙනි, වණ බඳින රෙදිකඩක් අනුදනිමි" යි. වණය කසයි. -පෙ- "මහණෙනි, අබකුඩුවෙන් උලන්නට අනුදනිමි" යි. වණය තෙත් වි ය. -පෙ- "මහණෙනි, දුම් (වේදු) ඇල්ලීමට අනුදනිමි" යි. වැඩෙන මස්දළු නගී. -පෙ- "මහණෙනි, ලුණුපුපුරකින් සිඳින්නට අනුදනිමි" යි. වණය ගොඩ නො වේ. -පෙ- "මහණෙනි, වණතෙල් අනුදනිමි" යි. තෙල් වැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, වණවැටියක් (තෙල් රඳවන කඩක්) ද සියලු වණ පිළියම් ද අනුදනිමි" යි.

47. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ සර්පයකු විසින් දෂ්ට කරණ ලද්දේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මල, මූත්‍ර, උණුඅළු, මැටි යන සතර මහාවිකටය දෙන්නට අනුදනිමි" යි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "නො පිළිගත් මල ආදීහු ද? නොහොත් පිළිගතයුතු මල ආදීහු දැ" යි මේ සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, කැපකරුවකු ඇති කල්හි පිළිගන්වා ගන්නට ද, කැපකරුවකු නැති කල්හි තමන් ගෙණ වළඳන්නට ද අනුදනිමි" යි.

48. එකල්හි එක්තරා මහණකු විසින් විස බොන ලද්දේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අශුචි පොවන්නට අනුදනිමි" යි. එකල්හි භික්ෂූන්ට නො පිළිගත් මල ද නොහොත් පිළිගත යුතු මල දැ" යි මේ සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පහ කරමින් යමක් පිළිගණී ද, ඒ ම පිළිගැණීම වේ. නැවැත පිළිගන්වා ගත යුත්තේ නො වේ" ය යි අනුදනිමි.

49. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට ඝරදින්නකාබාධයෙක් (ඝරණිය =ගෙහඹු දුන් වසීකරණ බෙහෙදක් බීමෙන් හටගත් ආබාධයෙක්) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, සීවිට (නගුලෙහි) ඇලුනු මඩ දියෙන් කලතා පෙවීමට අනුදනිමි" යි.

50. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ නපුරු ග්‍රහණිරොග ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, වියලිබත් පුළුස්සා දිය කොට පෙරා ගත් බත්කාරම පොවන්නට අනුදනිමි" යි.

51. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට පණ්ඩුරොගාබාධයෙක් වේ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ගොමූත්‍රයෙහි ලූ අරළු පොවන්නට අනුදනිමි" යි.

52. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට ඡවිදොෂාබාධයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, සුගන්ධද්‍රව්‍යය ආලෙප කරන්නට අනුදනිමි" යි.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අභිසන්නකායො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විරෙචනං පාතු''න්ති. අච්ඡකඤ්ජියා අත්ථො හොති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අච්ඡකඤ්ජි''න්ති. අකටයූසෙන අත්ථො හොති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අකටයූස''න්ති. කටාකටෙන අත්ථො හොති. -පෙ- ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කටාකට''න්ති පටිච්ඡාදනීයෙන අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිච්ඡාදනීය''න්ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා **පිලින්දිවච්ඡො රාජගහෙ** පබ්භාරං සොධාපෙති ලෙණං කත්තුකාමො. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො **බිම්බිසාරො** යෙනායස්මා පිලින්දිවච්ඡො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං පිලින්දිවච්ඡං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිලින්දිවච්ඡං එතදවොච: ''කිං භන්තෙ ථෙරො කාරාපෙතී'' ති. ''පබ්භාරං මහාරාජ, සොධාපෙමි ලෙණං කත්තුකාමො'' ති. ''අත්ථො භන්තෙ, අය්‍යස්ස ආරාමිකෙනා'' ති. ''න ඛො මහාරාජ, භගවතා ආරාමිකො අනුඤ්ඤාතො'' ති. ''තෙන හි භන්තෙ, භගවන්තං පටිපුච්ඡිත්වා මම ආරොචෙය්‍යාථා'' ති. ''එවං මහාරාජා'' ති ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චස්සොසි.

55. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මතා පිලින්දිවච්ඡෙන ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො උට්ඨායාසනා ආයස්මන්තං පිලින්දිවච්ඡං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

56. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො භගවතො සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි: ''රාජා භන්තෙ, මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආරාමිකං දාතුකාමො. කථන්නු ඛො භන්තෙ[1] පටිපජ්ජිතබ්බ''න්ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: ''අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආරාමික''න්ති

57. දුතියම්පි ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිලින්දිවච්ඡො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං පිලින්දිවච්ඡං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිලින්දිවච්ඡං එතදවොච: ''අනුඤ්ඤාතො භන්තෙ, භගවතා ආරාමිකො'' ති. ''එවං මහාරාජා'' ති. ''තෙන හි භන්තෙ, අය්‍යස්ස ආරාමිකං දම්මී'' ති.

1. ''භන්තෙ මයා'' ම ජ සං.

53. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ දෙස් කිපුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, විරේචනයක් බොන්නට අනුදනිමි" යි. පෙරා ගත් කැඳවතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- "මහණෙනි, බත් නැති කැඳවතුර අනුදනිමි" යි. දුරු මිරිස් නො යෙදූ මුංඇට තැම්බූ වතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- "මහණෙනි, මුං ඇට තැම්බූ වතුර අනුදනිමි" යි. මුංඇට තම්බා ඇට නැති සේ පෙරා ගත් වතුරෙන් ප්‍රයොජන වේ. -පෙ- "මහණෙනි, මුංඇට තම්බා ඇට නැති සේ පෙරා ගත් වතුර අනුදනිමි" යි. මස්රසයෙන් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මස්රසය අනුදනිමි"යි.

54. එකල්හි ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ ලෙණක් කරණු කැමැත්තේ රජගහනුවර ගුහාවක් ශුද්ධ කරව යි. ඉක්බිති මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ගෙන් "ස්වාමීනි, ස්ථවිර තෙමේ කුමක් කරවා ද" යි ඇසී ය. "මහරජ, ලෙණක් කරණු කැමැත්තෙම් ගුහාවක් පිරිසිදු කරවමි" යි. "ස්වාමීනි, ඔබවහන්සේට ආරාමිකයකුගෙන් ප්‍රයොජන වේ ද" යි (ඇසී ය). "මහරජ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් නො අනුදන්නා ලද්දේ ය" යි. "ස්වාමීනි, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් පිළිවිස මට දන්වනු මැනවි" යි. ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ "මහරජ, එසේ ය" යි මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුහට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

55. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු දැහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වී ය. සමාදන් කරවී ය. තියුණු කරවී ය. සතුටු කරවී ය. ඉක්බිති මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජතෙමේ ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් විසින් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැගිට ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියේ ය.

56. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ "ස්වාමීනි, මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආරාමිකයකු දෙනු කැමැත්තේ ය. ස්වාමීනි, එහි දී කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද" යි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේගේ සමීපයට දූතයකු යැවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, ආරාමිකයකු අනුදනිමි" යි භික්ෂූන් ඇමතූ සේක.

57. දෙවනු ද මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ගෙන් "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් අනුදන්නා ලද්දේ ද" යි ඇසී ය. "මහරජ, එසේ ය". "ස්වාමීනි, එසේ නම්, ස්වාමීන් වහන්සේට ආරාමිකයකු දෙමි" යි.

58. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මතො පිලින්දිවච්ඡස්ස ආරාමිකං පටිස්සුත්වා විස්සරිත්වා චිරෙන සතිං පටිලභිත්වා අඤ්ඤතරං සබ්බත්ථකං මහාමත්තං ආමන්තෙසි: “යො මයා භණෙ, අය්‍යස්ස ආරාමිකො පටිස්සුතො, දින්නො සො ආරාමිකො” ති. “න ඛො දෙව අය්‍යස්ස ආරාමිකො දින්නො” ති. “කීව චිරන්නු ඛො භණෙ, ඉතො හි[1] තං හොතී” ති. අථ ඛො සො මහාමත්තො රත්තියො විගණෙත්වා[2] රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: “පඤ්ච දෙව රත්තිසතානී” ති. “තෙන හි භණෙ, අය්‍යස්ස පඤ්ච ආරාමිකසතානි දෙහී” ති.[3] “එවං දෙවා” ති ඛො සො මහාමත්තො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිස්සුත්වා ආයස්මතො පිලින්දිවච්ඡස්ස පඤ්ච ආරාමිකසතානි පාදාසි. පාටියෙක්කො ගාමො නිවිසි. **ආරාමිකගාමො**තිපි[4] නං ආහංසු. **පිලින්දිගාමො**තිපි[5] නං ආහංසු.

59. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො තස්මිං ගාමකෙ කුලූපගො හොති. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය පිලින්දිගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන තස්මිං ගාමකෙ උස්සවො හොති. දාරකා අලඞ්කිතා[6] මාලාකිතා කීළන්ති. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො පිලින්දිගාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන අඤ්ඤතරස්ස ආරාමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි.

61. තෙන ඛො පන සමයෙන තස්සා ආරාමිකිනියා ධීතා අඤ්ඤෙ දාරකෙ අලඞ්කිතෙ මාලාකිතෙ පස්සිත්වා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ. අලංකාරං මෙ දෙථා” ති. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො තං ආරාමිකිනිං එතදවොච: “කිස්සායං දාරිකා රොදතී” ති. “අයං භන්තෙ, දාරිකා අඤ්ඤෙ දාරකෙ අලඞ්කිතෙ මාලාකිතෙ පස්සිත්වා රොදති: ‘මාලං මෙ දෙථ. අලඞ්කාරං මෙ දෙථා’ ති. කුතො අම්හාකං දුග්ගතානං මාලා. කුතො අලඞ්කාරො” ති.

62. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො අඤ්ඤතරං තිණණ්ඩුපකං ගහෙත්වා තං ආරාමිකිනිං එතදවොච: “හන්දිමං තිණණ්ඩුපකං තස්සා දාරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්චා” ති. අථ ඛො සා ආරාමිකිනී තං තිණණ්ඩුපකං ගහෙත්වා තස්සා දාරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්චි. සා අහොසි සුවණ්ණමාලා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නත්ථි තාදිසා රඤ්ඤොපි අන්තෙපුරෙ සුවණ්ණමාලා. මනුස්සා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරොචෙසුං: “අමුකස්ස දෙව, ආරාමිකස්ස ඝරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නත්ථි තාදිසා දෙවස්සාපි අන්තෙපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස? නිස්සංසයං චොරිකාය ආභතා” ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තං ආරාමිකකුලං බන්ධාපෙසි.

1. “ඉතො රත්ති” සි. 2. “ගණෙත්වා” ම ඡ සං. 3. “දෙථාති” සීමු.
4. “ආරාමික ගාමකොතිපි” 5. “පිලින්දගාමකොතිපි” ම ඡ සං.
6. “අලඞ්කතා” ම ඡ සං.

58. ඉක්බිති මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ට ආරාමිකයකු ගිවිස සිහි නො කොට කල් ගෙවා සිහි ලැබ සියලුකටයුතුවල අධිපති වූ එක්තරා මහඇමැතියකු අමතා "සගය, මා විසින් ආයසීයන් වහන්සේට යම් ආරාමිකයෙක් (දීමට) ප්‍රතිඥා කරණ ලද්දේ ද, ඒ ආරාමික තෙමේ දෙන ලද්දේ දැ" යි ඇසී ය. "දෙවයන් වහන්ස, ආරාමිකයෙක් නො දෙන ලද්දේ ය" යි. "සගය, මෙදවසින් එදවස කෙතෙක් කල් දැ" යි (ඇසී ය). ඉක්බිති ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ රෑ ගණන් කොට මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුට "දෙවයන් වහන්ස, රෑ පන්සියයකැ" යි කීයේ ය. "සගය, එසේ නම් ආයසීයන් වහන්සේට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දෙවු" යි. "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුහට ගිවිස ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දුන්නේ ය. වෙන ම (වෙන් වූ) ගමක් පිහිටියේ ය. ඒ ගම **ආරාමිකගම** යි ද කීහ. ඒ ගම **පිලින්දිගම** යි ද කීහ.

59. එකල්හි ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ ඒ ගමෙහි කුලූපග වේ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පා සිවුරු ගෙණ පිලින්දිගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය.

60. එකල්හි ඒ ගමෙහි උත්සවයෙක් වේ. එහි දරුවෝ අබරණින් සැරසුනෝ පැලඳි මල්මාලා ඇත්තෝ ක්‍රීඩා කෙරෙත්. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ පිලින්දිගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු සිඟා හැසිරෙන්නේ එක්තරා ආරාමිකයකුගේ ගෙට වැඩියේ ය. වැඩ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන්නේ ය.

61. එකල්හි ඒ ආරාමිකබිරින්දෑගේ දුව අබරණින් සැරසුනු පැලඳි මල්මාලා ඇති අන් දරුවන් දැක "මට මල්මාලාවක් දෙවු. මට ආභරණ දෙවු" යි හඬයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ "මේ දැරිය කුමක් නිසා හඬා දැ" යි ඒ ආරාමිකබිරින්දෑගෙන් ඇසී ය. "ස්වාමීනි, මේ ලදැරිය අබරණින් සැරසුනු පැලඳි මල්මාලා ඇති අන් දරුවන් දැක "මට මල්මාලාවක් දෙවු. මට ආභරණ දෙවු" යි හඬයි. දුප්පත් වූ අපට මල්මාලා කොයින් ද ? ආභරණ කොයින් දැ" යි (ඔතොමෝ කීවා ය.)

62. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ එක්තරා තණ දරණුවක් ගෙණ ඒ ආරාමිකබිරින්දෑට "එසේ නම් මේ තණදරණුව ඒ ලදැරියගේ හිසෙහි පලඳව" යි කීයේ ය. ඉක්බිති ඒ ආරාමික බිරින්ද ඒ තණදරණුව ගෙණ ඒ ලදැරියගේ හිසෙහි පැලඳුවා ය. ඒ මාලාව මනා රූ ඇති දැකුම් කටයුතු සිත් ගන්නා රන්මාලාවක් විය. රජුගේ ද අන්තඃපුරයෙහි එබඳු වූ රන්මාලාවක් නැත. මිනිස්සු "දෙවයන් වහන්ස, අසවල් ආරාමිකයාගේ ගෙයි මනා රූ ඇති දැකුම් කටයුතු සිත් ගන්නා රන්මාලාවක් ඇත. එබඳු වූ රන්මාලයක් දෙවයන් වහන්සේගේ අන්තඃ- පුරයෙහි ද නැත. ඒ දුප්පතාට (එබඳු රන් මාලයක්) කොයින් ද ? නිසැක- යෙන් සොරකමින් ගෙණෙන ලද ය" යි මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුහට දැන්වූහ. ඉක්බිති මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ ඒ ආරාමිකකුලය බැඳවී ය. (සිර කරවී ය.)

63. දුතියම්පි ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය පිලින්දිගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. පිලින්දිගාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන තස්ස ආරාමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පටිවිස්සකෙ පුච්ඡි: ‘‘කහං ඉමං ආරාමිකකුලං ගත’’ න්ති. ‘‘එතිස්සා භන්තෙ, සුවණ්ණමාලාය කාරණා රඤ්ඤා බන්ධාපිත’’ න්ති.

64. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො යෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිලින්දිවච්ඡො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං පිලින්දිවච්ඡං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො එතදවොච: ‘‘කිස්ස මහාරාජ ආරාමිකකුලං බන්ධාපිත’’ න්ති. ‘‘තස්ස භන්තෙ, ආරාමිකස්ස ඝරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නත්ථි තාදිසා අම්හාකම්පි අන්තෙපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස ? නිස්සංසයං චොරිකාය ආභතා’’ ති.

65. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණන්ති අධිමුච්චි. සො අහොසි සබ්බසොවණ්ණමයො. ‘‘ඉදං පන තෙ මහාරාජ, තාව බහුං සුවණ්ණං කුතො’’ ති. ‘‘අඤ්ඤාතං භන්තෙ, අය්‍යස්ස එසො[1] ඉද්ධානුභාවො’’ ති තං ආරාමිකකුලං මුඤ්චාපෙසි. මනුස්සා ‘‘අය්‍යෙන කිර පිලින්දිවච්ඡෙන සරාජිකාය පරිසාය උත්තරිමනුස්සධම්මං[2] ඉද්ධිපාටිහාරියං දස්සිත’’ න්ති අත්තමනා අභිප්පසන්නා ආයස්මතො පිලින්දිවච්ඡස්ස පඤ්ච භෙසජ්ජානි අභිහරිංසු. සෙය්‍යථීදං: සප්පි[3] නවනීතං තෙලං මධු[4] ඵාණිත’’ න්ති.

66. පකතියාපි ච ආයස්මා පිලින්දිවච්ඡො ලාභී හොති පඤ්චන්නං භෙසජ්ජානං. ලද්ධං ලද්ධං පරිසාය විස්සජ්ජෙති. පරිසා චස්ස හොති බාහුලිකා[5]. ලද්ධං ලද්ධං කොලම්බෙපි ඝටෙපි පූරෙත්වා පටිසාමෙති[6]. පරිස්සාවනානිපි ථවිකායොපි පූරෙත්වා වාතපානෙසු ලග්ගෙති. තානි ඔලීනවිලීනානි තිට්ඨන්ති. උන්දූරෙහිපි විහාරා ඔකිණ්ණා විකිණ්ණා හොන්ති. මනුස්සා විහාරචාරිකං ආහිණ්ඩන්තා පස්සිත්වා උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: ‘‘අන්තො කොට්ඨාගාරිකා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා සෙය්‍යථාපි රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො’’ ති.

67. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛීයන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: ‘‘කථං හි නාම භික්ඛූ එවරූපාය බාහුල්ලාය චෙතෙස්සන්තී’’ ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ[7] භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘සච්චං කිර භික්ඛවෙ, භික්ඛූ එවරූපාය බාහුල්ලාය චෙතෙන්තී’’[8] ති. ‘‘සච්චං භගවා’’. -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි. ‘‘යානි ඛො පන තානි ගිලානානං භික්ඛූනං පටිසායනීයානි භෙසජ්ජානි, සෙය්‍යථීදං: සප්පි නවනීතං තෙලං මධු ඵාණිතං, තානි පටිග්ගහෙත්වා සත්තාහපරමං සන්නිධිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බානි. තං අතික්කාමයතො යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො’’ ති.

භෙසජ්ජඅනුඤ්ඤාතභාණවාරො පඨමො

---

1. ‘‘අය්‍යස්සෙවෙසො’’ ම ඡ සං. 2. ‘‘උත්තරිමනුස්ස ධම්මං’’ ම ඡ සං. PTS.
3. ‘‘සප්පිං’’ ම ඡ සං. PTS. 4. ‘‘මධුං’’ ම ඡ සං
5. ‘‘බාහුල්ලිකා’’ ම ඡ සං. PTS. 6 ‘‘පටිසාමෙන්ති’’ අ වි. ජ වි.
7. ‘‘තෙ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා’’ ම ඡ සං. 8. ‘‘චෙතෙස්සන්තීති’’ සී මු.

63. දෙවනු ද ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාසිවුරු ගෙණ පිලින්දිගමට පිඬු පිණිස ගියේ ය. පිලින්දිගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙට එළඹියේ ය. එළඹ ''මේ ආරාමිකකුලය කොහි ගියේ ද'' යි අසල් වැස්සන් අතින් විචාළේ ය. ''ස්වාමීනි, ඒ රන්මාලාව හෙතු කොට රජු විසින් බඳවන ලද්දේ ය'' යි කීහ.

64. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගේ මාලිගාවට ගියේ ය. ගොස් පැණවූ අසුනෙහි හුන්නේ ය. ඉක්බිති මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජ තෙමේ ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ පසෙක හුන් මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගෙන් ''මහරජ, කුමක් හෙයින් ආරාමිකකුලය බඳවන ලද ද'' යි ඇසී ය. ''ස්වාමීනි, ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙයි මනා රූ ඇති දැකුම්කලු සිත් ගන්නා රන්මාලයක් තිබේ. එබඳු වූ රන්මාලාවක් අපගේ අන්තඃපුරයෙහි ද නැත. ඒ දුප්පතාට රන්මාලයක් කොයින් ද ? නිසැකයෙන් සොරකමින් ගෙණ එන ලද ය''.

65. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ ''මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුගේ ප්‍රාසාදය රන් වේවා''යි ඉටුයේ ය. ඒ ප්‍රාසාදය සියල්ල රන් වි ය. ''මහරජ, ඔබට මේ තරම් බොහෝ රන් කොයින් ද ?'' ''ස්වාමීනි, දැන ගන්නා ලද්දේ ය. ආය්‍යීයන් වහන්සේගේ මේ සෘද්ධ්‍යනු-භාව ය'' යි ඒ ආරාමික කුලය නිදහස් කොට හැරියේ ය. මිනිස්සු 'ස්වාමී වූ පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන් විසින් රජුන් සහිත වූ පිරිසෙහි උතුරුමිනිස්දම්න් ඉදුපෙළහරක් දක්වන ලද්දේ ල'' යි සතුටු සිත් ඇත්තාහු විශෙෂයෙන් පහන් වූවෝ ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ තෙරුන්ට පස් බෙහෙත් එළවූහ. එනම් ගිතෙල් වෙඬරු තලතෙල් මීපැණි සකුරු යන මේ ය.

66. ආයුෂ්මත් පිලින්දිවච්ඡ ස්ථවිර තෙමේ ප්‍රකෘතියෙන් ම පස් බෙහෙත් ලබනසුලු වේ. ලත් ලත් දෙය පිරිසට පරිත්‍යාග කරයි. උන්වහන්සේගේ පිරිස ද ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලත්වය පිණිස පිළිපන්නේ වේ. ලත් ලත් දෙය මහසැළි ද කළ ද පුරවා තැන් පත් කරයි. පෙරහන් ද පසුම්බි ද පුරවා වාකවුළුවල එල්ලයි. ඒ වැගිරි වැගිරී තිබේ. මීයන්ගෙන් ද ආවාසයෝ හැම අතින් ගැවසී ගත්තාහු වෙත්. මිනිස්සු විහාරචාරිකාවෙහි ඇවිදින්නෝ (ඒ දැක) ''ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ මේ ශ්‍රමණයෝ ඇතුළත කොටුගුල් ඇත්තෝ ය. මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු වැනි ය'' යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

67. භික්ෂුහු අවමන් කරණ නින්දා කරණ දෙස් කියන ඒ මිනිසුන්ගේ කතාව ඇසූහ. යම් ඒ භික්ෂූහු ආශා රහිත වූවාහු ද, ඒ භික්ෂූහු ''කෙසේ නම් භික්ෂූහු මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස (ප්‍රත්‍යයයන් බොහෝ සේ රැස් කිරීමට) සිතුහු ද'' යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. ''මහණෙනි, භික්ෂූහු මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස සිතත් ල, සැබෑ ද'' යි. ''භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය''. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට ''ගිලන් භික්ෂූන් විසින් වැළඳිය යුතු වූ (රස විඳිය යුතු වූ) යම් ඒ බෙහෙත් එනම් ගිතෙල් වෙඬරු තලතෙල් මීපැණි සකුරු වේ ද, ඒ පිළිගෙණ සතියක් තගා තබා වැළඳිය යුතු ය. ඒ නියමිත කාලය (සතිය) ඉක්මවන්නහුට ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය'' යි භික්ෂූන් ඇමතූ සේක.

බෙහෙත් අනුදන් පළමුබණවර නිමි.

---

1. අථ ඛො භගවා **සාවත්ථියං** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **රාජගහං** තෙන චාරිකං පක්කාමි.

2. අද්දසා ඛො ආයස්මා **කඞ්ඛාරෙවතො** අන්තරාමග්ගෙ ගුළකරණං ඔක්කමිත්වා ගුළෙ පිට්ඨම්පි ඡාරිකම්පි පක්ඛිපන්තෙ. දිස්වාන “අකප්පියො ගුළො. සාමිසො. න කප්පති ගුළො විකාලෙ පරිභුඤ්ජිතු” න්ති කුක්කුච්චායන්තො සපරිසො ගුළං න පරිභුඤ්ජති. යෙපිස්ස සොතබ්බං මඤ්ඤන්ති, තෙපි ගුළං න පරිභුඤ්ජන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “කිමත්ථාය[1] භික්ඛවෙ, ගුළෙ පිට්ඨම්පි ඡාරිකම්පි පක්ඛිපන්තී” ති. “බන්ධනත්ථාය[2] භගවා” ති. “සචෙ භික්ඛවෙ, බන්ධනත්ථාය[3] ගුළෙ පිට්ඨම්පි ඡාරිකම්පි පක්ඛිපන්ති, සො ච ගුළොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යථාසුඛං ගුළං පරිභුඤ්ජිතු” න්ති.

3. අද්දසා ඛො ආයස්මා කඞ්ඛාරෙවතො අන්තරාමග්ගෙ වච්චෙ මුග්ගං ජාතං. පස්සිත්වා “අකප්පියා මුග්ගා. පක්කාපි මුග්ගා ජායන්තී” ති කුක්කුච්චායන්තො සපරිසො මුග්ගං න පරිභුඤ්ජති. යෙපිස්ස සොතබ්බං මඤ්ඤන්ති තෙපි මුග්ගං න පරිභුඤ්ජන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “සචෙ භික්ඛවෙ, පක්කාපි මුග්ගා ජායන්ති, අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යථාසුඛං මුග්ගං පරිභුඤ්ජිතු” න්ති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උදරවාතාබාධො හොති. සො ලොණසොවීරකං අපායි. තස්ස සො උදරවාතාබාධො පටිප්පස්සම්භි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානස්ස ලොණසොවීරකං අගිලානස්ස උදකසම්භින්නං පානපරිභොගෙන පරිභුඤ්ජිතු” න්ති.

5. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති **වෙළුවනෙ** කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතො උදරවාතාබාධො හොති.

6. අථ ඛො ආයස්මා **ආනන්දො** “පුබ්බෙපි භගවතො උදරවාතාබාධො තෙකටුලාය[4] යාගුයා ඵාසු හොතී” ති සාමං තිලම්පි තණ්ඩුලම්පි මුග්ගම්පි විඤ්ඤාපෙත්වා අන්තො වාසෙත්වා අන්තො සාමං පචිත්වා භගවතො උපනාමෙසි “පිවතු භගවා තෙකටුලයාගු” න්ති.

7. ජානන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති. ජානන්තාපි න පුච්ඡන්ති. කාලං විදිත්වා පුච්ඡන්ති. කාලං විදිත්වා න පුච්ඡන්ති. අත්ථසංහිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති. නො අනත්ථසංහිතං. අනත්ථසංහිතෙ සෙතුඝාතො තථාගතානං. ද්වීහි ආකාරෙහි බුද්ධා භගවන්තො භික්ඛූ පටිපුච්ඡන්ති: “ධම්මං වා දෙසිස්සාම සාවකානං වා සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමා” ති.

8. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි “කුතො'යං[5] ආනන්ද, යාගූ” ති.

---

1. “කිමත්ථියා” ම ජ සං. PTS.
2. “බද්ධත්ථාය” ම ජ සං. ,, “ථද්ධනත්ථාය” PTS.
3. “ථද්ධත්ථාය” ම ජ සං සීමු - කත්ථ චි
4. “තෙකටුල” ම ජ සං.
5. “කුතායං” ම ජ සං PTS.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **සැවැත්**නුවර කැමති තාක් වාසය කොට **රජගහ**නුවර බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

2. ආයුෂ්මත් **කඞ්ඛාරෙවත** ස්ථවිර තෙමේ අතරමග උක්හකුරු කරණ තැනකට ඇතුල් ව උක්හකුරුවල පිටි ද අළු ද බහන්නවුන් දුටුයේ ය. දැක "උක්හකුරු අකැප වේ. ආමිස සහිත වේ. නො කල්හි වළඳන්නට උක්හකුරු කැප නො වේ ය" යි කුකුස් කරන්නේ පිරිස් සහිත ව උක්හකුරු නො වළඳයි. උන්වහන්සේගේ වචනය අදහන්නෝ ද උක්හකුරු නො වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, කුමක් සඳහා උක්හකුරුවල පිටිත් අළුත් බහත් ද ?". "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, බඳිනු (කැටි කරණු)සඳහා ය." "මහණෙනි, කැටි කිරීම සඳහා උක්හකුරුවල පිටිත් අළුත් බහත් නම්, එ ද උක්හකුරු ම ය යි සඞ්ඛ්‍යාවට යෙයි. මහණෙනි, උක්හකුරු කැමැති සේ වළඳන්නට අනුදනිමි" යි.

3. ආයුෂ්මත් කඞ්ඛාරෙවත ස්ථවිර තෙමේ අතර මග දී වර්චස්හි හටගත් මුං (මුංපැළ) දුටුයේ ය. දැක "මුං නො කැප ය. තැම්බූ මුං ද පැළ වේ ය" යි කුකුස් කරමින් පිරිස් සහිත ව මුං නො වළඳයි. උන්වහන්සේගේ වචනය අදහන්නෝ ද මුං නො වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, තැම්බූ මුං හටගණිතත් මහණෙනි, කැමැති සේ (තැම්බූ) මුං වළඳන්නට අනුදනිමි" යි.

4. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට උදරවාතාබාධයෙක් වේ. හෙ තෙමේ ලොණසොවීරකය* බීයේ ය. ඔහුගේ ඒ උදරාබාධය සංසිඳුනේ ය. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ගිලනහුට ලොණසොවීරකය අනුදනිමි. නො ගිලනහුට දිය හා මුසු කළ ලොණසොවීරකය පානපරිභොගයෙන් වළඳන්නට අනුදනිමි" යි.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් රජගහනුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර කලන්දකනිවාපයෙහි වූ **වෙළුවනයෙහි** වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උදරවාතාබාධයෙක් වේ.

6. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් **ආනන්ද** ස්ථවිර තෙමේ "පෙරත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ උදරවාතාබාධය තිකුළුකැඳෙන් පහසු වූයේ වේ ය" යි තෙමේ තල ද සහල් ද මුං ද විණවා (ඉල්ලා) ගේතුළ තබා ඇතුළත තමා විසින් පිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තිකුළුකැඳ වළඳන සේක්වා" යි එළවී ය.

7. තථාගතවරයෝ දන්නෝ ද විචාරත්. දන්නෝ ද නො විචාරත්. කල් දැන විචාරත්. කල් දැන නො විචාරත්. තථාගතවරයෝ අර්ථ සහිත වූවක් විචාරත්. අනර්ථයෙන් යුක්ත වූවක් නො විචාරත්. තථාගතවරයන්ට අනර්ථයෙන් යුක්ත වූවෙහි හෙතු නැසීම මාර්ගයෙන් සිද්ධ ය. භාග්‍යවත් බුදුවරයෝ "ධර්මය හෝ දෙසන්නෙමු. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද හෝ පණවන්නෙමු"යි දෙඅයුරකින් භික්ෂූන් විචාරත්.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "ආනන්දය, මේ කැඳ කො තැනින් ලැබුනේ දැ" යි ආයුෂ්මත් අනඳතෙරුන් විචාළ සේක.

---

* උපග්‍රන්ථය බලනු

9. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. විගරහි බුද්ධො භගවා "අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං ආනන්ද, එවරූපාය බාහුල්ලාය චෙතෙස්සසි? යදපි ආනන්ද, අන්තො වුත්ථං[1], තදපි අකප්පියං. යදපි අන්තො පක්කං, තදපි අකප්පියං. යදපි සාමං පක්කං, තදපි අකප්පියං. නෙතං ආනන්ද, අප්පසන්නානං වා පසාදාය" -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, අන්තො වුත්ථං අන්තො පක්කං සාමං පක්කං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අන්තො චෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං අන්තො පක්කං සාමං පක්කං. තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති තිණ්ණං දුක්කටානං. අන්තො චෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං අන්තො පක්කං අඤ්ඤෙහි පක්කං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං. අන්තො චෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං බහි පක්කං සාමං පක්කං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං. බහි චෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං අන්තො පක්කං සාමං පක්කං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං. අන්තො චෙ භික්ඛවෙ වුත්ථං බහි පක්කං අඤ්ඤෙහි පක්කං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. බහි චෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං අන්තො පක්කං අඤ්ඤෙහි පක්කං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. බහි චෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං බහි පක්කං සාමං පක්කං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස. බහි චෙ භික්ඛවෙ, වුත්ථං බහි පක්කං අඤ්ඤෙහි පක්කං, තඤ්චෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, අනාපත්ති" ති.

10. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ "භගවතා සාමංපාකො පටික්ඛිත්තො" ති පුන පාකෙ කුක්කුච්චායන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පුන පාකං පචිතු" න්ති.

11. තෙන ඛො පන සමයෙන **රාජගහං** දුබ්භික්ඛං හොති. මනුස්සා ලොණම්පි තෙලම්පි තණ්ඩුලම්පි ඛාදනීයම්පි ආරාමං ආහරන්ති. තානි භික්ඛූ බහි වාසෙන්ති. උක්කපිණ්ඩිකාපි ඛාදන්ති. චොරාපි හරන්ති. දමකාපි හරන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අන්තො වාසෙතු" න්ති. අන්තො වාසෙත්වා බහි පාචෙන්ති. දමකා පරිවාරෙන්ති. භික්ඛූ අවිස්සත්ථා[2] පරිභුඤ්ජන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අන්තො පචිතු" න්ති. දුබ්භික්ඛෙ කප්පියකාරකා බහුතරා හරන්ති. අප්පතරං භික්ඛූනං දෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සාමං පචිතුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අන්තො වුත්ථං[3] අන්තො පක්කං සාමං පක්ක" න්ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ **කාසීසු** වස්සං වුත්ථා[4] රාජගහං ගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සනාය අන්තරාමග්ගෙ න ලභිංසු ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං. බහුඤ්ච ඵලඛාදනීයං අහොසි. කප්පියකාරකො ච න අහොසි අථ ඛො තෙ භික්ඛූ කිලන්තරූපා යෙන රාජගහං **වෙළුවනං** කලන්දකනිවාපො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු.

---

1. "අන්තොවුට්ඨං" ම ජ සං.
2. "අවිසට්ඨා" ම ජ සං P T S.
,, "අවිස්සත්ථාය" තො වි. ම නු ප.
3. "අන්තොවුට්ඨං" ම ජ සං.
4. "වස්සං වුට්ඨා" ම ජ සං

9. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් **ආනන්ද** ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ "ආනන්දය, නුසුදුස්සෙක. අනුලෝම් නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. නො මහණකමෙක. අකැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. ආනන්දය, කෙසේ නම් තෝ මෙබඳු වූ ප්‍රත්‍යයයන්ගේ බහුලභාවය පිණිස සිතුවෙහි ද?" යි ගැරහූ සේක. "ආනන්දය, යමක් ඇතුළත තුබූයේ ද, ඒ ද නො කැප ය. යමක් ඇතුළත පිසන ලද්දේ ද, ඒ ද නො කැප ය. යමක් තමන් විසින් පිසන ලද්දේ ද, ඒ ද නො කැප ය. ආනන්දය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ" යි -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් තුණක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් දෙකක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද පිටත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් දෙකක් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් දෙකක් වේ. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද පිටත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද අනුන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද පිටත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ. මහණෙනි, පිටත තබන ලද පිටත පිසන ලද අන්‍යයන් විසින් පිසන ලද දෙය වළඳන්නේ නම්, ඇවැත් නො වේ ය" යි භික්ෂූන් ඇමතූ සේක.

10. එකල්හි භික්ෂූහු "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තමන් විසින් පිසීම ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද්දේ ය" යි පිසූ දෙය නැවත පිසීමෙහි කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, නැවත පිසීම අනුදනිමි" යි.

11. එකල්හි රජගහනුවර දුර්භික්ෂ වේ. මිනිස්සු ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෙය ද ආරාමයට ගෙණ එත්. භික්ෂූහු ඒ දෑ පිටත තබවත්. බළල් මී මුගටි ආදිහු ද කත්. සොරු ද පැහැර ගණිත්. ඉඳුල් කන්නෝ ද ගෙණ යත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ඇතුළත තබවන්ට අනුදනිමි" යි. ඇතුළත තබවා පිටත පිසවත්. ඉඳුල් කන්නෝ පිරිවරා ගණිත්. භික්ෂූහු විශ්වාස රහිත වූවාහු (සැකඇත්තෝ) වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ඇතුළත පිසන්නට අනුදනිමි" යි. දුර්භික්ෂයෙහි කැපකරුවෝ ඉතා වැඩියක් ගෙණ යත්. භික්ෂූන්ට ඉතා සවල්පයක් දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, තමන් විසින් පිසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, අතුළත තබන ලද්ද, ඇතුළත පිසන ලද්ද, තමන් විසින් පිසන ලද්ද අනුදනිමි" යි.

12. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු **කාසිදනව්වෙහි** වස් වැස නිම කළෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්මට **රජගහ**නුවරට යන්නෝ අතර මග දී රළු වූ හෝ මිහිරි වූ හෝ බොජුන් සෑහෙන පමණ නො ලැබූහ. බොහෝ කෑයුතු ඵලවගී වි ය. කැපකරුවෙක් නො වී ය. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු කලාන්තසවභාව ඇත්තෝ රජගහ නුවර කලන්දකනිවාපය වූ වෙළුවනයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හුන් තැනට එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ.

13. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: "කච්චි භික්ඛවෙ, ඛමනීයං ? කච්චි යාපනීයං ? කච්චිත්ථ අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතා ? කුතො ච තුම්හෙ භික්ඛවෙ, ආගච්ඡථා ?" ති. "ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. ඉධ මයං භන්තෙ **කාසීසු** වස්සං වුත්ථා **රාජගහං** ආගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සනාය අන්තරාමග්ගෙ න ලභිම්හා ලූඛස්ස වා පණීතස්ස වා භොජනස්ස යාවදත්ථං පාරිපූරිං. බහුඤ්ච ඵලඛාදනීයං අහොසි. කප්පියකාරකො ච න අහොසි. තෙන මයං කිලන්තරූපා අද්ධානං ආගතා" ති.

14. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යත්ථ ඵලඛාදනීයං පස්සති, කප්පියකාරකො ච න හොති, සාමං ගහෙත්වා හරිත්වා කප්පියකාරකං[1] පස්සිත්වා භූමියං නික්ඛිපිත්වා පටිග්ගහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිතුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උග්ගහිතපටිග්ගහිත" න්ති[2].

15. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නවා ච තිලා නවඤ්ච මධු උප්පන්නා හොන්ති. අථ ඛො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස එතදහොසි: "යන්නූනාහං නවෙ ච තිලෙ නවං ච මධුං බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දදෙය්‍ය" න්ති. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි[3]. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතො ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච: "අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා" ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා පක්කාමි.

16. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: "කාලො භො ගොතම, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

17. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො තං බ්‍රාහ්මණං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

18. අථ ඛො තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අචිරපක්කන්තස්ස භගවතො එතදහොසි: "යෙසං ඛො මයා අත්ථාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසඞ්ඝො නිමන්තිතො නවෙ ච තිලෙ නවං ච මධුං දස්සාමී" ති තෙ මයා පම්මුට්ඨා[4] දාතුං. යන්නූනාහං නවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං කොලම්බෙහි ච ඝටෙහි ච ආරාමං ආහරාපෙය්‍ය" න්ති[5].

1. "කප්පියකාරකෙ" ම ජ සං. 2. "උග්ගණ්හිතං පටිග්ගණ්හිතුන්ති" ම ජ සං.
3. "පටිසම්මොදි" ම ජ සං. 4. "පමුට්ඨා" ම ජ සං.
5. "හරාපෙය්‍යන්ති"

13. භාග්‍යවත් බුදුරජුන් විසින් ආගන්තුක භික්ෂූන් සමග මේ පිළිසඳර කතා කිරීම පුරුදු කරණ ලද්දේ ම ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මහණෙනි, කිම ඉවසිය හැකි ද ? කිම යැපිය හැකි ද ? කිම නිදුකින් අධන් මග ආවාහු ද ? මහණෙනි, තෙපි කොතැනින් එවූ ද ?" යි ඒ භික්ෂූන් විචාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි මෙහි කාසිදනව්වෙහි වුසූ වස් ඇත්තමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැක්මට රජගහ නුවරට එන්නමෝ අතර මග දී රළු වූ හෝ මිහිරි වූ හෝ සෑහෙන පමණ බොජුන් නො ලැබීමු. බොහෝ කෑ යුතු එළවගී ද වී ය. කැපකරුවෙක් ද නො වූයේ ය. එයින් අපි කලාන්තසවභාව ඇත්තමෝ අධන්මග ආවෝ වෙමු" යි.

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, යම් තැනෙක කෑ යුතු එළවගී දකී ද, කැපකරුවෙක් නො වේ ද, (එය) තමන් ගෙණ ගොස් කැපකරුවෙකු දැක බිම හෙලා පිළිගන්වා ගෙණ වළඳන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, උග්ගහිතපටිග්ගහිතය (තමා විසින් ගත් එළාදිය වැළඳියට වුව නැවත පිළිගන්වා ගැණීම) අනුදනිමි" යි භික්ෂූන් ඇමතූ සේක.

15. එකල්හි එක්තරා බමුණකුහට අළුත් තල ද අළුත් මීපැණි ද ලැබුනේ වේ. ඉක්බිති ඒ බමුණාහට "මම අළුත් තලත් අළුත් මී පැණිත් බුද්ධප්‍රමුඛසඞ්ඝයාට දෙන්නෙම් නම් යෙහෙකැ" යි මේ සිත් වි ය. එකල්හි ඒ බ්‍රාහමණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය යුතු වූ සිත් ගන්නා කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රාහමණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට "භවත් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙට පිණිස මාගේ බත ඉවසාවා" යි (කී ය). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිම්භාවයෙන් ඉවසා වදාළ සේක. එකල්හි ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන නික්ම ගියේ ය.

16. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහමණ තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යෑමෙන් (පසු) ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෑ බිදිය යුතු දෑ පිළියෙල කරවා "භවත් ගෞතමය, දැන් කාල ය යි. බත් නිමියේ ය" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා ලී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පා සිවුරු ගෙණ ඒ බ්‍රාහ්මණයාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

17. එවිට ඒ බ්‍රාහමණ තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්වා හොඳින් වළඳවා වළඳා අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ බ්‍රාහ්මණයාට දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

18. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි නොබෝ වේලාවක දී ඒ බමුණාහට "අළුත්තල ද අළුත්මී ද දෙන්නෙමි යි මා විසින් යමක් පිණිස බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, මා විසින් ඒ දෑ දීමට සිහිපත් නො කරණ ලදි. මම අළුත්තලත් අළුත්මීපැණිත් මහසැළිවලින් ද කළවලින් ද ආරාමයට ගෙන්වා ගෙණ යන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි මේ සිත් වි ය.

19. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො තවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං කොලම්බෙහි ච ඝටෙහි ච ආරාමං ආහරාපෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතො ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච: “යෙසං ඛො මයා භො ගොතම, අත්ථාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසංඝො නිමන්තිතො ‘තවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධුං දස්සාමී’ ති, තෙ මයා පම්මුට්ඨා දාතුං. පතිගණ්හාතු මෙ භවං ගොතමො තවෙ ච තිලෙ නවඤ්ච මධු” න්ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛූනං දෙහී” ති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ දුබ්භික්ඛෙ අප්පමත්තකෙපි පවාරෙන්ති. පටිසඞ්ඛාපි පටික්ඛිපන්ති. සබ්බො ච සඞ්ඝො පවාරිතො හොති. භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා න පතිගණ්හන්ති. “පතිගණ්හාථ[1] භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තතො නීහටං භුත්තාවිනා පවාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතු” න්ති.

21. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **උපනන්දස්ස** සක්‍යපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං සඞ්ඝස්ස අත්ථාය ඛාදනීයං පාහෙසි: “ඉදං ඛාදනීයං[2] අය්‍යස්ස උපනන්දස්ස දස්සෙත්වා සඞ්ඝස්ස දාතබ්බ” න්ති.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨො හොති.

23. අථ ඛො තෙ මනුස්සා ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛූ පුච්ඡිංසු: “කහං භන්තෙ, අය්‍යො උපනන්දො” ති. එසාවුසො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨො” ති. “ඉදං භන්තෙ ඛාදනීයං අය්‍යස්ස උපනන්දස්ස දස්සෙත්වා සඞ්ඝස්ස දාතබ්බ” න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “තෙන හි භික්ඛවෙ, පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපථ යාව උපනන්දො ආගච්ඡතී” ති.

24. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො පුරෙභත්තං කුලානි පයිරුපාසිත්වා දිවා ආගච්ඡති.

25. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ දුබ්භික්ඛෙ අප්පමත්තකෙපි පවාරෙන්ති. පටිසඞ්ඛාපි පටික්ඛිපන්ති. සබ්බො ච සඞ්ඝො පවාරිතො හොති. භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා න පතිගණ්හන්ති. “පතිගණ්හාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පුරෙභත්තං පටිග්ගහිතං භුත්තාවිනා පවාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතු” න්ති.

26. අථ ඛො භගවා **රාජගහෙ** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **සාවත්ථි** තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන සාවත්ථි තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා සාවත්ථියං විහරති **ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස** ආරාමෙ.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **සාරිපුත්තස්ස** කායඩාහා-බාධො හොති.

1. “පටිගණ්හථ” ම ඡ සං.
2. “ඉදං ඛාදනීයං” ඉති මරම්මක්ඛරපොත්ථකෙ න දිස්සති.

19. එවිට ඒ බ්‍රාහමණ තෙමේ අළුත්තලත් අළුත්මීපැණිත් මහ සැළිවලින් ද කළවලින් ද ආරාමයට ගෙන්වා ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ බ්‍රාහමණ තෙමේ "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, "අළුත්තලත් අළුත් මීපැණිත් දෙන්නෙමි" යි මා විසින් යමක් පිණිස බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, ඒ දෑ දීමට මා විසින් සිහි නො කරණ ලදී. භවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ අළුත්තලත් අළුත්මීපැණිත් පිළිගණීවා" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. "බ්‍රාහමණය, එසේ නම් භික්ෂූන්ට දෙව".

20. එකල්හි භික්ෂූහු දුර්භික්ෂයෙහි සුළුදෙයක් දුන් කල්හි ද පවරත්. සලකා ද ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙත්. සියලු සඞ්ඝ තෙමේ භොජන (වළඳා) පවාරණය කෙළේ වෙයි. භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. "මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු. මහණෙනි, වැළඳූ තැනින් ගෙණ එන ලද අතිරික්ත නො වූ ආහාරය (පඨම පවාරණා සික්ඛාපදයෙහි කී ලෙසින් අයිරිත් නො කළ ආහාරය) වළඳා අවසන් කළ පැවරූ මහණහු විසින් වළඳන්නට අනුදනිමි" යි.

21. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනන්ද තෙරුන්ගේ උපස්ථායකකුලයක් සඞ්ඝයා පිණිස "මේ කෑ යුතු දෑ සවාමී වූ උපනන්ද තෙරුන්ට පෙන්වා සඞ්ඝයාට දිය යුතු ය" යි කෑමක් යැවී ය.

22. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍ර ආයුෂමත් උපනන්ද ස්ථවිර තෙමේ පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ වේ.

23. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු ආරාමයට ගොස් "සවාමීනි, සවාමී වූ උපනන්ද ස්ථවිර තෙමේ කොහි ද" යි භික්ෂූන් විචාළහ. "ඇවැත්නි, මේ ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනන්ද ස්ථවිර තෙමේ පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ" යි. "සවාමීනි, මේ කෑම සවාමී වූ උපනන්ද තෙරුන්ට පෙන්වා සඞ්ඝයාට දිය යුතු ය" යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, එසේ නම් පිළිගෙණ උපනන්දයන් එන තුරු තබාවු".

24. ඉක්බිති ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපනන්ද ස්ථවිර තෙමේ පෙරවරු කාලයෙහි කුලයන් ඇසුරු කරමින් සිට ඉතා දහවල් එයි.

25. එකල්හි භික්ෂූහු දුර්භික්ෂයෙහි සුළුදෙයක් දුන් කල්හි ද පවරත්. සලකා ද ප්‍රතික්ෂෙප කෙරෙත්. "සියලු සඞ්ඝ තෙමේ පැවරුයේ වේ ය" යි භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. "මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු. මහණෙනි, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද අතිරික්ත නො වූ ආහාරය වළඳා අවසන් කළ පැවරූ (=භොජන ප්‍රතික්ෂෙප කළ) මහණහු විසින් වළඳන්නට අනුදනිමි" යි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් වාසය කොට සැවැත්නුවර බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් සැවැත්නුවරට වැඩියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වසන සේක.

27. එකල්හි ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට කායදාහ ආබාධයෙක් (කයදැවිල්ලෙක්) වේ.

28. අථ ඛො ආයස්මා **මහාමොග්ගල්ලානො** යෙනායස්මා සාරිපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච: “පුබ්බෙ තෙ ආවුසො සාරිපුත්ත, කායඩාහාබාධො කෙන ඵාසු හොතී” ති. “භිසෙහි ච මෙ ආවුසො මුලාලිකාහි චා” ති.

29. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙවං ජෙතවනෙ අන්තරහිතො **මන්දාකිනියා** පොක්ඛරණියා තීරෙ පාතුරහොසි.

30. අද්දසා ඛො අඤ්ඤතරො නාගො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං දූරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං එතදවොච: “එතු ඛො භන්තෙ අය්‍යො මහාමොග්ගල්ලානො. ස්වාගතං භන්තෙ අය්‍යස්ස මහාමොග්ගල්ලානස්ස. කෙන භන්තෙ, අය්‍යස්ස අත්ථො? කිං දම්මී” ති. “භිසෙහි ච මෙ ආවුසො අත්ථො මුලාලිකාහි චා” ති.

31. අථ ඛො සො නාගො අඤ්ඤතරං නාගං ආණාපෙසි: “තෙන හි භණෙ අය්‍යස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච යාවදත්ථං දෙහී” ති. අථ ඛො සො නාගො මන්දාකිනිං පොක්ඛරණිං ඔගාහෙත්වා සොණ්ඩාය භිසඤ්ච භිසමුලාලිකඤ්ච[1] අබ්බාහෙත්වා[2] සුවික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙත්වා භණ්ඩිකං බන්ධිත්වා යෙනායස්මා මහාමොග්ගල්ලානො තෙනුපසඞ්කමි.

32. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙවං මන්දාකිනියා පොක්ඛරණියා තීරෙ අන්තරහිතො ජෙතවනෙ පාතුරහොසි.

33. සොපි ඛො නාගො මන්දාකිනියා පොක්ඛරණියා තීරෙ අන්තරහිතො ජෙතවනෙ පාතුරහොසි. අථ ඛො සො නාගො ආයස්මතො මහාමොග්ගල්ලානස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච පටිග්ගහාපෙත්වා ජෙතවනෙ අන්තරහිතො මන්දාකිනියා පොක්ඛරණියා තීරෙ පාතුරහොසි.

34. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච උපනාමෙසි. අථ ඛො ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස භිසෙ ච මුලාලිකායො ච පරිභුත්තස්ස[3] කායඩාහාබාධො පටිප්පස්සම්භි. බහූ භිසා ච මුලාලිකායො ච අවසිට්ඨා හොන්ති.

35. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ දුබ්භික්ඛෙ අප්පමත්තකෙපි පවාරෙන්ති. පටිසඞ්ඛාපි පටික්ඛිපන්ති. සබ්බො ච සඞ්ඝො පවාරිතො හොති. භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා න පටිග්ගණ්හන්ති. “පටිග්ගණ්හථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථ. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වනට්ඨං පොක්ඛරට්ඨං භුත්තාවිනා පවාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතු” න්ති.

1. “භිස මුලාලිං” සී මු.
2. “අග්ගහෙත්වා’ ම නු ප. තො වි. “අබ්බාහිත්වා” ම ඡ සං. 3. “භුත්තාස්ස” ම ඡ සං.

28. ඉක්බිති ආයුෂමත් **මහාමෞද්ගල්‍යායන** ස්ථවිරයන් වහන්සේ ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ වෙතට එළඹියහ. එළඹ "ඇවැත්නි, ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්ස, පෙර ඔබගේ කයදැවිල්ල කුමකින් පහසු වී ද?" යි ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් ඇසූහ. "ඇවැත්නි, මාගේ රෝගය නෙළුම්අලයෙන් ද නෙළුම්දළියෙන් ද පහසු වී ය".

29. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමෞද්ගල්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිළූ අත දිගු කරන්නේ යම් සේ ද, දිගු කළ අත හකුළන්නේ යම් සේ ද, එපරිද්දෙන් ජේතවනයෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් **මන්දාකිනී** පොකුණු ඉවුරෙහි පහළ වූ සේක.

30. එක්තරා ඇතෙක් එන්නා වූ ආයුෂමත් මහාමෞද්ගල්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක ආයුෂමත් මහාමෞද්ගල්‍යා-යන ස්ථවිරයන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, ස්වාමී වූ මහාමෞද්ගල්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ වඩිනා සේක්වා. ස්වාමීනි, ස්වාමී වූ මහාමෞද්ගල්‍යා-යන ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ යහපත් පැමිණීමෙකි. ස්වාමීනි, ස්වාමීන් වහන්සේට කුමකින් ප්‍රයෝජන වේ ද, (මම) කුමක් දෙම් දැ" යි කීයේ ය. "ඇවැත්නි, මට නෙළුම්අලයෙන් ද, නෙළුම්දළියෙන් ද ප්‍රයෝජන වේ".

31. එවිට ඒ ඇත්තෙමේ එක්තරා ඇතකුට "කොල, එසේ නම් ස්වාමීන් වහන්සේට නෙළුම්අල ද නෙළුම්දළි ද සෑහෙන පමණ දෙව" යි අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති ඒ ඇත් තෙමේ මන්දාකිනීපොකුණට බැස හොඬින් නෙළුම්අලද නෙළුම්දළි ද උපුටා ගෙණ මනා කොට සෝදා මිටියක් බැඳ ආයුෂමත් මහාමෞද්ගල්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ වෙතට පැමිණියේ ය.

32. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහාමෞද්ගල්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිළූ අත දිගු කරන්නේ යම් සේ ද, දිගු කළ අත හකුළන්නේ යම් සේ ද, එපරිද්දෙන් වහා මන්දාකිනී පොකුණු ඉවුරෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් ජේතවනයෙහි පහළ වූ සේක.

33. ඒ ඇත් තෙමේ ද මන්දාකිනීපොකුණුඉවුරෙහි අතුරුදහන් ව ජේතවනයෙහි පහළ වූයේ ය. ඉක්බිති ඒ ඇත් තෙමේ ආයුෂමත් මහාමෞද්ගල්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේට නෙළුම්අල ද නෙළුම්දළි ද පිළිගන්වා ජේතවනයෙහි අතුරුදහන් ව මන්දාකිනීපොකුණු ඉවුරෙහි පහළ වූයේ ය.

34. ඉන් පසු ආයුෂමත් මහාමෞද්ගල්‍යායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට නෙළුම්අල ද නෙළුම්දළි ද එළවූහ. නෙළුම්අල ද නෙළුම්දළි ද වැළඳූ ආයුෂමත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ කයේ දැවිල්ල සංසිඳුනේ ය. බොහෝ නෙළුම්අල ද නෙළුම්-දළි ද ඉතිරි වි ය.

35. එකල්හි භික්ෂූහු දුර්භික්ෂයෙහි ස්වල්පමාත්‍රයක් දුන් කල්හි ද පවරත්. දුන ද ප්‍රතික්ෂේප කෙරෙත්. සියලු සඞ්ඝ තෙමේ ද පැවරූයේ වේ. භික්ෂූහු කුකුස් කරමින් නො පිළිගණිත්. "මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු. මහණෙනි, වළඳා අවසන් කළ මහණහු විසින් වනයෙහි හටගත් පියුම්ගසෙහි හටගත් අතිරික්ත නො වූ දෑ වළඳන්නට අනුදනිමි".

36. තෙන ඛො පන සමයෙන **සාවත්ථියං** බහුං ඵලඛාදනීයං උප්පන්නං[1] හොති. කප්පියකාරකො ච න හොති. භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා ඵලං න පරිභුඤ්ජන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අබීජං නිබ්බට්ටබීජං[2] අකතකප්පං ඵලං පරිභුඤ්ජිතු" න්ති.

37. අථ ඛො භගවා සාවත්ථියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **රාජගහං** තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති **වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ.**

38. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො භගන්දලාබාධො හොති. **ආකාසගොත්තො** වෙජ්ජො සත්ථකම්මං කරොති. අථ ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො යෙන තස්ස භික්ඛුනො විහාරො තෙනුපසඞ්කමි. අද්දසා ඛො ආකාසගොත්තො වෙජ්ජො භගවන්තං දූරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන භගවන්තං එතදවොච: "ආගච්ඡතු භවං ගොතමො, ඉමස්ස භික්ඛුනො වච්චමග්ගං පස්සතු සෙය්‍යථාපි ගොධාමුඛ" න්ති.

39. අථ ඛො භගවා "මමං[3] ඛ්වායං මොඝපුරිසො උප්පණ්ඩෙතී" ති තතොව පටිනිවත්තිත්වා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛූ පටිපුච්ඡි: "අත්ථි[4] භික්ඛවෙ, අමුකස්මිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො?" ති. "අත්ථි භගවා" ති. "කිං තස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො?" ති. "තස්ස භන්තෙ ආයස්මතො භගන්දලාබාධො. ආකාසගොත්තො වෙජ්ජො සත්ථකම්මං කරොතී" ති. විගරහි බුද්ධො භගවා: "අනනුච්ඡවියං භික්ඛවෙ, තස්ස මොඝපුරිසස්ස අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම සො භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසො සම්බාධෙ සත්ථකම්මං කාරාපෙස්සති. සම්බාධෙ භික්ඛවෙ, සුඛුමා ඡවි. දූරොපයො වණො. දුප්පරිහාරං සත්ථං. නෙතං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, සම්බාධෙ සත්ථකම්මං කාරාපෙතබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා" ති.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ "භගවතා සත්ථකම්මං පටික්ඛිත්ත" න්ති වත්ථිකම්මං කාරාපෙන්ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ වත්ථිකම්මං කාරාපෙස්සන්තී" ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

41. "සච්චං කිර භික්ඛවෙ, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ වත්ථිකම්මං කාරාපෙන්තී" ති. "සච්චං භගවා" -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, සම්බාධස්ස සාමන්තා ද්වඞ්ගුලා සත්ථකම්මං වා වත්ථිකම්මං වා කාරාපෙතබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා" ති.

---

1. "උස්සන්නං" සී මු. 2. "නිබ්බත්තබීජං" ම ඡ සං.
3. "සො මං" ම ඡ සං 4. "අත්ථි කිර" ම ඡ සං. P T S.

36. එකල්හි **සැවැත්නුවර** කැයුතු බොහෝ එලවගී උපන්නේ වේ. කැපකරුවෙක් ද නො වේ. භික්ෂූහු කුකුස් කරමින් එල නො වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මුහු කල ඇට නැත්තා වූ ද (පැල වෙන) ඇට ඉවත් කළා වූ ද කැප නො කළා වූ එලවගී වළඳන්නට අනුදනිමි" යි.

37. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **සැවැත්නුවර** කැමැති තාක් කල් වාසය කොට **රජගහනුවර** බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් රජගහනුවරට වැඩිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහනුවර **කලන්දකනිවාප**යෙහි වූ **වෙළුවනාරාම**යෙහි වාසය කරණ සේක.

38. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට භගන්දරාබාධයෙක් වේ. **ආකාස-ගොත්ත** වෙද තෙමේ සැත්කම් (ශල්‍යකර්මයක්) කරයි. එකල්හි භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ සෙනාසනචාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් ඒ මහණහුගේ විහාරයට වැඩි සේක. ආකාසගොත්ත වෙද තෙමේ වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක "භවත් ගෞතම තෙමේ (මෙහි) ඒවා. මේ මහණහුගේ කලගොයි කට වැනි වූ වසමග බලාවා" යි කීයේ ය.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මේ හිස් පුරුෂ තෙමේ මට විසුළු බස් බෙණේ ය" යී එසින් ම පෙරළා අවුත් මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසඞ්ඝයා රැස් කරවා "මහණෙනි, අසුවල් වෙහෙර ගිලන් මහණෙක් ඇත්තේ දැ" යි භික්ෂූන් විචාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඇත්තේ ය." "මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ රෝගය කුමක් ද ?" "ස්වාමීනි, ඒ ආයුෂ්මතුන් හට භගන්දරාබාධයෙකි. ආකාසගොත්ත වෙද තෙමේ ශල්‍යකර්ම කෙරෙයි." භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහූ සේක. "මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයාගේ ක්‍රියාව නො ගැලපෙන්නක. අනුලෝම් නො වූවෙක. නුසුදුස්සෙක. මහණකමට නො හොබනේ ය. අකැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ කෙසේ නම් සම්බාධ ස්ථානයෙහි (වස මග පස මග අතර) ශල්‍යකර්ම කරවී ද ? මහණෙනි, ලිඞ්ගප්‍රදෙශයෙහි සිවිය සියුම් ය. ව්‍රණය සුව කරණු අපහසු ය. ආයුධය ක්‍රියා කරවීම දුෂ්කර ය. මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ ය" යි -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, ලිඞ්ගප්‍රදෙශයෙහි ශල්‍යකර්ම නො කරවිය යුතු ය. යමෙක් කරවන්නේ නම්, ථුල්ලසිඇවැත් වේ ය" යි වදාළ සේක.

40. එකල්හි සවගමහණෝ "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශල්‍යකර්මය ප්‍රතික්ෂෙප කරණ ලදැ" යි වස්තිකර්මය කරවත්. අල්පෙච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂූහු "සවගමහණෝ කෙසේ නම් වස්තිකර්ම කරවත් දැ" යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. එකල්හි භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ.

41. "මහණෙනි, සවගමහණෝ වස්තිකර්ම කරවත් ල යනු සැබෑ ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය." -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, ලිඞ්ගප්‍රදෙශය හාත්පස දෑඟුලකින් ඇතුළත ශල්‍යකර්මය ද (සම්බාධයෙහි) වස්තිකර්මය (වස්තිපීඩනය) ද නො කරවිය යුතු ය. යමෙක් කරවා නම්, ථුල්ලසිඇවැත් වේ ය" යි වදාළ සේක.

42. අථ ඛො භගවා **රාජගහෙ** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **බාරාණසී** තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන බාරාණසී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා බාරාණසියං විහරති **ඉසිපතනෙ මිගදායෙ**.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන බාරාණසියං **සුප්පියො** ච උපාසකො **සුප්පියා** ච උපාසිකා උභො පසන්නා[1] හොන්ති දායකා කාරකා සඞ්ඝුපට්ඨාකා. අථ ඛො සුප්පියා උපාසිකා ආරාමං ගන්ත්වා විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඞ්කමිත්වා භික්ඛූ පුච්ඡති: "කො භන්තෙ ගිලානො, කස්ස කිං ආහරියතූ" ති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා විරෙචනං පීතං හොති. අථ ඛො සො භික්ඛු සුප්පියං උපාසිකං එතදවොච: "මයා ඛො භගිනි, විරෙචනං පීතං. අත්ථො මෙ පටිච්ඡාදනීයෙනා" ති. "සුට්ඨු අය්‍ය, ආහරියිස්සතී" ති. ඝරං ගන්ත්වා අන්තෙවාසිං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ භණෙ, පවත්තමංසං ජානාහී" ති. "එවං අය්‍යෙ" ති ඛො සො පුරිසො සුප්පියාය උපාසිකාය පටිස්සුත්වා කෙවලකප්පං **බාරාණසිං** ආහිණ්ඩන්තො න අද්දස පවත්තමංසං. අථ ඛො සො පුරිසො යෙන සුප්පියා උපාසිකා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා සුප්පියං උපාසිකං එතදවොච: "නත්ථය්‍යෙ පවත්තමංසං. මාඝාතො අජ්ජා" ති.

45. අථ ඛො සුප්පියාය උපාසිකාය එතදහොසි: "තස්ස ඛො ගිලානස්ස භික්ඛුනො පටිච්ඡාදනීයං අලභන්තස්ස ආබාධො වා අභිවඩ්ඪිස්සති. කාල-කිරියා වා භවිස්සති. න ඛො මෙ තං පතිරූපං, යාහං පටිස්සුත්වා න හරාපෙය්‍ය" න්ති. පොත්ථනිකං ගහෙත්වා ඌරුමංසං උක්කන්තිත්වා දාසියා අදාසි: "හන්ද ජෙ ඉමං මංසං සම්පාදෙත්වා, අමුකස්මිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො, තස්ස දජ්ජෙහි[2]. යො ච මං පුච්ඡති, ගිලානාති පටිවෙදෙහී" ති උත්තරාසඞ්ගෙන ඌරුං පවෙඨෙත්වා[3] ඔවරකං පවිසිත්වා මඤ්චකෙ නිපජ්ජි.

46. අථ ඛො සුප්පියො උපාසකො ඝරං ගන්ත්වා දාසිං පුච්ඡි: "කහං සුප්පියා" ති. "එසය්‍ය[4] ඔවරකෙ නිපන්නා" ති. අථ ඛො සුප්පියො උපාසකො යෙන සුප්පියා උපාසිකා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා සුප්පියං උපාසිකං එතදවොච: "කිස්ස නිපන්නාසී" ති. ගිලානම්හී"ති[5]. "කින්තෙ ආබාධො" ති. අථ ඛො සුප්පියා උපාසිකා සුප්පියස්ස උපාසකස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසි.

47. අථ ඛො සුප්පියො උපාසකො "අච්ඡරියං වත භො! අබ්භුතං වත භො! යාවසද්ධායං සුප්පියා පසන්නා, යත්‍ර හි නාම අත්තනොපි මංසානි පරිච්චත්තානි, කිම්පනිමාය[6] අඤ්ඤං කිඤ්චි අදෙය්‍යං භවිස්සතී" ති හට්ඨො උදග්ගො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභි-වාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි.

1. "උභතො පසන්නා" ම ඡ සං. P T S. අ වි. තො වි.
2. "දජ්ජාහි" ම ඡ සං.
3. "වෙඨෙත්වා" ම ඡ සං.
4. "එසාය්‍ය" ම ඡ සං.
5. "ගිලානාම්හීති" ම ඡ සං.
6. "කිම්පිමාය" ම ඡ සං. තො වි.

42. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **රජගහනුවර** කැමැති තාක් කල් වාසය කොට **බරණැස්නුවර** බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් බරණැස් නුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි බරණැස්නුවර **මෘගදාය** නම් වූ **ඉසිපතනාරාම**යෙහි වසන සේක.

43. එකල්හි බරණැස් නුවර **සුප්පියඋපාසක** තෙමේ ද **සුප්පියා** උපාසිකා තොමෝ ද යන දෙදෙන පැහැදුනෝ වෙත්. දායකයෝ වෙත්. කාරකයෝ වෙත්. සඞ්ඝොපස්ථායකයෝ වෙත්. එකල්හි සුප්පියාඋපාසිකා තොමෝ ආරාමයට ගොස් වෙහෙරෙන් වෙහෙරට පිරිවෙණෙන් පිරිවෙණට එළඹ "ස්වාමීනි, කවරෙක් ගිලන් වේ ද? කවරකුට කුමක් ගෙණෙනු යුතු දැ" යි භික්ෂූන් අතින් විචාරයි.

44. එකල්හි එක්තරා මහණකු විසින් විරෙචන බෙහෙතක් බොන ලද්දේ වේ. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ "බුහුනනිය, මා විසින් විරෙචන බෙහෙතක් බොන ලදී. මට මස්රසයෙන් ප්‍රයෝජන වේ" යි සුප්පියා උපාසිකාවට කී ය. "ආයුෂ්මතුන් වහන්ස, හොඳ යි. ගෙණෙනු ලැබෙන්නේ ය" යි ගෙට ගොස් අතැවැසියකුට "සගය, යව. කඩපිළෙහි විකිණීමට තැබූ මස් දනුව" යි අණ කළා ය. "ආයුෂ්මාවෙනි, එසේ ය" යි ඒ පුරුෂතෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාවට පිළිවදන් දී ගොස් මුළු බරණැස ඇවිදින්නේ කඩපිළෙහි විකිණීමට තැබූ මසක් නො දුටුයේ ය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාව වෙතට ගියේ ය. ගොස් "ආයුෂ්මාවෙනි, කඩපිළෙහි විකිණීමට තැබූ මසක් නැත්තේ ය. අද මාඝාත ය" (සතුන් මැරීම තහනම් ය) යි සුප්පියාඋපාසිකාවට දැන්වී ය.

45. එවිට සුප්පියාඋපාසිකාවට "මස්රසය නො ලබන ඒ ගිලන් මහණහුගේ රොගය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කළුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මම යමක් දීමට පොරොන්දු දී එය නො යවන්නෙම් නම්, එය මට නුසුදුසු ය" යි මෙබඳු සිතෙක් වි ය. මස් කපන කැත්ත ගෙණ කලවා මස් කපා "කෙල්ල, මේ මස පිස සකස් කොට, අසවල් වෙහෙර ගිලන් මහණෙක් වේ. ඒ මහණහුට දෙව" යි දාසියට දුන්නී ය. "යමෙක් මා ගැණ විචාරා නම්, ගිලන් වූවා යි කියව" යි උතුරුසළුවෙන් කලවය වෙළා ගෙණ ඔවරකයට (නිදනගෙට) ඇතුල් ව ඇඳෙහි හොත්තා ය.

46. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ ගෙට ගොස් "සුප්පියාව කොහි දැ" යි දාසිය විචාළේ ය. "ආයුෂ්මය, නිදනගෙයි හෝනී ය". එවිට සුප්පියඋපාසක තෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාව වෙතට ගියේ ය. ගොස් "කුමක් හෙයින් හෝනිහි දැ" යි සුප්පියාඋපාසිකාවගෙන් ඇසී ය. "මම ගිලන්මි". "තීගේ ආබාධය කුමක් ද?" එවිට සුප්පියාඋපාසිකා තොමෝ සුප්පිය-උපාසකයාහට මේ කාරණය කී ය.

47. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ "භවත්නි, අරුමයක! භවත්නි, පෙර නො වූවෙක! මේ සුප්පියාඋපාසිකාතොමෝ නිරවශෙෂයෙන් ශ්‍රද්ධාවත් ය. නිරවශෙෂයෙන් ප්‍රසන්න ය. තමන්ගේ ම මස් මෙසේ පරිත්‍යාග කරණ ලද නම්, මැය විසින් නො දිය හැකි වූ අන් කුමක් වන්නේ දැ" යි සතුටු වූයේ ඔදවැඩියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය.

48. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සුප්පියො උපාසකො භගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භන්තෙ භගවා ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො සුප්පියො උපාසකො භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

49. අථ ඛො සුප්පියො උපාසකො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: “කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත” න්ති. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන සුප්පියස්ස උපාසකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

50. අථ ඛො සුප්පියො උපාසකො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතං ඛො සුප්පියං උපාසකං භගවා එතදවොච: “කහං සුප්පියා” ති. “ගිලානා භගවා” ති. “තෙන හි ආගච්ඡතූ” ති. “න භගවා උස්සහතී” ති. “තෙන හි පරිග්ගහෙත්වාපි ආනෙථා” ති. අථ ඛො සුප්පියො උපාසකො සුප්පියං උපාසිකං පරිග්ගහෙත්වා ආනෙසි. තස්සා සහදස්සනෙන භගවතො තාව මහාවණො රූළ්හො අහොසි සුච්ඡවි ලොමජාතො.

51. අථ ඛො සුප්පියො ච උපාසකො සුප්පියා ච උපාසිකා “අච්ඡරියං වත භො! අබ්භුතං වත භො! තථාගතස්ස මහිද්ධිකතා මහානුභාවතා, යත්‍ර හි නාම සහදස්සනෙන භගවතො තාව මහාවණො රූළ්හො භවිස්සති සුච්ඡවි ලොමජාතො” ති හට්ඨා උදග්ගා බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදිංසු. අථ ඛො භගවා සුප්පියං ච උපාසකං සුප්පියං ච උපාසිකං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

52. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛූ පටිපුච්ඡි: “කො භික්ඛවෙ, සුප්පියං උපාසිකං මංසං විඤ්ඤාපෙසී” ති. එවං වුත්තෙ සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “අහං ඛො භන්තෙ සුප්පියං උපාසිකං මංසං විඤ්ඤාපෙසි” න්ති. “ආහරීයිත්ථ භික්ඛූ” ති. “ආහරීයිත්ථ භගවා” ති. “පරිභුඤ්ජි ත්වං භික්ඛූ” ති. “පරිභුඤ්ජාහං[1] භගවා” ති. “පටිවෙක්ඛි ත්වං භික්ඛූ” ති. “නාහං භගවා පටිවෙක්ඛි” න්ති.

53. විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, අප්පටිවෙක්ඛිත්වා මංසං පරිභුඤ්ජිස්සසි. මනුස්සමංසං ඛො තයා මොඝපුරිස, පරිභුත්තං. නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: “සන්ති භික්ඛවෙ, මනුස්සා සද්ධා පසන්නා. තෙහි අත්තනොපි මංසානි පරිච්චත්තානි. න භික්ඛවෙ, මනුස්සමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. න ච භික්ඛවෙ, අප්පටිවෙක්ඛිත්වා මංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා” ති.

---

1. “පරිභුඤ්ජාමහං” ම ඡ සං.

48. පසෙක හුන් සුප්පියඋපාසක තෙමේ "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙටට මාගේ බත ඉවසා වදාරණ සේක්වා" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිම්භාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

49. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යැමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙය බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා "ස්වාමීනි, දැන් මේ කාල ය යි, බත නිමියේ ය" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකරවී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුකාලයෙහි හැඳ පොරොවා පා සිවුරු ගෙණ සුප්පියඋපාසකයාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි හුන් සේක.

50. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක සිටි සුප්පිය උපාසකයාගෙන් "සුප්පියාව කොහි ද" යි අසා වදාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, (ඕ තොමෝ) ගිලන් වූවා ය" යි. "එසේ නම් මෙහි ඒවා" යි. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නො හැකිය". "එසේ නම් ඔසොවා ගෙණ එවූ" යි. ඉක්බිති සුප්පියඋපාසක තෙමේ සුප්පියාඋපාසිකාව ඔසොවා ගෙණයේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දැකීම සමග ම ඇගේ ඒ මහත් වූ වණය ගොඩ වී මනා සිවි ඇත්තේ වි ය. ලොම් හටගත්තේ වි ය.

51. එවිට සුප්පියඋපාසක තෙමේ ද සුප්පියාඋපාසිකා තොමෝ ද "භාග්‍යවතුන්ගේ දැකීම සමග එපමණ මහත් වූ වණය ගොඩ වූයේ මනා සිවි ඇත්තේ හටගත් ලොම් ඇත්තේ වී නම්, තථාගතයන් වහන්සේගේ ඒ මහත් සෘද්ධි ඇති බව මහත් අනුභාව ඇති බව, භවත්නි, අරුමයකි! භවත්නි, පුදුමයකි!" යි සතුටු වූවෝ ඔද වැඩියාහු බුද්ධප්‍රමුඛ භික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්වා පවරා, වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුප්පියඋපාසකයා ද සුප්පියාඋපාසිකාව ද දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

52. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කරුණෙහි භික්ෂුසඞ්ඝයා රැස් කරවා "මහණෙනි, කවරෙක් සුප්පියාඋපාසිකාව මස් විණවූයේ ද" යි භික්ෂූන් විචාළ සේක. මෙසේ විචාළ කල්හි ඒ මහණ තෙමේ "ස්වාමීනි, මම සුප්පියා උපාසිකාව මස් විණ වූ (ඉල්ලූ)යෙමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළේ ය. "මහණ, ගෙණෙනු ලැබී ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ගෙණෙනු ලැබී ය". "මහණ, තෝ වැළඳූයෙහි ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම වැළඳූයෙමි". "මහණ තෝ 'කිනම් මසක් දැ' යි විචාළෙහි (විමසුවෙහි) ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො විමසුවෙමි".

53. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහූ සේක. "හිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් නො විචාරා (පරීක්ෂා නො කොට) මස් වැළඳූයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, තා විසින් වළඳන ලද්දේ මනුෂ්‍යමාංසයෙකි. හිස් පුරුෂය මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ" යි -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, ශ්‍රද්ධාවත් වූ ප්‍රසන්න වූ මනුෂ්‍යයෝ වෙති. ඔවුන් විසින් තමන්ගේ මස් ද පුදන ලද්දේ ය. මහණෙනි, මිනිස් මස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, ථුල්ලච්චැවැත් වේ" යි භික්ෂූන් ට වදාළ සේක. "මහණෙනි, නො විචාරා මස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො හත්ථී මරන්ති. මනුස්සා දුබ්භික්ඛෙ හත්ථිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං හත්ථිමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ හත්ථිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා හත්ථිමංසං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති. රාජඞ්ගං හත්ථී. සචෙ රාජා ජානෙය්‍ය, න තෙසං[1] අත්තමනො අස්සා" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, හත්ථිමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො අස්සා මරන්ති. මනුස්සා දුබ්භික්ඛෙ අස්සමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං අස්සමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ අස්සමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා අස්සමංසං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති. රාජඞ්ගං අස්සා. සචෙ රාජා ජානෙය්‍ය, න තෙසං අත්තමනො අස්සා" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, අස්සමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා දුබ්භික්ඛෙ සුනඛමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං සුනඛමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ සුනඛමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා සුනඛමංසං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති. ජෙගුච්ඡො සුනඛො පටික්කූලො" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, සුනඛමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා දුබ්භික්ඛෙ අහිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං අහිමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ අහිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා අහිමංසං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති. ජෙගුච්ඡො අහි පටික්කූලො" ති.

58. සුඵස්සොපි[2] නාගරාජා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතො ඛො සුඵස්සො නාගරාජා භගවන්තං එතදවොච: "සන්ති හි[3] භන්තෙ, නාගා අස්සද්ධා අප්පසන්නා. තෙ අප්පමත්තකෙහිපි භික්ඛූ විහෙඨෙය්‍යුං. සාධු භන්තෙ අය්‍යා අහිමංසං න පරිභුඤ්ජෙය්‍යු" න්ති.

59. අථ ඛො භගවා සුඵස්සං නාගරාජානං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි. අථ ඛො සුඵස්සො නාගරාජා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

60. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, අහිමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

---

1. "නෙසං" ම ඡ සං.
2. "සුපස්සොපි" ම ඡ සං. P T S. 3. "සන්ති" ම ඡ සං. P T S.

54. එකල්හි රජුගේ ඇත්තු මැරෙත්. මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි ඇත් මස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්‍ෂූන්ට ඇත්මස් දෙත්. භික්‍ෂූහු ඇත්මස් වළඳත්. මිනිස්සු "ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් ඇත්මස් වළඳත් ද? ඇත් තෙමේ රජුගේ සෙනා අවයවයෙකි. රජ තෙමේ දත්තේ නම්, ඔවුන්ට සතුටු සිත් ඇත්තේ නො වන්නේය" යි අවමන් කෙරෙත්. නිඳා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ඇත්මස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ" යි.

55. එකල්හි රජුගේ අශ්වයෝ මැරෙත්. මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි අශ්වමාංස අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්‍ෂූන්ට අශ්වමාංස දෙත්. භික්‍ෂූහු අශ්වමාංස වළඳත්. මිනිස්සු "ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් අශ්වමාංස වළඳත් ද? අශ්වයෝ රජුගේ සේනා අවයවයෙකි. රජ තෙමේ දත්තේ නම්, ඔවුන්ට සතුටු සිත් ඇත්තේ නො වන්නේ ය" යි අවමන් කෙරෙත්. නිඳා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අශ්වමාංස නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ" යි.

56. එකල්හි මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි බලුමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්‍ෂූන්ට බලුමස් දෙත්. භික්‍ෂූහු බලුමස් වළඳත්. මිනිස්සු "ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් බලුමස් වළඳත් ද ? බලු තෙමේ නින්දිත ය. පිළිකුල් ය" යි අවමන් කෙරෙත්. නිඳා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, බලුමස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ" යි.

57. එකල්හි මිනිස්සු දුර්භික්‍ෂයෙහි සර්පමාංස අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්‍ෂූන්ට සර්පමාංස දෙත්. භික්‍ෂූහු සර්පමාංස වළඳත්. මිනිස්සු "ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ ශ්‍රමණයෝ කෙසේ නම් සර්පමාංස වළඳත් ද ? සර්පයා හිරිකිත ය. පිළිකුල් ය" යි අවමන් කෙරෙත්. නිඳා කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

58. සුඵස්ස නාරජ තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ සුඵස්ස නාරජ තෙමේ "ස්වාමීනි, ශ්‍රද්ධා නැති නො පහන් නාගයෝ ඇත්තාහ. ඔහු ස්වල්පයකිනුදු භික්‍ෂූන් පෙළන්නාහු ය. ස්වාමීනි, ආයුෂ්මත් වහන්සේලා සර්පමාංස නො වළඳන්නාහු නම්, යෙහෙකැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළේ ය.

59. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුඵස්ස නාරජු දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. සමාදන් කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. ඉක්බිති සුඵස්ස නාරජ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

60. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්‍ෂූන් ඇමතූ සේක: "මහණෙනි, සර්පමාංස නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ" යි.

61. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා සීහං හන්ත්වා සීහමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං සීහමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ සීහමංසං පරිභුඤ්ජිත්වා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. සීහා මංසගන්ධෙන[1] භික්ඛූ පරිපාතෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, සීහමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා ව්‍යග්ඝං හන්ත්වා ව්‍යග්ඝ මංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං ව්‍යග්ඝමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ ව්‍යග්ඝමංසං පරිභුඤ්ජිත්වා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. ව්‍යග්ඝා මංසගන්ධෙන[2] භික්ඛූ පරිපාතෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, ව්‍යග්ඝමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

63. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා දීපිං හන්ත්වා දීපිමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං දීපිමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ දීපිමංසං පරිභුඤ්ජිත්වා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. දීපී මංසගන්ධෙන[3] භික්ඛූ පරිපාතෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ දීපිමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා අච්ඡං හන්ත්වා අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං අච්ඡමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජිත්වා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. අච්ඡා මංසගන්ධෙන[4] භික්ඛූ පරිපාතෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, අච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

65. තෙන ඛො පන සමයෙන ලුද්දකා තරච්ඡං හන්ත්වා තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජන්ති. භික්ඛූනං පිණ්ඩාය චරන්තානං තරච්ඡමංසං දෙන්ති. භික්ඛූ තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජිත්වා අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. තරච්ඡා මංසගන්ධෙන[5] භික්ඛූ පරිපාතෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, තරච්ඡමංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා"ති.

සුප්පියභාණවාරො දුතියො.

---

1. "සීහමංසගන්ධෙන" ම ඡ සං.
2. "ව්‍යග්ඝමංසගන්ධෙන" ,,
3. "දීපිමංසගන්ධෙන" ම ඡ සං.
4. "අච්ඡමංසගන්ධෙන" ,,
5. "තරච්ඡමංසගන්ධෙන" ම ඡ සං

61. එකල්හි වැද්දෝ සිංහයන් මරා සිංහමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට සිංහමස් දෙත්. භික්ෂූහු සිංහමස් වළඳා වනයෙහි වෙසෙත්. සිංහයෝ මස්ගඳින් භික්ෂූන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, සිංහමස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

62. එකල්හි වැද්දෝ ව්‍යාඝ්‍රයන් නසා ව්‍යාඝ්‍රමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට ව්‍යාඝ්‍රමස් දෙත්. භික්ෂූහු ව්‍යාඝ්‍රමස් වළඳා වනයෙහි වෙසෙත්. ව්‍යාඝ්‍රයෝ මස්ගඳින් භික්ෂූන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, ව්‍යාඝ්‍රමස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

63. එකල්හි වැද්දෝ දිවියන් නසා දිවිමස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට දිවිමස් දෙත්. භික්ෂූහු දිවිමස් වළඳා වනයෙහි වෙසෙත්. දිවියෝ මස්ගඳින් භික්ෂූන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, දිවිමස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

64. එකල්හි වැද්දෝ වලසුන් නසා වලස්මස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට වලස්මස් දෙත්. භික්ෂූහු වලස්මස් වළඳා වනයෙහි වෙසෙත්. වලස්සු මස්ගඳින් භික්ෂූන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, වලස්මස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

65. එකල්හි වැද්දෝ කරබානාවලසුන් නසා කරබානාවලස්මස් අනුභව කරත්. පිඬු සිඟා හැසිරෙණ භික්ෂූන්ට කරබානාවලස්මස් දෙත්. භික්ෂූහු කරබානාවලස්මස් වළඳා වනයෙහි වෙසෙත්. කරබානා වලස්සු මස්ගඳින් භික්ෂූන් නසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "මහණෙනි, කරබානාවලස්මස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ" යි.

දෙවන සුප්පියබණවර.

---

1. අථ ඛො භගවා **බාරාණසියං** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **අන්ධකවින්දං** තෙන චාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ජානපදා මනුස්සා බහුං ලොණම්පි තෙලම්පි තණ්ඩුලම්පි ඛාදනීයම්පි සකටෙසු ආරොපෙත්වා බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධා[1] හොන්ති "යදා පටිපාටිං ලභිස්සාම, තදා භත්තං කරිස්සාමා" ති. පඤ්චමත්තානි ච විඝාසාදසතානි.

3. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන අන්ධකවින්දං තදවසරි. අථ ඛො අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිපාටිං අලභන්තස්ස එතදහොසි: "අධිකානි[2] ඛො මෙ ද්වෙ මාසානි බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං අනුබන්ධන්තස්ස 'යදා පටිපාටිං ලභිස්සාමි, තදා භත්තං කරිස්සාමී' ති. න ච මෙ පටිපාටි ලබ්භති. අහඤ්චම්හි එකකො[3]. බහු ච මෙ ඝරාවාසත්ථං හායති. යන්නූනාහං භත්තග්ගං ඔලොකෙය්‍යං, යං භත්තග්ගෙ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය" න්ති. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො භත්තග්ගං ඔලොකෙන්තො ද්වෙ නාද්දස: යාගුඤ්ච මධුගොළකඤ්ච.

4. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො යෙනායස්මා **ආනන්දො** තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච: "ඉධ මෙ භො ආනන්ද, පටිපාටිං අලභන්තස්ස එතදහොසි: 'අධිකානි ඛො මෙ ද්වෙ මාසානි බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං අනුබන්ධන්තස්ස 'යදා පටිපාටිං ලභිස්සාමි තදා භත්තං කරිස්සාමී' ති. න ච මෙ පටිපාටි ලබ්භති. අහඤ්චම්හි එකකො. බහු ච මෙ ඝරාවාසත්ථං හායති. යන්නූනාහං භත්තග්ගං ඔලොකෙය්‍යං, 'යං භත්තග්ගෙ නාස්ස තං පටියාදෙය්‍ය' න්ති සො ඛො අහං භො ආනන්ද, භත්තග්ගං ඔලොකෙන්තො ද්වෙ නාද්දසං: යාගුඤ්ච මධුගොළකඤ්ච. සචාහං භො ආනන්ද, පටියාදෙය්‍යං යාගුඤ්ච මධුගොළකඤ්ච, පතිගණ්හෙය්‍ය මෙ භවං ගොතමො" ති. "තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භගවන්තං පටිපුච්ඡිස්සාමී" ති.

5. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. "තෙනහානන්ද, පටියාදෙතූ" ති. "තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, පටියාදෙහී" ති. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පහූතං යාගුඤ්ච මධුගොළකඤ්ච පටියාදාපෙත්වා භගවතො උපනාමෙසි: "පතිගණ්හාතු මෙ භවං ගොතමො යාගුඤ්ච මධුගොළකඤ්චා" ති. "තෙන හි බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛූනං දෙහී" ති. භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා න පතිගණ්හන්ති. "පතිගණ්හථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථා" ති.

6. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පහූතාය යාගුයා ච මධුගොළකෙන ච සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං ධොතහත්ථං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො තං බ්‍රාහ්මණං භගවා එතදවොච: "දස ඉමෙ බ්‍රාහ්මණ, ආනිසංසා යාගුයා,[4] යාගුං දෙන්තො ආයුං දෙති. වණ්ණං දෙති. සුඛං දෙති. බලං දෙති. පටිභානං දෙති. යාගු පීතා ඛුදං[5] පටිහනති[6]. පිපාසං පටිවිනෙති[7]. වාතං අනුලොමෙති. වත්ථිං සොධෙති. ආමාවසෙසං පාචෙති. ඉමෙ ඛො බ්‍රාහ්මණ, දසානිසංසා යාගුයා" ති.

1. "අනුබන්ධා" සී මු. ම ඡ සං. 2. "අතීතානි" ම ඡ සං. P T S.
3. "එකත්ථො" ම ඡ සං. 4 "කතමෙ දස" ම ඡ සං. P T S.
5. "බුද්දං" ම ඡ සං. 6. "පටිහන්ති" ම ඡ සං. P T S. 7. "විනෙති" ම ඡ සං.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස්නුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට **අන්ධකවින්දය** බලා එක්දහස්දෙසියපනණසක් වූ මහත් භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග චාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

2. එකල්හි දනවුවැසි මිනිස්සු බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෙය ද ගැල්වල නගා "යම් විටෙක පිළිවෙළ වාරය ලබන්නෙමු ද එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමු" යි බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයාගේ පිටිපස ලුහු බැඳ ගියාහු වෙත්. පන්සියයක් පමණ ඉඳුල් කන්නෝ (සිඟන්නෝ) ද (මේ පිරිස හා) ගියහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් අන්ධකවින්දයට වැඩි සේක. එකල්හි (බත්) පිළිවෙළ වාරය නො ලබන්නා වූ එක්තරා බමුණකුහට "යම් විටෙක පිළිවෙළ වාරය ලබන්නෙම් ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමි යි බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ලුහු බඳනා මට දෙමසකට වැඩියක් ඉක්ම ගියේ ය. මාහට බත් පිළිවෙළ වාරය නො ලැබේ. මම ද තනි වූයෙමි. මාගේ බොහෝ වූ ද ගෘහවාසය පිළිබඳ කටයුතු පිරිහෙයි. මම බත්හල බලන්නෙම් නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ ද, එය පිළියෙල කරන්නෙමි" යි මෙබඳු සිතක් උපන. එවිට ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බත්හල බලන්නේ දෙකක් - කැඳත් මීපිඩුත් නො දුටුයේ ය.

4. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ආයුෂ්මත් **ආනන්ද** තෙරුන් වෙත ගියේ ය. ගොස් "පින්වත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, බත්වාරය නො ලබන්නා වූ 'යම් විටෙක බත් වාරය ලබන්නෙම් ද, එවිට බත් පිළියෙල කරන්නෙමි' යි බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ලුහු බඳනා මට දෙමසකට වැඩියක් ඉක්ම ගියේ ය. මාහට බත්වාරය නො ලැබේ. මම ද තනි වූයෙමි. මාගේ බොහෝ වූ ගෘහවාසය පිළිබඳ කටයුතු පිරිහෙයි. මම බත්හල බලන්නෙම් නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ ද, එය පිළියෙල කරන්නෙමි' යි මෙබඳු සිතක් උපන. පින්වත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, ඒ මම බත්හල බලන්නෙම් කැඳත් මීපිඩුත් යන දෙක නො දුටුයෙමි. පින්වත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මම කැඳත් මීපිඩුත් පිළියෙල කරන්නෙම් නම්, භවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ කැඳ හා මීපිඩු පිළිගන්නේ ද" යි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන්ගෙන් විචාළේ ය. "බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විචාරන්නෙමි"යි.

5. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "ආනන්දය, එසේ නම් පිළියෙල කෙරේවා" යි. "බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් පිළියෙල කරව" යි. ඉක්බිති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යැමෙන් පසු බොහෝ වූ කැඳත් මීපිඩුත් පිළියෙල කරවා "පින්වත් ගෞතම තෙමේ මාගේ කැඳත් මීපිඩුත් පිළිගණීවා" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළවී ය. "බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් භික්ෂූන්ට දෙව"යි. භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. "මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවූ" යි.

6. නැවැත ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා බොහෝ වූ කැඳින් ද මීපිඩුවෙන් ද සියතින් සතප්වා වළඳවා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ බමුණාට "බ්‍රාහ්මණය, කැඳෙහි මේ ආනිසංස දසයෙක් වේ: කැඳ දෙන්නේ ආයුෂ දෙයි. වර්‍ණය දෙයි. සැපය දෙයි. බලය දෙයි. නුවණ දෙයි. පානය කළ කැඳ බඩගිනි නසයි. පිපාසාව දුරු කෙරෙයි. වාතය අනුලොම් කරයි. වස්තිය පිරිසිදු කරයි. නො පැසී ශෙෂ වූ ආහාරය පැසවයි. බ්‍රාහ්මණය, කැඳෙහි මේ ආනිසංස දසය" යි වදාළ සේක.

7. යො සඤ්ඤතානං පරදත්තභොජිනං
කාලෙන සක්කච්ච දදාති යාගුං,
දසස්ස ඨානානි අනුප්පවෙච්ඡති
ආයුඤ්ච වණ්ණඤ්ච සුඛං බලඤ්ච.

8. පටිභාණමස්ස උපජායතෙ තතො
ඛුද්දං පිපාසං[1] ව්‍යපනෙති වාතං,
සොධෙති වත්ථිං පරිණාමෙති භුත්තං[2]
භෙසජ්ජමෙතං සුගතෙන වණ්ණිතං.

9. තස්මා හි යාගුං අලමෙව දාතුං
නිච්චං මනුස්සෙන සුඛත්ථිකෙන,
දිබ්බානි වා පත්ථයතා[3] සුඛානි
මනුස්සසොභග්‍යතමිච්ඡතා[4] වාති.

10. අථ ඛො භගවා තං බ්‍රාහ්මණං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යාගුඤ්ච මධුගොළකඤ්චා"ති.

11. අස්සොසුං ඛො මනුස්සා "භගවතා කිර භික්ඛූනං[5] යාගු අනුඤ්ඤාතා මධුගොළකඤ්චා" ති. තෙ කාලස්සෙව භොජ්ජයාගුං පටියාදෙන්ති මධුගොළකඤ්ච. භික්ඛූ කාලස්සෙව භොජ්ජාය යාගුයා[6] ධාතා මධුගොළකෙන ච භත්තග්ගෙ න චිත්තරූපං භුඤ්ජන්ති.[7]

12. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන තරුණප්පසන්නෙන[8] මහාමත්තෙන ස්වාතනාය බුද්ධපමුඛො භික්ඛුසඞ්ඝො නිමන්තිතො හොති. අථ ඛො තස්ස තරුණප්පසන්නස්ස මහාමත්තස්ස එතදහොසි: "යන්නූනාහං අඩ්ඪතෙළසන්නං භික්ඛුසතානං අඩ්ඪතෙළසානි මංසපාතිසතානි පටියාදෙය්‍යං, එකමෙකස්ස භික්ඛුනො එකමෙකං මංසපාතිං උපනාමෙය්‍ය" න්ති. අථ ඛො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා අඩ්ඪතෙළසානි ච මංසපාතිසතානි භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: "කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන තස්ස තරුණප්පසන්නස්ස මහාමත්තස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

13. අථ ඛො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො භත්තග්ගෙ භික්ඛූ පරිවිසති. භික්ඛූ එවමාහංසු: "ථොකං ආවුසො දෙහී" ති. "මා ඛො තුම්හෙ භන්තෙ, 'අයං තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො' ති ථොකං ථොකං පතිගණ්හිත්ථ[9]. බහුං මෙ ඛාදනීයං භොජනීයං පටියත්තං අඩ්ඪතෙළසානි[10] මංසපාතිසතානි. එකමෙකං මංසපාතිං උපනාමෙස්සාමි[11]. පතිගණ්හථ භන්තෙ යාවදත්ථ" න්ති. "න ඛො මයං ආවුසො එතංකාරණා ථොකං ථොකං පතිගණ්හාම. අපි ච මයං කාලස්සෙව භොජ්ජාය යාගුයා ධාතා මධුගොළකෙන ච. තෙන මයං ථොකං ථොකං පතිගණ්හාමා" ති.

1. "පිපාසඤ්ච" ම ඡ සං. PTS 2. "භත්තං" මජ සං. ජ වි තො වි. ම නු ප තො වි.
3. "පත්ථයතං" - 4. "ඉච්ඡිතං" අට්ඨකථා.
5. "භගවතා කිර යාගු" ම ඡ සං 6 "භොජ්ජයාගුයා" ම ඡ සං. PTS.
7. "පරිභුඤ්ජන්ති" ම ඡ සං 8. "තරුණපසන්නෙන" ම ඡ සං.
9 "පතිගණ්හථ" ම ඡ සං PTS. 10 "අඩ්ඪතෙළසානි ච" ම ඡ සං
11. "උපනාමෙස්සාමීති" ම ඡ සං. තො වි.

7. යමෙක් කායසංයමාදියෙන් යුත් අනුන් විසින් දුන්දෙය වළඳන-සුලුවූවන්ට සුදුසු කාලයෙහි සකස් කොට කැඳ දේ ද, හෙතෙමේ ඔහුට අනුසස් (කරුණු) දසයක් දෙයි. ආයුෂය ද වර්ණය ද සැපය ද බලය ද (දෙයි.)

8. ඔහුට එයින් නුවණ උපදියි. (කැඳ) බඩසය හා පවස ද දුරු කෙරෙයි. වාතය දුරු කෙරෙයි. වස්තිය ශුද්ධ කෙරෙයි. වැළඳූදය දිරවයි. මේ බුදුරජුන් විසින් වර්ණනා කරණ ලද බෙහෙතකි.

9. එබැවින් සුව කැමැති වූ දිව්‍යසම්පත් හෝ පතන්නාවූ මනුෂ්‍ය සම්පත් හෝ කැමැත්තා වූ මිනිසා විසින් නිති කැඳ දන් දීම සුදුසු වේ ම ය.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බමුණාට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමෝදන් කොට හුනස්නෙන් නැඟී වැඩි සේක. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූ සේක: "මහණෙනි, කැඳත් මීපිඩුත් අනුදනිමි" යි.

11. මිනිස්සු "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැඳත් මීපිඩුත් අනුදන්නා ලදැ" යි ඇසූහ. ඔහු බුදිනකැඳ ද මීපිඩු ද උදෑසන ම පිළියෙළ කෙරෙත්. භික්ෂූහු කලින් ම බුදිනකැඳින් ද මීපිඩුවෙන් ද තෘප්ත වූවෝ බත් (බොජුන්)හලෙහි දී සිත් සේ බත් නො වළඳත්.

12. එකල්හි එක්තරා අළුත පැහැදුනු මහඇමතියකු විසින් බුද්ධප්‍රමුඛ භික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ වේ. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහ ඇමතියාහට "මම එක්දහස්දෙසියපණසක් භික්ෂූන්ට එක්දහස්දෙසිය පණසක් මස්තලි පිළියෙළ කරන්නෙම් නම්, එක එක මහණහුට එක එක මස්තලිය එළවන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි සිත් වි ය. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහඇමති තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යැමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෑ බිදිය යුතු දෑ එක්දහස්දෙසියපණසක් මස්තලි ද පිළියෙළ කරවා "ස්වාමීනි, මේ කාලය යි. බත් නිමියේ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දැන්වී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පා සිවුරු ගෙණ අළුත පැහැදුනු ඒ මහඇමතියාගේ ගෙට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග පැණ වූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

13. ඉක්බිති අළුත පැහැදුනු ඒ මහඇමති තෙමේ බත්හලෙහි භික්ෂූන් වළඳවයි. භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, ටිකක් දෙව. ඇවැත, ටිකක් දෙව" යි මෙසේ කීහ. "ස්වාමීනි, නුඹ වහන්සේලා 'මේ තෙමේ අළුත පැහැදුනු මහඇමතියෙකැ' යි ටික ටික නො පිළිගන්නා සේක්වා. මා විසින් බොහෝ කෑ යුතු දෙය ද බිදිය යුතු දෙය ද පිළියෙළ කරණ ලද්දේ ය. එක්දහස් දෙසියපණසක් මස්තලි එක එක එළවන්නෙමි. ස්වාමීනි, සෑහෙන පමණ පිළිගන්නා සේක්වා. "ඇවැත්නි, මේ කරුණෙන් අපි ටික ටික පිළිගන්නමෝ නො වෙමු. අපි උදෑසන ම භොජ්ජයාගුවෙන් ද මීපිඩුවෙන් ද සෑහුනෝ වම්හ. එහෙයින් අපි ටික ටික පිළිගණිමු" යි.

14. අථ ඛො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො උජ්ඣායති, ඛීයති, විපාචෙති: "කථං හි නාම භදන්තා මයා නිමන්තිතා අඤ්ඤස්ස භොජ්ජයාගුං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති. න චාහං පටිබලො යාවදත්ථං දාතු" න්ති කුපිතො අනත්තමනො ආසාදනාපෙක්ඛො භික්ඛූනං පත්තෙ පූරෙන්තො ආගමාසි "භුඤ්ජථ වා. හරථ වා" ති.

15. අථ ඛො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො බුද්ධප්පමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඕනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො තං තරුණප්පසන්නං මහාමත්තං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

16. අථ ඛො තස්ස තරුණප්පසන්නස්ස මහාමත්තස්ස අචිරපක්කන්තස්ස භගවතො අහුදෙව කුක්කුච්චං. අහු විප්පටිසාරො: "අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා, දුල්ලද්ධං වත මෙ, න වත මෙ සුලද්ධං, යොහං කුපිතො අනත්තමනො ආසාදනාපෙක්ඛො භික්ඛූනං පත්තෙ පූරෙන්තො අගමාසිං 'භුඤ්ජථ වා හරථ වා' ති. කින්නු ඛො මයා බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා ?" ති.

17. අථ ඛො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො භගවන්තං එතදවොච: "ඉධ මය්හං භන්තෙ අචිරපක්කන්තස්ස භගවතො අහුදෙව කුක්කුච්චං. අහු විප්පටිසාරො: 'අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා, දුල්ලද්ධං වත මෙ, න වත මෙ සුලද්ධං, යොහං කුපිතො අනත්තමනො ආසාදනාපෙක්ඛො භික්ඛූනං පත්තෙ පූරෙන්තො අගමාසිං 'භුඤ්ජථ වා හරථ වා' ති. කින්නු ඛො මයා බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා ?" ති. කින්නු ඛො මයා භන්තෙ බහුං පසුතං පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා ?" ති. "යදග්ගෙන තයා ආවුසො, ස්වාතනාය බුද්ධප්පමුඛො භික්ඛුසඞ්ඝො නිමන්තිතො, තදග්ගෙන තෙ බහුං පුඤ්ඤං පසුතං. යදග්ගෙන තෙ එකමෙකෙන භික්ඛුනා එකමෙකං සිත්ථං පටිග්ගහිතං, තදග්ගෙන තෙ බහුං පුඤ්ඤං පසුතං. සග්ගා තෙ ආරද්ධා" ති.

18. අථ ඛො සො තරුණප්පසන්නො මහාමත්තො "ලාභා කිර මෙ. සුලද්ධං කිර මෙ. බහුං කිර මයා පුඤ්ඤං පසුතං. සග්ගා කිර මෙ ආරද්ධා"ති හට්ඨො උදග්ගො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛූ පටිපුච්ඡි: "සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛූ අඤ්ඤත්‍ර නිමන්තිතා අඤ්ඤස්ස භොජ්ජයාගුං පරිභුඤ්ජන්තී" ති. "සච්චං භගවා"ති. විගරහි බුද්ධො භගවා: "කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා අඤ්ඤත්‍ර නිමන්තිතා අඤ්ඤස්ස භොජ්ජයාගුං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති. නෙතං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය" -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, අඤ්ඤත්‍ර නිමන්තිතෙන අඤ්ඤස්ස භොජ්ජයාගු පරිභුඤ්ජිතබ්බා. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො" ති.

14. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඇමති තෙමේ "කෙසේ නම් ස්වාමීන් වහන්සේලා මා විසින් පවරණ ලද්දෝ අන්‍යයකුගේ බුදින-කැඳ වැළඳූහු ද? මම සෑහෙන පමණ දෙන්නට අපොහොසත් වෙම් දැ" යි අවමන් කෙරෙයි. නින්දා කෙරෙයි. දෙස් කියයි. (මෙසේ) කිපියේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ චොදනාවෙන් පෙළනු කැමැත්තේ "වළඳවු, නැතහොත් ගෙණ යවු" යි භික්ෂූන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියේ ය.

15. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඇමති තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂු සංඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් ද බිදිය යුතු දෙයින් ද සියතින් සතප්වා වළඳවා, වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් තුරුණුපහන් ඒ මහඇමතියා දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

16. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ නො බෝ වේලාවක දී තුරුණුපහන් ඒ මහඇමතියාහට "ඒ මම කිපියෙම් නො සතුටු සිත් ඇත්තෙම් චොදනා කරණු කැමැත්තෙම් 'වළඳවු, නැතහොත් ගෙණ යවු' යි භික්ෂූන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියෙම් ද, ඒ මාහට අලාභ ය. මාහට ලාභයෙක් නො වේ. මා විසින් අයහපතක් ලද්දේ ය. මා විසින් යහපතක් නො ලද්දේ ය. කිමෙක් ද, මා විසින් බොහෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ රැස් කරණ ලද්දේ දැ?" යි කුකුසෙක් වූයේ ය. විපිළිසරෙක් වූයේ ය.

17. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඇමති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් තුරුණුපහන් ඒ මහඇමති තෙමේ "ස්වාමීනි, මෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ නො බෝ වේලාවකින් මට – 'යම්සේ මම කිපියෙම් නො සතුටු සිත් ඇත්තෙම් නින්දා කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නෙම් 'වළඳවු, නැත් නම් ගෙණ යවු' යි භික්ෂූන්ගේ පාත්‍ර පුරවමින් ගියෙම් ද, ඒ මාහට අලාභ ය. මාහට ලාභයෙක් නො වේ. මා විසින් අයහපතක් ලද්දේ ය. මා විසින් යහපතක් නො ලද්දේ ය. කිමෙක් ද, මා විසින් බොහෝ කුසල් හෝ අකුසල් හෝ රැස් කරණ ලද්දේ දැ?' යි කුකුසෙක් වූයේ ය. විපිළිසරෙක් වූයේ ය. "ස්වාමීනි, කිම මා විසින් බොහෝ පින් හෝ පව් හෝ රැස් කරණ ලද දැ?" යි විචාළේ ය. ඇවැත, යම් දිනෙක පටන් තා විසින් හෙටට බුද්ධප්‍රමුඛ භික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ ද, එදින පටන් තා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ය. යම් වේලෙක පටන් එක එක මහණහු විසින් තොපගේ එක එක බත්තුළ පිළිගන්නා ලද්දේ ද, එවේලෙහි පටන් තොප විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ය. තොප විසින් ස්වර්ගයෝ සතුටු කරණ ලද්දාහ" යි.

18. ඉක්බිති තුරුණුපහන් ඒ මහඇමති තෙමේ "මට ලාභයෙක් ල. මා විසින් මොනවට ලද්දේ ල. මා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේ ල. මා විසින් ස්වර්ගයෝ සතුටු කරණ ලද්දෝ ල" යි සතුටු වූයේ ඔදවැඩියේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසඞ්ඝයා රැස් කරවා "මහණෙනි, අන් තැනක පවරණ ලද්දෝ අනෙ-කකුගේ බුදිනකැඳ වළඳත් ල යනු සැබෑ දැ" යි භික්ෂූන් විචාළ සේක. "භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස, සැබෑ ය". භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ "මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස් පුරුෂයෝ අන් තැනක පවරණ (ආරාධනා) ලද්දෝ අන්‍යයකුගේ බුදිනකැඳ වැළඳූවහු දැ" යි ගැරහූ සේක. "මහණෙනි, මේය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ" යි –පෙ– ගරහා දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, අන් තැනක පවරණ ලද්දහු විසින්, අනෙකකුගේ බුදිනකැඳ නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, ඇවැත් පිරිදි කර විය යුතු ය" යි වදාළ සේක.

19. අථ ඛො භගවා **අන්ධකවින්දෙ** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **රාජගහං** තෙන චාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන **බෙලට්ඨො කච්චානො** රාජගහා අන්ධකවින්දං අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නො හොති පඤ්චමත්තෙහි සකටසතෙහි සබ්බෙහෙව ගුළකුම්භපූරෙහි. අද්දසා ඛො භගවා බෙලට්ඨං කච්චානං දූරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන මග්ගා ඔක්කම්ම අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසීදි.

21. අථ ඛො **බෙලට්ඨො කච්චානො** යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතො ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවන්තං එතදවොච: ‘‘ඉච්ඡාමහං භන්තෙ එකමෙකස්ස භික්ඛුනො එකමෙකං ගුළකුම්භං දාතු’’ න්ති. ‘‘තෙන හි ත්වං කච්චාන, එකංයෙව ගුළකුම්භං ආහරා’’ ති. ‘‘එවං භන්තෙ’’ ති ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුත්වා එකංයෙව ගුළකුම්භං ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: ‘‘ආභතො[1] භන්තෙ, ගුළකුම්භො. කථාහං භන්තෙ, පටිපජ්ජාමී’’ ති. ‘‘තෙන හි ත්වං කච්චාන, භික්ඛූනං ගුළං දෙහී’’ ති. ‘‘එවං භන්තෙ’’ ති ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුත්වා භික්ඛූනං ගුළං දත්වා භගවන්තං එතදවොච: ‘‘දින්නො භන්තෙ, භික්ඛූනං ගුළො. බහු චායං ගුළො අවසිට්ඨො. කථාහං භන්තෙ, පටිපජ්ජාමී’’ ති. ‘‘තෙන හි ත්වං කච්චාන, භික්ඛූනං ගුළං යාවදත්ථං දෙහී’’ ති. ‘‘එවං භන්තෙ’’ ති ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුත්වා භික්ඛූනං ගුළං යාවදත්ථං දත්වා භගවන්තං එතදවොච: ‘‘දින්නො භන්තෙ, භික්ඛූනං ගුළො යාවදත්ථො. බහු චායං ගුළො අවසිට්ඨො. කථාහං භන්තෙ, පටිපජ්ජාමී’’ ති. ‘‘තෙන හි ත්වං කච්චාන, භික්ඛූ ගුළෙහි සන්තප්පෙහී’’ ති. ‘‘එවං භන්තෙ’’ ති ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුත්වා භික්ඛූ ගුළෙහි සන්තප්පෙසි. එකච්චෙ භික්ඛූ පත්තෙපි පූරෙසුං. පරිස්සාවනානිපි ථවිකායොපි පූරෙසුං.

22. අථ ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භික්ඛූ ගුළෙහි සන්තප්පෙත්වා භගවන්තං එතදවොච: ‘‘සන්තප්පිතා භන්තෙ භික්ඛූ ගුළෙහි. බහු චායං ගුළො අවසිට්ඨො. කථාහං භන්තෙ, පටිපජ්ජාමී’’ ති. ‘‘තෙන හි ත්වං කච්චාන විඝාසාදානං ගුළං දෙහී’’ ති. ‘‘එවං භන්තෙ’’ ති ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුත්වා විඝාසාදානං ගුළං දත්වා භගවන්තං එතදවොච: ‘‘දින්නො භන්තෙ, විඝාසාදානං ගුළො. බහු චායං ගුළො අවසිට්ඨො. කථාහං භන්තෙ, පටිපජ්ජාමී’’ ති. ‘‘තෙන හි ත්වං කච්චාන, විඝාසාදානං ගුළං යාවදත්ථං දෙහී’’ ති ‘‘එවං භන්තෙ’’ ති ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුත්වා විඝාසාදානං ගුළං යාවදත්ථං දත්වා භගවන්තං එතදවොච: ‘‘දින්නො භන්තෙ, විඝාසාදානං ගුළො යාවදත්ථො. බහු චායං ගුළො අවසිට්ඨො. කථාහං භන්තෙ, පටිපජ්ජාමී’’ ති. ‘‘තෙන හි ත්වං කච්චාන, විඝාසාදෙ ගුළෙහි සන්තප්පෙහී’’ ති. ‘‘එවං භන්තෙ’’ ති ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුත්වා විඝාසාදෙ ගුළෙහි සන්තප්පෙසි. එකච්චෙ විඝාසාදා කොලම්බෙපි ඝටෙපි පූරෙසුං. පිටකානිපි උච්ඡඞ්ගෙපි පූරෙසුං.

1. ‘‘ආභතො’’ ම ඡ සං.

19. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **අන්ධකවින්දයෙහි** කැමැති තාක් වාසය කොට භික්ෂූන්එක් දහස් දෙසිය පණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝයා සමග **රජගහ**නුවර බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

20. එකල්හි **බෙලට්ඨකච්චාන** තෙමේ රජගහනුවරින් අන්ධකවින්දය බලා උක්හකුරුකළවලින් ම පිරුණු පන්සියයක් පමණ ගැල් සමග දීඝීමාගී-යට පිළිපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එන්නා වූ බෙලට්ඨකච්චානයා දුර දීම දුටු සේක. දැක මාගීයෙන් ඉවත් ව එක්තරා ගසක් මුල වැඩ හුන් සේක.

21. එවිට බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ "ස්වාමීනි, මම එක එක මහණහුට එක එක උක්සකුරුකළයක් දීමට කැමැත්තෙමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. "කච්චානය, එසේ නම්, තෝ එක ම උක්හකුරු කළයක් ගෙණ එව." "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී එක ම උක්හකුරුකළයක් ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ "ස්වාමීනි, උක්හකුරු කළයක් ගෙණ එන ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, මම කෙසේ පිළිපදිම් දැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. "කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන්ට උක්හකුරු දෙව". "ස්වාමීනි එසේ ය" යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී භික්ෂූන්ට උක්හකුරු දී "ස්වාමීනි, භික්ෂූන්ට උක්හකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්හකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, මම කුමක් කරම් දැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළකෙළේ ය. "කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන්ට උක්හකුරු සෑහෙන පමණ දෙව". "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී, භික්ෂූන්ට සෑහෙන පමණ උක්හකුරු දී "ස්වාමීනි, භික්ෂූන්ට සෑහෙන පමණ උක්හකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්හකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, මම කුමක් කරම් දැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. "කච්චානය, එසේ නම්, තෝ භික්ෂූන් උක්හකුරු වලින් සතප්පව". "ස්වාමීනි එසේ ය" යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී භික්ෂූන් උක්හකුරුවලින් සැතැප්වී ය. ඇතැම් භික්ෂූහු පාත්‍ර ද පිරවූහ. පෙරහන් ද පසුම්බි ද පිරවූහ.

22. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භික්ෂූන් උක්හකුරුවලින් සතප්වා "ස්වාමිනි, භික්ෂූහු උක්හකුරුවලින් සතප්පන ලද්දාහු ය. මේ බොහෝ උක්හකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි මම කුමක් කරම් දැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. "කච්චානය එසේ නම්, තෝ ඉඳුල් කන්නන්ට (යාචකයන්ට) උක්හකුරු දෙව". "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාචකයන්ට උක්හකුරු දී "ස්වාමීනි, යාචකයන්ට උක්හකුරු දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්හකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, මම කුමක් කරම් දැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ-ගෙන් ඇසී ය. "කච්චානය, එසේ නම්, තෝ යාචකයන්ට උක්හකුරු සෑහෙන පමණ දෙව." "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාචකයන්ට උක්හකුරු සෑහෙන පමණ දී "ස්වාමීනි, යාචකයන්ට උක්හකුරු සෑහෙන පමණ දෙන ලද්දේ ය. මේ බොහෝ උක්හකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, මම කුමක් කරම් දැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. "කච්චානය, එසේ නම් තෝ යාචකයන් උක්හකුරුවලින් සතප්පව". "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යාචකයන් උක්හකුරුවලින් සැතැප්වී ය. ඇතැම් යාචකයෝ මහසැළි ද කළ ද පැස් ද පුරවාගත්හ. ඔඩොක්කු ද පුරවාගත්හ.

23. අථ ඛො **බෙලට්ඨො කච්චානො** විසාසාදෙ ගුළෙහි සන්තප්පෙත්වා භගවන්තං එතදවොච: "සන්තප්පිතා භන්තෙ විසාසාදා ගුළෙහි. බහු චායං ගුළො අවසිට්ඨො. කථාහං භන්තෙ පටිපජ්ජාමී" ති. "නාහං තං කච්චාන, පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය යස්සසො ගුළො[1] පරිභුත්තො සම්මා පරිණාමං ගච්ඡෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර තථාගතස්ස වා තථාගතසාවකස්ස වා. තෙන හි ත්වං කච්චාන, තං ගුළං අප්පහරිතෙ වා ඡඩ්ඩෙහි. අප්පාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙහී" ති. "එවං භන්තෙ" ති ඛො බෙලට්ඨො කච්චානො භගවතො පටිස්සුත්වා තං ගුළං අප්පාණකෙ උදකෙ ඔපිලාපෙසි[2]. අථ ඛො සො ගුළො උදකෙ පක්ඛිත්තො චිච්චිටායති. චිටිචිටායති. සන්ධූපායති[3]. සම්පධූපායති. සෙය්‍යථාපි නාම ඵාලො දිවසසන්තත්තො[4] උදකෙ පක්ඛිත්තො චිච්චිටායති, චිටිචිටායති, සන්ධූපායති, සම්පධූපායති, එවමෙව සො ගුළො උදකෙ පක්ඛිත්තො චිච්චිටායති. චිටිචිටායති. සන්ධූපායති. සම්පධූපායති.

24. අථ ඛො **බෙලට්ඨො කච්චානො** සංවිග්ගො ලොමහට්ඨජාතො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නස්ස ඛො බෙලට්ඨස්ස කච්චානස්ස භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි. සෙය්‍යථිදං: දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි. යදා භගවා අඤ්ඤාසි බෙලට්ඨං කච්චානං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි. [සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය,] එවමෙව බෙලට්ඨස්ස කච්චානස්ස තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: "යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්මං" න්ති.

25. අථ ඛො **බෙලට්ඨො කච්චානො** දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාළ්හධම්මො තිණ්ණවිචිකිච්ඡො විගතකථංකථො වෙසාරජ්ජප්පත්තො අපරප්පච්චයො සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච: "අභික්කන්තං භන්තෙ, අභික්කන්තං භන්තෙ, සෙය්‍යථාපි භන්තෙ, නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය, මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය: චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තී ති, එවමෙවං භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භන්තෙ භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගත" න්ති.

---

1. "යස්ස සො ගුළො" ම ඡ සං. PTS. 2. "ඔපිලාපෙති" ම ඡ සං.
3. "පධූපායති" ම ඡ සං.
4. "දිවසංසන්තත්තො" ම ඡ සං.

23. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ යාවකයන් උක්හකුරුවලින් සතප්වා "ස්වාමීනි, යාවකයෝ උක්හකුරුවලින් සතප්පන ලද්දහ. මේ බොහෝ උක්හකුරු ඉතිරි වූයේ ය. ස්වාමීනි, කුමක් කරම් දැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. "කච්චානය, මම, යමකු විසින් මේ උක්හකුරු අනුභව කරණ ලද්දේ මැනවින් දිරවීමට යන්නේ ද, තථාගතයන් හෝ තථාගත ශ්‍රාවකයකු හෝ හැර එබන්දකු දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ ලොකයෙහි ද, මහණබමුණන් සහිත වූ දෙව් මිනිසුන් සහිත වූ ප්‍රජාවෙහි ද, මම නො දක්මි. කච්චානය, එසේ නම්, තෝ ඒ උක්හකුරු තණකොළ නැති තැනක හෝ දමව. සතුන් නැති දියෙහි හෝ පා කොට හරුව". "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ උක්හකුරු සතුන් නැති දියෙහි පා කොට හැරියේ ය. දියෙහි ලූ ඒ උක්හකුරු චිට චිට යන හඬ නගයි. චිටි චිටි යන හඬ නගයි. හැම අතින් දුමයි. හැම අතින් වැඩියක් දුමයි. දවසක් රත් කළ සීවැලක් (නගුල් තලයක්) දියෙහි ලන ලද්දේ යම් සේ චිට චිට යන හඬ නගා ද, චිටි චිටි යන හඬ නගා ද, හාත්පසින් දුමා යේ ද, හාත්පසින් වැඩියක් දුමා යේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඒ උක්හකුරු දියෙහි ලන ලද්දේ චිට චිට යන හඬ නගයි. චිටි චිටි යන හඬ නගයි. හාත්පසින් දුමයි. හාත්පසින් වැඩියක් දුමයි.

24. ඉක්බිති හටගත් බිය ඇති හටගත් ලොමුදහගැණීම් ඇති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් බෙලට්ඨකච්චානයාහට පිළිවෙළකතාව වදාළ සේක. එනම්: දානකථාව සීලකථාව ස්වර්ගකථාව ද කාමයන් දුක්බව ලාමකබව කෙලෙසීමට හෙතුවන බව ද, පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක. යම් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බෙලට්ඨකච්චානයා සුදුසු සිත් ඇත්තෙක, මොළොක් වූ සිත් ඇත්තෙක, නො හැකුළුනු සිත් ඇත්තෙක, ඔදවැඩි සිත් ඇත්තෙක, පහන් සිත් ඇත්තෙකැ යි දත් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරයන්ගේ සාමුක්කංසික වූ යම් ධර්මදෙශනාවක් වේ ද, දුඃඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරොධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන ඒ චතුරාර්ය-සත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. [පිරිසිදු වූ පහ වූ කිලිටු ඇති වස්ත්‍රයක් මනා ව සායම් ගන්නේ යම් සේ ද,] එපරිද්දෙන් ම බෙලට්ඨකච්චානයාහට ඒ අසුනෙහි දී ම "හටගැණීම ස්වභාවය කොට ඇති යම් කිසිවක් වේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම ස්වභාවය කොට ඇතැ" යි රාගාදිරජස් රහිත වූ පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොතාපත්තිමග්ගඥාණය පහළ වූයේ ය.

25. ඉක්බිති බෙලට්ඨකච්චාන තෙමේ දක්නා ලද දහම් ඇත්තේ පැමිණි දහම් ඇත්තේ අවබොධ කළ දහම් ඇත්තේ වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇත්තේ දුරු කළ සැක ඇත්තේ පහ වූ කෙසේ කෙසේ දැ යි පැවැති සැක ඇත්තේ විශාරදභාවයට පැමිණියේ බුදුසස්නෙහි (අවබොධය සඳහා) අනුන්ගේ උපකාරයක් (ඕනෑ) නැත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, ඉතා යහපත. ස්වාමීනි, ඉතා යහපත. ස්වාමීනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මංමුළා වූවහුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, 'ඇස් ඇත්තෝ රූප දක්නාහු' යි ගනඳුරෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය තෙමේ ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තරධර්මය ද අෂ්ටාර්යපුද්ගලභික්ෂුසඞ්ඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවිහිම් කොට සරණ ගියා වූ මා උපාසකයකු කොට දරණ සේක්වා" යි සැලකෙළේ ය.

26. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා **රාජගහෙ** විහරති **වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ**. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගුළො උස්සන්නො හොති. භික්ඛූ “ගිලානස්සෙව භගවතා ගුළො අනුඤ්ඤාතො. නො අගිලානස්සා” ති කුක්කුච්චායන්තා ගුළං න පරිභුඤ්ජන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානස්ස ගුළං. අගිලානස්ස ගුළොදක” න්ති.

27. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **පාටලිගාමො** තෙන චාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන පාටලිගාමො තදවසරි. අස්සොසුං ඛො පාටලිගාමිකා උපාසකා “භගවා කිර පාටලිගාමං අනුප්පත්තො” ති. අථ ඛො පාටලිගාමිකා උපාසකා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නෙ ඛො පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි. අථ ඛො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා භගවන්තං එතදවොචුං: “අධිවාසෙතු නො භන්තෙ භගවා ආවසථාගාරං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන.

28. අථ ඛො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා යෙන ආවසථාගාරං තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා සබ්බසන්ථරිං ආවසථාගාරං සන්ථරිත්වා ආසනානි පඤ්ඤපෙත්වා උදකමණිකං පතිට්ඨාපෙත්වා තෙලප්පදීපං ආරොපෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං ඨිතා ඛො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවන්තං එතදවොචුං: “සබ්බසන්ථරිං සන්ථතං[1] භන්තෙ, ආවසථාගාරං. ආසනානි පඤ්ඤත්තානි. උදකමණිකො පතිට්ඨාපිතො. තෙලප්පදීපො ආරොපිතො. යස්සදානි භන්තෙ, භගවා කාලං මඤ්ඤතී” ති. අථ ඛො භගවා නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන යෙන ආවසථාගාරං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පාදෙ පක්ඛාලෙත්වා ආවසථාගාරං පවිසිත්වා මජ්ඣිමං ථම්භං නිස්සාය පුරත්ථාභිමුඛො නිසීදි. භික්ඛුසඞ්ඝොපි ඛො පාදෙ පක්ඛාලෙත්වා ආවසථාගාරං පවිසිත්වා පච්ඡිමං භිත්තිං නිස්සාය පුරත්ථාභිමුඛො නිසීදි භගවන්තංයෙව පුරක්ඛත්වා. පාටලිගාමිකාපි ඛො උපාසකා පාදෙ පක්ඛාලෙත්වා ආවසථාගාරං පවිසිත්වා පුරත්ථිමං භිත්තිං නිස්සාය පච්ඡිමාභිමුඛා නිසීදිංසු භගවන්තංයෙව පුරක්ඛත්වා.

---

1. සබ්බසන්ථරිසන්ථතං” ම ඡ සං.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් **රජගහ**නුවරට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහ නුවර **කලන්දකනිවාප**යෙහි වූ **වේළුවනාරාම**යෙහි වසන සේක. එකල්හි රජගහනුවර උක්හකුරු බහුල වේ. භික්ෂූහු "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ගිලනහුට ම උක්හකුරු අනුදන්නා ලද්දේ ය. නොගිලන් වූවහුට නො අනුදන්නා ලද්දේ ය" යි කුකුස් කරමින් උක්හකුරු නො වළඳත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ගිලන් වූවහුට උක්හකුරු ද, නො ගිලන් වූවහුට උක්හකුරුදිය (උක්හකුරු කලතා ගත් දිය) ද අනුදනිමි" යි.

27. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් කල් වාසය කොට **පාටලිග්‍රාමය** බලා එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂු සඞ්ඝයා සමග චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් පාටලිගමට වැඩි සේක. පාටලිගම්වැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිගමට වැඩිසේක් ල" යි ඇසූහ. එවිට පාටලි-ගම් වැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් පාටලිගම්වැසි උපාසකයන් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තියුණු කර වූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද පාටලිගම්වැසි උපාසකයෝ භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ ආගන්තුකාගාරය පිළිගන්නා සේක්වා" යි (කීහ). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසූ සේක.

28. ඉක්බිති පාටලිගම්වැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ආගන්තුකාගාරයට ගියහ. ගොස් ආගන්තුකාගාරය සියලු තැන අතුරා අසුන් පණවා මහදියබඳුනක් පිහිටුවා තෙල්පහන් නගා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියහ. පසෙක සිටි පාටලිගම්වැසි උපාසකයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, ආගන්තුකාගාරය සියලු තැන අතුරණ ලදී. අසුන් පණවන ලදී. දිය බඳුනක් තබන ලදී. තෙල්පහන් නගන ලදී. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් යමකට කල් බලාපොරොත්තු වන සේක් නම්, මේ ඊට කාල ය" යි සැලකළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග ආගන්තුකාගාරයට වැඩි සේක. වැඩ පා සෝදා ආගන්තුකාගාරයට පිවිස මැදකණුව නිසා පෙරදිගට මුහුණ දී වැඩ හුන් සේක. භික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ ද පා සෝදා ආගන්තුකාගාරයට පිවිස පැසුළු බිත්තිය නිසා පෙරදිගට මුහුණ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්නේ ය. පාටලිගම්වැසි උපාසකයෝ ද පා සෝදා ආගන්තුකාගාරයට ඇතුල් ව පෙරදිග බිත්තිය නිසා පැසුළු දිගට මුහුණ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම පෙරටු කොට හුන්හ.

29. අථ ඛො භගවා පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ ආමන්තෙසි: "පඤ්චිමෙ ගහපතයො, ආදීනවා දුස්සීලස්ස සීලවිපත්තියා. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපන්නො පමාදාධිකරණං මහතිං භොගජානිං නිගච්ඡති. අයං පඨමො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපත්තියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලස්ස සීලවිපන්නස්ස පාපකො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති. අයං දුතියො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපත්තියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපන්නො යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඞ්කමති: යදි ඛත්තියපරිසං යදි බ්‍රාහ්මණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං, අවිසාරදො උපසඞ්කමති මඞ්කුභූතො. අයං තතියො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපත්තියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපන්නො සම්මූළ්හො කාලං කරොති. අයං චතුත්ථො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපත්තියා. පුනචපරං ගහපතයො, දුස්සීලො සීලවිපන්නො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති. අයං පඤ්චමො ආදීනවො දුස්සීලස්ස සීලවිපත්තියා. ඉමෙ ඛො ගහපතයො, පඤ්ච ආදීනවා දුස්සීලස්ස සීලවිපත්තියා.

30. පඤ්චිමෙ ගහපතයො, ආනිසංසා සීලවතො සීලසම්පදාය. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පන්නො අප්පමාදාධිකරණං මහන්තං භොගක්ඛන්ධං අධිගච්ඡති. අයං පඨමො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවතො සීලසම්පන්නස්ස කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති. අයං දුතියො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පන්නො යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඞ්කමති: යදි ඛත්තියපරිසං යදි බ්‍රාහ්මණපරිසං යදි ගහපතිපරිසං යදි සමණපරිසං, විසාරදො උපසඞ්කමති අමඞ්කුභූතො. අයං තතියො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පන්නො අසම්මූළ්හො කාලං කරොති. අයං චතුත්ථො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුනචපරං ගහපතයො, සීලවා සීලසම්පන්නො කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති. අයං පඤ්චමො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. ඉමෙ ඛො ගහපතයො, පඤ්ච ආනිසංසා සීලවතො සීලසම්පදායා" ති.

31. අථ ඛො භගවා පාටලිගාමිකෙ උපාසකෙ බහුදෙව රත්තිං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උය්‍යොජෙසි "අභික්කන්තා ඛො ගහපතයො, රත්ති. යස්සදානි කාලං මඤ්ඤථා" ති. "එවං භන්තෙ" ති ඛො පාටලිගාමිකා උපාසකා භගවතො පටිස්සුත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කමිංසු. අථ ඛො භගවා අචිරපක්කන්තෙසු පාටලිගාමිකෙසු උපාසකෙසු සුඤ්ඤාගාරං පාවිසි.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන සුනිධවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙන්ති වජ්ජීනං පටිබාහාය. අද්දසා ඛො භගවා රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සම්බහුලා දෙවතායො පාටලිගාමෙ වත්ථූනි පරිග්ගණ්හන්තියො. යස්මිං පදෙසෙ මහෙසක්ඛා දෙවතා වත්ථූනි පරිග්ගණ්හන්ති, මහෙසක්ඛානං තත්ථ රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං චිත්තානි නමන්ති නිවෙසනානි මාපෙතුං. යස්මිං පදෙසෙ මජ්ඣිමා දෙවතා වත්ථූනි පරිග්ගණ්හන්ති, මජ්ඣිමානං තත්ථ රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං චිත්තානි නමන්ති නිවෙසනානි මාපෙතුං. යස්මිං පදෙසෙ නීචා දෙවතා වත්ථූනි පරිග්ගණ්හන්ති, නීචානං තත්ථ රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං චිත්තානි නමන්ති නිවෙසනානි මාපෙතුං.

29. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිගම්වැසි උපාසකයන් ඇමතූ සේක: "ගෘහපතියෙනි, දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි මේ දෙස් පසෙක් වේ. කවර පසෙක් ද ? ගෘහපතියෙනි, මෙහි දුශ්ශීල තෙමේ ශීලවිපත්තියට පැමිණියේ ප්‍රමාදහෙතුවෙන් මහත් භොගහානියට පැමිණේ. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි පළමුවන දෙස වේ. නැවැත ද ගෘහපතියෙනි, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීලයා පිළිබඳ අයහපත් කීර්තිරාවයෙක් පැන නගියි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි දෙවන දෙස වේ. නැවැත ද ගෘහපතියෙනි, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ ක්‍ෂත්‍රියපිරිස බමුණුපිරිස ගෘහපතිපිරිස මහණපිරිස යන යම් යම් පිරිසක් වෙතට එළඹේ ද, බිය ඇති ව තෙද රහිත ව එළඹෙයි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි තෙවන දෙස වේ. නැවැත ද ගෘහපතියෙනි, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ මුළා වූයේ කළුරිය කරයි. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි සිවුවන දෙස වේ. නැවැත ද ගෘහපතියෙනි, සිල්විපතට පැමිණි දුශ්ශීල තෙමේ ජීවිතෙන්ද්‍රියවිනාශයෙන් මරණින් පසු සැපයෙන් පහ වූ දුකට පිහිට වූ අකමැත්තෙන් ම (දුබල ව) පතිත වන්නා වූ නරකයෙහි උපදී. මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි පස්වන දෙස වේ. ගෘහපතියෙනි, මේ දුශ්ශීලයාගේ ශීලවිපත්තියෙහි දෙස් පස ය."

30. "ගෘහපතියෙනි, සිල්වත්හුගේ සීලසමපත්තියෙහි මේ අනුසස් පසෙක් වේ. කවර පසෙක් ද ? ගෘහපතියෙනි, මෙහි සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ අප්‍රමාදහෙතුවෙන් මහත් වූ භොගරාශියක් ලබයි. මේ සිල්වත්හුගේ සීලසමපත්තියෙහි පළමුවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගෘහපතියෙනි, සිල්වත් වූ සීලයෙන් යුක්ත වූවහුගේ යහපත් කීර්තිරාවයෙක් පැන නගියි. මේ සිල්වත්හුගේ සීලසමපත්තියෙහි දෙවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගෘහපතියෙනි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ ක්‍ෂත්‍රියපිරිස බමුණුපිරිස ගෘහපතිපිරිස මහණපිරිස යන යම් යම් පිරිසක් වෙතට එළඹේ ද, නිර්භය ව තෙද සහිත ව එළඹේ. මේ සිල්වත්හුගේ සීලසමපත්තියෙහි තෙවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගෘහපතියෙනි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ නො මුළා ව කළුරිය කෙරේ. මේ සිල්වත්හුගේ සීලසමපත්තියෙහි සිවුවන ආනිසංසය වේ. නැවැත ද ගෘහපතියෙනි, සිල් ඇත්තේ සීලයෙන් යුක්ත වූයේ ජීවිතෙන්ද්‍රිය විනාශයෙන් මරණින් පසු මනා ගති ඇති ස්වර්ග ලොකයෙහි උපදී. මේ සිල්වත්හුගේ සීලසමපත්තියෙහි පස්වන ආනිසංසය වේ. ගෘහපතියෙනි, මේ සිල්වත්හුගේ සීලසමපත්තියෙහි අනුසස් පස ය."

31. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **පාටලීගම්**වැසි උපාසකයන් රෑ බොහෝ වේලාවක් ම දහම් කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා "ගෘහපතියෙනි, රාත්‍රිතොමෝ ඉක්ම ගියා ය. දැන් යම් ගමනකට බලාපොරොත්තු වන්නහු නම්, එයට කාලය දනිවූ" යි වදාළහ. පාටලිගම්වැසි උපාසකයෝ "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාටලිගම්වැසි උපාසකයන් ගිය නොබෝ වේලාවකින් ශූන්‍යාගාරයට පිවිසි සේක.

32. එකල්හි **සුනිධ-වස්සකාර** නම් මගධමහාමාත්‍යයෝ වජ්ජීන් වළකනු පිණිස පාටලිගම්හි නුවරක් ගොඩ නගත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෑ අළුයම් වේලෙහි නැගී සිට පාටලිගම්හි ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කරන්නා වූ (=අරක් ගන්නා වූ) බොහෝ දෙවියන් මිනිසැස ඉක්ම වූ පිරිසිදුවූ දිවැසින් දුටුසේක. මහෙශාඛ්‍ය දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් (=දෘෂ්ටි හෙළීම් වසයෙන් ගණිත්) ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මහෙශාඛ්‍ය වූ රජුන්ගේ ද රජමහ ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. මධ්‍යම වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මධ්‍යම වූ රජුන්ගේ ද රජමහඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. පහත් වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණය කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට පහත් රජුන්ගේ ද රජමහඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ.

33. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: "කො නු ඛො තෙ ආනන්ද, පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙන්තී" ති. "**සුනීධවස්සකාරා** භන්තෙ, මගධමහාමත්තා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙන්ති වජ්ජීනං පටිබාහාය" ති. "සෙය්‍යථාපි ආනන්ද, දෙවෙහි තාවතිංසෙහි සද්ධිං මන්තෙත්වා, එවමෙව ඛො ආනන්ද, සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පාටලිගාමෙ නගරං මාපෙන්ති වජ්ජීනං පටිබාහාය. ඉධාහං ආනන්ද, රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය අද්දසං දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සම්බහුලා දෙවතායො පාටලිගාමෙ වත්ථූනි පරිගණ්හන්තියො. යස්මිං පදෙසෙ මහෙසක්ඛා දෙවතා වත්ථූනි පරිගණ්හන්ති, මහෙසක්ඛානං තත්ථ රාජූනං රාජමහාමත්තානං චිත්තානි නමන්ති නිවෙසනානි මාපෙතුං. යස්මිං පදෙසෙ මජ්ඣිමා දෙවතා වත්ථූනි පරිගණ්හන්ති, මජ්ඣිමානං තත්ථ රාජූනං රාජමහාමත්තානං චිත්තානි නමන්ති නිවෙසනානි මාපෙතුං. යස්මිං පදෙසෙ නීචා දෙවතා වත්ථූනි පරිගණ්හන්ති, නීචානං තත්ථ රාජූනං රාජමහාමත්තානං චිත්තානි නමන්ති නිවෙසනානි මාපෙතුං. යාවතා ආනන්ද, අරියං ආයතනං, යාවතා වණිප්පථො, ඉදං අග්ගනගරං භවිස්සති පාටලිපුත්තං පුටභෙදනං. පාටලිපුත්තස්ස ඛො ආනන්ද, තයො අන්තරායා භවිස්සන්ති අග්ගිතො වා උදකතො වා අබ්භන්තරතො වා මිථුභෙදා" ති.

34. අථ ඛො **සුනීධවස්සකාරා** මගධමහාමත්තා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදිංසු. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං ඨිතා ඛො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමත්තා භගවන්තං එතදවොචුං: "අධිවාසෙතු නො භවං ගොතමො අජ්ජතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා" ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමත්තා භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා පක්කමිංසු.

35. අථ ඛො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමත්තා පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසුං: "කාලො භො ගොතම, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන සුනීධවස්සකාරානං මගධමහාමත්තානං පරිවෙසනා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

36. අථ ඛො සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමත්තා බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නෙ ඛො සුනීධවස්සකාරෙ මගධමහාමත්තෙ භගවා ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:

37. "යස්මිං පදෙසෙ කප්පෙති වාසං පණ්ඩිතජාතියො,
සීලවන්තෙත්ථ භොජෙත්වා සඤ්ඤතෙ බ්‍රහ්මචාරයො[2].

38. යා තත්ථ දෙවතා ආසුං තාසං දක්ඛිණමාදිසෙ,
තා පූජිතා පූජයන්ති මානිතා මානයන්ති නං.

39. තතො නං අනුකම්පන්ති මාතා පුත්තංව ඔරසං,
දෙවතානුකම්පිතො පොසො සදා භද්‍රානි පස්සතී" ති.

1. වණ්ණිප්පථො - කත්ථචි. 2. "බ්‍රහ්මචාරිනො" සී.

33 ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "ආනන්දය, ඒ කවර කෙනෙක් පාටලිගම්හි නුවරක් ගොඩ නගත් ද" යි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් ඇසූ සේක. "ස්වාමීනි, සුනීධ ය, වස්සකාර ය යන මගධ-මහාමාත්‍යයෝ වජ්ජීන් පිළිබඳහනු (=වළක්වනු) පිණිස පාටලිගම්හි නුවරක් ගොඩනගත්" යි (සැලකෙළේය.) "ආනන්දය, සුනීධ-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ තව්තිසාවැසි දෙවියන් හා මන්ත්‍රණය කොට ගෙණ (කරන්නා) සේ, ආනන්දය, වජ්ජීන් වළක්වනු පිණිස පාටලිගම්හි නුවරක් ඉදි කෙරෙත්. ආනන්දය, මම මෙහි රෑ අලුයම් වේලෙහි නැගී සිට පාටලිගම්හි ගෙබිම් පරිග්‍රහණය කරන්නා වූ බොහෝ දෙවියන් මිනිසැස ඉක්ම වූ පිරිසිදු වූ දිවැසින් දුටුවෙමි. මහෙශාඛ්‍යදෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මහෙශාඛ්‍යරජුන්ගේ හා රජමහ-ඇමැතියන්ගේ ද සිත් නැමේ. මධ්‍යම වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට මධ්‍යම වූ රජුන්ගේ හා රජමහඇමැතියන්ගේ සිත් නැමේ. පහත් වූ දෙවියෝ යම් පෙදෙසක ගෙබිම් පරිග්‍රහණ කෙරෙත් ද, එහි ගෙවල් ගොඩ නගන්නට පහත් වූ රජුන්ගේ හා රජමහඇමැතියන්ගේ සිත් නැමේ. ආනන්දය, ආයතීායතනය (=ආයතීාවාසය - ආයතී මිනිසුන් ගැවසෙන තැන්) යම් තාක් ද, වණික්පථය (=වෙළඳ මග - වෙළෙඳුන් බඩු විකුණන හෝ වසන තැන්) යම් තාක් ද, එහි (නන් දෙසින් ගෙණෙන වෙළෙඳ) බඩු පොදි ලිහන මේ පාටලිපුත්‍රය අග්‍රනගරය වන්නේ ය. ආනන්දය, පාටලිපුත්‍ර නගරයට ගින්නෙන් ද ජලයෙන් ද (රටවැස්සන්) උනුන් බිඳීමෙන් ඇතුලතින් ද යි අන්තරාය තුණෙක් වන්නේ ය" යි වදාළසේක.

34. එකල්හි සුනීධ-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටු විය යුතු සිත් ඇලවිය යුතු වූ කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියහ. පසෙක සිටි සුනීධ-වස්සකාර මගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "භවත් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසඞ්ඝයාත් සමග අදට අපගේ බත ඉවසාවා" යි සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසා වදාළ සේක.

35. ඉක්බිති සුනීධ-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්-සේගේ ඉවසීම දැන ඉන් නික්ම ගියහ. අනතුරු ව සුනීධ-වස්සකාර මගධමහාමාත්‍යයෝ ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දේ පිළියෙල කරවා "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ කාලය වේ. බත් නිමියේ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් සැලකරවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ සුනීධ-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයන්ගේ පරිවෙසනයට (=වළඳවන තැනට) වැඩි සේක. වැඩ පණවා තුබූ අසුනෙහි භික්ෂුසඞ්ඝයාත් සමග වැඩ හුන් සේක.

36. එවිට සුනීධ-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්වා පවරා, වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැරට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් සුනීධ-වස්සකාර-මගධමහාමාත්‍යයන් මේ ගාථාවලින් අනුමෝදනා කළ සේක.

37. "යම් පෙදෙසක පණ්ඩිත වූවෙක් වාසය කෙරේ නම්, එහි සිල්වත් සංයත වූ බ්‍රහ්මචාරීන් වළඳවා-

38. එහි යම් දේවතාවෝ වූවාහු ද, ඔවුනට පින් දෙන්නේ ය. (මෙසේ) පුදන ලද දෙවියෝ ඔහු ද පුදත්. බුහුමන් කරණ ලද දෙවියෝ ඔහුට බුහුමන් කරත්.

39. එයින්, මවු තොමෝ ලෙහි හොවා වඩන පුතුට මෙන්, ඔහුට අනුකම්පා කෙරෙත්. දෙවියන් විසින් අනුකම්පා කරණ ලද පුරුෂ තෙමේ සියලු කල්හි යහපත දකී යි.

40. අථ ඛො භගවා සුනීධවස්සකාරෙ මගධමහාමත්තෙ ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. තෙන ඛො පන සමයෙන සුනීධවස්සකාරා මගධමහාමත්තා භගවන්තං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධා හොන්ති: "යෙන අජ්ජ සමණො ගොතමො ද්වාරෙන නික්ඛමිස්සති, තං **ගොතමද්වාරං** නාම භවිස්සති. යෙන තිත්ථෙන ගඞ්ගං නදිං උත්තරිස්සති, තං **ගොතමතිත්ථං** නාම භවිස්සතී" ති. අථ ඛො භගවා යෙන ද්වාරෙන නික්ඛමි, තං ගොතමද්වාරං නාම අහොසි. අථ ඛො භගවා යෙන ගඞ්ගා නදී, තෙනුපසඞ්කමි. තෙන ඛො පන සමයෙන ගඞ්ගානදී පූරා හොති සමතිත්තිකා කාකපෙය්‍යා. මනුස්සා අඤ්ඤෙ නාවං පරියෙසන්ති; අඤ්ඤෙ උළුම්පං පරියෙසන්ති, අඤ්ඤෙ කුල්ලං බන්ධන්ති ඔරා පාරං ගන්තුකාමා.

41. අද්දසා ඛො භගවා තෙ මනුස්සෙ අඤ්ඤෙ නාවං පරියෙසන්තෙ අඤ්ඤෙ උළුම්පං පරියෙසන්තෙ අඤ්ඤෙ කුල්ලං බන්ධන්තෙ ඔරා පාරං ගන්තුකාමෙ. දිස්වාන සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙව[1] භගවා ගඞ්ගාය නදියා ඔරිමතීරෙ අන්තරහිතො පාරිමතීරෙ පච්චුට්ඨාසි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන. අථ ඛො භගවා එතමත්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි:

42. "යෙ තරන්ති අණ්ණවං සරං සෙතුං කත්වාන විසජ්ජ පල්ලලානි,
කුල්ලං හි ජනො පබන්ධති[2] තිණ්ණා මෙධාවිනො ජනා"ති.

43. අථ ඛො භගවා යෙන **කොටිගාමො** තෙනුපසඞ්කමි. තත්‍ර සුදං භගවා කොටිගාමෙ විහරති. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "චතුන්නං භික්ඛවෙ, අරියසච්චානං අනනුබොධා අප්පටිවෙධා එවමිදං දීඝමද්ධානං සන්ධාවිතං සංසරිතං මමඤ්චෙව තුම්හාකඤ්ච. කතමෙසං චතුන්නං:? දුක්ඛස්ස භික්ඛවෙ, අරියසච්චස්ස අනනුබොධා අප්පටිවෙධා එවමිදං දීඝමද්ධානං සන්ධාවිතං සංසරිතං මමඤ්චෙව තුම්හාකඤ්ච. දුක්ඛසමුදයස්ස අරියසච්චස්ස -පෙ- දුක්ඛනිරොධස්ස අරියසච්චස්ස -පෙ- දුක්ඛනිරොධගාමිනියා පටිපදාය[3] අරියසච්චස්ස අනනුබොධා අප්පටිවෙධා එවමිදං දීඝමද්ධානං සන්ධාවිතං සංසරිතං මමඤ්චෙව තුම්හාකඤ්ච. තයිදං භික්ඛවෙ, දුක්ඛං අරිසච්චං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදං අරියසච්චං අනුබුද්ධං පටිවිද්ධං. උච්ඡින්නා භවතණ්හා. ඛීණා භවනෙත්ති. නත්ථිදානි පුනබ්භවො" ති.

44. "චතුන්නං අරියසච්චානං යථාභූතං අදස්සනා,
සංසිතං[4] දීඝමද්ධානං තාසු තාසෙව ජාතිසු.

45. තානි එතානි දිට්ඨානි භවනෙත්ති සමූහතා,
උච්ඡින්නං මූලං[5] දුක්ඛස්ස නත්ථිදානි පුනබ්භවොති.

---

1. "එවමෙව ඛො භගවා" ම ඡ සං. 2. "බන්ධති" ම ඡ සං.
3. "දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදා" සී මු. 4. "සාසිතං" සී මු.
5. "උච්ඡින්නමූලං" සී මු. තො වි. ජ වි. ම නු ප.

40. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුනීධ-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයන් මේ ගාථාවලින් අනුමෝදනා කොට හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක. එකල්හි සුනීධ-වස්සකාරමගධමහාමාත්‍යයෝ "අද ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ යම් දොරකින් නික්මෙන්නේ ද, ඒ දොර **ගෞතමද්වාර** නම් වන්නේ ය. යම් තොටකින් ගඞ්ගානදිය තරණය කරන්නේ ද, ඒ තොට **ගෞතමතීර්ථ** නම් වන්නේ ය" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිටිපස ලුහු බැන්දහු වෙත්. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් දොරකින් නික්මුනු සේක් ද, ඒ දොර **ගෞතමද්වාර** නම් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගඞ්ගානදිය වෙතට එළඹි සේක. එකල්හි ගඞ්ගානදිය ගංඉවුර සම ව පිරුණේ වෙයි. කවුඩන් විසින් පිව හැකි වේ. මෙ ගොඩින් එ ගොඩට යනු කැමැති වූ මිනිස්සු සමහරු නැව් සොයත්. සමහරු (දඬු) පහුරු සොයත්. සමහරු (උණ බට ආදියෙන්) පහුරු බඳිත්.

41. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ ගොඩින් එ ගොඩට යනු කැමැති වූ මිනිසුන්, නැව් සොයන සමහරුන්, පහුරු සොයන සමහරුන්, පහුරු බඳින සමහරුන් දුටු සේක. දැක, බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිළූ අත යම් සේ දිගු කරන්නේ හෝ වේ ද, දිගු කළ අත යම් සේ හකුළන්නේ හෝ වේ ද, එපරිද්දෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගඞ්ගානදියෙහි මෙ ගොඩ ඉවුරෙහි අතුරුදහන් වූ සේක් එ ගොඩ ඉවුරෙහි භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග පහළ වූ සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණ දැන ඒ වේලෙහි මේ උදන් ඇනූසේක.

42. "යම් කෙනෙක් දියවතුරු හැර ගැඹුරු වූ (තෘෂ්ණා) නදිය ම තරණය කෙරෙත් ද, ඔහු ආර්‍යමාර්ගීය හෙය කොට එය තරණය කෙරෙත්. මහාජන තෙමේ දියත්තක් තරණය කිරීමට ද පහුරු බඳියි. නුවණැති බුද්ධාදිජනයෝ පහුරක් නැති ව ම එතෙර වූවාහු ය."

43. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **කොටිග්‍රාම**යට වැඩි සේක. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ එහි කොටිග්‍රාමයෙහි වසන සේක. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මහණෙනි, මා විසින් ද තොප විසින් ද චතුරාර්‍යසත්‍යධර්මය අවබොධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවෙධ නො කිරීමෙන් මේ දිගු කලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරිසරණ ලද්දේ ය. කවර සතරක් අවබොධ ප්‍රතිවෙධ නො කිරීමෙන් ද ? යත්: 'මහණෙනි, මා විසින් ද, තොප විසින් ද දුඃඛාර්‍යසත්‍යය අවබොධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවෙධ නො කිරීමෙන් මේ දිගුකලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරි සරණ ලද්දේ ය. මා විසින් ද තොප විසින් ද දුඃඛසමුදයාර්‍යසත්‍යය -පෙ- දුඃඛනිරොධාර්‍යසත්‍යය -පෙ- දුඃඛනිරොධගාමිනීප්‍රතිපදාර්‍යසත්‍යය අවබොධ නො කිරීමෙන් ප්‍රතිවෙධ නො කිරීමෙන් මේ දිගු කලක් මෙසේ ධාවනය කරණ ලද්දේ ය. සැරි සරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, ඒ මේ දුඃඛාර්‍යසත්‍යය අවබොධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවෙධ කරණ ලද්දේ ය. දුඃඛසමුදයාර්‍යසත්‍යය අවබොධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවෙධ කරණ ලද්දේ ය. දුඃඛනිරොධාර්‍යසත්‍යය අවබොධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවෙධ කරණ ලද්දේ ය. දුඃඛනිරොධගාමිනීප්‍රතිපදාර්‍යසත්‍යය අවබොධ කරණ ලද්දේ ය. ප්‍රතිවෙධ කරණ ලද්දේ ය. භවතෘෂ්ණාව සිඳින ලද්දී ය. භවනෙත්තිය ක්ෂය කරණ ලද්දී ය. දැන් පුනර්භවයෙක් නැත්තේ ය" යි භික්ෂූන්ට වදාළ සේක:

44. "චතුරාර්‍යසත්‍යයන් තත් වූ පරිදි නො දැක්මෙන් ම දිගු කලක් ඒ ඒ ජාතීන්හි සැරිසරණ ලද්දේ ය.

45. ඒ මේ චතුරාර්‍යසත්‍යධර්මයෝ දක්නා ලදහ. භවනෙත්තිය නසන ලද්දී ය. දුකෙහි මුල් සිඳින ලද්දේ ය. දැන් නැවැත ඉපැත්මෙක් නැත්තේ ය."

46. අස්සොසි ඛො **අම්බපාලී** ගණිකා “භගවා කිර කොටිගාමං අනුප්පත්තො” ති. අථ ඛො අම්බපාලී ගණිකා භද්‍රානි භද්‍රානි යානානි යොජාපෙත්වා භද්‍රං යානං[1] අභිරූහිත්වා භද්‍රෙහි භද්‍රෙහි යානෙහි වෙසාලියා නිය්‍යාසි භගවන්තං දස්සනාය. යාවතිකා යානස්ස භූමි, යානෙන ගන්ත්වා යානා පච්චොරොහිත්වා පත්තිකාව යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො අම්බපාලිං ගණිකං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි. අථ ඛො අම්බපාලී ගණිකා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා භගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ භන්තෙ භගවා ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා” ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො අම්බපාලී ගණිකා භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

47. අස්සොසුං ඛො **වෙසාලිකා ලිච්ඡවී** “භගවා කිර කොටිගාමං අනුප්පත්තො” ති. අථ ඛො වෙසාලිකා ලිච්ඡවී භද්‍රානි භද්‍රානි යානානි යොජාපෙත්වා භද්‍රං භද්‍රං යානං අභිරූහිත්වා භද්‍රෙහි භද්‍රෙහි යානෙහි වෙසාලියා නීයිංසු[2] භගවන්තං දස්සනාය. අප්පෙකච්චෙ ලිච්ඡවී නීලා හොන්ති නීලවණ්ණා නීලවත්ථා නීලාලඞ්කාරා. අප්පෙකච්චෙ ලිච්ඡවී පීතා හොන්ති පීතවණ්ණා පීතවත්ථා පීතාලඞ්කාරා. අප්පෙකච්චෙ ලිච්ඡවී ලොහිතකා හොන්ති ලොහිතකවණ්ණා[3] ලොහිතකවත්ථා ලොහිතකාලඞ්කාරා. අප්පෙකච්චෙ ලිච්ඡවී ඔදාතා හොන්ති ඔදාතවණ්ණා ඔදාතවත්ථා ඔදාතාලඞ්කාරා.

48. අථ ඛො අම්බපාලී ගණිකා දහරානං දහරානං ලිච්ඡවීනං ඊසාය ඊසං යුගෙන යුගං චක්කෙන චක්කං අක්ඛෙන අක්ඛං පටිවට්ටෙසි. අථ ඛො තෙ ලිච්ඡවී අම්බපාලිං ගණිකං එතදවොචුං: “කිස්ස ජෙ අම්බපාලි, අම්හාකං[4] දහරානං දහරානං ලිච්ඡවීනං ඊසාය ඊසං යුගෙන යුගං චක්කෙන චක්කං අක්ඛෙන අක්ඛං පටිවට්ටෙසී” ති. “තථා හි පන මයා අය්‍යපුත්තා, ස්වාතනාය බුද්ධප්පමුඛො භික්ඛුසඞ්ඝො නිමන්තිතො” ති. “දෙහි ජෙ අම්බපාලි, අම්හාකං එතං භත්තං සතසහස්සෙනා” ති. “සචෙපි මෙ අය්‍යපුත්තා වෙසාලිං සාහාරං දජ්ජෙය්‍යාථ, නෙව දජ්ජා භත්ත” න්ති.

49. අථ ඛො තෙ ලිච්ඡවී අඞ්ගුලිං පොඨෙසුං: “පරාජිතම්හ[5] වත භො අම්බකාය. පරාජිතම්හ වත භො අම්බකායා” ති.

50. අථ ඛො තෙ ලිච්ඡවී යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. අද්දසා ඛො භගවා තෙ ලිච්ඡවී දූරතොව ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන භික්ඛූ ආමන්තෙසි: “යෙහි භික්ඛවෙ, භික්ඛූහි දෙවා තාවතිංසා අදිට්ඨපුබ්බා, ඔලොකෙථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡවිපරිසං. අපලොකෙථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡවිපරිසං. උපසංහරථ භික්ඛවෙ, ලිච්ඡවිපරිසං තාවතිංසපරිස” න්ති.

1. “භද්‍රං භද්‍රං යානං” තො. වි. ම ඡ ප. 2. “නීයංසු” ම ඡ සං. P T S. 3. “ලොහිතවණ්ණා” ම ඡ සං. P T S. 4. “අම්බපාලි දහරානං” ම ඡ සං. 5. “ජිතම්හ” ම ඡ සං. අ වි තො වි.

46. **අම්බපාලි** නම් ගණිකා තොමෝ "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොටිග්‍රාමයට වැඩි සේක් ල" යි ඇසූ ය. ඉක්බිති අම්බපාලි ගණිකා තොමෝ හොඳ හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ යානයකට නැගී හොඳ හොඳ යානාවලින් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස විශාලාමහනුවරින් නික්ම ගියා ය. යානයෙන් යා හැකි බිම යම් පමණ ද, එපමණ තැන් යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියා ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් අම්බපාලි ගණිකාව දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද අම්බපාලි ගණිකා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙටට මාගේ බත පිළිගන්නා සේක්වා" යි සැලකළා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසා වදාළ සේක. ඉක්බිති අම්බපාලි ගණිකා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියා ය.

47. **විශාලාමහනුවර** වැසි **ලිච්ඡවීහු** "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොටිග්‍රාමයට වැඩි සේක් ල" යි ඇසූහ. ඉක්බිති විශාලාමහනුවර වැසි ලිච්ඡවීහු හොඳ හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ හොඳ යානයන්ට නැගී හොඳ හොඳ යානයන්ගෙන් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට විශාලාමහනුවරින් නික්ම ගියහ. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු නීල් වෙත්. නිල්පැහැ ඇත්තෝ වෙත්. නිල්වත් ඇත්තෝ වෙත්. නිල්අබරණ ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු රන්වන් වෙත්. රන්වන් පැහැ ඇත්තෝ වෙත්. රන් වන් වත් ඇත්තෝ වෙත්. රන්වන් අබරණ ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු රතු වෙත්. රතුපැහැ ඇත්තෝ වෙත්. රතුවත් ඇත්තෝ වෙත්. රතුඅබරණ ඇත්තෝ වෙත්. ඇතැම් ලිච්ඡවීහු සුදු වෙත්. සුදුපැහැ ඇත්තෝ වෙත්. සුදුවත් ඇත්තෝ වෙත්. සුදුඅබරණ ඇත්තෝ වෙත්.

48. ඉක්බිති අම්බපාලිගණිකා තොමෝ තරුණලිච්ඡවීන්ගේ රියහිස රියහිසෙන් ද වියදණ්ඩ වියදණ්ඩෙන් ද චක්‍රය චක්‍රයෙන් ද අකුර අකුරෙන් ද ගැටුවා ය. ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු අම්බපාලි ගණිකාවට "කෙල්ල අම්බපාලි, කුමක් හෙයින් අපගේ ලිච්ඡවී තරුණයන්ගේ රියහිස රියහිසෙන් වියදණ්ඩ වියදණ්ඩෙන් චක්‍රය චක්‍රයෙන් අකුර අකුරෙන් ගැටුවා දැ" යි ඇසූහ. "ආර්‍ය්‍යපුත්‍රයෙනි, එසේ ම ය. මා විසින් හෙට බතට බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ පවරණ ලද්දේ" යි. "කෙල්ල, අම්බපාලි, ලක්ෂයකින් (ලක්ෂයක් ගෙණ) මේ බත අපට දෙව". "ආර්‍ය්‍යපුත්‍රයෙනි, ඉදින් ජනපද සහිත වූ විශාලාමහානගරය මට දෙන්නහු ද, මම ඒ බත නො ම දෙන්නෙමි" යි.

49. ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු "භවත්නි, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දෝ වෙමු. භවත්නි, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දෝ වෙමු" යි අසුර ගැසූහ.

50. ඒ ලිච්ඡවීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එන්නා වූ ඒ ලිච්ඡවීන් දුර දී ම දුටු සේක. දැක භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, යම් භික්ෂූන් විසින් තව්තිසාවැසි දෙවියෝ පෙර නො දක්නා ලද්දෝ ද, මහණෙනි, (ඒ තෙපි) ලිච්ඡවීපිරිස බලවු. මහණෙනි, ලිච්ඡවීපිරිස බලවු. ලිච්ඡවීපිරිස තව්තිසාපිරිස ය යි සලකවු" යි වදාළ සේක.

51. අථ ඛො තෙ ලිච්ඡවී යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ත්වා යානා පච්චොරොහිත්වා පත්තිකාව යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නෙ ඛො තෙ ලිච්ඡවී භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි. අථ ඛො තෙ ලිච්ඡවී භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා භගවන්තං එතදවොචුං: “අධිවාසෙතු නො භන්තෙ භගවා ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා”ති. “අධිවුත්ථොම්හි ලිච්ඡවී, ස්වාතනාය අම්බපාලියා ගණිකාය භත්ත” න්ති. අථ ඛො තෙ ලිච්ඡවී අඞ්ගුලිං පොඨෙසුං: “පරාජිතම්හ වත භො අම්බකාය. පරාජිතම්හ වත භො අම්බකායා” ති. අථ ඛො තෙ ලිච්ඡවී භගවතො භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කමිංසු.

52. අථ ඛො භගවා කොටිගාමෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **නාතිකා**[1] තෙනුපසඞ්කමි. තත්‍ර සුදං භගවා නාතිකෙ විහරති **ගිඤ්ජකාවසථෙ**. අථ ඛො අම්බපාලී ගණිකා තස්සා රත්තියා අච්චයෙන සකෙ ආරාමෙ පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: “කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත” න්ති. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන අම්බපාලියා ගණිකාය පරිවෙසනා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

53. අථ ඛො අම්බපාලී ගණිකා බුද්ධප්පමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නා ඛො අම්බපාලී ගණිකා භගවන්තං එතදවොච: “ඉමාහං භන්තෙ, අම්බවනං බුද්ධප්පමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දම්මී” ති. පටිග්ගහෙසි භගවා ආරාමං.

54. අථ ඛො භගවා අම්බපාලිං ගණිකං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා යෙන **මහාවනං** තෙනුපසඞ්කමි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං.

ලිච්ඡවිභාණවාරො තතියො.

---

1. ‘නාදිකා” සී මු. “ඤාතිකා’ P T S.

51. ඉක්බිති ඒ **ලිච්ඡවීහු** යානයෙන් යා හැකි බිම යම් පමණ ද, එපමණ යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ඒ ලිච්ඡවීන්ට දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. (එහි ඔවුන්) සමාදන් කරවූහ. තියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද ඒ ලිච්ඡවීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂු සඞ්ඝයා සමග හෙට අපේ බත ඉවසන සේක්වා'' යි සැලකළහ. ''ලිච්ඡවීනි, **අම්බපාලි**ගණිකාව විසින් හෙට බත පිණිස ආරාධිත වෙමි'' යි (වදාළසේක). ඉක්බිති ඒ ලිච්ඡවීහු ''භවත්නි, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දෝ වෙමු. භවත්නි, ගැහැණියක විසින් පරදවන ලද්දෝ වෙමු'' යි අසුර ගැසූහ. එකල්හි ඒ ලිච්ඡවීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාසිතය සතුටින් පිළිගෙණ අනුමෝදන් ව හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියහ.

52. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **කොටිග්‍රාම**යෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට **නාතිකා**ගමට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි නාතිකාගමෙහි ගඩොළින් කළ හෙයින් **ගිඤ්ජකාවසථ** නම් වූ ගෙඩිගෙයි වැඩ වසන සේක.

53. ඉක්බිති අම්බපාලිගණිකාව ඒ රෑ ඉක්ම යෑමෙන් පසු සිය අරමෙහි ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා ''ස්වාමීනි, කාලය වේ. බත් නිමියේ'' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් සැලකරවූ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ අම්බපාලිගණිකාවගේ පරිවෙසනයට (බොජුන්හලට) වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

54. ඉක්බිති අම්බපාලිගණිකාව බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා, වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නී ය. පසෙක හුන් අම්බපාලිගණිකාව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, මම මේ අඹඋයන බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝාට දෙමි'' යි සැලකළා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආරාමය පිළිගත් සේක.

55. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බපාලිගණිකාව දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට **මහාවනයට** වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි **විශාලාමහනුවර** මහාවනයෙහි වූ කූටාගාරශාලාවෙහි වැඩ වසන සේක.

ලිච්ඡවිබණවර තෙවැනි ය.

---

1. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා **ලිච්ඡවී සන්ථාගාරෙ**[1] සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති. **සඞ්ඝස්ස** වණ්ණං භාසන්ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන **සීහො** සෙනාපති නිගණ්ඨසාවකො තස්සං පරිසායං නිසින්නො හොති. අථ ඛො සීහස්ස සෙනාපතිස්ස එතදහොසි: "නිස්සංසයං ඛො සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො භවිස්සති. තථා හි මෙ අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාරෙ සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති. සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති. යන්නූනාහං තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමෙය්‍යං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධ" න්ති.

3. අථ ඛො සීහො සෙනාපති යෙන නිගණ්ඨො නාතපුත්තො[2] තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා නිගණ්ඨං නාතපුත්තං අභිවාදෙත්වා[3] එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨං නාතපුත්තං එතදවොච: "ඉච්ඡාමහං භන්තෙ, සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිතු"න්ති. "කිං පන ත්වං සීහ, කිරියවාදො සමානො අකිරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිස්සසි? සමණො හි සීහ, ගොතමො අකිරියවාදො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී" ති. අථ ඛො සීහස්ස සෙනාපතිස්ස යො අහොසි ගමිකාභිසඞ්ඛාරො[4] භගවන්තං දස්සනාය සො පටිප්පස්සම්භි.

4. දුතියම්පි ඛො -පෙ- තතියම්පි ඛො අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාරෙ සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති. සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති. තතියම්පි ඛො සීහස්ස සෙනාපතිස්ස එතදහොසි: "නිස්සංසයං ඛො සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො භවිස්සති. තථා හි මෙ අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා ලිච්ඡවී සන්ථාගාරෙ සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා අනෙකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසන්ති. ධම්මස්ස වණ්ණං භාසන්ති. සඞ්ඝස්ස වණ්ණං භාසන්ති. කිං හි මෙ කරිස්සන්ති නිගණ්ඨා අපලොකිතා වා අනපලොකිතා වා? යන්නූනාහං අනපලොකෙත්වාව නිගණ්ඨෙ තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමෙය්‍යං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධ" න්ති.

5. අථ ඛො සීහො සෙනාපති පඤ්චහි රථසතෙහි දිවාදිවස්ස **වෙසාලියා** නිය්‍යාසි භගවන්තං දස්සනාය. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ත්වා යානා පච්චොරොහිත්වා පත්තිකොව යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සීහො සෙනාපති භගවන්තං එතදවොච: "සුතමෙතං භන්තෙ, අකිරියවාදො සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතීති. යෙ තෙ භන්තෙ එවමාහංසු: 'අකිරියවාදො සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී' ති. කච්චි තෙ භන්තෙ, භගවතො වුත්තවාදිනො? න ච භගවන්තං අභූතෙන අබ්භාචික්ඛන්ති? ධම්මස්ස චානුධම්මං ව්‍යාකරොන්ති? න ච කොචි සහධම්මිකො වාදානුවාදො[5] ගාරය්හං ඨානං ආගච්ඡති? අනබ්භක්ඛාතුකාමා හි මයං භන්තෙ භගවන්ත" න්ති.

1. "සන්ධාගාරෙ" ම ඡ සං. 2 "නිගණ්ඨනාථ" සී. සී මු. "නිගණ්ඨනාට" ම ඡ සං.
3. "අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සීහො සෙනාපති නිගණ්ඨං නාතපුත්තං" ඉති අයං පාඨො න දිස්සතෙ මරම්මක්ඛරපොත්ථකෙ.
4 "ගමියාභිසඞ්ඛාරො" 5. "වාදානුපාතො" සබ්බත්ථ.

1. එකල්හි ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ (වැදගත්) ලිච්ඡවීහු සන්ථාගාර (රැස්වීම්) සාලාවෙහි රැස් ව නොයෙක් කරුණෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සඞ්ඝයාගේ ගුණ කියත්.

2. එවේලෙහි නිර්ග්‍රන්ථශ්‍රාවක වූ සීහසෙනාපති තෙමේ ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වේ. ඉක්බිති සීහසෙනාපතිහුහට "නිසැකයෙන් ම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්හත් සම්‍යක් සම්බුද්ධ වෙති. එහෙයින් ම මේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ ලිච්ඡවීහු සන්ථාගාරයෙහි රැස් ව හුන්නෝ නොයෙක් අයුරින් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයේ ගුණ කියත්. සඞ්ඝයාගේ ගුණ කියත්. මම රහත් වූ සම්‍යක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට එළඹෙන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි සිතෙක් වි ය.

3. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ නිර්ග්‍රන්ථඥාත පුත්‍රයා වෙත ගියේ ය. ගොස් නිර්ග්‍රන්ථඥාතපුත්‍රයා සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් සීහසෙනාපති තෙමේ නිර්ග්‍රන්ථඥාතපුත්‍රයාහට "ස්වාමීනි, මම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට යෑමට කැමැත්තෙමි" යි කීයේ ය. "සීහය, ක්‍රියාවාදී වූ තෝ අක්‍රියාවාදී වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දක්නට කුමක් නිසා එළඹෙන්-නෙහි ද ? සීහය, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී ය. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි". එකල්හි සීහසෙනාපතිහුහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීමට යෑමෙහි යම් උත්සාහයෙක් වී ද, එය සංහිඳී ගියේ ය.

4. දෙවනු ද -පෙ- තෙවනු ද ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ ලිච්ඡවීහු සන්ථාගාරයෙහි රැස් ව හුන්නාහු නොයෙක් කරුණෙන් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සඞ්ඝයාගේ ගුණ කියත්. තෙවනු ද සීහසෙනාපතියාහට "ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසැකයෙන් ම අර්හත් සම්‍යක් සම්බුද්ධ වෙති. එබැවින් ම මේ ඉතා ප්‍රසිද්ධ වූ ලිච්ඡවීහු සන්ථාගාරයෙහි රැස් ව හුන්නාහු නොයෙක් අයුරින් බුදුන්ගේ ගුණ කියත්. ධර්මයෙහි ගුණ කියත්. සඞ්ඝයාගේ ගුණ කියත්. නිගණ්ඨයෝ විචාරණ ලද්දෝ හෝ නො විචාරණ ලද්දෝ හෝ මාහට කුමක් කරන්නාහු ද ? මම නිගණ්ඨයන් නො විචාරා ම රහත් වූ සම්‍යක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස යන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි සිත් වි ය.

5. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ රිය පන්සියයකින් යුක්ත ව ඉර-මුදුන් දවල් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස විශාලාමහානගරයෙන් නික්ම ගියේ ය. යානයෙන් යා යුතු සීමාව යම් පමණ ද, (එපමණ) යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් සීහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වන්සේට "ස්වාමීනි, 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වේ. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ශ්‍රාවකයන් ද හික්මවා' යි මා විසින් මෙය අසන ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, යම් ඒ කෙනෙක් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියවාදී වේ. නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ශ්‍රාවකයන් ද හික්මවා' යි මෙසේ කීහු ද, ස්වාමීනි, කිමෙක් ද, ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දක් කියන්නාහු ද ? භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොරුවෙන් ගටා නො කියත් ද ? කාරණයට එකඟ වූවක් ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද ? (එයින්) කරුණු සහිත වූ කිසියම් වාදයෙක් හෝ අනුවාදයෙක් ගැරහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ ද ? ස්වාමීනි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොරුවෙන් ගටා චොදනා නො කරණු කැමැත්තෝ ම වෙමු" යි (සැලකෙළේ ය).

6. “අත්ථි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදො සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

7. “අත්ථි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදො සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

8. “අත්ථි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උච්ඡෙදවාදො සමණො ගොතමො උච්ඡෙදාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

9. “අත්ථි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජෙගුච්ඡී සමණො ගොතමො ජෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

10. “අත්ථි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනයිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

11. “අත්ථි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘තපස්සී සමණො ගොතමො තපස්සිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

12. “අත්ථි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්භො සමණො ගොතමො අපගබ්භතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

13. “අත්ථි සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සත්ථො සමණො ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

14. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදො සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, අකිරියං වදාමි කායදුච්චරිතස්ස වචීදුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස. අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදාමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අකිරියවාදො සමණො ගොතමො අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

15. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදො සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, කිරියං වදාමි කායසුචරිතස්ස වචීසුචරිතස්ස මනොසුචරිතස්ස. අනෙකවිහිතානං කුසලානං ධම්මානං කිරියං වදාමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘කිරියවාදො සමණො ගොතමො කිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

6. "සීහය, මැනවින් (ඇතිසැටි) කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

7. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

8. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උච්ඡේදවාද ඇත්තේ සිඳ ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

9. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

10. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශ කරන්නේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

11. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තපස් ඇත්තේ (තවන්නේ) තැවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

12. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ හීන වූ ගැබ් ඇත්තේ (ගර්භාවාස - ඉපදීම් නැත්තේ) ගැබ් (ඉපදීම) පහ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

13. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසුම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, එබඳු ක්‍රමයෙක් ඇත්තේ ය.

14. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද ? සීහය, මම කායදුච්චරිතය වචීදුච්චරිතය මනොදුච්චරිතය නො කිරීම කියමි. (සෙසු) නානාවිධ ලාමක අකුශල ධර්මයන් නො කිරීම කියමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාද ඇත්තේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ."

15. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද ? සීහය, මම කායසුචරිතය වචීසුචරිතය මනොසුචරිතය කිරීම කියමි. නානාවිධ කුශලධර්මයන්ගේ කිරීම කියමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ක්‍රියාවාද ඇත්තේ කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ".

16. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උච්ඡෙදවාදො සමණො ගොතමො උච්ඡෙදාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, උච්ඡෙදං වදාමි රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස. අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උච්ඡෙදං වදාමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘උච්ඡෙදවාදො සමණො ගොතමො උච්ඡෙදාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

17. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘ජෙගුච්ඡී සමණො ගොතමො ජෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, ජිගුච්ඡාමි කාය-දුච්චරිතෙන වචීදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන. අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපත්තියා ජිගුච්ඡාමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: “ජෙගුච්ඡී සමණො ගොතමො ජෙගුච්ඡිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

18. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනයිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, විනයාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස. අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විනයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘වෙනයිකො සමණො ගොතමො විනයාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

19. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘තපස්සී සමණො ගොතමො තපස්සිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. තපනීයාහං සීහ, පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ වදාමි කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං. යස්ස ඛො සීහ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා[1] ආයතිං අනුප්පාදධම්මා, තමහං තපස්සීති වදාමි. තථාගතස්ස ඛො සීහ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලා-වත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං ඛො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: තපස්සී සමණො ගොතමො තපස්සිතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති.

1. “අනභාවං කතා” ම ඡ සං. PTS.

16. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උච්ඡේදවාද ඇත්තේ සිඳ ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම රාගයාගේ දෙසයාගේ මොහයාගේ සිඳීම කියමි. නානාවිධ ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ සිඳීම කියමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ උච්ඡේදවාද ඇත්තේ සිඳ ලීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ."

17. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායදුච්චරිතය වචීදුච්චරිතය මනොදුච්චරිතය පිළිකුල් කරමි. නානාවිධ ලාමක වූ අකුශලධර්මයන්ගේ ඉපදීම පිළිකුල් කරමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ පිළිකුල් කරන්නේ පිළිකුල්බව පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ."

18. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශ කරන්නේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම රාගය දෙසය මොහය වැනසීම පිණිස දහම් දෙසමි. නානාවිධ ලාමක අකුශලධර්මයන්ගේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ විනාශකාර වූයේ විනාශය පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ".

19. "සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තවන්නේ තැවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම කායදුච්චරිතය වචීදුච්චරිතය මනොදුච්චරිතය තැවිය යුතු වූ ලාමක අකුශලධර්මය යි කියමි. සීහය, යමකුගේ තැවිය යුතු වූ ලාමක අකුශලධර්මයෝ ප්‍රහීණ වූවාහු ද, සිඳින ලද මුල් ඇත්තාහු ද, මුදුන සිඳ දැමූ (නැවත නො වැඩෙන) තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දාහු ද, පසු ව නූපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලද්දාහු ද, මත්තෙහි නූපදනා සවභාවය ඇත්තාහු ද, මම ඔහු තපස්සී යි කියමි. සීහය තථාගතයන් වහන්සේගේ තැවිය යුතු වූ ලාමක වූ අකුශලධර්මයෝ ප්‍රහීණ වූහ. සිඳින ලද මුල් ඇත්තාහ. මුදුන සිඳ දැමූ තල්ගසක් සේ කරණ ලදහ. නැවත නූපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නූපදනා සවභාවය ඇත්තාහ. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තවන්නේ තැවීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ."

20. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්භො සමණො ගොතමො අපගබ්භතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. යස්ස ඛො සීහ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා, තමහං අපගබ්භොති වදාමි. තථාගතස්ස ඛො සීහ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං ඛො සීහ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අපගබ්භො සමණො ගොතමො අපගබ්භතාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙති’ ති.

21. “කතමො ච සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සත්ථො සමණො ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’ ති. අහං හි සීහ, අස්සත්ථො පරමෙන අස්සාසෙන. අස්සාසාය ච[1] ධම්මං දෙසෙමි. තෙන ච සාවකෙ විනෙමි. අයං ඛො සීහ, පරියායො, යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය: ‘අස්සත්ථො සමණො ගොතමො අස්සාසාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’’ ති.

22. එවං වුත්තෙ සීහො සෙනාපති භගවන්තං එතදවොච: “අභික්කන්තං භන්තෙ. අභික්කන්තං භන්තෙ. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය, මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය: ‘චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තී’ ති, එවමෙවං භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භන්තෙ, භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගත’’න්ති.

23. අනුවිච්චකාරං ඛො සීහ, කරොහි. අනුවිච්චකාරො තුම්හාදිසානං ඤාතමනුස්සානං සාධු හොතී ති. ඉමිනාපහං භන්තෙ භගවතො වචනෙන භීයොසොමත්තාය[2] අත්තමනො අභිරද්ධො, යං මං භගවා එවමාහ: “අනුවිච්චකාරං ඛො සීහ, කාරොහි. අනුවිච්චකාරො තුම්හාදිසානං ඤාතමනුස්සානං සාධු හොතී’’ති. මමං හි භන්තෙ අඤ්ඤතිත්ථියා සාවකං ලභිත්වා කෙවලකප්පං වෙසාලිං පටාකං පරිහරෙය්‍යුං: ‘සීහො[3] අම්හාකං සෙනාපති සාවකත්තං උපගතො’ ති. අථ ච පන මං භගවා එවමාහ: “අනුවිච්චකාරං ඛො සීහ, කරොහි. අනුවිච්චකාරො තුම්හාදිසානං ඤාතමනුස්සානං සාධු හොතී’’ ති. එසාහං භන්තෙ දුතියම්පි භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගත’’ න්ති.

1. “අස්සාසාය” ම ඡ සං.
2. “භගවතො භියොසොමත්තාය” ම ඡ සං.
3. “සීහො ඛො” ම ඡ සං.

20. ''සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ගැබ් නැත්තේ ගැබ් නැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, යමකුගේ මතු ගැබෙක හොවීම (මවුකුස විසීම) නැවැත භවයක ඉපදීම ප්‍රහීණ වී ද, සිඳ දැමූ මුල් ඇත්තේ ද, මුදුන සිඳ දැමූ නැවත හට නො ගන්නා තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දේ ද, අභාවයට පමුණුවන ලද්දේ ද, මත්තෙහි නූපදනා ස්වභාවය ඇත්තේ ද, මම ඔහු අපගබ්භ ය යි කියමි. සීහය, තථාගතයන්ගේ මතු මවුකුස විසීම නැවැත භවයෙක ඉපදීම ප්‍රහීණ වී ය. සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ ය. මුදුන සිඳ දැමූ තල්ගසක් සේ කරණ ලද්දේ ය. අභාවයට පමුණුවන ලද්දේ ය. මත්තෙහි නූපදනා ස්වභාවය ඇත්තේ ය. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ගැබ් නැත්තේ ගැබ් නසනු පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ''.

21. ''සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, ඒ ක්‍රමය කවරේ ද? සීහය, මම උතුම් වූ (සිවුමගපල) අස්වැසීමෙන් සැනසුනේ වෙමි. අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසමි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවමි. සීහය, මැනවින් කියන්නෙක් යම් ක්‍රමයකින් 'ශ්‍රමණගෞතමතෙමේ අස්වැසුනේ අස්වැසීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවා' යි මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ ක්‍රමය වේ.''

22. මෙසේ වදාළ කල්හි සීහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, ඉතා යහපත් ය. ස්වාමීනි, ඉතා යහපත් ය. ස්වාමීනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විවෘත කරන්නේ ද, මං මුළා වූවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, 'ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය' යි ගනඳුරෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් දහම් දෙසන ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නව ලොකොත්තර ධර්මය ද, අෂ්ටාර්‍ය්‍යපුද්ගල භික්ෂුසඞ්ඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වා'' යි සැළ කෙළේය.

23. සීහය, දැන (සිතා බලා) ක්‍රියා කරව, තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට සලකා බලා ක්‍රියා කිරීම සුදුසු වේ. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ''සීහය, දැන ක්‍රියා කරව. තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට සලකා බලා කිරීම සුදුසු වේ'' යි මෙසේ මට යම් වචනයක් වදාළ සේක් ද, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනයෙන් ඉතා බොහෝ සේ සතුටු වූයෙම් ඇලුනෙම් වෙමි. ''ස්වාමීනි, අන්‍ය තීර්ථකයෝ (නම්) මා වැනි ශ්‍රාවකයකු ලැබ 'සීහසෙනාපති තෙමේ අපගේ ශ්‍රාවකභාවයට පැමිණියේ' යි මුළු විශාලා මහනුවර දද නංවා (හඬ නගා) ඇවිදින්නාහු ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'සීහය, දැන ක්‍රියා කරව. තොප වැනි ප්‍රසිද්ධ මිනිසුන්ට දැන කිරීම සුදුසු වේ' යි මට මෙසේ වදාළ සේක. ස්වාමීනි, මේ මම දෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නවලොකොත්තරධර්මය ද, අෂ්ටාර්‍ය්‍යපුද්ගලභික්ෂුසඞ්ඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වා.''

24. දීඝරත්තං බො තෙ සීහ, නිගණ්ඨානං ඔපානභූතං කුලං, යෙන තෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං[1] දාතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යාසී ති. ඉමිනාපහං භන්තෙ, භගවතො වචනෙන භීය්‍යොසොමත්තාය අත්තමනො අභිරද්ධො, යං මං භගවා එවමාහ: "දීඝරත්තං බො තෙ සීහ, නිගණ්ඨානං ඔපානභූතං කුලං, යෙන තෙසං උපගතානං පිණ්ඩකං දාතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යාසී" ති.

25. සුතං මෙතං භන්තෙ, "සමණො ගොතමො එවමාහ: මය්හමෙව දානං දාතබ්බං. න අඤ්ඤෙසං දානං දාතබ්බං. මය්හමෙව සාවකානං දානං දාතබ්බං. න අඤ්ඤෙසං සාවකානං දානං දාතබ්බං. මය්හමෙව දින්නං මහප්ඵලං. න අඤ්ඤෙසං දින්නං මහප්ඵලං. මය්හමෙව සාවකානං දින්නං මහප්ඵලං. න අඤ්ඤෙසං සාවකානං දින්නං මහප්ඵල" න්ති. අථ ච පන මං භගවා නිගණ්ඨෙසුපි දානෙ සමාදපෙති. අපි ච භන්තෙ, මයමෙත්ථ කාලං ජානිස්සාම. එසාහං භන්තෙ, තතියම්පි භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගත න්ති.

26. අථ බො භගවා සීහස්ස සෙනාපතිස්ස ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි සෙය්‍යථීදං: දානකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං. නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි. යදා භගවා අඤ්ඤාසි සීහ සෙනාපතිං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්න-චිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි: දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව සීහස්ස සෙනාපතිස්ස තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: "යංකිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්ම"න්ති.

27. අථ බො සීහො සෙනාපති දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාළ්හධම්මො තිණ්ණවිචිකිච්ඡො විගතකථංකථො වෙසාරජ්ජ-ප්පත්තො අපරප්පච්චයො සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච: "අධිවාසෙතු මෙ භන්තෙ භගවා ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා" ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ බො සීහො සෙනාපති භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

28. අථ බො සීහො සෙනාපති අඤ්ඤතරං පුරිසං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ භණෙ, පවත්තමංසං ජානාහී" ති. අථ බො සීහො සෙනාපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: "කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති. අථ බො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන සීහස්ස සෙනාපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

1. "පිණ්ඩපාතං" ම ඡ සං.

24. සීහය, තොපගේ කුලය (නිවෙස) බොහෝ කලක් නිඝණ්ඨයන්ට පැන් පොකුණක් සේ සිටියේ ය. එහෙයින් (තොප) වෙත පැමිණි නිඝණ්ඨයන්ට පිණ්ඩාහාරය දිය යුතු ය යි සිතව''. (බුදුන් සරණ ගිය මුත් නිඝණ්ඨයන් පැමිණි කල ඔවුන්ට දෙන දෑ නො සිඳ දිය යුතු ම ය යි යූ සේ යි.) ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, 'සීහය, තොපගේ කුලය බොහෝ කලක් නිඝණ්ඨයන්ට පැන්පොකුණක් සේ විය. එහෙයින් වෙත පැමිණි නිඝණ්ඨයන්ට පිඬු දිය යුතු ය යි සිතව' යි මට යම් වචනයක් වදාළ සේක් ද, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනයෙන් ද ඉතා බොහෝ සේ සතුටු වූයෙම් ඇලුනෙම් වෙමි.

25. ස්වාමීනි, ''ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ 'මට ම දන් දිය යුතු ය. අන්හට දන් නො දිය යුතු ය. මාගේ ම ශ්‍රාවකයන්ට දන් දිය යුතු ය. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දන් නො දිය යුතු ය. මට ම දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේ ය. අන්හට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේ නො වේ. මාගේ ම ශ්‍රාවකයන්ට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේ ය. අන්‍යයන්ගේ ශ්‍රාවකයන්ට දෙන ලද්ද මහත්ඵල ඇත්තේ නො වේ' යි මෙසේ වදාරන්නේ ය'' යි මා විසින් අසන ලද්දේ ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිගණ්ඨයන් කෙරෙහි ද දීමෙහි මා සමාදන් කරවන සේක. (මෙහෙයවන සේක). ස්වාමීනි, එවා; අපි මෙහි කල් දන්නෙමු. ස්වාමීනි, මේ මම තෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, නවලොකොත්තරධර්මය ද අෂ්ටාර්‍ය්‍ය-පුද්ගලභික්ෂුසඞ්ඝයා ද, සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට මා දරණ සේක්වායි.

26. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සීහසෙනාපතිහුට දානකථාව සීලකථාව ස්වර්‍ගකථාව කාමයන් දුක්බව ලාමකබව කෙලෙසීමට හෙතු වන බව යන පිළිවෙලකථාව වදාළසේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක සීහසෙනාපතියා සුදුසු සිත් ඇතැ යි, මොළොක් සිත් ඇතැ යි, නීවරණ රහිත වූ සිත් ඇතැ යි, ඔදවැඩි සිත් ඇතැ යි, පහන් සිත් ඇතැ යි, දත් සේක් ද, එකල බුදුවරුන්ගේ තමන් (=ස්වභාවයෙන්) ම උත්කෘෂ්ට වූ ධර්මදෙශනාව - දුඃඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරොධසත්‍යය මාර්‍ගසත්‍යය යන මේ චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එසේ ම සීහසෙනාපතිහුට ඒ ආසනයෙහි දී ම ''යම් කිසිවක් හටගැණීම ස්වභාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම ස්වභාවය කොට ඇතැ'' යි පහ වූ රාගාදි රජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොතාපත්ති-මග්ගඤාණය පහළ වූයේ ය.

27. ඉක්බිති දක්නා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබොධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විචිකිච්ඡා ඇති පහ වූ කෙසේ කෙසේ දෑ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි, බුද්ධදහමෙහි අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ සීහසෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂු-සඞ්ඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා'' යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසූ සේක. අනතුරු ව සීහ සෙනාපති තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියේ ය.

28. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ ''සගය, යව. ප්‍රවෘත්තමාංස (විකුණන මස්) තිබේ දැ යි දනුව'' යි එක්තරා පුරුෂයකුට අණවී ය. නැවැත සීහසෙනා-පති තෙමේ ඒ රැය ඉක්ම යැමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු වූ බිදිය යුතු වූ දෙය පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, මේ කාල ය යි. බත් නිමියේ'' යි කල් සැලකරවී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු වේලෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ සීහසෙනාපතියාගේ නිවෙසට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා නිගණ්ඨා වෙසාලියං රථියා රථියං[1] සිඞ්ඝාටකෙන සිඞ්ඝාටකං බාහා පග්ගය්හ කන්දන්ති: "අජ්ජ සීහෙන සෙනාපතිනා ථූලං පසුං[2] වධිත්වා සමණස්ස ගොතමස්ස භත්තං කතං. තං සමණො ගොතමො ජානං උද්දිස්සකතං මංසං පරිභුඤ්ජති පටිච්චකම්ම"න්ති.

30. අථ ඛො අඤ්ඤතරො පුරිසො යෙන සීහො සෙනාපති තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා සීහස්ස සෙනාපතිස්ස උපකණ්ණකෙ ආරොචෙසි: "යග්ඝෙ භන්තෙ, ජානෙය්‍යාසි ? එතෙ සම්බහුලා නිගණ්ඨා වෙසාලියං රථියා රථියං සිඞ්ඝාටකෙන සිඞ්ඝාටකං බාහා පග්ගය්හ කන්දන්ති: අජ්ජ සීහෙන සෙනාපතිනා ථූලං පසුං වධිත්වා සමණස්ස ගොතමස්ස භත්තං කතං. තං සමණො ගොතමො ජානං උද්දිස්සකතං මංසං පරිභුඤ්ජති පටිච්චකම්ම"න්ති.

31. "අලං අය්‍යො, දීඝරත්තම්පි තෙ ආයස්මන්තා අවණ්ණකාමා බුද්ධස්ස. අවණ්ණකාමා ධම්මස්ස. අවණ්ණකාමා සඞ්ඝස්ස. න ච පන තෙ ආයස්මන්තා ජීරන්ති[3] තං භගවන්තං අසතා තුච්ඡා මුසා අභූතෙන අබ්භාචික්ඛන්තා. න ච මයං ජීවිතහෙතුපි සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාමා"ති.

32. අථ ඛො සීහො සෙනාපති බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තපෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො සීහං සෙනාපතිං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

33. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, ජානං උද්දිස්සකතං මංසං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිකොටිපරිසුද්ධං මච්ඡමංසං: අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඞ්කිත"න්ති.

34. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලී සුභික්ඛා හොති සුසස්සා[4] සුලභපිණ්ඩා. සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං.

35. අථ ඛො භගවතො රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි: "යානි තානි මයා භික්ඛූනං අනුඤ්ඤාතානි දුබ්භික්ඛෙ දුස්සස්සෙ දුල්ලභපිණ්ඩෙ අන්තො වුත්ථං අන්තො පක්කං සාමං පක්කං, උග්ගහිතපටිග්ගහිතකං, තතො නීහටං, පුරෙභත්තං පටිග්ගහිතං, වනට්ඨං, පොක්ඛරට්ඨං, අජ්ජාපි නු ඛො තානි භික්ඛූ පරිභුඤ්ජන්තී"ති.

---

1. "රථිකාය රථිකං" ම ඡ සං
2. "ථූලං පසුං" ම ඡ සං.
3. "ජීරිදන්ති" ම ඡ සං.
4. "සුසස්සස්සා" සී මු.

29. එසමයෙහි බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලාමහනුවර වීථියෙන් වීථියෙහි සතරමංසන්ධියෙන් සතරමංසන්ධියෙහි (සිටගෙණ) දෙඅත් ඔසොවා ගෙණ "අද සීහසෙනාපතියා විසින් තරබාරු සිවුපාවකු මරා ශ්‍රමණ ගෞතමයාට බත් කරණ ලද්දේ ය. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තමන් උදෙසා කළ (මරණ ලද) තමන් නිමිති කොට (කන්නා විසින් ද ස්පර්ශ කරණ ප්‍රාණඝාතකර්ම්) ඇති ඒ මස් දැන ගෙණ වළඳ" යි විලාප (අඥෝනා) කියත්.

30. එවිට එක්තරා පුරුෂයෙක් සීහසෙනාපතියා වෙතට ගියේ ය. ගොස් සීහසෙනාපතියාට "ස්වාමීනි, දන්නෙහි ද ? මේ බොහෝ නිගණ්ඨයෝ විශාලාමහනුවර වීථියෙන් වීථියට සතරමංසන්ධියෙන් සතරමංසන්ධියට පැමිණ 'අද සීහසෙනාපතියා විසින් තරබාරු සිවුපාවකු මරා ශ්‍රමණ ගෞතමයාහට බත් කරණ ලද්දේ ය. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ තමන් උදෙසා කළ තමන් නිමිති කොට ඇති ඒ මස් දැන ගෙණ වළඳ' යි දෙඅත් ඔසොවා ගෙණ අඥෝනා කියත්" යි කණ ලඟ (කොඳුරා) දැන්වී ය.

31. "පින්වත, කම් නැත. ඒ ආයුෂ්මත්හු බොහෝ කලක් ම බුදුන්ගේ අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. ධර්මයෙහි අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. සඞ්ඝයාගේ අගුණ කියනු කැමැත්තෝ ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නැත්තා වූ හිස් වූ බොරු වූ අවිද්‍යමාන වූ කරුණකින් ගටා කියන්නා වූ ඒ ආයුෂ්මත්හු නො දිරත්. (චොදනාවෙහි කෙළවරට නො පැමිණෙත්.) අපි ජීවිතහෙතුවෙන් වත් දැන දැන ප්‍රාණියකු ජීවිතයෙන් තොර නො කරන්නෙමු."

32. ඉක්බිති සීහසෙනාපති තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා, වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැරට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් සීහසෙනාපතියා දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, දැන දැන තමන් උදෙසා කළ මස් නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම් දුකුලාඇවැත් වේ" යි වදාළ සේක. "මහණෙනි, තමන් විසින් නො දුටු, නො ඇසූ, සැක නො කළ, ත්‍රිකොටිපරිශුද්ධ මත්ස්‍යමාංස අනුදනිමි".

34. එකල්හි විශාලාමහනුවර සුලභ වූ භික්ෂා ඇත්තේ යහපත් සස්‍ය ඇත්තේ සුව සේ ලැබිය හැකි ආහාර ඇත්තේ පාත්‍රය ගෙණ පිඬු සිඟා යැමෙන් යැපීමට පහසු වූයේ වේ.

35. ඉක්බිති රහොගත වූ විවේකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිතෙහි මෙබඳු කල්පනාවෙක් පහළ වි ය: "භික්ෂා නැති සස්‍ය නැති දුර්ලභ වූ පිඬු ඇති කාලයෙහි - ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද්ද, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැළඳු තැනින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි හටගත් දෙය, පියුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්ෂූන්ට අනුදන්නා ලද ද භික්ෂූහු ඒ දෑ අදත් පරිභොග කෙරෙත්ද" යි (කියාසි).

36. අථ ඛො භගවා සායණ්හසමයං පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: "යානි තානි ආනන්ද, මයා භික්ඛූනං අනුඤ්ඤාතානි දුබ්භික්ඛෙ දුස්සස්සෙ දුල්ලභපිණ්ඩෙ අන්තො වුත්ථං අන්තො පක්කං සාමං පක්කං, උග්ගහිතපටිග්ගහිතකං, තතො නීහටං, පුරෙභත්තං පටිග්ගහිතං, වනට්ඨං, පොක්ඛරට්ඨං, අජ්ජාපි නු ඛො තානි භික්ඛූ පරිභුඤ්ජන්තී" ති. "පරිභුඤ්ජන්ති භගවා" ති.

37. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "යානි තානි භික්ඛවෙ, මයා භික්ඛූනං අනුඤ්ඤාතානි දුබ්භික්ඛෙ දුස්සස්සෙ දුල්ලභපිණ්ඩෙ අන්තො වුත්ථං අන්තො පක්කං සාමං පක්කං, උග්ගහිතපටිග්ගහිතකං, තතො නීහටං, පුරෙභත්තං පටිග්ගහිතං, වනට්ඨං, පොක්ඛරට්ඨං, තානාහං අජ්ජතග්ගෙ පටික්ඛිපාමි. න භික්ඛවෙ, අන්තො වුත්ථං අන්තො පක්කං සාමං පක්කං, උග්ගහිතපටිග්ගහිතකං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. න ච භික්ඛවෙ, තතො නීහටං, පුරෙභත්තං පටිග්ගහිතං, වනට්ඨං, පොක්ඛරට්ඨං භුත්තාවිනා පවාරිතෙන අනතිරිත්තං පරිභුඤ්ජිතබ්බං. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො" ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන ජානපදා මනුස්සා බහුං ලොණම්පි තෙලම්පි තණ්ඩුලම්පි ඛාදනීයම්පි සකටෙසු ආරොපෙත්වා බහාරාමකොට්ඨකෙ සකටපරිවත්තං කරිත්වා අච්ඡන්ති: "යදා පටිපාටිං ලභිස්සාම, තදා භත්තං කරිස්සාමා" ති. මහා ච මෙඝො උග්ගතො හොති.

39. අථ ඛො තෙ මනුස්සා යෙනායස්මා ආනන්දො තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොචුං: "ඉධ භන්තෙ ආනන්ද, බහුං ලොණම්පි තෙලම්පි තණ්ඩුලම්පි ඛාදනීයම්පි සකටෙසු ආරොපිතා[1] තිට්ඨන්ති. මහා ච මෙඝො උග්ගතො. කථන්නු ඛො භන්තෙ ආනන්ද,[2] පටිපජ්ජිතබ්බ" න්ති.

40. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. "තෙනහානන්ද, සඞ්ඝො පච්චන්තිමං විහාරං කප්පියභූමිං සම්මන්නිත්වා තත්ථ වාසෙතු, යං සඞ්ඝො ආකඞ්ඛති විහාරං වා අඩ්ඪයොගං වා පාසාදං වා හම්මියං වා ගුහං වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො[3] - ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො: "සුණාතු මෙ භන්තෙ, සඞ්ඝො. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං විහාරං කප්පියභූමිං සම්මන්නෙය්‍ය, එසා ඤත්ති. සුණාතු මෙ භන්තෙ, සඞ්ඝො. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං විහාරං කප්පියභූමිං සම්මන්නති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස විහාරස්ස කප්පියභූමියා සම්මුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො විහාරො කප්පියභූමි. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී" ති.

1. "ආරොපෙත්වා" සී මු. 2 "භන්තෙ" ම ඡ සං.
3. "සම්මන්නිතබ්බා" ම ඡ සං.

36. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි විවේකයෙන් නැඟී සිටි සේක් "ආනන්දය, භික්ෂා නැති සස්‍ය නැති පිඬු දුර්ලභ වූ කාලයෙහි- ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැළඳූ තැනින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවරු පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි හටගත් දෙය පියුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්ෂූන්ට අනුදන්නා ලද ද භික්ෂූහු ඒ දෑ අදත් වළඳත් දෑ" යි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් විචාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වළඳත්" යි අනඳ තෙරහු සැළකළහ.

37. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, භික්ෂා නැති සස්‍ය නැති දුර්ලභ වූ පිඬු ඇති කාලයෙහි - ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, වැළඳූ තැනින් ගෙණෙන ලද්ද, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද්ද, වනයෙහි හටගත් දෙය, පියුම්ගසෙහි හටගත් දෙය යන යම් ඒ දෑ මා විසින් භික්ෂූන්ට අනුදන්නා ලද ද, මම අද පටන් ඒ දෑ ප්‍රතික්ෂෙප කරමි. මහණෙනි, ඇතුළත තබන ලද ඇතුළත පිසන ලද තමන් විසින් පිසන ලද දෙය, පෙර පිළිගන්නා ලද නැවැත පිළිගත් දෙය, නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ. මහණෙනි, වළඳා අවසන් කළ පවාරණය කළ මහණහු විසින් වැළඳූ තැනින් ගෙණෙන ලද, පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද, වනයෙහි හටගත් පියුම්ගසෙහි හටගත් අනතිරිකත වූ, දෙය නො වැළඳිය යුතු ය. යමෙක් වළඳන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය" යි.

38. එකල්හි දනවුවැසි මිනිස්සු බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෑ ද ගැල්වල පටවා හෙණ අරම්කොටුවෙන් පිටත ගැල්වට තබා "යම් විටෙක පිළිවෙළ වාරය ලබන්නෙමු ද එවිට බත් පිළියෙළ කරන්නෙමු" යි බලා සිටිත්. මහාමේඝයෙක් ද නැඟුනේ වෙයි.

39. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් වෙතට ගියහ. ගොස් "ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙහි බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දෑ ද ගැල්වල පටවා තිබේ. මහා මේඝයෙක් ද නැංගේ ය. ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, කුමක් කළ යුතු දෑ" යි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් විචාළහ.

40. එවිට ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. "ආනන්දය, එසේ නම් සඞ්ඝ තෙමේ යම් වෙහෙරක් හෝ අඩපියසි ඇති ගෙයක් හෝ පහයක් හෝ සඳලු සහිත ගෙයක් හෝ ගුහාවක් හෝ යන යම් තැනක් කැපබිමක් කිරීමට කැමැති වේ ද, එබඳු පසු පසෙක පිහිටි විහාරයක් කැපබිම සේ සම්මත කොට එහි තැන්පත් කෙරේවා. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සඞ්ඝ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: "ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඞ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඞ්ඝ තෙමේ මෙනම් විහාරය කැපබිම කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඞ්ඝ තෙමේ මෙනම් විහාරය කැප බිම කොට සම්මත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකුහට මෙනම් විහාරය කැපබිමක් කොට සම්මත කිරීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ නිශ්ශබ්ද වේවා. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියාවා. සඞ්ඝ තෙමේ මෙනම් විහාරය කැපබිම කොට සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි" යි.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා තත්ථෙව සම්මුතියා[1] කප්පිය-භූමියා යාගුයො පචන්ති. භත්තානි පචන්ති. සූපානි සම්පාදෙන්ති. මංසානි කොට්ටෙන්ති. කට්ඨානි ඵාලෙන්ති.

42. අස්සොසි ඛො භගවා රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය උච්චාසද්දං මහාසද්දං කාකොරවසද්දං. සුත්වාන ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: "කින්නු ඛො සො ආනන්ද, උච්චාසද්දො මහාසද්දො කාකොරවසද්දො"? ති. "එතරහි භන්තෙ, මනුස්සා තත්ථෙව සම්මුතියා කප්පියභූමියා යාගුයො පචන්ති. සූපානි සම්පාදෙන්ති. මංසානි කොට්ටෙන්ති. කට්ඨානි ඵාලෙන්ති. සො එසො භගවා උච්චාසද්දො මහාසද්දො කාකොරවසද්දො" ති.

43. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, සම්මුතිකප්පියභූමි පරිභුඤ්ජිතබ්බා. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිස්සො කප්පියභූමියො: උස්සාවනන්තිකං ගොනිසාදිකං ගහපති" න්ති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා **යමෙළොජො** ගිලානො හොති. තස්සත්ථාය භෙසජ්ජානි ආහරීයන්ති. තානි භික්ඛූ බහි වාසෙන්ති. උක්ක-පිණ්ඩකාපි ඛාදන්ති. චොරාපි හරන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සම්මුතිං කප්පියභූමිං පරිභුඤ්ජිතුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චතස්සො කප්පියභූමියො: උස්සාවනන්තිකං ගොනිසාදිකං ගහපතිං සම්මුතිං" න්ති.

සීහභාණවාරො චතුත්ථො.

---

1 "සම්මතිකාය සී.

41. එකල්හි මිනිස්සු එහි ම - සම්මත කරණ ලද කැපබිමෙහි කැඳ පිසත්. බත් පිසත්. ව්‍යඤ්ජන සපයත්. මස් කපත්. දර පළත්.

42. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෑ අලුයම්හි නැගී සිට උස්හඬ මහහඬ කවුඩුහඬ ඇසූ සේක. අසා "ආනන්දය, ඒ උස්හඬ මහහඬ කවුඩුහඬ කිමැ" යි ආයුෂ්මත් ආනන්දතෙරුන් විචාළ සේක. "ස්වාමීනි, මිනිස්සු දැන් සම්මත භූමියෙහි ම කැඳ පිසත්. බත් පිසත්. ව්‍යඤ්ජන සපයත්. මස් කපත්. දර පළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ මහහඬ කවුඩුහඬ ය".

43. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූ සේක. "මහණෙනි, සම්මත කළ කැපබිම පරිභෝග නො කට යුතු ය. යමෙක් පරිභෝග කරන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ. මහණෙනි, උස්සාවනන්තිකා කිළිය, ගොනිසාදි කිළිය, ගහපති කිළිය යි කැපබිම් තුණක් අනුදනිමි".

44. එකල්හි ආයුෂ්මත් යශෝජසප්විර තෙමේ ගිලන් වේ. උන්වහන්සේ පිණිස බෙහෙත් ගෙණෙනු ලැබේ. භික්ෂූහු ඒ බෙහෙත් බැහැර තබවත්. බළල් මී ආදී සත්තු ද කත්. සොරු ද ගෙණ යත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. "මහණෙනි, සම්මත කළ කැපබිම පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, උස්සාවනන්තිකා ගොනිසාදිකා ගහපති සම්මුති යි කැපබිම් සතරක් අනුදනිමි".*

සිහබණවර සිවුවැනි වේ.

---

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන **භද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො** ගහපති පටිවසති. තස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො හොති: සීසං නහායිත්වා ධඤ්ඤාගාරං සම්මජ්ජාපෙත්වා පද්වාරෙ[1] නිසීදති. අන්තලික්ඛා ධඤ්ඤස්ස ධාරා ඔපතිත්වා ධඤ්ඤාගාරං පූරෙති.

2. භරියාය එවරූපො ඉද්ධානුභාවො හොති: එකඤ්ඤෙව ආළ්හකථාලිකං උපනිසීදිත්වා එකඤ්ච සූපභිඤ්ජරකං[2] දාසකම්මකරපොරිසං භත්තෙන පරිවිසති. න තාව තං ඛීයති[3], යාව සා න වුට්ඨාති.

3. පුත්තස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො හොති: එකංයෙව සහස්සත්ථවිකං ගහෙත්වා දාසකම්මකරපොරිසස්ස ඡම්මාසිකං[4] වෙතනං දෙති. න තාව තං ඛීයති, යාවස්ස හත්ථගතා.

4. සුණිසාය එවරූපො ඉද්ධානුභාවො හොති: එකඤ්ඤෙව චතුද්දොණිකං පිටකං උපනිසීදිත්වා දාසකම්මකරපොරිසස්ස ඡම්මාසිකං බීජභත්තං[5] දෙති. න තාව තං ඛීයති, යාව සා න වුට්ඨාති.

5. දාසස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො හොති: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සත්ත සීතායො ගච්ඡන්ති.

6. අස්සොසි ඛො රාජා මාගධො සෙනියො **බිම්බිසාරො** "අම්හාකං කිර විජිතෙ භද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පටිවසති. තස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: සීසං නහායිත්වා ධඤ්ඤාගාරං සම්මජ්ජාපෙත්වා පද්වාරෙ[1] නිසීදති. අන්තලික්ඛා ධඤ්ඤස්ස ධාරා ඔපතිත්වා ධඤ්ඤාගාරං පූරෙති. භරියාය එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: එකංයෙව ආළ්හකථාලිකං උපනිසීදිත්වා එකඤ්ච සූපභිඤ්ජරකං[2] දාසකම්මකරපොරිසං භත්තෙන පරිවිසති. න තාව තං ඛීයති, යාව සා න වුට්ඨාති. පුත්තස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: එකංයෙව සහස්සත්ථවිකං ගහෙත්වා දාසකම්මකරපොරිසස්ස ඡම්මාසිකං වෙතනං දෙති. න තාව තං ඛීයති, යාවස්ස හත්ථගතා. සුණිසාය එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: එකංයෙව චතුද්දොණිකං පිටකං උපනිසීදිත්වා දාසකම්මකරපොරිසස්ස ඡම්මාසිකං බීජභත්තං[5] දෙති. න තාව තං ඛීයති, යාව සා න වුට්ඨාති. දාසස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සත්ත සීතායො ගච්ඡන්තී"ති.

7. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො අඤ්ඤතරං සබ්බත්ථකං මහාමත්තං ආමන්තෙසි: "අම්හාකං කිර භණෙ විජිතෙ භද්දියනගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපතී පටිවසති. තස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: සීසං නහායිත්වා ධඤ්ඤාගාරං සම්මජ්ජාපෙත්වා පද්වාරෙ නිසීදති. අන්තලික්ඛා ධඤ්ඤස්ස ධාරා ඔපතිත්වා ධඤ්ඤාගාරං පූරෙති. භරියාය -පෙ- පුත්තස්ස -පෙ- සුණිසාය -පෙ- දාසස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සත්ත සීතායො ගච්ඡන්ති. ගච්ඡ භණෙ. ජානාහි යථා මයා සාමං දිට්ඨො, එවං තව දිට්ඨො භවිස්සතී"ති.

---

1. "බහිද්වාරෙ" ම ඡ සං.
2. "සූපභිඤ්ජනකං" ම ඡ සං.
,, "සූපව්‍යඤ්ජනකං" P T S.
3. "ඛිය්‍යති" ම ඡ සං. ම නු ප.
4. "ඡමාසිකං" ම ඡ සං.
5. "බීජභත්තං" - එත්ථ "බීජ" ඉති ඌනං සබ්බ පොත්ථකෙසු. ධම්මපදට්ඨකථායං චෙව තංසීහලානුවාදෙ සද්ධම්මරත්නාවලීනාමසීහලගන්ථෙ "බත් බිජුවට" ඉති ච දිස්සමානත්තා තං ඉධ යොජිතං.

1 එකල්හි භද්දිය නගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් (සිටු) ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඒ සිටුහුගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: ඉස් සෝධා නා කොටුගෙය හමදවා ප්‍රාග්ද්වාරයෙහි (අක් දෙරියෙහි - ගෘහය අභිමුඛයෙහි) හිඳියි. අහසින් ධාන්‍යධාරා (=රත්හැල් වී කඳු) වැටී කොටුගෙය පුරවයි.

2. බිරින්දගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: සිවු නැළියක් ගන්නා එක ම බත්තලියක් හා එක ම ව්‍යඤ්ජන ඇතිලියක් ලඟ හිඳගෙණ දස්කම්කරු පිරිසට බත් වළඳවයි. ඕ තොමෝ යම් තාක් (එතැනින්) නො නැගිටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

3. පුත්‍රයාගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: දහසින් බැඳි එක ම පියල්ලක් ගෙණ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක වැටුප් දෙයි. යම් තාක් (ඒ පසුම්බිය) ඔහුගේ අතෙහි වේ ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

4. යෙහෙළියගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: ද්‍රොණ (ලාස්) සතරක් ගන්නා එක ම වී පැස ලඟ හිඳ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක බත් බිජුවට (= වී) දෙයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ (එතැනින්) නො නැගිටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ.

5. දාසයාගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: එක් නගුලකින් සාන්නහුට හීවිටි (නගුල්පාර) සතක් (සෑවී) යෙයි.

6. මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ - "අපගේ රටෙහි භද්දියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසේ. ඔහුගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: හිස් සෝදා නහා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරිදොරටු-වෙහි හිඳියි. අහසින් වී ධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. බිරින්දගේ මෙබඳු 'සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: සිවු නැළියක් ගන්නා එක ම බත්තලියක් හා එක ම ව්‍යඤ්ජනඇතිලියක් ලඟ හිඳ ගෙණ දස්කම්කරුපිරිසට බත් වළඳවයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ නො නැගිටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ. පුත්‍රයාගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ. දහසින් බැඳි එක ම පියල්ලක් ගෙණ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක වැටුප් දෙයි. යම් තාක් (ඒ පසුම්බිය) ඔහුගේ අතෙහි වේ ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ'. ලේළියගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ. සතර ද්‍රොණයක් ගන්නා එක ම පෙට්ටියක් ලඟ හිඳ දස්කම්කරු පුරුෂයන්ට සමසක බත් බිජුවට දෙයි. යම් තාක් ඕ තොමෝ නො නැගිටී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වේ. දාසයාගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ. එක් නගුලකින් සාන්නහුට හීවිටි සතක් (සෑවී) යේ ය" යි ඇසී ය.

7. ඉක්බිති මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ සියලු කටයුතුවල යෙදෙන එක්තරා මහඇමැතියකු ඇමතුයේ ය: "සගය, අපගේ රටෙහි භද්දියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසෙයි. ඔහුගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: හිස සෝධා නා කොටුගෙය හමදවා අගදොරකඩ හිඳියි. අහසින් ධාන්‍යධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. බිරින්දගේ -පෙ- පුත්‍රයාගේ -පෙ- යේළතියන්ගේ -පෙ- දාසයාගේ මෙබඳු සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ. එක් නගුලකින් සාන්නහුට හීවිටි සතක් යෙ යි. සගය, යව. දනුව. තා විසින් දක්නා ලද්ද මා විසින් ම දක්නා ලද්දක් මෙන් වන්නේ ය."

8. "එවං දෙවා" ති ඛො සො මහාමත්තො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිස්සුත්වා චතුරඞ්ගිනියා සෙනාය යෙන භද්දියං තෙන පායාසි. අනුපුබ්බෙන යෙන භද්දියං යෙන මෙණ්ඩකො ගහපති තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා මෙණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච: "අහං හි ගහපති, රඤ්ඤා ආණත්තො 'අම්හාකං කිර භණෙ, විජිතෙ භද්දිය නගරෙ මෙණ්ඩකො ගහපති පටිවසති. තස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: සීසං නහායිත්වා ධඤ්ඤාගාරං සම්මජ්ජාපෙත්වා පද්වාරෙ නිසීදති. අන්තලික්ඛා ධඤ්ඤස්ස ධාරා ඔපතිත්වා ධඤ්ඤාගාරං පූරෙති. -පෙ- දාසස්ස එවරූපො ඉද්ධානුභාවො: එකෙන නඞ්ගලෙන කසන්තස්ස සත්ත සීතායො ගච්ඡන්ති.' ගච්ඡ භණෙ, ජානාහි. යථා මයා සාමං දිට්ඨො, එවං තව දිට්ඨො භවිස්සතී" ති. පස්සාම තෙ ගහපති, ඉද්ධානුභාව න්ති.

9. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති සීසං නහායිත්වා ධඤ්ඤාගාරං සම්මජ්ජාපෙත්වා පද්වාරෙ නිසීදි. අන්තලික්ඛා ධඤ්ඤස්ස ධාරා ඔපතිත්වා ධඤ්ඤාගාරං පූරෙසි.

10. "දිට්ඨො තෙ ගහපති, ඉද්ධානුභාවො. භරියාය තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා" ති [1]. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භරියං ආණාපෙසි: "තෙන හි චතුරඞ්ගිනිං සෙනං භත්තෙන පරිවිසා" ති. අථ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස භරියා එකංයෙව ආළ්හකථාලිකං උපනිසීදිත්වා එකඤ්ච සූපඤ්ජරකං චතුරඞ්ගිනිං සෙනං භත්තෙන පරිවිසි. න තාව තං ඛීයි.[2] යාව සා න වුට්ඨාසි.[3]

11. "දිට්ඨො තෙ ගහපති භරියායපි ඉද්ධානුභාවො. පුත්තස්ස තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා" ති. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති පුත්තං ආණාපෙසි: "තෙන හි චතුරඞ්ගිනියා සෙනාය ඡම්මාසිකං වෙතනං දෙහී" ති. අථ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස පුත්තො එකංයෙව සහස්සත්ථවිකං ගහෙත්වා චතුරඞ්ගිනියා සෙනාය ඡම්මාසිකං වෙතනං අදාසි. න තාව තං ඛීයි, යාවස්ස හත්ථගතා.

12. "දිට්ඨො තෙ ගහපති, පුත්තස්සපි ඉද්ධානුභාවො. සුණිසාය තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සමා" ති. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති සුණිසං ආණාපෙසි: "තෙන හි චතුරඞ්ගිනියා සෙනාය ඡම්මාසිකං බීජභත්තං දෙහී" ති. අථ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස සුණිසා එකංයෙව චතුදොණිකං පිටකං උපනිසීදිත්වා චතුරඞ්ගිනියා සෙනාය ඡම්මාසිකං බීජභත්තං අදාසි. න තාව තං ඛීයි, යාව සා න වුට්ඨාසි.

13. "දිට්ඨො තෙ ගහපති, සුණිසායපි ඉද්ධානුභාවො. දාසස්ස තෙ ඉද්ධානුභාවං පස්සාමා" ති. "මය්හං ඛො සාමි, දාසස්ස ඉද්ධානුභාවො ඛෙත්තෙ පස්සිතබ්බො" ති. "අලං ගහපති, දිට්ඨො තෙ දාසස්සපි ඉද්ධානුභාවො" ති.

14. අථ ඛො සො මහාමත්තො චතුරඞ්ගිනියා සෙනාය පුනදෙව රාජගහං පච්චාගඤ්ඡි. යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසි.

---

1. "පස්සිස්සාමාති" ම ඡ සං. P T S. 2. "ඛීයති" ම ඡ සං. P T S.
3. "න වුට්ඨාති" ම ඡ සං. PTS.

8. ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ "දේවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට පිළිවදන් දී සිවුරඟසෙනඟින් යුක්ත ව භද්දිය නගරයට ගියේ ය. පිළිවෙළින් (ගොස්) භද්දියනුවර මෙණ්ඩක ගැහැවියා වෙතට පැමිණියේ ය. පැමිණ මෙණ්ඩක ගැහැවියාහට මෙය කී ය: "ගැහැවිය, මම - අපගේ රටෙහි භද්දියනගරයෙහි මෙණ්ඩක නම් ගැහැවියෙක් වෙසෙසි. ඔහුගේ මෙබඳු ඍද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: හිස සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරිදොර හිඳියි. අහසින් ධාන්‍ය ධාරා වැටී කොටුගෙය පුරවයි. -පෙ- දසයාගේ මෙබඳු ඍද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ: එක් නඟුලකින් සාන්නඟුට හීවිටි සතක් යේ ය' යි. සගය, යව. දනුව. තා විසින් දක්නා ලද්ද මා විසින් ම දක්නා ලද්දක් මෙන් වන්නේ ය යි රජු විසින් අණවන ලද්දෙම් වෙමි. ගෘහපතිය, තාගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය බලන්නෙමු."

9. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ හිස සෝදා නා කොටුගෙය හමදවා ඉදිරි දොරටුවෙහි හුන්නේ ය. අහසින් ධාන්‍යධාරා වැටී කොටුගෙය පිරවී ය.

10. "ගැහැවිය, තාගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ බිරින්දගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය බලන්නෙමු". ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ "එසේ නම් සිවුරඟසෙනඟට බත් කව" යි බිරින්දට අණ කෙළේ ය. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවිහුගේ බිරින්ද සතර තැළියක් ගන්නා එක ම බත් තලියක් ලඟ හිඳ එක ම ව්‍යඤ්ජනඇතිලියක් ගෙණ සිවුරඟසෙනඟට බත් කැවී ය. යම් තාක් ඕ තොමෝ නො නැගී සිටියා ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වී ය.

11. "ගැහැවිය, තාගේ බිරින්දගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ පුත්‍රයාගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය බලන්නෙමු" යි. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ "එසේ නම් සිවුරඟසෙනඟට සමසක වැටුප් දෙව" යි පුත්‍රයාට අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවිහුගේ පුත්‍ර තෙමේ දහසින් බැඳි එක ම පියල්ලක් ගෙණ සිවුරඟසෙනඟට සමසක වැටුප් දුන්නේ ය. යම් තාක් ඒ පසුම්බිය ඔහුගේ අතෙහි වී ද, ඒ තාක් එය හිස් නො වී ය.

12. "ගැහැවිය, තාගේ පුත්‍රයාගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ යෙහෙළියගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය බලන්නෙමු" යි. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ "එසේ නම් සිවුරඟසෙනඟට සමසක බත්බිජු දෙව" යි යෙහෙළියට අණ කෙළේ ය. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවිහුගේ යෙහෙළි තොමෝ ද්‍රෝණසතරක් ගන්නා එක ම වී පෙට්ටියක් ලඟ හිඳ සිවුරඟසෙනඟට සමසක බත්බිජු දුන්නී ය. යම් තාක් ඕ තොමෝ නො නැගී සිටියා ද, ඒ තාක් එය අවසන් නො වී ය.

13. "ගැහැවිය, තාගේ යෙහෙළියගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය දක්නා ලද්දේ ය. තාගේ දසයාගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය බලන්නෙමු" යි. "හිමියෙනි, මාගේ දසයාගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය කෙතෙහි දී දැක්ක යුතු ය". "ගැහැවිය, කම් නැත. තාගේ දසයාගේ ඍද්ධ්‍යනුභාවය ද දක්නා ලද්දේ ය".

14. ඉක්බිති ඒ මහාමාත්‍ය තෙමේ සිවුරඟසෙනඟින් යුක්ත ව නැවැත රජගහනුවරට පෙරළා ගියේ ය. (එහි) මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙතට එළඹියේ ය. එළඹ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට මෙ පවත් දැන්වී ය.

15. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන භද්දියං තෙන චාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

16. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන භද්දියං තදවසරි. තත්‍රසුදං භගවා භද්දියෙ විහරති **ජාතියාවනෙ**.

17. අස්සොසි ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති ‘‘සමණො ඛලු භො ගොතමො සක්‍යපුත්තො සක්‍යකුලා පබ්බජිතො භද්දියං අනුප්පත්තො භද්දියෙ විහරති ජාතියාවනෙ. තං ඛො පන භගවන්තං ගොතමං එවංකල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො: ‘ඉතිපි සො භගවා අරහං, සම්මාසම්බුද්ධො, විජ්ජාචරණසම්පන්නො, සුගතො, ලොකවිදූ, අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී, සත්ථා දෙවමනුස්සානං, බුද්ධො, භගවා.[1] සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං, සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමනුස්සං, සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙති. සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙ කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං. කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. සාධු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොතී’’ ති.

18. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භද්‍රානි භද්‍රානි යානානි යොජාපෙත්වා භද්‍රං යානං අභිරූහිත්වා භද්‍රෙහි භද්‍රෙහි යානෙහි භද්දියා නීය්‍යාසි භගවන්තං දස්සනාය.

19. අද්දසංසු ඛො සම්බහුලා තිත්ථියා මෙණ්ඩකං ගහපතිං දූරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන මෙණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොචුං: කහං ත්වං ගහපති, ගච්ඡසී’’ති. ‘‘ගච්ඡාමහං භන්තෙ, භගවන්තං සමණං ගොතමං[2] දස්සනායා’’ ති. ‘‘කිං පන ත්වං ගහපති, කිරියවාදෙ සමානො අකිරියවාදං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසඞ්කමිස්සසි ?. සමණො හි ගහපති, ගොතමො අකිරියවාදෙ අකිරියාය ධම්මං දෙසෙති. තෙන ච සාවකෙ විනෙතී’’ ති.

20. අථ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස එතදහොසි: ‘‘නිස්සංසයං ඛො සො භගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධො භවිස්සති, යථාපිමෙ[3] තිත්ථියා උසූයන්තී’’ ති. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානෙන ගන්ත්වා යානා පච්චො-රොහිත්වා පත්තිකොව යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නස්ස ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි සෙය්‍යථීදං: දානකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං, නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි.

1. ‘‘භගවාති’’ ම ඡ සං. ජවි. අ වි. තො වි.
2. ‘‘භන්තෙ සමණං ගොතමං’’ සී මු. 3. ‘‘යථයිමෙ’’ ම ඡ සං.

15. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලාමහානගරයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝයා සමග භද්දියනුවර බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

16. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් භද්දියනගරයට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි භද්දිය නගරයෙහි **ජාතියාවනයෙහි** (සමන්මල් වනයෙහි) වැඩ වාසය කරණ සේක.

17. මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ "ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍යකුලයෙන් පැවිදි වූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙමේ භද්දියනගරයට පැමිණියේ භද්දියනගරයෙහි ජාතියා වනයෙහි වාසය කෙරේ. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ කල්‍යාණ වූ කීර්තිඝොෂයෙක් පැන නැංගේ ය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මේ මේ කරුණෙන් රහත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් සම්‍යක් සම්බුද්ධ සේක. මේ මේ කරුණෙන් අෂ්ටවිද්‍යාවෙන් හා පසලොස්චරණධර්මයෙන් යුක්ත සේක. මේ මේ කරුණෙන් සුගත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් ලොකවිදූ සේක. මේ මේ කරුණෙන් පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි නිරුත්තර වූ සාරථි සේක. මේ මේ කරුණෙන් දෙවිමිනිසුන්ට ශාස්තෘ සේක. මේ මේ කරුණෙන් බුද්ධ සේක. මේ මේ කරුණෙන් භාග්‍යවත් සේක. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ මේ අවකාශලොකය ද, මහණ බමුණන් සහිත වූ දෙව් මිනිසුන් සහිත වූ සත්ත්වලොකය ද තමන්වහන්සේ ම විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කරණ සේක. උන්වහන්සේ මුල මැද අග යහපත් වූ අර්ථ-සම්පත්තියෙන් යුක්ත වූ පදසම්පත්තියෙන් යුක්ත වූ දහම් දෙසන සේක. සර්වප්‍රකාරයෙන් සම්පූර්ණ වූ පිරිසිදු වූ ශාසනමාර්ගබ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යය ප්‍රකාශ කරණ සේක'. එබඳු වූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වේ" ය යි ඇසී ය.

18. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ හොඳ හොඳ යානයන් යොදවා හොඳ යානයකට නැගී හොඳ හොඳ යානයන්ගෙන් යුක්ත ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීම පිණිස භද්දියනුවරින් පිටත් ව ගියේ ය.

19. බොහෝ තීර්ථකයෝ එන්නා වූ මෙණ්ඩක ගැහැවියා දුර දී ම දුටුවාහු ය. දැක මෙණ්ඩක ගැහැවියාට "ගැහැවිය, තෝ කොහි යෙහි ද ?"යි කීහ. සවාමීනි, මම භාග්‍යවත් ශ්‍රමණගෞතමයන් දැකීමට යමි". "ගැහැවිය, තෝ ක්‍රියාවාදී වෙහි. කුමක් හෙයින් අක්‍රියාවාදී ශ්‍රමණ ගෞතමයා දැකීමට යෙහි ද? ගැහැවිය, ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ අක්‍රියාවාදී වූයේ නො කිරීම පිණිස දහම් දෙසයි. එයින් ම ශ්‍රාවකයන් හික්මවයි".

20. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවියාහට "මේ තීර්ථකයෝ යම් කරුණකින් ඊර්ෂ්‍යා කෙරෙත් ද, ඒ කරුණෙන් ම ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසැක යෙන් ම රහත් වෙති. සම්‍යක්සම්බුද්ධ වෙති" යි මෙබඳු සිතෙක් විය. (ගැහැවි තෙමේ) යානයෙන් යා හැකි බිම යම් පමණ වී ද, එපමණ තැන් යානයෙන් ගොස් යානයෙන් බැස පාගමනින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවියාහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළ කතාව එනම්: දානකථාව සීලකථාව සවර්ගකථාව, කාමයන් දුක්බව ලාමකබව කෙලෙසීම ඇතිබව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

21. යදා භගවා අඤ්ඤාසි මෙණ්ඩකං ගහපතිං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි - දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: "යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්ම" න්ති.

22. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාළ්හධම්මො තිණ්ණවිචිකිච්ඡො විගතකථංකථො වෙසාරජ්ජප්පත්තො අපරප්පච්චයො සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච: "අභික්කන්තං භන්තෙ. අභික්කන්තං භන්තෙ. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය, මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය: 'චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තී' ති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං භන්තෙ, භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ච මෙ භන්තෙ භගවා ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා" ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

23. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: "කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති.

24. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

25. අථ ඛො මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස භරියා ච පුත්තො ච සුණිසා ච දාසො ච යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි සෙය්‍යථීදං: දානකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං, නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි.

26. යදා තෙ භගවා අඤ්ඤාසි කල්ලචිත්තෙ මුදුචිත්තෙ විනීවරණචිත්තෙ උදග්ගචිත්තෙ පසන්නචිත්තෙ, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි - දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව තෙසං තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: "යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්ම" න්ති.

21. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියා සුදුසු සිත් ඇතැ යි මොළොක් සිත් ඇතැ යි නීවරණ රහිත වූ සිත් ඇතැ යි ඔදවැඩි සිත් ඇතැ යි පහන් සිත් ඇතැ යි දත් සේක් ද එකල්හි බුදුවරුන්ගේ තමන් ම (සවභාවයෙන් ම) උත්කෘෂ්ට වූ ධර්මදෙශනාව - දුඃඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරොධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන ඒ චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එසේ ම මෙණ්ඩක ගැහැවියාහට ඒ ආසනයෙහි දී ම ''යම් කිසිවක් හටගැණීම සවභාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම සවභාවය කොට ඇතැ'' යි පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස් මල ඇති සොතාපත්තිමග්ගඥණය පහළ වූයේ ය.

22. ඉක්බිති දක්නා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබොධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විචිකිච්ඡා ඇති පහ වූ 'කෙසේ කෙසේ ද' යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහම්හි (අවබොධය පිණිස) අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. ''සවාමීනි, ඉතා යහපත. සවාමීනි, ඉතා යහපත. සවාමීනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මංමුළා වූවකුට යම් සේ මාර්ගය කියන්නේ ද, 'ඇස් ඇත්තෝ රූප දකිත්වා' යි අන්ධකාරයෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද එපරිද්දෙන් ම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රම යෙන් ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ ය. සවාමීනි, මේ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තරධර්මය ද අෂ්ටාර්‍ය්‍යපුද්ගලභික්ෂුසඞ්ඝයා ද සරණ කොට යමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අද පටන් මා දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයකු කොට දරණ සේක්වා. සවාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙට මාගේ බත ද ඉවසන සේක්වා''. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියේ ය.

23. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ ඒ රෑ ඉක්ම යැමෙන් පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දේ පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''සවාමීනි, මේ කාලය යි. බත් නිමියේ ය'' යි කල් සැළ කරවී ය.

24. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙණ මෙණ්ඩක ගැහැවියාගේ නිවෙසට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂු සඞ්ඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි හුන් සේක.

25. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැවියාගේ බිරින්ද ද පුත්‍රයා ද ලේලිය ද දසයා ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන්ට පිළිවෙළකතාව එනම්: දානකථාව සීලකථාව සවර්ගකථාව, කාමයන් දුක් බව ලාමකබව කෙලෙසීම් ඇති බව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

26. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් සුදුසු සිත් ඇත්තන් මොළොක් සිත් ඇත්තන් නීවරණ රහිත වූ සිත් ඇත්තන් ඔදවැඩි සිත් ඇත්තන් පහන් සිත් ඇත්තන් යි දත් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරුන්ගේ සාමුක්කංසික වූ ධර්මදෙශනාව - දුඃඛසත්‍යය සමුදසත්‍යය නිරොධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන ඒ චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිලුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම ඔවුන්ට ඒ ආසනයෙහි දී ම ''යම් කිසිවක් හටගැණීම සවභාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම සවභාවය කොට ඇතැ'' යි පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොතාපත්තිමග්ගඥණය පහළ වූයේ ය.

27. තෙ දිට්ඨධම්මා පත්තධම්මා විදිතධම්මා පරියොගාළ්හධම්මා තිණ්ණවිචිකිච්ඡා විගතකථංකථා වෙසාරජ්ජප්පත්තා අපරප්පච්චයා සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොචුං: අභික්කන්තං භන්තෙ. අභික්කන්තං භන්තෙ. සෙය්‍යථාපි භන්තෙ, නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය, මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය – 'චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තී' ති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එතෙ මයං භන්තෙ, භගවන්තං සරණං ගච්ඡාම ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච. උපාසකෙ නො භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතෙ'' ති.

28. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා, භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: ''යාව භන්තෙ භගවා භද්දියෙ විහරති තාව අහං බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස ධුවභත්තෙනා'' ති. අථ ඛො භගවා මෙණ්ඩකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

29. අථ ඛො භගවා භද්දියෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා මෙණ්ඩකං ගහපතිං අනාපුච්ඡා යෙන **අඞ්ගුත්තරාපො** තෙන චාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

30. අස්සොසි ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති ''භගවා කිර යෙන **අඞ්ගුත්තරාපො** තෙන චාරිකං පක්කන්තො මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහී'' ති.

31. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති දාසෙ ච කම්මකරෙ ච ආණාපෙසි: ''තෙන හි භණෙ, බහුං ලොණම්පි තෙලම්පි මධුම්පි තණ්ඩුලම්පි ඛාදනීයම්පි සකටෙසු ආරොපෙත්වා ආගච්ඡථ. අඩ්ඪතෙළසානි ච ගොපාලකසතානි අඩ්ඪතෙළසානි ච ධෙනුසතානි ආදාය ආගච්ඡන්තු. යත්ථ මයං භගවන්තං[1] පස්සිස්සාම, ධාරුණ්හෙන[2] ඛීරෙන භොජෙස්සාමා'' ති.

32. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං අන්තරාමග්ගෙ කන්තාරෙ සම්භාවෙසි. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතො ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: ''අධිවාසෙතු මෙ භන්තෙ භගවා ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා''ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

1. ''යත්ථ භගවන්තං'' ම ඡ සං. 2. 'තරුණෙන'. ම ඡ සං.

27. දක්නා ලද දහම් ඇති පැමිණි දහම් ඇති අවබෝධ කළ දහම් ඇති වෙසෙසින් බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විචිකිච්ඡා ඇති පහ වූ 'කෙසේ කෙසේ ද' යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහම්හි (අවබෝධය පිණිස) අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ: "ස්වාමීනි, ඉතා යහපත. ස්වාමීනි, ඉතා යහපත. ස්වාමීනි, යටිකුරු කරණ ලද්දක් යම් සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් යම් සේ විදහා පාන්නේ ද, මං මුළා වූවකුට යම් සේ මග කියන්නේ ද, 'ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාහු ය' යි අන්ධකාරයෙහි තෙල්පහනක් යම් සේ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, මේ අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද නවලොකොත්තර ධර්මය ද අෂ්ටාර්‍ය්‍යපුද්ගල භික්ෂු සඞ්ඝයා ද සරණ කොට යමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද පටන් දිවි හිමි කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයන් කොට දරණ සේක්වා" යි.

28. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා, වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තාක් කල් භද්දියනගරයෙහි වාසය කරණ සේක් ද, ඒ තාක් කල් මම බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයාහට නිති බතින් උපස්ථාන කරමි" යි සැලකෙළේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියා දැහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

29. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් භද්දියනගරයෙහි වාසය කොට මෙණ්ඩකගැහැවියා නො විචාරා භික්ෂූන් එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝයා සමග අඞ්ගුත්තරාපය බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

30. මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝා සමග අඞ්ගුත්තරාපය බලා වැඩි සේක් ල" යි ඇසී ය.

31. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ "කොලෙනි, එසේ නම් බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද මී ද සහල් ද කෑ යුතු දේ ද ගැල්වල පටවා ගෙණ එවු. එක්දහස්දෙසියපණසක් ගොපල්ලන් ද එක්දහස්දෙසියපණසක් දෙනුන් ද ගෙණ එත්වා. අපි යම් තැනෙක දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකින්නෙමු ද, එහි දී එකෙණෙහි දෙවූ උණුසුම් කිරි වළඳවන්නෙමු" යි දැසයන්ට ද කම්කරුවන්ට ද අණ කෙළේ ය.

32. එකල මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ අතරමග කාන්තාරයෙහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට හමු වි ය. එහි දී මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටි මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා" යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියේ ය.

33. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: "කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති.

34. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන මෙණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස පරිවෙසනා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

35. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති අඩ්ඪතෙළසානි ගොපාලකසතානි ආණාපෙසි: "තෙන හි භණෙ, එකමෙකං ධෙනුං ගහෙත්වා එකමෙකස්ස භික්ඛුනො උපතිට්ඨථ. ධාරුණ්හෙන ඛීරෙන භොජෙස්සාමා" ති.

36. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති බුද්ධප්පමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙසි. සම්පවාරෙසි ධාරුණ්හෙන ච ඛීරෙන. භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා ඛීරං න පටිග්ගණ්හන්ති. "පටිග්ගණ්හථ භික්ඛවෙ පරිභුඤ්ජථා" ති.

37. අථ ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති බුද්ධප්පමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා ධාරුණ්හෙන ච ඛීරෙන, භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො මෙණ්ඩකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: "සන්ති භන්තෙ, මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පභක්ඛා න සුකරා අපාථෙය්‍යෙන ගන්තුං. සාධු භන්තෙ, භගවා භික්ඛූනං පාථෙය්‍යං අනුජානාතූ" ති. අථ ඛො භගවා මෙණ්ඩකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

38. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ච ගොරසෙ- ඛීරං දධිං තක්කං නවනීතං සප්පිං. සන්ති භික්ඛවෙ, මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පභක්ඛා න සුකරා අපාථෙය්‍යෙන ගන්තුං. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ, පාථෙය්‍යං පරියෙසිතුං. තණ්ඩුලො තණ්ඩුලත්ථිකෙන. මුග්ගො මුග්ගත්ථිකෙන. මාසො මාසත්ථිකෙන. ලොණං ලොණත්ථිකෙන. ගුළො ගුළත්ථිකෙන. තෙලං තෙලත්ථිකෙන. සප්පි සප්පිත්ථිකෙන. සන්ති භික්ඛවෙ, මනුස්සා සද්ධා පසන්නා. තෙ කප්පියකාරකානං හත්ථෙ හිරඤ්ඤං උපනික්ඛිපන්ති: 'ඉමිනා යං අය්‍යස්ස කප්පියං, තං දෙථා'ති. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ, යං තතො කප්පියං, තං සාදියිතුං.[1] න ත්වෙවාහං භික්ඛවෙ, කෙනචි පරියායෙන ජාතරූපරජතං සාදියිතබ්බං[2] පරියෙසිතබ්බන්ති. වදාමී" ති.

1. "සාදිතුං" ම ජ සං. තො. වි. 2 "සාදිතබ්බං" ම ජ සං. P T S

33. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ ඒ රෑ ඉක්ම ගිය පසු ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, මේ කාල ය යි. බත නිමියේ ය" යි කල් දැන්වී ය.

34. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුකාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ මෙණ්ඩක ගැහැවියාගේ පරිවෙසනයට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසඞ්ඝයා හා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

35. එවිට මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ එක්දහස්දෙසියපණසක් ගොපල්ලන්ට "කොලෙනි, 'දෙවූ කෙණෙහි උණුසුම් කිරි වළඳවන්නෙමු' යි එක එක දෙන ගෙණ එක එක මහණහු වෙතට එළඹ සිටිවු" යි අණ කෙළේ ය.

36. එකල්හි මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් ද බිදිය යුතු දෙයින් ද සියතින් සැතැප්වී ය. දෙවූ කෙණෙහි උණුසුම් වූ කිරෙන් ද පැවරී ය. භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නෝ කිරි නො පිළිගණිත්. "මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු."

37. ඉක්බිති මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් ද බිදිය යුතු දෙයින් ද එකෙණෙහි දෙවූ කිරෙන් ද සියතින් සතප්පා පවරා, වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් මෙණ්ඩක ගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, දිය නැත්තා වූ ආහාර නැත්තා වූ පාථෙය (මාර්ගෝපකරණ) රහිත ව නො යා හැකි (යෑමට අපහසු වූ) කාන්තාරමාර්ගයෝ ඇත්තාහ. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට මාර්ගෝපකරණ අනුදන්නා සේක්වා. ඒ යහපති" යි සැලකෙළේ ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙණ්ඩක ගැහැවියාට දැහැමි කතාවෙන් මොනවට කරුණු දක්වා එහි ඔහු සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

38. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූ සේක. "මහණෙනි, කිරි දිහි මෝරු වෙඬරු ගිතෙල් යන පස්ගෝරසය අනුදනිමි. මහණෙනි, දිය නැත්තා වූ ආහාර නැත්තා වූ මග වියදම් රහිත ව යෑමට අපහසු වූ කාන්තාරමාර්ගයෝ ඇත්තාහ. මහණෙනි, මාර්ගෝපකරණ සොයන්නට අනුදනිමි. සහල් කැමැත්තහු විසින් සහල්, මුං කැමැත්තහු විසින් මුං, මැඇට කැමැත්තහු විසින් මැඇට, ලුණු කැමැත්තහු විසින් ලුණු, උක්සකුරු කැමැත්තහු විසින් උක්සකුරු, තෙල් කැමැත්තහු විසින් තෙල්, ගිතෙල් කැමැත්තහු විසින් ගිතෙල් සෙවිය යුතු ය යි අනුදනිමි. මහණෙනි, සැදැහැති පහන් වූ මිනිස්සු ඇත්තාහ. ඔහු 'මෙයින් ස්වාමීන් වහන්සේට කැප වූ දෙයක් ගෙණ දෙවු' යි කැපකරුවන්ගේ අත මසුරන් (මුදල්) තබත්. මහණෙනි, එයින් කැප වූ දෙයක් ඉවසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, කිසි ලෙසකින් රන් රිදී ඉවසිය යුතු ය යි සෙවිය යුතු ය යි මම නො කියමි" යි වදාළ සේක.

39. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන **ආපණං**, තදවසරි. අස්සොසි ඛො **කෙණියො** ජටිලො “සමණො ඛලු භො ගොතමො සක්‍යපුත්තො සක්‍යකුලා පබ්බජිතො ආපණං අනුප්පත්තො ආපණෙ විහරති.[1] තං ඛො පන භගවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො: ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා. සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං, සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙති. -පෙ- සාධු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොතී” ති.

40. අථ ඛො කෙණියස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි: “කිං නු ඛො අහං සමණස්ස ගොතමස්ස හරාපෙය්‍ය” න්ති. අථ ඛො කෙණියස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි: “යෙපි ඛො තෙ බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයො මන්තානං කත්තාරො මන්තානං පවත්තාරො, යෙසමිදං එතරහි බ්‍රාහ්මණා පොරාණං මන්තපදං ගීතං පවුත්තං සමිහිතං තදනුගායන්ති, තදනුභාසන්ති, භාසිතමනුභාසන්ති, වාචිතමනුවාචෙන්ති. සෙය්‍යථීදං: **අට්ඨකො, වාමකො, වාමදෙවො, වෙස්සාමිත්තො, යමතග්ගි**[2]**, අඞ්ගීරසො, භාරද්වාජො, වාසෙට්ඨො, කස්සපො**, භගු, රත්තූපරතා විරතා විකාලභොජනා. තෙ එවරූපානි පානානි සාදියිංසු. “සමණොපි ගොතමො රත්තූපරතො විරතො විකාලභොජනා. අරහති සමණොපි ගොතමො එවරූපානි පානානි සාදියිතු” න්ති. පහූතං පානං පටියාදාපෙත්වා කාජෙහි ගාහාපෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි. සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතො ඛො කෙණියො ජටිලො භගවන්තං එතදවොච: “පටිග්ගණ්හාතු මෙ භවං ගොතමො පාන” න්ති. “තෙන හි කෙණිය, භික්ඛූනං දෙහී” ති. භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා න පටිග්ගණ්හන්ති. “පටිග්ගණ්හාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථා” ති.

41. අථ ඛො කෙණියො ජටිලො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පහූතෙහි පානෙහි සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා, භගවන්තං ධොතහත්ථං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො කෙණියං ජටිලං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි.

1. “ආපණෙ විහරතී” ති නත්ථි මරම්මක්ඛර පොත්ථකෙ
2. “යමදග්ගි” ඉත්‍යපි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් **ආපණයට** වැඩි සේක. කෙණිය ජටිල තෙමේ "ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදි වූ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතම තෙමේ ආපණයට පැමිණියේ ආපණයෙහි වෙසේ. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන්ගේ යහපත් කීර්තිරාවයෙක් පැන නැංගේ ය. 'ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණෙන් ද රහත් සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද සම්‍යක් සම්බුද්ධ සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද අෂ්ටවිද්‍යාවෙන් හා පසළොස්චරණධර්මයෙන් යුක්ත සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද සුගත සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද ලොකවිදූ සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි නිරුත්තර වූ සාරථි සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද දෙව් මිනිසුන්ට ශාස්තෘ සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද බුද්ධ සේක. මේ මේ කරුණෙන් ද භාග්‍යවත් සේක. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ මේ අවකාශලොකය ද, මහණබමුණන් සහිත වූ දෙව් මිනිසුන් සහිත වූ සත්ත්වලොකය ද තමන්වහන්සේ ම විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කරණ සේක. -පෙ- එබඳු වූ රහතුන්ගේ දැකීම යහපත් වේ ය" යි ඇසී ය.

40. ඉක්බිති කෙණිය ජටිලයාහට "මම ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්ට කුමක් යවන්නෙම් ද" යි සිත් වි ය. නැවත කෙණිය ජටිලයාහට මෙසේ සිතුනේ ය: "බමුණන්ගේ මන්ත්‍ර (වේද) කළා වූ පැවැත්වූ යම් ඒ පූර්‍ව ඍෂීහු වූවාහු ද, යම්කෙනෙකුන් සතු වූ ඒ පැරණි වෙද මන්ත්‍ර දැන් බමුණෝ (පෙර බමුණන්) ගැයූ කියූ රැස් කොට තැබූ පරිදි ගයත් ද, කියත් ද, හදාළ පරිදි හදාරත් ද, කියවූ පරිදි කියවත් (උගන්වත්) ද, ඒ ඍෂීහු - එනම්: **අට්ඨක, වාමක, වාමදෙව, වෙස්සාමිත්ත, යමතග්ගි, අඞ්ගීරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, භගු** යන මොහු රාත්‍රිභොජනයෙන් වැළකුනෝ ය. විකල්බොජුනෙන් තොර වූවෝ ය. ඔහු මෙබඳු පැන් ඉවසූහ. ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ ද රාත්‍රිභොජනයෙන් වැළකුනේ ය. විකල්බොජුනෙන් වෙන් වූයේ ය. ශ්‍රමණගෞතම තෙමේ ද මෙබඳු පැන් ඉවසීමට සුදුසු වේ" යි (මෙසේ සිතූ කෙණිය ජටිල තෙමේ) බොහෝ පැන්[1] පිළියෙල කරවා කත්වලින් ගෙන්වා ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වි ය. සතුටු විය යුතු වූ සිත් ඇලවිය යුතු වූ කතා කොට නිමවා පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටි කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "භවත් ගෞතම තෙමේ මාගේ පැන් පිළිගණීවා" යි සැලකෙළේ ය. "කෙණිය, එසේ නම් භික්ෂූන්ට දෙව". භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. "මහණෙනි, පිළිගණිවු, වළඳවු".

41. ඉක්බිති කෙණිය ජටිල තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා බොහෝ පැනින් සියතින් සතප්පා පවරා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් කෙණිය ජටිලයාට දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූ සේක. එහි ඔහු සමාදන් කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක.

1. "බදරපානස්ස කුටසහස්සං = ඩෙබරපැන්කළ දහසක්". අට්ඨකථා.

42. අථ ඛො කෙණියො ජටිලො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො භගවන්තං එතදවොච: "අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා"ති. "මහා ඛො කෙණිය, භික්ඛුසඞ්ඝො. අඩ්ඪතෙළසානි භික්ඛුසතානි. ත්වඤ්ච බ්‍රාහ්මණෙසු අභිප්පසන්නො" ති. දුතියම්පි ඛො කෙණියො ජටිලො භගවන්තං එතදවොච: "කිඤ්චාපි භො[1] ගොතම, මහා භික්ඛුසඞ්ඝො අඩ්ඪතෙළසානි භික්ඛුසතානි, අහං ච බ්‍රාහ්මණෙසු අභිප්පසන්නො, අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා"ති. "මහා ඛො කෙණිය, භික්ඛුසඞ්ඝො. අඩ්ඪතෙළසානි භික්ඛුසතානි. ත්වං ච බ්‍රාහ්මණෙසු අභිප්පසන්නො" ති. තතියම්පි ඛො කෙණියො ජටිලො භගවන්තං එතදවොච: "කිඤ්චාපි භො ගොතම, මහා භික්ඛුසඞ්ඝො අඩ්ඪතෙළසානි භික්ඛුසතානි, අහං ච බ්‍රාහ්මණෙසු අභිප්පසන්නො, අධිවාසෙතු මෙ භවං[2] ගොතමො ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා" ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො කෙණියො ජටිලො භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

43. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨ පානානි: අම්බපානං ජම්බුපානං චොචපානං මොචපානං මධුපානං[3] මුද්දිකපානං සාලූකපානං ඵාරුසකපානං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං ඵලරසං ඨපෙත්වා ධඤ්ඤඵලරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං පත්තරසං ඨපෙත්වා ඩාකරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං පුප්ඵරසං ඨපෙත්වා මධුකපුප්ඵරසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්ඡුරස" න්ති.

44. අථ ඛො කෙණියො ජටිලො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන සකෙ අස්සමෙ පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි: "කාලො භො ගොතම, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන කෙණියස්ස ජටිලස්ස අස්සමො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

45. අථ ඛො කෙණියො ජටිලො බුද්ධප්පමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා, භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො කෙණියං ජටිලං භගවා ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:-

i. "අග්ගිහුත්තමුඛා යඤ්ඤා, සාවිත්ති ඡන්දසො මුඛං,
රාජා මුඛං මනුස්සානං නදීනං සාගරො මුඛං.

ii. නක්ඛත්තානං මුඛං චන්දො ආදිච්චො තපතං මුඛං,
පුඤ්ඤමාකඞ්ඛමානානං[4] සඞ්ඝො වෙ යජතං මුඛ" න්ති.

---

1. "කිඤ්චාපි ඛො" ම ජ සං. 2. අධිවාසෙතු භවං. ම ජ සං.
3. "මධුකපානං" ම ජ සං.
4. "පුඤ්ඤං ආකඞ්ඛමානානං" ම ජ සං. P T S. නො චි. ජ චි.

42. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කථාවෙන් කරුණු දක්වූ සමාදන් කරවූ තියුණු කරවූ සතුටු කරවූ කෙණිය ජටිල තෙමේ "භවත් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා" යි සැලකෙළේ ය "කෙණිය, භික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ මහත් වේ. එක්දහස් දෙසියපණසෙකි. තෝ ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනෙකැ" යි (බුදුහු වදාළහ.) දෙවනු ද කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්ෂුසඞ්ඝයා කෙසේ මහත් වුවත් එක්දහස්දෙසියපණසක් වුවත් මා ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනත් භවත් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා" යි සැලකෙළේ ය. "කෙණිය, භික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ මහත් වේ. එක්දහස්දෙසියපණසෙකි. තෝ ද බමුණන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පැහැදුනෙක". තෙවනු ද කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්ෂුසඞ්ඝයා කෙසේ මහත් වුවත් එක්දහස්දෙසියපණසක් වුවත් මා ද බමුණන් කෙරෙහි පැහැදුනත් භවත් ගෞතම තෙමේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙට මාගේ බත ඉවසාවා" යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති කෙණිය ජටිල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට ගියේ ය.

43. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කථා කොට භික්ෂූන් ඇමතූසේක: "මහණෙනි, අඹපැන් දඹපැන් ඇටකෙසෙල්පැන් මස් කෙසෙල්පැන් මීපැන් මිදිපැන් ඕලුපැන් බොරලුදමුනුපැන් යන අට වැදෑරුම් පැන් අනුදනිමි. මහණෙනි, ධාන්‍යඵලරසය හැර සියලු ඵලරසය අනුදනිමි. මහණෙනි, පිසූ පලාකොළරසය හැර දිය හා මුසු කොට මිරිකාගත් සියලු කොළරස අනුදනිමි. මහණෙනි, මීපුප්රසය හැර සියලු මල්රස අනුදනිමි. මහණෙනි, උක් රසය (උක් ඉස්ම) අනුදනිමි" යි වදාළ සේක.

44. එකල්හි කෙණිය ජටිල තෙමේ ඒ රෑ ඉක්ම ගිය පසු සිය අසපුවෙහි ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දෑ පිළියෙල කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ කාලය යි. බත් නිමියේ ය" යි කල් සැලකරවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ කෙණිය ජටිලයාගේ අසපුවට වැඩි සේක. වැඩ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක.

45. එවිට කෙණිය ජටිල තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා, වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් කෙණිය ජටිලයාට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමෝදන් කළ සේක:-

i. "යාගයෝ ගිනිපිදීම ප්‍රධාන කොට ඇත්තාහ. සාවිත්‍රීඡන්දස* වේදයට ප්‍රධාන වේ. රජ තෙමේ මිනිසුන්ට ප්‍රධාන වේ. සාගරය නදීන්ට ප්‍රධාන වේ.

ii. චන්ද්‍ර තෙමේ තාරකාවන්ට ප්‍රධාන වේ. බබලන්නන් අතුරෙන් සූර්‍ය්‍ය තෙමේ ප්‍රධාන වේ. පින් කැමැත්තා වූ දන් දෙන්නන්ට සඞ්ඝ තෙමේ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රධාන වේ".

---

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

46. අථ ඛො භගවා කෙණියං ජටිලං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ ඛො භගවා **ආපණෙ** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **කුසිනාරා,** තෙන චාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

47. අස්සොසුං ඛො **කොසිනාරකා මල්ලා** "භගවා කිර කුසිනාරං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහී"ති. තෙ සඞ්ගරං අකංසු: "යො භගවතො පච්චුග්ගමනං න කරිස්සති, පඤ්චසතානිස්ස දණ්ඩො"ති.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන **රොජො මල්ලො** ආයස්මතො **ආනන්දස්ස** සහායො හොති. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන කුසිනාරා, තදවසරි. අථ ඛො කොසිනාරකා මල්ලා භගවතො පච්චුග්ගමනං අකංසු.

49. අථ ඛො රොජො මල්ලො භගවතො පච්චුග්ගමනං කරිත්වා යෙනායස්මා ආනන්දො, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතං ඛො රොජං මල්ලං ආයස්මා ආනන්දො එතදවොච: "උළාරං ඛො තෙ ඉමං ආවුසො රොජ, යං ත්වං භගවතො පච්චුග්ගමනං අකාසී"ති. "නාහං භන්තෙ ආනන්ද, බහුකතො බුද්ධෙ වා ධම්මෙ වා සඞ්ඝෙ වා[1]. අපි ච ඤාතීහි සඞ්ගරො කතො: 'යො භගවතො පච්චුග්ගමනං න කරිස්සති, පඤ්චසතානිස්ස දණ්ඩො'ති. සො ඛො අහං භන්තෙ ආනන්ද, ඤාතීනං දණ්ඩභයා එවාහං භගවතො පච්චුග්ගමනං අකාසි"න්ති.

50. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො අනත්තමනො අහොසි: "කථං හි නාම රොජො මල්ලො එවං වක්ඛතී"ති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච: "අයං භන්තෙ රොජො මල්ලො අභිඤ්ඤාතො ඤාතමනුස්සො. මහිද්ධියො[2] ඛො පන එවරූපානං ඤාතමනුස්සානං ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසාදො. සාධු භන්තෙ, භගවා තථා කරොතු, යථා රොජො මල්ලො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසීදෙය්‍යා"ති. "න ඛො තං ආනන්ද, දුක්කරං තථාගතෙන යථා රොජො මල්ලො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසීදෙය්‍යා"ති.

51. අථ ඛො භගවා රොජං මල්ලං මෙත්තෙන චිත්තෙන ඵරිත්වා උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි. අථ ඛො රොජො මල්ලො භගවතා[3] මෙත්තෙන චිත්තෙන ඵුට්ඨො සෙය්‍යථාපි නාම ගාවී තරුණවච්ඡා[4], එවමෙව විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඞ්කමිත්වා භික්ඛූ පුච්ඡති: "කහන්නු ඛො භන්තෙ එතරහි සො භගවා විහරති අරහං සම්මාසම්බුද්ධො? දස්සනකාමා හි මයං තං භගවන්තං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධ"න්ති. "එසාවුසො රොජ, විහාරො සංවුතද්වාරො. තෙන අප්පසද්දො උපසඞ්කමිත්වා අතරමානො ආලින්දං පවිසිත්වා උක්කාසිත්වා අග්ගළං ආකොටෙහි. විවරිස්සති තෙ භගවා ද්වාර"න්ති

1. "බුද්ධෙන වා ධම්මෙන වා සඞ්ඝෙන වා" සී මු 1
2. "මහිද්ධිකො" ම ඡ සං. "මහත්ථිකො" සී මු. 2.
3. "භගවතො" ම ඡ සං. තො වි.
4. "ගාවිං තරුණවච්ඡං" ම ඡ සං.

46. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙණියජටිලයාට මේ ගාථාවන් කෙන් අනුමෝදනා කොට හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක. නැවත භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝයා සමග **ආපණ**යෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට **කුසිනාරාව** බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

47. **කුසිනාරා**නුවරවැසි මල්ලයෝ "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝයා සමග කුසිනාරාවට එත් ල" යි ඇසූහ. ඔහු "යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් නො කරන්නේ ද, ඔහුට පන්සියයක් දඬු" යි ගිවිසුමක් කළහ.

48. එකල්හි **රොජමලල** තෙමේ **අනඳ**තෙරුන්ගේ සහායයෙක් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකාවෙහි වඩනා සේක් කුසිනාරාවට පැමිණියහ. එකල්හි කුසිනාරානුවරවැසි මල්ලයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කළහ.

49. රොජමල්ල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කොට ආයුෂමත් අනඳතෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂමත් අනඳ තෙරුන් සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. ආයුෂමත් ආනන්‍දස්ථවිර තෙමේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාට "ඇවැත, රොජය, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යම් පෙරගමනක් කෙළෙහි ද, තාගේ මේ ගමන ඉතා උසස් ය" යි කී ය. "ස්වාමීනි, ආනන්‍දස්ථවිරයන් වහන්ස, මම බුදුන් කෙරෙහි හෝ ධර්‍මය කෙරෙහි හෝ සඞ්ඝයා කෙරෙහි හෝ බොහෝ උපකාර කෙළෙම් නො වෙමි. එහෙත් 'යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් නො කරන්නේ ද, ඔහුට පන්සියයක් දඬු' යි නෑයන් විසින් සම්මතයක් කරණ ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, ආනන්‍දස්ථවිරයන් වහන්ස, ඒ මම නෑයන්ගේ දඬුයට බියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පෙරගමන් කෙළෙමි" යි.

50. එකල්හි ආයුෂමත් ආනන්‍දස්ථවිර තෙමේ "කෙසේ නම් රොජ-මල්ල තෙමේ මෙසේ කීයේ දැ" යි නො සතුටු සිත් ඇත්තේ වී ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් ආනන්‍දස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ආනන්‍දස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, මේ රොජමල්ල තෙමේ ප්‍රකට වූවෙකි. බොහෝ දෙනා විසින් දන්නා ලද මිනිසෙකි. මෙබඳු ප්‍රකට මිනිසුන් මේ සසුනෙහි පැහැදීම මහත් දියුණුවෙක. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, රොජමල්ල තෙමේ මේ සසුනෙහි යම් සේ පහදින්නේ නම්, එසේ කරණ සේක්වා" යි සැල කෙළේ ය. "ආනන්‍දය, රොජමල්ල තෙමේ මේ සසුනෙහි යම් සේ පහදින්නේ නම් එසේ කිරීම තථාගතයන් විසින් දුෂ්කර නො වේ" යි.

51. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රොජමල්ලයාහට මෛත්‍රීසිත පතුරුවා හුනස්නෙන් නැගිට විහාරයට පිවිසි සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෛත්‍රීසිතින් පහස්නා ලද රොජමල්ල තෙමේ ළදරු-වස්සකු ඇති දෙනක මෙන් වෙහෙරෙන් වෙහෙරට පිරිවෙණෙන් පිරිවෙණට ගොස් "ස්වාමීනි, අර්හත් වූ සම්‍යක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් කොහි වැඩ වසන සේක් ද? අපි අනීක් වූ සම්‍යක්සම්බුද්ධ වූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු කැමැත්තම්හ" යි භික්ෂූන් විචාරයි. "ඇවැත, රොජය, තෙල වැසූ දොර ඇති විහාරය වෙයි. නිශ්ශබ්ද ව එහි එළඹ ඉක්මන් නො වී ආලින්දයට පිවිස කාරා අගුළට තට්ටු කරව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තට දොර අරින්නාහු ය" යි භික්ෂූහු කීහ.

52. අථ ඛො රොජො මල්ලො යෙන සො විහාරො සංවුතද්වාරො, තෙන අප්පසද්දො උපසඞ්කමිත්වා අතරමානො ආලින්දං පවිසිත්වා උක්කාසිත්වා අග්ගලං ආකොටෙසි. විවරි භගවා ද්වාරං. අථ ඛො රොජො මල්ලො විහාරං පවිසිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නස්ස ඛො රොජස්ස මල්ලස්ස භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි; සෙය්‍යථීදං: දානකථං සීලකථං සග්ගකථං, කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං, නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි.

53. යදා භගවා අඤ්ඤාසි රොජං මල්ලං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි: දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව ඛො රොජස්ස මල්ලස්ස තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි: "යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්ම" න්ති.

54. අථ ඛො රොජො මල්ලො දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාළ්හධම්මො තිණ්ණවිචිකිච්ඡො විගතකථංකථො වෙසාරජ්ජපත්තො අපරප්පච්චයො සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච: "සාධු භන්තෙ අය්‍යා මමඤ්ඤෙව පතිගණ්හෙය්‍යුං චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං, නො අඤ්ඤෙස" න්ති. "යෙසං ඛො රොජ, සෙඛෙන ඤාණෙන සෙඛෙන දස්සනෙන ධම්මො දිට්ඨො සෙය්‍යථාපි තයා, තෙසම්පි එවං හොති: 'අහො නූන අය්‍යා අම්හාකඤ්ඤෙව පතිගණ්හෙය්‍යුං චීවර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං, නො අඤ්ඤෙස'න්ති. තෙන හි රොජ, තව චෙව පටිග්ගහෙස්සන්ති අඤ්ඤෙසඤ්චා" ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන කුසිනාරායං පණීතානං භත්තානං භත්තපටිපාටි අට්ඨිතා හොති. අථ ඛො රොජස්ස මල්ලස්ස පටිපාටිං අලභන්තස්ස එතදහොසි: "යන්නූනාහං භත්තග්ගං ඔලොකෙය්‍යං, යං භත්තග්ගෙ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය" න්ති. අථ ඛො රොජො මල්ලො භත්තග්ගං ඔලොකෙන්තො ද්වෙ නාද්දස ඩාකඤ්ච පිට්ඨඛාදනීයඤ්ච. අථ ඛො රොජො මල්ලො යෙනායස්මා ආනන්දො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච: "ඉධ මෙ භන්තෙ ආනන්ද, පටිපාටිං අලභන්තස්ස එතදහොසි: 'යන්නූනාහං භත්තග්ගං ඔලොකෙය්‍යං, යං භත්තග්ගෙ නාස්ස, තං පටියාදෙය්‍ය'න්ති. සො ඛො අහං භන්තෙ ආනන්ද, භත්තග්ගං ඔලොකෙන්තො ද්වෙ නාද්දසං ඩාකඤ්ච පිට්ඨඛාදනීයඤ්ච. සචාහං භන්තෙ ආනන්ද, පටියාදෙය්‍යං ඩාකඤ්ච පිට්ඨඛාදනීයඤ්ච, පතිගණ්හෙය්‍ය මෙ භගවා" ති. "තෙන හි රොජ, භගවන්තං පටිපුච්ඡිස්සාමී" ති.

56. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. "තෙන හානන්ද, පටියාදෙතූ" ති. "තෙන හි රොජ, පටියාදෙහී" ති.

52. ඉක්බිති රොජමල්ල තෙමේ වැසූ දොර ඇති ඒ වෙහෙරට නිශ්ශබ්ද ව පැමිණ ඉක්මන් නො වී ආලින්දයට පිවිස කාරා අගුලට තට්ටු කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දොර ඇර සේක. එවිට රොජ මල්ල තෙමේ වෙහෙරට පිවිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් රොජමල්ලයාහට පිළිවෙළ කතාව එනම්: දානකථාව ශීලකථාව ස්වර්ගකථාව, කාමයන් දුක්බව ලාමකබව කෙලෙසීම ඇති බව වදාළ සේක. පැවිද්දෙහි අනුසස් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

53. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විටෙක රොජමල්ලයා සුදුසු සිත් ඇතැයි මොළොක් සිත් ඇතැයි නීවරණ රහිත සිත් ඇතැයි ඔදවැඩි සිත් ඇතැයි පහන් සිත් ඇතැයි දත් සේක් ද, එකල්හි බුදුවරුන්ගේ සාමුත්කර්ෂිකධර්මදේශනාව - දුඃඛසත්‍යය සමුදයසත්‍යය නිරොධසත්‍යය මාර්ගසත්‍යය යන චතුරාර්‍යසත්‍යය ප්‍රකාශ කළ සේක. පහ වූ කිළුටු ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම් සේ මනා කොට සායම් ගන්නේ ද, එපරිද්දෙන් ම රොජමල්ලයාහට ඒ ආසනයෙහි දී ම ''යමක් හටගැණීම ස්වභාවය කොට ඇත්තේ ද, ඒ සියල්ල නිරුද්ධ වීම ස්වභාවය කොට ඇතැ'' යි යන පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පහ වූ කෙලෙස්මල ඇති සොතාපත්තිමග්ගඥාණය පහළ වූයේ ය.

54. ඉක්බිති දක්නා ලද දහම් ඇති අවබොධ කළ දහම් ඇති බැස ගත් දහම් ඇති තරණය කළ විචිකිච්ඡා ඇති පහ වූ කෙසේ කෙසේ දැ යි පැවැති සැක ඇති විශාරදභාවයට පැමිණි බුදුදහම්හි අනුන්ගේ උපකාරයක් නො වුව මනා වූ රොජමල්ල තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, ආර්‍යයන් වහන්සේලා මාගෙන් ම සිවුරු, පිඩු, සෙනසුන්, ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර පිළිගන්නාහු නම්, අනුන්ගෙන් නො පිළිගන්නාහු නම්, යෙහෙකැ'' යි සැළකෙළේ ය ''රොජය, තා විසින් දක්නා ලද පරිදි යම් කෙනෙකුන් විසින් සෛක්ෂඥාණයෙන් සෛක්ෂදර්ශනයෙන් නිර්වාණධර්මය දක්නා ලද්දේ නම්, ඔවුන්ට ද 'ආර්‍යයන් වහන්සේලා අපගෙන් ම සිවුරු අහර සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිළිගන්නාහු නම්, අනුන්ගෙන් නො පිළිගන්නාහු නම්, යෙහෙකැ' යි මෙසේ අදහස් වේ. රොජය, එසේ නම්, තාගේ සිවුරු - පිරිකර ද අනුන්ගේ සිවුරු - පිරිකර ද, පිළිගන්නාහු ය'' යි (වදාළ සේක).

55. එකල්හි කුසිනාරානුවර පිණි වූ බත් පිළිවෙළක් පැවැත්තේ ය. එකල්හි පිළිවෙළ (දන් දීමට දිනක්) නො ලබන්නා වූ රොජමල්ලයාහට ''මම බත්හල බලන්නෙම් නම් යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ නම්, එය පිළියෙල කරන්නෙමි'' යි සිත් වි ය. ඉන් පසු බත්හල බලන්නා වූ රොජමල්ල තෙමේ පලා ද පිටිකැවිලි ද යන දෙක නො දුටුයේ ය. එවිට රොජමල්ල තෙමේ ආයුෂ්මත් අනඳතෙරුන් වෙතට ගියේ ය. ගොස් ආයුෂ්මත් අනඳතෙරුන්ට ''ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙහි දන් දීමට දිනක් නො ලබන්නා වූ මට 'මම බත්හල බලන්නෙම් නම්, යෙහෙක. බත්හලෙහි යමක් නො වන්නේ නම්, එය පිළියෙල කරන්නෙමි' යි සිත් වි ය. ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, ඒ මම බත්හල බලන්නෙම් පලාකොළ ද පිටිකැවුම් ද යන දෙක නො දුටුවෙමි. ස්වාමීනි, ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, ඒ මම පලාකොළත් පිටිකැමත් පිළියෙල කරන්නෙම් නම්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ පලාකොළත් පිටිකැමත් පිළිගන්නා සේක් දැ'' යි විචාළේ ය. ''රොජය, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විචාරන්නෙමි'' යි.

56. ඉක්බිති ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ: ''ආනන්දය, එසේ නම් පිළියෙල කෙරේවා'' යි. ''රොජය, එසේ නම් පිළියෙල කරන්නැ'' යි (ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ රොජයාහට දැන්වූහ).

57. අථ ඛො රොජො මල්ලො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පහූතං ඩාකඤ්ච පිට්ඨඛාදනීයඤ්ච පටියාදාපෙත්වා භගවතො උපනාමෙසි "පටිග්ගණ්හාතු මෙ භන්තෙ භගවා ඩාකඤ්ච පිට්ඨඛාදනීයඤ්චා" ති. "තෙන හි රොජ, භික්ඛූනං දෙහී"ති*. භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා න පටිග්ගණ්හන්ති. "පටිග්ගණ්හාථ භික්ඛවෙ, පරිභුඤ්ජථා" ති.

58. අථ ඛො රොජො මල්ලො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පහූතෙහි ඩාකෙහි ච පිට්ඨඛාදනීයෙහි ච සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං ධොතහත්ථං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො රොජං මල්ලං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

59. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බඤ්ච ඩාකං සබ්බඤ්ච පිට්ඨඛාදනීය" න්ති.

60. අථ ඛො භගවා කුසිනාරායං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **ආතුමා,** තෙන චාරිකං පක්කාමි මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි.

61. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො බුඩ්ඪපබ්බජිතො ආතුමායං පටිවසති නහාපිතපුබ්බො. තස්ස ද්වෙ දාරකා හොන්ති මඤ්ජුකා පටි-භාණෙය්‍යකා දක්ඛා පරියොදාතසිප්පා සකෙ ආචරියකෙ නහාපිතකම්මෙ. අස්සොසි ඛො සො බුඩ්ඪපබ්බජිතො "භගවා කිර ආතුමං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහී" ති.

62. අථ ඛො සො බුඩ්ඪපබ්බජිතො තෙ දාරකෙ එතදවොච: "භගවා කිර තාතා, ආතුමං ආගච්ඡති මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං අඩ්ඪතෙළසෙහි භික්ඛුසතෙහි. ගච්ඡථ තුම්හෙ තාතා, ඛුරභණ්ඩං ආදාය. නාළියාවාපකෙන අනුඝරකං[1] ආහිණ්ඩථ. ලොණම්පි තෙලම්පි තණ්ඩුලම්පි ඛාදනීයම්පි සංහරථ. භගවතො ආගතස්ස යාගුදානං[2] කරිස්සාමා" ති. "එවං තාතා" ති ඛො තෙ දාරකා තස්ස බුඩ්ඪපබ්බජිතස්ස පටිස්සුත්වා ඛුරභණ්ඩං ආදාය නාළියාවාපකෙන අනුඝරකං ආහිණ්ඩන්ති ලොණම්පි තෙලම්පි තණ්ඩුලම්පි ඛාදනීයම්පි සංහරන්තා. මනුස්සා තෙ දාරකෙ මඤ්ජුකෙ පටිභාණෙය්‍යකෙ පස්සිත්වා යෙපි න කාරාපෙතුකාමා, තෙපි කාරාපෙන්ති. කාරාපෙත්වාපි බහුං දෙන්ති. අථ ඛො තෙ දාරකා බහුං ලොණම්පි තෙලම්පි තණ්ඩුලම්පි ඛාදනීයම්පි සංහරිංසු.

63. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන ආතුමා තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා ආතුමායං විහරති භුසාගාරෙ.

*. "අථ ඛො රොජො මල්ලපුත්තො භික්ඛූනං දෙති" ම ඡ සං. අයං පාඨො සීහළක්ඛරපොත්ථකෙසු න දිස්සතෙ.

1. "අනුඝරකං අනුඝරකං" ම ඡ සං. PTS. තො වි අ වි.

2. "යාගුපානං" ම ඡ සං. PTS. තො වි.

57. ඉක්බිති රෝජමල්ල තෙමේ ඒ රෑ ඉක්ම ගිය පසු බොහෝ පලා ද පිටිකෑම ද පිළියෙල කරවා "සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ පලාත් පිටිකෑමත් පිළිගන්නා සේක්වා" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළවී ය. "රෝජය, එසේ නම් භික්ෂූන්ට දෙව" යි. භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නෝ නො පිළිගණිත්. "මහණෙනි, පිළිගණිවු. වළඳවු" යි.

58. ඉක්බිති රෝජමල්ල තෙමේ බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා බොහෝ පලාවලින් හා පිටිකෑමෙන් ද සියතින් සතප්පා, සේදූ අත් ඇති පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් රෝජමල්ලයාට දැහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

59. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමිකතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූ සේක. "මහණෙනි, පිසූ නො පිසූ සියලු පලා ද සියලු පිටිකෑම ද අනුදනිමි" යි

60. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් කුසිනාරාවෙහි වාසය කොට එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝයා සමග ආතුමා-නගරය බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක.

61. එකල්හි පෙර කරනැවැමියෙක් වූ එක්තරා මහලු පැවිද්දෙක් ආතුමානගරයෙහි වෙසෙයි. ඔහුට මිහිරිබස් කියන සියසිප්හි වැටහෙන නුවණැති දක්‍ෂ වූ සියඇදුරන් අයත් කරනැවිකම්හි නිදොස් වූ ශිල්ප ඇත්තා වූ දරු දෙදෙනෙක් වෙත්. ඒ මහලු පැවිදි තෙමේ "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝයා සමග ආතුමානගරයට එත් ල" යි ඇසී ය.

62. ඉක්බිති ඒ මහලු පැවිදි තෙමේ "දරුවෙනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස්දෙසියපණසක් වූ මහාභික්ෂුසඞ්ඝයා සමග ආතුමානගරයට එත් ල" යි ඒ දරුවන්ට කී ය. "දරුවෙනි, තෙපි කරනැවිබඩු ගෙණ නැළියක් හා ආචාපක= පසුම්බියක් ද ඇතු ව යවු. ගෙයක් පාසා ඇවිදිවු. වැඩියා වූ භාග්‍යවතුන්ට කැඳදනක් දෙන්නෙමු. ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දේ ද රැස් කරවු" යි. "පියේ, එසේ ය" යි ඒ දරුවෝ මහලු පැවිද්දුට පිළිවදන් දී කරනැවිබඩු ගෙණ නැළියකින් හා පසුම්-බියකින් යුක්ත ව ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දේ ද රැස් කරමින් ගෙයක් පාසා ඇවිදිත්. මිනිස්සු මිහිරිබස් කියන සියසිප්හි ප්‍රතිභා සම්පන්න වූ ඒ දරුවන් දැක, යම් කෙනෙක් (කරකම්) නො කරවනු කැමැත්තාහු ද, ඔහු ද කරවත්. කරවා ගෙණ ද බොහෝ දෙත්. ඉක්බිති ඒ දරුවෝ බොහෝ ලුණු ද තෙල් ද සහල් ද කෑ යුතු දේ ද රැස් කළහ.

63. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකා කරණසේක් ආතුමානගරයට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පිදුරු (සෙවෙනි කළ) ගෙයක වැඩ වසන සේක.

64. අථ ඛො සො බුඩ්ඪපබ්බජිතො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පහූතං යාගුං පටියාදාපෙත්වා භගවතො උපනාමෙසි: "පටිග්ගණ්හාතු මෙ භන්තෙ භගවා යාගු" න්ති.

65. ජානන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති. ජානන්තාපි න පුච්ඡන්ති. කාලං විදිත්වා පුච්ඡන්ති. කාලං විදිත්වා න පුච්ඡන්ති. අත්ථසංහිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති නො අනත්ථසංහිතං. අනත්ථසංහිතෙ සෙතුඝාතො තථාගතානං. ද්වීහාකාරෙහි බුද්ධා භගවන්තො භික්ඛූ පටිපුච්ඡන්ති: "ධම්මං වා දෙසෙස්සාම. සාවකානං වා සික්ඛාපදං පඤ්ඤාපෙස්සාමා"ති.

66 අථ ඛො භගවා තං බුඩ්ඪපබ්බජිතං එතදවොච: "කුතායං භික්ඛු, යාගූ"ති අථ ඛො සො බුඩ්ඪපබ්බජිතො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. විගරහි බුද්ධො භගවා 'අනනුච්ඡවිකං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, පබ්බජිතෙ[1] අකප්පියෙ සමාදපෙස්සසි[2]. නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, පබ්බජිතා අකප්පියෙ සමාදපෙතබ්බා[3]. යො සමාදපෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. න ච භික්ඛවෙ, නහාපිතපුබ්බෙන ඛුරභණ්ඩං පරිහරිතබ්බං. යො පරිහරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

67. අථ ඛො භගවා ආතුමායං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන සාවත්ථි, තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන සාවත්ථි, තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවත්ථියං බහුං ඵලඛාදනීයං උප්පන්නං හොති[4]. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: "කින්නු ඛො භගවතා ඵලඛාදනීය අනුඤ්ඤාතං? කිං අනනුඤ්ඤාත" න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සබ්බං ඵලඛාදනීය" න්ති.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන සඞ්ඝිකානි බීජානි පුග්ගලිකාය භූමියා රොපීයන්ති. පුග්ගලිකානි බීජානි සඞ්ඝිකාය භූමියා රොපියන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "සඞ්ඝිකානි භික්ඛවෙ, බීජානි පුග්ගලිකාය භූමියා රොපිතානි භාගං දත්වා පරිභුඤ්ජිතබ්බානි. පුග්ගලිකානි බීජානි සඞ්ඝිකාය භූමියා රොපිතානි භාගං දත්වා පරිභුඤ්ජිතබ්බානී" ති.

---

1. "පබ්බජිතො" ම ජ සං. P T S. තො වි. සී මු. ඉමස්ස බුඩ්ඪපබ්බජිතස්ස දෙව දාරකාපි පබ්බජිතා සාමණෙරභූමියං ඨිතානි දීඝනිකායට්ඨකථායං වුත්තං. තස්මා එත්ථ "පබ්බජිතෙ"ති පදං යුත්තමෙව.

2. "සමාදපෙසි" ම ජ සං

3. "පබ්බජිතෙන සමාදපෙතබ්බා" ම ජ සං. P T S. තො වි. තො වි. ජ. වි
,, පබ්බජිතෙ " සී මු. 1 "පබ්බජිතෙන" සමාදපෙතබ්බා. සී මු 2.

4. "උස්සන්නං" ම ජ සං.

64. ඉක්බිති ඒ මහලු පැවිදිතෙමේ ඒ රෑ ඉක්ම ගිය පසු බොහෝ කැඳ පිළියෙළ කරවා "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැඳ පිළිගන්නා සේක්වා" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට එළවී ය.

65. තථාගතවරු දන්නෝ ම විචාරත්. දන්නෝ ම නො විචාරත්. කල් දැන විචාරත්. කල් දැන නො විචාරත්. තථාගතවරු අර්ථයෙන් යුක්ත වූවක් විචාරත්. අනර්ථ සහිත වූවක් නො විචාරත්. අනර්ථයෙන් යුක්ත වචනයෙහි සේතු නැසීම තථාගතයන් වහන්සේලාට මාර්ගඥතයෙන් ම සිද්ධ ය. භාග්‍යවත් බුදුරජහු "ධර්මය හෝ දෙසන්නෙමු. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද හෝ පණවන්නෙමු" යි යන දෙ කරුණින් භික්ෂූන් පිළිවිසිත්.

66. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහලු පැවිද්දහු "මහණ, මේ කැඳ කොයින් ද?" යි අසා වදාළ සේක. එවිට ඒ මහලු පැවිදිතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැළකෙළේ ය. ඉන් පසු භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ "සිස් පුරුෂය, නුසුදුස්සෙක. අනුලෝම් නො වන්නෙක. නො ගැළපෙන්නෙක. මහණකමට නුසුදුසු ය. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙක. සිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ පැවිද්දන් නො කැප කරුණෙහි සමාදන් කරවූයෙහි ද, සිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ" යි ගැරහූ සේක. -පෙ- ගරහා දැහැමිකතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූ සේක. "මහණෙනි, පැවිද්දෝ නො කැප කරුණෙහි සමාදන් නො කරවිය යුත්තාහු ය. යමෙක් සමාදන් කරවන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ. මහණෙනි, පෙර කරනැවැම් වූ මහණනු විසින් කරබඩු පරිහරණය නො කළ යුතු ය. යමෙක් පරිහරණය කරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ" යි.

67. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමැති තාක් කල් ආතුමානගර යෙහි වැඩ වාසය කොට **සැවැත්**නුවර බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් චාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් සැවැත්නුවරට පැමිණියහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි අනේපිඬුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වසන සේක.

68. එකල්හි සැවැත්නුවර බොහෝ කෑ යුතු පල උපන්නේ වේ. එකල භික්ෂූන්ට "කිම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කෑ යුතු පල අනුදන්නාලද ද ? කිම, නො අනුදන්නා ලද ද" යි සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, කෑ යුතු සියලු පල අනුදනිමි" යි.

69. ඒ කාලයෙහි සඟුන් අයත් බිජුවට පුද්ගලයන් අයත් බිම්හි රෝපණය කරණු ලැබේ. පුද්ගලයන් අයත් බිජුවට සඟුන් අයත් බිම්හි රෝපණය කරණු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැළකළහ. "මහණෙනි, සඟුන් අයත් බිජුවට පුද්ගලයන් අයත් බිම්හි රෝපණය කරණ ලද්දේ නම්, (දහයෙන්) කොටසක් දී වැළඳිය යුතු ය. පුද්ගලයන් අයත් බිජුවට සඟුන් අයත් බිම්හි රෝපණය කරණ ලද්දේ නම්, (දහයෙන්) කොටසක් දි වැළඳිය යුතු ය" යි.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූනං කිස්මිඤ්චි කිස්මිඤ්චි ඨානෙ කුක්කුච්චං උප්පජ්ජති: "කින්නු ඛො භගවතා අනුඤ්ඤාතං? කිං අනනුඤ්ඤාත" න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "යං භික්ඛවෙ, මයා 'ඉදං න කප්පතී'ති අප්පටික්ඛිත්තං, තං චෙ අකප්පියං අනුලොමෙති, කප්පියං පටිබාහති, තං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා 'ඉදං න කප්පතී'ති අප්පටික්ඛිත්තං, තං චෙ කප්පියං අනුලොමෙති, අකප්පියං පටිබාහති, තං වො කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා 'ඉදං කප්පතීති අනනුඤ්ඤාතං, තං චෙ අකප්පියං අනුලොමෙති, කප්පියං පටිබාහති, තං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ, මයා 'ඉදං කප්පතී'ති අනනුඤ්ඤාතං, තං චෙ කප්පියං අනුලොමෙති, අකප්පියං පටිබාහති, තං වො කප්පතී" ති.

71. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: "කප්පති නු ඛො යාවකාලිකෙන යාමකාලිකං? න නු ඛො කප්පති? කප්පති නු ඛො යාවකාලිකෙන සත්තාහකාලිකං? න නු ඛො කප්පති? කප්පති නු ඛො යාවකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු ඛො කප්පති? කප්පති නු ඛො යාමකාලිකෙන සත්තාහකාලිකං? න නු ඛො කප්පති? කප්පති නු ඛො යාමකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු ඛො කප්පති? කප්පති නු ඛො සත්තාහකාලිකෙන යාවජීවිකං? න නු ඛො කප්පතී?" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාමකාලිකං තදහු පටිග්ගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, සත්තාහකාලිකං තදහු පටිග්ගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාවකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාවජීවිකං තදහු පටිග්ගහිතං කාලෙ කප්පති. විකාලෙ න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, සත්තාහකාලිකං තදහු පටිග්ගහිතං යාමෙ කප්පති. යාමාතික්කන්තෙ න කප්පති. යාමකාලිකෙන භික්ඛවෙ, යාවජීවිකං තදහු පටිග්ගහිතං යාමෙ කප්පති. යාමාතික්කන්තෙ න කප්පති. සත්තාහකාලිකෙන භික්ඛවෙ යාවජීවිකං තදහු පටිග්ගහිතං සත්තාහං කප්පති. සත්තාහාතික්කන්තෙ න කප්පතී" ති.

භෙසජ්ජක්ඛන්ධකො නිට්ඨිතො ඡට්ඨො.

---

70. ඒ කාලයෙහි භික්ෂූන්ට ඇතැම් කරුණෙහි "කිම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලද ද? කිම, නො අනුදන්නා ලද දැ" යි කුකුස් උපදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මා විසින් 'මේ නො කැපැ' යි යමක් ප්‍රතික්ෂේප නො කරණ ලද්දේ ද, ඉදින් එය නො කැපයට අනුලොම් වේ ද, කැපය වළකා ද, තොපට එය නො කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් 'මේ නො කැපැ' යි යමක් ප්‍රතික්ෂේප නො කරණ ලද්දේ ද, ඉදින් එය කැපයට අනුලොම් වේ ද, නො කැපය වළකා ද, තොපට එය කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් මේ කැපැ යි යමක් නො අනුදන්නා ලද්දේ ද, ඉදින් එය නො කැපයට අනුලොම් වේ ද, කැපය වළකා ද, තොපට එය නො කැප වේ. මහණෙනි, මා විසින් මේ කැපැ යි නො අනුදන්නා ලද්දේ ද, ඉදින් එය කැපයට අනුලොම් වේ ද, නො කැපය වළකා ද, තොපට එය කැප වේ" යි.

71. එකල්හි භික්ෂූන්ට "යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාමකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්තාහකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවජීවිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාමකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්තාහකාලිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? යාමකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවජීවිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ ද? සත්තාහකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවජීවිකය කැප වේ ද? නො කැප වේ දැ" යි අදහස් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, එදවස පිළිගන්නා ලද යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාමකාලිකය කාලයෙහි (පෙරවරුයෙහි) කැප වේ. නො කල්හි (පස්වරු-යෙහි) නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්තාහකාලිකය කාලයෙහි කැප වේ. නො කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාවකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවජීවිකය කාලයෙහි කැප වේ. නො කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාමකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ සත්තාහකාලිකය පැසුළුයම අවසන තෙක් කැප වේ. පැසුළුයම ඉක්මුනු කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එදවස පිළිගත් යාමකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවජීවිකය පැසුළුයම අවසන තෙක් කැප වේ. පැසුළුයම ඉක්මුනු කල්හි නො කැප වේ. මහණෙනි, එ දවස පිළිගත් සත්තාහකාලිකය හා මිශ්‍ර වූ යාවජීවිකය සතියක් කැප වේ. සතිය ඉක්මුනු කල්හි නො කැප වේ" යි.

සවන භෙසජ්ජක්ඛන්ධකය නිමි.

ඉමම්හි ඛන්ධකෙ වත්ථූ එකසතං ඡ වත්ථු.

තස්ස උද්දානං:

සාරදිකෙ විකාලෙපි වසං මූලෙ පිට්ඨෙහි ච,
කසාවෙහි පණ්ණං ඵලං ජතු ලොණං ඡකණනඤ්ච.

චුණ්ණං චාලිනී මංසඤ්ච අඤ්ජනී[1] උපපිංසනී[2],
අඤ්ජනී උච්ච[3]පාරුතා සලාකා සලාකොධනී[4].

ථවිකං සවට්ටකං[5] සුත්තං මුද්ධනි තෙල[6]නත්ථු ච,
නත්ථුකරණී ධූම[7] නෙත්තඤ්ච පිධානං යමකත්ථවි[8].

තෙලපාකෙසු මජ්ජඤ්ච අතික්ඛිත්තං අබ්භඤ්ජනං,
තුම්බං සෙදං සම්භාරඤ්ච මහාභඞ්ගොදකං තථා.

දකකොට්ඨං ලොහිතඤ්ච විසාණං පාදබ්භඤ්ජනං,
පජ්ජං සත්ථං කසාවඤ්ච තිලකක්කං කබලිකං.

චොලං සාසපකුඩ්ඩඤ්ච[9] ධූමසක්ඛරිකාය ච,
වණතෙලං විකාසිකං විකටඤ්ච පටිග්ගහං.

ගූථං කරොන්තො රොළිඤ්ච ඛාරං මුත්තහරීතකී[10]
ගන්ධා විරෙචනඤ්චෙව අච්ඡාකට[11] කටාකටං.

පටිච්ඡාදනී පබ්භාරා ආරාමා සතා පඤ්චහි[12]
ගුළං මුග්ගං සොවීරඤ්ච සාමපාකා[13] පුනා පචෙ.

පුනානුඤ්ඤාසි දුබ්භික්ඛෙ ඵලඤ්ච තිලඛාදනී,
පුරෙභත්තං කායඩාහො නිබ්බට්ටඤ්ච භගන්දලං.

වත්ථිකම්මඤ්ච සුප්පි ච[14] මනුස්සමංසමෙව ච,
හත්ථි අස්සා සුනඛාහි[15] සීහබ්‍යග්ඝං ච දීපිකං.[16]

අච්ඡ තරච්ඡ මංසඤ්ච පටිපාටි ච යාගු ච,
තරුණං අඤ්ඤත්‍ර ගුළං සුනීධාවසථාගරං.[17]

ගඞ්ගා කොටි සච්චකථා අම්බපාලී ච ලිච්ඡවී,
උද්දිස්ස කටං සුභික්ඛං පුනදෙව පටික්ඛිපි.

මෙඝො යසො මෙණ්ඩකො ච ගොරසං පාථෙය්‍යකෙන ච,
කෙණි අම්බො ජම්බුචොච මොචමධුමුද්දිකසාලුකං.

ඵාරුසකා[18] ඩාකපිට්ඨං ආතුමායං නහාපිතො,
සාවත්ථියං ඵලං බීජං කිස්මිං ඨානෙ ච කාලිකෙති.

---

1. "අඤ්ජනං" ම ඡ සං. P T S. 2. "උපපිසනී" ම ඡ සං. "උපපිංසනං" සි. P T S.
3. "උච්චා," ම ඡ සං. නො වි. 4. "සලාකඨානී" ම ඡ සං
5. "සබන්ධකං" ම ඡ සං "බන්ධකං" P T S. 6. "තෙලං" P T S.
7. "ධූමඤ්ච" ම ඡ සං. P T S.
8. "නෙත්තඤ්චාපිධ නත්ථවි" ම ඡ සං. "නෙත්තඤ්චා පිධානං ථවි" P T S.
9. "සාසපකුට්ටකඤ්ච" ම ඡ සං P T S. * "සාසපකුණ්ඩංච" අ වි. නො වි.
10. "හරීතකං" ම ඡ සං.
11. "අච්ඡාකටං" ම ඡ සං. 12. "ආරාමසත්ථාහෙනච" ම ඡ සං.
13. "සාමංපාකා" ම ඡ සං. 14 "සුප්පිඤ්ච" ම ඡ සං. ජ වි. අ වි.
15. "සුනඛොච" ම ඡ සං. P T S. ම නු ප.
16. "අහිසීහඤ්චදීපිකා" ම ඡ සං ජ වි. ම නු ප.
17. "වසථාගාරං" ම ඡ සං අ වි. P T S. ජ වි. 18. "ඵාරුසකා" ම ඡ සං. සී මු.

මේ ඛන්ධකයෙහි වස්තු එක්සියසයෙකි.

එහි උද්දානය (වස්තුනාමාවලිය) මෙසේ යː-

ශරද්ඍතුවෙහි ලෙඩ, නො කල්හි ගිතෙල් ඈ බෙහෙත්, චූරුණුතෙල්, මුල් හා මුලින් කළ පිටි, කසට හා කොළ, පල ලාටු, ලුණු, අස්බෙටි ද,

සුණු පෙණේරය, අමුමස්, අඳුන්, අඳුන් සාදන ද්‍රව්‍යය, අඳුන්කූලා, රන් ආදියෙන් කළ උසස් අඳුන්කූරු, අඳුන්කූරුකොපු,

ඵවිකය, අංසවට්ටකය, හුය, හිසෙහි ලන තෙල්, නස්‍යය, නස්‍යය කරණ ඔරු, ධූමනෙත්තය, පියන, යමකථවිකය,

මද්‍ය මිශ්‍ර තෙල් පිසීම, අතිකමද්‍යතෙල්බීම, තෙල් ඇඟ ගෑම, සැළි, ඩහගැන්වීම, සම්භාරසෙදය, මහාසෙදය, එසේ ම භඞ්ගොදකය,

දියකොටුව, ලේ බැහැර කිරීම, වක්කම් ඇල්ලීම, පාතෙල් ගැල්වීම, පාදයට හිත තෙල් පිසීම, සැත්කම් කිරීම, කසාවොදකය, තිලකක්කය, කබලිකය,

වණ බඳින රෙදිකඩ, අබපිටි, දුම් දීම, ලුණුපුපුරෙන් කැපීම, වණතෙල්, වණවැටිය, විකට පිළිගැණීම,

මල පෙවීම, සීතාලොලිය, ක්ෂාරය, ගොමූත්‍රයෙහි ලූ අරළු, ගන්ධාලෙපය, විරෙචනය, අච්ඡකඤ්ජිය, නො කළ යූෂය, කළ නො කළ යූෂය,

මස්රසය, ගුහා පිරිසිදු කිරීම, ආරාමිකයන් පන්සියයක් දීම, උක්සකුරු, මුංඇට, ලුණුකාඩි, සාමපාකය, පූතපාකය,

දුර්භික්ෂයෙහි නැවත අනුදැනීම, පල, තල, කැයුතු දෙය, පෙරබත, කායදැහය, උපුටා හළ බීජ ඇති පල, භගන්දරාරොගය,

වස්තිකර්මය, සුප්පියාඋපාසිකාව, මිනිමස්, ඇත්මස්, අස්මස්, බලුමස්, සර්පමස්, සිංහමස්, ව්‍යාඝ්‍රමස්, දිවිමස්.,

වලස්මස්, තරඹානාවලස්මස්, පටිපාටිය, කැඳ, තරුණමහාමාත්‍ය, අන් තැනෙක නො වැළඳීම, උක්සකුරු, සුනීධ-වස්සකාර දෙදෙන, ආවසථාගාරය,

ගඞ්ගානදිය, කොටිග්‍රාමය, චතුස්සත්‍යකථා, අම්බපාලිගණිකාව, ලිච්ඡවීහු, උදෙසා කළ මත්ස්‍යමාංසය, සුභික්ෂයෙහි නැවත තහනම් කිරීම,

මෙණ්ඩක, මාගෞපකරණය හා පස්ගෝරසය, කෙණිය, අම්බජම්බු චොච මොච මධු මුද්දික සාලූක ඵාරුසක යන අෂ්ටපාන වර්ග, පලාකොළ හා පිටි, ආතුමානුවර, කරනැවැමි, සැවැත්නුවර දී කැයුතු පල අනුදැනීම, බීජරොපණය, ඇතැම් කරුණෙහි සැකය, කාලිකයෙහි විනිශ්චය ද වේ.

7

කඨිනක්ඛන්ධකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා **සාවත්ථියං** විහරති **ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස** ආරාමෙ.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන තිංසමත්තා **පාවෙය්‍යකා**[1] භික්ඛූ සබ්බෙ ආරඤ්ඤකා[2] සබ්බෙ පිණ්ඩපාතිකා සබ්බෙ පංසුකූලිකා සබ්බෙ තෙචීවරිකා **සාවත්ථිං** ගච්ඡන්තා[3] භගවන්තං දස්සනාය උපකට්ඨාය වස්සූපනායිකාය නාසක්ඛිංසු සාවත්ථියං වස්සූපනායිකං සම්භාවෙතුං. අන්තරාමග්ගෙ **සාකෙතෙ** වස්සං උපගච්ඡිංසු.

3. තෙ උක්කණ්ඨිතරූපා වස්සං වසිංසු "ආසන්නෙව නො භගවා විහරති ඉතො ඡසු යොජනෙසු. න ච මයං ලභාම භගවන්තං දස්සනායා" ති.

4. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ වස්සං වුත්ථා තෙමාසච්චයෙන කතාය පවාරණාය දෙවෙ වස්සන්තෙ උදකසඞ්ගහෙ උදකචික්ඛල්ලෙ ඔකපුණ්ණෙහි චීවරෙහි කිලන්තරූපා, යෙන සාවත්ථි ජෙතවනං අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමො, යෙන භගවා, තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු.

5. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: "කච්චි භික්ඛවෙ, ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිත්ථ? න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා?" ති.

6. "ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. සමග්ගා ච මයං භන්තෙ, සම්මොදමානා අවිවදමානා වස්සං වසිම්හ. න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිම්හ. ඉධ මයං භන්තෙ තිංසමත්තා පාවෙය්‍යකා භික්ඛූ සාවත්ථිං ආගච්ඡන්තා භගවන්තං දස්සනාය උපකට්ඨාය වස්සූපනායිකාය නාසක්ඛිම්හ සාවත්ථියං වස්සූපනායිකං සම්භාවෙතුං. අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ වස්සං උපගච්ඡිම්හ. තෙ මයං භන්තෙ උක්කණ්ඨිතරූපා වස්සං වසිම්හ 'ආසන්නෙව නො භගවා විහරති ඉතො ඡසු යොජනෙසු. න ච මයං ලභාම භගවන්තං දස්සනායා' ති. අථ ඛො මයං භන්තෙ වස්සං වුත්ථා තෙමාසච්චයෙන කතාය පවාරණාය දෙවෙ වස්සන්තෙ උදකසඞ්ගහෙ උදකචික්ඛල්ලෙ ඔකපුණ්ණෙහි චීවරෙහි කිලන්තරූපා අද්ධානං ආගතා" ති.

7. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛූනං කඨිනං[4] අත්ථරිතුං. අත්ථතකඨිනානං වො භික්ඛවෙ, පංච කප්පිස්සන්ති: අනාමන්තචාරො, අසමාදානචාරො, ගණභොජනං, යාවදත්ථචීවරං, යො ච තත්ථ චීවරුප්පාදො, සො නෙසං භවිස්සති.[5] අත්ථතකඨිනානං වො භික්ඛවෙ, ඉමානි පඤ්ච කප්පිස්සන්ති."

1. "පාඨෙය්‍යකා" අට්ඨකථා. "පාථෙය්‍යකා" ජ වි. ම නු ප. තො වි.
2. "ආරඤ්ඤිකා" ම ඡ සං. 3. "ආගච්ඡන්තා" ම ඡ සං.
4. "කථිනං" ම ඡ සං. 5. "භවිස්සතීති"

7
කඨිනක්ඛන්ධකය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ **සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි** වූ **අනේපිඩුසිටුහුගේ** ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

2. එකල්හි **පාවානුවරවැසි** තිසක් පමණ භික්ෂූහු සියල්ලෝ ආරණ්‍යක වූවාහු සියල්ලෝ පිණ්ඩපාතික වූවාහු සියල්ලෝ පංසුකූලික වූවාහු සියල්ලෝ තෙචීවරික වූවාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට සැවැත් නුවරට යන්නාහු වස් එළඹීම ලං වූ කල්හි සැවැත්නුවර වස් එළඹෙන්නට යැමට නො හැකි වූහ. අතරමග **සාකෙතනුවර** වස් එළඹියහ.

3. ඔහු "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ සමීපයෙහි ම මෙයින් සයොදුනක් ගිය තැන්හි වැඩ වසන සේක. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට නො ලබමු" යි කලකිරුණෝ ම වස් විසූහ.

4. ඉක්බිති වස් වැස නිම කල ඒ භික්ෂූහු තෙමසක් ඇවෑමෙන් පවාරණය කළ කල්හි වැසි වසිද්දී දිය ගැල්මෙන් (වළ ගොඩ) පිරුණු කල්හි ගොහොරු මඩෙහි දියෙන් පිරුණු (තෙමුනු) සිවුරුවලින් යුක්ත ව කලාන්තසවභාව ඇත්තෝ සැවැත්නුවර ජේතවනයෙහි වූ අනේපිඩුසිටුහුගේ ආරාමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ.

5. භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ට ආගන්තුක භික්ෂූන් සමග සතුටු වීම පුරුදු ම ය. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ගෙන් "මහණෙනි, කිම, ඉවසිය හැකි ද? කිම, යැපිය හැකි ද ? කිම, සමගි වූවහු සතුටු වූවහු විවාද නො කරන්නහු පහසුවෙන් වස් වුසූහු ද? ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වූවහු දැ" යි අසා වදාළ සේක.

6. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් වස් වුසුම්හ. ආහාරයෙන් ද වෙහෙසට පත් නො වූම්හ. ස්වාමීනි, මෙහි අපි පාවානුවර වැසි තිසක් පමණ වූ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට සැවැත්නුවර එන්නමෝ වස් එළඹීම ලං වූ කල්හි සැවැත්නුවර වස් එළඹීමටට පැමිණෙන්නට නො හැකි වූම්හ. අතරමග සාකෙත නුවර වස් එළඹියෙමු. ඒ අපි 'භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ සමීපයෙහි ම මෙයින් සයොදුනක් ගිය තැන වැඩ වසන සේක. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට නො ලබමු' යි කලකිරුණාහු ම වස් වුසුම්හ. ස්වාමීනි, ඉක්බිති අපි වස් වැස නිම කලෝ තෙමසක් ඇවෑමෙන් පවාරණය කළ කල්හි වැහි වහිද්දී දිය ගැල්මෙහි ගොහොරු මඩෙහි දියෙන් පිරුණු සිවුරු වලින් යුක්ත ව කලාන්තසවභාවය ඇත්තමෝ දීර්ඝමාර්ගයට බැස ආවෙමු" යි.

7. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූ සේක: "මහණෙනි, වස් වැස නිම කල භික්ෂූන්ට කඨින ඇතිරීම අනුදනිමි" යි "මහණෙනි, ඇතිරූ කඨිනය ඇති (කෙළින් සිවුරු අතුළ) භික්ෂූන්ට අනාමන්තචාරය (නො විචාරා ගම් වැදීම), අසමාදානචාරය (තුන් සිවුරු නො ගෙණ යැම), ගණභොජනය (සමූහ භොජනය), කැමැති පමණ සිවුරු පිළිගැණීම, එහි කඨිනය ඇතිරූ වෙහෙරෙහි යම්තාක් සිවුරු ලැබීමෙක් වේ ද, එය ද ඔවුන්ට (අයත්) වන්නේ ය යන පස කැප වන්නේ ය. මහණෙනි, අතුළ කඨිනය ඇති භික්ෂූන්ට මේ පස කැප වන්නේ ය.

8. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ කඨිනං අත්ථරිතබ්බං. ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො:

"සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො. ඉදං සඞ්ඝස්ස කඨිනදුස්සං උප්පන්නං. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉමං කඨිනදුස්සං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍ය කඨිනං අත්ථරිතුං. එසා ඤත්ති.

"සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො, ඉදං සඞ්ඝස්ස කඨිනදුස්සං උප්පන්නං. සඞ්ඝො ඉමං කඨිනදුස්සං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො දෙති කඨිනං අත්ථරිතුං. යස්සායස්මතො ඛමති ඉමස්ස කඨිනදුස්සස්ස ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො දානං කඨිනං අත්ථරිතුං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

"දින්නං ඉදං සඞ්ඝෙන කඨිනදුස්සං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කඨිනං අත්ථරිතුං. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී" ති.

9. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අත්ථතං හොති කඨිනං, එවං අනත්ථතං. කථඤ්ච භික්ඛවෙ,[1] අනත්ථතං හොති කඨිනං? න උල්ලිඛිතමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න ධොවනමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න චීවරවිචාරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න ඡෙදනමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න බන්ධනමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න ඔවට්ටිකරණමත්තෙන[2] අත්ථතං හොති කඨිනං. න කණ්ඩුසකරණමත්තෙන[3] අත්ථතං හොති කඨිනං. න දළ්හීකම්මකරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අනුවාතකරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න පරිභණ්ඩකරණමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න ඔවට්ටෙය්‍යකරණමත්තෙන[4] අත්ථතං හොති කඨිනං. න කම්බලමද්දනමත්තෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න නිමිත්තකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න පරිකථාකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න කුක්කුකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න සන්නිධිකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න නිස්සග්ගියෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අකප්පකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර සඞ්ඝාටියා අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර උත්තරාසඞ්ගෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර අන්තරවාසකෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චකෙන වා අතිරෙකපඤ්චකෙන වා තදහෙව සඤ්ඡින්නෙන සමණ්ඩලීකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. න අඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලස්ස අත්ථාරා අත්ථතං හොති කඨිනං. සම්මා චෙව[5] අත්ථතං හොති කඨිනං, තඤ්චෙ නිස්සීමට්ඨො අනුමොදති, එවම්පි අනත්ථතං හොති කඨිනං. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අනත්ථතං හොති කඨිනං.

[චතුවීසති ආකාරා].

1. "කථඤ්ච පන භික්ඛවෙ" ම ජ සං. 2. ඔවට්ටියකරණමත්තෙන" ම ජ සං.
3. "න ගණ්ඩුසකරණමත්තෙන" කත්ථචි.
4. "ඔවද්ධෙය්‍යකරණමත්තෙන" ම ජ සං. P T S
5. "සම්මා චෙ" ම ජ සං.

8. මහණෙනි, කඨිනය මෙසේ ඇතිරිය යුතු ය. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සඞ්ඝ තෙමේ දැන්විය යුතු ය.

“ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඞ්ඝයාට මේ කඨිනවස්ත්‍රයක් ලැබුනේ ය. ඉදින් සඞ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඞ්ඝ තෙමේ මේ කඨිනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණහුට කඨිනය ඇතිරීමට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය.

“ස්වාමීනි, සඞ්ඝතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඞ්ඝයාට මේ කඨින වස්ත්‍රයක් ලැබුනේ ය. සඞ්ඝ තෙමේ මේ කඨිනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණහුට කඨිනය ඇතිරීමට දෙයි. යම් ආයුෂ්මතකුහට මේ කඨින වස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණහුට කඨිනය ඇතිරීමට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ නිශ්ශබ්ද වන්නේ ය. යම් ආයුෂ්මතකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියන්නේ ය.

“සඞ්ඝයා විසින් මේ කඨිනවස්ත්‍රය මෙනම් ඇති මහණහුට කඨිනය ඇතිරීමට දෙන ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

9. මහණෙනි, කඨිනය මෙසේ අතුළේ මෙසේ නො අතුළේ වේ. මහණෙනි, කඨිනය කෙසේ නො අතුළේ වේ ද, ලකුණු කළ (සිවුරේ දිග පළල ගත්) පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. වස්ත්‍රය සේදූ පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. කඩ නියම කිරීම් පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. කඩ කැපීම් පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. හිස් (බොරු) නූල් ඇදීම් පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. දික් මැහුම් මැසීම් පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. අනු බැඳුම් (මූට්ටු කිරීම්) පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. දෙපට එකට මැසීම් පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. පිට නුවා ඇල්ලූ පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. ඇතුල් නුවා ඇල්ලූ පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. අමුතු රෙදිපටක් ඇල්ලූ පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. එක් වරක් පඬු පෙවූ පමණින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. මේ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරමි යි නිමිති කොට ලත් වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය නො අතුළේ වේ. අනුසස් කීමෙන් ලත් වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය නො අතුළේ වේ. තාවකාලික වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය නො අතුළේ වේ. තැන්පත් කොට (එදින ම නො මසා) තුබූ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය නො අතුළේ වේ. (රැය ඉක්ම යෑමෙන්) නිසගි වූ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය නො අතුළේ වේ. කප්බිඳු නො තැබූ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය නො අතුළේ වේ. සඟළ සිවුර හැර, උතුරුසඟ සිවුර හැර, අඳනය හැර (අනෙක් වස්ත්‍රයකින්) කඨිනය නො අතුළේ වේ. එදවස ම කපන ලද මැඩිලි සහිත කරණ (මැඩිලි දක්වා මසන) ලද කඩපසක් හෝ වැඩියක් හෝ කඩ ඇති සිවුරක් හැර අනෙකකින් කඨිනය නො අතුළේ වේ. පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීමෙන් හැර (සඞ්ඝයාගේ හෝ ගණයාගේ ඇතිරීමෙන්) කඨිනය නො අතුළේ වේ. කඨිනය මනා කොට ම අතුරණ ලද වුවත් එය වස් විසූ විහාර සීමාවෙන් බැහැර සිටියෙක් අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේ ද කඨිනය නො අතුළේ වේ. මහණෙනි, මෙසේ කඨිනය නො අතුළේ වේ.

[ආකාර සූවිස්සෙකි].

10. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, අත්ථතං හොති කඨිනං? අහතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අහතකප්පෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. පිලොතිකාය අත්ථතං හොති කඨිනං. පංසුකූලෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. පාපණිකෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අනිමිත්තකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අපරිකථාකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අකුක්කුකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අසන්නිධිකතෙන අත්ථං හොති කඨිනං. අනිස්සග්ගියෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. කප්පකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. සඞ්ඝාටියා අත්ථතං හොති කඨිනං. උත්තරාසඞ්ගෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. අන්තරවාසකෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. පඤ්චකෙන වා අතිරෙකපඤ්චකෙන වා තදහෙව සඤ්ඡින්නෙන සමණ්ඩලීකතෙන අත්ථතං හොති කඨිනං. පුග්ගලස්ස අත්ථාරා අත්ථතං හොති කඨිනං. සම්මා චෙව අත්ථතං හොති කඨිනං, තඤ්චෙ සීමට්ඨො අනුමොදති, එවම්පි අත්ථතං හොති කඨිනං. එවං ඛො භික්ඛවෙ, අත්ථතං හොති කඨිනං.

[සත්තරස ආකාරා]

---

1. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, උබ්භතං හොති කඨිනං? අට්ඨිමා භික්ඛවෙ, මාතිකා කඨිනස්ස උබ්භාරාය: පක්කමනන්තිකා නිට්ඨානන්තිකා සන්නිට්ඨානන්තිකා නාසනන්තිකා සවණන්තිකා ආසාවච්ඡෙදිකා සීමාතික්කන්තිකා සහුබ්භාරා'' ති.[1]

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කතචීවරං ආදාය පක්කමති ''න පච්චෙස්සං''න්ති. තස්ස භික්ඛුනො පක්කමනන්තිකො කඨිනුබ්භාරො. (1)

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං'' න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුබ්භාරො. (2)

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං'' න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුබ්භාරො. (3)

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං'' න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුබ්භාරො. (4)

---

1. ''සඋබ්භාරාති'' තොවි. ම නු ප.

10. මහණෙනි, කඨිනය කෙසේ අතුරණ ලද්දේ වේ ද? අළුත් වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අළුත් වස්ත්‍රයට සමාන වූ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. රෙදි කැබලිවලින් කල සිවුරෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. පංසුකූලික (වශයෙන් ලත්) වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සල්පිල්දොරටුවෙහි හැර දැමූ (අහුලාගත්) වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. හැඟවීමක් නැති ව ලත් වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අනුසස් නො කීමෙන් ලද වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. තාවකාලික නො වූ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සන්නිධි (නැත්පත්) කොට නො තැබූ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. නිසඟි නො වූ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. කප්බිඳු තැබූ වස්ත්‍රයෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. සඟළසිවුරෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. උතුරුසඟසිවුරෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. අඳනාසිවුරෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. එදවස ම කපන ලද මැඩිලි සහිත කරණ ලද අතු පසක් ඇති පසට වැඩි වූ හෝ අතු ඇති සිවුරකින් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීමෙන් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. කඨිනය මනා කොට (නියමය අනු ව ම) අතුරණ ලද්දේ ද, එය සීමාවෙහි සිටියෙක් අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේත් කඨිනය අතුරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, කඨිනය මෙසේ අතුරණ ලද්දේ වේ.

[ආකාර සතළොස].

---

1. මහණෙනි, කඨිනය කෙසේ (පඤ්චානිසංස නො ලැබෙන සේ) උදුරණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, කඨිනය ඉදිරීමට පක්කමනන්තිකා නිට්ඨානන්තිකා සන්නිට්ඨානන්තිකා නාසනන්තිකා සවණන්තිකා ආසාවච්ඡෙදිකා සීමාතික්කන්තිකා සහුබ්භාරා යි මේ මාතෘකා අටෙකි.

2. කෙළින් අතුළ මහණ තෙමේ නිම කල සිවුර ගෙණ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ඒ ආවාසයෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට පක්කමනන්තික (බැහැර යෑම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය (කඨිනබලය ඉදිරී යෑම)) වේ. (1)

3. අතුළ කඨින ඇති මහණ තෙමේ (නො කළ) සිවුර (වස්ත්‍රය) ගෙණ බැහැර යෙයි. සීමාවෙන් බැහැර වෙන වෙහෙරකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට නිට්ඨානන්තික (සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති) කඨිනුද්ධාරය වේ. (2)

4. අතුළ කඨින ඇති මහණ තෙමේ වස්ත්‍රය ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සන්නිට්ඨානන්තික (සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති) කඨිනුද්ධාරය වේ. (3)

5. අතුළ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඔහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නාසනන්තික (නැසීම අවසන් කොට ඇති) කඨිනුද්ධාරය වේ. (4)

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින"න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (5)

7. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස"න්ති බහිද්ධා කඨිනුද්ධාරං වීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (6)

8. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස"න්ති සම්භුණාති කඨිනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො. (7)

ආදායසත්තකං නිට්ඨිතං.

---

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කතචීවරං සමාදාය පක්කමති. "න පච්චෙස්ස"න්ති. තස්ස භික්ඛුනො පක්කමනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස"න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස"න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස"න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින"න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (5)

6. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ "පෙරලා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. නිම කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ "ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල" යි අසයි. ඒ මහණහුට සවණන්තික (ඇසීම අවසන් කොට ඇති) කඨිනුද්ධාරය වේ. (5)

7. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ පෙරලා එන්නෙමි" යි බැහැර යයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. නිම කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි" යි කඨිනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාතික්කන්තික (චීවර කාල සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති) කඨිනුද්ධාරය වේ.

8. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ගෙණ "පෙරලා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. නිම කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරලා එන්නෙමි. පෙරලා එන්නෙමි" යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂූන් සමග (= සහුබ්භාර) කඨිනුද්ධාරය වේ. (7)

ආදායසත්තකය නිමි.

---

1. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ නිම කළ සිවුර රැගෙණ "පෙරලා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට බැහැර යෑම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (1)

2. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ (නො කළ) සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (2)

3. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සන්නිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (3)

4. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නසියි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (4)

5. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර රැගෙණ "පෙරලා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. නිම කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි "කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල" යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (5)

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්ස" න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස" න්ති බහිද්ධා කඨිනුද්ධාරං වීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (6)

7. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්ස" න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස" න්ති සම්භුණාති කඨිනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො.(7)

සමාදායසත්තකං නිට්ඨිතං

---

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස"න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති "පච්චෙස්ස" න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස" න්ති බහිද්ධා කඨිනුද්ධාරං වීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති. "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස" න්ති සම්භුණාති කඨිනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො. (6)

ආදායඡක්කං නිට්ඨිතං.

---

6. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. නිම කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත් වීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (6)

7. අතුලකඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. නිම කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂූන් සමග කඨිනුද්ධාරය වේ. (7)

සමාදායසත්තකය නිමි.

---

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාළ කළ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දීම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (1)

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාළ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සන්නිට්ඨාන කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (2)

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාළ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (3)

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාළ සිවුර ගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ "ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උද්ධරණ ලද්දේ ල" යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (4)

5. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාළ සිවුර ගෙණ "පෙරළා එවන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (5)

6. ඇතිරූ කඨිනය ඇති මහණ තෙමේ අඩාළ සිවුර ගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂූන් සමග කඨිනුද්ධාරය වේ. (6)

ආදාය ඡක්කය නිමි.

---

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං"න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං"න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං"න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (3)

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින"න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්සං"න්ති. බහිද්ධා කඨිනුද්ධාරං වීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්සං"න්ති සම්භුණාති කඨිනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො. (6)

සමාදායඡක්කං නිට්ඨිතං.

---

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්සං"න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (1)

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං"න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (2)

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (1)

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සන්නිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (2)

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (3)

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිවුරු රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ය" යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (4)

5. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත් වීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (5)

6. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල කළ සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ ඒ මහණහුට භික්ෂූන් සමග කඨිනුද්ධාරය වේ. (6)

සමාදායඡක්කය නිමි.

---

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (1)

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සන්නිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (2)

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීම ගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං න පච්චෙස්ස'න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (3)

[ආදාය තිකං. 1.]

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති. "න පච්චෙස්ස"න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති. "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්ස'' න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති න "පච්චෙස්ස"න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (6)

[ආදාය තිකං. 2]

7. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: "පච්චෙස්ස" න්ති. න පනස්ස හොති: "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨාන-න්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (7)

8. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: "පච්චෙස්ස" න්ති. න පනස්ස හොති: "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (8)

9. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: "පච්චෙස්ස" න්ති. න පනස්ස හොති: "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (9)

[ආදාය තිකං. 3.]

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (3)

[ආදාය තිකය 1.]

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (4)

5. අතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මයණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (5)

6. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (6)

[ආදාය තිකය. 2.]

7. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ (එන්නෙමි යි හෝ නො එන්නෙමි යි හෝ) නො ඉටීමෙන් සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ "මහණහුට පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (7)

8. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ නො ඉටීමෙන් සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (8)

9. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ නො ඉටීමෙන් සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (9)

[ආදාය තිකය. 3.]

10. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති ''පච්චෙස්ස'' න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස'' න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (10)

11. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති ''පච්චෙස්ස''න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස'' න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (11)

12. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති ''පච්චෙස්ස''න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස'' න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (12)

13. භික්ඛු අත්ථකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති ''පච්චෙස්ස'' න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: ''උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින'' න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (13)

14. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති ''පච්චෙස්ස''න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො ''පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස'' න්ති බහිද්ධා කඨිනුද්ධාරං වීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (14)

15. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං ආදාය පක්කමති ''පච්චෙස්ස''න්ති. සො බහි සීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො ''පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස'' න්ති සම්භුණාති කඨිනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො. (15)

(ආදාය ඡක්කං)

[ආදායපණ්ණරසකං නිට්ඨිතං.]

---

16. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරං සමාදාය පක්කමති. -පෙ- (ආදාය වාරසදිසං එවං විත්ථාරෙතබ්බං.)

[සමාදායපණ්ණරසක පෙය්‍යාලං.]

---

17. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං ආදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස''න්ති සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (සමාදාය වාරසදිසං එවං විත්ථාරෙතබ්බං)

[විප්පකතආදායපණ්ණරසක පෙය්‍යාලං.]

---

1. භික්ඛු අත්ථකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහි- සීමගතස්ස එවං හොති: ''ඉධෙවිමං චීවරං කරෙස්සං, න පච්චෙස්ස''න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (1)

10. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (10)

11. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර ගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි. බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සන්නිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (11)

12. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි" යි සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (12)

13. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි" යි සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ "ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල" යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (13)

14. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ඉක්මවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉක්ම යෑම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (14)

15. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි" යි සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂූන් සමග කඨිනුද්ධාරය වේ. (15)

(ආදාය ෂට්කය යි.)
[ආදාය පසළොස්වර නිමි.]

---

16. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. -පෙ- (ආදායවාරය සේ විස්තර කට යුතු ය.)

[සමාදාය පසළොස්වර පෙය්‍යාලමෙන් දතයුතු.]

---

17. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාළ කළ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (සමාදායවාරය සේ විස්තර කට යුතු ය.)

[විප්පකතආදාය පසළොස්වර පෙය්‍යාලමෙන් දතයුතු.]

---

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාළ සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (1)

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්සන්"ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (2)

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්සන්" ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (3)

[විප්පකතසමාදායනිකං. 1.]

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "න පච්චෙස්සන්" ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සන්"ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (4)

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "න පච්චෙස්සන්" ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සන්" ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (5)

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "න පච්චෙස්සන්" ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සන්" ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (6)

[විප්පකතසමාදායනිකං. 2.]

7. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: "පච්චෙස්සන්"ති. න පනස්ස හොති: "න පච්චෙස්සන්" ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්සන්" ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (7)

8. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: "පච්චෙස්සන්" ති. න පනස්ස හොති: "න පච්චෙස්සන්"ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්සන්" ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (8)

9. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති: "පච්චෙස්සන්" ති. න පනස්ස හොති: "න පච්චෙස්සන්" ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං, න පච්චෙස්සන්" ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (9)

[විප්පකතසමාදායනිකං. 3.]

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (2).

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (3)

[විප්පකතසමාදායතිකය. 1.]

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (4)

5. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (5)

6. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණතෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (6)

[විප්පකතසමාදායතිකය. 2.]

7. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ නො ඉටීමෙන් බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි"යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (7)

8. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ නො ඉටීමෙන් බැහැර යෙයි ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (8)

9. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (9)

[විප්පකතසමාදායතිකය. 3]

10. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" නති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (10)

11. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" නති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (11)

12. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" නති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" නති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (12)

13. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨිනං" නති. තස්ස භික්ඛුනො සවණන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (13)

14. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං, පච්චෙස්සං" නති බහිද්ධා කඨිනුද්ධාරං වීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරො. (14)

15. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො විප්පකතචීවරං සමාදාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" නති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං, පච්චෙස්සං" නති සම්භුණාති කඨිනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො. (15)

(විප්පකතසමාදායඡක්කං)

[විප්පකතසමාදායපණ්ණරසකං]

ආදායභාණවාරො නිට්ඨිතො.

10. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (10)

11. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (11)

12. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (12)

13. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල" යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (13)

14. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනයාගේ ඉදිරීම දක්වා බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉක්මවීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ. (14)

15. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ අඩාල සිවුර රැගෙණ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට භික්ෂූන් සමග කඨිනුද්ධාරය වේ. (15)

(විප්පකතසමාදායඡක්කය.)

[විප්පකතසමාදාය පසළොස්වර.]

ආදායභාණවාරය නිමි.

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "න පච්චෙස්සං" න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "න පච්චෙස්සං"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

7. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "න පච්චෙස්සං"න්ති සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට (සමීප විහාරයකට) ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ (යම්කිසි) තැනකින්* (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිඳී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

5. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

6. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

7. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

* අනාසාය ලභතීති යස්මිං කුලෙ චීවරං ලභිස්සාමාති ආසා අනුප්පන්නපුබ්බා, තත්‍ථ චීවරාසාය අනුප්පන්නට්ඨානෙ යත්‍ථ කත්‍ථචි ලභිස්සතීති අත්‍ථො. ආසාය න ලභතීති ආසිංසිතට්ඨානෙ න ලභතීති අත්‍ථො - විමතිවිනොදනී.

8. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "න පච්චෙස්සං"ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං"ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

9. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති "පච්චෙස්සං" ති. න පනස්ස හොති "න පච්චෙස්සං" ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

10. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති "පච්චෙස්සං" ති. න පනස්ස හොති "න පච්චෙස්සං" ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

11. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති "පච්චෙස්සං" ති. න පනස්ස හොති "න පච්චෙස්සං" ති. සො බහිසීමගතො චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං"ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

12. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති "පච්චෙස්සං" ති. න පනස්ස හොති "න පච්චෙස්සං"ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං, න පච්චෙස්සං"ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

අනාසා ද්වාදසකං[1] නිට්ඨිතං.

---

1. "දොළසකං" ම ජ සං

8. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ අසාව සිඳී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

9. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා (නැවත ඒම හෝ නො ඒම මෙනෙහි නො කොට) බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

10. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

11. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ආසා නො කළ තැනකින් (සිවුරු) ලබයි. ආසා කළ තැනින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

12. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිඳී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

අනාසා ද්වාදසකය (අනාසා පිළිබඳ වාර දොළොස) නිමි.

---

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" න්ති. සො බහිසීමගතො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින" න්ති. තස්ස එවං හොති: "යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඨිනං, ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං" න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්සං" න්ති. සො බහිසීමගතො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින" න්ති. තස්ස එවං හොති: "යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඨිනං, ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං" න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්සං" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් "පෙරලා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණතෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් "පෙරලා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් "පෙරලා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරලා එන්නෙමි" යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිඳී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

5. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරලා එන්නෙමි" යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ "ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල" යි අසයි. ඒ මහණහුට "යම් හෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. අපෙක්ෂිත-ස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

6. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ "පෙරලා එන්නෙමි" යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල" යි අසයි. ඒ මහණහුට "යම් හෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරලා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

7. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින"න්ති. තස්ස එවං හොති: "යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඨිනං, ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්ස"න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස"න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

8. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින"න්ති. තස්ස එවං හොති: "යතො තස්මිං ආවාසෙ උබ්භතං කඨිනං, ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

9. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. සො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො සුණාති: "උබ්භතං කිර තස්මිං ආවාසෙ කඨින"න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සවනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

10. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස"න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

11. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්ස" න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. සො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො "පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස"න්ති. බහිද්ධා කඨිනුද්ධාරං වීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

12. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො චීවරාසාය පක්කමති "පච්චෙස්ස"න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. ආසාය ලභති. අනාසාය න ලභති. සො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස"න්ති සම්භුණාති කඨිනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො.

ආසාද්වාදසකං නිට්ඨිතං.

---

7. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ ''පෙරළා එන්නෙමි'' යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ''ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල'' යි අසයි. ඒ මහණහුට ''යම් හෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණහුට ''මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණතෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

8. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ ''පෙරළා එන්නෙමි'' යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ''ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල'' යි අසයි. ඒ මහණහුට ''යම් හෙයකින් ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ද, මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිඳී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

9. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ ''පෙරළා එන්නෙමි'' යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ ''ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල'' යි අසයි. ඒ මහණහුට ඇසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

10. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ ''පෙරළා එන්නෙමි'' යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට ''මෙහි දී ම මේ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව සිඳී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

11. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ ''පෙරළා එන්නෙමි'' යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ ''පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි'' යි කඨිනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට (චීවරකාල) සීමා ඉක්මවීම* අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

12. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ ''පෙරළා එන්නෙමි'' යි සිවුරු ලැබීමේ ආසාවෙන් බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ලැබීමේ ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් (සිවුරු) ලබයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් නො ලබයි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ ''පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි'' යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට (සෙසු) භික්ෂූන් සමග කඨිනුද්ධාරය වේ.

ආසාද්වාදසකය (ආසා පිළිබඳ වාර දොළොස) නිමි.

---

* ''සීමාතික්කන්තිකො නාම චීවරමාසානං පරියන්තදිවසසඞ්ඛාතාය සීමාය අතික්කමනතො සඤ්ජාතො''-විමතිවිනොදනී.

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: ‘‘ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස’’න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති. ‘‘නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස’’න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: ‘‘ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස’’න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. තස්ස එවං හොති: ‘‘ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස’’න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති ‘‘න පච්චෙස්ස’’න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: ‘‘ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්ස’’න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති ‘‘න පච්චෙස්ස’’න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: ‘‘නෙවිමං චීවරං කාරෙස්ස’’න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

7. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති ‘‘න පච්චෙස්ස’’න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: ‘‘ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්ස’’න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අනපෙක්ෂිත-ස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ආසාව සිඳී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

5. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසියම් කටයුත්තක් සඳහා "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

6. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

7. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

8. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්ස" න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

9. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති "පච්චෙස්ස" න්ති. න පනස්ස හොති "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

10. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති "පච්චෙස්ස" න්ති. න පනස්ස හොති "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

11. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති "පච්චෙස්ස" න්ති. න පනස්ස හොති "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. අනාසාය ලභති. ආසාය න ලභති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

12. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො කෙනචිදෙව කරණීයෙන පක්කමති අනධිට්ඨිතෙන. නෙවස්ස හොති "පච්චෙස්ස" න්ති. න පනස්ස හොති "න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස චීවරාසා උප්පජ්ජති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරාසං පයිරුපාසිස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරාසං පයිරුපාසති. තස්ස සා චීවරාසා උපච්ඡිජ්ජති. තස්ස භික්ඛුනො ආසාවච්ඡෙදිකො කඨිනුද්ධාරො.

කරණීයද්වාදසකං නිට්ඨිතං.

8. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ආසාව සිඳී යයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

9. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඒ මහණහුට චීවරාසාව උපදී. ඒ මහණ තෙමේ ඒ චීවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථාන-යෙන් නො ලබයි. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

10. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඔහුට චීවරාසාව උපදී. හෙ තෙමේ ඒ චීවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිතස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඔහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සන්නිටුහන් කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

11. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඔහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඔහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. සීමාවෙන් බැහැර ගියා වූ ඔහුට චීවරාසාව උපදී. හෙ තෙමේ ඒ චීවරාසාව ඇසුරු කරයි. අනපෙක්ෂිස්ථානයකින් (සිවුරු) ලබයි. අපෙක්ෂිතස්ථානයෙන් නො ලබයි. ඔහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. හෙ තෙමේ ඒ සිවුර කරව යි. ඔහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

12. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ කිසි යම් කටයුත්තක් සඳහා නො ඉටා බැහැර යෙයි. ඒ මහණහුට "පෙරළා එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. ඒ මහණහුට "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ද අදහස් නො වේ. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට සිවුරු ආසාව උපදී. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කරන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ආසාව ඇසුරු කෙරෙයි. ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු ආසාව සිඳී යෙයි. ඒ මහණහුට ආසා සිඳීම ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

කරණීය ද්වාදසකය (කටයුතු පිළිබඳ වාර දෙළොස නිමි.)

---

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති චීවරපටිවිංසං අපචිනයමානො[1]. තමෙනං දිසඞ්ගතං භික්ඛූ පුච්ඡන්ති: "කහං ත්වං ආවුසො වස්සං වුත්ථො? කත්ථ ච තෙ චීවරපටිවිංසො" ති[2]. සො එවං වදෙති: "අමුකස්මිං ආවාසෙ වස්සං වුත්ථොම්හි. තත්ථ ච මෙ චීවරපටිවිංසො" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "ගච්ඡාවුසො තං චීවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ චීවරං කරිස්සාමා" ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛූ පුච්ඡති: "කහං මෙ ආවුසො චීවරපටිවිංසො ?" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "අයං තෙ ආවුසො චීවරපටිවිංසො. කහං ත්වං ගමිස්සසී ?" ති.[3] සො එවං වදෙති: "අමුකං නාම[4] ආවාසං ගමිස්සාමි, තත්ථ මෙ භික්ඛූ චීවරං කරිස්සන්තී" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "අලං ආවුසො, මා අගමාසි. මයං තෙ ඉධ චීවරං කරිස්සාමා" ති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති -පෙ- තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති -පෙ- තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති චීවරපටිවිංසං අපචිනයමානො. තමෙනං දිසඞ්ගතං භික්ඛූ පුච්ඡන්ති: "කහං ත්වං ආවුසො, වස්සං වුත්ථො? කත්ථ ච තෙ චීවරපටිවිංසො" ති. සො එවං වදෙත්: "අමුකස්මිං ආවාසෙ වස්සං වුත්ථොම්හි. තත්ථ ච මෙ චීවරපටිවිංසො" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "ගච්ඡාවුසො තං චීවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ චීවරං කරිස්සාමා" ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛූ පුච්ඡති: "කහං මෙ ආවුසො, චීවරපටිවිංසො" ? ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "අයං තෙ ආවුසො චීවරපටි-විංසො" ති. සො තං චීවරං ආදාය තං ආවාසං ගච්ඡති. තමෙනං අන්තරා මග්ගෙ භික්ඛූ පුච්ඡන්ති: "කහං ආවුසො ගමිස්සසී" ති. සො එවං වදෙති: "අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ භික්ඛූ චීවරං කරිස්සන්තී" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "අලං ආවුසො, මා අගමාසි. මයං තෙ ඉධ චීවරං කරිස්සාමා" ති. තස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

---

1 "අපචිලායමානො" ම ජ සං. විමතිවිනොදනී. අපචිනයමානො සී මු
2. "පටිවිසොති" ම ජ සං. P T S.
3. "කහං ගමිස්සසීති" ම ජ සං P T S. අ වි. නොවි. නොවි. ම නු ප
4. "අමුකංච" ම ජ සං

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිවුරු කොටස බලාපොරොත්තු වෙමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂූහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු "ඇවැත, තෝ කොහි වස් වුසුවෙහි ද ? තාගේ සිවුරු කොටස කොහිදැ" යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ අසවල් ආවාසයෙහි වස් වුසුවෙමි. මාගේ සිවුරු කොටස එහි ය" යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, යව. ඒ සිවුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිවුර කරන්නෙමු" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් "ඇවැත්නි, මාගේ සිවුරු කොටස කොහි දැ" යි භික්ෂූන් විචාරයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, මේ තාගේ සිවුරු කොටස ය. තෝ කොහි යන්නෙහි දැ" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ "අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි භික්ෂූහු මාගේ සිවුරකරන්නාහු ය" යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිවුර කරන්නෙමු" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- ඒ මහණහුට සන්ටුහන අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිවුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂූහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු "ඇවැත, තෝ කොහි වස් වුසුවෙහි ද ? තාගේ සිවුරු කොටස කොහි දැ ?" යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ "අසවල් ආවාසයෙහි වස් වුසුවෙමි. මාගේ සිවුරු කොටස එහි ය" යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, යව. ඒ සිවුර ගෙණ එව. අපි තාගේ සිවුර මෙහි දී කරන්නෙමු" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් "ඇවැත්නි, මාගේ සිවුරු කොටස කොහි දැ ?" යි භික්ෂූන් විචාරයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, තාගේ මේ සිවුරු කොටසැ" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. භික්ෂූහු අතරමග දී "ඇවැත, කොහි යන්නෙහි දැ" යි ඔහු විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ "අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි දී භික්ෂූහු මාගේ සිවුර කරන්නාහ ය" යි මෙසේ කියයි. ඒ මහණහු "ඇවැත, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී ඔබගේ සිවුර කරන්නෙමු" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

5 භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති චීවරපටිවිංසං අපවිනයමානො. තමෙනං දිසඞ්ගතං භික්ඛූ පුච්ඡන්ති: "කහං ත්වං ආවුසො වස්සං වුත්ථො? කත්ථ ච තෙ චීවරපටිවිංසො" ති. සො එවං වදෙති: "අමුකස්මිං ආවාසෙ වස්සං වුත්ථොම්හි. තත්ථ ච මෙ චීවරපටිවිංසො" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "ගච්ඡාවුසො. තං චීවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ චීවරං කරිස්සාමා" ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛූ පුච්ඡති: "කහං මෙ ආවුසො චීවරපටිවිංසො" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "අයං තෙ ආවුසො චීවරපටිවිංසො" ති. සො තං චීවරං ආදාය තං ආවාසං ගච්ඡති. තමෙනං අන්තරාමග්ගෙ භික්ඛූ පුච්ඡන්ති: "කහං ආවුසො, ගමිස්සසී?" ති. සො එවං වදෙති: "අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ භික්ඛූ චීවරං කරිස්සන්තී" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "අලං ආවුසො, මා ආගමාසි. මයං තෙ ඉධ චීවරං කරිස්සාමා" ති. තස්ස එවං හොති: "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

6. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති -පෙ- "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

7. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති චීවරපටිවිංසං අපවිනයමානො. තමෙනං දිසඞ්ගතං භික්ඛූ පුච්ඡන්ති: "කහං ත්වං ආවුසො වස්සං වුත්ථො? කත්ථ ච තෙ චීවරපටිවිංසො" ති. සො එවං වදෙති: "අමුකස්මිං ආවාසෙ වස්සං වුත්ථොම්හි. තත්ථ ච මෙ චීවරපටිවිංසො" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "ගච්ඡාවුසො. තං චීවරං ආහර. මයං තෙ ඉධ චීවරං කරිස්සාමා" ති. සො තං ආවාසං ගන්ත්වා භික්ඛූ පුච්ඡති: "කහං මෙ ආවුසො චීවරපටිවිංසො" ති. තෙ එවං වදෙන්ති: "අයං තෙ ආවුසො චීවරපටිවිංසො" ති. සො තං චීවරං ආදාය තං ආවාසං ගච්ඡති. තස්ස තං ආවාසං ගතස්ස එවං හොති: "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

8. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති -පෙ- "නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

9. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො දිසඞ්ගමිකො පක්කමති -පෙ- "ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස" න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

අපවිනයනවකං[1] නිට්ඨිතං.

---

1 "අපවිනායනවකං" සී මු. "අපවිලායනනවකං" ම ඡ සං.

5. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිවුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂූහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු "ඇවැත, ඔබ කොහි වස් වුසුවෙහි ද ? තාගේ සිවුරු කොටස කොහි දැ ?" යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ "අසවල් ආවාසයෙහි වස් වුසුවෙමි. මාගේ සිවුරු කොටස එහි ය" යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, යව. ඒ සිවුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී තාගේ සිවුර කරන්නෙමු" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් "ඇවැත, මාගේ සිවුරු කොටස කොහි දැ"? යි භික්ෂූන් විචාරත්. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, මේ තාගේ සිවුරු කොටසැ" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. භික්ෂූහු අතරමග දී "ඇවැත, කොහි යන්නෙහි දැ ?" යි ඒ මහණහු විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ "අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි දී භික්ෂූහු මාගේ සිවුර කරන්නාහු ය" යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, කම් නැත. නො යව. අපි මෙහි දී තාගේ සිවුර කරන්නෙමු" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සනිටුහන අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

6. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

7. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ සිවුරු කොටස පතමින් බැහැර යෙයි. භික්ෂූහු දිශා ගියා වූ ඒ මහණහු "ඇවැත, තෝ කොහි වස් වුසුවෙහි ද ? ඔබගේ සිවුරු කොටස කොහි දැ ?" යි විචාරත්. ඒ මහණ තෙමේ "අසවල් ආවාසයෙහි වස් වුසුවෙමි. මාගේ සිවුරු කොටස එහි ය" යි මෙසේ කියයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, යව. ඒ සිවුර ගෙණ එව. අපි මෙහි දී තාගේ සිවුර කරන්නෙමු" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයට ගොස් "ඇවැත, මාගේ සිවුරු කොටස කොහිදැ ?" යි භික්ෂූන් විචාරයි. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, මේ ඔබගේ සිවුරු කොටසැ" යි මෙසේ කියත්. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර ගෙණ ඒ ආවාසයට යෙයි. ඒ ආවාසයට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

8. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි. ඒ මහණහුට සනිටුහන අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

9. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ දිශා යනුයේ -පෙ- බැහැර යෙයි. -පෙ- "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

අපවිනය නවකය (සිවුරු කොටස අපෙක්ෂා කිරීම පිළිබඳ වාර නවය) නිමි.

---

1. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො ඵාසුවිහාරිකො චීවරං ආදාය පක්කමති ''අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, පච්චෙස්ස'' න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස'' න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස භික්ඛුනො නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

2. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො ඵාසුවිහාරිකො චීවරං ආදාය පක්කමති ''අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, පච්චෙස්ස''න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''නෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස'' න්ති. තස්ස භික්ඛුනො සන්නිට්ඨානන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

3. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො ඵාසුවිහාරිකො චීවරං ආදාය පක්කමති ''අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති. වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, පච්චෙස්ස''න්ති. තස්ස බහිසීමගතස්ස එවං හොති: ''ඉධෙවිමං චීවරං කාරෙස්සං. න පච්චෙස්ස''න්ති. සො තං චීවරං කාරෙති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නස්සති. තස්ස භික්ඛුනො නාසනන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

4. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො ඵාසුවිහාරිකො චීවරං ආදාය පක්කමති ''අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති. අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, පච්චෙස්ස'' න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො ''පච්චෙස්සං, පච්චෙස්ස''න්ති බහිද්ධා කඨිනුද්ධාරං වීතිනාමෙති. තස්ස භික්ඛුනො සීමාතික්කන්තිකො කඨිනුද්ධාරො.

5. භික්ඛු අත්ථතකඨිනො ඵාසුවිහාරිකො චීවරං ආදාය පක්කමති ''අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති. වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, අමුකං නාම ආවාසං ගමිස්සාමි. තත්ථ මෙ ඵාසු භවිස්සති, වසිස්සාමි. නො චෙ මෙ ඵාසු භවිස්සති, පච්චෙස්ස'' න්ති. සො බහිසීමගතො තං චීවරං කාරෙති. සො කතචීවරො ''පච්චෙස්සං. පච්චෙස්ස'' න්ති සම්භුණාති කඨිනුද්ධාරං. තස්ස භික්ඛුනො සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො.

ඵාසුවිහාරපඤ්චකං නිට්ඨිතං.

---

1. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිවුර ගෙණ "අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුට සිවුර නිම කිරීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

2. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිවුර ගෙණ "අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම් අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මේ සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණහුට සන්නිටුහන අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

3. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිවුර ගෙණ "අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො, වන්නේ නම් පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණහුට "මෙහි දී ම මේ සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. ඒ මහණහුගේ කරණු ලබන්නා වූ ඒ සිවුර නැසෙයි. ඒ මහණහුට නැසීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

4. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිවුර ගෙණ "අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනයාගේ ඉදිරීම තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඒ මහණහුට සීමාව ඉකුත්වීම අවසන් කොට ඇති කඨිනුද්ධාරය වේ.

5. ඇතිරූ කඨින ඇති මහණ තෙමේ පහසු විහරණ කැමැත්තේ සිවුර ගෙණ අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, අසවල් ආවාසයට යන්නෙමි. එහි මට පහසු වන්නේ නම්, වසන්නෙමි. මට පහසු නො වන්නේ නම්, පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. බැහැර සීමාවකට ගියා වූ ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇති ඒ මහණ තෙමේ "පෙරළා එන්නෙමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ. ඒ මහණහුට සෙසු භික්ෂූන් සමග කඨිනුද්ධාරය වේ.

ඵාසුවිහාරපඤ්චකය (පහසු විහරණය පිළිබඳ වාර පස) නිමි.

1. ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ, කඨිනස්ස පළිබොධා. ද්වෙ අපළිබොධා. කතමෙ ච භික්ඛවෙ, ද්වෙ කඨිනස්ස පළිබොධා? ආවාසපළිබොධො ච චීවරපළිබොධො ච. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, ආවාසපළිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු වසති වා තස්මිං ආවාසෙ, සාපෙක්ඛො වා පක්කමති "පච්චෙස්ස" න්ති, එවං ඛො භික්ඛවෙ, ආවාසපළිබොධො හොති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, චීවරපළිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො චීවරං අකතං වා හොති විප්පකතං වා චීවරාසා වා අනුපච්ඡින්නා. එවං ඛො භික්ඛවෙ, චීවරපළිබොධො හොති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, ද්වෙ කඨිනස්ස පළිබොධා.

2. කතමෙ ච භික්ඛවෙ ද්වෙ කඨිනස්ස අපළිබොධා? ආවාසඅපළිබොධො ච චීවරඅපළිබොධො ච. කථඤ්ච භික්ඛවෙ, ආවාසඅපළිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු පක්කමති තම්හා ආවාසා චත්තෙන වන්තෙන මුත්තෙන අනපෙක්ඛො[1] "න පච්චෙස්ස" න්ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ, ආවාසඅපළිබොධො හොති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ චීවරඅපළිබොධො හොති? ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො චීවරං කතං වා හොති නට්ඨං වා විනට්ඨං වා දඩ්ඪං වා චීවරාසා වා උපච්ඡින්නා. එවං ඛො භික්ඛවෙ, චීවරඅපළිබොධො හොති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, ද්වෙ කඨිනස්ස අපළිබොධා" ති.

කඨිනක්ඛන්ධකො නිට්ඨිතො සත්තමො.

---

1 "අනපෙක්ඛත" P T S

මහණෙනි, කඨිනය පිළිබඳ මේ පළිබොධ කරුණු දෙකක් වේ. මේ පළිබොධ නො වන කරුණු දෙකක් වේ. මහණෙනි, කඨිනයාගේ පළිබොධ කරුණු දෙක කවරේ ද ? ආවාසපළිබොධය ද චීවරපළිබොධය ද යන මේ යි. මහණෙනි, ආවාසපළිබොධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙහි හෝ වෙසේ. බලාපොරොත්තු සහිත වූයේ හෝ "පෙරළා එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. මහණෙනි, මේ ආවාසපළිබොධය වේ. මහණෙනි, චීවරපළිබොධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණහුගේ සිවුර නො කරණ ලද්දේ හෝ අඩාල කරණ ලද්දේ හෝ වේ. සිවුරු ආසාව නො සිඳුනී හෝ වේ. මහණෙනි, මේ චීවරපළිබොධය වේ. මහණෙනි, කඨිනයාගේ මේ පළිබොධ දෙක ය.

2. මහණෙනි, කඨිනය පිළිබඳ පළිබොධ නො වන කරුණු දෙක කවරේ ද ? ආවාසඅපළිබොධය ද චීවරඅපළිබොධය ද යන මේ යි. මහණෙනි, ආවාසඅපළිබොධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ ඒ ආවාසයෙන් හළ සිතින් දුරු කළ සිතින් මුදා හළ සිතින් අපෙක්‍ෂා රහිත වූයේ "පෙරළා නො එන්නෙමි" යි බැහැර යෙයි. මහණෙනි, මේ ආවාසඅපළිබොධය යි. මහණෙනි, චීවරඅපළිබොධය කෙසේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණහුගේ සිවුර කරණ ලද්දේ හෝ නැසුනේ හෝ වැනැසුනේ හෝ දැවුනේ හෝ වේ. සිවුරු ආසාව සිඳුනී හෝ වේ. මහණෙනි, මේ චීවරඅපළිබොධය වේ. මහණෙනි, කඨිනයාගේ මේ අපළිබොධ කරුණු දෙක ය.

සත්වන කඨිනක්ඛන්ධකය නිමි.

ඉමම්හි ඛන්ධකෙ වත්ථූ ද්වාදස. පෙය්‍යාලමුඛානි එකසතං අට්ඨාරස.

තස්ස උද්දානං:

තිංසපාවෙය්‍යකා භික්ඛූ සාකෙතුක්කණ්ඨිතා වසුං,
වස්සං වුත්ථොකපුණ්ණෙහි අගමුං[1] ජිනදස්සනං.

ඉදං වත්ථු කඨිනස්ස කප්පිස්සන්ති ච පඤ්චකා,
අනාමන්තාසමාදානං[2] තථෙව ගණභොජනං.

යාවදත්ථඤ්ච උප්පාදො අත්ථතානං භවිස්සති,
ඤත්ති එවත්ථතඤ්චෙව එවඤ්චෙව අනත්ථතං.

උල්ලිඛා[3] ධොවනා චෙව විචාරණඤ්ච ඡෙදනං,
බන්ධනොවට්ටිකණ්ඩුසදළ්හීකම්මානුවාතකා[4].

පරිභණ්ඩං ඔවට්ටෙය්‍යං[5] මද්දනා නිමිත්තකථා[6].
කුක්කුසන්නිධි නිස්සග්ගි න කප්පඤ්ඤත්‍ර තෙ තයො.

අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චාතිරෙකෙ සඤ්ඡින්නෙන[7] සමණ්ඩලි,
නාඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලා සම්මා නිස්සීමට්ඨොනුමොදති;
කඨිනං අනත්ථතං හොති එවං බුද්ධෙන දෙසිතං.

අහතාකප්පපිලොතී පංසුපාපණිකාය ච,
අනිමිත්තා පරිකථා අකුක්කු ච අසන්නිධි.

අනිස්සග්ගි කප්පකතො[8] තථා තිචීවරෙණ ච,
පඤ්චකෙ වාතිරෙකෙ වා ඡින්නෙන සමණ්ඩලීකතෙ[9].

පුග්ගලස්සත්ථාරා සම්මා සීමට්ඨො අනුමොදති,
එවං කඨිනත්ථරණං උබ්භාරස්සට්ඨමාතිකා:

පක්කමනන්ති නිට්ඨානං සන්නිට්ඨානඤ්ච නාසනං,
සවණං ආසාවච්ඡෙදී සීමා සඋබ්භාරට්ඨමී.

කතචීවරමාදාය "න පච්චෙස්ස" න්ති ගච්ඡති,
තස්ස තං කඨිනුද්ධාරො හොති පක්කමනන්තිකො.

ආදාය චීවරං යාති නිස්සීමෙ ඉදං චින්තයි:
"කාරෙස්සං, න පච්චෙස්ස"න්ති නිට්ඨානෙ කඨිනුද්ධාරො.

ආදාය නිස්සීමං නෙව "න පච්චෙස්ස" න්ති මානසො.
තස්ස තං කඨිනුද්ධාරො සන්නිට්ඨානන්තිකො භවෙ.

ආදාය චීවරං යාති නිස්සීමෙ ඉදං[10] චින්තයි:
"කාරෙස්සං න පච්චෙස්ස"න්ති කයිරං තස්ස නස්සති,
තස්ස තං කඨිනුද්ධාරො භවති නාසනන්තිකො.

---

1. "ආගමුං" සී මු. 1. 2. "අනාමන්තා අසමාචාරා" ම ජ ස. P T S
3. "උල්ලිඛි" ම ජ සං. P T S. 4. "දළ්හීකම්මානුවාතිකා" ම ජ සං. P T S
5. "ඔවද්ධෙය්‍යං" ම ජ සං. 6. "නිමිත්තං කථා" ම ජ සං.
7. "සංඡින්නෙන" නොවි ම නු ප. 8. "කප්පකතෙ" ම ජ සං. P T S.
9. "ඡින්නසමණ්ඩලීකතෙ" P T S. නොවි.
10. "ඉධ" P T S. අවි.

මේ ඛන්ධකයෙහි වස්තූහු දොළොසෙකි. පෙය්‍යාලමුඛයෝ එක්සිය අටළොසෙකි.

එහි උද්දානය (වස්තුනාමාවලිය) මෙසේ යː-

තිසක් පාවානුවර වැසි භික්ෂූහු කලකිරුණෝ සාකෙතනුවර වස් විසූහ. වස් වැස නිම කළෝ දිය පිරුණු සිවුරුවලින් යුක්ත ව බුදුරජුන් දැකීමට ගියහ

කඨිනය පැණවීමට මෙය වස්තු විය. කඨිනය අතුළ මහණුන්ට අනාමන්තචාරය, අසමාදානචාරය, එසේ ම ගණභෝජනය, යාවදත්ථචීවරය, තත්‍රුප්පාදචීවරය යන පස කැප වේ. ඤත්තිය ද, මෙසේ අතුරණ ලද්දේ, මෙසේ නො අතුරණ ලද්දේ - යනු ද,

නූල් ගැසීම, සේදීම, චීවරවිචාරණය, සිඳීම, බැඳීම, දික් මැහුම් මැසීම, හිස් හූ බැඳීම, දළහිකර්මය, පිට නුවා ඇල්ලීම, ඇතුල් නුවා ඇල්ලීම-

ආගන්තුකපත්‍ර දීම, පඬු පෙවීම, නිමිති කීම, පරිකථා, තාවකාලිකවස්ත්‍රය, සන්නිධි වස්ත්‍රය, නිසගිවස්ත්‍රය, කප්බිඳු නො තැබූ සිවුර, සඟළසිවුර උතුරුසඟසිවුර අඳනාසිවුර යන තුන් සිවුරු හැර ඇතිරීම-

සිඳීමෙන් මැඩිලි සහිත කරණලද අතු පසක් හෝ පසින් වැඩි අතු ඇති සිවුර හැර, පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීම හැර, මනා කොට අතුරණ ලද්ද වස් සීමාවෙන් බැහැර වූවෙක් අනුමෝදන් වේ ද, කඨිනය නො අතුරණ ලදූ යි බුදුරජුන් විසින් මෙසේ දෙසනා කරණ ලද්දේ ය.

අළුත් වස්ත්‍රය, වරක් දෙවරක් සේදූ වස්ත්‍රය, රෙදි කැබලිවලින් කළ සිවුර, පංසුකූල සිවුර, කඩපිළෙන් අවුලා ගත් වතින් කළ සිවුර, නිමිති නො කිරීමෙන් ලත් සිවුර, පරිකථා නො කිරීමෙන් ලත් සිවුර, නො තැවුකැලි සිවුර, සන්නිධි නො කළ සිවුර-

නිසගි නො වූ සිවුර, කප්බිඳු තැබූ සිවුර, තුන් සිවුරෙන් එක් සිවුරක්, සිඳින ලද මැඩිලි සහිත වූ පසක් හෝ වැඩියක් හෝ අතු ඇති සිවුර-

පුද්ගලයකුගේ ඇතිරීම, මනා කොට ඇතිරීම වස් සීමාවෙහි සිටියේ අනුමෝදන් වේ ද, මෙසේ කඨිනයාගේ ඇතිරීම වේ. උද්ධරණය පිළිබඳ මාතෘකා අටෙකි:

පක්කමනන්තිකය, නිට්ඨානන්තිකය, සන්නිට්ඨානන්තිකය, නාසනන්තිකය, සවණන්තිකය, ආසාවච්ඡේදිකය, සීමාතික්කන්තිකය, අට වැනි සඋබ්භාරය යන මේ ය.

“පෙරළා නො එන්නෙමි” යි කළ සිවුර ගෙණ යයි. ඔහුගේ ඒ කඨිනුද්ධාරය පක්කමනන්තික නම් වේ.

සිවුර ගෙණ යෙයි. සීමාවෙන් බැහැර “සිවුර කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙය සිතී. ඒ නිට්ඨානන්තිකකඨිනුද්ධාරය වේ.

සිවුර ගෙණ බැහැර ගියේ “සිවුර නො කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි සිත් ඇත්තේ වේ. ඔහුගේ ඒ කඨිනුද්ධාරය සන්නිට්ඨානන්තික නම් වේ.

සිවුර ගෙණ බැහැර යෙයි. සිවුර “කරවන්නෙමි. පෙරළා නො එන්නෙමි” යි මෙය සිතී. ඔහුගේ කරණු ලබන සිවුර නැසේ. ඔහුගේ ඒ කඨිනුද්ධාරය නාසනන්තික නම් වේ.

ආදාය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති චීවරං,
කතචීවරො සුණාති උබ්භතං කඨිනං තහිං;
තස්ස තං කඨිනුද්ධාරො භවති සවණන්තිකො.

ආදාය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති චීවරං,
කතචීවරො බහිද්ධා නාමෙති කඨිනුද්ධාරං[1];
තස්ස තං කඨිනුද්ධාරො සීමාතික්කන්තිකො භවෙ.

ආදාය යාති පච්චෙස්සං බහි කාරෙති චීවරං,
කතචීවරො පච්චෙස්සං සම්භොති කඨිනුද්ධාරං;
තස්ස තං කඨිනුද්ධාරො සහ භික්ඛූහි ජායති.

ආදාය ච සමාදාය සත්ත සත්ත විධා ගති,[2]
පක්කමනන්තිකා නත්ථි ඡක්කෙ[3] විප්පකතා[4] ගති.

ආදාය නිස්සීමගතං කාරෙස්සං ඉති ජායති,
නිට්ඨානං සන්නිට්ඨානඤ්ච නාසනඤ්ච ඉමෙ තයො.

ආදාය න පච්චෙස්සන්ති බහි සීමෙ කරොමිති,
නිට්ඨානං සන්නිට්ඨානම්පි නාසනම්පි ඉමෙ තයො;
අනධිට්ඨිතෙන නෙවස්ස හෙට්ඨා තීණි නයා විධි.

ආදාය යාති පච්චෙස්සං බහි සීමෙ කරොමිති,
න පච්චෙස්සන්ති කාරෙති නිට්ඨානෙ කඨිනුද්ධාරො.

සන්නිට්ඨානං නාසනඤ්ච සවණං සීමාතික්කමො[5],
සහ භික්ඛූහි ජායෙථ එවං පණ්ණරසා ගති[6].

සමාදාය විප්පකතා සමාදාය පුනා තථා,
ඉමෙතෙ චතුරො වාරා සබ්බෙ පණ්ණරසා විධි[7].

අනාසාය ච ආසාය කරණීයො ච තෙ තයො,
නයතො තං විජානෙය්‍ය තයො ද්වාදස ද්වාදස.

අපවිනා නව වෙත්ථ[8] ඵාසු පඤ්චවිධා තහිං,
පළිබොධා අපළිබොධා උද්දානං නයතො කතන්ති.

---

1. "කඨිනුද්ධාරං" ම ජ සං. "කඨිනුද්ධාරා" ම නු ප.
2. "සත්ත සත්ත විධීයති" තො වි.
3. "ඡට්ඨෙ" සී මු. "ඡක්කා" P T S. 4. "විප්පකතෙ" ම ජ සං. සී මු
5. "සවනසීමාතික්කමා" ම ජ සං. P T S. "සවනාසීමතික්කමා" ම නු ප. "සවනං සීමතික්කමො" තො වි.
6. "පණ්ණරසං ගති" ම ජ සං P T S. ම නු ප. අ වි. තො වි
7. "පණ්ණරසවිධි" ම ජ සං. P T S.
8. "අපවිලාතා නවෙත්ථ" ම ජ සං. "අපවිලායමානෙව" සි.

"පෙරළා එන්නෙමි" යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුර ඇත්තේ "ඒ ආවාසයෙහි කඨිනය උදුරණ ලද්දේ ල" යි අසයි. ඔහුගේ ඒ කඨිනුද්ධාරය සවණන්තික නම් වේ.

"පෙරළා එන්නෙමි" යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇත්තේ කඨිනුද්ධාරය තෙක් බැහැර කල් ගෙවයි. ඔහුගේ ඒ කඨිනුද්ධාරය සීමාතික්කන්තික නම් වන්නේ ය.

"පෙරළා එන්නෙමි" යි සිවුර ගෙණ යයි. පිටත දී සිවුර කරවයි. කළ සිවුරු ඇත්තේ "පෙරළා එන්නෙමි" යි කඨිනුද්ධාරයට පැමිණේ. ඔහුගේ ඒ කඨිනුද්ධාරය භික්ෂූන් සමග හට ගණියි.

ආදායසත්තක ය, සමාදායසත්තක ය යි කඨිනුද්ධාර ක්‍රමය සත සත දෙකක් වේ. ෂට්කවාර දෙකෙහි පක්කමනන්තිකකඨිනුද්ධාරය නැත්තේ ය. විප්පකතය (අඩාල සිවුර) එහි ගතිය (යෙදෙන ක්‍රමය) වේ.

සිවුර ගෙණ ගොස් බැහැර සීමාවකදී කරමි යි" මෙසේ නිට්ඨානන්තික, සන්නිට්ඨානන්තික, නාසනන්තික ය යි කඨිනුද්ධාර තුණක් උපදී.

සිවුර ගෙණ "වස් විසූ වෙහෙරට නැවත නො යන්නෙමි. බැහැර සීමාවෙක සිවුර කරන්නෙමි" යි මෙයින් ද, නිට්ඨානන්තික, සන්නිට්ඨානන්තික, නාසනන්තික යන තුන් විධිය දක්වන ලදී. යට දැක්වූ මේ තුණ "එන්නෙමි හෝ නො එන්නෙමි" යි නො ඉටීම හා යෙදීමෙන් ද කඨිනුද්ධාර විධි තුණක් වේ.

අඩාල සිවුර ගෙණ "බැහැර සීමාවෙහි කරමි. පෙරළා එන්නෙමි" යි යේ ද "නැවැත නො එන්නෙමි" යි එහි දී සිවුර කෙරේ ද, මෙසේ නිට්ඨානන්තික කඨිනුද්ධාරය වේ.

සන්නිට්ඨානන්තිකය, නාසනන්තිකය, සවණන්තිකය, සීමාතික්කන්තිකය, භික්ෂූන් සමග වන සඋබ්භාරය ද යි මෙසේ (යට කී තික තුණ සමග) කඨිනුද්ධාර පසළොසෙක් වේ.

සමාදායපණ්ණරසක ය, නැවැත විප්පකතචීවරයාගේ එසේ ම ආදාය සමාදායපණ්ණරසක දෙකෙක, යන මේ සතර වාරයෝ ම පසළොස් විධි ඇත්තෝ ය.

අනාසාය, ආසාය, කරණීය යන ඒ තුණෙහි, ආසාද්වාදසක, අනාසාද්වාදසක, කරණීයද්වාදසක යි ක්‍රම විසින් ද්වාදසක තුණ තුණ දන්නේ ය.

මෙහි අපවිනයෝ නවයකි. එහි ඵාසුවිහාරයෝ පස් වැදෑරුම් ය. පළිබොධ අපළිබොධයෝ ද වෙති. මෙසේ නය වසයෙන් උද්දානය කරණ ලදී.

8

චීවරක්ඛන්ධකං

---

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා **රාජගහෙ** විහරති **වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ**. තෙන ඛො පන සමයෙන **වෙසාලී** ඉද්ධා චෙව හොති ඵීතා ච[1]. බහුජනා[2] ආකිණ්ණමනුස්සා. සුභික්ඛා ච. සත්ත ච පාසාදසහස්සානි සත්ත ච පාසාදසතානි සත්ත ච පාසාදා. සත්ත ච කූටාගාරසහස්සානි සත්ත ච කූටාගාරසතානි සත්ත ච කූටාගාරානි. සත්ත ච ආරාමසහස්සානි සත්ත ච ආරාමසතානි සත්ත ච ආරාමා. සත්ත ච පොක්ඛරණීසහස්සානි සත්ත ච පොක්ඛරණීසතානි සත්ත ච පොක්ඛරණියො. **අම්බපාලී** ච[3] ගණිකා අභිරූපා හොති දස්සනීයා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්නාගතා. පදක්ඛිණා[4] නච්චෙ ච ගීතෙ ච වාදිතෙ ච. අභිසටා[5] අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං[6] මනුස්සානං. පඤ්ඤාසාය ච රත්තිං ගච්ඡති. තාය ච වෙසාලී භීයොසොමත්තාය උපසොභති.

2. අථ ඛො රාජගහිකො[7] නෙගමො වෙසාලිං අගමාසි කෙනචිදෙව කරණීයෙන. අද්දසා ඛො රාජගහිකො නෙගමො වෙසාලිං ඉද්ධඤ්චෙව ඵීතඤ්ච බහුජනං ආකිණ්ණමනුස්සං සුභික්ඛඤ්ච, සත්ත ච පාසාදසහස්සානි සත්ත ච පාසාදසතානි සත්ත ච පාසාදෙ, සත්ත ච කූටාගාරසහස්සානි සත්ත ච කූටාගාරසතානි සත්ත ච කූටාගාරානි, සත්ත ච ආරාමසහස්සානි සත්ත ච ආරාමසතානි සත්ත ච ආරාමෙ, සත්ත ච පොක්ඛරණීසහස්සානි සත්ත ච පොක්ඛරණීසතානි සත්ත ච පොක්ඛරණියො, **අම්බපාලිං** ච ගණිකං අභිරූපං දස්සනීයං පාසාදිකං පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්නාගතං, පදක්ඛිණං නච්චෙ ච ගීතෙ ච වාදිතෙ ච, අභිසටං අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං, පඤ්ඤාසාය ච රත්තිං ගච්ඡන්තිං, තාය ච වෙසාලිං භීයොසොමත්තාය උපසොභිතං[8].

3. අථ ඛො රාජගහිකො නෙගමො වෙසාලියං තං කරණීයං තීරෙත්වා පුනදෙව රාජගහං පච්චාගඤ්ඡි. යෙන රාජා මාගධො සෙනියො **බිම්බිසාරො** තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: "වෙසාලී දෙව, ඉද්ධා චෙව ඵීතා ච. බහුජනා ආකිණ්ණමනුස්සා. සුභික්ඛා ච. සත්ත ච පාසාදසහස්සානි සත්ත ච පාසාදසතානි සත්ත ච පාසාදා. සත්ත ච කූටාගාරසහස්සානි සත්ත ච කූටාගාරසතානි සත්ත ච කූටාගාරානි. සත්ත ච ආරාමසහස්සානි සත්ත ච ආරාමසතානි සත්ත ච ආරාමා. සත්ත ච පොක්ඛරණීසහස්සානි සත්ත ච පොක්ඛරණීසතානි සත්ත ච පොක්ඛරණියො. අම්බපාලී ච ගණිකා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්නාගතා. පදක්ඛිණා නච්චෙ ච ගීතෙ ච වාදිතෙ ච. අභිසටා අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං. පඤ්ඤාසාය ච රත්තිං ගච්ඡති. තාය ච වෙසාලී භීයොසොමත්තාය උපසොභති. සාධු දෙව, මයම්පි ගණිකං වුට්ඨාපෙය්‍යාමා" ති[9]. "තෙන හි භණෙ, තාදිසං[10] කුමාරිං ජානාථ[11], යං තුම්හෙ තාදිසං ගණිකං වුට්ඨාපෙය්‍යාථා" ති.

---

1. "ඵීතා" ම ජ සං. 2. "බහුජනා ච ආකිණ්ණමනුස්සා ච සුභික්ඛා ච" ම ජ සං.
3. "අම්බපාලිකා" P T S. 4. "පදක්ඛා" සි. ම ජ සං.
5. "අභිසමා" ම නු ප. 6. "අත්ථිකානං අත්ථිකානං" ම ජ සං. අට්ඨකථා.
7. "රාජගහතො" ම ජ සං. P T S 8. "උපසොභන්තිං" ම ජ සං.
9. "වුට්ඨාපෙස්සාමාති" ම ජ සං. 10. "තාදිසිං" ම ජ සං. P T S.
11. "ජානාසි" P T S.

8

චීවරක්ඛන්ධකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ **රජගහනුවර කලන්දක-නිවාප** නම් වූ **වෙළුවනාරාමයෙහි** වැඩ වාසය කරණ සේක. ඒ කාලයෙහි **වෙසාලි** නගරය සමෘද්ධ වූයේ ද සැපතින් පිරී ගියේ ද වේ. බොහෝ ජනයන් ඇත්තේ මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත්තේ සුව සේ ලැබිය හැකි භික්ෂා ඇත්තේ ද වේ. සත්දහස්සත්සිය සතක් ප්‍රාසාදයෝ ද වෙත්. සත්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද වෙත්. සත්දහස්සත්සිය සතක් ආරාම ද වෙත්. සත්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද වෙත්. **අම්බපාලි** ගණිකාව ද මනා රූ ඇත්තී දකුම් කලු ය. ප්‍රසාදජනක වූවා උතුම් වූ වර්ණසෞන්දර්‍ය්‍යයෙන් යුක්ත වූවා වේ. නැටීමෙහි ද ගී කීමෙහි ද වැයීමෙහි ද සමත් වූවා වේ. ප්‍රයොජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත යන ලද්දී ය. රැයකට කහවණු පණසක් ගෙණ යෙයි. ඇය කාරණ කොට වෙසාලිය බොහෝ සෙයින් හොබියි.

2. එකල්හි රජගහනුවර වැසි නෙලෙඹි සමූහයක් තෙමේ කිසියම් කටයුත්තක් නිසා වෙසාලියට ගියේ ය. රජගහ නුවර වැසි නෙලෙඹියෝ සමෘද්ධිමත් වූ සම්පූර්ණ වූ බොහෝ ජනයා ඇති මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත් සුව සේ ලැබිය හැකි භික්ෂා ඇති, සත්දහස්සත්සියසතක් ප්‍රාසාද ද, සත්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද, සත්දහස්සත්සියසතක් ආරාම ද, සත්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද, මනා රූ ඇති දකුම්කලු වූ ප්‍රසාද-ජනක වූ උතුම් වූ, වර්ණසම්පත්තියෙන් යුත් නැටීමෙහි ගැයීමෙහි වැයීමෙහි දක්ෂ වූ, ප්‍රයොජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත එළඹෙන, රැයකට කහවණු පණසක් ගෙණ යන්නා වූ (=අය කරණ) අම්බපාලි ගණිකාව ද, ඇය නිසා බොහෝ සෙයින් හොබනා වූ වෙසාලිය ද දුටුවෝ ය.

3. ඉක්බිති රජගහ නුවර වැසි නෙලෙඹි සමූහය වෙසාලියෙහි ඒ කටයුත්ත අවසන් කොට නැවත රජගහ නුවරට පෙරළා ආයේ ය. මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේය. ගොස් මගධෙශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජුහට "දෙවයන් වහන්ස, වෙසාලිය සමෘද්ධිමත් ය. සම්පූර්ණ ය. බොහෝ ජනයා ඇත්තී ය. මිනිසුන්ගෙන් ගැවසී ගත්තී ය. සුවසේ ලැබිය හැකි භික්ෂා ද ඇත්තී ය. සත්දහස්සත්සියසතක් ප්‍රාසාදයෝ ද වෙත්. සත්දහස්සත්සියසතක් කුළුගෙවල් ද වෙත්. සත්දහස්සත්සිය-සතක් ආරාමයෝ ද වෙත්. සත්දහස්සත්සියසතක් පොකුණු ද වෙත්. අම්බපාලි ගණිකාව ද මනා රූ ඇත්තී ය. දකුම්කලු ය. ප්‍රසාදජනක ය. උතුම් වූ වර්ණසම්පත්තියෙන් යුක්ත ය. නැටීමෙහි ගැයීමෙහි වැයීමෙහි දක්ෂ ය. ප්‍රයොජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් වෙත එළඹෙන ලද්දී ය. රැයකට පණසක් ගෙණ යයි. (=අය කරයි). ඇය නිසා වෙසාලිය බොහෝ සෙයින් හොබනී ය. දෙවයන් වහන්ස, අපිත් ගණිකාවක තබන්නෙමු නම්, යෙහෙකැ" යි කීයේ ය. "කොලෙනි, එසේ නම්, තෙපි එබඳු වූ යම් ගණිකාවක තබන්නහු නම්, එබඳු වූ කුමාරිකාවක සොයා දනිවූ" යි රජතෙම කී ය.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ **සාලවතී** නාම කුමාරිකා[1] අභිරූපා හොති දස්සනීයා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්නාගතා. අථ ඛො රාජගහිකො නෙගමො සාලවතිං කුමාරිං ගණිකං වුට්ඨාපෙසි. අථ ඛො සාලවතී ගණිකා න චිරස්සෙව පදක්ඛිණා අහොසි නච්චෙ ච ගීතෙ ච වාදිතෙ ච. අභිසටා අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං. පටිසතෙන ච රත්තිං ගච්ඡති.

5. අථ ඛො සාලවතී ගණිකා න චිරස්සෙව ගබ්භිනී අහොසි. අථ ඛො සාලවතියා ගණිකාය එතදහොසි: "ඉත්ථී ඛො ගබ්භිනී පුරිසානං අමනාපා හොති[2]. සචෙ මං කොචි ජානිස්සති: 'සාලවතී ගණිකා ගබ්භිනී'ති සබ්බො මෙ සක්කාරො පරිහායිස්සති[3]. යන්නූනාහං ගිලානං පටිවෙදෙය්‍ය"න්ති. අථ ඛො සාලවතී ගණිකා දොවාරිකං ආණාපෙසි: "මා භණෙ දොවාරික, කොචි පුරිසො පාවිසි. යො ච මං පුච්ඡති, ගිලානාති පටිවෙදෙහී"ති. "එවං අය්‍යෙ"ති ඛො සො දොවාරිකො සාලවතියා ගණිකාය පච්චස්සොසි. අථ ඛො සාලවතී ගණිකා තස්ස ගබ්භස්ස පරිපාකමන්වාය පුත්තං විජායි. අථ ඛො සාලවතී ගණිකා දාසිං ආණාපෙසි: "හන්ද ජෙ, ඉමං දාරකං කත්තරසුප්පෙ පක්ඛිපිත්වා නීහරිත්වා සඞ්කාරකූටෙ ඡඩ්ඩෙහී"ති. "එවං අය්‍යෙ"ති ඛො සා දාසී සාලවතියා ගණිකාය පටිස්සුත්වා තං දාරකං කත්තරසුප්පෙ පක්ඛිපිත්වා නීහරිත්වා සඞ්කාරකූටෙ ඡඩ්ඩෙසි.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන **අභයො**[4] රාජකුමාරො කාලස්සෙව රාජුපට්ඨානං ගච්ඡන්තො අද්දස තං දාරකං කාකෙහි සම්පරිකිණ්ණං. දිස්වාන මනුස්සෙ පුච්ඡි: "කිං එතං භණෙ, කාකෙහි සම්පරිකිණ්ණ"න්ති. "දාරකො දෙවා"ති. "ජීවති භණෙ"ති. "ජීවති දෙවා"ති. "තෙන හි භණෙ, තං දාරකං අම්හාකං අන්තෙපුරං නෙත්වා ධාතීනං දෙථ පොසෙතු"න්ති. "එවං දෙවා"ති ඛො තෙ මනුස්සා අභයස්ස රාජකුමාරස්ස පටිස්සුත්වා තං දාරකං අභයස්ස රාජකුමාරස්ස අන්තෙපුරං නෙත්වා ධාතීනං අදංසු "පොසෙථා"ති. තස්ස ජීවතී ති **"ජීවකො"** ති නාමං අකංසු. කුමාරෙන පොසාපිතො ති **"කොමාරභච්චො"** ති නාමං අකංසු.

7. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො න චිරස්සෙව විඤ්ඤුතං පාපුණි. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො යෙන අභයො රාජකුමාරො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා අභයං රාජකුමාරං එතදවොච: "කා මෙ දෙව, මාතා? කො පිතා"ති. "අහම්පි ඛො තෙ භණෙ ජීවක, මාතරං න ජානාමි. අපිචාහං තෙ පිතා. මයාසි[5] පොසාපිතො"ති. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස එතදහොසි: "ඉමානි ඛො රාජකුලානි න සුකරානි අසිප්පෙන උපජීවිතුං. යන්නූනාහං සිප්පං සික්ඛෙය්‍ය"න්ති.

1. "කුමාරී" ම ජ සං. P T S.
2. "අමනාපා" ම ජ සං. P T S.
3. "හායිස්සති" ම ජ සං.
4. "අභයො නාම" ම ජ සං. P T S.
5. "මයාපි" P T S.

4. ඒ කාලයෙහි රජගහ නුවර **සාලවතී** නම් කුමාරිකා තොමෝ මනා රූ ඇත්තී ය. දැකුම්කලු ය. ප්‍රසාදජනක ය. උතුම් වූ වර්ණසම්පත්ති-යෙන් යුක්ත වූවා වේ. එහෙයින් රජගහනුවර වැසි කෛලෙඹිසමූහය සාලවතී කුමරිය ගණිකාවක කොට තැබීය. ඉක්බිති සාලවතී ගණිකාව නො බෝ දවසකින් ම නැටීමෙහි ගැයීමෙහි වැයීමෙහි දක්‍ෂ වූවා ප්‍රයොජන ඇති ඇති මිනිසුන් විසින් එළඹෙන ලද්දී ය. රැයකට කහවණු සියය බැගින් ගෙණ යයි.

5. ඉක්බිති සාලවතී ගණිකාව නො බෝ කලකින් ම ගැබිනී වූවා ය. එකල්හි සාලවතී ගණිකාවට ''ස්ත්‍රිය ගැබිනී වූවා පුරුෂයන්ගේ මන නො වඩන්නී ය. 'සාලවතී ගණිකාව ගැබිනී වූවා' යි ඉදින් කිසිවෙක් මා දන්නේ නම්, මාගේ සියලු සත්කාරය පිරිහෙන්නේ ය. මම ගිලන්මි' යි දන්වන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ'' යි සිත් වි ය. ඉක්බිති සාලවතී ගණිකාව ''කොල දොරටුපාලය, කිසි පුරුෂයෙක් (මා වෙත) නො පැමිණේවා. යමෙක් මා ගැණ විචාරා නම්, ගිලන් වූවා යි දන්වාලව'' යි දොරටු පාලයාට අණ කළා ය. ඒ දොරටුපල්තෙමේ ''ආයසීාවෙනි, එසේ ය'' යි සාලවතී ගණිකාවට පිළිවදන් දුන්නේ ය. ඒ අතර සාලවතී ගණිකාව ඒ දරුගැබ මේරීමට පැමිණීමෙන් පුතකු වැදුවා ය. එකල්හි සාලවතී ගණිකාව ''කෙල්ල මේ දරුවා දිරූ කුල්ලෙක බහා කසලගොඩෙක ලව'' යි දැසියට අණ කළා ය. ''ආයසීාව, එසේ ය'' යි ඒ දැසිය සාලවතී ගණිකාවට පිළිවදන් දී ඒ දරු දිරූ කුල්ලෙක බහා ගෙණ ගොස් කසලගොඩෙක බැහුවා ය.

6. ඒ වේලෙහි **අභයරාජකුමාර** තෙමේ කලින් ම (=උදෑසනින්) රාජොපස්ථානයට යන්නේ කවුඩන් විසින් වට කර ගත් ඒ දරු දුටුයේ ය. දැක ''කොලෙනි, කවුඩන් විසින් වට කර ගත් මෙය කුමක් දැ'' යි මිනිසුන් විචාළේ ය. ''දෙවයන් වහන්ස, දරුවෙක''. ''කොලෙනි, ජීවත් වේ ද?''. ''දෙවයන් වහන්ස, ජීවත් වේ''. ''කොලෙනි, එසේ නම් ඒ දරු අපගේ අන්තඃපුරයට ගෙණ ගොස් පොෂණය කරන්නට කිරිමවුන්ට දෙවු''. ''දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය'' යි ඒ මිනිස්සු අභයරාජකුමාරයාහට පිළිවදන් දී ඒ දරු අභයරාජකුමාරයාගේ අන්තඃපුරයට ගෙණ ගොස් ''(මේ දරු) පොෂණය කරවු'' යි කිරිමවුන්ට දුන්හ. ඒ දරුවාට ජීවත් වේ යි යන අරුතෙන් **''ජීවක''** යි නම් කළහ. අභයකුමරුන් විසින් පොෂණය කරණ ලද්දේ නු යි **''කොමාරභච්ච''** යි නම් කළහ.

7. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ නො බෝ කලකින් ම නුවණැතිබවට පැමිණියේ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ අභයරාජකුමාරයන් වෙත ගියේ ය. ගොස්, ''දෙවයන් වහන්ස, මාගේ මව කවරී ද ? පියා කවරෙක් දැ'' යි අභයරාජකුමාරයන්ගෙන් ඇසී ය. ''සගය, ජීවකය, මම ද තාගේ මව ගැණ නො දනිමි. එහෙත් මම තාගේ පියා වෙමි. මා විසින් පොෂණය කරවන ලද්දෙහි ය'' යි. එකල්හි ජීවක කොමාර-භච්චයාහට ''මේ රාජකුලයෝ ශිල්ප නුගතකු විසින් (ශිල්ප නො ඉගෙණ) ඇසුරු කොට ජීවත් වන්නට සුකර නො වෙත්. මම ශිල්ප ඉගෙණ ගන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ'' යි සිත් වි ය.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන **තක්කසිලායං**[1] දිසාපාමොක්ඛො වෙජ්ජො පටිවසති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො අභයං රාජකුමාරං අනාපුච්ඡා යෙන තක්කසිලා[2] යෙන සො වෙජ්ජො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං වෙජ්ජං එතදවොච: "ඉච්ඡාමහං ආචරිය, සිප්පං සික්ඛිතු" න්ති. "තෙන හි භණෙ ජීවක, සික්ඛස්සූ" ති.

9. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො බහුඤ්ච ගණ්හාති. ලහුඤ්ච ගණ්හාති. සුට්ඨු ච උපධාරෙති. ගහිතඤ්චස්ස න පමුස්සති[3]. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස සත්තන්නං වස්සානං අච්චයෙන එතදහොසි: "අහං ඛො බහුඤ්ච ගණ්හාමි. ලහුඤ්ච ගණ්හාමි. සුට්ඨු ච උපධාරෙමි. ගහිතඤ්ච මෙ න පමුස්සති. සත්ත ච මෙ වස්සානි අධීයන්තස්ස නයිමස්ස සිප්පස්ස අන්තො පඤ්ඤායති. කදා ඉමස්ස සිප්පස්ස අන්තො පඤ්ඤායිස්සතී" ති.

10. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො යෙන සො වෙජ්ජො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං වෙජ්ජං එතදවොච: "අහං ඛො ආචරිය, බහුඤ්ච ගණ්හාමි. ලහුඤ්ච ගණ්හාමි. සුට්ඨු ච උපධාරෙමි. ගහිතඤ්ච මෙ න පමුස්සති. සත්ත ච මෙ වස්සානි අධීයන්තස්ස නයිමස්ස සිප්පස්ස අන්තො පඤ්ඤායති. කදා ඉමස්ස සිප්පස්ස අන්තො පඤ්ඤායිස්සතී" ති. "තෙන හි භණෙ, ජීවක, ඛණිත්තිං ආදාය තක්කසිලාය සමන්තා යොජනං ආහිණ්ඩිත්වා[4] යං කිඤ්චි අභෙසජ්ජං පස්සෙය්‍යාසි තං ආහරා" ති. "එවං ආචරියා" ති ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො තස්ස වෙජ්ජස්ස පටිස්සුත්වා ඛණිත්තිං ආදාය තක්කසිලාය සමන්තා යොජනං ආහිණ්ඩන්තො න කිඤ්චි අභෙසජ්ජං අද්දස.

11. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො යෙන සො වෙජ්ජො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං වෙජ්ජං එතදවොච: "ආහිණ්ඩන්තොම්හි ආචරිය, තක්කසිලාය සමන්තා යොජනං. න කිඤ්චි අභෙසජ්ජං අද්දස" න්ති. "සික්ඛිතොසි[5] භණෙ ජීවක, අලං තෙ එත්තකං ජීවිකායා" ති. තස්ස ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස පරිත්තං පාථෙය්‍යං පාදාසි.

12. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො තං පරිත්තං පාථෙය්‍යං ආදාය යෙන රාජගහං තෙන පක්කාමි. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස තං පරිත්තං පාථෙය්‍යං අන්තරාමග්ගෙ සාකෙතෙ පරික්ඛයං අගමාසි. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස එතදහොසි: "ඉමෙ ඛො මග්ගා කන්තාරා අප්පොදකා අප්පභක්ඛා න සුකරා අපාථෙය්‍යෙන ගන්තුං. යන්නූනාහං පාථෙය්‍යං පරියෙසෙය්‍ය" න්ති.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන **සාකෙතෙ** සෙට්ඨිභරියාය සත්තවස්සිකො සීසාබාධො හොති. බහූ මහන්තා මහන්තා දිසාපාමොක්ඛා වෙජ්ජා ආගන්ත්වා නාසක්ඛිංසු අරොගං[6] කාතුං. බහුං හිරඤ්ඤං ආදාය අගමංසු. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො සාකෙතං පවිසිත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡි: "කො භණෙ, ගිලානො? කං තිකිච්ඡාමී" ති. "එතිස්සා ආචරිය, සෙට්ඨිභරියාය සත්තවස්සිකො සීසාබාධො. ගච්ඡ ආචරිය, සෙට්ඨිභරියං තිකිච්ඡාහී" ති.

---

1 "තක්කසීලායං" ම ජ සං.

2. "යෙන තක්කසීලා තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන තක්කසීලා යෙන වෙජ්ජො තෙනුපසඞ්කමි" ම ජ සං. P T S. අ වි. ම නු ප. තො වි.

3. "සම්මුස්සති" ම ජ සං.

4 "ආහිණ්ඩන්තො" ම ජ සං P T S.

5. "සුසික්ඛිතොසි" ම ජ සං.

6. "ආරොගං" සී මු.

8. ඒ කාලයෙහි **තක්සලා** නුවර දිසාපාමොක් වෙදෙක් වාසය කරයි. ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ අභයරාජකුමාරයා නො විචාරා ම තක්සලා නුවර ඒ වෙදා වෙත ගියේ ය. ගොස් "ආචාර්ය්‍ය තුමනි, මම ශිල්ප ඉගෙණීමට කැමැත්තෙමි" යි ඒ වෙදාට කීයේ ය. "සගය ජීවකය, එසේ නම් උගණුව" යි.

9 එතැන් සිට ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ බොහෝ උගණියි. වහා ද උගණියි. මනා කොට දරයි. ඔහු විසින් උගත් දෙය නො නැසේ. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්චයාහට සත්වසක් ඉක්ම ගිය පසු "මම බොහෝ කොට උගණිමි. වහා ද උගණිමි. මනා කොට දරමි. මා විසින් උගත් දෙය ද නො නැසේ. සත්වසක් මුළුල්ලෙහි හදුරන්නා වූ මට මේ ශිල්පයාගේ කෙළවරෙක් නො පෙණේ. කවදා මේ ශිල්පයාගේ කෙළවර පෙණෙන්නේ දැ" යි සිත් වි ය.

10. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ ඒ වෙදා වෙත ගියේ ය. ගොස් ඒ වෙදාට "ආචාර්ය්‍යයන් වහන්ස, මම බොහෝ කොට ද උගණිමි. වහා ද උගණිමි. මනා කොට දරමි. මා විසින් උගත් දෙය ද නො නැසේ. සත්අවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි හදුරන්නා වූ මට මේ ශිල්පයාගේ කෙළවරෙක් නො පෙණේ. කවර කලෙක මේ ශිල්පයාගේ කෙළවරෙක් පෙණෙන්නේ දැ" යි කීයේ ය. "ජීවකය, එසේ නම් (බිම කණින) යවුලක් ගෙණ තක්සලා නුවර හාත්පස යොදුනක් ඇවිද බෙහෙත් නො වන්නා වූ යම් කිසිවක් දක්නෙහි ද, එය ගෙණ එව". "ආචාර්ය්‍යයන් වහන්ස, එසේ ය" යි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ ඒ වෙදාට පිළිවදන් දී යවුලක් ගෙණ තක්සලා නුවර හාත්පස යොදුනක් ඇවිදින්නේ බෙහෙත් නො වූ කිසිවක් නො දුටුයේ ය.

11. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ ඒ වෙදා වෙත ගියේ ය. ගොස් ඒ වෙදාට "ආචාර්ය්‍යයන් වහන්ස, තක්සලා නුවර හාත්පස යොදුනක් ඇවිද්දෙම් වෙමි. බෙහෙත් නො වූ කිසිවක් නො දුටුවෙමි" යි කීයේ ය. "සගය ජීවකය, වෙදකම්හි හික්මුනේ වෙහි. තට ජීවත් වන්නට මෙතෙක් පමණැ" යි කියා ඒ ජීවක කොමාරභච්චයාහට සවල්ප වූ මගවියදමක් දුන්නේ ය.

12. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ සවල්ප වූ ඒ මගවියදම ගෙණ රජගහනුවර බලා නික්ම ගියේ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්චයාගේ සවල්ප වූ ඒ මගවියදම අතර මග සාකෙතනුවර දී නිමාවට ගියේ ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්චයාහට "මේ කතරමග දිය නැත්තේ ය. කෑම නැත්තේ ය. මගවියදම නැතු ව යෑම පහසු නො වේ. (එහෙයින්) මම මගවියදම් සොයන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි සිත් වි ය.

13. එකල්හි **සාකෙත** නුවර සිටුබිරිඳට සත් වසක් පැවැති හිස-රුජාවෙක් වේ. ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් (බෙහෙත් කළෝ ද) ඇය රොග නැත්තියක කරන්නට නො පොහොසත් වූහ. (එහෙත්) බොහෝ මසුරන් ගෙණ ගියහ. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ සාකෙත නුවරට පැමිණ මිනිසුන් ගෙන් "සගයෙනි, (මෙහි) කවරෙක් ගිලන් වූයේ වේ ද ? කවරකුට පිළියම් කරම් දැ ?" යි විචාළේ ය. "ආචාර්ය්‍යයෙනි, මේ සිටු බිරිඳට සත්අවුරුද්දක් පවත්නා හිසරුදවක් තිබේ. ආචාර්ය්‍යයෙනි, යනු මැනවි. ඒ සිටුබිරිඳට පිළියම් කරව" යි කීහ.

14. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො යෙන සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා දොවාරිකං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ භණෙ දොවාරික, සෙට්ඨිභරියාය පාවද" "වෙජ්ජො අය්‍යෙ, ආගතො. සො තං දට්ඨුකාමො" ති. "එවං ආචරියා" ති ඛො සො දොවාරිකො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස පටිස්සුත්වා යෙන සෙට්ඨිභරියා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා සෙට්ඨිභරියං එතදවොච: "වෙජ්ජො අය්‍යෙ, ආගතො. සො තං දට්ඨුකාමො" ති. "කීදිසො භණෙ දොවාරික, වෙජ්ජො" ති. "දහරකො අය්‍යෙ" ති. "අලං භණෙ දොවාරික, කිං මෙ දහරකො වෙජ්ජො කරිස්සති? බහූ මහන්තා මහන්තා දිසාපාමොක්ඛා වෙජ්ජාපි[1] ආගන්ත්වා නාසක්ඛිංසු අරොගං කාතුං. බහුං හිරඤ්ඤං ආදාය අගමංසූ" ති.

15. අථ ඛො සො දොවාරිකො යෙන ජීවකො කොමාරභච්චො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "සෙට්ඨිභරියා ආචරිය, එවමාහ: 'අලං භණෙ දොවාරික, කිං මෙ දහරකො වෙජ්ජො කරිස්සති? බහූ මහන්තා මහන්තා දිසාපාමොක්ඛා වෙජ්ජාපි ආගන්ත්වා නාසක්ඛිංසු අරොගං කාතුං. බහුං හිරඤ්ඤං ආදාය අගමංසූ" ති.

16. "ගච්ඡ භණෙ දොවාරික, සෙට්ඨිභරියාය පාවද:– වෙජ්ජො අය්‍යෙ, එවමාහ: මා කිරය්‍යෙ, පුරෙ කිඤ්චි අදාසි. යදා අරොගා හොසි, තදා යං ඉච්ඡෙය්‍යාසි, තං දජ්ජෙය්‍යාසී" ති. "එවං ආචරියා" ති ඛො සො දොවාරිකො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස පටිස්සුත්වා යෙන සෙට්ඨිභරියා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා සෙට්ඨිභරියං එතදවොච: "වෙජ්ජො අය්‍යෙ, එවමාහ: මා කිරය්‍යෙ, පුරෙ කිඤ්චි අදාසි. යදා අරොගා හොසි, තදා යං ඉච්ඡෙය්‍යාසි, තං දජ්ජෙය්‍යාසී" ති. "තෙන හි භණෙ දොවාරික, වෙජ්ජො ආගච්ඡතූ" ති. "එවං අය්‍යෙ" ති ඛො සො දොවාරිකො සෙට්ඨිභරියාය පටිස්සුත්වා යෙන ජීවකො කොමාරභච්චො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "සෙට්ඨිභරියා තං ආචරිය, පක්කොසතී" ති.

17. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො යෙන සෙට්ඨිභරියා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා සෙට්ඨිභරියාය විකාරං සල්ලක්ඛෙත්වා සෙට්ඨිභරියං එතදවොච: "පසතෙන මෙ[2] අය්‍යෙ, සප්පිනා අත්ථො" ති. අථ ඛො සෙට්ඨිභරියා ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස පසතං සප්පිං දාපෙසි. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො තං පසතං සප්පිං නානාභෙසජ්ජෙහි නිප්පචිත්වා සෙට්ඨිභරියං මඤ්චකෙ උත්තානං නිපජ්ජාපෙත්වා[3] නත්ථුතො අදාසි. අථ ඛො තං සප්පිං නත්ථුතො දින්නං මුඛතො උග්ගඤ්ඡි. අථ ඛො සෙට්ඨිභරියා පටිග්ගහෙ නිට්ඨුභිත්වා[4] දාසිං ආණාපෙසි: "හන්ද ජෙ, ඉමං සප්පිං පිචුනා ගණ්හාහී" ති.

18. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස එතදහොසි: "අච්ඡරියං[5], යාව ලූඛායං ඝරණී, යත්‍ර හි නාම ඉමං ඡඩ්ඩනීයධම්මං සප්පිං පිචුනා ගාහාපෙස්සති. බහුකානි ච මෙ මහග්ඝානි මහග්ඝානි[6] භෙසජ්ජානි උපගතානි. කිම්පිමායඞ්කිඤ්චි[7] දෙය්‍යධම්මං දස්සතී" ති.

1. "වෙජ්ජා" ම ඡ සං.
2. "පසතෙන" ම ඡ සං. PTS. අ වි. ජ වි.
3. "නිපාතෙත්වා" ම ඡ සං.
4. "නුට්ඨුභිත්වා" PTS.
5. "අච්ඡරියං වත භො" සී.
6. "මහග්ඝානි" ම ඡ සං.
7. "කිම්පිමා යං කාඤ්චි" සී.

14. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ සිටුගැහැවිහුගේ ගෙට ගියේ ය. ගොස් දොරටුපාලයාහට "සගය, දොරටුපාලය, යව. 'ආර්යාවෙනි, වෙදෙක් ඇවිත් සිටි යි. ඒ වෙද ඔබ දකිනු කැමැත්තේ ය' යි සිටුබිරිඳට කියව" යි අණ කෙළේ ය. "ආචාර්යයෙනි, එසේ ය" යි ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරභච්චයාහට පිළිවදන් දී සිටුබිරිඳ වෙත ගියේ ය. ගොස්, "ආර්යාවෙනි, වෙදෙක් ඇවිත් සිටි යි. ඒ වෙද ඔබ දකිනු කැමැත්තේ ය" යි සිටුබිරිඳට දැන්වී ය. "සගය, දොරටුපාලය, වෙද කෙබඳු ද"?. "ආර්යාවෙනි, තරුණය". "සගය, දොරටුපාලය, වැඩෙක් නැත. තරුණ වෙදෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද? ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු ද අවුත් (මා) සුවපත් කරන්නට අසමර්ථ වූහ. බොහෝ මසුරන් ගෙණ ගියහ".

15. ඉක්බිති ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරභච්චයා වෙත ගියේ ය. ගොස් "ආචාර්යයෙනි, සිටු බිරිඳ 'සගය දොරටුපාලය, වැඩෙක් නැත. තරුණ වූ වෙදෙක් මට කුමක් කරන්නේ ද, ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු ද අවුත් (මා) සුවපත් කරන්නට අසමර්ථ වූහ. බොහෝ මසුරන් ගෙණ ගියහ යි කියා" යි ජීවක කොමාරභච්චයාහට දැන්වී ය.

16. "සගය, දොරටුපාලය, යව. ආර්යාවෙනි, පිළියම් කිරීමට පෙර කිසිවක් නො දේවා. යම් කලෙක සුවපත් වෙහි ද, එකල්හි යමක් (දෙනු) කැමැත්තෙහි නම්, එය දෙන්නෙහි' යි ආර්යාවෙනි, වෙද මෙසේ කියා යි සිටු බිරිඳට කියව". "ආචාර්යයෙනි එසේය" යි ඒ දොරටුපාල තෙමේ ජීවක කොමාරභච්චයාහට පිළිවදන් දී සිටු බිරිඳ වෙත ගියේ ය. ගොස් "ආර්යාවෙනි, වෙද මෙසේ කියයි: ආර්යාවෙනි, පිළියම් කිරීමට පෙර කිසිවක් නො දේවා. යම් කලෙක සුවපත් වෙහි ද, එකල්හි යමක් (දෙනු) කැමැත්තෙහි නම්, එය දෙන්නෙහි" යි සිටුබිරිඳට කීයේ ය. "සගය, දොරටුපාලය, එසේ නම් වෙද ඒවා" යි. "ආර්යාවෙනි, එසේ ය" යි ඒ දොරටුපාල තෙමේ සිටුබිරිඳට පිළිවදන් දී ජීවක කොමාරභච්චයා වෙත ගියේ ය. ගොස් "ආචාර්යයෙනි, සිටුබිරිඳ ඔබ කැඳවා" යි ජීවක කොමාරභච්චහට දැන්වී ය.

17. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ සිටුබිරිඳ වෙත ගියේ ය. ගොස් සිටුබිරිඳගේ රෝගය සලකා "ආර්යාවෙනි, මට පතක් පමණ ගිතෙල් වුව මනා" යි සිටුබිරිඳට කීයේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිඳ ජීවක කොමාරභච්චයාහට පතක් පමණ ගිතෙල් දෙවූ ය. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ ඒ පතක් පමණ ගිතෙල් නොයෙක් බෙහෙත් හා (මුසු කොට) පිස සිටුබිරිඳ ඇඳෙහි උඩුකුරු කොට හොවා නස්‍යය කෙළේ ය. එකල්හි නැහැයට වත් කළ ඒ ගිතෙල් මුවින් පිට වූයේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිඳ බඳුනෙක කාරා දමා "කෙල්ල, මේ ගිතෙල් පුළුන්රොදකින් ගණුව" යි දැසියට අණ කළා ය.

18. එවේලෙහි ජීවක කොමාරභච්චයාහට "පුදුමයෙකි! මේ ගෙහඹුව ඉතා ලොභ ඇත්තී ය. යම් හෙයකින් මැ මේ හළයුතු ගිතෙල පුළුන් රොදකින් ගන්වා ලූ ද, එ හෙයිනි. මාගේ ඉතා අගනා වූ බොහෝ බෙහෙත් ද (මැට) වැය විය. මෝ යම් කිසි දෙයධර්මයක් කිම මට දෙන්නී"දැයි මේ සිත් විය.

19 අථ ඛො සා සෙට්ඨිභරියා **ජීවකස්ස** කොමාරභච්චස්ස විකාරං සල්ලක්ඛෙත්වා ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "කිස්ස ත්වං ආචරිය, විමනොසී" ති. "ඉධ මෙ එතදහොසි: අච්ඡරියං යාවලූඛායං ඝරණී, යත්‍ර හි නාම ඉමං ජහනීයධම්මං සප්පිං පිචුනා ගාහාපෙස්සති. බහුකානි ච මෙ මහග්ඝානි මහග්ඝානි භෙසජ්ජානි උපගතානි. කිම්පිමායඞ්කිඤ්චි දෙය්‍යධම්මං දස්සතී" ති. "මයං ඛො ආචරිය, අගාරිකා[1] නාම උපජානාමෙතස්ස සඤ්ඤමස්ස. වරමෙතං සප්පි දාසානං වා කම්මකරානං වා පාදබ්භඤ්ජනං වා පදීපකරණෙ වා ආසිත්තං. මා ත්වං ආචරිය, විමනො අහොසි. න තෙ දෙය්‍යධම්මො හායිස්සතී" ති.

20. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො සෙට්ඨිභරියාය සත්තවස්සිකං සීසාබාධං එකෙනෙව නත්ථුකම්මෙන අපකඩ්ඪි. අථ ඛො සෙට්ඨිභරියා අරොගා සමානා ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස චත්තාරි සහස්සානි පාදාසි. පුත්තො "මාතා මෙ අරොගාපිතා" ති[2] චත්තාරි සහස්සානි පාදාසි. සුණිසා "සස්සු මෙ අරොගාපිතා" ති චත්තාරි සහස්සානි පාදාසි. සෙට්ඨිගහපති "භරියා මෙ අරොගාපිතා" ති චත්තාරි සහස්සානි පාදාසි දාසඤ්ච අස්සරථඤ්ච.

21. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො තානි සොළසසහස්සානි ආදාය දාසඤ්ච දාසිඤ්ච අස්සරථඤ්ච යෙන රාජගහං තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන රාජගහං යෙන **අභයො** රාජකුමාරො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා අභයං රාජකුමාරං එතදවොච: "ඉදං මෙ දෙව, පඨමකම්මං සොළසසහස්සානි දාසො ච දාසී ච අස්සරථො ච. පතිගණ්හාතු මෙ දෙවො පොසාවනික" න්ති. "අලං භණෙ ජීවක, තුය්හෙව හොතු. අම්හාකඤ්ඤෙව අන්තෙපුරෙ නිවෙසනං මාපෙහී" ති. "එවං දෙවා" ති ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො අභයස්ස රාජකුමාරස්ස පටිස්සුත්වා අන්තෙපුරෙ නිවෙසනං[3] මාපෙසි.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස **බිම්බිසාරස්ස** භගන්දලාබාධො හොති. සාටකා ලොහිතෙන මක්ඛීයන්ති. දෙවියො දිස්වා උප්පණ්ඩෙන්ති: "උතුනී'දානි දෙවො. පුප්ඵං දෙවස්ස උප්පන්නං. න චිරං[4] දෙවො විජායිස්සතී" ති. තෙන රාජා මඞ්කු හොති.

23. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො අභයං රාජකුමාරං එතදවොච: "මය්හං ඛො භණෙ අභය, තාදිසො ආබාධො. සාටකා ලොහිතෙන මක්ඛීයන්ති. දෙවියො දිස්වා[5] උප්පණ්ඩෙන්ති: "උතුනී'දානි දෙවො. පුප්ඵං දෙවස්ස උප්පන්නං. න චිරං දෙවො විජායිස්සතී" ති. "ඉඞ්ඝ භණෙ අභය, තාදිසං වෙජ්ජං ජානාහි යො මං තිකිච්ඡෙය්‍යා" ති. "අයං දෙව, අම්හාකං ජීවකො වෙජ්ජො තරුණො භද්‍රකො. සො දෙවං තිකිච්ඡිස්සති" ති. "තෙන හි භණෙ අභය, ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙහි. සො මං තිකිච්ඡිස්සතී" ති.

1. "ආගාරිකා" ම ජ සං. ජ චි. 2. "ආරොගාපිතාති" ම ජ සං. PTS.
3. "අභයස්ස රාජකුමාරස්ස අන්තෙපුරෙ නිවෙසනං" ම ජ සං.
4. "නචිරස්සෙව" සී. PTS. 5. "මං දිස්වා" ම ජ සං. PTS

19. ඉක්බිති ඒ සිටුබිරිඳ ජීවක කොමාරභච්චයාගේ විකාරය (කලකිරීම) සලකා "ආචාර්‍යයීයෙනි, ඔබ කුමක් නිසා නො සතුටු ද?" යි ජීවක කොමාරභච්චයා විචාළා ය. "පුදුමයෙකි! මේ ගෙහඹුව ඉතා ලොභ ඇත්තී ය. යම් හෙයකින් මැ මේ හළයුතු ගිතෙල පුලුන් රොදෙකින් ගන්වා ලූ ද, එහෙයිනි. මාගේ ඉතා අගනා බොහෝ බෙහෙත් ද (මැට) වැය විය. මෝ මට යම්කිසි දෙයධර්මයක් (මිලක්) කිම දෙන්නී දැයි මෙහි මට මේ අදහස වී ය" යි හෙතෙමේ කී ය. "ඇදුර, අපි ගිහි ගෙයි වසන්නමෝ සකසුරුවමෙහි (රැක්මෙහි) අනුසස් දනුම්හ. මේ ගිතෙල් දාසයන්ගේ ද කම්කරුවන්ගේ ද පය ගැල්වීමට හෝ පහනක් දැල්වීමෙහි දී වත් කරණ ලද්දේ හෝ යහපත් ය. ඇදුර, ඔබ නො සතුටු නො වන්න. ඔබට දියයුතු දේ නො අඩු වන්නේ ය" යි ඕ තොමෝ කීය.

20. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ සිටුබිරිඳගේ සත් වසක් පැවැති හිසරුදාව එක ම නස්‍යකර්මයෙන් දුරු කෙළේ ය. ඉක්බිති සිටුබිරිඳ සුවපත් වූවා ජීවක කොමාරභච්චයාහට සාරදහසක් දුන්නී ය. පුත්‍රයා ද "මාගේ මවු නීරොග කරණ ලද්දැ" යි සාරදහසක් දුන්නේ ය. යෙහෙළිය "මගේ නැන්දා නීරොග කරණ ලද්දැ" යි සාරදහසක් දුන්නී ය. සිටුගැහැවි තෙමේ "මගේ බිරිඳ නීරොග කරණ ලද්දැ" යි සාරදහසක් ද දාසයකු ද දාසියක ද අශ්වරථයක් ද දුන්නේ ය.

21. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ ඒ සොළොස් දහසත් දාසයාත් දාසියත් අශ්වරථයත් ගෙණ රජගහනුවර බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙළින් රජගහනුවරට ගොස් අභය රාජකුමාරයා වෙත එළඹියේ ය. එළඹ "දේවයන් වහන්ස, රන් සොළොස් දහසක් ද දාසයෙක් ද දාසියක් ද අශ්වරථයක් ද යන මෙතෙක් මගේ පළමු වෙදකමෙන් ලැබුනේ ය. දෙවයන් වහන්සේ මා වැඩූ පොෂාවනික මිලයට මෙය පිළිගන්නා සේක්වා" යි අභයරාජකුමාරයාහට කීයේ ය. "සගය ජීවකය, කම් නැත. මේ තට ම වේවා. අපගේ ම නුවර තුළ ගෙයක් ගොඩ නගව" යි. "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ අභයරාජකුමාරයාහට පිළිවදන් දී ඇතුල්නුවර ගෙයක් ගොඩ නැංවී ය.

22. ඒ කාලයෙහි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට භගන්දරාබාධය වේ. සළු ලෙයින් තැවරුණේ වේ. බිසෝවරු දැක "දැන් රජ තෙමේ උතුනී වේ. රජුට ඔසප් උපනා. නො බෝ කලකින් රජ තෙමේ වදන්නේ ය" යි වෙහෙසත්. (කවටබස් කියත්.) එයින් රජ තෙමේ මංකු (=තෙද රහිත ව ලජ්ජිත) වේ.

23. එකල්හි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ අභයරාජකුමාරයාහට "සගය අභය, මට මෙබඳු රොගයෙක් වේ. සළු ලෙයින් වැකී යයි. බිසෝවරු දැක 'දැන් රජ තෙමේ මල්වර ඇත්තේ වේ. රජුට ඔසප් උපනා. රජ තෙමේ නොබෝ කලකින් වදන්නේ ය' යි කවටකම් කෙරෙත්. "සගය, අභය, යමෙක් මට පිළියම් කරන්නේ ද, එබඳු වෙදකු දනුව" යි රජතෙමේ කියේ ය. "දේවයන් වහන්ස, අපගේ මේ ජීවක වෙද තෙමේ තරුණ ය. භද්‍ර ය. (=කලණ ගුණ ඇත්තේ ය.) හෙතෙමේ දෙවයන් වහන්සේට පිළියම් කරන්නේ ය." (රජතෙමේ) "සගය අභය, එසේ නම් ජීවක වෙදුට අණ කරව. හෙතෙමේ මට පිළියම් කරන්නේ ය" යි කී ය.

24. අථ ඛො අභයො රාජකුමාරො ජීවකං කොමාරභච්චං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ භණෙ ජීවක, රාජානං තිකිච්ඡාහී" ති. "එවං දෙවා" ති ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො අභයස්ස රාජකුමාරස්ස පටිස්සුත්වා නඛෙන භෙසජ්ජං ආදාය යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: "ආබාධං[1] දෙව, පස්සාමා" ති.

25. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස භගන්දලාබාධං එකෙනෙව ආලෙපෙන අපකඩ්ඪි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො අරොගො සමානො පඤ්ච ඉත්ථිසතානි සබ්බාලඞ්කාරං භූසාපෙත්වා[2] ඔමුඤ්චාපෙත්වා පුඤ්ජං කාරාපෙත්වා ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "එතං භණෙ ජීවක, පඤ්චන්නං ඉත්ථිසතානං සබ්බාලඞ්කාරං තුය්හං හොතූ" ති. "අලං දෙව, අධිකාරං මෙ දෙවො සරතූ" ති. "තෙන හි භණෙ ජීවක, මං උපට්ඨහ. ඉත්ථාගාරඤ්ච බුද්ධපමුඛඤ්ච සඞ්ඝ" න්ති[3]. "එවං දෙවා" ති ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චස්සොසි.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහිකස්ස සෙට්ඨිස්ස සත්තවස්සිකො සීසාබාධො හොති. බහූ මහන්තා මහන්තා දිසාපාමොක්ඛා වෙජ්ජා ආගන්ත්වා නාසක්ඛිංසු අරොගං කාතුං. බහුං හිරඤ්ඤං ආදාය අගමංසු. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චක්ඛාතො හොති. එකච්චෙ වෙජ්ජා එවමාහංසු: "පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සතී" ති. එකච්චෙ වෙජ්ජා එවමාහංසු: "සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සතී" ති.

27. අථ ඛො රාජගහිකස්ස නෙගමස්ස එතදහොසි: "අයං ඛො සෙට්ඨිගහපති බහුකාරො[4] රඤ්ඤො චෙව නෙගමස්ස ච. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චක්ඛාතො. එකච්චෙ වෙජ්ජා එවමාහංසු: 'පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සතී' ති. එකච්චෙ වෙජ්ජා එවමාහංසු: 'සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සතී' ති. අයඤ්ච රඤ්ඤො ජීවකො වෙජ්ජො තරුණො භද්‍රකො. යන්නූන මයං රාජානං ජීවකං වෙජ්ජං යාචෙය්‍යාම සෙට්ඨිං ගහපතිං තිකිච්ඡිතු" න්ති.

28. අථ ඛො රාජගහිකො නෙගමො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: "අයං දෙව, සෙට්ඨිගහපති බහුකාරො දෙවස්ස චෙව නෙගමස්ස ච. අපි ච වෙජ්ජෙහි පච්චක්ඛාතො. එකච්චෙ වෙජ්ජා එවමාහංසු: 'පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සතී' ති. එකච්චෙ වෙජ්ජා එවමාහංසු: 'සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිගහපති කාලං කරිස්සතී' ති. සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙතු සෙට්ඨිං ගහපතිං තිකිච්ඡිතු" න්ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාරභච්චං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ භණෙ ජීවක, සෙට්ඨිං ගහපතිං තිකිච්ඡාහී" ති.

---

1. "ආබාධං තෙ" ම ඡ සං. 2. "භූසාපෙත්වා" ම ඡ සං. P T S. ජ වි
3. "භික්ඛුසඞ්ඝන්ති" ම ඡ සං. P T S.
4. "බහූපකාරො" ම ඡ සං. P T S.

24. ඉක්බිති අභයරාජකුමාර තෙමේ "සගය, ජීවකය, රජුට පිළියම් කරව" යි ජීවක කොමාරභච්චයාට අණ කෙළේ ය. "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ අභයරාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී බෙහෙතක් නියතුල බහා ගෙණ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස් මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට "දෙවයන් වහන්ස, රොගය බලමු" යි කීයේ ය.

25. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුගේ භගන්දරාබාධය එක ම ආලෙපයකින් බැහැර කෙළේ ය. එකල්හි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ නීරොග වූයේ පන්-සියයක් අඟනන් සියලු අබරණින් සරසවා, (නැවත) මුදවා පොට්ටනියක් කරවා ජීවකකොමාරභච්ච හට "සගය ජීවකය, මේ පන්සියයක් අඟනන්ගේ සියලු අබරණ තට වේවා" යි කීයේ ය. ජීවක තෙමේ "දෙවයන් වහන්ස, (මෙයින් මට) කාම් නැත. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ අධිකාරය (ශ්‍රෙෂ්ඨ) ක්‍රියාව සිහි කෙරෙත්වා" යි කී ය. "ජීවකය, එසේ නම් මටත් බුද්ධප්‍රමුඛ-සඞ්ඝයාටත් උපස්ථාන කරව". දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

26. එකල්හි රජගහනුවර වැසි සිටුහු හට සත් අවුරුද්දක සිට පැවැති හිස රුදාවෙක් වේ. ඉතා උසස් වූ බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් සුවපත් කරන්නට නො හැකි වූහ. බොහෝ මසුරන් ගෙණ ගියහ. තව ද වෙදුන් විසින් ප්‍රතික්‍ෂෙප කරණ ලද්දේ වේ. ඇතැම් වෙද්දු "සිටුගැහැවි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය" යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්දු "සිටුගැහැවි තෙමේ සත්වන දින කලුරිය කරන්නේ ය" යි මෙසේ කීහ.

27. ඉන් පසු රජගහනුවර වැසි කෙලෙඹි සමූහයාට "මේ සිටුගැහැවි තෙමේ රජුට ද කෙලෙඹි සමූහයාට ද බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. එහෙත් වෙදුන් විසින් හරණා ලද්දේ ය. සමහර වෙද්දු 'සිටු ගැහැවි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය' යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්දු 'සිටුගැහැවි තෙමේ සත්වන දින කලුරිය කරන්නේ ය' යි මෙසේ කීහ. රජුගේ මේ ජීවක වෙද තෙමේ තරුණ ය. භද්‍ර ය. අපි සිටු ගැහැවියාහට පිළියම් කරන්නට රජුගෙන් ජීවක වෙදු ඉල්ලන්නෙමු නම් යෙහෙකැ" යි සිත් වි ය.

28. ඉක්බිති රජගහනුවර වැසි කෙලෙඹි ගණයා මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත ගියේ ය. ගොස්, "දෙවයන් වහන්ස, මේ සිටු ගැහැවි තෙමේ දෙවයන් වහන්සේට ද කෙලෙඹි ගණයාට ද බොහෝ උපකාර ඇත්තේ වේ. තවද වෙදුන් විසින් හරණා ලද්දේ ය. සමහර වෙද්දු 'සිටුගැහැවි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය' යි මෙසේ කීහ. සමහර වෙද්දු 'සිටුගැහැවි තෙමේ සත්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය' යි මෙසේ කීහ. දෙවයන් වහන්සේ සිටුගැහැවියාට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙදුට අණ කෙරෙත්වා" යි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට කී ය. එකල්හි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ "සගය ජීවකය, යව. සිටුගැහැවියාහට පිළියම් කරව" යි ජීවක කොමාරභච්චහට අණ කෙළේ ය.

29. "එවං දෙවා" ති ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිස්සුත්වා යෙන සෙට්ඨි ගහපති තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස විකාරං සල්ලක්ඛෙත්වා සෙට්ඨිං ගහපතිං එතදවොච: "සචාහං තං ගහපති, අරොගාපෙය්‍යං[1], කිං මෙ අස්ස දෙය්‍යධම්මො" ති. "සබ්බං සාපතෙය්‍යඤ්ච තෙ ආචරිය, හොතු. අහඤ්ච තෙ දාසො" ති. "සක්ඛිස්සසි පන ත්වං ගහපති, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "සක්කොමහං ආචරිය, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "සක්ඛිස්සසි පන ත්වං ගහපති, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "සක්කොමහං ආචරිය, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "සක්ඛිස්සසි පන ත්වං ගහපති, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "සක්කොමහං ආචරිය, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති.

30. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො සෙට්ඨිං ගහපතිං මඤ්චකෙ නිපජ්ජාපෙත්වා මඤ්චකෙන[2] සම්බන්ධිත්වා සීසච්ඡවිං ඵාලෙත්වා[3] සිබ්බනිං[4] විනාමෙත්වා ද්වෙ පාණකෙ නීහරිත්වා ජනස්ස[5] දස්සෙසි: "පස්සෙය්‍යාථ[6] ඉමෙ ද්වෙ පාණකෙ එකං ඛුද්දකං එකං මහල්ලකං. යෙ තෙ ආචරියා එවමාහංසු: 'පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති' ති, තෙනායං මහල්ලකො පාණකො දිට්ඨො. පඤ්චමං දිවසං සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස මත්ථලුඞ්ගං පරියාදියිස්සති. මත්ථලුඞ්ගස්ස පරියාදානා සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති. සුදිට්ඨො තෙහි ආචරියෙහි. යෙපි තෙ ආචරියා එවමාහංසු: 'සත්තමං දිවසං සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති' ති, තෙනායං ඛුද්දකො පාණකො දිට්ඨො. සත්තමං දිවසං සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස මත්ථලුඞ්ගං පරියාදියිස්සති. මත්ථලුඞ්ගස්ස පරියාදානා සෙට්ඨි ගහපති කාලං කරිස්සති. සුදිට්ඨො තෙහි ආචරියෙහී" ති. සිබ්බනිං සම්පටිපාදෙත්වා[7] සීසච්ඡවිං සිබ්බෙත්වා[8] ආලෙපං අදාසි.

31. අථ ඛො සෙට්ඨිගහපති සත්තාහස්ස අච්චයෙන ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "නාහං ආචරිය, සක්කොමි එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "නනු මෙ ත්වං ගහපති, පටිස්සුණි: "සක්කොමහං ආචරිය, එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "සච්චාහං ආචරිය, පටිස්සුණිං. අපාහං මරිස්සාමි, නාහං සක්කොමි එකෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "තෙන හි ත්වං ගහපති, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජාහී" ති.

32. අථ ඛො සෙට්ඨි ගහපති සත්තාහස්ස අච්චයෙන ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "නාහං ආචරිය, සක්කොමි දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "නනු මෙ ත්වං ගහපති, පටිස්සුණි: "සක්කොමහං ආචරිය, දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "සච්චාහං ආචරිය, පටිස්සුණිං. අපාහං මරිස්සාමි, නාහං[9] සක්කොමි දුතියෙන පස්සෙන සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු" න්ති. "තෙන හි ත්වං ගහපති, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජාහී" ති.

---

1. "සචෙ ත්වං ගහපති අරොගො භවෙය්‍යාසි" ම ඡ සං.
" "සචාහං තං ගහපති අරොගං කරෙය්‍යං" සි.
2. 'මඤ්චකෙ" ම ඡ සං. P T S.
3. "උප්පාටෙත්වා" ම ඡ සං.
" "උප්පලෙත්වා" P T S.
4. "සිබ්බිනිං" ම ඡ සං. P T S.
5. "මහාජනස්ස" ම ඡ සං.
6. "පස්සථයො" ම ඡ සං.
6. "පස්සථයො" P T S.
6. "පස්සථ" සි
7. "සම්පටිපාටෙත්වා" ම ඡසං.
8. "සිබ්බිත්වා" ම ඡ සං.
9. "නාහං ආචරිය" ම ඡ සං. P T S.

29. "දෙවයන් වහන්ස එසේ ය" යි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුහට පිළිවදන් දී සිටුගැහැවියා වෙත ගියේ ය. ගොස් සිටුගැහැවියාගේ රෝගය සලකා "ගැහැවිය, ඉදින් මම ඔබ නීරෝග කරන්නෙම් නම්, මට දිය යුතු දෙය කුමක් වන්නේ ද" යි සිටුගැහැවියාට කීයේ ය. "ඇදුර, සියලු සම්පත් ඔබට වේවා. මමත් ඔබට දසයෙක් වෙමි". "ගැහැවිය, සත්මසක් එක් ඇලයකින් හොවින්ට ඔබ සමත් ද?" "ඇදුර, සත්මසක් එක් ඇලයකින් හොවින්ට මම සමත් වෙමි". "ගැහැවිය, සත්මසක් දෙවන ඇලයෙන් හොවින්ට ඔබ සමත් ද?" ඇදුර, සත්මසක් දෙවන ඇලයෙන් හොවින්ට මම සමත් වෙමි." "ගැහැවිය, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට ඔබ සමත් ද?" "ඇදුර, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට මම පොහොසත් වෙමි".

30. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ සිටුගැහැවියා ඇඳක හොවා ඇඳ හා බැඳ හිසෙහි සිවිය පලා හිස් බැඳුම (තුන් සන්ධිය) වෙන් කොට (හිස් කබල ගලවා) පණුවන් දෙදෙනකුන් බැහැර කොට ජනයාට දැක්වී ය: "එකකු කුඩා වූ ද එකකු මහත් වූ ද මේ පණුවන් දෙදෙනා බලවු. යම් ඒ ඇදුරු කෙනෙක් 'සිටුගැහැවි තෙමේ පස්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය' යි මෙසේ කීවාහු ද, ඔවුන් විසින් දක්නා ලද මේ මහත පණුවා පස්වන දිනයෙහි සිටුගැහැවියාගේ හිස්මුල් (මොළය) කා නිම වන්නේ ය. හිස්මුල් කා නිමවීමෙන් සිටුගැහැවි තෙමේ කලුරිය කරන්නේ ය. ඒ ඇදුරන් විසින් මැනවින් දක්නා ලද්දේ ය. යම් ඒ ඇදුරු කෙනෙක් 'සිටුගැහැවි තෙමේ සත්වන දිනයෙහි කලුරිය කරන්නේ ය" යි මෙසේ කීවාහු ද, ඔවුන් විසින් දක්නා ලද මේ කුඩා පණුවා සත්වන දිනයෙහි සිටුගැහැවියාගේ හිස්මුල් කා නිම වන්නේ ය. හිස්මුල් කා නිමවීමෙන් සිටුගැහැවි තෙමේ කලුරිය කරන්නේ ය. ඒ ඇදුරන් විසින් මැනවින් දක්නා ලද්දේ ය" යි හිස්මැස්ම (හිස්කබල පෙර සේ ම) සන්ධි කොට හිසේ සිවිය මසා ආලේපයක් දුන්නේ ය.

31. ඉක්බිති සිටුගැහැවි තෙමේ සත්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරභච්චයාහට "ඇදුර සත්මසක් එක්ඇලයකින් හොවින්ට මම අසමත් වෙමි" යි කීයේ ය. "ගැහැවිය, තෙපි මට 'ඇදුර, සත්මසක් එක්ඇලයකින් හොවින්ට මම සමත් වෙමි" යි ප්‍රතිඥා නො කළහු ද"? "ඇදුර, සැබව. මම ප්‍රතිඥා කෙළෙමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙම් නමුත් සත්මසක් එක් ඇලයකින් හොවින්ට මම අසමත් වෙමි. "එසේ නම්, ගැහැවිය, ඔබ දෙවන ඇලයෙන් සත්මසක් හොවිනු මැනවැ"යි කී ය.

32. ඉක්බිති සිටු ගැහැවි තෙමේ සත්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරභච්චයාහට "ඇදුර, සත්මසක් දෙවන ඇලයෙන් හොවින්ට මම අසමත් වෙමි" යි කීයේ ය. "ගැහැවිය, තෙපි මට ඇදුර, මම සත්මසක් දෙවන ඇලයෙන් හොවින්ට හැක්කෙමි' යි ප්‍රතිඥා නුදුනෙහි ද?" "ඇදුර, සැබව. මම ප්‍රතිඥා දුනිමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙම් නමුත් දෙවන ඇලයෙන් සත්මසක් හොවින්ට මම අසමත් වෙමි". "එසේ නම්, ගැහැවිය ඔබ උඩුකුරු ව සත්මසක් හොවිනු මැනවැ" යි කීය.

33. අථ ඛො සෙට්ඨි ගහපති සත්තාහස්ස අච්චයෙන ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "නාහං ආචරිය, සක්කොමි උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු"න්ති. "නනු මෙ ත්වං ගහපති පටිස්සුණි: සක්කොමහං ආචරිය, උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු"න්ති. "සච්චාහං ආචරිය පටිස්සුණිං. අපාහං මරිස්සාමි, නාහං සක්කොමි උත්තානො සත්තමාසෙ නිපජ්ජිතු"න්ති. "අහඤ්චෙ තං ගහපති, න වදෙය්‍යං, එත්තකම්පි ත්වං න නිපජ්ජෙය්‍යාසි. අපි ච පටිගච්චෙව මයා ඤාතො: 'තීහි සත්තාහෙහි සෙට්ඨි ගහපති අරොගො භවිස්සතී'ති. උට්ඨෙහි ගහපති, අරොගො'සි. ජානාහි[1] කිං මෙ දෙය්‍යධම්මො"ති. "සබ්බං සාපතෙය්‍යඤ්ච තෙ ආචරිය, හොතු. අහං ච තෙ දාසො"ති. "අලං ගහපති, මා මෙ ත්වං සබ්බං සාපතෙය්‍යං අදාසි. මා ච මෙ දාසො. රඤ්ඤො සතසහස්සං දෙහි මය්හං සතසහස්ස"න්ති. අථ ඛො සෙට්ඨි ගහපති අරොගො සමානො රඤ්ඤො සතසහස්සං අදාසි ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස සතසහස්සං.

34. තෙන ඛො පන සමයෙන බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිපුත්තස්ස මොක්ඛචිකාය කීළන්තස්ස අන්තගණ්ඨාබාධො හොති, යෙන යාගු'පි පීතා න සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. භත්තම්පි භුත්තං න සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරොපි පස්සාවොපි න පගුණො. සො තෙන කිසො හොති ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො.

35. අථ ඛො බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිස්ස එතදහොසි: "මය්හං ඛො පුත්තස්ස තාදිසො[2] ආබාධො යෙන යාගු'පි පීතා න සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. භත්තම්පි භුත්තං න සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො'පි පස්සාවො'පි න පගුණො. සො තෙන කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො. යන්නූනාහං රාජගහං ගන්ත්වා රාජානං ජීවකං වෙජ්ජං යාචෙය්‍යං පුත්තං මෙ තිකිච්ඡිතු"න්ති.

36. අථ ඛො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨි රාජගහං ගන්ත්වා යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච: "මය්හං ඛො දෙව, පුත්තස්ස තාදිසො ආබාධො, යෙන යාගු'පි[3] පීතා න සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. භත්ත'ම්පි භුත්තං න සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො'පි පස්සාවො'පි න පගුණො. සො තෙන කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො. සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙතු පුත්තං මෙ තිකිච්ඡිතු"න්ති.

37. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාරභච්චං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ භණෙ ජීවක, බාරාණසිං. ගන්ත්වා බාරාණසෙය්‍යකං සෙට්ඨිපුත්තං තිකිච්ඡාහී"ති. "එවං දෙවා"ති ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිස්සුත්වා බාරාණසිං ගන්ත්වා යෙන බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨිපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා බාරාණසෙය්‍යකස්ස සෙට්ඨිපුත්තස්ස විකාරං සල්ලක්ඛෙත්වා ජනං උස්සාරෙත්වා තිරොකරණිං[4] පරික්ඛිපිත්වා ථම්භෙ උපනිබන්ධිත්වා[5] භරියං පුරතො ඨපෙත්වා උදරච්ඡවිං උප්පාටෙත්වා අන්තගණ්ඨිං නීහරිත්වා භරියාය දස්සෙසි: "පස්ස තෙ සාමිකස්ස ආබාධං. ඉමිනා යාගු'පි පීතා න සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. භත්ත'ම්පි භුත්තං න සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. උච්චාරො'පි පස්සාවො'පි න පගුණො. ඉමිනා'යං කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො"ති. අන්තගණ්ඨිං විනිවෙඨෙත්වා අන්තානි පටිපවෙසෙත්වා උදරච්ඡවිං සිබ්බෙත්වා ආලෙපං අදාසි.

1. ජානාසි. ම ඡ සං. 2. "කිදිසො" PTS. 3. "යාගුපි" PTS.
4. "තිරො කරණීයං" PTS. ම ඡ සං. ජ වි. ම නු ප.
5. "උබ්බන්ධිත්වා" PTS. ම ඡ සං.

33. ඉක්බිති සිටුගැහැවි තෙමේ සත්දවසක් ඉක්ම ගිය පසු ජීවක කොමාරභච්චයාහට "ඇදුර, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට මම අසමත් වෙමි" යි කීයේ ය. "ගැහැවිය, තෙපි මට 'ඇදුර, සත්මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට මම සමත් වෙමි' යි පිළිත කෙළෙහි ද නො කෙළෙහි ද" ? "ඇදුර, සැබව. මම පිළිත කෙළෙමි. එහෙත් මම මැරෙන්නෙම් නමුත් මම සත් මසක් උඩුකුරු ව හොවින්ට අසමත් වෙමි". "ගැහැවිය, මම මෙය නො කීයෙම් නම්, තෙපි මෙපමණකුත් නො හොවින්නහු ය. එසේ නමුත් 'සති තුණකින් සිටුගැහැවි තෙමේ නීරොග වන්නේ ය' යි මා විසින් පළමු කොට ම දන්නා ලද්දෙහි ය. ගැහැවිය, නැගී සිටුව. නීරොග වෙහි ය. මාහට දිය යුතු දේ කිමැ යි දනුව". "ඇදුර, සියලු සම්පත් ඔබට වේවා. මම ද ඔබගේ දාසයෙක් වෙමි". "ගැහැවිය, කම් නැත. මාහට සියලු සම්පත් නො දෙව. මා හට දාසයෙක් ද නො වෙව. රජුට ලක්‍ෂයක් ද මට ලක්‍ෂයක් ද දෙව" යි. කී ය. එකල්හි සිටු ගැහැවි තෙමේ නීරොග වූයේ රජුට ලක්‍ෂයක් ද ජීවක කොමාරභච්චයාට ලක්‍ෂයක් ද දුන්නේ ය.

34. එකල්හි බරණැස්නුවර සිටුපුතුහට කරණම් පැනීමෙන් ක්‍රීඩා කරද්දී බඩවැල ගැට ගැසීමෙන් හටගත් රොගයෙක් වේ. ඒ ආබාධය කරණ කොට (ඔහු) පානය කළ කැඳ ද මනා කොට දිරවීමට නො යෙ යි. අනුභව කළ බත් ද මනා කොට නො දිරයි. මලමූත්‍ර ද සවභාවයෙන් පහ වීමෙක් (ඔහුට) නැත. එයින් හෙතෙමේ වැරුණේ වියලුනේ දුර්වර්ණ වූයේ හටගත් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වෙයි.

35. ඉක්බිති බරණැස් සිටුහට "යම් ආබාධයක් කරණ කොට පානය කළ කැඳ මනා කොට නො දිරා ද, අනුභව කළ බත් මනා කොට නො දිරා ද, මලමූත්‍ර ද සවභාවයෙන් පහ නො වේ ද, මාගේ පුත්‍රයාට එබඳු රොගයෙක් වේ. හෙතෙමේ එයින් වැරුණේ වියලුනේ දුර්වර්ණ ඇත්තේ උපන් පඬුවන්පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වෙයි. මම රජගහ-නුවරට ගොස් මාගේ පුතුට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙදු රජුගෙන් ඉල්ලන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි සිත් වි ය.

36. ඉක්බිති බරණැස් සිටු තෙමේ රජගහනුවරට ගොස් මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට "දෙවයන් වහන්ස, යම් ආබාධයක් කරණ කොට පානය කළ කැඳ මනා කොට නො දිරා ද, අනුභව කළ බත් මනා කොට නො දිරා ද, මලමූත්‍රත් පහ නො වේ ද, මාගේ පුතුට එබඳු වූ රොගයෙක් වේ. හෙතෙමේ එයින් වැරුණේ වියලුනේ දුර්වර්ණ ඇත්තේ උපන් පඬුපැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ පුතුට පිළියම් කරන්නට ජීවක වෙදුට අණ කෙරෙත්වා" යි කීය.

37. එකල්හි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙමේ "සගය ජීවකය, බරණැසට යව. ගොස් බරණැස්සිටුපුතුට පිළියම් කරව" යි ජීවක කොමාරභච්චයාහට අණ කෙළේ ය. "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දී බරණැසට ගොස් බරණැස්සිටුපුත් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ බරණැස්-සිටුපුතුගේ රොගය සලකා ජනයා බැහැර කරවා තිරයකින් වට කොට ඔහු කණුවක බැඳ බිරිඳ ඉදිරියෙහි සිටුවා බඩ සිවිය උපුටා අතුණුගැටය බැහැර කොට "තීගේ සැමියාගේ රොගය බලව" යි බිරිඳට දැක්වී ය. "මේ රොගයෙන් පානය කළ කැඳ ද මනා කොට නො දිරයි. අනුභව කළ බත් ද මනාකොට නො දිරයි. මලමූත්‍රත් පහ නො වේ. මෙයින් මෙතෙමේ වැරුණේ වියලුනේ දුර්වර්ණ ඇත්තේ උපන් පඬු පැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇත්තේ වේ" යි (කියා) අතුණුගැටය උනා හැර නැවත අතුණු ඇතුල් කොට බඩසිවිය මසා ආලෙපයක් දුන්නේ ය.

38. අථ ඛො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨිපුත්තො න චිරස්සෙව අරොගො අහොසි. අථ ඛො බාරාණසෙය්‍යකො සෙට්ඨි "පුත්තො මෙ අරොගාපිතො" ති ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස සොළසසහස්සානි පාදාසි. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො තානි සොළසසහස්සානි ආදාය පුනදෙව රාජගහං පච්චාගඤ්ඡි.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො[1] පජ්ජෝතස්ස පණ්ඩුරොගාබාධො හොති. බහූ මහන්තා මහන්තා දිසාපාමොක්ඛා වෙජ්ජා ආගන්ත්වා නාසක්ඛිංසු අරොගං කාතුං. බහුං හිරඤ්ඤං ආදාය අගමංසු. අථ ඛො රාජා පජ්ජෝතො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි: "මය්හං ඛො තාදිසො ආබාධො. සාධු දෙවො ජීවකං වෙජ්ජං ආණාපෙතු. සො මං තිකිච්ඡිස්සතී" ති.

40. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ජීවකං කොමාරභච්චං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ භණෙ ජීවක, උජ්ජෙනිං ගන්ත්වා රාජානං පජ්ජෝතං තිකිච්ඡාහී"ති. "එවං දෙවා"ති ජීවකො කොමාරභච්චො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිස්සුත්වා උජ්ජෙනිං ගන්ත්වා යෙන රාජා පජ්ජෝතො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා රඤ්ඤො පජ්ජෝතස්ස විකාරං සල්ලක්ඛෙත්වා රාජානං පජ්ජෝතං එතදවොච: "සප්පිං දෙව, නිප්පචිස්සාමි[2]. තං දෙවො පිවිස්සතී" ති. "අලං භණෙ ජීවක, යං තෙ සක්කා විනා සප්පිනා අරොගං කාතුං, තං කරොහි. ජෙගුච්ඡං මෙ සප්පි. පටිකූල" න්ති.

41. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස එතදහොසි: "ඉමස්ස ඛො රඤ්ඤො තාදිසො ආබාධො න සක්කා විනා සප්පිනා අරොගං කාතුං. යන්නූනාහං සප්පිං නිප්පචෙය්‍යං කසාවවණ්ණං කසාවගන්ධං කසාවරස"න්ති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො නානාභෙසජ්ජෙහි සප්පිං නිප්පචි කසාවවණ්ණං කසාවගන්ධං කසාවරසං.

42. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස එතදහොසි: "ඉමස්ස ඛො රඤ්ඤො සප්පි පීතං පරිණාමෙන්තං උද්දෙකං දස්සති. චණ්ඩො'යං රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි[3] මං. යන්නූනාහං පටිගච්චෙව ආපුච්ඡෙය්‍ය" න්ති.

43. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො යෙන රාජා පජ්ජෝතො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා රාජානං පජ්ජෝතං එතදවොච: "මයං ඛො දෙව, වෙජ්ජා නාම තාදිසෙන මුහුත්තෙන මූලානි උද්ධරාම. භෙසජ්ජානි සංහරාම. සාධු දෙවො[4] වාහනාගාරෙසු ච ද්වාරෙසු ච ආණාපෙතු: 'යෙන වාහනෙන ජීවකො ඉච්ඡති, තෙන වාහනෙන ගච්ඡතු. යෙන ද්වාරෙන ඉච්ඡති, තෙන ද්වාරෙන ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති තං කාලං පවිසතු'" ති.

44. අථ ඛො රාජා පජ්ජෝතො වාහනාගාරෙසු ච ද්වාරෙසු ච ආණාපෙසි: "යෙන වාහනෙන ජීවකො ඉච්ඡති, තෙන වාහනෙන ගච්ඡතු. යෙන ද්වාරෙන ඉච්ඡති, තෙන ද්වාරෙන ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං ගච්ඡතු. යං කාලං ඉච්ඡති, තං කාලං පවිසතු" ති.

1. සි. "උජ්ජෙනියං රඤ්ඤො"
2. "සප්පිං දෙහි. සප්පිං දෙව නිප්පචිස්සාමි" ම ඡ සං. 3. "ඝාතාපෙය්‍යාසි" PTS.
4. සාධු මෙ දෙවො සී මු.

38. ඉක්බිති බරණැස්සිටුපුත් තෙමේ නොබෝ කලකින් ම නීරෝග වූයේ ය. අනතුරු ව බරණැස්සිටු තෙමේ "මාගේ පුත්‍රයා නීරෝග කරණ ලද්දේය" යි ජීවක කොමාරභච්චයාහට සොළොස් දහසක් දුන්නේ ය. ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ ඒ සොළොස් දහස ගෙණ නැවත රජගහ නුවරට පෙරළා ගියේ ය.

39. එකල්හි **පජ්ජෝත** රජහට පාණ්ඩුරෝගාබාධයෙක් වේ. ඉතා උසස් බොහෝ දිසාපාමොක් වෙදවරු අවුත් නීරෝග කරන්නට නො හැකි වූහ. බොහෝ මසුරන් ගෙණ ගියහ. ඉක්බිති පජ්ජෝත රජතෙමේ "මට මෙබඳු ආබාධයෙක් වේ. දෙව තෙමේ ජීවක වෙදුට අණ කෙරේවා. හෙතෙමේ මට පිළියම් කරන්නේ ය" යි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත දූතයකු යැවී ය.

40. ඉක්බිති මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජතෙමේ "සගය ජීවකය, **උදෙනියට** යව ගොස් පජ්ජෝත රජුට පිළියම් කරව" යි ජීවක කොමාරභච්චයාහට අණ කෙළේ ය. "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට පිළිවදන් දී උදෙනියට ගොස් පජ්ජෝත රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ පජ්ජෝත රජුගේ රෝගය සලකා "දෙවයන් වහන්ස, ගිතෙල් මුසු බෙහෙතක් පිසන්නෙමි. රජතෙමේ එය පානය කරන්නේ දැ" යි පජ්ජෝතරජුගෙන් ඇසී ය. "සගය ජීවකය, කම් නැත. යම් ලෙසකින් ගිතෙල් නැති ව නීරෝග කරන්නට ඔබට හැක්කේ නම් එසේ කරව. මාහට ගිතෙල් අප්‍රිය ය. පිළිකුල් ය".

41. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්චයාහට "ගිතෙල් නැති ව නීරෝග කරන්නට නො හැක්කේ ය. මේ රජුට (ඇත්තේ) එබඳු ආබාධයෙකි. මම කසට පැහැ ඇති කසට ගඳ ඇති කසටරස ඇති ගිතෙල් බෙහෙතක් පිසන්නෙම් නම් යෙහෙකැ" යි සිත් වි ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ නොයෙක් බෙහෙතින් යුත් කසාවන් වූ කසට ගඳ ඇති කසට රස ඇති ගිතෙල් බෙහෙතක් පිසී ය.

42. අනතුරු ව ජීවක කොමාරභච්චයාහට "මේ රජුට පානය කළ ගිතෙල් පැසවන්නේ තැලි (ඔක්කාරය) උපදවන්නේ ය. මේ රජ තෙමේ චණ්ඩ ය. මා මැරවිය හැක්කේ ය. මම පළමු කොට ම විචාරන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ"යි සිත් වි ය.

43. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ පජ්ජෝත රජු වෙත එළඹි-යේ ය. එළඹ "දෙවයන් වහන්ස, අපි වෙදහු වූ කලී (යම් බඳු නැකැත් සුදුසු නම්) එබඳු නැකතින් මුල් උදුරා ගණුම්හ. බෙහෙත් එකතු කරම්හ. එහෙයින් වාහනාගාරයන්හි ද, ද්වාරයන්හි ද "ජීවකයා යම් වාහනයකින් (යනු) කැමැති ද, ඒ වාහනයෙන් යේවා. යම් ද්වාරයකින් (යනු) කැමැති ද, ඒ ද්වාරයෙන් යේවා. යම් කලෙක (යනු) කැමැති ද, එකල්හි යේවා. යම් කලෙක පිවිසෙනු කැමැති ද එකල්හි පිවිසේවා" යි දෙවයන් වහන්සේ අණ කෙරෙත්වා" යි පජ්ජෝතරජුට කී ය.

44. ඉන් පසු පජ්ජෝත රජ තෙම "යම් වාහනයකින් ජීවක තෙමේ යනු කැමැති වේ ද, ඒ වාහනයෙන් යේවා. යම් දොරටුවකින් (යනු) කැමැති වේ ද, ඒ දොරටුවෙන් යේවා. යම් කාලෙක (යනු) කැමැති වේ ද, එකල්හි යේවා. යම්කලෙක (පිවිසෙනු) කැමැති වේ ද, එකල්හි පිවිසේවා" යි වාහනාගාරයන්හි ද ද්වාරයන්හි ද අණ කරවී ය.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො පජ්ජොතස්ස **භද්දවතිකා** නාම හත්ථිනිකා පඤ්ඤාසයොජනිකා හොති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො රඤ්ඤො පජ්ජොතස්ස සප්පිං[1] උපනාමෙසි: "කසාවං දෙවො පිවතූ" ති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො රාජානං පජ්ජොතං සප්පිං පායෙත්වා හත්ථිසාලං ගන්ත්වා භද්දවතිකාය හත්ථිනිකාය නගරම්හා නිප්පති.

46. අථ ඛො රඤ්ඤො පජ්ජොතස්ස තං සප්පි පීතං පරිණාමෙන්තං උද්දෙකං අදාසි. අථ ඛො රාජා පජ්ජොතො මනුස්සෙ එතදවොච: "දුට්ඨෙන භණෙ, ජීවකෙන සප්පි පායිතොම්හි. තෙන හි භණෙ, ජීවකං වෙජ්ජං විචිනථා" ති. "භද්දවතිකාය දෙව, හත්ථිනිකාය නගරම්හා නිප්පතිතො"ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො පජ්ජොතස්ස **කාකො** නාම දාසො සට්ඨියොජනිකො හොති අමනුස්සෙන ජාතො[2]. අථ ඛො රාජා පජ්ජොතො කාකං දාසං ආණාපෙසි. "ගච්ඡ භණෙ කාක, ජීවකං වෙජ්ජං නිවත්තෙහි: 'රාජා තං ආචරිය නිවත්තාපෙතී' ති. එතෙ ඛො භණෙ කාක, වෙජ්ජා නාම බහුමායා. මා චස්ස කිඤ්චි පටිග්ගහෙසී" ති.

48. අථ ඛො කාකො දාසො ජීවකං කොමාරභච්චං අන්තරාමග්ගෙ **කොසම්බියං** සම්භාවෙසි පාතරාසං කරොන්තං. අථ ඛො කාකො දාසො ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "රාජා තං ආචරිය, නිවත්තාපෙතී" ති "ආගමෙහි භණෙ කාක, යාව භුඤ්ජාමි[3]. හන්ද භණෙ කාක, භුඤ්ජස්සූ"ති. "අලං ආචරිය, රඤ්ඤොම්හි ආණත්තො, 'එතෙ ඛො භණෙ කාක, වෙජ්ජා නාම බහුමායා. මා චස්ස කිඤ්චි පටිග්ගහෙසී" ති.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන ජීවකො කොමාරභච්චො නඛෙන භෙසජ්ජං ඔලුම්පෙත්වා ආමලකඤ්ච ඛාදති. පානීයඤ්ච පිවති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො කාකං දාසං එතදවොච: "හන්ද භණෙ කාක, ආමලකඤ්ච ඛාද. පානියඤ්ච පිවස්සූ" ති. අථ ඛො කාකො දාසො "අයඤ්ච ඛො වෙජ්ජො ආමලකඤ්ච ඛාදති. පානීයඤ්ච පිවති. න අරහති කිඤ්චි පාපකං හොතු" න්ති උපඩ්ඪාමලකඤ්ච ඛාදි. පානීයඤ්ච අපායි. තස්ස තං උපඩ්ඪාමලකං ඛායිතං තත්ථෙව නිච්ඡාරෙසි.

50. අථ ඛො කාකො දාසො ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "අත්ථි මෙ ආචරිය, ජීවිත" න්ති. "මා භණෙ කාක, භායි. ත්වඤ්චෙව අරොගො භවිස්සසි. රාජා ච. චණ්ඩො සො රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි මං. තෙනාහං න නිවත්තාමී" ති භද්දවතිකං හත්ථිනිකං කාකස්ස නිය්‍යාදෙත්වා යෙන රාජගහං තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන රාජගහං[4] යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසි. "සුට්ඨු භණෙ ජීවක, අකාසි යං සි[5] න නිවත්තො'. චණ්ඩො සො රාජා ඝාතාපෙය්‍යාපි ත"න්ති.

51. අථ ඛො රාජා පජ්ජොතො අරොගො සමානො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි: "ආගච්ඡතු ජීවකො. වරං දස්සාමී" ති. "අලං අය්‍යො[6]. අධිකාරං මෙ දෙවො සරතූ"ති.

---

1. "තං සප්පිං" 2. "පටිච්චජාතො" ම ජ සං. P T S.
3. "යාව භුඤ්ජාම." ම ජ සං. P T S. 4. "යෙන රාජා" ම ජ සං.
5. "යම්පි" ම ජ සං. P T S. 6. "අලං දෙව" සි.

45. එකල්හි පජ්ජෝත රජුගේ **භද්දවතිකා** නම් ඇතින්න දවසකට පණස් යොදුනක් යන ගමන් වේග ඇත්තී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ පජ්ජෝත රජුට "දෙවයන් වහන්සේ කෂාය පානය කරණ සේක්වා" යි කසට පැහැති ගිතෙල් බෙහෙත එළවී ය. ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ පජ්ජෝත රජුට ගිතෙල් බෙහෙත පොවා ඇත්හලට ගොස් භද්දවතී ඇතින්න පිට නැගී නුවරින් පලා ගියේ ය.

46. එවිට පජ්ජෝත රජුට පානය කළ ඒ ගිතෙල් බෙහෙත පැසවන්නේ නැලි ඉපදවී ය. ඉක්බිති පජ්ජෝත රජ තෙමේ "සගයෙනි, දුෂ්ට වූ ජීවකයා විසින් ගිතෙල් පොවන ලද්දේ වෙමි. සගයෙනි, එබැවින් ජීවක වෙදා සොයවූ" යි මිනිසුන්ට කියේ ය. "දෙවයන් වහන්ස, භද්දවතී ඇතින්න පිට නැගී නුවරින් පැන ගියේ ය" යි ඔහු කීහ.

47. එකල්හි පජ්ජෝත රජුගේ අමනුෂ්‍යයකු නිසා උපන් **කාක** නම් දාස තෙමේ දවසකට සැට යොදුන් යන ගමන් වේග ඇත්තේ වේ. ඉක්බිති පජ්ජෝත රජ තෙමේ "කොල කාකය, 'ආචාර්‍ය්‍යයෙනි, රජ තෙමේ ඔබ නවත්වා'ය යි ජීවක වෙදා නවතව. කොල කාකය, මේ වෙද්දු නම් බොහෝ මායා ඇත්තාහු ය. ඔහු දෙන කිසිවක් නො පිළිගණුව" යි කාකදාසයාහට අණ කෙළේ ය.

48. ඉක්බිති කාක දාස තෙමේ අතරමග **කොසඹෑ** නුවර දී උදෑසන අහර ගන්නා ජීවකයා දුටුයේ ය. එකල්හි කාක දාස තෙමේ "ආචාර්‍ය්‍යයෙනි, රජ තෙමේ ඔබ නවත්වා" යයි ජීවක කොමාරභච්චයාහට කීයේ ය. "කොල කාකය, අනුභව කරමි. ඒ තාක් බලාපොරොත්තු වෙව. කොල කාකය, තෝ ද අනුභව කරව". ආචාර්‍ය්‍යයෙනි, කම් නැත. 'කාකය මේ වෙද්දු නම් බොහෝ මයා ඇත්තාහු ය. ඔහු දෙන කිසිවක් නො පිළිගණුව'යි රජු විසින් අණ කරණ ලද්දෙම් වෙමි"යි කාකදාසයා කී ය.

49. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ නියගින් බෙහෙතක් ඔබා ගෙණ නෙල්លි ද කයි. පැන් ද බොයි. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්චතෙමේ "කොල කාකය, නෙල්ලි ද කව. පැන් ද බොව"යි කාකදාසයාට කී ය. ඉක්බිති කාක දාස තෙමේ "මේ වෙදා නෙල්ලි ද කයි. පැන් ද බොයි. කිසි නපුරක් වන්නට යුතු නො වේ ය"යි නෙල්ලි ගෙඩියෙන් අඩක් ද කෑයේ ය. පැන් ද බිවේ ය. ඔහු විසින් කන ලද ඒ නෙල්ලි පලුව එ වෙලේම ඔහුට විරෙක කෙළේ ය.

50. එවිට කාකදාස තෙමේ "ආචාර්‍ය්‍යයන් වහන්ස, මාගේ ජීවිතය රකේද්ද"යි ජීවකකොමාරභච්චයාගෙන් ඇසී ය. "කොල, කාකය, බිය පත් නොව. තෝත් නීරොග වන්නෙහි ය. රජ තෙමේ ද නීරොග වන්නේ ය. චණ්ඩ වූ ඒ රජතෙමේ මා මරවන්නේ ද වේ. එහෙයින් මම නො නවතිමි" යි භද්දවතිකා ඇතින්න කාකදාසයාට භාර දී **රජගහ** නුවර බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙළින් රජගහනුවරට ගියේ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජු වෙත එළඹියේ ය. එළඹ මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජුට මේ වග සැලකෙළේ ය. රජ තෙමේ "සගය ජීවකය, යම් හෙයකින් නො නැවතුනෙහි ද එහෙයින් යහපතක් කෙළෙහි ය. (නැවතුනෙහි නම්) චණ්ඩ වූ ඒ රජතෙමේ තා මරවන්නේ ය."යි කී ය.

51. ඉක්බිති පජ්ජෝත රජ තෙමේ නීරොග වූයේ "ජීවක තෙමේ පැමිණේවා. වරයක් දෙන්නෙමි" යි ජීවක කොමරාභච්චයා වෙත දූතයකු යැවී ය. "ආර්‍ය්‍යය, කම් නැත. දෙවයන් වහන්සේ මාගේ අධිකාරය (=ශුශ්‍රෑෂා ක්‍රියාව) සිහි කෙරෙත්වා" යි කියා යැවී ය.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤො පජ්ජොතස්ස සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං උප්පන්නං හොති බහුන්නං[1] දුස්සානං බහුන්නං දුස්සයුගානං බහුන්නං දුස්සයුගසතානං බහුන්නං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්නං දුස්සයුගසතසහස්සානං අග්ගඤ්ච සෙට්ඨඤ්ච මොක්ඛඤ්ච උත්තමඤ්ච පවරඤ්ච. අථ ඛො රාජා පජ්ජොතො තං සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස පාහෙසි.

53. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස එතදහොසි: "ඉදං ඛො මෙ සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං රඤ්ඤා පජ්ජොතෙන පහිතං බහුන්නං දුස්සානං බහුන්නං දුස්සයුගානං බහුන්නං දුස්සයුගසතානං බහුන්නං දුස්සයුගසහස්සානං බහුන්නං දුස්සයුගසතසහස්සානං අග්ගඤ්ච සෙට්ඨඤ්ච මොක්ඛඤ්ච උත්තමඤ්ච පවරඤ්ච. නයිමං[2] අඤ්ඤො කොචි පච්චාරහති අඤ්ඤත්‍ර තෙන භගවතා අරහතා සම්මා සම්බුද්ධෙන, රඤ්ඤා වා මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙනා"ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතො කායො දොසාභිසන්නො හොති. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: "දොසාභිසන්නො ඛො ආනන්ද තථාගතස්ස කායො. ඉච්ඡති තථාගතො විරෙචනං පාතු"න්ති.

55. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො යෙන ජීවකො කොමාරභච්චො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච: "දොසාභිසන්නො ඛො ආවුසො ජීවක, තථාගතස්ස කායො. ඉච්ඡති තථාගතො විරෙචනං පාතු"න්ති. "තෙන හි භන්තෙ ආනන්ද, භගවතො කායං කතිපාහං සිනෙහෙථා" ති.

56. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො කායං කතිපාහං සිනෙහෙත්වා යෙන ජීවකො කොමාරභච්චො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ජීවකං කොමාරභච්චං එතදවොච "සිනිද්ධො ඛො ආවුසො ජීවක, තථාගතස්ස කායො, යස්ස'දානි කාලං මඤ්ඤසී" ති.

57. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස එතදහොසි: "න ඛො මෙ තං පතිරූපං, යො'හං භගවතො ඔළාරිකං විරෙචනං දදෙය්‍ය"න්ති. තීණි උප්පලහත්ථානි නානාභෙසජ්ජෙහි පරිභාවෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා එකං උප්පලහත්ථං භගවතො උපනාමෙසි: "ඉමං භන්තෙ භගවා පඨමං උප්පලහත්ථං උපසිඞ්ඝතු. ඉදං භගවන්තං දසක්ඛත්තුං විරෙචෙස්සතී" ති. දුතියං උප්පලහත්ථං භගවතො උපනාමෙසි: "ඉමං භන්තෙ භගවා දුතියං උප්පලහත්ථං උපසිඞ්ඝතු. ඉදං භගවන්තං දසක්ඛත්තුං විරෙචෙස්සතී"ති. තතියං උප්පලහත්ථං භගවතො උපනාමෙසි: "ඉමං භන්තෙ භගවා තතියං උප්පලහත්ථං උපසිඞ්ඝතු. ඉදං භගවන්තං දසක්ඛත්තුං විරෙචෙස්සතී ති එවං භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං භවිස්සතී" ති. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවතො සමතිංසාය විරෙචනං දත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

1. "බහූනං" ම ඡ සං. 2. "නයිදං" ම ඡ සං.

52. එකල්හි පජ්ජෝතරජුහට බොහෝ වස්ත්‍රයන්ට බොහෝ වස්ත්‍ර යුග්මයන්ට බොහෝ සිය ගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට බොහෝ දහස් ගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට බොහෝ ලක්‍ෂගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට අග්‍ර වූ ද ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ද මුඛ්‍ය වූ ද උතුම් වූ ද ප්‍රවර වූ ද සීවෙය්‍යකවස්ත්‍රයුග්මයක් ලැබුනේ වේ. ඉක්බිති පජ්ජෝත රජතෙමේ ඒ සීවෙය්‍යකවස්ත්‍රයුග්මය ජීවක කොමාර-භච්චහට යැවී ය.

53. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්චයාහට ''පජ්ජෝත රජු විසින් මා වෙත එවූ සීවෙය්‍යකවස්ත්‍රයුග්මය බොහෝ වස්ත්‍රයන්ට බොහෝ වස්ත්‍ර යුග්මයන්ට බොහෝ සියගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට බොහෝ දහස්ගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට බොහෝ ලක්‍ෂගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට අග්‍ර ද වේ. ශ්‍රේෂ්ඨ ද වේ. මුඛ්‍ය ද වේ. උතුම් ද වේ. ප්‍රවර ද වේ. භාග්‍යවත් වූ අර්හත් වූ සම්‍යක්සම්බුද්ධ වූ ඒ තථාගතයන් වහන්සේ හෝ මගධේශ්වර වූ සෙනා ඇති බිම්බිසාර රජු හෝ හැර අන් කිසිවෙක් මේ වස්ත්‍රයුග්මයට සුදුසු නො වේ''යි මේ සිත විය.

54. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය දොස් කිපීමෙන් පීඩිත වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් ඇමැතූ සේක: ''ආනන්දය, තථාගතයන්ගේ ශරීරය දොස් අධික වූයේ වේ. තථාගත තෙමේ විරේක බෙහෙතක් පානය කරන්නට කැමැති''යි වදාළ සේක.

55. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ ජීවක කොමාර-භච්චයා වෙත ගියහ. ගොස් ඇවැත ජීවකය, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය දොස් කිපීමෙන් පීඩිත වේ. තථාගතයන් වහන්සේ විරේක බෙහෙතක් පානය කරන්නට කැමැති සේකැ''යි ජීවක කොමාරභච්චයාහට කීහ. ''ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය කිහිප දිනක් තෙල් පොවා මොළොක් කරණ සේක්වා''යි හෙතෙම කී ය.

56. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ කිහිප දිනක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය මොළොක් කොට ජීවක කොමාරභච්චයා වෙත ගියහ. ගොස් ''ඇවැත, ජීවකය, තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය මොළොක් වූයේය. දැන් යමකට කල් සලකන්නෙහි නම් මේ ඒ විරේක බෙහෙත දීමට කල් වේ යැ යි ජීවකකොමාරභච්චයාහට දැන්වූහ.

57. එවිට ජීවක කොමාරභච්චයාහට ''මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැඩි වූ විරේක බෙහෙතක් දෙන්නෙම් නම්, මට ඒ සුදුසු නො වේ''යි සිත් වී ය. එසේ සිතා උපුල්මිටි තුණක් නොයෙක් බෙහෙත් ගල්වා ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ''ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පළමුවන උපුල්මිටිය සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දස-වරක් විරේක කරන්නේ ය'' යි එක් උපුල් මිටියක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. ''ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දෙවන උපුල් මිටිය සිඹිනා සේක් වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දසවරක් විරේක කරන්නේය'යි දෙවන උපුල් මිටිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. ''ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තෙවන උපුල්මිටිය සිඹිනා සේක්වා. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දසවරක් විරේක කරන්නේ ය'' යි තෙවන උපුල් මිටිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවූයේ ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස් වරක් විරේක වන්නට බෙහෙත් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

58. අථ ඛො ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස බහිද්වාරකොට්ඨකා නික්ඛන්තස්ස එතදහොසි: "මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය විරේචනං දින්නං. දොසාභිසන්නො තථාගතස්ස කායො. න භගවන්තං සමතිංසක්ඛත්තුං විරෙචෙස්සති. එකූනතිංසක්ඛත්තුං භගවන්තං විරෙචෙස්සති. අපි ච භගවා විරිත්තො නහායිස්සති. නහාතං භගවන්තං සකිං විරෙචෙස්සති. එවං භගවතො සමතිංසාය විරේචනං භවිස්සතී"ති.

59. අථ ඛො භගවා ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස චෙතසා චෙතොපරිවිතක්කමඤ්ඤාය ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: "ඉධානන්ද, ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස බහිද්වාරකොට්ඨකා නික්ඛන්තස්ස එතදහොසි: 'මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය විරේචනං දින්නං. දොසාභිසන්නො තථාගතස්ස කායො. න භගවන්තං සමතිංසක්ඛත්තුං විරෙචෙස්සති. එකූනතිංසක්ඛත්තුං භගවන්තං විරෙචෙස්සති. අපිච භගවා විරිත්තො නහායිස්සති. නහාතං භගවන්තං සකිං විරෙචෙස්සති. එවං භගවතො සමතිංසාය විරේචනං භවිස්සතී' ති. තෙන හානන්ද, උණ්හොදකං පටියාදෙහී" ති. "එවං භන්තෙ" ති ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො පටිස්සුත්වා උණ්හොදකං පටියාදෙසි.

60. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවන්තං එතදවොච: "විරිත්තො භන්තෙ භගවා"ති. "විරිත්තො'මහි ජීවකා"ති. "ඉධ මය්හං භන්තෙ බහිද්වාරකොට්ඨකා නික්ඛන්තස්ස එතදහොසි: "මයා ඛො භගවතො සමතිංසාය විරේචනං දින්නං. දොසාභිසන්නො තථාගතස්ස කායො. න භගවන්තං සමතිංසක්ඛත්තුං විරෙචෙස්සති. එකූනතිංසක්ඛත්තුං භගවන්තං විරෙචෙස්සති. අපි ච භගවා විරිත්තො නහායිස්සති. නහාතං භගවන්තං සකිං විරෙචෙස්සති. එවං භගවතො සමතිංසාය විරේචනං භවිස්සතී' ති. නහායතු භන්තෙ භගවා. නහායතු සුගතො" ති. අථ ඛො භගවා උණ්හොදකං නහායි. නහාතං භගවන්තං සකිං විරෙචෙසි. එවං භගවතො සමතිංසාය විරේචනං අහොසි.

61. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවන්තං එතදවොච: "යාව භන්තෙ භගවතො කායො පකතත්තො හොති, අලං තාව යූසපිණ්ඩපාතෙනා"ති[1].

1. "අහං තාව යූස පිණ්ඩපාතෙනාති" සී මු.
,, "අලං යූස පිණ්ඩපාතෙනාති" සි.

58. ඉක්බිති බිහිදොරටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ ජීවක කොමාරභච්චහට "මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස්වරක් විරේක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය දොස් අධික වූයේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස්වරක් විරේක නො වන්නේ ය. එකුන් තිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරේක වන්නේ ය. එහෙත් විරේචනය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරන්නාහ. ස්නානය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරේචනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස් වරක් විරේචනය වන්නේය" යි මේ සිත විය.

59. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරභච්චයාගේ අදහස (තමන්) සිතින් දැන "ආනන්දය, මෙහි බිහිදොරටුවෙන් නික්මෙන්නා වූ ජීවක කොමාරභච්චයාහට 'මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස්වරක් විරේක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය උත්සන්න වූ දොස් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස් වරක් විරේචනය නො වන්නේ ය. එකුන්තිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරේචනය වන්නේ ය. එහෙත් විරේචනය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක. ස්නානය කළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරේචනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස් වරක් විරේචනය වන්නේ ය" යන සිත් වී ය යි වදාරා ආයුෂ්මත් අනඳතෙරුන් ඇමතූ සේක: "ආනන්දය, එසේ නම් උණුදිය පිළියෙල කරව"යි. "ස්වාමීනි, එසේය"යි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී උණුදිය පිළියෙල කළහ.

60. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ "ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විරේක කළ සේක් දැ" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසී ය. "ජීවකය විරේක කළෙම් වෙමි." "ස්වාමීනි, මෙහි පිටදොරටුවෙන් නික්මෙන්නාවූ මට "මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස්වරක් විරේක වන බෙහෙතක් දෙන ලද්දේ ය. තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරය උත්සන්න වූ දොස් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස් වරක් විරේචනය නො වන්නේ ය. එකුන්තිස්වරක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විරේචනය වන්නේ ය. එහෙත් විරේචනය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක. ස්නානය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරේචනය වන්නේ ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තිස්වරක් විරේචනය වන්නේ ය'යි මේ අදහස වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක්වා. සුගතයන් වහන්සේ ස්නානය කරණ සේක්වා"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළකෙළේ ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උණුදිය ස්නානය කළ සේක. ස්නානය කළා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වරක් විරේචනය වි ය. මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සමතිස් විරේචනයෙක් විය.

61. අනතුරුව ජීවක කොමාරභච්චතෙමේ "ස්වාමීනි, යම්තාක් කලකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය ප්‍රකෘතිස්වභාවය ඇත්තේ වේ ද, ඒ තාක් කල් සිනිඳු වූ ආහාර සුදුසු ය"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළ කෙළේ ය.

62. අථ ඛො භගවතො කායො න චිරස්සෙව පකතත්තො අහොසි. අථ ඛො **ජීවකො** කොමාරභච්චො තං සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවන්තං එතදවොච: "එකාහං භන්තෙ, භගවන්තං වරං යාචාමී" ති. "අතික්කන්තවරා ඛො ජීවක, තථාගතා" ති. "යඤ්ච භන්තෙ, කප්පති යඤ්ච අනවජ්ජ"න්ති. "වදෙහි ජීවකා"ති. "භගවා භන්තෙ, පංසුකූලිකො භික්ඛුසඞ්ඝො ච. ඉදං මෙ භන්තෙ, 'සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං රඤ්ඤා **පජ්ජොතෙන** පහිතං බහූනං දුස්සානං බහූනං දුස්සයුගානං බහූනං දුස්සයුගසතානං බහූනං දුස්සයුගසහස්සානං බහූනං දුස්සයුගසතසහස්සානං අග්ගඤ්ච සෙට්ඨඤ්ච මොක්ඛඤ්ච උත්තමඤ්ච පවරඤ්ච. පටිග්ගණ්හාතු මෙ භන්තෙ, භගවා සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං. භික්ඛුසඞ්ඝස්ස ච ගහපති චීවරං අනුජානාතූ"ති. පටිග්ගහෙසි භගවා සීවෙය්‍යකං දුස්සයුගං.

63. අථ ඛො භගවා ජීවකං කොමාරභච්චං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

64. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගහපතිචීවරං. යො ඉච්ඡති, පංසුකූලිකො හොතු. යො ඉච්ඡති, ගහපතිචීවරං සාදියතු. ඉතරීතරෙනපහං[1] භික්ඛවෙ, සන්තුට්ඨිං වණ්ණෙමී" ති.

65. අස්සොසුං ඛො රාජගහෙ මනුස්සා "භගවතා කිර භික්ඛූනං ගහපතිචීවරං අනුඤ්ඤාත" න්ති. තෙ ච මනුස්සා හට්ඨා අහෙසුං උදග්ගා: "ඉදානි ඛො මයං දානානි දස්සාම, පුඤ්ඤානි කරිස්සාම, යතො භගවතා භික්ඛූනං ගහපතිචීවරං අනුඤ්ඤාත"න්ති. එකාහෙනෙව රාජගහෙ බහූනි චීවරසහස්සානි උප්පජ්ජිංසු.

66. අස්සොසුං ඛො ජානපදා මනුස්සා "භගවතා කිර භික්ඛූනං ගහපති චීවරං අනුඤ්ඤාත"න්ති. තෙ ච මනුස්සා හට්ඨා අහෙසුං උදග්ගා: "ඉදානි ඛො මයං දානානි දස්සාම, පුඤ්ඤානි කරිස්සාම, යතො භගවතා භික්ඛූනං ගහපතිචීවරං අනුඤ්ඤාත"න්ති. ජනපදෙපි එකාහෙනෙව බහූනි චීවරසහස්සානි උප්පජ්ජිංසු.

67. තෙන ඛො පන සමයෙන සඞ්ඝස්ස පාවාරො උප්පන්නො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාවාර"න්ති. කොසෙය්‍යපාවාරො උප්පන්නො හොති[2]. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොසෙය්‍ය පාවාර"න්ති. කොජවං උප්පන්නං හොති. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොජව"න්ති.

පඨමකභාණවාරො නිට්ඨිතො

---

1. "ඉතරීතරෙතපාහං" ම ජ සං. P T S. "ඉතරීතරෙනචාහං" සි
2. "භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං" ම ජ සං. P T S. අ වි. ජ වි.

62. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශරීරය නොබෝ කලකින් ම ප්‍රකෘති ස්වභාව ඇත්තේ වි ය. නැවත **ජීවක** කොමාරභච්ච තෙමේ ඒ සීවෙය්‍යකවස්ත්‍රයුග්මය ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ "ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් එක් වරයක් ඉල්ලමි"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකෙළේ ය. "ජීවකය, තථාගතවරයෝ වර ඉක්මවූවාහු ය". "ස්වාමීනි, යමක් කැප වේ ද, යමක් නිදෙස් වේ ද, (එබඳු වරයක් ඉල්ලමි)"යි. "ජීවකය, කියව". "ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පංසුකූලික වන සේක. භික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේත් පංසුකූලික වේ. ස්වාමීනි, මේ සීවෙය්‍යකවස්ත්‍රයුග්මය **පජ්ජෝත** රජු විසින් මට එවන ලද්දේ ය. බොහෝ වස්ත්‍රයන්ට බොහෝ වස්ත්‍රයුග්මයන්ට බොහෝ සියගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට බොහෝ දහස්ගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට බොහෝ ලක්ෂගණන් වස්ත්‍රයුග්මයන්ට අග්‍ර ද ශ්‍රෙෂ්ඨ ද මුඛ්‍ය ද උත්තම ද ප්‍රවර ද වේ. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ සීවෙය්‍යකවස්ත්‍රයුග්මය පිළිගන්නා සේක්වා. භික්ෂුසඞ්ඝයාට ද ගෘහපතිචීවරය අනුදන්නා සේක්වා" යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සීවෙය්‍යකවස්ත්‍රයුග්මය පිළිගත් සේක.

63. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරභච්චයාට දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වූ සේක (එනි ඔහු) සමාදන් කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද ජීවක කොමාරභච්චතෙමේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

64. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, ගෘහපතිචීවරය අනුදනිමි. යමෙක් කැමැති නම්, පංසුකූලික වේවා. යමෙක් කැමැති නම්, ගෘහපතිචීවරය ඉවසාවා. මහණෙනි, මම කුඩු මහත් අගය ඇති යම්කිසිවකින් (ලදදෙයින්) ම සතුටු වීම වණ්නා කරමි" යි භික්ෂූන් ඇමතූ සේක.

65. රජගහනුවර වැසි මිනිස්සු "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ගෘහපතිචීවරය අනුදන්නා ලද්දේ ල"යි ඇසූහ. "යම්හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ගෘහපතිචීවරය අනුදන්නා ලද්දේ ද, (එහෙයින්) අපි දන් දන් දෙන්නෙමු. පින් කරන්නෙමු"යි ඒ මිනිස්සු ද සතුටු වූහ. ඔද වැඩියෝ වූහ. එක දවසින් ම රජගහ නුවර දී (භික්ෂූන්ට) බොහෝ දහස්ගණන් සිවුරු උපන.

66 දනවුවැසි මිනිස්සු "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ගෘහපතිචීවරය අනුදන්නා ලද්දේ ල"යි ඇසූහ. "යම් හෙයකින් භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ගෘහපතිචීවරය අනුදන්නා ලද්දේ ද, (එහෙයින්) අපි දන් දන් දෙන්නෙමු. පින් කරන්නෙමු"යි ඒ මිනිස්සු ද සතුටු වූහ. ඔද වැඩියෝ වූහ. එක දවසින් ම ජනපදයෙහි ද බොහෝ දහස් ගණන් සිවුරු උපන.

67. එකල්හි සඞ්ඝයාහට පොරෝණා සළුවක් ලැබුනේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, පොරෝණා සළුව අනුදනිමි.' පටපණුහුසින් වියූ පොරෝණා සළුවක් ලැබුනේ ය. "මහණෙනි, පටපණු හුසින් වියූ පොරෝණා සළුව අනුදනිමි." කොඳුපලසක් ලැබුනේ ය. "මහණෙනි, කොඳුපලස අනුදනිමි"යි වදාළසේක.

පළමු බණවර නිමි.

1. තෙන ඛො පන සමයෙන **කාසිරාජා** ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස අඩ්ඪකාසියං[1] කම්බලං පාහෙසි උපඩ්ඪකාසිනං ඛමමානං. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො තං අඩ්ඪකාසියං කම්බලං ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවන්තං එතදවොච: “අයම්මෙ භන්තෙ, අඩ්ඪකාසියො කම්බලො කාසිරඤ්ඤා පහිතො උපඩ්ඪකාසිනං ඛමමානො. පටිග්ගණ්හාතු මෙ භන්තෙ, භගවා කම්බලං, යං මම අස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා” ති. පටිග්ගහෙසි භගවා කම්බලං.

2. අථ ඛො භගවා ජීවකං කොමාරභච්චං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි. අථ ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

3. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කම්බල” න්ති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සඞ්ඝස්ස උච්චාවචානි චීවරානි උප්පජ්ජන්ති.[2] අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: “කින්නු ඛො භගවතා චීවරං අනුඤ්ඤාතං කිං අනනුඤ්ඤාත” න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඡ චීවරානි: ඛොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කම්බලං සාණං භඞ්ග” න්ති.

5. තෙන ඛො පන සමයෙන යෙ තෙ භික්ඛූ[3] ගහපතිචීවරං සාදියන්ති, තෙ කුක්කුච්චායන්තා පංසුකූලං න සාදියන්ති: “එකංයෙව භගවතා චීවරං අනුඤ්ඤාතං. න ද්වෙ”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගහපතිචීවරං සාදියන්තෙන පංසුකූලම්පි සාදියිතුං. තදුභයෙනපහං භික්ඛවෙ, සන්තුට්ඨිං වණ්ණෙමී” ති.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ **කොසලෙසු** ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති. එකච්චෙ භික්ඛූ සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකූලාය. එකච්චෙ භික්ඛූ නාගමෙසුං[4]. යෙ තෙ භික්ඛූ සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකූලාය, තෙ පංසුකූලානි ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛූ නාගමෙසුං, තෙ එවමාහංසු: “අම්හාකම්පි ආවුසො භාගං දෙථා” ති. තෙ එවමාහංසු: “න මයං ආවුසො තුම්හාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුම්හෙ නාගමිත්ථා” ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, නාගමෙන්තානං න අකාමා[5] භාගං දාතු” න්ති.

---

1. “අඩ්ඪකාසිකං” ම ඡ සං. P T S. ජ වි. අ වි. ම නු ප. තො වි.
2. “උප්පන්නානි හොන්ති” ම ඡ සං.
3. “තෙ භික්ඛූ” P T S. ම නු ප
4. “නාගමිංසු” ම නු ප. තො වි.
5. “ආකාමා” ම ඡ සං.

1. එකල්හි කසීරජ තෙමේ **ජීවක** කොමාරභච්චහට අඩදහසකට පොහොනා වූ (පන්සියයක් අගනා වූ) කම්බිලියක් යැවී ය. ඉක්බිති ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ පන්සියයක් අගනා වූ ඒ කම්බිලිය ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ ජීවක කොමාරභච්චතෙමේ "ස්වාමීනි, මාගේ අඩ දහසකට පොහොනා වූ (පන්සියයක් අගනා වූ) මේ කම්බිලිය කාසිරජු විසින් එවන ලද්දේ ය. යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිළිගැණීම මට බොහෝ කාලයක් හිත සැප පිණිස වන්නේ ද, එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මේ කම්බිලිය පිළිගන්නා සේක්වා" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කම්බිලිය පිළිගත්සේක.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවක කොමාරභච්චයාට දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දැක්වූ සේක. (එහි ඔහු) සමාදන් කරවූ සේක. තියුණු කරවූ සේක. සතුටු කරවූ සේක. එකල්හි ජීවක කොමාරභච්ච තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තියුණු කරවන ලද්දේ සතුටු කරවන ලද්දේ හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

3. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, කම්බිලිය අනුදනිමි" යි වදාළසේක.

4. එකල්හි සඞ්ඝයාට අගය ඇති නැති සිවුරු ලැබෙයි. එකල භික්ෂූන්ට "කිම, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට සිවුරු අනුදන්නා ලද ද ? කිම නො අනුදන්නා ලද ද ?"යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, කොමු පිළී, කපු පිළී, පට පිළී, කම්බිලි, හණවැහරි පිළී, මේ පස් නූලෙන් මුසු පිළී යන සිවුරු* සයක් අනුදනිමි".

5. එකල්හි "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එක ම සිවුරක් අනුදන්නා ලද ය. සිවුරු දෙකක් නො අනුදන්නා ලද"යි යම් ඒ භික්ෂූහු ගෘහපති චීවරය ඉවසත් ද, ඒ භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නෝ පංසුකූලය නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, ගෘහපති චීවරය ඉවසන්නහු විසින් පංසුකූලයත් ඉවසන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මම ඒ දෙකින් ම සතුටු වීම වණ්නා කරමි".

6. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු කොසොල් දනව්වෙහි දීඝීමාර්ගයට පිළිපන්නාහු වෙත්. ඇතැම් භික්ෂූහු පංසුකූල වස්ත්‍ර පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් භික්ෂූහු එය බලාපොරොත්තු නො වූවාහු ය. යම් ඒ භික්ෂූහු පංසුකූල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂූහු පංසුකූල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂූහු බලාපොරොත්තු නො වූවාහු ද, ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපටත් කොටසක් දෙවූ" යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපි තොපට කොටසක් නො දෙන්නෙමු. කුමක් නිසා තෙපි බලාපොරොත්තු නො වූවහු ද" යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, (බලාපොරොත්තු නො වන්නවුන්ට) අකමැත්තෙන් කොටස නො දෙන්නට අනුදනිමි" යි.

* මෙහි "සිවුරු" යනු 'වස්ත්‍රය, එයින් කළ සිවුර' යන අර්ථ දෙක්හි ම යෙදේ.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ **කොසලෙසු** ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති. එකච්චෙ භික්ඛූ සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකූලාය. එකච්චෙ භික්ඛූ ආගමෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛූ සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකූලාය, තෙ පංසුකූලානි ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛූ ආගමෙසුං, තෙ එවමාහංසු: "අම්හාකම්පි ආවුසො භාගං දෙථා" ති. තෙ එවමාහංසු: "න මයං ආවුසො තුම්හාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුම්හෙ න ඔක්කමිත්ථා" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආගමෙන්තානං අකාමා භාගං දාතු"න්ති.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ කොසලෙසු ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති. එකච්චෙ භික්ඛූ පඨමං සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකූලාය. එකච්චෙ භික්ඛූ පච්ඡා ඔක්කමිංසු. යෙ තෙ භික්ඛූ පඨමං සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකූලාය, තෙ පංසුකූලානි ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛූ පච්ඡා ඔක්කමිංසු, තෙ න ලභිංසු. තෙ එවමාහංසු: "අම්හාකම්පි ආවුසො භාගං දෙථා"ති. තෙ එවමාහංසු: "න මයං ආවුසො තුම්හාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුම්හෙ පච්ඡා ඔක්කමිත්ථා"ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පච්ඡා ඔක්කමන්තානං[1] න අකාමා භාගං දාතු"න්ති.

9. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ කොසලෙසු ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති. තෙ සදිසා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකූලාය. එකච්චෙ භික්ඛූ පංසුකූලානි ලභිංසු. එකච්චෙ භික්ඛූ න ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛූ න ලභිංසු, තෙ එවමාහංසු: "අම්හාකම්පි ආවුසො භාගං දෙථා"ති. තෙ එවමාහංසු: "න මයං ආවුසො තුම්හාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුම්හෙ න ලභිත්ථා"ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ සදිසානං ඔක්කමන්තානං අකාමා භාගං දාතු"න්ති.

10. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ කොසලෙසු ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති. තෙ කතිකං කත්වා සුසානං ඔක්කමිංසු පංසුකූලාය. එකච්චෙ භික්ඛූ පංසුකූලානි ලභිංසු. එකච්චෙ භික්ඛූ න ලභිංසු. යෙ තෙ භික්ඛූ න ලභිංසු, තෙ එවමාහංසු: "අම්හාකම්පි ආවුසො භාගං දෙථා" ති. තෙ එවමාහංසු: "න මයං ආවුසො තුම්හාකං භාගං දස්සාම. කිස්ස තුම්හෙ න ලභිත්ථා"ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කතිකං කත්වා ඔක්කමන්තානං අකාමා භාගං දාතු'න්ති.

11. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා චීවරං ආදාය ආරාමං ආගච්ඡන්ති. තෙ පටිග්ගාහකං අලභමානා පටිහරන්ති. චීවරං පරිත්තං උප්පජ්ජති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං භික්ඛුං චීවරපටිග්ගාහකං සම්මන්නිතුං: යො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න දොසාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, ගහිතාගහිතඤ්ච ජානෙය්‍ය."

1. "ඔක්කන්තානං" ම ඡ සං., P T S.

7. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු කොසොල් දනව්වෙහි දීඝීමාගීයට පිළිපන්නාහු වෙත්. ඇතැම් භික්ෂූහු පංසුකූල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් භික්ෂූහු බලාපොරොත්තු ව සිටියහ. යම් ඒ භික්ෂූහු පංසුකූල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂූහු පංසුකූල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂූහු බලා-පොරොත්තු ව සිටියාහු ද, ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපටත් කොටස දෙවු" යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො පැමිණියහු ද" යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, බලාපොරොත්තු ව සිටින්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි".

8. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු කොසොල්දනව්වෙහි දීඝීමාගීයට පිළිපන්නාහු වෙත්. ඇතැම් භික්ෂූහු පංසුකූල පිණිස පළමු කොට සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් භික්ෂූහු පසු ව පිවිසියාහු ය. යම් ඒ භික්ෂූහු පංසුකූල පිණිස පළමු කොට සොහොනට පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂූහු පංසුකූල ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂූහු පසු ව පිවිසියාහු ද, ඒ භික්ෂූහු නො ලැබූහ. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපටත් කොටස දෙවු" යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි පසු ව පැමිණියහු ද" යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, පසු ව පැමිණෙන්නවුන්ට අකමැත්තෙන් කොටස නො දෙන්නට අනුදනිමි".

9. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු කොසොල්දනව්වෙහි දීඝීමාගීයට පිළිපන්නාහු වෙත්. ඒ භික්ෂූහු සම ව (එක් විට) පංසුකූල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් භික්ෂූහු පංසුකූල ලැබූහ. ඇතැම් භික්ෂූහු නො ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂූහු නො ලැබූහු ද, ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපටත් කොටස දෙවු" යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො ලැබූවහු ද" යි මෙසේ කීහ. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, සම ව පැමිණෙන්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි".

10. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු කොසොල්දනව්වෙහි දීඝීමාගීයට පිළිපන්නාහු වෙත්. ඒ භික්ෂූහු කතිකා කොට පංසුකූල පිණිස සොහොනට පිවිසියාහු ය. ඇතැම් භික්ෂූහු පංසුකූල ලැබූහ. ඇතැම් භික්ෂූහු නො ලැබූහ. යම් ඒ භික්ෂූහු නො ලැබූවාහු ද, ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපටත් කොටස දෙවු"යි මෙසේ කීහ. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, අපි තොපට කොටස නො දෙන්නෙමු. කුමක් හෙයින් තෙපි නො ලැබූවහු ද" යි මෙසේ කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, කතිකා කොට පැමිණෙන්නවුන්ට නො කැමැත්තෙන් කොටස දෙන්නට අනුදනිමි".

11. එකල්හි මිනිස්සු සිවුරු ගෙණ ආරාමයට එත්. ඒ මිනිස්සු පිළිගන්නකු නො ලබන්නෝ පෙරළා ගෙණ යත්. සිවුරු සවල්පවශයෙන් ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, යම් මහණෙක් ඡන්ද-යෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ද්වේෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ගත් නො ගත් දෙය දන්නේ ද, එබඳු පසඟින් යුත් මහණකු සිවුරු පිළිගන්නහු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි" යි වදාළ සේක.

12. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිත්වා බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො: "සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො, යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරපටිග්ගාහකං සම්මන්නෙය්‍ය. එසා ඤත්ති. සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරපටිග්ගාහකං සම්මන්නති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො චීවරපටිග්ගාහකස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය. සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු චීවරපටිග්ගාහකො. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී"ති.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන චීවරපටිග්ගාහකා භික්ඛූ චීවරං පටිග්ගහෙත්වා තත්ථෙව උජ්ඣිත්වා පක්කමන්ති. චීවරං නස්සති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං භික්ඛුං චීවරනිදහකං සම්මන්නිතුං: යො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න දොසාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, නිහිතානිහිතඤ්ච ජානෙය්‍ය."

14. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිත්වා බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො: "සුණාතු මෙ භන්තෙ, සඞ්ඝො. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරනිදහකං සම්මන්නෙය්‍ය. එසා ඤත්ති. සුණාතු මෙ භන්තෙ, සඞ්ඝො. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරනිදහකං සම්මන්නති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො චීවරනිදහකස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු චීවරනිදහකො. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී " ති.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන චීවරනිදහකා[1] භික්ඛූ මණ්ඩපෙපි රුක්ඛමූලෙපි නිම්බකොසෙපි චීවරං නිදහන්ති[2]. උන්දූරෙහිපි උපචිකාහිපි ඛජ්ජන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ භණ්ඩාගාරං සම්මන්නිතුං, යං සඞ්ඝො ආකඞ්ඛති විහාරං වා අඩ්ඪයොගං වා පාසාදං වා හම්මියං වා ගුහං වා."

16. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො: බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො: "සුණාතු මෙ භන්තෙ, සඞ්ඝො. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං විහාරං භණ්ඩාගාරං සම්මන්නෙය්‍ය. එසා ඤත්ති. සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං විහාරං භණ්ඩාගාරං සම්මන්නති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස විහාරස්ස භණ්ඩාගාරස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො විහාරො භණ්ඩාගාරං. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී" ති.

---

1. "නිදහණකා" ම ඡ සං. 2 "නිදහති" ම ඡ සං.

12. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ ඉල්විය යුත්තේ ය. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සඞ්ඝ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: ''ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඞ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඞ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිවුරු පිළිගන්නහු කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඞ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිවුරු පිළිගන්නහු කොට සම්මත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකු හට මෙ නම් ඇති මහණහුගේ චීවරප්‍රතිග්‍රාහකසම්මුතිය රුචි වේ නම්, හෙතෙමේ තුෂ්ණීම්-භූත වන්නේ ය. යමකුට රුචි නො වේ නම් හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සඞ්ඝයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ චීවරප්‍රතිග්‍රාහකයා යි සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණීම්භූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි''යි කියා යි.

13. එකල්හි චීවරප්‍රතිග්‍රාහකභික්ෂූහු සිවුරු පිළිගෙණ එහි ම හැරදමා බැහැර යෙත්. සිවුරු නැසේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ. ''මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ද්වේෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මෝහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, තැන්පත් කළ නො කළ දෙය දන්නේ ද යන පසඟින් යුත් මහණකු සිවුරු තැන්පත් කරන්නහු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි''.

14. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ ඉල්විය යුත්තේ ය. ඉල්වා ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සඞ්ඝ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: ''ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඞ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඞ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිවුරු තැන්පත් කරන්නහු කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඞ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණහු සිවුරු තැන්පත් කරන්නහු කොට සම්මත කරයි. යම් ආයුෂ්මතකු-හට මෙ නම් ඇති මහණහුගේ සිවුරු තැන්පත් කිරීමේ සම්මුතිය රුචි වේ නම්, ඒ මහණ තෙමේ තුෂ්ණීම්භූත වන්නේ ය. යම් මහණකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සඞ්ඝයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු තැන්පත් කරන්නේ යි සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාහට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණීම්භූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි''.

15. එකල්හි සිවුරු තැන්පත් කරණ භික්ෂූහු මණ්ඩපයෙහි ද රුක්මුලෙහි ද අගුවෙහි ද සිවුරු තැන්පත් කෙරෙත්. මීයන් විසින් ද වේයන් විසින් ද කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ. ''මහණෙනි, සඞ්ඝතෙමේ වෙහෙරක් හෝ අඩ පියසි ගෙයක් හෝ සිවුරුස් ගෙයක් හෝ සඳලු සහිත ගෙයක් හෝ ගුහාවක් හෝ යමක් කැමැති නම්, එය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි''.

16. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුනමක් විසින් සඞ්ඝ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: ''ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඞ්ඝයාහට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සඞ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. ස්වාමීනි, සඞ්ඝතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඞ්ඝ තෙමේ මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සම්මත කරයි. යම් ආයුෂමතකුහට මෙ නම් විහාරයාගේ භාණ්ඩාගාරසම්මුතිය රුචි වේ නම්, හෙතෙමේ තුෂණීම්භූත වන්නේ ය. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය. සඞ්ඝයා විසින් මෙ නම් ඇති විහාරය භාණ්ඩාගාරයක් කොට සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂණීම්භූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි''.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන සඞ්ඝස්ස භණ්ඩාගාරෙ චීවරං අගුත්තං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං භික්ඛුං භණ්ඩාගාරිකං[1] සම්මන්නිතුං: යො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න දොසාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, ගුත්තාගුත්තඤ්ච ජානෙය්‍ය." එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො: -පෙ- සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු භණ්ඩාගාරිකො. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී" ති.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන **ඡබ්බග්ගියා** භික්ඛූ භණ්ඩාගාරිකං වුට්ඨාපෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං: "න භික්ඛවෙ, භණ්ඩාගාරිකො වුට්ඨාපෙතබ්බො. යො වුට්ඨාපෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා"ති.

19. තෙන ඛො පන සමයෙන සඞ්ඝස්ස භණ්ඩාගාරෙ චීවරං උස්සන්නං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සම්මුඛීභූතෙන සඞ්ඝෙන භාජෙතු" න්ති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො සඞ්ඝො[2] චීවරං භාජෙන්තො කොලාහලං අකාසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං භික්ඛුං චීවරභාජකං සම්මන්නිතුං: යො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න දොසාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, භාජිතාභාජිතඤ්ච ජානෙය්‍ය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සම්මන්නිතබ්බො: -පෙ- සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු චීවරභාජකො. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී" ති.

21. අථ ඛො චීවරභාජකානං භික්ඛූනං එතදහොසි: "කථන්නු ඛො චීවරං භාජෙතබ්බ"න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඨමං උච්චිනිත්වා තුලයිත්වා වණ්ණාවණ්ණං කත්වා භික්ඛූ ගණෙත්වා වග්ගං බන්ධිත්වා චීවරපටිවිංසං ඨපෙතු"න්ති.

22. අථ ඛො චීවරභාජකානං භික්ඛූනං එතදහොසි: "කථන්නු ඛො සාමණෙරානං චීවරපටිවිංසො දාතබ්බො" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සාමණෙරානං උපඩ්ඪපටිවිංසං දාතු"න්ති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සකෙන භාගෙන උත්තරිතුකාමො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උත්තරන්තස්ස සකං භාගං දාතු"න්ති.

24. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අතිරෙකභාගෙන උත්තරිතුකාමො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනුක්ඛෙපෙ දින්නෙ අතිරෙකභාගං දාතු"න්ති.

25. අථ ඛො චීවරභාජකානං භික්ඛූනං එතදහොසි: "කථන්නු ඛො චීවරපටිවිංසො දාතබ්බො ආගතපටිපාටියා නු ඛො උදාහු යථාවුඩ්ඪ"න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකලකෙ තොසෙත්වා කුසපාතං කාතු"න්ති.

---

1. "භණ්ඩාගාරියං" ම නු ප. තො වි. අ වි.
2. "සඞ්ඝො" ම ඡ සං.

17. එකල්හි සඞ්ඝයාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි සිවුරු නො රැකුනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ද්වෙෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, රක්නා නො රක්නා ලද්ද දන්නේ ද යන පසඟින් යුත් මහණකු භාණ්ඩාගාරික කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: -පෙ- සඞ්ඝයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ භාණ්ඩාගාරික ය යි සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණීම්භූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි".

18. එකල්හි **ෂඩ්වර්ගිකමහණෝ** භාණ්ඩාගාරිකයා පහ කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, භාණ්ඩාගාරික තෙමේ පහ නො කට යුතු ය. යමෙක් පහකරන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වේ" යි.

19. එකල්හි සඞ්ඝයාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි සිවුරු බොහෝ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, හමු වූ සඞ්ඝයා විසින් බෙදා ගන්නට අනුදනිමි".

20. එකල්හි සියලු සඞ්ඝ තෙමේ සිවුරු බෙදන්නේ කලහ කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, ද්වෙෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බෙදූ නො බෙදූ දෙය දන්නේ ද යන මේ පසඟින් යුත් මහණකු සිවුරු බෙදන්නහු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි". මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළ යුතු ය: -පෙ- සඞ්ඝයා විසින් මෙ නම් ඇති මහණ තෙමේ සිවුරු බෙදන්නේ ය යි සම්මත කරණ ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාහට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණීම්භූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි".

21. එකල්හි සිවුරු බෙදන මහණුන්හට "කෙසේ සිවුරු බෙදිය යුතු දැ"යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පළමු කොට තෝරා, වටිනාකම පිරිසිඳ, සම කොටස් කොට, භික්ෂූන් ගණන් කොට, පොදි බැඳ, සිවුරු කොටස් තබන්නට අනුදනිමි".

22. එකල්හි සිවුරු බෙදන මහණුන්හට "කෙසේ නම් හෙරණුන්ට සිවුරු කොටස් දිය යුතු දැ"යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, හෙරණුන්ට කොටස් භාගයක් දෙන්නට අනුදනිමි".

23. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් සිය කොටස ගෙණ එතෙර ව යනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, එතෙර යනු කැමැත්තහුට සිය කොටස දෙන්නට අනුදනිමි".

24. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් වැඩි කොටසකින් යුක්තව එතෙර යනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, කොටසෙහි වැඩි වටිනා ගණන වෙනුවට දිය යුතු කැප පිරිකර දුන්* කල්හි වැඩි කොටසක් දෙන්නට අනුදනිමි".

25. එකල්හි සිවුරු බෙදන මහණුන්හට "සිවුරු කොටස කෙසේ නම් දිය යුතු ද ? ආ පිළිවෙළින් දිය යුතු ද ? නොහොත් වැඩිමහලු පිළිවෙළින් දිය යුතු දැ"යි සිත් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, ඌන ව සිටි කල්හි (සම සේ බෙදීමට සිවුරු හෝ පුද්ගලයන් නො පොහොනා කල්හි)* සතුටු කරවා කුසපත් හෙළීම කරන්නට අනුදනිමි"යි වදාළසේක.

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ ඡකණෙනපි පණ්ඩුමත්තිකායපි චීවරං රජෙන්ති. චීවරං දුබ්බණ්ණං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡ රජනානි: මූලරජනං ඛන්ධරජනං තචරජනං පත්තරජනං පුප්ඵරජනං ඵලරජන” න්ති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ සීතුන්දිකාය[1] චීවරං රජෙන්ති. චීවරං දුග්ගන්ධං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනං පචිතුං චුල්ලිං[2] රජනකුම්භි”න්ති. රජනං උත්තරියති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උත්තරාළුම්පං[3] බන්ධිතු” න්ති.

28. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ න ජානන්ති රජනං පක්කං වා අපක්කං වා. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකෙ වා නඛපිට්ඨිකාය වා ථෙවකං දාතු”න්ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ රජනං ඔරොපෙන්තා කුම්භිං ආවිඤ්ඡන්ති[4]. කුම්භි භිජ්ජති[5]. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනුළුඞ්කං දණ්ඩකථාලික”න්ති[6].

30. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූනං රජනභාජනං න සංවිජ්ජති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනකොලම්බං[7] රජනඝට”න්ති.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ පාතියාපි පත්තෙපි චීවරං සම්මද්දන්ති[8]. චීවරං පරිභිජ්ජති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, රජනදොණික”න්ති.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ ඡමාය චීවරං පත්ථරන්ති. චීවරං පංසුකිතං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිණසන්ථාරක”න්ති[9]. තිණසන්ථාරකො උපචිකාහි ඛජ්ජති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චීවරවංසං චීවරරජ්ජු”න්ති. මජ්ඣෙන ලග්ගෙන්ති. රජනං උභතො ගලති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කණ්ණෙ බන්ධිතු”න්ති. කණ්ණො ජීරති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කණ්ණසුත්තක”න්ති. රජනං එකතො ගලති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සම්පරිවත්තකං සම්පරිවත්තකං රජෙතුං. න ච අච්ඡින්නෙ ථෙවෙ පක්කමිතු”න්ති.

33. තෙන ඛො පන සමයෙන චීවරං පත්ථින්නං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකෙ ඔසාදෙතු” න්ති.[10]

34. තෙන ඛො පන සමයෙන චීවරං ඵරුසං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පාණිනා ආකොටෙතු”න්ති.

---

1. “සීතුදකාය” ම ඡ සං. “සීතුන්නකාය” PTS. “සීතුදිකාය” සි
2. “චුල්ලං” සී මු. 3. “උත්තරාළුවං” සි. “උත්තරළුම්පියං” අ වි. ජ වි.
4. “ආවජ්ජන්ති” ම නු ප. තො වි. ජ වි. අ වි. PTS. “ආවට්ටන්ති” සි.
5. “භිජ්ජති” ම ඡ සං PTS 6. “දණ්ඩකථාලකං” ම ඡ සං.
7. “රජනකොළුම්බං” අට්ඨකථා; “රජනකොළුම්පං” සී මු. 8. “ඔමද්දන්ති” ම ඡ සං.
9. “සන්ථාරකන්ති” ම ඡ සං. 10. “ඔසාරෙතුන්ති” ම ඡ සං. PTS.

26. එකල්හි භික්ෂූහු ගොමින් ද පඬුවන් මැටියෙන් ද සිවුරු පඬු පොවත්. සිවුරු දුර්වර්ණ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මුල්පඬු, දඬුපඬු, පොතුපඬු, කොළපඬු, මල්පඬු, පලපඬු යන පඬු (වර්ග) සයක් අනුදනිමි".

27. එකල්හි භික්ෂූහු නො පැසුනු පඬුයෙන් සිවුරු පඬු පොවත්. සිවුරු දුගඳ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පඬු පිසන්නට උදුනක් ද පඬුසැළියක් ද අනුදනිමි." පඬු උතුරා යෙයි. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, වටඅළුවක් (වට ආධාරයක්) බඳින්නට අනුදනිමි".

28. එකල්හි භික්ෂූහු "පඬු පැසුනේ ද නො පැසුනේ දැ" යි නො දනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, දියෙහි හෝ නිය පිට හෝ පඬු බින්දුවක් හෙළන්නට අනුදනිමි".

29. එකල්හි භික්ෂූහු (සැළියෙන්) පඬු බාන්නාහු සැළිය නමත්. සැළිය බිඳේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පඬු කිණිස්සක්, දඬුයෙන් කළ හැන්දක්, අනුදනිමි".

30. එකල්හි භික්ෂූන්ට පඬු (බැහීමට) බඳුනක් නැත්තේ ය. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මහපඬුසැළියක් ද පඬු කළයක් ද අනුදනිමි".

31. එකල්හි භික්ෂූහු තැටියෙහි ද පාත්‍රයෙහි ද සිවුරු මඬිත්. සිවුර ඉරෙයි. භාග්‍යතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පඬුඔරුවක් අනුදනිමි".

32. එකල්හි භික්ෂූහු සිවුරු බිම එළත්. සිවුරු පස් තැවරුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, තණඇතිරියක් අනුදනිමි". තණඇතිරිය වේයන් විසින් කනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි සිවුරු ලන උණදණ්ඩක් ද සිවුරු ලන රැහැනක් ද අනුදනිමි". මැදින් එල්බේ. පඬු දෙකොණින් වැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, කොන් බඳින්නට අනුදනිමි". කොණ දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, කොන්හි බඳින හුයක් අනුදනිමි". පඬු එක් කොණකින් වැගිරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පෙරළ පෙරළා පඬු පොවන්නට ද දියබින්දු නො සිඳුනු තෙක් බැහැර නො යන්නට ද අනුදනිමි".

33. එකල්හි සිවුරු (අතිරජනයෙන්) තද වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, දියෙහි ගිල්වා තබන්නට අනුදනිමි".

34. එකල්හි සිවුරු රළු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල-කළහ. "මහණෙනි, අතින් පෙළන්නට (පොඩි කරන්නට) අනුදනිමි".

35. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අච්ඡින්නකානි ධාරෙන්ති[1] දන්තකාසාවානි. [මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛීය්‍යන්ති විපාචෙන්ති: "සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ අච්ඡින්නකානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා"ති.][2]

36. අථ ඛො භගවා **රාජගහෙ** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **දක්ඛිණාගිරි** තෙන චාරිකං පක්කාමි. අද්දසා ඛො භගවා **මගධඛෙත්තං** අච්චිබද්ධං[3] පාලිබද්ධං මරියාදබද්ධං සිඞ්ඝාටකබද්ධං. දිස්වාන ආයස්මන්තං **ආනන්දං** ආමන්තෙසි: "පස්සසි නො ත්වං ආනන්ද, මගධඛෙත්තං අච්චිබද්ධං පාලිබද්ධං මරියාදබද්ධං සිඞ්ඝාටකබද්ධ"න්ති. "එවං භන්තෙ"ති. "උස්සහසි ත්වං ආනන්ද, භික්ඛූනං එවරූපානි චීවරානි සංවිදහිතු" න්ති. "උස්සහාමි භගවා"ති.

37. අථ ඛො භගවා දක්ඛිණාගිරිස්මිං යථාභිරන්තං විහරිත්වා පුනදෙව රාජගහං පච්චාගඤ්ඡි. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො සම්බහුලානං භික්ඛූනං චීවරානි සංවිදහිත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: "පස්සතු මෙ භන්තෙ, භගවා චීවරානි සංවිදහිතානී"ති.[4] අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "පණ්ඩිතො භික්ඛවෙ, ආනන්දො; මහාපඤ්ඤො භික්ඛවෙ, ආනන්දො, යත්‍ර හි නාම මයා සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානිස්සති, කුසිම්පි නාම කරිස්සති, අඩ්ඪකුසිම්පි නාම කරිස්සති, මණ්ඩලම්පි නාම කරිස්සති, අඩ්ඪමණ්ඩලම්පි නාම කරිස්සති, විවට්ටම්පි නාම කරිස්සති, අනුවිවට්ටම්පි නාම කරිස්සති, ගීවෙය්‍යකම්පි නාම කරිස්සති, ජඞ්ඝෙය්‍යකම්පි නාම කරිස්සති, බාහන්තම්පි නාම කරිස්සති. ඡින්නකඤ්ච[5] භවිස්සති සත්ථලූඛං සමණසාරුප්පං පච්චත්ථිකානඤ්ච අනභිජ්ඣිතං.[6] අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඡින්නකං සඞ්ඝාටිං, ඡින්නකං උත්තරාසඞ්ගං, ඡින්නකං අන්තරවාසක"න්ති.

38. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **වෙසාලි** තෙන චාරිකං පක්කාමි. අද්දසා[7] ඛො භගවා අන්තරා ච රාජගහං අන්තරා ච වෙසාලිං අද්ධානමග්ගපටිපන්නො සම්බහුලෙ භික්ඛූ චීවරෙහි උබ්භණ්ඩිතෙ[8] සීසෙපි චීවරභිසිං කරිත්වා ඛන්ධෙපි චීවරභිසිං කරිත්වා කටියාපි චීවරභිසිං කරිත්වා ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන භගවතො එතදහොසි: "අතිලහුං ඛො ඉමෙ මොඝපුරිසා චීවරබාහුල්ලාය[9] ආවත්තා, යන්නූනාහං භික්ඛූනං චීවරෙ සීමං බන්ධෙය්‍යං. මරියාදං ඨපෙය්‍ය"න්ති.

---

1. "චීවරානි ධාරෙන්ති" ම ඡ සං.
2. "මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති සෙය්‍යථාපිනාම ගිහී කාමභොගිනොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. න භික්ඛවෙ අච්ඡින්නකානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති" ති නත්ථි සීහලක්ඛර පොත්ථකෙසු."
3. "අච්චිබන්ධං". ම ඡ සං. P T S.
4. "සංවිහිතානි" ම නු ප.
5. "ඡින්නකං" ම ඡ සං.
6. "අනභිච්ඡිතං" ම ඡ සං
7. "අද්දස" ම ඡ සං. P T S.
8. උබ්භණ්ඩිකතෙ" සි.
9. "චීවරෙ බාහුල්ලාය" ම ඡ සං. P T S.

35. එකල්හි භික්ෂූහු කඩ නො කැපූ, දත් මෙන් කනට පැහැනි, සිවුරු දරත්. මිනිස්සු "(මොහු) කාමභොගී වූ ගිහින් සේ" යි අවමන් කෙරෙත්. නින්ද කෙරෙත්. දොස් කියත්. "මහණෙනි, නො කැපූ සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත්වේය" යි වදාළසේක.

36. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **රජගහනුවර** කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට **දක්ෂිණාගිරිය** බලා චාරිකාවෙහි වැඩිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සතරැස් ලියදි බැන්ද වූ දිගින් හා පළලින් මහමියර බැන්ද වූ අතරතුර කුඩාමියර බැන්ද වූ සතරහන්දි බැන්ද වූ මගධක්ෂේත්‍රය දුටුසේක. දැක, "ආනන්දය, තෙපි සතරැස් ලියදි බැන්ද වූ දිගින් හා පළලින් බැඳි මහමියර ඇත්තා වූ අතරතුර බැඳි කුඩා මියර ඇත්තා වූ බඳනා ලද සතරහන්දි ඇත්තා වූ මගධක්ෂේත්‍රය දුටුවහු දැ" යි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් විචාළ සේක. "ස්වාමීනි, එසේ ය". "ආනන්දය, තෙපි භික්ෂූන්ට මෙබඳු වූ සිවුරු (සිවුරු මෙසේ කපා මැසීම) විධාන කරන්නට උත්සාහවත් වනු ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, උත්සාහවත් වෙමි"යි පිළිවදන් දුන්හ.

37. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්ෂිණාගිරියෙහි කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට නැවත රජගහනුවරට පෙරළා වැඩි සේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂූන්ට සිවුරු විධාන කොට දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා විසින් විධාන කරණ ලද සිවුරු බලා වදාරණ සේක්වා"යි සැලකළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, යමෙක් මා විසින් සැකෙවින් කියන ලද කාරණයෙහි අර්ථය විස්තර වශයෙන් දන්නේ ද, දිග පළල නුවා කෙළේ ද, හරස් නුවා කෙළේ ද, මහමැඩිලි කෙළේ ද, කුඩා මැඩිලි කෙළේ ද, වස් අත්ත කෙළේ ද, ඇල අතු කෙළේ ද, ගෙලපටි ඇල්ලීම කෙළේ ද, කෙණ්ඩපටි ඇල්ලීම කෙළේ ද, නුවා අතු නොහොත් බාහුව මත සිටින නුවා කෙළේ ද, (මෙසේ කිරීමෙන් සිවුර) කපන ලද්දේත් සැතින් රළු වූයේත් පැවිද්දන්ට සුදුසු වූයේත් පසමිතුරන් විසින් නො පතනලද්දේත් වූයේ ද, මහණෙනි, ඒ ආනන්ද තෙමේ පණ්ඩිත වේ. ඒ ආනන්ද තෙමේ මහ නුවණැත්තේ වේ. මහණෙනි, කඩ කැපූ සඟලසිවුර ද කඩ කැපූ උතුරු සඟසිවුර ද කඩ කැපූ අඳනා සිවුර ද අනුදනිමි" යි වදාළ සේක.

38. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **රජගහනුවර** කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට වෙසාලි නගරය බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවරටත් විසාලාමහනුවරටත් අතර වූ දීඝමාර්ගයට පිළිපන් සේක් සිවුරුපොදි ඔසොවා ගත් හිසෙහි ද සිවුරුබිසි කොට කරෙහි ද සිවුරුබිසි කොට උකුලෙහි ද සිවුරුබිසි කොට එන්නා වූ බොහෝ භික්ෂූන් දුටු සේක. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "මේ හිස් පුරුෂයෝ ඉතා වහා චීවර බහුලත්වය පිණිස හැරුණාහු ය. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙම් නම්, සිවුරෙහි මායිම් තබන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි සිත් වි ය

39. අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන **වෙසාලි** තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති **ගොතමකෙ චෙතියෙ.** තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා සීතාසු හෙමන්තිකාසු රත්තීසු අන්තරට්ඨකාසු හිමපාතසමයෙ රත්තිං අජ්ඣොකාසෙ එකචීවරො නිසීදි. න භගවන්තං සීතං අහොසි. නික්ඛන්තෙ පඨමෙ යාමෙ සීතං භගවන්තං අහොසි. දුතියං භගවා චීවරං පාරුපි. න භගවන්තං සීතං අහොසි. නික්ඛන්තෙ මජ්ඣිමෙ යාමෙ සීතං භගවන්තං අහොසි. තතියං භගවා චීවරං පාරුපි. න භගවන්තං සීතං අහොසි. නික්ඛන්තෙ පච්ඡිමෙ යාමෙ උද්ධස්තෙ[1] අරුණෙ නන්දිමුඛියා රත්තියා සීතං භගවන්තං අහොසි. චතුත්ථං භගවා චීවරං පාරුපි. න භගවන්තං සීතං අහොසි. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි: "යෙපි ඛො තෙ කුලපුත්තා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සීතාලුකා සීතභීරුකා, තෙපි සක්කොන්ති තිචීවරෙන යාපෙතුං. යන්නූනාහං භික්ඛූනං චීවරෙ සීමං බන්ධෙය්‍යං, මරියාදං ඨපෙය්‍යං, තිචීවරං අනුජානෙය්‍ය" න්ති.

40. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "ඉධාහං භික්ඛවෙ, අන්තරා ච රාජගහං අන්තරා ච වෙසාලිං අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නො අද්දසං සම්බහුලෙ භික්ඛූ චීවරෙහි උබ්භණ්ඩිතෙ සීසෙපි චීවරභිසිං කරිත්වා ඛන්ධෙපි චීවරභිසිං කරිත්වා කටියාපි චීවරභිසිං කරිත්වා ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන මෙ එතදහොසි: 'අතිලහුං ඛො ඉමෙ මොඝපුරිසා චීවරබාහුල්ලාය ආවත්තා. යන්නූනාහං භික්ඛූනං චීවරෙ සීමං බන්ධෙය්‍යං, මරියාදං ඨපෙය්‍ය"න්ති.

41. "ඉධාහං භික්ඛවෙ, සීතාසු හෙමන්තිකාසු රත්තීසු අන්තරට්ඨකාසු හිමපාතසමයෙ රත්තිං අජ්ඣොකාසෙ එකචීවරො නිසීදිං. න මං සිතං අහොසි. නික්ඛන්තෙ පඨමෙ යාමෙ සීතං මං අහොසි. දුතියාහං චීවරං පාරුපිං. න මං සීතං අහොසි. නික්ඛන්තෙ මජ්ඣිමෙ යාමෙ සීතං මං අහොසි. තතියාහං චීවරං පාරුපිං. න මං සීතං අහොසි. නික්ඛන්තෙ පච්ඡිමෙ යාමෙ උද්ධස්තෙ අරුණෙ නන්දිමුඛියා රත්තියා සීතං මං අහොසි. චතුත්ථාහං චීවරං පාරුපිං. න මං සීතං අහොසි. තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ, එතදහොසි: 'යෙපි ඛො තෙ කුලපුත්තා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සීතාලුකා[2] සීතභීරුකා, තෙපි සක්කොන්ති තිචීවරෙන යාපෙතුං. යන්නූනාහං භික්ඛූනං චීවරෙ සීමං බන්ධෙය්‍යං. මරියාදං ඨපෙය්‍යං, තිචීවරං අනුජානෙය්‍ය'න්ති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිචීවරං: දිගුණං සඞ්ඝාටිං, එකච්චියං උත්තරාසඞ්ගං, එකච්චියං අන්තරවාසක"න්ති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන **ඡබ්බග්ගියා** භික්ඛූ "භගවතා තිචීවරං අනුඤ්ඤාත"න්ති අඤ්ඤෙනෙව තිචීවරෙන ගාමං පවිසන්ති. අඤ්ඤෙනෙව තිචීවරෙන ආරාමෙ අච්ඡන්ති. අඤ්ඤෙනෙව තිචීවරෙන නහානං ඔතරන්ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අතිරෙකචීවරං ධාරෙස්සන්තී"ති.

1. "උද්ධතෙ" P T S. 1. "ධම්මවිනයෙ සීතාලුකා" ම ඡ සං. P T S.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් **විසාලාමහනුවරට** වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි විසාලා මහනුවර **ගොතමක චෛත්‍යයෙහි** වැඩ වාසය කරත්. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෙමන්ත ඍතුවෙහි නවම් මැදින් දෙමස අතර අට දිනයෙහි ශීතරාත්‍රීන්හි හිම වැටෙන කාලයෙහි රාත්‍රියෙහි එළිමහනෙහි එක් සිවුරක් ඇති සේක් හුන් සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත නො වී ය. පෙරයම නික්ම ගිය කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත නො වී ය. මැදියම නික්ම ගිය කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත නො වී ය. පශ්චිම යාමය නික්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගි කල්හි රාත්‍රිය පාන් වූ කල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිවුවන සිවුරක් පෙරවූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සීත නො වී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “මේ ශාසනයෙහි පැවිදි වූ යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝ ශීතප්‍රකෘතික (=පියෙවින් ම ශීතයෙන් පෙළෙන්නෝ) වූවාහු සීතයට බිය වන සුලු වෙත් ද, ඔහු ද තුන්-සිවුරෙන් යැපෙන්නට පොහොසත් වෙති. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙම් නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙම් නම්, තුන් සිවුරක් අනුදන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ” යි සිත් වී ය.

40. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූසේක. “මහණෙනි, මම මෙහි රජගහ-නුවරටත් විසාලාමහනුවරටත් අතර දීර්ඝමාර්ගයට පිළිපන්නෙම්, සිවුරු පොදි ඔසොවා ගත් හිසෙහි ද සිවුරුබිසි කොට, කරෙහි ද සිවුරුබිසි කොට, උකුලෙහි ද සිවුරුබිසි කොට, එන්නා වූ බොහෝ භික්ෂූන් දිටිමි. දැකීමෙන් මට ‘මේ හිස් පුරුෂයෝ ඉතා වහා චීවරබහුලත්වය පිණිස හැරුණාහු ය. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙම් නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ”යි සිත් වී ය.

41. “මහණෙනි, මම මෙහි හෙමන්තඍතුවෙහි නවම් මැදින් දෙමස අතර අටදිනයෙහි ශීතරාත්‍රීන්හි හිම වැටෙන කාලයෙහි රාත්‍රියෙහි එළි-මහනෙහි එක් සිවුරක් ඇති ව හුන්නෙමි. මට සීත නො වී ය. පෙරයම ඉක්ම ගිය කල්හි මට සීත වී ය. මම දෙවන සිවුරක් පෙරවීමි. මට සීත නො වී ය. මැදියම ඉක්ම ගිය කල්හි මට සීත වී ය. මම තෙවන සිවුරක් පෙරවීමි. මට සීත නො වී ය. පශ්චිමයාමය නික්ම ගිය කල්හි අරුණ නැගි කල්හි රෑ එළි වූ කල මට සීත වී ය. මම සිවුවන සිවුරක් පෙරවීමි. මට සීත නො වී ය. මහණෙනි, ඒ මට ‘මේ සාසනයෙහි පැවිදි වූ යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝ ශීත-ප්‍රකෘතික වූවාහු සීතයට බිය වන සුලු වෙත් ද, ඔහු ද තුන්සිවුරෙන් යැපෙන්නට පොහොසත් වෙති. මම භික්ෂූන්ට සිවුරෙහි සීමාවක් බඳින්නෙම් නම්, සිවුරෙහි ඉමක් තබන්නෙම් නම්, තුන් සිවුරක් අනුදන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ’යි සිත් වී ය. මහණෙනි, මම දෙපටක් ඇති සඟලසිවුර ද, එක් පටක් ඇති උතුරුසඟසිවුර ද, එක් පටක් ඇති අඳනා සිවුර ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

42. එකල්හි **සවග** මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරක් අනුදන්නා ලදැ”යි අන් තුන්සිවුරකින් ම ගමට වදිත්. අන් තුන් සිවුරකින් ම ආරාමයෙහි සිටිත්. අන් තුන්සිවුරකින් ම නෑමට බසිත්. අල්පේච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂූහු “කෙසේ නම් සවග මහණහු වැඩි සිවුරු දරත් දැ”යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්.

43. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ අතිරෙකචීවරං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, යථා ධම්මො කාරෙතබ්බො" ති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **ආනන්දස්ස** අතිරෙකචීවරං උප්පන්නං හොති. ආයස්මා ච ආනන්දො තං චීවරං ආයස්මතො **සාරිපුත්තස්ස** දාතුකාමො හොති. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො **සාකෙතෙ** විහරති. අථ ඛො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදහොසි: "භගවතා පඤ්ඤත්තං: 'න අතිරෙකචීවරං ධාරෙතබ්බ'න්ති. ඉදං ච මෙ අතිරෙකචීවරං උප්පන්නං. **අහඤ්චිමං** චීවරං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. කථන්නු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බ" න්ති. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. "කීව චිරං පනානන්ද, සාරිපුත්තො ආගච්ඡිස්සතී" ති. "නවමං වා භගවා, දිවසං දසමං වා" ති.

45. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දසාහපරමං අතිරෙකචීවරං ධාරෙතු" න්ති.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූනං අතිරෙකචීවරං උප්පජ්ජති. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: "කථන්නු ඛො අතිරෙකචීවරෙ පටිපජ්ජිතබ්බ" න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අතිරෙකචීවරං විකප්පෙතු" න්ති.

47. අථ ඛො භගවා **වෙසාලියං** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **බාරාණසී** තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන බාරාණසී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා බාරාණසියං විහරති **ඉසිපතනෙ මිගදායෙ**.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අන්තරවාසකො ඡිද්දො හොති. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: "භගවතා තිචීවරං අනුඤ්ඤාතං: දිගුණා සඞ්ඝාටි, එකච්චියො උත්තරාසඞ්ගො, එකච්චියො අන්තරවාසකො. අයඤ්ච මෙ අන්තරවාසකො ඡිද්දො. යන්නූනාහං අග්ගළං අච්ඡුපෙය්‍යං, සමන්තතො දුපට්ටං භවිස්සති මජ්ඣෙ එකච්චිය" න්ති. අථ ඛො සො භික්ඛු අග්ගළං අච්ඡුපෙසි. අද්දසා ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො තං භික්ඛුං අග්ගළං අච්ඡුපෙන්තං. දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං භික්ඛුං එතදවොච: "කිං ත්වං භික්ඛු කරොසී" ති. "අග්ගළං භගවා, අච්ඡුපෙමී" ති. "සාධු, සාධු, භික්ඛු, සාධු ඛො ත්වං භික්ඛු, අග්ගළං අච්ඡුපෙසී" ති.

49. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අහතානං දුස්සානං අහතකප්පානං දිගුණං සඞ්ඝාටිං, එකච්චියං උත්තරාසඞ්ගං, එකච්චියං අන්තරවාසකං, උතුද්ධටානං දුස්සානං චතුග්ගුණං සඞ්ඝාටිං, දිගුණං උත්තරාසඞ්ගං, දිගුණං අන්තරවාසකං, පංසුකූලෙ යාවදත්ථං. පාපණිකෙ උස්සාහො කරණීයො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අග්ගළං, තුන්නං, ඔවට්ටිකං, කණ්ඩුසකං, දළ්හීකම්ම" න්ති.

43. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූසේක: "මහණෙනි, අතිරේක සිවුරක් (නො ඉටූ නො විකැපූ සිවුරක්) නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, ඇවැත් පරිදි කරවිය යුතු ය."

44. එකල්හි ආයුෂ්මත් **ආනන්ද** ස්ථවිරයන් වහන්සේට අතිරේක සිවුරක් ලැබුනේ වේ. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද ඒ සිවුර ආයුෂ්මත් **ශාරිපුත්‍ර** ස්ථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වේ. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද **සාකෙත**නුවර වසත්. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'අතිරේක සිවුරක් නො දැරිය යුතු ය' යි පණවන ලද්දේ ය. මට ද මේ අතිරේක සිවුරක් ලැබුනේ ය. මම ද මේ සිවුර ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වෙමි. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේ ද සාකෙතනුවර වසත්. මා විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ" යි මේ සිත් වි ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "ආනන්දය, කෙතෙක් දවසකින් ශාරිපුත්‍ර තෙමේ එන්නේ ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නවවැනි හෝ දසවැනි දිනයෙහි එන්නේ ය".

45. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් ඇමතූසේක: "මහණෙනි, දස දිනක් අවසන් කොට ඇති කාලයක් අතිරේක (වැඩි) සිවුරක් දරන්ට අනුදනිමි".

46. ඉක්බිති භික්ෂූන්ට අතිරේක සිවුරක් ලැබේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "අතිරේක සිවුරෙහි කෙසේ නම් පිළිපැදිය යුතු දැ" යි සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, අතිරේක සිවුර විකපන්නට (අනෙකකු හට භාරදෙන්නට) අනුදනිමි".

47. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **විසාලා**මහනුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට **බරණැස්**නුවර බලා චාරිකාවෙහි වැඩිසේක. පිළිවෙළින් චාරිකා කරණසේක් බරණැස්නුවරට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි බරණැස්නුවර **මෘගදාය** නම් වූ **ඉසිපතනයෙ**හි වැඩ වාසය කරත්.

48. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ අඳනය සිදුරු වූයේ වේ. එවිට ඒ මහණහුට "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'දෙපටක් ඇති සඟලසිවුර එක් පටක් ඇති උතුරුසඟසිවුර එක්පටක් ඇති අඳනා සිවුර' ය යි තුන් සිවුරක් අනුදන්නා ලද්දේ ය. මාගේ මේ අඳනා සිවුර සිදුරු වි ය. මම අණ්ඩ ලන්නෙම් නම්, හාත්පස (වටේ) දෙපට වන්නේ ය. මැද එක්පට වන්නේ ය" යි සිත් වි ය. එකල්හි ඒ මහණතෙමේ අණ්ඩයක් ඇල්ලී ය. සෙනාසන චාරිකාවෙහි වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අණ්ඩය ලන්නා වූ ඒ මහණහු දුටු සේක. දැක ඒ මහණහු වෙතට එළඹියහ. එළඹ "මහණ, තෝ කුමක් කෙරෙහි දැ" යි ඒ මහණහු විචාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අණ්ඩයක් ලමි". "මහණ ඉතා මැනවි. මහණ, ඔබ අණ්ඩයක් ලන්නේ යහපත් ය" වදාළහ.

49. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, අළුත් වස්ත්‍රයෙන් හා වරක් සේදූ වස්ත්‍රයෙන් කළ දෙපටක් ඇති සඟලසිවුර, එක් පටක් ඇති උතුරුසඟසිවුර, එක් පටක් ඇති අඳනා සිවුර ද, පුරාණවස්ත්‍රයෙන් කළ සිවුපටක් ඇති සඟලසිවුර, දෙපටක් ඇති උතුරුසඟසිවුර, දෙපටක් ඇති අඳනා සිවුර ද, පංසුකූලයෙහි කැමැති පමණ පට ඇති සිවුර ද, අනුදනිමි. කඩ පිළෙන් අවුලා ගත් වස්ත්‍රයෙන් කළ සිවුරු දැරීමෙහි උත්සාහය කට යුතු ය. මහණෙනි, අණ්ඩ ලීම, නූලෙන් එළලීම, වැටි කොට මැසීම, මුදුපත් මැසීම (කැලි පිට කැලි ඇල්ලීම), දැඩි කිරීම අනුදනිමි".

50. අථ ඛො භගවා බාරාණසියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **සාවත්ථි** තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන සාවත්ථි තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා සාවත්ථියං විහරති **ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස** ආරාමෙ.

51. අථ ඛො **විසාඛා මිගාරමාතා** යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො විසාඛං මිගාරමාතරං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි. සම්පහංසෙසි.

52. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා භගවන්තං එතදවොච: "අධිවාසෙතු මෙ භන්තෙ භගවා ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා" ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන තස්සා රත්තියා අච්චයෙන චාතුද්දීපිකො මහාමෙඝො පාවස්සි. අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "යථා භික්ඛවෙ, ජෙතවනෙ වස්සති, එවං චතූසු දීපෙසු වස්සති. ඔවස්සාපෙථ භික්ඛවෙ, කායං. අයං පච්ඡිමකො චාතුද්දීපිකො මහාමෙඝො" ති. "එවං භන්තෙ" ති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පටිස්සුත්වා නික්ඛිත්තචීවරා කායං ඔවස්සාපෙන්ති.

54. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා දාසිං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගන්ත්වා කාලං ආරොචෙහි: කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති. "එවං අය්‍යෙ" ති ඛො සා දාසී විසාඛාය මිගාරමාතුයා පටිස්සුත්වා ආරාමං ගන්ත්වා අද්දස භික්ඛූ නික්ඛිත්තචීවරෙ කායං ඔවස්සාපෙන්තෙ. දිස්වාන "නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛූ. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙන්තී" ති යෙන විසාඛා මිගාරමාතා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා විසාඛං මිගාරමාතරං එතදවොච: "නත්ථය්‍යෙ, ආරාමෙ භික්ඛූ. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙන්ති" ති.

55. අථ ඛො විසාඛාය මිගාරමාතුයා පණ්ඩිතාය වියත්තාය මෙධාවිනියා එතදහොසි: "නිස්සංසයං ඛො අය්‍යා නික්ඛිත්තචීවරා කායං ඔවස්සාපෙන්ති. සායං බාලා මඤ්ඤිත්ථ: නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛූ. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙන්තී" ති. පුන දාසිං ආණාපෙසි: "ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගන්ත්වා කාලං ආරොචෙහි: කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත" න්ති.

56. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ගත්තානි සීතිං කරිත්වා[1] කල්ලකායා චීවරානි ගහෙත්වා යථාවිහාරං පවිසිංසු.

57. අථ ඛො සා දාසී ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛූ අපස්සන්තී "නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛූ. සුඤ්ඤො ආරාමො" ති යෙන විසාඛා මිගාරමාතා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා විසාඛං මිගාරමාතරං එතදවොච: "නත්ථය්‍යෙ, ආරාමෙ භික්ඛූ. සුඤ්ඤො ආරාමො" ති.

---

1. "සීතීකරිත්වා" සී.

50. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **බරණැස්**නුවර කැමැති තාක් කල් වැඩ වාසය කොට **සැවැත්**නුවර බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් චාරිකා කරණ සේක් සැවැත්නුවරට වැඩියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර **ජේතවන**යෙහි වූ **අනේපිඩු**සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කෙරෙත්.

51. එකල්හි **මෘගාරිමාතෘ** වූ **විශාඛා** තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියා ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන්නා වූ මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවට දැහැමිකතාවෙන් කරුණු දැක්වූහ. (ඇය එහි) සමාදන් කරවූහ. තියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ.

52. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද මෘගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග හෙටට මාගේ බත ඉවසන සේක්වා" යි කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් ඉවසූ සේක. ඉක්බිති මෘගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය.

53. එකල්හි ඒ රැය ඉක්ම ගිය පසු සිවුදිවයිනට එක පැහැර වස්නා වූ මහත් මෙඝයෙක් වැස්සේ ය. ඒ වේලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, ජේතවනයට වසින්නා සේ සිවුදිවයිනෙහි වසී යි. මහණෙනි, කය තෙමවූ. මේ සිවුදිවයිනට එකපැහැර වස්නා වූ අන්තිම මහාමෙඝය"යි වදාළ සේක. "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී බහා තැබූ සිවුරු ඇත්තෝ කය තෙමත්.

54. ඉක්බිති මෘගාරිමාතෘ විශාඛාතොමෝ ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු බිදිය යුතු දෙය පිළියෙළ කරවා "කෙල්ල, යව. ආරාමයට ගොස් 'ස්වාමීනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමියේ' යි කල් දන්වා ලව" යි දැසියට අණ කළා ය. "ආර්‍ය්‍යාවෙනි, එසේ ය" යි ඒ දැසිය මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවට පිළිවදන් දී ආරාමයට ගොස් බැහැර කළ සිවුරු ඇති ව කය තෙමත්නා වූ භික්ෂූන් දුටුවා ය. දැක "ආරාමයෙහි භික්ෂූහු නැත. ආජීවකයෝ කය තෙමති" යි (සිතා) මෘගාරිමාතෘ විශාඛාව වෙත ගියා ය. ගොස් 'ආර්‍ය්‍යාවෙනි, ආරාමයෙහි භික්ෂූහු නැත. ආජීවකයෝ කය තෙමති" යි මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවට කීවා ය.

55. එකල්හි පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවට නිසැකයෙන් ම ආර්‍ය්‍යයන් වහන්සේලා බැහැර කළ සිවුරු ඇති ව කය තෙමත්. ඒ මේ මෝඩ ගැණි 'ආරාමයෙහි භික්ෂූහු නැත. ආජීවකයන් වැස්සෙන් කය තෙමති'යි සිතුවා ය" යි අදහස් වි ය. නැවත, "කෙල්ල, යව. ආරාමයට ගොස් 'ස්වාමීනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමියේ' යි කල් දන්වා ලව" යි දැසියට අණ කළා ය.

56. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු සිරුරු සිහිල් කොට සුවපත් සිරුරු ඇත්තාහු සිවුරු ගෙණ තමතමන් වසන වෙහෙරට පිවිසියාහු ය.

57. නැවත ඒ දැසිය ආරාමයට ගොස් භික්ෂූන් නො දක්නී "ආරාමයෙහි භික්ෂූහු නැත. ආරාමය සිස් ය" යි (සිතා) මෘගාරිමාතෘ විශාඛාව වෙත ගියා ය. ගොස් මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවට "ආර්‍ය්‍යාවෙනි, ආරාමයෙහි භික්ෂූහු නැත. ආරාමය සිස් ය" යි කීවා ය.

58. අථ ඛො **විශාඛාය** මිගාරමාතුයා පණ්ඩිතාය වියත්තාය මෙධාවිනියා එතදහොසි: "නිස්සංසයං ඛො අය්‍යා ගත්තානි සීතිං කරිත්වා කල්ලකායා චීවරානි ගහෙත්වා යථාවිහාරං පවිට්ඨා. සායං බාලා මඤ්ඤිත්ථ: නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛූ. සුඤ්ඤො ආරාමො" ති. පුන දාසිං ආණාපෙසි, "ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං ගන්ත්වා කාලං ආරොචෙහි: කාලො භන්තෙ නිට්ඨිතං භත්ත"න්ති.

59. අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "සන්නහථ[1] භික්ඛවෙ පත්තචීවරං. කාලො භත්තස්සා" ති. "එවං භන්තෙ" ති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං.

60. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙව **ජෙතවනෙ** අන්තරහිතො විසාඛාය මිගාරමාතුයා කොට්ඨකෙ පතුරහොසි. නිසීදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන.

61. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා "අච්ඡරියං වත භො! අබ්භුතං වත භො! තථාගතස්ස මහිද්ධිකතා මහානුභාවතා. යත්‍ර හි නාම ජණ්ණුකමත්තෙසුපි ඔඝෙසු වත්තමානෙසු[2] කටිමත්තෙසුපි ඔඝෙසු වත්තමානෙසු න හි නාම එකභික්ඛුස්සපි පාදානි වා[3] චීවරානි වා අල්ලානි භවිස්සන්තී"ති හට්ඨා උදග්ගා බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි.

62. එකමන්තං නිසින්නා ඛො විසාඛා මිගාරමාතා භගවන්තං එතදවොච: "අට්ඨාහං භන්තෙ භගවන්තං වරානි යාචාමී" ති. "අතික්කන්තවරා ඛො විසාඛෙ, තථාගතා" ති. "යානි ච භන්තෙ කප්පියානි යානි ච අනවජ්ජානී" ති. "වදෙහි විසාඛෙ" ති. "ඉච්ඡාමහං භන්තෙ සඞ්ඝස්ස යාවජීවං වස්සිකසාටිකං දාතුං, ආගන්තුකභත්තං දාතුං, ගමිකභත්තං දාතුං, ගිලානභත්තං දාතුං, ගිලානුපට්ඨාකභත්තං දාතුං, ගිලානභෙසජ්ජං දාතුං, ධුවයාගුං දාතුං, භික්ඛුනීසඞ්ඝස්ස උදකසාටිකං දාතු" න්ති.

63. "කිං පන ත්වං විසාඛෙ, අත්ථවසං සම්පස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරානි යාචසී" ති. "ඉධාහං භන්තෙ දාසිං ආණාපෙසිං: 'ගච්ඡ ජෙ, ආරාමං. ගන්ත්වා කාලං ආරොචෙහි: කාලො භන්තෙ, නිට්ඨිතං භත්ත' න්ති. අථ ඛො සා භන්තෙ දාසී ආරාමං ගන්ත්වා අද්දස භික්ඛූ නික්ඛිත්තචීවරෙ කායං ඔවස්සාපෙන්තෙ. දිස්වාන 'නත්ථි ආරාමෙ භික්ඛූ. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙන්තී' ති යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා මං එතදවොච: 'නත්ථය්‍ය, ආරාමෙ භික්ඛූ. ආජීවකා කායං ඔවස්සාපෙන්ති'ති. අසුචි භන්තෙ නග්ගියං. ජෙගුච්ඡං. පටිකූලං. ඉමාහං භන්තෙ අත්ථවසං සම්පස්සමානා ඉච්ඡාමි සඞ්ඝස්ස යාවජීවං වස්සිකසාටිකං දාතුං.

64. "පුන ච පරං භන්තෙ ආගන්තුකො භික්ඛු න වීථිකුසලො න ගොචරකුසලො කිලන්තො පිණ්ඩාය චරති. සො මෙ ආගන්තුකභත්තං භුඤ්ජිත්වා වීථිකුසලො ගොචරකුසලො අකිලන්තො පිණ්ඩාය චරිස්සති. ඉමාහං භන්තෙ අත්ථවසං සම්පස්සමනා ඉච්ඡාමි සඞ්ඝස්ස යාවජීවං ආගන්තුකභත්තං දාතුං.

1. "සන්දහථ" ම ඡ සං. 2. "පවත්තමානෙසු" ම ඡ සං. P T S.
3. "පාදවා" ම ඡ සං. P T S

58. එකල්හි පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැති මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවට "නිසැකයෙන් ම ආයුෂ්‍යයන් වහන්සේලා සිරුරු සිහිල් කොට සුව පත් සිරුරු ඇත්තාහු සිවුරු ගෙණ තමතමන් වසන වෙහෙරට පිවිසියෝ ය. ඒ මේ මෝඩ ගෑණිය 'ආරාමයෙහි භික්ෂූහු නැත. ආරාමය සි ස්ය' යි සිතූ ය" යි අදහස් විය. නැවත "කෙල්ල යව, ආරාමයට ගොස් 'ස්වාමීනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමියේ ය' යි කල් දන්වා ලව" යි දැසියට අණ කළා ය.

59. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, බතට කාලය යි. සිවුරු සකස් කර ගණිවු" යි වදාළ සේක. "ස්වාමීනි, එසේය" යි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

60. අනතුරු ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුයෙහි හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකිළූ අතක් දිගු කරන්නා සේ දිගු කළ අතක් හකුළන්නා සේ ජෙතවනයෙහි නො පෙණී ගිය සේක් මෘගාරි-මාතෘ විශාඛාවගේ වාහල්කඩ පහළ වූ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුසඞ්ඝයා සමග පැණවූ අසුනෙහි වැඩහුන් සේක.

61. ඉක්බිති මෘගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ "පින්වත්නි, තථාගතයන් වහන්සේගේ ඒ මහත් සෘද්ධි ඇති බව මහත් තෙදැති බව ආශ්චර්‍ය්‍යයෙක. පුදුමයෙක. දණ පමණ ජල ගැල්ම පවත්නා කල්හි ද උකුළ පමණ ජලගැල්ම පවත්නා කල්හි ද එක් භික්ෂුනමකගේත් පාදයෝ හෝ සිවුරු හෝ නො තෙමුනාහු වෙත් ය" යි සතුටු වූවා ඔදවැඩි වූවා බුද්ධප්‍රමුඛභික්ෂුසඞ්ඝයා ප්‍රණීත වූ කෑ යුතු දෙයින් බිදිය යුතු දෙයින් සියතින් සතප්පා පවරා වළඳා අවසන් කළ පාත්‍රයෙන් බැහැර කළ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පසෙක හුන්නී ය.

62. පසෙක හුන්නා වූ මෘගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ "ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් වර අටක් ඉල්ලමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළ කළා ය. "විශාඛාව, තථාගතයෝ (සත්‍රීන්ට දිය යුතු) වර ඉක්මවූවෝ ය." "ස්වාමීනි, යමක් කැප ද, යමක් නිදොස් ද (එබඳු වර අටක් ඉල්ලමි.)" විශාඛාවෙනි, කියව". "ස්වාමීනි, මම දිවිහිමි කොට සඞ්ඝයාහට වැසිසළු දෙන්නට, ආගන්තුකබත් දෙන්නට, ගමිකබත් දෙන්නට, ගිලන්බත් දෙන්නට, ගිලානොපස්ථායකබත් දෙන්නට, ගිලන්බෙහෙත් දෙන්නට, නිතිකැඳ දෙන්නට, මෙහෙණසඟනට දියසළු දෙන්නට, කැමැත්තෙමි" යි සැලකළා ය.

63. "විශාඛාවෙනි, නී කිනම් කරුණක් දක්නී තථාගතයන් වෙතින් වර අටක් ඉල්වහි ද ?". "ස්වාමීනි, මම මෙහි 'කෙල්ල, යව, ආරාමයට ගොස් 'ස්වාමීනි, කල් පැමිණ තිබේ. බත් නිමියේ' යි කල් දන්වා ලව' යි දැසියට අණ කෙළෙමි. ඉක්බිති ස්වාමීනි, ඒ දැසිය අරාමයට ගොස් බැහැර කළ සිවුරු ඇති ව වැසිදියෙන් කය තෙමන්නා වූ භික්ෂූන් දුටුවා ය. දැක 'ආරමයෙහි භික්ෂූහු නැත. ආජීවකයන් කය තෙමති' යි (සිතා) මා වෙත පැමිණියා ය. පැමිණ 'ආයුෂ්මාවෙනි, ආරාමයෙහි භික්ෂූහු නැත. ආජීවකයන් කය තෙමති' යි මට සැලකළා ය. ස්වාමීනි, නග්නභාවය නො හොබී. ලජ්ජා සහිත ය. පිළිකුල් ය. ස්වාමීනි, මම මේ කරුණ දක්නී දිවි හිමි කොට සඞ්ඝයාහට වැසිසළු දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

64. "නැවත ද, ස්වාමීනි, ආගන්තුකභික්ෂු තෙමේ (මෙහි) වීථින්හි දක්ෂ නො වූයේ ගොචරස්ථානයන්හි දක්ෂ නො වූයේ පිඩා පත් වූයේ පිඬු පිණිස හැසිරේ. ඒ භික්ෂු තෙමේ මාගේ ආගන්තුකබත වළඳා වීථින්හි දක්ෂ (පුරුදු) වූයේ ගොචරස්ථානයන්හි දක්ෂ වූයේ (යා යුතු නො යා යුතු තැන් දන්නේ) පිඩාපත් නො වූයේ පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සඞ්ඝයාහට ආගන්තුකබත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

65. "පුන ච පරං භන්තෙ, ගමිකො භික්ඛු අත්තනො භත්තං පරියෙසමානො සත්ථා වා විහායිස්සති. යත්ථ වා වාසං ගන්තුකාමො භවිස්සති, තත්ථ විකාලෙ උපගච්ඡිස්සති. කිලන්තො අද්ධානං ගමිස්සති. සො මෙ ගමිකභත්තං භුඤ්ජිත්වා සත්ථා න විහායිස්සති. යත්ථ වාසං ගන්තුකාමො භවිස්සති, තත්ථ කාලෙන[1] උපගච්ඡිස්සති. අකිලන්තො අද්ධානං ගමිස්සති. ඉමාහං භන්තෙ, අත්ථවසං සම්පස්සමානා ඉච්ඡාමි සඞ්ඝස්ස යාවජීවං ගමිකභත්තං දාතුං.

66. "පුන ච පරං භන්තෙ, ගිලානස්ස භික්ඛුනො සප්පායානි භොජනානි අලභන්තස්ස ආබාධො වා අභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා වා භවිස්සති. තස්ස මෙ ගිලානභත්තං භුත්තස්ස ආබාධො නාභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා න භවිස්සති. ඉමාහං භන්තෙ, අත්ථවසං සම්පස්සමානා ඉච්ඡාමි සඞ්ඝස්ස යාවජීවං ගිලානභත්තං දාතුං.

67. "පුන ච පරං භන්තෙ, ගිලානුපට්ඨාකො භික්ඛු අත්තනො භත්තං පරියෙසමානො ගිලානස්ස උස්සූරෙ භත්තං නීහරිස්සති. භත්තච්ඡෙදං කරිස්සති. සො මෙ ගිලානුපට්ඨාකභත්තං භුඤ්ජිත්වා ගිලානස්ස කාලෙන භත්තං නීහරිස්සති. භත්තච්ඡෙදං න කරිස්සති. ඉමාහං භන්තෙ, අත්ථවසං සම්පස්සමානා ඉච්ඡාමි සඞ්ඝස්ස යාවජීවං ගිලානුපට්ඨාකභත්තං දාතුං.

68. "පුන ච පරං භන්තෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො සප්පායානි භෙසජ්ජානි අලභන්තස්ස ආබාධො වා අභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා වා භවිස්සති. තස්ස මෙ ගිලානභෙසජ්ජං පරිභුත්තං ආබාධො නාභිවඩ්ඪිස්සති. කාලකිරියා න භවිස්සති. ඉමාහං භන්තෙ ? අත්ථවසං සම්පස්සමානා ඉච්ඡාමි සඞ්ඝස්ස යාවජීවං ගිලානභෙසජ්ජං දාතුං.

69. "පුන ච පරං භන්තෙ භගවතා **අන්ධකවින්දෙ** දසානිසංසෙ සම්පස්සමානෙන යාගු අනුඤ්ඤාතා. ත්‍යාහං භන්තෙ, ආනිසංසෙ සම්පස්සමානා ඉච්ඡාමි සඞ්ඝස්ස යාවජීවං ධුවයාගුං දාතුං.

70. "ඉධ භන්තෙ භික්ඛුනියො **අචිරවතියා** නදියා වෙසියාහි සද්ධිං නග්ගා එකතිත්ථෙ නහායන්ති. තා භන්තෙ වෙසියො භික්ඛුනියො උප්පණ්ඩෙසුං: කින්නු ඛො නාම තුම්හාකං අය්‍යෙ, දහරානං දහරානං[2] බ්‍රහ්මචරියං චිණ්ණෙන ? නනු නාම කාමා පරිභුඤ්ජිතබ්බා. යදා ජිණ්ණා භවිස්සථ[3], තදා බ්‍රහ්මචරියං චරිස්සථ. එවං තුම්හාකං උභො අත්ථා පරිග්ගහිතා භවිස්සන්තී' ති. තා භන්තෙ, භික්ඛුනියො වෙසියාහි උප්පණ්ඩියමානා මඞ්කු අහෙසුං. අසුචි භන්තෙ, මාතුගාමස්ස නග්ගියං ජෙගුච්ඡං. පටික්කූලං. ඉමාහං භන්තෙ අත්ථවසං සම්පස්සමානා ඉච්ඡාමි භික්ඛුනීසඞ්ඝස්ස යාවජීවං උදකසාටිකං දාතු" න්ති.

1. "කාලෙ" ම ඡ සං. 2. "දහරානං" ම ඡ සං. 3. "භවිස්සන්ති" P T S.

65. "නැවත ද ස්වාමීනි, ගමිකභික්ෂු තෙමේ තමාගේ බත සොයන්නේ සත්වායෙන් (=තවලම් නඩයෙන්) හෝ අත්හැරෙන්නේ ය. යම් තැනෙක විසීමට යනු කැමැත්තේ හෝ වන්නේ ද, එතැනට නො කල්හි පැමිණෙන්නේ ය. විඩා පත් වූයේ මග යන්නේ ය. ඒ භික්ෂු තෙමේ මාගේ ගමිකබත වළඳා සත්වායෙන් නො වෙන් වන්නේ ය. යම්තැනක විසීමට යනු කැමැති වන්නේ ද, එතැනට සුදුසු කාලයෙහි පැමිණෙන්නේ ය. විඩා පත් නො වූයේ මග යන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කරුණ දක්නී දිවි ඇති තාක් සඞ්ඝයාහට ගමිකබත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

66. "නැවත ද ස්වාමීනි, හිත වූ බොජුන් නො ලබන්නා වූ ගිලන් මහණහුගේ ආබාධය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මගේ ගිලන්බත වැළඳූ ඒ භික්ෂුහුගේ ආබාධය නො වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම නො වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සඞ්ඝයාහට ගිලන්බත් දෙන්නට කැමැත්තෙමි.

67. "නැවත ද ස්වාමීනි, ගලානොපසථායකභික්ෂු තෙමේ තමාගේ බත සොයන්නේ ගිලනහුට ඉර නැගි කල්හි බත් ගෙණ යන්නේ ය. බත් සිඳීම කරන්නේ ය. ඒ ගලානොපසථායකභික්ෂු තෙමේ මාගේ ගලානොපසථායක බත වළඳා ගිලනහුට සුදුසු කාලයෙහි බත් ගෙණ යන්නේ ය. බත් සිඳීම නො කරන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවිඇති තාක් සඞ්ඝයාහට ග්ලානොපසථායකබත් දෙනු කැමැත්තෙමි.

68. "නැවත ද ස්වාමීනි, හිත වූ බෙහෙත් නො ලබන්නා වූ ගිලන් වූ මහණහුගේ ආබාධය හෝ වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම හෝ වන්නේ ය. මාගේ ගිලන්බෙහෙත් වැළඳූ ඒ භික්ෂුහුගේ ආබාධය නො වැඩෙන්නේ ය. කලුරිය කිරීම නො වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි ඇති තාක් සඞ්ඝාහට ගිලන්බෙහෙත් දෙනු කැමැත්තෙමි.

69. "නැවත ද ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් **අන්ධකවින්ද** නගරයෙහි දී අනුසස්දසයක් දකිමින් කැඳ අනුදන්නා ලද්දේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ අනුසස් දක්නී දිවි ඇති තාක් සඞ්ඝයාට නිතිකැඳ දෙනු කැමැත්තෙමි.

70. "ස්වාමීනි, මෙහි මෙහෙණහු **අචිරවතී**නදියෙහි වෙසඟනන් සමග නගන ව එක් තොටෙහි සනානය කෙරෙත්. ස්වාමීනි, ඒ වෙසඟනෝ මෙහෙණනට 'ආයසීාවෙනි, ඉතා තරුණ වූ ඔබට බඹසර පුරුදු කිරීමෙන් කිනම් ප්‍රයොජනයෙක් ද ? කාමයෝ පරිභොග කළ යුත්තෝ නො වෙත් ද ? යම් කලෙක දිරුණාහු වන්නහු ද, එකල්හි බඹසරෙහි හැසිරෙවු. එසේ ඇති කල්හි ඔබ විසින් උභයාන්තයෝ ම ප්‍රයොජන ගන්නා ලද්දෝ වන්නාහු ය' යි වෙහෙසූහ. ස්වාමීනි, වෙසඟනන් විසින් වෙහෙසනු ලබන ඒ මෙහෙණහු මංකු (ලජ්ජිත) වූහ. ස්වාමීනි, නගනභාවය මාගමට නො හොබී. ලජ්ජා සහිත ය. පිළිකුල් ය. ස්වාමීනි, මම මේ කාරණය දක්නී දිවි තෙක් මෙහෙණ සඟනට දියසළු දෙනු කැමැත්තෙමි" යි කීවා ය.

71. ‘‘කිං පන ත්වං විසාඛෙ, ආනිසංසං සම්පස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරානි යාචසී’’ ති. ‘‘ඉධ භන්තෙ දිසාසු වස්සං වුත්ථා භික්ඛූ සාවත්ථිං ආගච්ඡිස්සන්ති භගවන්තං දස්සනාය. තෙ භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා පුච්ඡිස්සන්ති: ‘ඉත්ථන්නාමො භන්තෙ භික්ඛු කාලඞ්කතො. තස්ස කා ගති? කො අභිසම්පරායො?’ ති. තං භගවා ව්‍යාකරිස්සති සොතාපත්තිඵලෙ වා සකදාගාමිඵලෙ වා අනාගාමිඵලෙ වා අරහත්තෙ වා[1]. ත්‍යාහං උපසඞ්කමිත්වා පුච්ඡිස්සාමි: ‘ආගතපුබ්බා නු ඛො භන්තෙ, තෙන අය්‍යෙන සාවත්ථී’ ති. සචෙ මෙ වක්ඛන්ති: ‘ආගතපුබ්බා තෙන භික්ඛුනා සාවත්ථී’ ති. නිට්ඨමෙත්ථ ගච්ඡිස්සාමි: ‘නිස්සංසයං මෙ පරිභුත්තං[2] තෙන අය්‍යෙන වස්සිකසාටිකා වා ආගන්තුකභත්තං වා ගමිකභත්තං වා ගිලානභත්තං වා ගිලානුපට්ඨාකභත්තං වා ගිලානභෙසජ්ජං වා ධුවයාගු වා’ ති. තස්සා මෙ තදනුස්සරන්තියා පාමුජ්ජං ජායිස්සති. පමුදිතාය පීතී ජායිස්සති. පීතමනාය කායො පස්සම්භිස්සති. පස්සද්ධකායා සුඛං වෙදයිස්සාමි[3]. සුඛිනියා චිත්තං සමාධියිස්සති. සා මෙ භවිස්සති ඉන්ද්‍රියභාවනා, බලභාවනා, බොජ්ඣඞ්ගභාවනා. ඉමාහං භන්තෙ ආනිසංසං සම්පස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරානි යාචාමී’’ ති.

72. ‘‘සාධු සාධු විසාඛෙ, සාධු ඛො ත්වං විසාඛෙ, ඉමං ආනිසංසං සම්පස්සමානා තථාගතං අට්ඨ වරානි යාචසි. අනුජානාමි තෙ විසාඛෙ, අට්ඨ වරානී’’ ති.

73. අථ ඛො භගවා විසාඛං මිගාරමාතරං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:

‘‘යා අන්නපානං දදතී පමොදිතා සීලූපපන්නා සුගතස්ස සාවිකා,
දදාති දානං අභිභුය්‍ය මච්ඡරං[4] සොවග්ගිකං සොකනුදං සුඛාවහං.

දිබ්බං සා ලභතෙ ආයුං ආගම්ම මග්ගං විරජං අනඞ්ගණං,
සා පුඤ්ඤකාමා[5] සුඛිනී අනාමයා සග්ගම්හි කායම්හි චිරං පමොදතී’’ති.

74. අථ ඛො භගවා විසාඛං මිගාරමාතරං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ අමන්තෙසි: ‘‘අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වස්සිකසාටිකං අංගන්තුකභත්තං ගමිකභත්තං ගිලානභත්තං ගිලානුපට්ඨාකභත්තං ගිලාන-භෙසජ්ජං ධුවයාගුං භික්ඛුනීසඞ්ඝස්ස උදකසාටික’’ න්ති.

විසාඛභාණවාරං නිට්ඨිතං.

---

1. ‘‘අරහත්තඵලෙ වා’’ P T S. 2. ‘‘නිස්සංසයං පරිභුත්තං’’ සී මු.
3. ‘‘වෙදියිස්සාමි’’ 4 ‘‘අභිභුය මච්ඡෙරං’’ P T S.
5. ‘‘දිබ්බං බලං සා ලභතෙ’’සි. ජ වි. අ වි. තො වි

71. "විශාඛාවෙනි, තී කිනම් අනුසසක් දක්නී තථාගතයන් වහන්සේ වෙතින් වර අට ඉල්වන්නෙහි ද?" යි අසා වදාළ සේක. "ස්වාමීනි, මෙහි දිසාවන්හි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකිනු පිණිස **සැවැත්**නුවරට පැමිණෙන්නාහු ය. ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ 'ස්වාමීනි, මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. ඔහුගේ ගතිය කවරී ද? පරලොව කවරේ ද?' යි විචාරන්නාහු ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ භික්ෂුනම) සොතාපත්තිඵලයෙහි හෝ සකදාගාමිඵලයෙහි හෝ අනාගාමි-ඵලයෙහි හෝ අරහත්තඵලයෙහි හෝ යි ඔහු ගැණ ප්‍රකාශ කරණ සේක. මම ඒ භික්ෂූන් වෙත එළඹ 'ස්වාමීනි, ඒ ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ පෙර සැවැත්නුවරට පැමිණි විරූ ද' යි විචාරන්නෙමි. ඉදින් ඒ මහණහු 'සැවැත් නුවරට පැමිණි විරූ ය' යි මට කියන්නාහු නම්, 'නිසැකයෙන් ඒ ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ විසින් මාගේ වැසිසළු හෝ ආගන්තුකබත් හෝ ගමිකබත් හෝ ගිලන්බත් හෝ ග්ලානොපස්ථායකබත් හෝ ගිලන්බෙහෙත් හෝ නිති කැඳ හෝ වළඳන ලද' යි මෙහි නිශ්චයට යන්නෙමි. එය සිහි කරන්නා වූ ඒ මට ප්‍රමොදය උපදින්නේ ය. ප්‍රමුදිත වූ මට ප්‍රීතිය උපදින්නේ ය. ප්‍රීත සිත් ඇති මාගේ කය සන්සිඳෙන්නේ ය. සන්සිඳුනු කය ඇත්තී සුව විඳින්නෙමි. සුව ඇත්තා වූ මාගේ සිත එකඟ වන්නේ ය. එය මට ඉන්ද්‍රියභාවනාව, බලභාවනාව, බොද්ධ්‍යඞ්ගභාවනාව වන්නේ ය. ස්වාමීනි, මම මේ අනුසස් දක්නෙමි තථාගතයන් වහන්සේගෙන් වර අට ඉල්ලමි" යි කිවූ ය.

72. "විශාඛාව, ඉතා යහපති. විශාඛාව, තී මේ අනුසස් දක්නී තථාගතයන් වහන්සේගෙන් වර අට ඉල්වන්නෙහි ද, ඒ යහපති. විශාඛාව, තිට වර අට අනුදනිමි" යි වදාළසේක.

73. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවට මේ ගාථාවන්ගෙන් අනුමෝදන් කළ සේක:

"සුගතයන් වහන්සේගේ සීලසම්පන්න වූ යම් ශ්‍රාවිකාවක් ප්‍රමුදිත වූවා ආහාරපාන දේ ද, මසුරුමල මැඬ ස්වර්ගයට හිත වූ ශොක දුරු කරන්නා වූ සුව එලවන්නා වූ දන් දේ ද-

ඕ තොමෝ දිව්‍යමය වූ ආයුෂ ලබයි. පහ වූ රාගාදිරජස් ඇති පව් නැති මාර්ගයට පැමිණ පින් කැමැති ඕ තොමෝ සුවපත් ව රොග රහිත ව ස්වර්ගලොකයෙහි බොහෝ කලක් සතුටු වෙයි."

74. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෘගාරිමාතෘ විශාඛාවට මේ ගාථා-වන්ගෙන් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, වැසිසළු, ආගන්තුකබත, ගමිකබත, ගිලන්බත, ග්ලානොපස්ථායකබත, ගිලන්බෙහෙත්, නිතිකැඳ, මෙහෙණසඟනට දියසළු අනුදනිමි" යි වදාළ සේක.

විසාඛාණවර නිමි.

---

1. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ පණීතානි භොජනානි භුඤ්ජිත්වා මුට්ඨස්සතී අසම්පජානා නිද්දං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසම්පජානානං නිද්දං ඔක්කමන්තානං සුපිනන්තෙන අසුචි මුච්චති. සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛීයති.

2. අථ ඛො භගවා ආයස්මතා **ආනන්දෙන** පච්ඡාසමණෙන සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො අද්දස සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛිතං. දිස්වාන ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: "කිං එතං ආනන්ද, සෙනාසනං මක්ඛිත" න්ති. "එතරහි භන්තෙ, හික්ඛූ පණීතානි භොජනානි භුඤ්ජිත්වා මුට්ඨස්සතී අසම්පජානා නිද්දං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසම්පජානානං නිද්දං ඔක්කමන්තානං සුපිනන්තෙන අසුචි මුච්චති. තයිදං භගවා, සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛිත" න්ති. "එවමෙතං ආනන්ද, එවමෙතං අනන්ද, මුච්චති හි ආනන්ද, මුට්ඨස්සතීනං අසම්පජානානං නිද්දං ඔක්කමන්තානං සුපිනන්තෙන අසුචි. යෙ තෙ ආනන්ද, භික්ඛූ උපට්ඨිතසතී සම්පජානා නිද්දං ඔක්කමන්ති, තෙසං අසුචි න මුච්චති. යෙපි තෙ ආනන්ද, පුථුජ්ජනා කාමෙසු වීතරාගා, තෙසම්පි අසුචි න මුච්චති. අට්ඨානමෙතං ආනන්ද අනවකාසො යං අරහතො අසුචි මුච්චෙය්‍යා" ති.

3. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "ඉධාහං භික්ඛවෙ, ආනන්දෙන පච්ඡාසමණෙන සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො අද්දසං සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛිතං. දිස්වාන, ආනන්දං ආමන්තෙසිං: 'කිං එතං ආනන්ද, සෙනාසනං මක්ඛිත'න්ති 'එතරහි භන්තෙ, භික්ඛූ පණීතානි භොජනානි භුඤ්ජිත්වා මුට්ඨස්සතී අසම්පජානා නිද්දං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසම්පජානානං නිද්දං ඔක්කමන්තානං සුපිනන්තෙන අසුචි මුච්චති. තයිදං භගවා, සෙනාසනං අසුචිනා මක්ඛිත' න්ති. 'එවමෙතං ආනන්ද, එවමෙතං ආනන්ද, මුච්චති හි ආනන්ද, මුට්ඨස්සතීනං අසම්පජානානං නිද්දං ඔක්කමන්තානං සුපිනන්තෙන අසුචි. යෙ තෙ ආනන්ද, භික්ඛූ උපට්ඨිතසතී සම්පජානා නිද්දං ඔක්කමන්ති, තෙසං අසුචි න මුච්චති. යෙපි තෙ ආනන්ද, පුථුජ්ජනා කාමෙසු වීතරාගා, තෙසම්පි අසුචි න මුච්චති. අට්ඨානමෙතං ආනන්ද, අනවකාසො යං අරහතො අසුචි මුච්චෙය්‍යා" ති.

4. "පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො: දුක්ඛං සුපති. දුක්ඛං පටිබුජ්ඣති. පාපකං සුපිනං පස්සති. දෙවතා න රක්ඛන්ති. අසුචි මුච්චති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො.

5. "පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, ආනිසංසා උපට්ඨිතසතිස්ස සම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො: සුඛං සුපති. සුඛං පටිබුජ්ඣති. න පාපකං සුපිනං පස්සති. දෙවතා රක්ඛන්ති. අසුචි න මුච්චති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච ආනිසංසා උපට්ඨිතසතිස්ස සම්පජානස්ස නිද්දං ඔක්කමතො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කායගුත්තියා චීවරගුත්තියා සෙනාසනගුත්තියා නිසීදන' න්ති.

1. එකල්හි භික්ෂූහු පිණීබොජුන් වළඳා මුළා වූ සිහි ඇත්තාහු සම්‍යක් ප්‍රඥා නැත්තාහු නින්දට බසිත්. මුළා වූ සිහි ඇති ව යහපත් නුවණින් තොර වූ නින්දට යන්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් අසුචි (ශුක්‍ර) මිදේ (නික්මේ). සෙනසුන ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වේ.

2. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (තමන් වහන්සේ) පසුව යන මහණහු වූ ආයුෂ්මත් වූ අනඳ තෙරුන් සමග සෙනාසනචාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වූ සෙනසුන් දුටු සේක. දැක, "ආනන්දය, මේ සෙනසුන කුමකින් වැකුනේ ද" යි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් වදාළ සේක. "ස්වාමීනි, දැන් භික්ෂූහු පිණීබොජුන් වළඳා මුළාසිහි ඇත්තාහු සම්‍යක්ප්‍රඥා නැත්තාහු නින්දට බසිත්. මුළා වූ සිහි ඇති ව සම්‍යක් ප්‍රඥා නැති ව නින්දට බසින්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මොචනය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඒ මේ සෙනසුන් ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වූයේ ය" යි සැලකළහ. "ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, මුළා වූ සිහි ඇති ව සම්‍යක් ප්‍රඥාවෙන් තොර ව නින්දට බසින්නවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ ම ය. ආනන්දය, එළඹ සිටි සිහි ඇති යහපත් නුවණ ඇති යම් ඒ භික්ෂූහු නින්දට බසිත් ද, ඔවුන්ට ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, යම් ඒ පුහුදුන් කෙනෙක් කාමයන්හි පහ වූ ඇලුම් ඇත්තෝ වෙත් ද, ඔවුන්ට ද ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, රහතුන් වහන්සේට ශුක්‍ර මිදෙන්නේ ය යනු නො විය හැකි ය. ඊට අවකාස (හෙතු) නැතැ" යි වදාළහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, මම මෙහි පසු මහණහු වූ ආනන්දයන් සමග සෙනාසනචාරිකාවෙහි ඇවිදින්නෙම් ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වූ සෙනසුන් දුටුවෙමි. දැක "මේ සෙනසුන් කුමක් නිසා ශුක්‍රයෙන් කිලිටි වූයේ ද" යි ආනන්දයන් විචාළෙමි. "ස්වාමීනි, දැන් භික්ෂූහු පිණීබොජුන් වළඳා මුළාසිහි ඇති ව සම්‍යක්ප්‍රඥාවෙන් තොර ව නින්දට බසිත්. මුළාසිහි ඇති ව යහපත් නුවණින් තොර ව නින්දට බසින්නා වූ ඔවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ සෙනසුන ඒ අසුචියෙන් කිලිටි වී ය" යි හේ කී ය. "ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, ඒ එසේ ය. ආනන්දය, මුළාසිහි ඇති ව සම්‍යක්ප්‍රඥාවෙන් තොර ව නින්දට බසින්නවුන්ට සිහිනෙන් ශුක්‍ර මිදේ ම ය. ආනන්දය, එළඹ සිටි සිහි ඇති සම්‍යක්ප්‍රඥා ඇති යම් ඒ භික්ෂූහු නින්දට බසිත් ද, ඔවුන්ට ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, යම් ඒ පුහුදුන් කෙනෙක් කාමයන්හි පහ වූ ඇලුම් ඇත්තාහු ද, ඔවුන්ට ද ශුක්‍ර නො මිදේ. ආනන්දය, රහතුන් වහන්සේට ශුක්‍ර මිදෙන්නේ ය යනු නො විය හැකි ය. ඊට හෙතු නැතැ" යි කීවෙමි.

4. "මහණෙනි, මුළා වූ සිහි ඇති ව සම්‍යක්ප්‍රඥා නැති ව නින්දට බසින්නාහට මේ දොස් පසෙක් වේ: දුක සේ නිදයි. දුක සේ පිබිදෙයි. පවිටු සිහින දකියි. දෙවියෝ නො රකිත්. ශුක්‍ර මිදේ. මහණෙනි, මුළා සිහි ඇති ව සම්‍යක්ප්‍රඥා නැති ව නින්දට බසින්නහුට මේ දොස් පස වේ.

5. "මහණෙනි, එළඹ සිටි සිහි ඇති ව සම්‍යක් ප්‍රඥා ඇති ව නින්දට බසින්නහුට මේ අනුසස් පසෙක් වේ: සුව සේ නිදයි. සුව සේ පිබිදෙයි. පවිටු සිහින නො දකියි. දෙවියෝ රකිත්. ශුක්‍ර නො මිදේ. මහණෙනි, එළඹ සිටි සිහි ඇති ව සම්‍යක්ප්‍රඥා ඇති ව නින්දට බසින්නහුට මේ අනුසස් පස වේ. මහණෙනි, කය රක්නා පිණිස සිවුරු රක්නා පිණිස සෙනසුන් රක්නා පිණිස නිසීදනය (හිඳිනා ඇතිරිය) අනුදනිමි" යි වදාළහ.

6. තෙන ඛො පන සමයෙන අතිඛුද්දකං නිසීදනං න සබ්බං සෙනාසනං ගොපෙති[1]. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යාව මහන්තං පච්චත්ථරණං ආකඞ්ඛති, තාව මහන්තං පච්චත්ථරණං කාතු" න්ති.

7. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **ආනන්දස්ස** උපජ්ඣායස්ස ආයස්මතො **බෙලට්ඨසීසස්ස** ථුල්ලකච්ඡාබාධො හොති. තස්ස ලසිකාය චීවරානි කායෙ ලග්ගන්ති. තානි භික්ඛූ උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකඩ්ඪන්ති.

8. අද්දසා ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො තෙ භික්ඛූ තානි චීවරානි උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකඩ්ඪන්තෙ. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: "කිං ඉමස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො" ති. "ඉමස්ස භන්තෙ, ආයස්මතො ථුල්ලකච්ඡාබාධො. ලසිකාය චීවරානි කායෙ ලග්ගන්ති. තානි මයං උදකෙන තෙමෙත්වා තෙමෙත්වා අපකඩ්ඪාමා" ති.

9. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, යස්ස කණ්ඩු වා පිළකා වා අස්සාවො වා ථුල්ලකච්ඡු වා ආබාධො, කණ්ඩුපටිච්ඡාදි" න්ති.

10. අථ ඛො **විසාඛා** මිගාරමාතා මුඛපුඤ්ඡනචොළකං ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නා ඛො විසාඛා මිගාරමාතා භගවන්තං එතදවොච: "පටිගණ්හාතු මෙ භන්තෙ, භගවා මුඛපුඤ්ඡනචොළකං, යං මම අස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා" ති. පටිග්ගහෙසි භගවා මුඛපුඤ්ඡනචොළකං.

11. අථ ඛො භගවා විසාඛං මිගාරමාතරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි. සමාදපෙසි. සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

12. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුඛපුඤ්ඡනචොළක" න්ති.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන **රොජො** මල්ලො ආයස්මතො ආනන්දස්ස සහායො හොති. රොජස්ස මල්ලස්ස ඛොමපිලොතිකා ආයස්මතො ආනන්දස්ස හත්ථෙ නික්ඛිත්තා හොති. ආයස්මතො ච ආනන්දස්ස ඛොමපිලොතිකාය අත්ථො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස විස්සාසං ගහෙතුං: සන්දිට්ඨො ච හොති, සම්භත්තො, ආලපිතො ච, ජීවති ච, ජානාති ච - ගහිතෙ මෙ අත්තමනො භවිස්සතී"ති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඉමෙහි පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස විස්සාසං ගහෙතු" න්ති.

1. "සංගොපෙති" ම ඡ සං

6. එකල්හි ඉතා කුඩා වූ නිසීදනය මුළු සෙනසුන නො රකියි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, යම් පමණ මහත් වූ පසතුරුණු කැමැති වේ නම්, එපමණ මහත් වූ පසතුරුණු කරන්නට අනුදනිමි" යි

7. එකල්හි ආයුෂමත් අනඳතෙරුන්ගේ උපාධ්‍යාය වූ ආයුෂමත් **බෙලට්ඨසීස** ස්ථවිරයන් වහන්සේට මහත් පිළිකාරොගයෙක් වේ. උන්වහන්සේගේ සිවුරු වුරුණුතෙලින් ශරීරයෙහි ඇලෙගෙයි. භික්ෂූහු ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කෙරෙත්.

8. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙනාසනචාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් ඒ සිවුරු දියෙන් තෙමතෙමා ඉවත් කරන්නා වූ භික්ෂූන් දුටු සේක. දැක ඒ භික්ෂූන් වෙත එළඹි සේක. එළඹ, "මහණෙනි, මේ මහණහුගේ ආබාධය කිමැ" යි ඒ භික්ෂූන්ගෙන් ඇසූහ. "ස්වාමීනි, මේ ආයුෂමත්හුහට මහ පිළිකාරොගය වේ. වුරුණුතෙලින් සිවුරු සිරුරෙහි ඇලෙගෙයි. අපි ඒ සිවුරු දියෙන් තෙම තෙමා ඉවත් කරමු" යි කීහ.

9. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, යම් මහණකුහට කැසීමෙක් හෝ ලේගඩුවක් හෝ හගන්දරාදි සැරව වැගිරෙණ ආබාධයක් හෝ මහ පිළිකා ආබාධයෙක් හෝ වේ ද, කස්පිළිසනක් (වණ වැසුමක්) අනුදනිමි" යි වදාළ සේක.

10. එකල්හි මෘගාරිමාතෘ **විශාඛා** තොමෝ මුව පිස්නා රෙදිකඩක් ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියා ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නී ය. පසෙක හුන්නා වූ මෘගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ මුවපිස්නා රෙදිකඩ පිළිගන්නා සේක්වා. එය මට බොහෝ කලක් හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේ ය" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුවපිස්නා රෙදිකඩ පිළිගත්හ.

11. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෘගාරිමාතෘ විශාඛාව දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වූහ. (ඇය එහි) සමාදන් කරවූ හ. තියුණු කරවූහ. සතුටු කරවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරුණු දක්වන ලද සමාදන් කරවන ලද තියුණු කරවන ලද සතුටු කරවන ලද මෘගාරිමාතෘ විශාඛා තොමෝ භග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට ගියා ය.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමිකතා කොට භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, මුවපිස්නා රෙදිකඩක් අනුදනිමි" යි වදාළ සේක.

13. එකල්හි **රොජමල්ල**තෙමේ ආයුෂමත් වූ අනඳතෙරුන්ගේ යහළුවෙක් වේ. රොජමල්ලයා විසින් කොමුපිළියක් ආයුෂමත් අනඳ තෙරුන් අත තබන ලද්දේ වේ. ආයුෂමත් අනඳතෙරුන්ට ද කොමු පිළියකින් ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, අඞ්ග පසකින් යුක්ත වූවෙකුගේ දෙයක් විශ්වාසයෙන් ගැණීමට අනුදනිමි: දුටු මිතුරු වේ ද, දැඩි මිතුරු වේ ද, කථාමාත්‍රයෙන් මිතුරු වූයේ ද, ජීවත් වේ ද, 'මා විසින් ගත් කල සතුටු වන්නේ ය' යි දනී ද, මහණෙනි, මේ පසඟින් යුක්ත වූවහු පිළිබඳ දෙය විශ්වාසයෙන් ගැණීමට අනුදනිමි".

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූනං පරිපුණ්ණං හොති තිචීවරං. අත්ථො ච හොති පරිස්සාවනෙහිපි ථවිකාහිපි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරික්ඛාරචොළක" න්ති.

15. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: "යානි තානි භගවතා අනුඤ්ඤාතානි තිචීවරන්ති වා වස්සිකසාටිකාති[1] වා නිසීදනන්ති වා පච්චත්ථරණන්ති වා කණ්ඩුපටිච්ඡාදීති වා මුඛපුඤ්ඡනචොළකන්ති වා පරික්ඛාරචොළකන්ති වා, සබ්බානි තානි අධිට්ඨාතබ්බානි නු ඛො? උදාහු විකප්පෙතබ්බානී?" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිචීවරං අධිට්ඨාතුං, න විකප්පෙතුං. වස්සිකසාටිකං වස්සානං චතුමාසං අධිට්ඨාතුං, තතො පරං විකප්පෙතුං. නිසීදනං අධිට්ඨාතුං න විකප්පෙතුං. පච්චත්ථරණං අධිට්ඨාතුං, න විකප්පෙතුං. කණ්ඩුපටිච්ඡාදිං යාව ආබාධා අධිට්ඨාතුං, තතොපරං විකප්පෙතුං, මුඛපුඤ්ඡනචොළකං අධිට්ඨාතුං, න විකප්පෙතුං. පරික්ඛාරචොළකං අධිට්ඨාතුං, න විකප්පෙතු" න්ති. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි: "කිත්තකං පච්ඡිමං නු ඛො චීවරං විකප්පෙතබ්බ" න්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආයාමෙන අට්ඨඞ්ගුලං සුගතඞ්ගුලෙන චතුරඞ්ගුලවිත්ථතං පච්ඡිමං චීවරං විකප්පෙතු" න්ති.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො **මහාකස්සපස්ස** පංසුකූලකතො ගරුකො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සුත්තලූඛං කාතු" න්ති. විකණ්ණො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විකණ්ණං උද්ධරිතු" න්ති. සුත්තා ඔකිරීයන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අනුවාතං පරිභණ්ඩං ආරොපෙතු" න්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන සඞ්ඝාටියා පත්තා ලුජ්ජන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨපදකං කාතු" න්ති.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො තිචීවරෙ කයිරමානෙ සබ්බං ඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ද්වෙ ඡින්නකානි, එකං අච්ඡින්නක" න්ති. ද්වෙ ඡින්නකානි එකං අච්ඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ ද්වෙ අච්ඡින්නකානි. එකං ඡින්නක" න්ති. ද්වෙ අච්ඡින්නකානි එකං ඡින්නකං නප්පහොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අන්වාධිකම්පි ආරොපෙතුං. න ච භික්ඛවෙ, සබ්බං අච්ඡින්නකං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො බහුං චීවරං උප්පන්නං හොති. සො ච තං චීවරං මාතාපිතුන්නං[2] දාතුකාමො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "මාතාපිතරොති ඛො[3] භික්ඛවෙ, වදමානෙ[4] කිං වදෙය්‍යාම. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මාතාපිතුන්නං දාතුං. න ච භික්ඛවෙ සද්ධාදෙය්‍යං විනිපාතෙතබ්බං. යො විනිපාතෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

---

1. "සාටිකානි" ජ වි. තො වි. 1. "සාටකානි" අ වි.
2. "මාතාපිතූනං" ම ජ සං. අ වි. තො වි.
3. "මාතාපිතූනං ඛො" ති දිස්සතෙ එකච්චෙසු සීහලක්ඛරපොත්ථකෙසු.
4 "දදමානෙ" ම ජ සං. P T S. තො වි.
4 "දදමානො ජ වි. "වදමානො" සාත්ථ්වි

14. එකල්හි භික්ෂූන්ට තුන්සිවුරු සම්පූර්ණ වේ. පෙරහන්වලින් ද පසුම්බිවලින් ද ප්‍රයොජන වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, පිරිකර රෙදිකඩක් අනුදනිමි".

15. "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් - තුන් සිවුර ය යි ද, වැසිසළු ය යි ද, නිසීදන ය යි ද, පසතුරුණ ය යි ද, කැස්පිළිසන යි ද මුවපිස්නා වත ය යි ද, පිරිකරසොළ ය යි ද යම් ඒ සිවුරු (වස්ත්‍ර) අනුදන්නා ලද ද, ඒ සියල්ල ඉටිය යුතු ද ? නොහොත් විකැපිය යුතු ද" යි භික්ෂූන්ට සිත් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, තුන් සිවුර ඉටන්නට නො විකපන්නට, වැසිසළුව වස් සාරමස ඉටන්නට ඉන් පසු විකපන්නට, නිසීදනය ඉටන්නට නො විකපන්නට, පසතුරුණ ඉටන්නට නො විකපන්නට, කැස්පිළිසන ආබාධ ඇති තෙක් ඉටන්නට ඉන් පසු විකපන්නට, මුවපිස්නාවත ඉටන්නට නො විකපන්නට, පිරිකරසොළ ඉටන්නට, නො විකපන්නට අනුදනිමි". අනතුරු ව භික්ෂූන්ට "කොපමණ දිග පළල ඇති පශ්චිමචීවරය (කුඩා ම සිවුර) විකැපිය යුතු ද" යි අදහස් වි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, දිගින් සුගත් අඟලෙන් අටඟුලක් (වඩුරියනක්) වූ, සතරඟුලක් (වඩුවියතක්) පමණ පළල් වූ පශ්චිමචීවරය විකපන්නට අනුදනිමි".

16. එකල්හි ආයුෂමත් **මහාකාශ්‍යප** ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ පංසුකූලයෙන් කළ සිවුර (දිරු තැන් අණ්ඩ ලීමෙන්) බර වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, නූලෙන් (පමණක්) රළු කරන්නට (එළ ලන්ට) අනුදනිමි". සම නො වූ කොන් ඇත්තේ වේ. එක් කොණක් (පරණ මැහුම් නූල් නො කපා මැහීමෙන්) දික් වූයේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, දික් වූ සිවුරුකොණ කපන්නට අනුදනිමි." කැපූ කොණින් නූල් වැගිරෙයි. (විසිරී යයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, නුවාව හා පිරිබඩ (උඩුනුවාකඩ) ඇල්ලීම අනුදනිමි". එකල්හි සඟළසිවුරෙහි පත් (කැබලි නූල් හීමෙන්) නැසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, දම්පෝරුවේ මඩුලු මෙන් පත් (මැඩිලි) මුව මහන්නට අනුදනිමි".

17. එකල්හි එක්තරා මහණකුගේ තුන්සිවුර කරණු ලබන කළ සියල්ල කපනලද්දේ (තුන් සිවුර ම කඩ කපා ප්‍රමාණ වන සේ මැහීමට) නො පොහොනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, එසේනම් කැපූ දෙකක් (සිවුරු දෙකක් කපා මැහීමට) ද නො කැපූ එකක් (එක සිවුරක් නො කපා මැහීමට) ද අනුදනිමි". කැපූ දෙක ද නො කැපූ එක ද (ප්‍රමාණයට) නො පොහොනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, නො කැපූ දෙකක් ද කැපූ එකක් ද අනුදනිමි". නො කැපූ දෙක ද කැපූ එක ද නො පොහොනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ "මහණෙනි, අමුතු රෙදිකඩක් අල්ලන්නට අනුදනිමි. සියල්ල ම නො කැපූ (එකකුදු නො කපා මැහූ) තුන් සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වේ".

18. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට බොහෝ සිවුරු (වස්ත්‍ර) ලැබුනේ ය. ඒ මහණ තෙමේ ද ඒ සිවුරු මවුපියන්ට දෙනු කැමැත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මවුපියෝ යි කියන කල්හි කුමක් කියන්නෙමු ද ? මහණෙනි, මවුපියන්ට දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, සැදැහැයෙන් දුන් දෙය වැරදි තැන නො යෙදිය යුතු ය. යමෙක් යොදන්නේ නම්, දුකුළාඇවැත් වේ".

19. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අන්ධවනෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. චොරා තං චීවරං අවහරිංසු. සො භික්ඛු දුච්චොළො හොති ලූඛචීවරො. භික්ඛූ එවමාහංසු: "කිස්ස ත්වං ආවුසො, දුච්චොළො ලූඛචීවරො" ති. ඉධාහං[1] ආවුසො, අන්ධවනෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසිං. චොරා තං චීවරං අවහරිංසු. තෙනාහං දුච්චොළො ලූඛචීවරො" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ, සන්තරුත්තරෙන ගාමො පවිසිතබ්බො. යො පවිසෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා"ති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ආනන්දො අසතියා සන්තරුත්තරෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. භික්ඛූ ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොචුං: "නනු ඛො ආවුසො ආනන්ද, භගවතා පඤ්ඤත්තං 'න සන්තරුත්තරෙන ගාමො පවිසිතබ්බො' ති. කිස්ස ත්වං ආවුසො සන්තරුත්තරෙන ගාමං පවිට්ඨො?" ති. "සච්චං ආවුසො, භගවතා පඤ්ඤත්තං 'න සන්තරුත්තරෙන ගාමො පවිසිතබ්බො'ති. අපි චාහං අසතියා පවිට්ඨො" ති.

21. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං "පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා සඞ්ඝාටියා නික්ඛෙපාය: ගිලානො වා හොති. වස්සිකසඞ්කෙතං වා හොති. නදීපාරගතං[2] වා හොති. අග්ගළගුත්තිවිහාරො වා හොති. අත්ථතකඨිනං වා හොති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා සඞ්ඝාටියා නික්ඛෙපාය.

22. "පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා උත්තරාසඞ්ගස්ස නික්ඛෙපාය: ගිලානො වා හොති. වස්සිකසඞ්කෙතං වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගළගුත්තිවිහාරො වා හොති. අත්ථතකඨිනං වා හොති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා උත්තරාසඞ්ගස්ස නික්ඛෙපාය.

23. "පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා අන්තරවාසකස්ස නික්ඛෙපාය: ගිලානො වා හොති. වස්සිකසඞ්කෙතං වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගළගුත්තිවිහාරො වා හොති. අත්ථතකඨිනං වා හොති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා අන්තරවාසකස්ස නික්ඛෙපාය.

24. "පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ, පච්චයා වස්සිකසාටිකාය නික්ඛෙපාය: ගිලානො වා හොති. නිස්සීමගතං[3] වා හොති. නදීපාරගතං වා හොති. අග්ගළගුත්ති විහාරො වා හොති. වස්සිකසාටිකා අකතා වා හොති විප්පකතා වා. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්ච පච්චයා වස්සිකසාටිකාය නික්ඛෙපායා"ති.

25. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු එකො වස්සං වසි. තත්ථ මනුස්සා "සඞ්ඝස්ස දෙමා"ති චීවරානි අදංසු. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: "භගවතා පඤ්ඤත්තං චතුවග්ගො පච්ඡිමො සඞ්ඝො ති. අහඤ්චම්හි එකකො. ඉමෙ ච මනුස්සා 'සඞ්ඝස්ස දෙමා' ති චීවරානි අදංසු. යන්නූනාහං ඉමානි සඞ්ඝිකානි චීවරානි සාවත්ථිං හරෙය්‍ය" න්ති. අථ ඛො සො භික්ඛු තානි චීවරානි ආදාය සාවත්ථිං ගන්ත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. "තුය්හෙව භික්ඛු, තානි චීවරානි යාව කඨිනස්ස උබ්භාරායා" ති.

1. "සොහන්ති කත්ථචි"
2. "නදිපාරං ගතත්තං වා" ම ඡ සං. P T S. 3 "නිස්සීමං ගතත්තං" ම ඡ සං. P T S.

19. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් අන්ධවනයෙහි සිවුර බහා තබා උතුරුසඟසිවුර හා අඳනා සිවුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියේ ය. සොරු ඒ සිවුර පැහැර ගත්හ. ඒ මහණ තෙමේ කිලිටි සිවුරු ඇත්තේ රළු සිවුරු ඇත්තේ වේ. භික්ෂූහු "ඇවැත, තෝ කුමක් හෙයින් කිලිටි සිවුරු ඇත්තේ රළු සිවුරු ඇත්තේ වෙහි දැ" යි මෙසේ ඇසූහ. "ඇවැත්නි, මම මෙහි අන්ධවනයෙහි සිවුර බහා තබා උතුරුසඟසිවුර හා අඳනාසිවුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියෙමි. සොරු ඒ සිවුර පැහැර ගත්හ. එයින් මම කිලිටි සිවුරු ඇත්තෙම් රළු සිවුරු ඇත්තෙම් වෙමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, උතුරුසඟසිවුර හා අඳනාසිවුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය. යමෙක් ගම් වදින්නේ නම්, දුකුලා ඇවැත් වේ".

20. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සිහි පත් නො කිරීමෙන් උතුරුසඟසිවුර හා අඳනාසිවුරෙන් යුක්ත ව පිඬු පිණිස ගමට පිවිසියහ. භික්ෂූහු "ඇවැත්නි, ආනන්දය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'උතුරුසඟසිවුර හා අඳනාසිවුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය' යි පණවන ලද්දේ නො වේ ද ? ඇවැත්නි, කුමක් හෙයින් තෙපි උතුරුසඟසිවුර හා අඳනාසිවුරෙන් යුක්ත ව ගමට පිවිසියහු දැ" යි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන්ගෙන් ඇසූහ. "ඇවැත්නි, සැබව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'උතුරුසඟසිවුර හා අඳනාසිවුරෙන් යුක්ත ව ගම් නො වැදිය යුතු ය' යි පණවන ලද්දේ ය. එහෙත් මම අසතියෙන් ගමට පිවිසියෙමි" යි කී ය.

21. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, සඟලසිවුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසිලකුණක් හෝ වේ ද, ගඟකින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්ෂා කළ (යතුරු ලූ දොර ඇති) විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුළ කඨිනය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස සඟලසිවුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

22. "මහණෙනි, උතුරුසඟසිවුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසිලකුණක් හෝ වේ ද, ගඟින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්ෂා කළ විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුළ කඨිනය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස උතුරුසඟසිවුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

23. "මහණෙනි, අඳනාසිවුර බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, වැසි ලකුණක් හෝ වේ ද, ගඟින් එතෙර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්ෂා කළ විහාරයෙක් හෝ වේ ද, අතුළ කඨිනය හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස අඳනාසිවුර බහා තැබීමට කරුණු ය.

24. "මහණෙනි, වැසිසළුව බහා තැබීමට මේ කරුණු පසෙක් වේ: ගිලන් හෝ වේ ද, සීමාවෙන් බැහැර ගමනක් හෝ වේ ද, ගඟින් එතර ගමනක් හෝ වේ ද, අගුලෙන් ආරක්ෂා කළ විහාරයෙක් හෝ වේ ද, වැසිසළුව නො කරණ ලද්දේ හෝ අඩාල කරණ ලද්දේ හෝ වේ ද, මහණෙනි, මේ පස වැසිසළුව බහා තැබීමට කරුණු ය" යි වදාළ සේක.

25. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ තනි ව වස් විසී ය. එහි මිනිස්සු "සඞ්ඝයාට දෙමු" යි සිවුරු දුන්හ. එකල්හි "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් චතුර්වර්ගීය (සිවු දෙන) පශ්චිම (අඩු ම ගණනින්) සඞ්ඝයා යි පණවන ලද්දේ ය. මම ද එකලා වෙමි. මේ මිනිස්සු ද 'සඞ්ඝයාට දෙමු' යි සිවුරු දුන්හ. මම මේ සඟසතුසිවුරු සැවැත්නුවරට ගෙණ යන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ" යි ඒ මහණහුට අදහස් වී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ගෙණ සැවැත්නුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැල-කෙළේ ය. "මහණ, කඨිනය ඉදිරීම තෙක් ඒ සිවුරු තට ම අයත් ය" යි වදාළසේක.

26. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු එකකො වස්සං වසති. තත්ථ මනුස්සා 'සඞ්ඝස්ස දෙමා' ති චීවරානි දෙන්ති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තස්සෙව තානි චීවරානි යාව කඨිනස්ස උබ්භාරායා" ති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු උතුකාලං එකකො වසි. තත්ථ මනුස්සා "සඞ්ඝස්ස දෙමා" ති චීවරානි අදංසු. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: "භගවතා පඤ්ඤත්තං 'චතුවග්ගො පච්ඡිමො සඞ්ඝො' ති. අහඤ්චම්හි එකකො. ඉමෙ ච මනුස්සා 'සඞ්ඝස්ස දෙමා' ති චීවරානි අදංසු. යන්නූනාහං ඉමානි සඞ්ඝිකානි චීවරානි සාවත්ථිං හරෙය්‍ය" න්ති. අථ ඛො සො භික්ඛු තානි චීවරානි ආදාය සාවත්ථිං ගන්ත්වා භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සම්මුඛීභූතෙන සඞ්ඝෙන භාජෙතුං."

28. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු උතුකාලං එකකො වසති. තත්ථ මනුස්සා 'සඞ්ඝස්ස දෙමා' ති චීවරානි දෙන්ති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තෙන භික්ඛුනා තානි චීවරානි 'අධිට්ඨාතුං මය්හං ඉමානි චීවරානී' ති. තස්ස චෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො තං චීවරං අනධිට්ඨිතෙ අඤ්ඤො භික්ඛු ආගච්ඡති, සමකො දාතබ්බො භාගො. තෙහි චෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛූහි තං චීවරං භාජියමානෙ අපාතිතෙ කුසෙ අඤ්ඤො භික්ඛු ආගච්ඡති, සමකො දාතබ්බො භාගො. තෙහි චෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛූහි තං චීවරං භාජියමානෙ පාතිතෙ කුසෙ අඤ්ඤො භික්ඛු ආගච්ඡති, න අකාමා දාතබ්බො භාගො" ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන ද්වෙ භාතුකා[1] ථෙරා ආයස්මා ච **ඉසිදාසො** ආයස්මා ච **ඉසිභද්දො** සාවත්ථියං වස්සං වුත්ථා අඤ්ඤතරං ගාමකා-වාසං අගමංසු. මනුස්සා "චිරස්සාපි ථෙරා ආගතා" ති සචීවරානි භත්තානි අකංසු[2]. ආවාසිකා භික්ඛූ ථෙරෙ පුච්ඡිංසු: "ඉමානි භන්තෙ සඞ්ඝිකානි චීවරානි ථෙරෙ ආගම්ම උප්පන්නානි. සාදියිස්සන්ති ථෙරා භාග" න්ති. ථෙරා එවමාහංසු: "යථා ඛො මයං ආවුසො භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාම, තුම්හාකංයෙවෙතානි[3] චීවරානි යාව කඨිනස්ස උබ්භාරායා" ති.

30. තෙන ඛො පන සමයෙන තයො භික්ඛූ **රාජගහෙ** වස්සං වසන්ති. තත්ථ මනුස්සා "සඞ්ඝස්ස දෙමා" ති චීවරානි දෙන්ති. අථ ඛො තෙසං භික්ඛූනං එතදහොසි: "භගවතා පඤ්ඤත්තං 'චතුවග්ගො පච්ඡිමො සඞ්ඝො' ති. මයඤ්චම්හ තයො ජනා. ඉමෙ ච මනුස්සා 'සඞ්ඝස්ස දෙමා' ති චීවරානි දෙන්ති. කථන්නු ඛො අම්හෙහි පටිපජ්ජිතබ්බ" න්ති.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා ථෙරා ආයස්මා ච **නීලවාසී**, ආයස්මා ච **සාණවාසී**, ආයස්මා ච **ගොපකො**, ආයස්මා ච **භගු**, ආයස්මා ච **ඵලිකසන්දානො** **පාටලිපුත්තෙ** විහරන්ති **කුක්කුටාරාමෙ**. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ පාටලිපුත්තං ගන්ත්වා ථෙරෙ පුච්ඡිංසු. ථෙරා එවමාහංසු: "යථා ඛො මයං ආවුසො, භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාම, තුම්හාකංයෙව තානි චීවරානි යාව කඨිනස්ස උබ්භාරායා" ති.

1. "භාතිකා" ම ඡ සං. 2. "අදංසු" ම ඡ සං. P T S.
3. "තුම්හාකං යෙව තානි" ම ඡ සං. P T S

26. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ එකලා ව වස් වසයි. එහි මිනිස්සු 'සඞ්ඝයාට දෙමු' යි සිවුරු දෙත්. මහණෙනි, ඒ සිවුරු කඨිනය ඉදිරීම තෙක් ඒ මහණහුට ම අයත් ය යි අනුදනිමි."

27. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ සෘතුකාලයෙහි (වස්සානයෙන් අන්‍යකාලයෙහි) එකලා ව විසී ය. එහි මිනිස්සු "සඞ්ඝයාට දෙමු" යි සිවුරු දුන්හ. ඉක්බිති ඒ මහණහුට "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'චතුර්වර්ගීය පශ්චිමසඞ්ඝයා' යි පණවන ලද්දේ ය. මම ද එකලා වෙමි. මේ මිනිස්සු ද 'සඞ්ඝයාට දෙමු' යි සිවුරු දුන්හ. මම මේ සඟසතු සිවුරු **සැවැත්**නුවරට ගෙණ යන්නෙම් නම් යෙහෙකැ" යි අදහස් වී ය. අනතුරු ව ඒ මහණ තෙමේ ඒ සිවුරු ගෙණ සැවැත්නුවරට ගොස් මේ කරුණ භික්ෂූන්ට සැලකෙළේ ය. භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, හමු වූ සඞ්ඝයා විසින් බෙදන්නට අනුදනිමි."

28. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සෘතුකාලයෙහි එකලා ව වසයි. එහි මිනිස්සු 'සඞ්ඝයාට දෙමු' යි සිවුරු දෙත්. මහණෙනි, ඒ මහණහු විසින් 'මේ සිවුරු මා සතු ය' යි ඒ සිවුරු ඉටන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ ඒ සිවුරු නො ඉටූ කල්හි අන් මහණෙක් එයි නම්, සම කොටසක් දිය යුතු ය. මහණෙනි, ඒ මහණුන් විසින් ඒ සිවුරු බෙදනු ලබන කල්හි කුසපත් නො හෙළූ කල්හි අන් මහණෙක් එයි නම්, සම කොටසක් දිය යුතු ය. මහණෙනි, ඒ භික්ෂූන් විසින් ඒ සිවුරු බෙදනු ලබන කල්හි කුසපත් හෙළූ කල්හි අන් මහණෙක් එයි නම්, නො කැමැත්තෙන් කොටසක් නො දිය යුතු ය" යි වදාළ සේක..

29. එකල්හි ආයුෂ්මත් **ඉසිදාස** ආයුෂ්මත් **ඉසිභද්ද** යන සහෝදර තෙරවරු දෙනම සැවැත්නුවර වස් වසා නිම කළාහු එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියහ. මිනිස්සු "බොහෝ කලකින් තෙරවරු ආහ" යි සිවුරු සහිත ව බත් පිළියෙල කළහ. ආවාසික භික්ෂූහු "ස්වාමීනි, මේ සඟසතුසිවුරු තෙරුන් නිසා ලැබුනේ ය. ස්ථවිරයන් වහන්සේලා කොටස ඉවසන්නාහු ද" යි තෙරුන් විචාළාහු ය. "ඇවැත්නි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ විනයදහම් යම් ලෙසකින් දනිමු ද, (එ ලෙසින්) කඨිනය ඉදිරීම තෙක් ඒ සිවුරු ඔබ වහන්සේලාට ම අයත් ය" යි ඒ ස්ථවිරයන් වහන්සේලා මෙසේ කීහ.

30. එකල්හි තෙනමක් භික්ෂූහු **රජගහ**නුවර වස් වසත්. එහි මිනිස්සු "සඞ්ඝයාට දෙමූ" යි සිවුරු දෙත්. එකල්හි ඒ භික්ෂූන්ට "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'චතුර්වර්ගීය පශ්චිමසඞ්ඝයා' යි පණවන ලද්දේ ය. අපි ද තිදෙනෙක් වෙමු. මේ මිනිස්සු ද 'සඞ්ඝයාට දෙමු' යි සිවුරු දෙත්. අප විසින් කෙසේ කළ යුතු ද" යි අදහස් වී ය.

31. එකල්හි ආයුෂ්මත් **නීලවාසී** තෙමේ ද ආයුෂ්මත් **සාණවාසී** තෙමේ ද ආයුෂ්මත් **ගොපක** තෙමේ ද ආයුෂ්මත් **භගු** තෙමේ ද ආයුෂ්මත් **ඵළිකසන්දාන** තෙමේ ද යන බොහෝ ස්ථවිරයන් වහන්සේලා **පාටලිපුත්‍ර** නගරයෙහි වූ **කුක්කුටාරාමයෙහි** වාසය කෙරෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු පාටලිපුත්‍රනගරයට ගොස් තෙරුන් විචාළාහු ය. ස්ථවිරයන් වහන්සේලා "ඇවැත්නි, අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ විනයදහම් යම් ලෙසකින් දනිමු ද, (එ ලෙසින්) කඨිනය ඉදිරීම තෙක් ඒ සිවුරු ඔබ වහන්සේලාට ම අයත් ය" යි මෙසේ කීහ.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා **උපනන්දො** සක්‍යපුත්තො **සාවත්ථියං** වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤතරං ගාමකාවාසං අගමාසි. තත්ථ භික්ඛූ[1] චීවරං භාජෙතුකාමා සන්නිපතිංසු. තෙ එවමාහංසු: "ඉමානි ඛො ආවුසො සඞ්ඝිකානි චීවරානි භාජීයිස්සන්ති. සාදියිස්සසි භාග ? න්ති." "ආමාවුසො සාදියිස්සාමී" ති. තතො චීවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආවාසං අගමාසි. තත්ථපි භික්ඛූ චීවරං භාජෙතුකාමා සන්නිපතිංසු. තෙපි එවමාහංසු: "ඉමානි ඛො ආවුසො සඞ්ඝිකානි චීවරානි භාජීයිස්සන්ති. සාදියිස්සසි භාග න්ති ?" "ආමාවුසො සාදියිස්සාමී" ති තතොපි චීවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආවාසං අගමාසි. තත්ථපි භික්ඛූ චීවරං භාජෙතුකාමා සන්නිපතිංසු. තෙපි එවමාහංසු: "ඉමානි ඛො ආවුසො සඞ්ඝිකානි චීවරානි භාජීයිස්සන්ති. සාදියිස්සසි භාගන්ති ?" "ආමාවුසො සාදියිස්සාමී" ති තතොපි චීවරභාගං ගහෙත්වා මහන්තං චීවරභණ්ඩියං[2] ආදාය පුනදෙව සාවත්ථිං පච්චාගඤ්ඡි.

33. භික්ඛූ එවමාහංසු: "මහාපුඤ්ඤොසි ත්වං ආවුසො උපනන්ද, බහුං තෙ චීවරං උප්පන්නන්ති." "කුතො මෙ ආවුසො පුඤ්ඤං ? ඉධාහං ආවුසො සාවත්ථියං වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤතරං ගාමකාවාසං අගමාසිං. තත්ථ භික්ඛූ චීවරං භාජෙතුකාමා සන්නිපතිංසු. තෙ මං[3] එවමාහංසු: 'ඉමානි ඛො ආවුසො සඞ්ඝිකානි චීවරානි භාජියිස්සන්ති. සාදියිස්සසි භාග න්ති.' 'ආමාවුසො සාදියිස්සාමී' ති තතො චීවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආවාසං අගමාසිං. තත්ථපි භික්ඛූ චීවරං භාජෙතුකාමා සන්නිපතිංසු. තෙපි මං එවමාහංසු: 'ඉමානි ඛො ආවුසො සඞ්ඝිකානි චීවරානි භාජීයිස්සන්ති. සාදියිස්සසි භාගන්ති.' 'ආමාවුසො සාදියිස්සාමී"ති තතොපි චීවරභාගං ගහෙත්වා අඤ්ඤං ආවාසං අගමාසිං. තත්ථපි භික්ඛූ චීවරං භාජෙතුකාමා සන්නිපතිංසු. තෙපි මං එවමාහංසු: 'ඉමානි ඛො ආවුසො සඞ්ඝිකානි චීවරානි භාජීයිස්සන්ති. සාදියිස්සසි භාගන්ති.' 'ආමාවුසො සාදියිස්සාමී' ති තතොපි චීවරභාගං අග්ගහෙසිං. එවං මෙ බහුං චීවරං උප්පන්න"න්ති.

34. "කිං පන ත්වං ආවුසො උපනන්ද, අඤ්ඤත්‍ර වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤත්‍ර චීවරභාගං සාදියී"ති[4] "එවමාවුසො" ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති. ඛීයන්ති. විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො අඤ්ඤත්‍ර වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤත්‍ර චීවරභාගං සාදියිස්සතී"ති.

35. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "සච්චං කිර ත්වං උපනන්ද, අඤ්ඤත්‍ර වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤත්‍ර චීවරභාගං සාදියී" ති. "සච්චං භගවා". විගරහි බුද්ධො භගවා: "කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, අඤ්ඤත්‍ර වස්සං වුත්ථො අඤ්ඤත්‍ර චීවරභාගං සාදියිස්සසි, නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: න භික්ඛවෙ අඤ්ඤත්‍ර වස්සං වුත්ථෙන අඤ්ඤත්‍ර චීවරභාගො සාදියිතබ්බො. යො සාදියෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො එකො ද්වීසු ආවාසෙසු වස්සං වසි "එවං මෙ බහුං චීවරං උප්පජ්ජිස්සතී" ති. අථ ඛො තෙසං භික්ඛූනං එතදහොසි: "කථන්නු ඛො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස චීවරපටිවිංසො දාතබ්බො" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "දෙථ භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසස්ස එකාධිප්පායං."

1. "තත්ථ ච භික්ඛූ" ම ජ සං. 2. "භණ්ඩිකං" ම ජ සං. P T S.
3. "තෙපිමං" P T S. අ වි. ජ වි. තො වි.
4. "සාදියිස්සති" තො වි. ම නු ප. ජ වි.

32. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ ආයුෂ්මත් **උපනන්ද** ස්ථවිර තෙමේ **සැවැත්**නුවර වස් වැස නිම කෙළේ එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියේ ය. එහි භික්ෂූහු සිවුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, සඟසතු වූ මේ සිවුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි දැ" යි (උපනන්ද තෙරුන්) විචාළාහු ය. "ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි" යි එතැනින් සිවුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද භික්ෂූහු සිවුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්ෂූහු ද "ඇවැත, සඟසතු වූ මේ සිවුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි දැ" යි මෙසේ ඇසූහ. "ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි" යි එතැනින් ද සිවුරු කොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද භික්ෂූහු සිවුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්ෂූහු ද ඇවැත, සඟසතු වූ මේ සිවුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි දැ" යි මෙසේ ඇසූහ. "ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි" යි එතැනින් ද සිවුරුකොටස පිළිගෙණ මහත් සිවුරුපොදියක් ගෙණ නැවත සැවැත්නුවරට පෙරළා ආයේ ය.

33. භික්ෂූහු "ඇවැත, උපනන්දය, තෝ මහපිණැත්තෙහිය. ඔබට බොහෝ සිවුරු ලැබී තිබේ" යි මෙසේ කීහ. "ඇවැත්නි, මට පින් කොයින් ද? ඇවැත්නි, මම මෙහි සැවැත්නුවර වස් වැස නිම කෙළෙමි එක්තරා ගමක පිහිටි ආවාසයකට ගියෙමි. එහි භික්ෂූහු සිවුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්ෂූහු 'ඇවැත්නි, මේ සඟසතු වූ සිවුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි දැ' යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. 'ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි' යි එතැනින් සිවුරුකොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියෙමි. එහි ද භික්ෂූහු සිවුරු බෙදනු කැමැති ව රැස් වූහ. ඒ භික්ෂූහු ද 'ඇවැත්නි, මේ සඟසතුසිවුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි දැ' යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. 'ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි' යි එතැනින් ද සිවුරු කොටස ගෙණ අන් ආවාසයකට ගියෙමි. එහි ද භික්ෂූහු සිවුරු බෙදනු කැමති ව රැස් වූහ. ඒ භික්ෂූහු ද 'ඇවැත, මේ සඟසතුසිවුරු බෙදනු ලැබේ. කොටස ඉවසන්නෙහි දැ' යි මාගෙන් මෙසේ ඇසූහ. 'ඇවැත්නි, එසේ ය. ඉවසන්නෙමි" යි එ තැනින් ද සිවුරුකොටස ගත්තෙමි. මට බොහෝ සිවුරු ලැබුනේ මෙසේ ය" යි කී ය.

34. "ඇවැත, උපනන්දය, කිම ? තෝ අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිවුරු කොටස ඉවසූයෙහි දැ" යි ඇසූහ. "ඇවැත්නි, එසේ" යි කී ය. අල්පෙච්ඡ වූ -පෙ- යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත් ද, ඒ භික්ෂූහු "ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ ආයුෂ්මත් උපනන්ද තෙමේ කෙසේ නම් අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළේ අන් තැනෙක සිවුරු කොටස ඉවසි දැ" යි අවමන් කෙරෙත්. තිත්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්.

35. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "උපනන්දය, සැබෑ ද ? තෝ අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිවුරු කොටස ඉවසූයෙහි ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය." භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ගැරහූ සේක. "හිස් පුරුෂය, අන් තැනෙක වස් වැස නිම කෙළෙහි අන් තැනෙක සිවුරු කොටස කෙසේ නම් ඉවසූයෙහි ද ? හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, අන් තැනෙක වස් වැස නිම කළහු විසින් අන් තැනෙක සිවුරු කොටස නො ඉවසිය යුතු ය. යමෙක් ඉවසන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ" යි වදාළ සේක.

36. එකල්හි ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ස්ථවිර තෙමේ "මෙසේ ඇති කල්හි මට බොහෝ සිවුරු ලැබෙන්නේ ය" යි හුදකලා වූයේ ආවාස දෙකක වස් විසී ය. එකල්හි ඒ භික්ෂූන්ට "ශාක්‍යපුත්‍රීය වූ ආයුෂ්මත් උපනන්ද තෙරුන්ට කෙසේ නම් සිවුරුකොටස දිය යුතු දැ" යි අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, හිස් පුරුෂයාහට එක් (පුද්ගලයෙකුගේ) කොටසක් දෙවු" යි වදාළ සේක.

37. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු එකො ද්වීසු ආවාසෙසු වස්සං වසති 'එවං මෙ බහුං චීවරං උප්පජ්ජිස්සතී' ති. සචෙ අමුත්‍ර උපඩ්ඪං වසති, අමුත්‍ර උපඩ්ඪං වසති, අමුත්‍ර උපඩ්ඪො, අමුත්‍ර උපඩ්ඪො චීවරපටිවිංසො දාතබ්බො. යත්‍ථ වා පන බහුතරං වසති, තතො චීවරපටිවිංසො දාතබ්බො" ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කුච්ඡිවිකාරාබාධො හොති. සො සකෙ මුත්තකරීසෙ පලිපන්නො සෙති. අථ ඛො භගවා ආයස්මතා ආනන්දෙන පච්ඡාසමණෙන සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො යෙන තස්ස භික්ඛුනො විහාරො තෙනුපසඞ්කමි.

39. අද්දසා ඛො භගවා තං භික්ඛුං සකෙ මුත්තකරීසෙ පලිපන්නං සෙමානං[1]. දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තං භික්ඛුං එතදවොච: "කිං තෙ භික්ඛු, ආබාධො" ති. "කුච්ඡිවිකාරො මෙ භගවා" ති. "අත්‍ථි පන තෙ භික්ඛු, උපට්ඨාකො" ති. "නත්‍ථි භගවා" ති. "කිස්ස තං භික්ඛූ න උපට්ඨෙන්තී" ති.[2] "අහං ඛො භන්තෙ භික්ඛූනං අකාරකො. තෙන මං භික්ඛූ න උපට්ඨෙන්තී" ති.

40. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි: "ගච්ඡානන්ද, උදකං ආහර. ඉමං භික්ඛුං නහාපෙස්සාමා" ති. "එවං භන්තෙ" ති ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො පටිස්සුත්වා උදකං ආහරි. භගවා උදකං ආසිඤ්චි. ආයස්මා ආනන්දො පරිධොවි. භගවා සීසතො අග්ගහෙසි. ආයස්මා ආනන්දො පාදතො. උච්චාරෙත්වා මඤ්චකෙ නිපාතෙසුං.

41. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛූ පටිපුච්ඡි: "අත්‍ථි භික්ඛවෙ, අමුකස්මිං විහාරෙ භික්ඛු ගිලානො" ති. "අත්‍ථි භගවා" ති. "කිං තස්ස භික්ඛවෙ, භික්ඛුනො ආබාධො" ති. "තස්ස භන්තෙ ආයස්මතො කුච්ඡිවිකාරාබාධො" ති. "අත්‍ථි පන භික්ඛවෙ, තස්ස භික්ඛුනො උපට්ඨාකො" ති. "නත්‍ථි භගවා" ති. "කිස්ස තං භික්ඛූ න උපට්ඨෙන්තී" ති. "එසො භන්තෙ, භික්ඛු භික්ඛූනං අකාරකො. තෙන තං භික්ඛූ න උපට්ඨෙන්තී" ති.

42. "නත්‍ථි වො භික්ඛවෙ, මාතා, නත්‍ථි පිතා, යෙ වො උපට්ඨහෙය්‍යුං. තුම්හෙ චෙ භික්ඛවෙ, අඤ්ඤමඤ්ඤං න උපට්ඨහිස්සථ, අථ කො චරහි උපට්ඨහිස්සති. යො භික්ඛවෙ, මං උපට්ඨහෙය්‍ය, සො ගිලානං උපට්ඨහෙය්‍ය. සචෙ උපජ්ඣායො හොති, උපජ්ඣායෙන යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ ආචරියො හොති, ආචරියෙන යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ සද්ධිවිහාරිකො හොති, සද්ධිවිහාරිකෙන යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ අන්තෙවාසිකො හොති, අන්තෙවාසිකෙන යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ සමානුපජ්ඣායකො හොති, සමානුපජ්ඣායකෙන යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ සමානාචරියකො හොති, සමානාචරියකෙන යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බො. වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං. සචෙ න හොති උපජ්ඣායො වා ආචරියො වා සද්ධිවිහාරිකො වා අන්තෙවාසිකො වා සමානුපජ්ඣායකො වා සමානාචරියකො වා, සඞ්ඝෙන උපට්ඨාතබ්බො. නො චෙ උපට්ඨහෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

1. "සයමානං" ම ජ සං· PTS   2. "උපට්ඨහන්ති" ම ජ සං.

37. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ 'මෙසේ ඇති කල්හි මට බොහෝ සිවුරු ලැබෙන්නේ ය' යි හුදකලා ව ආවාස දෙකෙක වස් වසයි. ඉදින් අසවල් තැන අඩක් වෙසේ ද, අසවල් තැන අඩක් වෙසේ ද, අසවල් තැන භාගයක් ද, අසවල් තැන භාගයක් ද යි (මෙසේ) සිවුරුකොටස දිය යුතු ය. යම් තැනෙක වැඩියක් වෙසේ නම්, එතැනින් (එක් පුද්ගලයකු ලබන සම්පූර්ණ) සිවුරු කොටස දිය යුතු ය" යි වදාළහ.*

38. එකල්හි එක්තරා මහණකුහට කුස රුජාවක් වේ. හෙ තෙමේ සිය මලමූත්‍රයෙහි වැතිරී හොවී යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **අනඳ** තෙරුන් පසු ව යන මහණහු කොට සෙනාසනචාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් ඒ මහණහුගේ විහාරයට වැඩියහ.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ස්වකීයමලමූත්‍රයෙහි වැතිරී නිදන ඒ මහණහු දුටු සේක. දැක ඒ මහණහු වෙතට වැඩි සේක. වැඩ "මහණ තාගේ ආබාධය කිමැ" යි ඒ මහණහු විචාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට කුස රාජාවක් වේ". "මහණ, තට උපස්ථායකයෙක් ඇත්තේ ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නැත". කුමක් හෙයින් භික්ෂූහු තට උවැටන් නො කෙරෙත් ද ?" "ස්වාමීනි, මම භික්ෂූන්ට (උවැටන්) නො කරන්නෙක් වෙමි. එහෙයින් භික්ෂූහු මට උවැටන් නො කෙරෙත්".

40. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "ආනන්දය, යව. දිය ගෙණ එව. මේ මහණ නාවමු" යි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන්ට වදාළ සේක. "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී දිය ගෙණ ආයේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිය වක් කළහ. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ සේදූයේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිසින් ගත් සේක. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ දෙපසින් ගත්තේ ය. (මෙසේ) ඔසොවා ඇඳෙහි හොවා ලූහ.

41. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසඞ්ඝයා රැස් කරවා "මහණෙනි, අසවල් විහාරයෙහි ගිලන් මහණෙක් ඇත්තේ ද" යි භික්ෂූන් විචාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඇත්තේ ය". "මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ ආබාධය කිම ?" "ස්වාමීනි, ඒ ආයුෂ්මත්හුහට කුස රුජාවක් වේ". "මහණෙනි, ඒ මහණහුට උවැටන් කරන්නෙක් වේ ද ?" "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නැත්තේ ය". "කුමක් හෙයින් භික්ෂූහු ඔහුට උවැටන් නො කරත් ද ?" "ස්වාමීනි, මේ මහණ තෙමේ භික්ෂූන්ට උවැටන් නො කරන්නෙක් වේ. එහෙයින් භික්ෂූහු ඔහුට උවැටන් නො කෙරෙත්" යි කීහ.

42. "මහණෙනි, යම් කෙනෙක් තොපට උවැටන් කරන්නාහු ද, තොපට එබඳු මවක් නැත. පියෙක් නැත. මහණෙනි, තෙපි ඔවුනොවුන්ට උවැටන් නො කරන්නහු නම් එකල්හි කවරෙක් උවැටන් කරන්නේ ද ? **මහණෙනි, යමෙක් මාගේ අවවාදය කරන්නේ නම්, හෙ තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නේ ය.** උපාධ්‍යායයෙක් වේ නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙඩින් නැගී සිටීම බලාපොරො-ත්තු විය යුතු ය. ඇදුරෙක් වේ නම්, ඇදුරා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙඩින් නැගී සිටීම බලාපොරෙත්තු විය යුතු ය. සද්ධිවිහාරිකයෙක් වේ නම්, සද්ධිවිහාරිකයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙඩින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. අතැවැසියෙක් වේ නම්, අතැවැසියා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙඩින් නැගී සිටීම බලපොරොත්තු විය යුතු ය. සමානොපාධ්‍යායයෙක්* වේ නම්, සමානොපාධ්‍යායයා විසින් ජීවත් වන තෙක් උවැටන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙඩින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. සමානාචාර්‍ය්‍යයෙක්* වේ නම් සමානාචාර්‍ය්‍යයා විසින් ජීවත් වන තුරු උවැටන් කළ යුතු ය. ඔහුගේ ලෙඩින් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු විය යුතු ය. උපාධ්‍යායයෙක් හෝ ආචාර්‍ය්‍යයෙක් හෝ සද්ධිවිහාරිකයෙක් හෝ අතැවැසියෙක් හෝ සමානොපාධ්‍යායයෙක් හෝ සමානාචාර්‍ය්‍යයෙක් හෝ නො වේ නම්, සඞ්ඝයා විසින් උවැටන් කළ යුතු ය. උවැටන් නො කරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ.

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

43. ''පඤ්චහි භික්ඛවෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගිලානො දූපට්ඨො හොති: අසප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මත්තං න ජානාති, භෙසජ්ජං න පටිසෙවිතා හොති, අත්ථකාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථාභූතං ආබාධං නාවිකත්තා හොති අභික්කමන්තං වා අභික්කමතීති පටික්කමන්තං වා පටික්කමතීති ඨිතං වා ඨිතොති, උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං[1] ඛරානං කටුකානං අසාතානං අමනාපානං පාණහරානං අනධිවාසකජාතිකො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගිලානො දූපට්ඨො හොති.

44. ''පඤ්චහි භික්ඛවෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගිලානො සූපට්ඨො හොති: සප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මත්තං ජානාති, භෙසජ්ජං පටිසෙවිතා හොති, අත්ථකාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථාභූතං ආබාධං ආවිකත්තා හොති අභික්කමන්තං වා අභික්කමතීති පටික්කමන්තං වා පටික්කමතීති ඨිතං වා ඨිතො'ති, උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං ඛරානං කටුකානං අසාතානං අමනාපානං පාණහරානං අධිවාසකජාතිකො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගිලානො සූපට්ඨො හොති.

45. ''පඤ්චහි භික්ඛවෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගිලානුපට්ඨාකො නාලං ගිලානං උපට්ඨාතුං: න පටිබලො හොති භෙසජ්ජං සංවිධාතුං, සප්පායාසප්පායං න ජානාති අසප්පායං උපනාමෙති සප්පායං අපනාමෙති, ආමිසන්තරො ගිලානං උපට්ඨාති නො මෙත්තචිත්තො, ජෙගුච්ඡී හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙළං වා වන්තං වා නීහාතුං, න පටිබලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙතුං සමාදපෙතුං සමුත්තෙජෙතුං සම්පහංසෙතුං, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගිලානුපට්ඨාකො නාලං ගිලානං උපට්ඨාතුං.

46. ''පඤ්චහි භික්ඛවෙ, අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගිලානුපට්ඨාකො අලං ගිලානං උපට්ඨාතුං: පටිබලො හොති භෙසජ්ජං සංවිධාතුං, සප්පායාසප්පායං ජානාති අසප්පායං අපනාමෙති සප්පායං උපනාමෙති, මෙත්තචිත්තො ගිලානං උපට්ඨාති නො ආමිසන්තරො, අජෙගුච්ඡී හොති උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙළං වා වන්තං වා නීහාතුං, පටිබලො හොති ගිලානං කාලෙන කාලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙතුං සමාදපෙතුං සමුත්තෙජෙතුං සම්පහංසෙතුං, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගිලානුපට්ඨාකො අලං ගිලානං උපට්ඨාතු''න්ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන ද්වෙ භික්ඛූ **කොසලෙසු** ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නා හොන්ති. තෙ අඤ්ඤතරං ආවාසං උපගච්ඡිංසු. තත්ථ අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. අථ ඛො තෙසං භික්ඛූනං එතදහොසි: ''භගවතා ඛො ආවුසො ගිලානුපට්ඨානං වණ්ණිතං. හන්ද මයං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං උපට්ඨෙමා''ති[2] තෙ තං උපට්ඨහිංසු. සො තෙහි උපට්ඨියමානො[3] කාලමකාසි.

1 ''තිබ්බානං'' මජසං. PTS. තො වි. ම නු ප.
2. ''උපට්ඨහෙමා'ති'' මජසං. PTS. 3. ''උපට්ඨහියමානො'' මජසං. PTS.

43. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලන් තෙමේ උවටැන් නො කට හැකි වේ: (යම් ගිලනෙක්) අහිතදෙය කරන්නේ ද, හිතදෙයෙහි පමණ නො දන්නේ ද, බෙහෙත් නැවැත නැවැත සෙවනය නො කරන්නේ ද, වැඩෙන්නා වූ රොගය වැඩේ ය යි ද දුරු වන්නා වූ රොගය දුරු වේ යයි ද පවත්නා වූ රොගය පවතී යි ද වැඩ කැමැත්තා වූ ගිලන්උවැටන් කරන්නහුට ඇති සැටියෙන් ආබාධය ප්‍රකාශ කොට නො කියන්නේ ද, උපන්නා වූ සිරුරෙහි වූ දුක් වූ තියුණු වූ රළු වූ කටුක වූ අමිහිරි වූ මන නො වඩන්නා වූ දිවි හැරගන්නා වූ වෙදනාවන් නො ඉවසන සවභාව ඇත්තේ වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලන් තෙමේ උවටැන් කළහැකි නො වේ.

44. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලන් තෙමේ පහසුවෙන් උවැටන් කළ හැකි වේ: (යම් ගිලනෙක්) හිතදෙය කරන්නේ ද, හිතදෙයෙහි පමණ දන්නේ ද, බෙහෙත් නැවත නැවැත සෙවනය කරන්නේ ද, වැඩෙන්නා වූ රොගය වැඩේ ය යි ද දුරු වන්නා වූ රොගය දුරු වේ ය යි ද පවත්නා වූ රොගය පවති යි ද වැඩ කැමැත්තා වූ ගිලන්උවැටන් කරන්නහුට ඇති සැටියෙන් ආබාධය ප්‍රකාශ කොට කියන්නේ ද, උපන්නා වූ සිරුරෙහි වූ දුක් වූ තියුණු වූ රළු වූ කටුක වූ අමිහිරි වූ මන නො වඩන්නා වූ දිවි හැර ගන්නා වූ වෙදනාවන් ඉවසන සවභාව ඇත්තේ වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලන් තෙමේ ඉතා පහසුවෙන් උවැටන් කළ හැක්කේ ය.

45. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට නො සුදුසු ය: (යමෙක්) බෙහෙත් යොදන්නට සමර්ථ නො වේ ද, හිතඅහිතදෙය නො දනී ද අහිතදෙය ළං කරයි ද හිතදෙය බැහැර කරයි ද, ආමිෂයක් (ලාභයක්) කැමැත්තේ ගිලනහුට උවැටන් කරයි ද මෙත් සිත් ඇත්තේ උවැටන් නො කරයි ද, මලමූ හෝ කෙළ හෝ වමනය හෝ බැහැර කරන්නට පිළිකුල් ඇත්තේ ද, කලින් කල දැහැමි කතාවෙන් ගිලනහුට කරුණු දක්වන්නට (එහි ඔහු) සමාදන් කරවන්නට තියුණු කරවන්නට සමර්ථ නො වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු නො වේ.

46. "මහණෙනි, කරුණු පසකින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු ය: (යමෙක්) බෙහෙත් යොදන්නට සමර්ථ වේ ද, හිතඅහිතදෙය දනියි ද අහිතදෙය බැහැර කෙරෙයි ද හිතදෙය ළං කෙරෙයි ද, ආමිෂයක් නො කැමැත්තේ මෙත් සිත් ඇති ව ගිලනහුට උවැටන් කෙරෙයි ද, මලමූ හෝ කෙළ හෝ වමනය හෝ බැහැර කරන්නට පිළිකුල් ඇත්තේ නො වේ ද, කලින් කල දැහැමිකතාවෙන් ගිලනහුට කරුණු දක්වන්නට (එහි ඔහු) සමාදන් කරවන්නට උත්සාහවත් කරවන්නට සතුටු කරවන්නට සමර්ථ වේ ද, මහණෙනි, මේ කරුණු පසින් යුත් ගිලානුපට්ඨාක තෙමේ ගිලනහුට උවැටන් කරන්නට සුදුසු වේ."

47. එකල්හි දෙනමක් භික්ෂූහු **කොසොල් දනව්වෙහි** දීර්ඝමාර්ගයට පිළිපන්නාහු වෙත්. ඔහු එක්තරා ආවාසයකට එළඹියහ. එහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වේ. එකල්හි ඒ භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ගිලන් උවැටන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වර්ණිනා කරණ ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, එහෙයින් අපි මේ මහණහට උවැටන් කරමු" යි අදහස් වී ය. ඔහු ඒ මහණහුට උවැටන් කළහ. ඔවුන් විසින් උවැටන් කරණු ලබන ඒ මහණ තෙමේ කළුරිය කෙළේ ය.

48. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තස්ස භික්ඛුනො පත්තචීවරං ආදාය සාවත්ථිං ගන්ත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඞ්ඝො සාමි පත්තචීවරෙ. අපි ච ගිලානුපට්ඨාකා බහුකාරා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඞ්ඝෙන තිචීවරං ච පත්තං ච ගිලානුපට්ඨාකානං දාතුං.

49. "එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, දාතබ්බං: තෙන ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එවමස්ස වචනීයො: 'ඉත්ථන්නාමො භන්තෙ භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිචීවරං ච පත්තො චා' ති. ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො: "සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො. ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිචීවරඤ්ච පත්තො ච. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉමං තිචීවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදෙය්‍ය. එසා ඤත්ති. සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො. ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු කාලකතො. ඉදං තස්ස තිචීවරඤ්ච පත්තො ච. සඞ්ඝො ඉමං තිචීවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉමස්ස තිචීවරස්ස ච පත්තස්ස ච ගිලානුපට්ඨාකානං දානං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. දින්නං ඉදං සඞ්ඝෙන තිචීවරඤ්ච පත්තො ච ගිලානුපට්ඨාකානං. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී" ති.

50. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො සාමණෙරො කාලකතො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "සාමණෙරස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඞ්ඝො සාමි පත්තචීවරෙ. අපි ච ගිලානුපට්ඨාකා බහුකාරා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සඞ්ඝෙන චීවරඤ්ච පත්තං ච ගිලානුපට්ඨාකානං දාතුං."

51. "එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, දාතබ්බං: තෙන ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එවමස්ස වචනීයො: 'ඉත්ථන්නාමො භන්තෙ, සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස චීවරඤ්ච පත්තො චා' ති. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො: 'සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො. ඉත්ථන්නාමො සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස චීවරඤ්ච පත්තො ච. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉමං චීවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දදෙය්‍ය. එසා ඤත්ති. සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො. ඉත්ථන්නාමො සාමණෙරො කාලකතො. ඉදං තස්ස චීවරඤ්ච පත්තො ච. සඞ්ඝො ඉමං චීවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉමස්ස චීවරස්ස ච පත්තස්ස ච ගිලානුපට්ඨාකානං දානං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. දින්නං ඉදං සඞ්ඝෙන චීවරඤ්ච පත්තො ච ගිලානුපට්ඨාකානං. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී" ති.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ච සාමණෙරො ච ගිලානං උපට්ඨහිංසු. සො තෙහි උපට්ඨියමානො කාලමකාසි. අථ ඛො තස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: "කථං නු ඛො ගිලානුපට්ඨාකස්ස සාමණෙරස්ස චීවරපටිවිංසො දාතබ්බො" ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ගිලානුපට්ඨාකස්ස සාමණෙරස්ස සමකං පටිවිංසං දාතු" න්ති.

48. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු ඒ කලුරිය කළ මහණහුගේ පාසිවුරු ගෙණ **සැවැත්**නුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මහණකු කලුරිය කළ කල්හි සඞ්ඝතෙමේ පාසිවුරෙහි හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තෝ වෙති. මහණෙනි, සඞ්ඝයා විසින් තුන් සිවුර ද පත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට අනුදනිමි.

49. "මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතු ය: ඒ ගිලානුපට්ඨාක මහණහු විසින් සඞ්ඝයා වෙත එළඹ 'සවාමීනි, මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඒ මහණහුගේ තුන් සිවුර ය. මේ පත්‍ර ය' යි මෙසේ කිය යුතු වන්නේ ය. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල වූ මහණකු විසින් සඞ්ඝ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: සවාමීනි, 'සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ තුන් සිවුර ද පත්‍රය ද වේ. ඉදින් සඞ්ඝයාහට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඞ්ඝ තෙමේ මේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සඞ්ඝතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ. සඞ්ඝ තෙමේ මේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙයි. යම් ආයුෂ්මතකුහට මේ තුන් සිවුරත් පාත්‍රයත් ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ තුෂ්ණීම්භූත වේවා. යමකුට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියාවා. සඞ්ඝයා විසින් මේ තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණීම්භූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි" යි.

50. එකල්හි එක්තරා හෙරණෙක් කලුරිය කෙළේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, හෙරණකු කලුරිය කළ කල්හි සඞ්ඝ තෙමේ පාසිවුරෙහි හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තාහු ය. මහණෙනි, සඞ්ඝයා විසින් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානු-පට්ඨාකයන්ට දෙන්නට අනුදනිමි."

51. "මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතු ය: ඒ ගිලානුපට්ඨාක මහණහු විසින් සඞ්ඝයා වෙත එළඹ 'සවාමීනි, මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ' යි මෙසේ කිය යුතු වන්නේ ය. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල වූ මහණකු විසින් සඞ්ඝ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය: සවාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ. ඉදින් සඞ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඞ්ඝ තෙමේ මේ සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය. සවාමීනි, සඞ්ඝතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇති හෙරණ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. මේ ඔහුගේ සිවුර ද පාත්‍රය ද වේ. සඞ්ඝ තෙමේ මේ සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙයි. යම් ආයුෂ්මතකුහට මේ සිවුරත් පාත්‍රයත් ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දීම රුචි වේ නම්, හෙ තෙමේ තුෂ්ණීම්භූත වේවා. යමකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙ තෙමේ කියාවා. සඞ්ඝයා විසින් මේ සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන ලද්දේ ය. සඞ්ඝයාට රුචි වේ. එහෙයින් තුෂ්ණීම්භූත වේ. මෙය මෙසේ දරමි" යි.

52. එකල්හි එක්තරා උපසපන් මහණෙක් ද හෙරණෙක් ද ගිලනකුට උවැටන් කළහ. ඔවුන් විසින් උවැටන් කරණු ලබන හෙ තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. එකල්හි ඒ ගිලන් උවැටන් කරණ මහණහුට "ගිලානුපට්ඨාක සාමණෙරයාහට සිවුරු කොටස කෙසේ දිය යුතු දැ" යි සිත් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි ගිලානුපට්ඨාක සාමණෙරයාහට සම කොටසක් දෙන්නට අනුදනිමි" යි.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු බහුභණ්ඩො බහුපරික්ඛාරො කාලකතො හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, කාලකතෙ සඞ්ඝො සාමී පත්තචීවරෙ. අපි ච ගිලානුපට්ඨාකා බහුකාරා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සඞ්ඝෙන තිචීවරඤ්ච පත්තඤ්ච ගිලානුපට්ඨාකානං දාතුං. යං තත්ථ ලහුභණ්ඩං ලහුපරික්ඛාරං, තං සම්මුඛීභූතෙන සඞ්ඝෙන භාජෙතුං. යං තත්ථ ගරුභණ්ඩං ගරුපරික්ඛාරං, තං ආගතානාගතස්ස චාතුද්දිසස්ස සඞ්ඝස්ස අවිස්සජ්ජිකං අවෙභඞ්ගික"න්ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු නග්ගො හුත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: "භගවා භන්තෙ අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සල්ලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී. ඉදං භන්තෙ නග්ගියං අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා[1] සල්ලෙඛාය ධුතත්තාය[2] පාසාදිකතාය අපචයාය විරියාරම්භාය සංවත්තති. සාධු භන්තෙ, භගවා භික්ඛූනං නග්ගියං අනුජානාතූ"ති. විගරහි බුද්ධො භගවා: "අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පතිරූපං. අස්සාමණකං. අකප්පියං. අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, නග්ගියං තිත්ථියසමාදානං සමාදියිස්සසි?. නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, නග්ගියං තිත්ථියසමාදානං සමාදියිතබ්බං. යො සමාදියෙය්‍ය, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා"ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කුසචීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාකචීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- ඵලකචීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- කෙසකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාලකම්බලං නිවාසෙත්වා -පෙ- උලූකපක්ඛං නිවාසෙත්වා -පෙ- අජිනක්ඛිපං නිවාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: "භගවා භන්තෙ අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සල්ලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී. ඉදං භන්තෙ, අජිනක්ඛිපං අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා සල්ලෙඛාය ධුතත්තාය පාසාදිකතාය අපචයාය විරියාරම්භාය සංවත්තති. සාධු භන්තෙ, භගවා භික්ඛූනං අජිනක්ඛිපං අනුජානාතූ"ති. විගරහි බුද්ධො භගවා: "අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පතිරූපං. අස්සාමණකං. අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, අජිනක්ඛිපං තිත්ථියද්ධජං ධාරෙස්සසි. නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, අජිනක්ඛිපං තිත්ථියද්ධජං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා"ති

1. "සන්තුට්ඨිතාය" ම ඡ සං. 2. "ධුතතාය" ම ඡ සං.

51. එකල්හි බොහෝ බඩු ඇති බොහෝ පිරිකර ඇති එක්තරා මහණෙක් කලුරිය කෙළේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, මහණකු කලුරිය කළ කල්හි සඞ්ඝ තෙමේ පාසිවුරට හිමියා වේ. එහෙත් ගිලානුපට්ඨාකයෝ බොහෝ උපකාර ඇත්තාහු වෙත්. මහණෙනි, සඞ්ඝයා විසින් තුන් සිවුර ද පාත්‍රය ද ගිලානුපට්ඨාකයන්ට දෙන්නට ද, එහි යම් ලඝුභාණ්ඩයක් වේ නම්, ලඝුපරිෂ්කාරයක් වේ නම්, එය හමු වූ සඞ්ඝයා විසින් බෙදන්නට ද, එහි යම් ගරුභාණ්ඩයක් වේ නම්, ගරුපරිෂ්කාරයක් වේ නම්, එය පැමිණි නො පැමිණි සිවුදිසාවැසි සඞ්ඝයාට අයත්, නො දිය යුතු, නො බෙදිය යුතු දෙය කොට තබාන්නට ද අනුදනිමි".

52. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ නග්න ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අල්පේච්ඡ වූවහුගේ, ලද දෙයකින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, වීර්‍ය්‍යය ඇත්තහුගේ ගුණ කියන සේක. ස්වාමීනි, මේ නග්න භාවය නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අල්පේච්ඡභාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නසනු පිණිස, වීර්‍ය්‍යාරම්භය පිණිස, පවතී. ස්වාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට නග්න භාවය අනුදන්නා සේක්වා" යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ "හිස්පුරුෂය, නො සුදුස්සෙක. අනුලෝම් නො වූවෙක. නො ගැළපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරිලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙකැ" යි ගැරහූ සේක. "හිස්පුරුෂය, තීර්ථකව්‍රතයක් වූ නග්නභාවය කෙසේ නම් සමාදන් වූයෙහි ද ? හිස්පුරුෂය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, තීර්ථකව්‍රතයක් වූ නග්නභාවය සමාදන් නො විය යුතු ය. යමෙක් සමාදන් වන්නේ නම්, තුලසි ඇවැත් වේ" යි භික්ෂූන්ට වදාළ සේක.

53. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් කුසවැහැරි ඇඳ -පෙ- වාවැහැරි ඇඳ -පෙ- පෝරුවැහරි ඇඳ -පෙ- කෙහෙකම්බිලි ඇඳ -පෙ- සැඩමුවලොමින් කළ කම්බිලි ඇඳ -පෙ- බකමූණුපියාපත් ඇඳ -පෙ- අඳුන්දිවිසම් ඇඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අල්පේච්ඡ වූවහුගේ, ලදදෙයින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවනසුලු පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, වීර්‍ය්‍යාරම්භය කරන්නහුගේ ගුණ කියන සේක. ස්වාමීනි, මේ අඳුන්දිවිසම නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අල්පේච්ඡභාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවනසුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නැසීම පිණිස, වීර්‍ය්‍යාරම්භය පිණිස පවතී. ස්වාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට අඳුන්දිවිසම අනුදන්නා සේක්වා" යි සැලකෙළේ ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ "හිස්පුරුෂය, නො සුදුස්සෙක. අනුලෝම් නො වූවෙක. නො ගැළපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරිලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කට යුත්තෙකැ" යි ගැරහූ සේක. "හිස්පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ තීර්ථකධ්වජය වූ අඳුන්දිවිසම දැරුයෙහි ද ? හිස්පුරුෂය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට "මහණෙනි, තීර්ථකධ්වජය වූ අඳුන්දිවිසම නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, තුලසිඇවැත් වේ" යි වදාළ සේක.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අක්කනාලං නිවාසෙත්වා -පෙ- පොත්ථකං නිවාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: "භගවා භන්තෙ, අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සල්ලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී. අයං භන්තෙ පොත්ථකො අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා සල්ලෙඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපචයාය විරියාරම්භාය සංවත්තති. සාධු භන්තෙ, භගවා භික්ඛූනං පොත්ථකං අනුජානාතූ"ති. විගරහි බුද්ධො භගවා "අනනුච්ඡවිකං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං. අප්පතිරූපං. අස්සාමණකං. අකප්පියං. අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, පොත්ථකං නිවාසෙස්සසි. නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "න භික්ඛවෙ, පොත්ථකො නිවාසෙතබ්බො. යො නිවාසෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා" ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ සබ්බනීලකානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- සබ්බපීතකානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- සබ්බලොහිතකානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- සබ්බමඤ්ජෙට්ඨිකානි චීවරානි ධාරෙන්ති -පෙ- සබ්බකණ්හානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- සබ්බමහාරඞ්ගරත්තානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- සබ්බමහානාමරත්තානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- අච්ඡින්නදසානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- දීඝදසානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- පුප්ඵදසානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- ඵණදසානි චීවරානි ධාරෙන්ති. -පෙ- කඤ්චුකං ධාරෙන්ති. -පෙ- තිරීටකං ධාරෙන්ති. -පෙ- වෙඨනං ධාරෙන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති. ඛීයන්ති. විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා වෙඨනං ධාරෙස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො" ති.

56. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ සබ්බනීලකානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බපීතකානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බලොහිතකානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමඤ්ජෙට්ඨිකානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බකණ්හානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමහාරඞ්ගරත්තානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න සබ්බමහානාමරත්තානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න අච්ඡින්නදසානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න දීඝදසානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න පුප්ඵදසානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න ඵණදසානි චීවරානි ධාරෙතබ්බානි. න කඤ්චුකං ධාරෙතබ්බං. න තිරීටකං ධාරෙතබ්බං. න වෙඨනං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා"ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන වස්සං වුත්ථා භික්ඛූ අනුප්පන්නෙ චීවරෙ පක්කමන්තිපි. විබ්භමන්තිපි. කාලම්පි කරොන්ති. සාමණෙරාපි පටිජානන්ති. සික්ඛං පච්චක්ඛාතකාපි පටිජානන්ති. අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නකාපි පටිජානන්ති. උම්මත්තකාපි පටිජානන්ති. ඛිත්තචිත්තාපි පටිජානන්ති. වෙදනට්ටාපි පටිජානන්ති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති. පණ්ඩකාපි පටිජානන්ති. ථෙය්‍යසංවාසකාපි පටිජානන්ති. තිත්ථියපක්කන්තකාපි පටිජානන්ති. තිරච්ඡානගතාපි පටිජානන්ති. මාතුඝාතකාපි පටිජානන්ති. පිතුඝාතකාපි පටිජානන්ති. අරහන්තඝාතකාපි පටිජානන්ති. භික්ඛුනීදූසකාපි පටිජානන්ති. සඞ්ඝභෙදකාපි පටිජානන්ති. ලොහිතුප්පාදකාපි පටිජානන්ති. උභතොබ්‍යඤ්ජනකාපි පටිජානන්ති.

54. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ වරාහුයෙන් කළ වතක්* ඇඳ -පෙ- නියදවැහැරියෙන් කළ වතක් ඇඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අල්පෙච්ඡ වූවහුගේ, ලද දෙයින් සතුටු වූවහුගේ, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් සලන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, පහදවන සුලු පැවතුම් ඇත්තහුගේ, කෙලෙස් නසන පැවතුම් ඇත්තහුගේ, වීර්‍ය්‍යාරම්භය කරන්නහුගේ ගුණ කියන සේක. ස්වාමීනි, මේ නියදවැහරියෙන් කළ වත නොයෙක් ක්‍රමයෙන් අල්පෙච්ඡභාවය පිණිස, ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස, කෙලෙස් ලියන පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් සලන පැවතුම් පිණිස, පහදවන සුලු පැවතුම් පිණිස, කෙලෙස් නැසීම පිණිස, වීර්‍ය්‍යාරම්භය පිණිස පවතී. ස්වාමීනි, මැනවි. භාග්‍යවත් බුදුරජාතන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට නියදවැහැරියෙන් කළ වත අනුදන්නා සේක්වා'' යි සැළකෙළේ ය. භාග්‍යවත් බුදුරජාතන් වහන්සේ ''හිස්පුරුෂය, නො සුදුස්සෙක. අනුලොම් නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණකමට නො සරි ලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙකැ''යි ගැරහූ සේක. ''හිස්පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ නියදවැහැරියෙන් කළ වතක් හැඳියෙහි ද, හිස්පුරුෂය, මේ නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට ''මහණෙනි, නියදවැහැරියෙන් කළ වත නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ'' යි වදාළ සේක.

55. එකල්හි සවගමහණෝ සියල්ල නිල් වූ සිවුරු දරත්. -පෙ- සියල්ල රන්වන් වූ සිවුරු දරත්. -පෙ- සියල්ල රතු වූ සිවුරු දරත්. -පෙ- සියල්ල මදටියවන් වූ සිවුරු දරත්. -පෙ- සියල්ල කළු වූ සිවුරු දරත්. -පෙ- සියල්ල රත්වැපිටපැහැති සිවුරු දරත්. -පෙ- සියල්ල මුසුපැහැති සිවුරු දරත්. -පෙ- නො සිඳූ දවලු ඇති සිවුරු දරත්. -පෙ- දික් දවලු ඇති සිවුරු දරත්. -පෙ- මල්කම් කළ දවලු ඇති සිවුරු දරත්. -පෙ- පෙණ සේ ගෙතූ දවලු ඇති සිවුරු දරත්. -පෙ- අඟිය (සැට්ට) දරත්. -පෙ- තිහිරිපිළී දරත්. -පෙ- හිස්වෙළුම් දරත්. මිනිස්සු ''කාමභෝගී ගිහින් සේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රීයයෝ කෙසේ නම් හිස්වෙළුම් දරත් දැ'' යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්.

56. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ. ''මහණෙනි, සියල්ල නිල්පැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල රන්වන් වූ සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල රතුපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල මදටියපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල කළුපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල රත්වැපිටපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. සියල්ල මුසුපැහැති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. නො සිඳි දවලු ඇති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. දික් දවලු ඇති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. මල්දවලු ඇති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. පෙණදවලු ඇති සිවුරු නො දැරිය යුතු ය. අඟිය නො දැරිය යුතු ය. තිහිරිපිළී නො දැරිය යුතු ය. හිස්වෙළුම් නො දැරිය යුතු ය. යමෙක් දරන්නේ නම්, දුකුලාඇවැත් වේ''.

57. එකල්හි වස් වැස නිම කළ භික්ෂූහු සිවුරු නූපන් කල්හි බැහැර ද යෙත්. සිවුරු ද හරිත්. කළුරිය ද කෙරෙත්. හෙරණුම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ශික්ෂාව බැහැර කළම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. අන්තිමවස්තුවට පැමිණියම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. උන්මත්තකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. යක්ෂොන්මාද ඇත්තම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. වේදනාවෙන් පෙළෙන්නම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛේපනීකම් (නෙරපීම්) කරණ ලද්දම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ඇවතට පිළියම් නො කිරීමෙහි නෙරපීම් කරණ ලද්දම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ලාමක දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි නෙරපීම් කරණ ලද්දම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. පණ්ඩකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ථෙය්‍යසංවාසකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. තීර්ථක ශාසනයට ගියම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. තිරච්ඡානගතයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. මාතෘඝාතකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. පිතෘඝාතකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. අරහන්තඝාතකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. භික්ඛුනීදූසකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. සඞ්ඝභෙදකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. ලොහිතුප්පාදකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්. උභතොව්‍යඤ්ජනකයම්හ යි ද ප්‍රතිඥ කෙරෙත්.

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

58. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුට්ඨො භික්ඛු අනුප්පන්නෙ චීවරෙ පක්කමති, සන්තෙ පතිරූපෙ ගාහකෙ දාතබ්බං.

59. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුට්ඨො භික්ඛු අනුප්පන්නෙ චීවරෙ විබ්භමති, කාලං කරොති, සාමණෙරො පටිජානාති, සික්ඛං පච්චක්ඛාතකො පටිජානාති, අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නකො පටිජානාති, සඞ්ඝො සාමී.

60. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුට්ඨො භික්ඛු අනුප්පන්නෙ චීවරෙ උම්මත්තකො පටිජානාති, ඛිත්තචිත්තො පටිජානාති, වෙදනාට්ටො පටිජානාති, ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, සන්තෙ පතිරූපෙ ගාහකෙ දාතබ්බං.

61. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුට්ඨො භික්ඛු අනුප්පන්නෙ චීවරෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ථෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, තිත්ථියපක්කන්තකො පටිජානාති, තිරච්ඡානගතො පටිජානාති, මාතුඝාතකො පටිජානාති, පිතුඝාතකො පටිජානාති, අරහන්තඝාතකො පටිජානාති, භික්ඛුනීදූසකො පටිජානාති, සඞ්ඝභෙදකො පටිජානාති, ලොහිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොබ්‍යඤ්ජනකො පටිජානාති, සඞ්ඝො සාමී.

62. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුට්ඨො භික්ඛු උප්පන්නෙ චීවරෙ අභාජිතෙ පක්කමති, සන්තෙ පතිරූපෙ ගාහකෙ දාතබ්බං.

63. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුට්ඨො භික්ඛු උප්පන්නෙ චීවරෙ අභාජිතෙ විබ්භමති, කාලං කරොති, සාමණෙරො පටිජානාති, සික්ඛං පච්චක්ඛාතකො පටිජානාති, අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නකො පටිජානාති, සඞ්ඝො සාමී.

64. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුට්ඨො භික්ඛු උප්පන්නෙ චීවරෙ අභාජිතෙ උම්මත්තකො පටිජානාති, ඛිත්තචිත්තො පටිජානාති, වෙදනාට්ටො පටිජානාති, ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, සන්තෙ පතිරූපෙ ගාහකෙ දාතබ්බං.

65. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුට්ඨො භික්ඛු උප්පන්නෙ චීවරෙ අභාජිතෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ථෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, තිත්ථිය-පක්කන්තකො පටිජානාති, තිරච්ඡානගතො පටිජානාති, මාතුඝාතකො පටිජානාති, පිතුඝාතකො පටිජානාති, අරහන්තඝාතකො පටිජානාති, භික්ඛුනීදූසකො පටිජානාති, සඞ්ඝභෙදකො පටිජානාති, ලොහිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොබ්‍යඤ්ජනකො පටිජානාති, සඞ්ඝො සාමී."

58. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. "මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිවුරු නූපන් කල්හි බැහැර යේ ද, සුදුසු වූ ගන්නකු ඇති කල්හි දිය යුතු ය.

59. "මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිවුරු නූපන් කල්හි සිවුරු හරියි, කළුරිය කෙරෙයි, හෙරණෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ශික්‍ෂාව බැහැර කළ එකෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, අන්තිමවස්තුවට පැමිණියෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, සඞ්ඝ තෙමේ (ඔහුගේ කොටසට) හිමියා වේ.

60. "මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිවුරු නූපන් කල්හි උමතු වූවෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, යක්‍ෂෝන්මාද ඇත්තෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, වේදනාවෙන් පෙළෙන්නෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ලාමක දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, සුදුසු වූ ගන්නකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

61. "මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ සිවුරු නූපන් කල්හි පණ්ඩකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ථෙය්‍යසංවාසකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, තිත්ථියපක්කන්තකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, තිරච්ඡානගතයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, මාතෘඝාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, පිතෘඝාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, අරහන්තඝාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, භික්ඛුනීදූසකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, සඞ්ඝභෙදකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ලොහිතුප්පාදකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, උභතොබ්‍යඤ්ජනකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ඔහුගේ කොටසට සඞ්ඝ තෙමේ හිමියා වේ.

62. "මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි බැහැර යෙයි, සුදුසු වූ ගන්නකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

63. "මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි සිවුරු හරියි, කළුරිය කෙරෙයි, හෙරණෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ශික්‍ෂාව බැහැර කෙළෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, අන්තිමවස්තුවට පැමිණියෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, සඞ්ඝ තෙමේ හිමියා වේ.

64. "මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණ තෙමේ උපන් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි උන්මත්තකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, යක්‍ෂෝන්මාද ඇත්තෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, වෙදනාවෙන් පෙළෙන්නෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ලාමකදෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි තහනම් කරණ ලද්දෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, සුදුසු වූ ගන්නකු ඇති කල්හි (කොටස) දිය යුතු ය.

65. "මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කළ මහණෙක් තෙමේ උපන් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි පණ්ඩකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ථෙය්‍යසංවාසකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, තිත්ථියපක්කන්තකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, තිරච්ඡානගතයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, මාතෘඝාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, පිතෘඝාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, අරහන්තඝාතකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, භික්ඛුනීදූසකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, සඞ්ඝභෙදකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, ලොහිතුප්පාදකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, උභතොබ්‍යඤ්ජනකයෙක්මි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි, සඞ්ඝතෙමේ හිමියා වේ."

66. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛූනං අනුප්පන්නෙ චීවරෙ සඞ්ඝො භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පක්ඛෙ උදකං දෙන්ති, එකස්මිං පක්ඛෙ චීවරං දෙන්ති 'සඞ්ඝස්ස දෙමා'ති, සඞ්ඝස්සෙවෙතං.

67. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛූනං අනුප්පන්නෙ චීවරෙ සඞ්ඝො භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පක්ඛෙ උදකං දෙන්ති, තස්මිංයෙව පක්ඛෙ චීවරං දෙන්ති 'සඞ්ඝස්ස දෙමා'ති, සඞ්ඝස්සෙවෙතං.

68. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛූනං අනුප්පන්නෙ චීවරෙ සඞ්ඝො භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පක්ඛෙ උදකං දෙන්ති, එකස්මිං පක්ඛෙ චීවරං දෙන්ති 'පක්ඛස්ස දෙමා'ති, පක්ඛස්සෙවෙතං.

69. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛූනං අනුප්පන්නෙ චීවරෙ සඞ්ඝො භිජ්ජති, තත්ථ මනුස්සා එකස්මිං පක්ඛෙ උදකං දෙන්ති, තස්මිංයෙව පක්ඛෙ චීවරං දෙන්ති 'පක්ඛස්ස දෙමා'ති, පක්ඛස්සෙවෙතං.

70. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, වස්සං වුත්ථානං භික්ඛූනං උප්පන්නෙ චීවරෙ අභාජිතෙ සඞ්ඝො භිජ්ජති, සබ්බෙසං සමකං භාජෙතබ්බ"න්ති.

71. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා **රෙවතො** අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො හත්ථෙ ආයස්මතො **සාරිපුත්තස්ස** චීවරං පාහෙසි: "ඉමං චීවරං ථෙරස්ස දෙහී"ති. අථ ඛො සො භික්ඛු අන්තරාමග්ගෙ ආයස්මතො රෙවතස්ස විස්සාසා තං චීවරං අග්ගහෙසි. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මතා සාරිපුත්තෙන සමාගන්ත්වා පුච්ඡි: "අහං භන්තෙ, ථෙරස්ස චීවරං පාහෙසිං. සම්පත්තං තං චීවර"න්ති. "නාහන්තං ආවුසො චීවරං පස්සාමී"ති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො තං භික්ඛුං එතදවොච: "අහං ආවුසො ආයස්මතො හත්ථෙ ථෙරස්ස චීවරං පාහෙසිං. කහන්තං චීවර"න්ති. "අහම්භන්තෙ, ආයස්මතො විස්සාසා තං චීවරං අග්ගහෙසි"න්ති.

72. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: 'ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දෙහී'ති. සො අන්තරාමග්ගෙ යො පහිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, සුග්ගහිතං. යස්ස පහීයති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, දුග්ගහිතං.

73. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: 'ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දෙහී"ති. සො අන්තරාමග්ගෙ යස්ස පහීයති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, දුග්ගහිතං. යො පහිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, සුග්ගහිතං.

66. ''මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කල භික්ෂූන්ට සිවුරු නූපන් කල්හි සඞ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්ෂයකට දිය දෙත්, එක් පක්ෂයකට 'සඞ්ඝයාට දෙමු' යි සිවුරු දෙත්, ඒ සිවුරු සඞ්ඝයාට ම වේ.

67. ''මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කල භික්ෂූන්ට සිවුරු නූපන් කල්හි සඞ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්ෂයක දිය දෙත්, 'සඞ්ඝයාට දෙමු' යි ඒ පක්ෂයට ම සිවුරු දෙත්, ඒ සිවුරු සඞ්ඝයාට ම වේ.

68. ''මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කල භික්ෂූන්ට සිවුරු නූපන් කල්හි සඞ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්ෂයකට දිය දෙත්, 'පක්ෂයට දෙමු' යි එක් පක්ෂයකට සිවුරු දෙත්, ඒ සිවුරු පක්ෂයට ම වේ.

69. ''මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කල භික්ෂූන්ට සිවුරු නූපන් කල්හි සඞ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, එහි මිනිස්සු එක් පක්ෂයකට දිය දෙත්, ඒ පක්ෂයට ම 'පක්ෂයට දෙමු' යි සිවුරු දෙත්, ඒ සිවුරු පක්ෂයට ම අයත් වේ.

70. ''මහණෙනි, මෙහි වස් වැස නිම කල භික්ෂූන්ට උපන් සිවුරු නො බෙදූ කල්හි සඞ්ඝ තෙමේ බිඳෙයි, සියල්ලන්ට සම ව බෙදිය යුතු ය''.

71. එකල්හි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිර තෙමේ එක්තරා මහණකු අත ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට ''මේ සිවුර තෙරුන්ට දෙව''යි සිවුරක් යැවී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ අතරමග දී ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරුන් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඒ සිවුර ගත්තේ ය. එකල්හි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිර තෙමේ ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර තෙරුන් හමු වී ''ස්වාමීනි, මම තෙරුන් වහන්සේට සිවුරක් යැවීමි. ඒ සිවුර ලැබුනේ දැ'' යි විචාළේ ය. ''ඇවැත්නි, මම ඒ සිවුර නො දකිමි.'' ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිර තෙමේ ඒ මහණහු ''ඇවැත්නි, මම ආයුෂ්මතුන්ගේ අත තෙරුන් වහන්සේට සිවුරක් යැවීමි. ඒ සිවුර කොහි දැ''යි විචාළේ ය. ''ස්වාමීනි, මම ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ඒ සිවුර ගත්තෙමි'' යි කී ය.

72. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. ''මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙව' යි මහණකු අත සිවුරක් යවයි, ඒ මහණ තෙමේ අතරමග දී යමෙක් යවා නම්, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, එය නිවරදි ගැණීමෙකි. එය යමකු සඳහා යවනු බැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, එය වැරදි ගැණීමෙකි.

73. ''මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ 'මේ සිවුර මෙනම් ඇති මහණහුට දෙව' යි මහණකු අත සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි. වැරදි ගැණීමෙක් වේ. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි. නිවරදි ගැණීමෙක් වේ.

74. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: ‘ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දෙහී’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යො පහිණාති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකචීවරං අධිට්ඨාති, ස්වාධිට්ඨිතං. යස්ස පහීයති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, දුග්ගහිතං.

75. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: ‘ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දෙහී’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යස්ස පහීයති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකචීවරං අධිට්ඨාති, ද්වාධිට්ඨිතං. යො පහිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, සුග්ගහිතං.

76. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: ‘ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දෙහී’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘උභො කාලකතා’ති, යො පහිණාති, තස්ස මතකචීවරං අධිට්ඨාති, ස්වාධිට්ඨිතං. යස්ස පහීයති, තස්ස මතකචීවරං අධිට්ඨාති, ද්වාධිට්ඨිතං.

77. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: ‘ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දම්මී’’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ යො පහිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, දුග්ගහිතං. යස්ස පහීයති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, සුග්ගහිතං.

78. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: ‘ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දම්මී’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ යස්ස පහීයති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, සුග්ගහිතං. යො පහිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, දුග්ගහිතං.

79. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: ‘ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දම්මී’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘යො පහිණාති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකචීවරං අධිට්ඨාති, ද්වාධිට්ඨිතං. යස්ස පහීයති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, සුග්ගහිතං.

80. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: ‘ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දම්මී’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: “යස්ස පහීයති, සො කාලකතො’ති, තස්ස මතකචීවරං අධිට්ඨාති, ස්වාධිට්ඨිතං. යො පහිණාති, තස්ස විස්සාසා ගණ්හාති, දුග්ගහිතං.

81. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භික්ඛුස්ස හත්ථෙ චීවරං පහිණාති: ‘ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දම්මී’ති. සො අන්තරාමග්ගෙ සුණාති: ‘උභො කාලකතා’ති, යො පහිණාති, තස්ස මතකචීවරං අධිට්ඨාති, ද්වාධිට්ඨිතං. යස්ස පහීයති, තස්ස මතකචීවරං අධිට්ඨාති, ස්වාධිට්ඨිතං.”

82. “අට්ඨිමා භික්ඛවෙ, මාතිකා චීවරස්ස උප්පාදාය: සීමාය දෙති. කතිකාය දෙති. භික්ඛාපඤ්ඤත්තියා දෙති. සඞ්ඝස්ස දෙති. උභතො සඞ්ඝස්ස දෙති. වස්සං වුත්ථසඞ්ඝස්ස දෙති. ආදිස්ස දෙති. පුග්ගලස්ස දෙති.”

74. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙව්' යි සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී 'යමෙක් යවා ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය' යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිවුරක් කොට ඉටයි, නිවැරැදි ඉටීමෙක් වේ. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙක් වේ.

75. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙව්'යි සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී 'යමකුට යවනු ලැබේ ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය' යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිවුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටීමෙක් වේ. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරැදි ගැණීමෙක් වේ.

76. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙව්'යි සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී ,දෙදෙන ම කලුරිය කළහ' යි අසයි. යමෙක් යවා ද, එය ඔහුගේ මතක සිවුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටීමෙකි. යමකුට යවනු ලැබේ ද, එය ඔහුගේ මතකසිවුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටීමෙකි.

77. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙම්'යි සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙකි. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවරැදි ගැණීමෙකි.

78. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙම්' යි සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, නිවැරැදි ගැණීමෙකි. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙකි.

79. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙම්' යි සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී 'යමෙක් යවා ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය' යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිවුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටීමෙකි. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාස යෙන් ගණියි, නිවැරැදි ගැණීමෙකි.

80. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙම්" යි සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී 'යමකුට යවනු ලැබේ ද, හෙතෙමේ කලුරිය කෙළේ ය' යි අසයි, එය ඔහුගේ මතක සිවුරක් කොට ඉටයි, නිවැරැදි ඉටීමෙකි. යමෙක් යවා ද, ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් ගණියි, වැරදි ගැණීමෙකි.

81. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ මහණකු අත 'මේ සිවුර මෙනම් ඇත්තහුට දෙම්' යි සිවුරක් යවයි, හෙතෙමේ අතරමග දී 'දෙදෙන කලුරිය කළහ' යි අසයි, යමෙක් යවා ද, එය ඔහුගේ මතක සිවුරක් කොට ඉටයි, වැරදි ඉටීමෙකි. යමකුට යවනු ලැබේ ද, ඔහුගේ මතක සිවුරක් කොට ඉටයි, නිවැරදි ඉටීමෙකි."

82. මහණෙනි, සිවුරු ලැබීමට මේ මාතෘකා අටෙකි: සීමාවෙහි දෙයි. කතිකාවෙන් දෙයි. භික්‍ෂාප්‍රඥප්තියෙන් දෙයි. සඞ්ඝයාට දෙයි. උභතො-සඞ්ඝයාට දෙයි. වස් වැස නිම කල සඞ්ඝයාට දෙයි. නියම කොට දෙයි. පුද්ගලයකුහට දෙයි යන අට ය*."

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

83. "සීමාය දෙති, යාවතිකා භික්ඛූ අන්තොසීමගතා, තෙහි භාජෙතබ්බං.

84. "කතිකාය දෙති, සම්බහුලා ආවාසා සමානලාභා හොන්ති, එකස්මිං ආවාසෙ දින්නෙ සබ්බත්ථ දින්නං හොති.

85. "භික්ඛාපඤ්ඤත්තියා දෙති, යත්ථ සඞ්ඝස්ස ධුවකාරා කරියන්ති, තත්ථ දෙති.

86. "සඞ්ඝස්ස දෙති, සම්මුඛීභූතෙන සඞ්ඝෙන භාජෙතබ්බං.

87. "උභතොසඞ්ඝස්ස දෙති, බහුකාපි භික්ඛූ හොන්ති, එකා භික්ඛුනී හොති, උපඩ්ඪං දාතබ්බං. බහුකාපි භික්ඛුනියො හොන්ති, එකො භික්ඛු හොති, උපඩ්ඪං දාතබ්බං.

88. "වස්සංවුත්ථසඞ්ඝස්ස දෙති, යාවතිකා භික්ඛූ තස්මිං ආවාසෙ වස්සංවුත්ථා, තෙහි භාජෙතබ්බං.

89. "ආදිස්ස දෙති, යාගුයා වා භත්තෙ වා ඛාදනීයෙ වා චීවරෙ වා සෙනාසනෙ වා භෙසජ්ජෙ වා.

90. "පුග්ගලස්ස දෙති: 'ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දම්මී'ති".

චීවරක්ඛන්ධකො නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

---

83. "සීමාවෙහි දෙයි ද, යම් පමණ භික්ෂූහු සීමාව තුළට පිවිසියෝ ද, ඔවුන් විසින් බෙදිය යුතු ය.

84. "කතිකාවෙන් (සමානලාභසම්මුතියෙන්) දෙයි ද, බොහෝ ආවාසයෝ සමානලාභ ඇත්තාහු වෙත් ද, එක් ආවාසයකට දුන් කල්හි කතිකානුරූප ව සියලු ආවාසයන්ට දෙන ලද්දේ වේ.

85. "භික්ෂාප්‍රඥප්තියෙන් දෙයි ද, යම් තැනෙක්හි සඞ්ඝයාට නිති සත්කාරකරණු ලැබෙත් ද, ඒ ආවාසයන්ට දෙයි.

86. "සඞ්ඝයාට දෙයි ද, හමු වූ සඞ්ඝයා විසින් බෙදිය යුතු ය.

87. "උභතොසඞ්ඝයාට දෙයි ද, බොහෝ භික්ෂූහු වෙත් ද, එක් භික්ෂුණියක් වේ ද, අඩක් දිය යුතු ය. බොහෝ භික්ෂුණීහු වෙත් ද, එක් භික්ෂුනමක් වේ ද, අඩක් දිය යුතු ය.

88. "වස් වැස නිම කළ සඞ්ඝයාට දෙයි ද, යම් පමණ භික්ෂූහු ඒ ආවාසයෙහි වස් වැස නිම කළාහු ද, ඔවුන් විසින් බෙදිය යුතු ය.

89. "නියම කොට දෙයි ද, කැඳ හෝ බත් හෝ කෑයුතු දෙය හෝ සිවුරු හෝ සෙනසුන් හෝ බෙහෙත් හෝ පිළිගත්තවුන්ට එය අයත් වෙයි.

90. "පුද්ගලයකුහට දෙයි 'මේ සිවුරු මේතම් ඇත්තහුට දෙමි' යි."

අටවැනි චීවරක්ඛන්ධකය නිමි.

ඉමම්හි ඛන්ධකෙ වත්ථූ ඡන්නවුති.

තස්ස උද්දානං:

1. රාජගහකො නෙගමො දිස්වා වෙසාලියං ගණිං,
   පුන රාජගහං ගන්ත්වා රඤ්ඤො තං පටිවෙදයි.

2. පුත්තො **සාලවති**කාය **අභයස්ස** හි අත්‍රජො,
   ජීවතීති කුමාරෙන සඞ්ඛාතො **ජීවකො** ඉති.

3. සො හි **තක්කසිලං**[1] ගන්ත්වා උග්ගහෙත්වා මහාභිසො,
   සත්තවස්සිකආබාධං නත්ථුකම්මෙන නාසයි.

4. රඤ්ඤො භගන්දලාබාධං ආලෙපෙන අපාකරි[2],
   මමඤ්ච ඉත්ථාගාරඤ්ච බුද්ධසඞ්ඝඤ්චුපට්ඨහ[3].

5. රාජගහිකො ච සෙට්ඨී අන්තගණ්ඨිං තිකිච්ඡිතං[4],
   පජ්ජොතස්ස මහාරොගං ඝතපානෙන නාසයි.

6. අධිකාරඤ්ච සිවෙය්‍යං[5] අභිසන්නං සිනෙහයි,[6]
   තීහි[7] උප්පලහත්ථෙහි සමත්තිංසවිරෙචනං.

7. පකතත්තං වරං යාචි සිවෙය්‍යඤ්ච පටිග්ගහි,
   චීවරඤ්ච ගිහිදානං අනුඤ්ඤාසි තථාගතො.

8. රාජගහෙ ජනපදෙ බහුං උප්පජ්ජි චීවරං,
   පාවාරො කොසියඤ්චෙව කොජවො අඩ්ඪකාසියං.

9. උච්චාවචා ච සන්තුට්ඨි නාගමෙ සාගමෙසු ච[8]
   පඨමං පච්ඡා සදිසා කතිකා ච පටිහරුං.

10. භණ්ඩාගාරං අගුත්තඤ්ච වුට්ඨාපෙන්ති තථෙව ච,
    උස්සන්නං කොලාහලඤ්ච කථං භාජෙ කථං දදෙ.

11. සකාතිරෙකභාගෙන පටිබිංසො කථං දදෙ,
    ඡකණෙන සීතුන්දී ච[9] උත්තරිතුං[10] න ජානරෙ.

12. ඔරොපෙන්තා භාජනඤ්ච පාතියා ච ඡමාය ච,
    උපචිකා මජ්ඣෙ ජීරන්ති එකතො පත්ථින්නෙන ච.

13. ඵරුසාච්ඡින්නාච්චිබන්ධා අද්දසාසි උබ්භණ්ඩිතෙ,
    වීමංසිත්වා සක්‍යමුනී අනුඤ්ඤාසි තිචීවරං.

1. "තක්කසිලායං" ම නු ප. 2. "අපාකඩි" ම ඡ සං "අපාකඩ්ඪි" P T S.
3. "උපට්ඨහි" ම ඡ සං 4. "අන්තගණ්ඨි තිකිච්ඡිතං" ම ඡ සං.
"අන්තරගණ්ඨි තිකිච්ඡිතං" තොවි. ම නු ප P T S.
5. "සිවෙය්‍යං" ම ඡ සං P T S 6. "සිනෙහති" ම ඡ සං. P T S.
7. "තිහි" P T S. තොවි. ම නු ප. 8. "නාගමෙ සාගමෙසුං ච" ම ඡ සං.
9. "සිතුදකා" ම ඡ සං. "සීතුංහිච" P T S 10 "උත්තරිතු" ම ඡ සං.

මේ ඛන්ධකයෙහි වස්තු සාරාංශයෙකි.

එහි උද්දානය (වස්තුනාමාවලිය) මෙසේ ය:

1. රජගහනුවර වැසි සෙලවතිජත තෙමේ විසාලාමහනුවර වැසි ගණිකාව දැක නැවත රජගහනුවරට ගොස් රජුට එකරුණ දැන් වී ය.

2. අභයකුමරුගේ අත්‍රජ වූ, **සාලවතී** නම් ගණිකාවගේ පුත්‍ර තෙමේ කුමරුන් විසින් "ජීවත් වේ" නු යි **ජීවක** ය යි කියන ලද්දේ ය.

3. හෙතෙමේ **තක්සලාව**ට ගොස් උගෙණ මහ වෙදෙක් වූයේ සත් අවුරුද්දක් පැවති හිසරුදාව නස්‍යකර්මයෙන් නැසී ය.

4. බිම්සරරජුගේ භගන්දරාබාධය ආලෙපයක් දීමෙන් ඉවත් කෙළේ ය. මාහට ද අන්තඃපුරයට ද බුදුරජුන්ට ද භික්ෂුසඞ්ඝයාට ද උවටැන් කරව යි (රජතෙමේ තනතුරු දුන්නේ ය.)

5. රජගහසිටු තෙමේ සුව පත් කරණ ලද්දේ ය. (බරණැස්සිටුපුත්හුගේ) අන්ත්‍රගණ්ඨි ආබාධයට පිළියම් කරණ ලදී. **පජ්ජෝත**රජුගේ මහා රොගය ගිතෙල් පෙවීමෙන් නැසුයේ ය.

6. අධිකාරය ද, සිවෙය්‍යපරිත්‍යාගය ද, දොස් කිපුනු ශරීරය මොලොක් කිරීම ද, උපුල්මල්මිටි තුණෙකින් සමතිස් විරෙචනය –

7. ප්‍රකෘතිසවභාව ඇති බුදුරජුගෙන් වරයක් ඉල්ලී ය. සිවෙය්‍යවස්ත්‍ර පිළිගත්හ. තථාගතයන් වහන්සේ ගෘහපතියන් දෙන සිවුරු පිළිගැණීම අනුදත් සේක.

8. රජගහනුවර ද ජනපදයෙහි ද බොහෝ සිවුරු උපන. උතුරුසළුව ද, කොසෙය්‍යපාවාරය ද, කොඳුපලස ද පන්සියයක් අගනා කම්බිලිය ද,

9. කුදුමහත් සිවුරු, සතුටුවීම, අනපෙක්ෂා සාපෙක්ෂාවන්හි (අකැමැත්තෙන් කොටස නො දීම, අකැමැත්තෙන් කොටස දීම), පළමු පැමිණීම, පසු ව පැමිණීම, එක් ව සොහොනට පැමිණීම, කතිකා කොට පැමිණීම, ආරාමයට ගෙණ ආ සිවුරු ආපසු ගෙණ ගියහ.

10. භාණ්ඩාගාරය, සිවුරු ආරක්ෂා නො වීම, (භාණ්ඩාගාරිකයා) බැහැර කරවත්. භාණ්ඩාගාරය සිවුරුවලින් පිරීම, සිවුරු බෙදන තැන කොලාහලය, කෙසේ බෙදන්නේ ද කෙසේ දෙන්නේ ද –

11. ගමනට සූදානම් වූ භික්ෂූහුගේ කොටස දීම, අතිරෙක භාගය දීම, පිරිකර කොටස කෙසේ දෙන්නේ ද, ගොම හා නො නැම්බූ පඬු, පඬු ඉතිරීම, පඬු පැසීම පඬු නො පැසීම ද නො දනිත්.

12. පඬු බාන්නෝ, පඬු වක්කිරීමට බඳුන, තලියෙහි, බිම සිවුරු ඇතිරීම, (වේයෝ තණ ඇතිරිය කෑහ.) සිවුර මැද (පඬු ගැලීම), කොන් දිරත්. එක් පසකින් පඬු වැගිරේ. සිවුර දැඩි වීම,

13. සිවුර රළුවීම, කඩ නො කැපීම, ලියදි බැඳි කුඹුර, සිවුරුපොදි ඔසවා ගත් භික්ෂූන් ද දුටු සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරීක්ෂා කොට තුන් සිවුර අනුදත් සේක.

14. අඤ්ඤෙන අතිරෙකෙන උප්පජ්ජි ඡිද්දමෙව ච,
චාතුද්දීපො වරං යාචි දාතුං වස්සිකසාටිකං.

15. ආගන්තුගමිගිලානං උපට්ඨාකඤ්ච භෙසජං[1]
ධුවං උදකසාටිඤ්ච පණීතං අතිබුද්දකං.

16. දුල්ලකාවජ්ජු මුඛං බොමං පරිපුණ්ණං අධිට්ඨානං[2],
පච්ඡිමං[3] කතො ගරුකො විකණ්ණො සුත්තමොකිරි[4].

17. ලුජ්ජන්ති නප්පහොන්ති ච අන්වාධිකං බහූනි ච,
අන්ධවනෙ අසතියා එකො වස්සං උතුම්හි ච.

18. ද්වෙ භාතුකා රාජගහෙ උපනන්දො පුන ද්විසු,
කුච්ඡිවිකාරො ගිලානො උභො චෙව ගිලානකා[5].

19. නග්ගා කුසා වාකචීරං ඵලකො කෙසකම්බලං,
වාලඋලූකපක්ඛඤ්ච අජිනං අක්කනාළ ච[6].

20. පොත්ථකං නීලපීතඤ්ච ලොහිතං මඤ්ජෙට්ඨෙන ච[7],
කණ්හා මහාරඞ්ගනාමා[8] අච්ඡින්නදසිකා තථා.

21. දීඝපුප්ඵඵණදසා කඤ්චුතිරීටවෙඨනං,
අනුප්පන්නෙ පක්කමති සඞ්ඝො භිජ්ජති තාවදෙ.

22. පක්ඛෙ දදන්ති සඞ්ඝස්ස ආයස්මා රෙවතො පහි,
විස්සාසගාහාධිට්ඨාති අට්ඨ චීවරමාතිකාති.

---

1. "භෙසජ්ජං" ම ජ සං PTS. ම නු ප. අ වි.
2. "අධිට්ඨාතං" ම ජ සං. PTS. අ වි. තො වි. 3. "පච්ඡිමෙ" තො වි. ම නු ප
4. "සුත්තමොකාරි" තො වි. ජ වි. ම නු ප. 5. ගිලායනා PTS තො වි.
6. "අක්කනාළකං" ම ජ සං. 7. "මඤ්ජිට්ඨෙන ච" ම ජ සං.
8. "මහාරඞ්ගනාම" ම ජ සං. PTS. තො වි. ම නු ප.

14 අතික් අතික් අතිරෙක සිවුරෙන් යුක්තවීම, ආනන්ද තෙරුන්ට සිවුරක් ලැබුනේ ය. අදනය සිදුරුවීම, චාතුද්දීපිකමහාමෙඝය, වර ඉල්වී ය. වැසිසළු දීම,

15. ආගන්තුක, ගමික, ගිලාන, උපට්ඨාක, බෙහෙත් දීම, නිති කැඳ දීම, දියසළු දීම, පිණි බොජුන් වැළදීම, කුඩා පසතුරුණ තනනම් කිරීම,

16. ථුල්ලකච්ඡුආබාධය, මුව පිස්නා රෙදිකඩ, කොමුයෙන් කළ පැරණි වත, පිරිපුන් තුන් සිවුරු, ඉරීම, පැසුළු සිවුර, කරණ ලද බර වූ පංසුකූල චීවරය, සිවුරෙහි කොන් දික්වීම, නූල් ඉදිරීම,

17. සිවුරු පත් නැසේ. කඩ කැපීමට නො පොහොනේ ය. අමුතු පටියක් ඇල්ලීම, බොහෝ සිවුරු ලැබීම, අන්ධවනයෙහි තුබූ සිවුර නැතිවීම, අසතියෙන් සඟලසිවුරෙන් වෙන් ව ගම් වැදීම, තනි ව වස් විසීම, වස්සානයෙන් අන් කාලයෙහි එකලා ව විසීම -

18. සහෝදරයෝ දෙදෙන රජගහනුවර වස් වුසූහ. උපනන්ද තෙරුන් සැවැත්නුවර වස් විසීම, දෙපලක එකලා ව වස් විසීම, කුච්ඡිවිකාරය ඇති ගිලනා, ගිලන්හු දෙදෙන, ගිලන් උවටැනට සුදුසු නො සුදුසු අය -

19. නග්න ව පැමිණීම, කුසවැහරි දැරීම, වාකවැහරි, ඵලකවැහරි, කෙහෙකම්බිලි, වාලකම්බිලි, මහමූණු පියාපත්, අඳුන් දිවිසම්, වරාහුයෙන් කළ වැහරි,

20. තිසඳින් කළ වැහරි, නිල්වන් වත්, රන්වන් වත්, රතුවත්, මදැටිය පැහැ ඇති වත් හා කළු වත්, පත්තැපිටපැහැති වත්, කන්වැපිටපැහැති වත්, නො සිඳු දැවලු ඇති සිවුරු, එසේම -

21. දික් දැවලු ඇති සිවුරු, මල්දැවලු ඇති සිවුරු, පෙණදැවලු ඇති සිවුරු, සැට්ටය, රුක්සුඹුලු, හිස්වෙළුම්, සිවුරු නූපන් කල්හි බැහැර යයි. සිවුරු උපන් කෙණෙහි සඞ්ඝ තෙමේ බිඳේ.

22. පක්ෂයකට දෙත්. සඞ්ඝයාට දෙත්. ආයුෂ්මත් රේවත තෙමේ (ශාරිපුත්‍ර තෙරුන්ට සිවුරක්) යැවී ය. විශ්වාසයෙන් ගැණීම, ඉරීම, සිවුරු ලැබීමේ මාතෘකා අටෙක යන මොහු වෙත්.

9

චම්පෙය්‍යක්ඛන්ධකං

1. තෙන ඛො පන සමයෙන බුද්ධො භගවා **චම්පායං** විහරති **ගග්ගරාය** පොක්ඛරණියා තීරෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන **කාසීසු** ජනපදෙසු **වාසභගාමො** නාම හොති. තත්‍ථ **කස්සපගොත්තො** නාම භික්ඛු ආවාසිකො හොති තන්තිබද්ධො **උස්සුක්කං** ආපන්නො "කින්ති අනාගතා ච පෙසලා භික්ඛූ ආගච්ඡෙය්‍යුං, ආගතා ච පෙසලා භික්ඛූ ඵාසු[1] විහරෙය්‍යුං, අයඤ්ච ආවාසො වුද්ධිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජෙය්‍යා"ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ කාසීසු චාරිකං චරමානා යෙන **වාසභගාමො** තදවසරුං. අද්දසා ඛො කස්සපගොත්තො භික්ඛු තෙ භික්ඛූ දූරතොව ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤපෙසි. පාදොදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපි. පච්චුග්ගන්ත්වා පත්තචීවරං පටිග්ගහෙසි. පානීයෙන ආපුච්ඡි. නහානෙ උස්සුක්කං අකාසි. උස්සුක්කම්පි අකාසි යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං.

3. අථ ඛො තෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛූනං එතදහොසි: "භද්දකො ඛො අයං ආවුසො, අවාසිකො භික්ඛු. නහානෙ උස්සුක්කං කරොති. උස්සුක්කම්පි කරොති යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. හන්ද මයං ආවුසො ඉධෙව වාසභගාමෙ නිවාසං කප්පෙමා"ති. අථ ඛො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛූ තත්‍ථෙව වාසභගාමෙ නිවාසං කප්පෙසුං.

4. අථ ඛො කස්සපගොත්තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: "යො ඛො ඉමෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛූනං ආගන්තුකකිලමථො සො පටිප්පස්සද්ධො. යෙපි මෙ ගොචරෙ අප්පකතඤ්ඤුනො, තෙ දානිමෙ ගොචරෙ පකතඤ්ඤුනො. දුක්කරං ඛො පන පරකුලෙසු යාවජීවං උස්සුක්කං කාතුං. විඤ්ඤත්ති ච මනුස්සානං අමනාපා. යන්නූනාහං න උස්සුක්කං කරෙය්‍යං යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මි"න්ති. සො න උස්සුක්කං අකාසි යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං.

5. අථ ඛො තෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛූනං එතදහොසි: "පුබ්බෙ ඛ්වායං ආවුසො ආවාසිකො භික්ඛු නහානෙ උස්සුක්කං අකාසි. උස්සුක්කම්පි අකාසි යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. සො දානායං න උස්සුකං කරොති යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. දුට්ඨො දානායං ආවුසො, ආවාසිකො භික්ඛු. හන්ද මයං ආවුසො, ආවාසිකං[2] භික්ඛුං උක්ඛිපාමා"ති.

6. අථ ඛො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛූ සන්නිපතිත්වා කස්සපගොත්තං භික්ඛුං එතදවොචුං: "පුබ්බෙ ඛො ත්වං ආවුසො නහානෙ උස්සක්කං කරොසි. උස්සුක්කම්පි කරොසි යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. සොදානි ත්වං න උස්සුක්කං කරොසි යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. ආපත්තිං ත්වං ආවුසො ආපන්නො. පස්සසෙතං අපත්ති"න්ති. "නත්‍ථි මෙ ආවුසො ආපත්ති, යමහං පස්සෙය්‍ය"න්ති.

---

1. "ඵාසු" P T S. නො වි. 2. "ඉමං ආවාසිකං" සී.

9

චම්පෙය්‍යක්ඛන්ධකය

---

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ **චම්පා**නුවර **ගග්ගරා** පොකුණුතෙර වැඩ වසන සේක. එකල්හි **කාසි**දනව්වෙහි **වාසභගාම** නම් ගමෙක් වේ. එහි **කාශ්‍යපගොත්‍ර** නම් මහණ තෙමේ ආවාසික වූයේ කටයුතු පරම්පරාවෙහි නිති බැඳුනේ "කෙසේ නම් නො පැමිණි ප්‍රියශීල භික්ෂූහු පැමිණෙන්නාහු ද, පැමිණියා වූ ප්‍රියශීල භික්ෂූහු සැප සේ වසන්නාහු ද, මේ ආවාසයත් වැඩීමට දියුණුවට මහත් බවට පැමිණෙන්නේ දැ" යි උත්සාහයට පැමිණියේ වේ.

2. එකල්හි බොහෝ භික්ෂූහු කාසිජනපදයෙහි චාරිකා කරන්නාහු වාසභගමට පැමිණුයාහු ය. කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂු තෙමේ එන්නා වූ ඒ භික්ෂූන් දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක අසුන් පැණවී ය. පා ධෝනා දිය පාපුටුව පා තබන පුවරුව එලවා තැබී ය. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. පැනින් පිවාළේ ය. නැමෙහි උනන්දු කෙළේ ය. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළේ ය.

3. එකල්හි ඒ ආගනතුකභික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ ආවාසිකභික්ෂු තෙමේ යහපත් ය. නැමට උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කරයි. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි මෙහි ම වාසභගමෙහි වසමු" යි සිත් වී ය. ඉක්බිති ඒ ආගනතුකභික්ෂූහු එහි ම වාසභගමෙහි වාසය කළහ.

4. එකල්හි කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුහුහට "මේ ආගනතුකභික්ෂූන්ගේ යම් ආගනතුකවෙහෙසක් වේ ද, එය සන්සිඳුනේ ය. යම් මේ පැවිද්දෝ ගොදුරු ගමෙහි නො දැනීම් ඇත්තාහු ද, ඒ මේ පැවිද්දෝ දැන් ගොදුරුගමෙහි දැනීම් ඇත්තෝ වූහ. අන්‍යකුලයන් දිවි තෙක් උනන්දු කිරීම දුෂ්කර ය. විණවීම (ඉල්ලීම) ද මිනිසුන්ගේ මන නො වඩන්නේ ය. (එහෙයින්) මම කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරන්නෙම් නම් යෙහෙකැ"යි අදහස් වී ය. හෙතෙමේ කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි (ඔවුන්) උනන්දු නො කෙළේ ය.

5. එකල්හි ඒ ආගනතුකභික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, පෙර මේ ආවාසික භික්ෂු තෙමේ නැමෙහි (අප) උනන්දු කෙළේ ය. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළේ ය. හෙතෙමේ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරයි. ඇවැත්නි, දැන් මේ ආවාසිකභික්ෂු තෙමේ දුෂ්ට ය. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ආවාසිකභික්ෂුහුහට උත්ක්ෂෙපණීයකර්මය කරමු"යි අදහස් වී ය.

6. ඉක්බිති ආගනතුකභික්ෂූහු රැස් වී කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුහුහට "ඇවැත්නි, තෝ පෙර නැමෙහි (අප) උනන්දු කෙරෙහි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙරෙහි. ඒ තෝ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙරෙහි. ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත දක්නෙහි දැ" යි කීහ. "ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ"යි කී ය.

7. අථ ඛො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛූ **කස්සපගොත්තං** භික්ඛුං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිංසු. අථ ඛො කස්සපගොත්තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි: “අහං ඛො එතං න ජානාමි – ආපත්ති වා එසා අනාපත්ති වා? ආපන්නොම්හි අනාපන්නො වා? උක්ඛිත්තොම්හි අනුක්ඛිත්තො වා? ධම්මිකෙන වා අධම්මිකෙන වා කුප්පෙන වා අකුප්පෙන වා ඨානාරහෙන වා අට්ඨානාරහෙන වා? යන්නූනාහං **චම්පං** ගන්ත්වා භගවන්තං එතමත්ථං පුච්ඡෙය්‍ය”න්ති.

8. අථ ඛො කස්සපගොත්තො භික්ඛු සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන චම්පා තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන චම්පා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි.

9. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ ඛො භගවා කස්සපගොත්තං භික්ඛුං එතදවොච: “කච්චි භික්ඛු ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? **කච්චිසි**[1] අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතො? කුතො ච ත්වං භික්ඛු ආගච්ඡසී?”ති.

10. “ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. අප්පකිලමථෙන චාහං භන්තෙ අද්ධානං ආගතො. අත්ථි භන්තෙ **කාසීසු** ජනපදෙසු **වාසභගාමො** නාම. තත්ථාහං ආවාසිකො තන්තිබද්ධො උස්සුක්කං ආපන්නො: “කින්ති අනාගතා ච පෙසලා භික්ඛූ ආගච්ඡෙය්‍යුං. ආගතා ච පෙසලා භික්ඛූ ඵාසුං විහරෙය්‍යුං. අයඤ්ච ආවාසො වුද්ධිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජෙය්‍යා”ති.

11. “අථ ඛො භන්තෙ සම්බහුලා භික්ඛූ කාසීසු චාරිකං චරමානා යෙන වාසභගාමො තදවසරුං. අද්දසං ඛො අහං භන්තෙ, තෙ භික්ඛූ දූරතොව ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤපෙසිං. පාදොදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිං. පච්චුග්ගන්ත්වා පත්තචීවරං පටිග්ගහෙසිං. පානීයෙන ආපුච්ඡිං. නහානෙ උස්සුක්කං අකාසිං. උස්සුක්කම්පි අකාසිං යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං.

12. “අථ ඛො තෙසං භන්තෙ, ආගන්තුකානං භික්ඛූනං එතදහොසි: “භද්දකො ඛො අයං ආවුසො ආවාසිකො භික්ඛු. නහානෙ උස්සුක්කං කරොති. උස්සුක්කම්පි කරොති යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. හන්ද මයං ආවුසො ඉධෙව වාසභගාමෙ නිවාසං කප්පෙමා”ති. අථ ඛො තෙ භන්තෙ, ආගන්තුකා භික්ඛූ තත්ථෙව වාසභගාමෙ නිවාසං කප්පෙසුං.

13. “තස්ස මය්හං භන්තෙ, එතදහොසි: “යො ඛො ඉමෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛූනං ආගන්තුකකිලමථො සො පටිප්පස්සද්ධො. යෙපිමෙ ගොචරෙ අප්පකතඤ්ඤුනො, තෙ’දානි’මෙ ගොචරෙ පකතඤ්ඤුනො. දුක්කරං ඛො පන පරකුලෙසු යාවජීවං උස්සුක්කං කාතුං. විඤ්ඤත්ති ච මනුස්සානං අමනාපා. යන්නූනාහං න උස්සුක්කං කරෙය්‍යං යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මි”න්ති. සො ඛො අහං භන්තෙ, න උස්සුක්කං අකාසිං යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං.

1. “කච්චිත්ථ” ම ඡ සං.

7. එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂූහු කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුහුහට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකර්මය කළහ. ඉක්බිති කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුහුහට "මම මෙය - ඇවැත් යි හෝ නො ඇවැත් යි හෝ පැමිණියේ වෙමි යි හෝ නො පැමිණියේ වෙමි යි හෝ ධාර්මික වූ හෝ අධාර්මික වූ හෝ කොප්‍ය වූ හෝ අකොප්‍ය වූ හෝ සසුනට සුදුසු වූ හෝ සසුනට නො සුදුසු වූ හෝ කර්මයකින් උත්ක්ෂිප්ත වෙමි යි හෝ අනුත්ක්ෂිප්ත වෙමි යි හෝ නො දනිමි. මම චම්පානුවරට ගොස් මේ කාරණය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැළකරන්නෙම් නම් යෙහෙකැ"යි අදහස් වී ය.

8. අනතුරු ව කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂුතෙමේ සෙනසුන් තැන්පත් කොට තබා පාසිවුරු ගෙණ චම්පාව බලා නික්ම ගියේ ය. පිළිවෙළින් චම්පාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය.

9. ආගන්තුකභික්ෂූන් සමග මේ පිළිසඳරකතා කිරීම භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්ද ය. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂු "මහණ, කිම ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? වෙහෙසක් නැති ව දීර්ඝමාර්ගයෙහි ආයේ වෙහි ද? මහණ තෝ කොහි සිට එහි දැ" යි විචාළ සේක.

10. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. යැපිය හැකි ය. සවාමීනි, මම වැඩි වෙහෙසක් නැති ව දික්මග ආවෙමි. සවාමීනි, කාසිදනව්වෙහි වාසභ නම් ගමෙක් ඇත්තේ ය. මම එහි ආවාසික වෙමි. කටයුතු පරම්පරාවෙන් බැඳුනේ වෙමි. "කෙසේ නම් නො පැමිණියා වූ ප්‍රියශීල භික්ෂූහු පැමිණෙන්නාහු ද පැමිණියා වූ ප්‍රියශීල භික්ෂූහු සැප සේ වසන්නාහු ද මේ ආවාසයත් වැඩීමට දියුණුවට මහත්බවට පැමිණෙන්නේ දැ" යි උත්සාහයට පැමිණියෙමි.

11. "සවාමීනි, ඒ අතර බොහෝ භික්ෂූහු කාසිදනව්වෙහි චාරිකා කරන්නාහු වාසභගමට පැමිණියාහු ය. සවාමීනි, මම එන්නා වූ ඒ භික්ෂූන් දුර දී ම දුටුවෙමි. දැක අසුන් පැණවීමි. පාදෝනා දිය පාපුටුව පා තබන පුවරුව එළවා තැබීමි. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගතිමි. පැනින් විචාළෙමි. නෑමෙහි උනන්දු කෙළෙමි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කෙළෙමි.

12. "සවාමීනි, එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂූන්ට 'ඇවැත්නි, මේ ආවාසික භික්ෂු තෙමේ යහපත් ය. නෑමෙහි උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි ද උනන්දු කරයි. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි මෙහි වාසභගමෙහි ම වාසය කරමු'යි අදහස් වි ය. සවාමීනි, ඉන් පසු ඒ ආගන්තුකභික්ෂූහු එහි වාසභගමෙහි ම වාසය කළහ.

13. "සවාමීනි, ඒ මට 'ආගන්තුකභික්ෂූන්ගේ යම් අමුතු වෙහෙසක් වී ද, එය සන් සිඳුනේය. යම් මේ පැවිද්දෝ ගොදුරුගමෙහි නතු නො දන්නෝ ද ඒ මේ පැවිද්දෝ දැන් ගොදුරුගමෙහි නතු දන්නෝ ය. අන්‍යකුලයන් දිවිහිම් කොට උනන්දු කිරීම දුෂ්කර ය. විණවීම ද මිනිසුන්ගේ මන නො වඩන්නේ ය. (එහෙයින්) මට 'කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරන්නෙම් නම් යෙහෙකැ'යි අදහස් වී ය. සවාමීනි, ඒ මම කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙළෙම්" යි සැළ කෙළේ ය.

14. "අථ ඛො තෙසං භන්තෙ, ආගන්තුකානං භික්ඛූනං එතදහොසි: 'පුබ්බෙ ඛ්වායං ආවුසො ආවාසිකො භික්ඛු නහානෙ උස්සුක්කං කරොති. උස්සුක්කම්පි කරොති යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. සො'දානායං න උස්සුක්කං කරොති යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. දුට්ඨොදා'නායං ආවුසො, ආවාසිකො භික්ඛු. හන්ද මයං ආවුසො, ආවාසිකං භික්ඛුං උක්ඛිපාමා'ති.

15. "අථ ඛො තෙ භන්තෙ, ආගන්තුකා භික්ඛූ සන්නිපතිත්වා මං එතදවොචුං: 'පුබ්බෙ ඛො ත්වං ආවුසො, නහානෙ උස්සුක්කං කරොසි. උස්සුක්කම්පි කරොසි යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. සො'දානි ත්වං න උස්සුක්කං කරොසි යාගුයා ඛාදනීයෙ භත්තස්මිං. ආපත්තිං ත්වං ආවුසො ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්ති'න්ති. 'නත්ථි මෙ ආවුසො ආපත්ති, යමහං පස්සෙය්‍ය'න්ති.

16. "අථ ඛො තෙ භන්තෙ, ආගන්තුකා භික්ඛූ මං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිංසු. තස්ස මය්හං භන්තෙ එතදහොසි: 'අහං ඛො එතං න ජානාමි: ආපත්ති වා එසා අනාපත්ති වා, ආපන්නො චම්හි අනාපන්නො වා, උක්ඛිත්තො චම්හි අනුක්ඛිත්තො වා ධම්මිකෙන වා අධම්මිකෙන වා කුප්පෙන වා අකුප්පෙන වා ඨානාරහෙන වා අට්ඨානාරහෙන වා. යන්නූනාහං **චම්පං** ගන්ත්වා භගවන්තං එතමත්ථං පුච්ඡෙය්‍ය'න්ති. තතොහං භගවා ආගච්ඡාමී"ති.

17. "අනාපත්ති එසා භික්ඛු. නෙසා ආපත්ති. අනාපන්නොසි. නසි ආපන්නො. අනුක්ඛිත්තොසි. නසි උක්ඛිත්තො. අධම්මිකෙනාසි කම්මෙන උක්ඛිත්තො කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙන. ගච්ඡ ත්වං භික්ඛු, තත්ථෙව **වාසභගාමෙ** නිවාසං කප්පෙහී"ති. "එවං භන්තෙ"ති ඛො **කස්සපගොත්තො** භික්ඛු භගවතො පටිස්සුත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා යෙන **වාසභගාමො** තෙන පක්කාමි.

18. අථ ඛො තෙසං ආගන්තුකානං භික්ඛූනං අහුදෙව කුක්කුච්චං. අහු විප්පටිසාරො: "අලාභා වත නො, න වත නො ලාභා, දුල්ලද්ධං වත නො, න වත නො සුලද්ධං, යෙ මයං සුද්ධං භික්ඛුං අනාපත්තිකං අවත්ථුස්මිං අකාරණෙ උක්ඛිපිම්හ. හන්ද මයං ආවුසො, **චම්පං** ගන්ත්වා භගවතො සන්තිකෙ අච්චයං අච්චයතො දෙසෙමා"ති.

19. අථ ඛො තෙ ආගන්තුකා භික්ඛූ සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන **චම්පා** තෙන පක්කමිංසු. අනුපුබ්බෙන යෙන චම්පා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු.

20. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: "කච්චි භික්ඛවෙ, ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චිත්ථ අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතා? කුතො ච තුම්හෙ භික්ඛවෙ, ආගච්ඡථා"ති. "ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. අප්පකිලමථෙන ච මයං භන්තෙ, අද්ධානං ආගතා. අත්ථි භන්තෙ **කාසීසු** ජනපදෙසු **වාසභගාමො** නාම. තතො මයං භගවා ආගච්ඡාමා"ති. "තුම්හෙ භික්ඛවෙ, ආවාසිකං භික්ඛුං උක්ඛිපිත්ථා"ති. "එවං භන්තෙ"ති. "කිස්මිං භික්ඛවෙ, වත්ථුස්මිං කිස්මිං කාරණෙ"ති. "අවත්ථුස්මිං භගවා අකාරණෙ"ති.

14. "අනතුරු ව ස්වාමීනි, ඒ ආගන්තුකභික්ෂූන්ට 'ඇවැත්නි, පෙර මේ ආවාසිකභික්ෂු තෙමේ නැමෙහි උනන්දු කරයි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු ද කරයි. හෙතෙමේ දැන් කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කරයි. ඇවැත්නි, දැන් මේ ආවාසිකභික්ෂු තෙමේ දුෂ්ට ය. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ආවාසිකභික්ෂු නම උත්ක්ෂෙපණීයකර්මයෙන් බැහැර කරමු' යි අදහස් වී ය.

15. "ස්වාමීනි, නැවත ඒ ආගන්තුකභික්ෂූහු රැස් වී 'ඇවැත්නි, තෝ පෙර නැමෙහි උනන්දු කෙළෙහි. කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු කෙළෙහි. දැන් තෝ කැඳෙහි කැවිලියෙහි බතෙහි උනන්දු නො කෙරෙහි. ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි. මේ ඇවැත දක්නෙහි දැ' යි මට මෙසේ කීහ. ඇවැත්නි, 'මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද (එබඳු) ඇවැතක් මට නැතැ' යි කීමි."

16. "ඉක්බිති ස්වාමීනි, ඒ ආගන්තුකභික්ෂූහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි මා උත්ක්ෂෙපණීයකර්මයෙන් බැහැර කළහ. ස්වාමීනි, මම මෙය 'ඇවැත් යි හෝ, නො ඇවැත් යි හෝ, පැමිණියේ වෙමි යි හෝ, නො පැමිණියේ වෙමි යි හෝ, ධාර්මික වූ හෝ අධාර්මික වූ හෝ කොප්‍ය වූ හෝ අකොප්‍ය වූ හෝ සසුනට සුදුසු වූ හෝ සසුනට නො සුදුසු වූ හෝ කර්මයකින් උත්ක්ෂිප්ත වෙමි යි හෝ අනුත්ක්ෂිප්ත වෙමියි හෝ, නො දනිමි. මම **චම්පාවට** ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් මේ කාරණය විචාරන්නෙම් නම් යෙහෙකැ'යි මට අදහස් වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම චම්පානුවර සිට එමි' යි හෙතෙමේ කී ය.

17. "මහණ, මෙය අනාපත්තියකි. මෙය ආපත්තියක් නො වේ. ඇවැ-තට නො පැමිණියෙහි ය. ඇවැතට පැමිණියේ නො වෙහි ය. අනුත්ක්ෂිප්ත වෙහි ය. උත්ක්ෂිප්ත නො වෙහි ය. අධාර්මික වූ කොප්‍ය වූ සසුනට නො සුදුසු වූ කර්මයකින් උත්ක්ෂිප්ත වෙහි ය. මහණ, තෝ යව. එහි **වාසභගාමෙහි** ම වාසය කරව" යි. වදාළ සේක. "ස්වාමීනි, එසේ ය" යි **කාශ්‍යපගොත්‍රභික්ෂු** තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී හුනස්නෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පැදකුණු කොට වාසභගම බලා නික්ම ගියේ ය.

18. එකල්හි ඒ ආගන්තුකභික්ෂූන්ට "යම් අපි ඒ පිරිසිදු, ඇවැත් රහිත, මහණකු වස්තු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකර්මයෙන් බැහැර කෙළෙමු ද, එය අපට අලාභයෙකි. අපට ලාභයෙක් නො වේ. අපට වූයේ නපුරෙකි. අපට වූයේ යහපතෙක් නො වේ" යි කුකුසෙක් වී ය. විපිළිසරෙක් වී ය. "ඇවැත්නි, එබැවින් අපි **චම්පාවට** ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි වරද වරද හැටියට දෙසමු" යි සිතූහ.

19. ඉක්බිති ඒ ආගන්තුකභික්ෂූහු සෙනසුන් තැන්පත් කොට තබා පාසිවුරු ගෙණ **චම්පාවට** ගියහ. පිළිවෙළින් චම්පාවට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ.

20. ආගන්තුකභික්ෂූන් සමග මේ පිළිසඳර කතා **කිරීම** භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පුරුද්දෙකි. එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මහණෙනි, කිම ඉවසිය හැකි ද ? කිම යැපිය හැකි ද ? කිම වෙහෙස නැති ව දිග්මග ආවහු ද ? මහණෙනි, තෙපි කොහි සිට ආවහු දැ ?" යි ඒ භික්ෂූන් විචාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි වෙහෙස නැති ව දිග්මග ආවෝ වෙමු. ස්වාමීනි, **කාසි**-දනව්වෙහි **වාසභ** නම් ගමෙක් ඇත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අපි එහි සිට එන්නෙමු" කීහ. "මහණෙනි, තෙපි ආවාසිකභික්ෂුනම උත්ක්ෂෙපණීය කර්මයෙන් බැහැර කළහු ද ?" "ස්වාමීනි, එසේ ය." "මහණෙනි, **කිනම්** වස්තුවෙක්හි කිනම් කරුණෙක්හි දැ" යි විචාළ සේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වස්තු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි ය". යි කීහ.

21. විගරහි බුද්ධො භගවා. “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තුම්හෙ මොඝපුරිසා, සුද්ධං භික්ඛුං අනාපත්තිකං අවත්ථුස්මිං අකාරණෙ උක්ඛිපිස්සථ? නෙතං මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: “න භික්ඛවෙ, සුද්ධො භික්ඛු අනාපත්තිකො අවත්ථුස්මිං අකාරණෙ උක්ඛිපිතබ්බො. යො උක්ඛිපෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා” ති.

22. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා භගවන්තං එතදවොචුං: “අච්චයො නො භන්තෙ, අච්චගමා යථා බාලෙ යථා මූළ්හෙ යථා අකුසලෙ, යෙ මයං සුද්ධං භික්ඛුං අනාපත්තිකං අවත්ථුස්මිං අකාරණෙ උක්ඛිපිම්හ. තෙසං නො භන්තෙ භගවා අච්චයං අච්චයතො පතිගණ්හාතු ආයතිං සංවරායා” ති. “තග්ඝ තුම්හෙ භික්ඛවෙ, අච්චයො අච්චගමා යථා බාලෙ යථා මූළ්හෙ යථා අකුසලෙ, යෙ තුම්හෙ සුද්ධං භික්ඛුං අනාපත්තිකං අවත්ථුස්මිං අකාරණෙ උක්ඛිපිත්ථ. යතො ච ඛො තුම්හෙ භික්ඛවෙ, අච්චයං අච්චයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොථ, තං වො මයං පතිගණ්හාම. වුඩ්ඪි හෙසා භික්ඛවෙ, අරියස්ස විනයෙ යො අච්චයං අච්චයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති, ආයතිඤ්ච සංවරං ආපජ්ජතී” ති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන **චම්පායං** භික්ඛූ එවරූපානි කම්මානි කරොන්ති: අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොන්ති. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං කරොන්ති. ධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොන්ති. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං කරොන්ති. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං කරොන්ති. එකොපි එකං උක්ඛිපති. එකොපි ද්වෙ උක්ඛිපති. එකොපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපති. එකොපි සඞ්ඝං උක්ඛිපති. ද්වෙපි එකං උක්ඛිපන්ති. ද්වෙපි ද්වෙ උක්ඛිපන්ති. ද්වෙපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපන්ති. ද්වෙපි සඞ්ඝං උක්ඛිපන්ති. සම්බහුලාපි එකං උක්ඛිපන්ති. සම්බහුලාපි ද්වෙ උක්ඛිපන්ති. සම්බහුලාපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපන්ති. සම්බහුලාපි සඞ්ඝං උක්ඛිපන්ති. සඞ්ඝොපි සඞ්ඝං උක්ඛිපති.

24. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති, ඛීයන්ති, විපාචෙන්ති: “කථං හි නාම චම්පායං භික්ඛූ එවරූපානි කම්මානි කරිස්සන්ති? අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? අධම්මෙන සමග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? ධම්මෙන වග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? එකොපි එකං උක්ඛිපිස්සති? එකොපි ද්වෙ උක්ඛිපිස්සති? එකොපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපිස්සති? එකොපි සඞ්ඝං උක්ඛිපිස්සති? ද්වෙපි එකං උක්ඛිපිස්සන්ති? ද්වෙපි ද්වෙ උක්ඛිපිස්සන්ති? ද්වෙපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපිස්සන්ති? ද්වෙපි සඞ්ඝං උක්ඛිපිස්සන්ති? සම්බහුලාපි එකං උක්ඛිපිස්සන්ති? සම්බහුලාපි ද්වෙ උක්ඛිපිස්සන්ති? සම්බහුලාපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපිස්සන්ති? සම්බහුලාපි සඞ්ඝං උක්ඛිපිස්සන්ති? සඞ්ඝොපි සඞ්ඝං උක්ඛිපිස්සතී” ති.

21. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ “හිස් පුරුෂයෙනි, නො සුදුස්සෙක. නො ගැලපෙන්නක. අනුලොම් නො වූවෙක. මහණකමට නො සරි ලන්නෙක. නො කැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. හිස් පුරුෂයෙනි, කෙසේ නම් තෙපි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණකු වස්තු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර කළහු ද? හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට මහණෙනි, පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණ තෙමේ වස්තු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර නො කළ යුතු ය. යමෙක් බැහැර කරන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදාළ සේක.

22. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසඟසිවුර එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාමුල්හි හිසින් වැටී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, යම් ඒ අපි ඇවැත් නැත්තෙහි නිකරුණෙහි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණකු බැහැර කෙළෙමු ද, අඥයන් යම් සේ ද මුළාවූවන් යම් සේ ද අදක්ෂයන් යම් සේ ද එසේ වරද අප ඉක්මවා (අභිබවා) ගියේ ය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මතු හික්මීම පිණිස ඒ අපගේ වරද වරද වසයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා” යි සැලකළහ. “මහණෙනි, යම් ඒ තෙපි පිරිසිදු වූ ඇවැත් රහිත වූ මහණකු වස්තු නැත්තෙහි නිකරුණෙහි බැහැර කළහු ද, එබැවින් අඥයන් යම් සේ ද මුළා වූවන් යම් සේ ද අදක්ෂයන් යම් සේ ද එසේ වරද තොප ඉක්මවා ගියේ ය. මහණෙනි, යම් හෙයකින් තෙපි වරද වරද වසයෙන් දැක දහම් පරිදි පිළියම් කරවු ද, අපි තොපගේ ඒ ප්‍රතිකර්මය පිළිගණිමු. යමෙක් වරද වරද වසයෙන් දැක දහම් පරිදි පිළියම් කෙරේ ද, මත්තෙහි හික්මීමට පැමිණේ ද, මහණෙනි, මේ ආර්‍ය්‍යවිනයයෙහි වැඩීමෙක් ම වේ.”

23. එකල්හි චම්පානුවර භික්ෂූහු මෙබඳු කම් කෙරෙත්: අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කෙරෙත්. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්ම කෙරෙත්. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කෙරෙත්. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කෙරෙත්. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්ම කෙරෙත්. එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද දෙදෙනකුන් බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරෙයි. දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුන් බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කෙරෙත්. දෙදෙනෙක් ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුන් බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කෙරෙත්. බොහෝ දෙන ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරෙත්. සඞ්ඝ තෙමේ ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරෙයි.

24. අල්පේච්ඡ වූ -පෙ- යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් චම්පානුවර භික්ෂූහු මෙබඳු කම් කරත් ද? අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කරත් ද? අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්ම කරත් ද? ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කරත් ද? ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කරත් ද? ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්ම කරත් ද, එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද දෙදෙනකුන් බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කෙරේ ද? එකෙක් ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ ද, දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කරත් ද? දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුන් බැහැර කරත් ද, දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කරත් ද? දෙදෙනෙක් ද සඞ්ඝයා බැහැර කරත් ද? බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කරත් ද? බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුන් බැහැර කරත් ද? බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කරත් ද? බොහෝ දෙන ද සඞ්ඝයා බැහැර කරත් ද? සඞ්ඝ තෙමේ ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්.

25. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "සච්චං කිර භික්ඛවෙ, චම්පායං භික්ඛූ එවරූපානි කම්මානි කරොන්ති? අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොන්ති? -පෙ- සඞ්ඝොපි සඞ්ඝං උක්ඛිපතී" ති. "සච්චං භගවා."

26. විගරහි බුද්ධො භගවා "අනනුච්ඡවියං භික්ඛවෙ, තෙසං මොඝපුරිසානං අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා එවරූපානි කම්මානි කරිස්සන්ති? අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? -පෙ- සඞ්ඝොපි සඞ්ඝං උක්ඛිපිස්සති.?

27. "නෙතං භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අධම්මෙන වෙ භික්ඛවෙ, වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. අධම්මෙන[1] සමග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. එකොපි එකං උක්ඛිපති, අකම්මං න ච කරණීයං. එකොපි ද්වෙ උක්ඛිපති, අකම්මං. න ච කරණීයං. එකොපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපති, අකම්මං. න ච කරණීයං. එකොපි සඞ්ඝං උක්ඛිපති, අකම්මං. න ච කරණීයං. ද්වෙපි එකං උක්ඛිපන්ති, අකම්මං. න ච කරණීයං. ද්වෙපි ද්වෙ උක්ඛිපන්ති, අකම්මං. න ච කරණීයං. ද්වෙපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපන්ති, අකම්මං. න ච කරණීයං. ද්වෙපි සඞ්ඝං උක්ඛිපන්ති, අකම්මං. න ච කරණීයං. සම්බහුලාපි එකං උක්ඛිපන්ති, අකම්මං. න ච කරණීයං. සම්බහුලාපි ද්වෙ උක්ඛිපන්ති, අකම්මං. න ච කරණීයං. සම්බහුලාපි සම්බහුලෙ උක්ඛිපන්ති, අකම්මං. න ච කරණීයං. සම්බහුලාපි සඞ්ඝං උක්ඛිපන්ති අකම්මං. න ච කරණීයං. සඞ්ඝොපි සඞ්ඝං උක්ඛිපති, අකම්මං. න ච කරණීයං.

28. "චත්තාරිමානි, භික්ඛවෙ, කම්මානි: අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මෙන සමග්ගකම්මං.

29. "තත්‍ර භික්ඛවෙ, යමිදං අධම්මෙන වග්ගකම්මං, ඉදං භික්ඛවෙ, කම්මං අධම්මත්තා වග්ගත්තා කුප්පං අට්ඨානාරහං. න භික්ඛවෙ, එවරූපං කම්මං කාතබ්බං. න ච මයා එවරූපං කම්මං අනුඤ්ඤාතං.

30. "තත්‍ර භික්ඛවෙ, යමිදං[2] අධම්මෙන සමග්ගකම්මං, ඉදං භික්ඛවෙ කම්මං අධම්මත්තා කුප්පං අට්ඨානාරහං. න භික්ඛවෙ, එවරූපං කම්මං කාතබ්බං. න ච මයා එවරූපං කම්මං අනුඤ්ඤාතං.

31. "තත්‍ර භික්ඛවෙ, යමිදං ධම්මෙන වග්ගකම්මං, ඉදං භික්ඛවෙ, කම්මං වග්ගත්තා කුප්පං අට්ඨානාරහං. න භික්ඛවෙ, එවරූපං කම්මං කාතබ්බං. න ච මයා එවරූපං කම්මං අනුඤ්ඤාතං.

1. "අධම්මෙන වෙ භික්ඛවෙ" සී.
2. "යදිදං" ම ඡ සං.

25. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. "මහණෙනි, චම්පානුවර වැසි භික්ෂූහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කෙරෙත්. -පෙ- සඞ්ඝ තෙමේ ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ යන මෙබඳු වූ කර්ම කෙරෙත් ල යනු සැබෑ ද" ? "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය."

26. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ "මහණෙනි, ඒ හිස්පුරුෂයන්ගේ (මේ ක්‍රියාව) නො සුදුසු ය. අනුලෝම් නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නෙක. මහණපිළිවෙතට නො සරි ලත්තෙක. නො කැප වූවෙක. නො කටයුත්තෙක. මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස්පුරුෂයෝ අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කරත් ද -පෙ- සඞ්ඝතෙමේත් සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ ද යන මෙබඳු වූ කර්ම කරත් ද."

27. මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වේ. -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට මහණෙනි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයෙක් වේ නම්, (ඒ) කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මයෙක් වේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයෙක් වේ නම් කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයක් වේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මයෙක් වේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද එකකු බැහැර කෙරේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද දෙදෙනකුන් බැහැර කෙරේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කෙරේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. එකෙක් ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද එකකු බැහැර කෙරෙත් නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද දෙදෙනකුන් බැහැර කෙරෙත් නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කෙරෙත් නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. දෙදෙනෙක් ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරෙත් නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද එකකු බැහැර කෙරෙත් නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කටයුතු ය. බොහෝ දෙන ද දෙදෙනකුන් බැහැර කෙරෙත් නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද බොහෝ දෙනකුන් බැහැර කෙරෙත් නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. බොහෝ දෙන ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරෙත් නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. සඞ්ඝ තෙමේ ද සඞ්ඝයා බැහැර කෙරේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය යි වදාළ සේක.

28. "මහණෙනි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම ය, අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්ම ය, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම ය, ධර්මයෙන් සමග්‍රකර්ම ය යි මේ කර්ම සතරෙක් වේ.

29. "මහණෙනි, එහි යම් මේ අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කර්මය අධර්ම බැවින් ව්‍යග්‍ර බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට සුදුසු නො වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කර්මය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කර්මයෙක් නො අනුදන්නා ලද ය.

30. "මහණෙනි, එහි යම් මේ අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කර්මය අධර්ම බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට නො සුදුසු වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කර්මය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කර්මයක් නො අනුදන්නා ලද ය.

31. "මහණෙනි, එහි යම් මේ ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කර්මය ව්‍යග්‍ර බැවින් කොප්‍ය වේ. සසුනට නො සුදුසු වේ. මහණෙනි එබඳු වූ කර්මය නො කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කර්මයෙක් නො අනුදන්නා ලද ය."

32. "තත්‍ර භික්ඛවෙ, යමිදං ධම්මෙන සමග්ගකම්මං, ඉදං භික්ඛවෙ කම්මං ධම්මත්තා සමග්ගත්තා අකුප්පං ඨානාරහං. එවරූපං භික්ඛවෙ, කම්මං කාතබ්බං. එවරූපඤ්ච මයා කම්මං අනුඤ්ඤාතං. තස්මාතිහ භික්ඛවෙ, එවරූපං කම්මං කරිස්සාම 'යදිදං ධම්මෙන සමග්ග'න්ති එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බ" න්ති.

33. තෙන ඛො පන සමයෙන **ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ** එවරූපානි කම්මානි කරොන්ති: අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොන්ති. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං කරොන්ති. ධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොන්ති. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං කරොන්ති. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං කරොන්ති. ඤත්තිවිපන්නම්පි කම්මං කරොන්ති අනුසාවනසම්පන්නං. අනුසාවනවිපන්නම්පි කම්මං කරොන්ති ඤත්තිසම්පන්නං. ඤත්තිවිපන්නම්පි අනුසාවනවිපන්නම්පි කම්මං කරොන්ති. අඤ්ඤත්‍රාපි ධම්මා කම්මං කරොන්ති. අඤ්ඤත්‍රාපි විනයා කම්මං කරොන්ති. අඤ්ඤත්‍රාපි සත්ථුසාසනා කම්මං කරොන්ති. පටිකුට්ඨකතම්පි[1] කම්මං කරොන්ති අධම්මිකං කුප්පං අට්ඨානාරහං.

34. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ එවරූපානි කම්මානි කරිස්සන්ති: අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? අධම්මෙන සමග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? ධම්මෙන වග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං කරිස්සන්ති? ඤත්තිවිපන්නම්පි කම්මං කරිස්සන්ති අනුසාවනසම්පන්නං? අනුසාවනවිපන්නම්පි කම්මං කරිස්සන්ති ඤත්තිසම්පන්නං? ඤත්තිවිපන්නම්පි අනුසාවනවිපන්නම්පි කම්මං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤත්‍රාපි ධම්මා කම්මං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤත්‍රාපි විනයා කම්මං කරිස්සන්ති? අඤ්ඤත්‍රාපි සත්ථුසාසනා කම්මං කරිස්සන්ති? පටිකුට්ඨකතම්පි කම්මං කරිස්සන්ති අධම්මිකං කුප්පං අට්ඨානාරහ" න්ති.

35. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "සච්චං කිර භික්ඛවෙ, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ එවරූපානි කම්මානි කරොන්ති? අධම්මෙන වග්ගකම්මං කරොන්ති? -පෙ- පටිකුට්ඨකතම්පි කම්මං කරොන්ති අධම්මිකං කුප්පං අට්ඨානාරහ" න්ති.

36. "සච්චං භගවා" -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "අධම්මෙන චෙ භික්ඛවෙ, වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං, ධම්මෙන වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. ඤත්තිවිපන්නං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං අනුසාවනසම්පන්නං අකම්මං. න ච කරණීයං. අනුසාවනවිපන්නං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං ඤත්තිසම්පන්නං අකම්මං. න ච කරණීයං. ඤත්තිවිපන්නං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං අනුසාවනවිපන්නං ච අකම්මං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤත්‍රාපි ධම්මා කම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤත්‍රාපි විනයා කම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. අඤ්ඤත්‍රාපි සත්ථුසාසනා කම්මං අකම්මං. න ච කරණීයං. පටිකුට්ඨකතඤ්චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං අධම්මිකං කුප්පං අට්ඨානාරහං අකම්මං. න ච කරණීයං."

1. "පටිකුට්ඨකාතම්පි" ම ඡ සං PTS

32. “මහණෙනි, එහි යම් මේ ධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මයෙක් වේ ද, මහණෙනි, මේ කර්මය ධර්ම බැවින් සමගි බැවින් කොප්‍ය නො වේ. සසුනට සුදුසු වේ. මහණෙනි, එබඳු වූ කර්මය කට යුතු ය. මා විසින් එබඳු කර්මය අනුදන්නා ලද ය. මහණෙනි, එහෙයින් මෙහි ධර්මයෙන් යම් සමග්‍රකර්මයෙක් වේ ද, එබඳු කර්මය කරන්නෙමු යි මහණෙනි, තොප විසින් හික්මිය යුතු ම ය.”

33. එකල්හි **සවග මහණෝ** මෙබඳු වූ කම් කෙරෙත්: අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. අධර්මයෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත්. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කෙරෙත්. ඤත්තිසම්පත්තිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පත්තිය ඇති කම් කෙරෙත්. අනුශ්‍රාවණසම්පත්තිය නැති ඤත්තිසම්පත්තිය ඇති කම් කෙරෙත්. ඤත්ති-සම්පත්තිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පත්තිය නැති කම් කෙරෙත්. විද්‍යමාන වස්තූන් හැර කම් කෙරෙත්. චෝදනා සිහි කිරීම් හැර කම් කෙරෙත්. ඤප්තිඅනුශ්‍රාවණසම්පත්තීන් හැර කම් කෙරෙත්. අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ (ප්‍රති-බාහන) කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොප්‍ය වූ කරුණට නො සුදුසු කම් කෙරෙත්.

34. අලෙපවජ් වූ -පෙ- යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් සවග මහණෝ මෙබඳු වූ කම් කරත් ද: අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරත් ද ? අධර්මයෙන් සමග්‍රකම් කරත් ද ? ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරත් ද ? ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කරත් ද ? ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් කරත් ද ? ඤත්තිසම්පත්තිය නැති අනුශ්‍රාවණ සම්පත්තිය ඇති කම් කරත් ද? අනුශ්‍රාවණසම්පත්තිය නැති ඤත්තිසම්පත්තිය ඇති කම් කරත් ද ? ඤත්තිසම්පත්තිය නැති අනුශ්‍රාවණ-සම්පත්තිය නැති කම් කරත් ද? ධර්මයෙන් (විද්‍යමානවස්තුවෙන් තොර) කම් කරත් ද? චෝදනාවෙන් හා සිහිපත් කිරීමෙන් තොර කම් කරත් ද ? ඤප්තිඅනුශ්‍රාවණසම්පත්තීන්ගෙන් තොර කම් කරත් ද ? අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොප්‍ය වූ කරුණට නො සුදුසු කම් කරත් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දොස් කියත්.

35. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, සවගමහණෝ මෙබඳු වූ කම් කෙරෙත් ල යනු සැබෑ ද? අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම් කෙරෙත් -පෙ- අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොප්‍ය වූ කරුණට නො සුදුසු කම් කෙරෙත් ද ?”

36. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය -පෙ- ගරහා දැහැමි කතා කොට “මහණෙනි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, ඤත්තිසම්පත්තිය නැති අනුශ්‍රාවණ-සම්පත්තිය ඇති කර්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, අනුශ්‍රාවණසම්පත්තිය නැති ඤත්තිසම්පත්තිය ඇති කර්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ය. මහණෙනි, ඤත්තිසම්පත්තිය නැති අනුශ්‍රාවණසම්පත්තිය නැති කර්මයෙක් වේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. විද්‍යමානවස්තුවෙන් තොර වූ කර්මය කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. චෝදනා සිහිපත් කිරීමෙන් තොර වූ කර්මය කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ය. ඤත්තිඅනුසාවනසම්පත්තියෙන් තොර වූ කර්මය කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු ය. මහණෙනි, අනුන් ප්‍රතික්‍රොශ කරද්දී කරණ ලද නො දැහැමි වූ කොප්‍ය වූ කරුණට නො සුදුසු වූ කර්මය කම් නො වේ. ඒ නො කට යුතු වේ.

37. “ඡයිමානි භික්ඛවෙ, කම්මානි: අධම්මකම්මං, වග්ගකම්මං, සමග්ගකම්මං, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං, ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං, ධම්මෙන සමග්ගකම්මං.

38. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං? ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ කම්මෙ එකාය ඤත්තියා කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුස්සාවෙති, අධම්මකම්මං.

39. “ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ ද්වීහි ඤත්තීහි කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුස්සාවෙති, අධම්මකම්මං.

40. “ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ එකාය කම්මවාචාය කම්මං කරොති, න ච ඤත්තිං ඨපෙති, අධම්මකම්මං.

41. “ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ ද්වීහි කම්මවාචාහි කම්මං කරොති, න ච ඤත්තිං ඨපෙති, අධම්මකම්මං.

42. “ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ එකාය ඤත්තියා කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුස්සාවෙති, අධම්මකම්මං.

43. “ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ ද්වීහි ඤත්තීහි කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුස්සාවෙති, අධම්මකම්මං.

44. “ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ තීහි ඤත්තීහි කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුස්සාවෙති, අධම්මකම්මං.

45. “ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ චතූහි ඤත්තීහි කම්මං කරොති, න ච කම්මවාචං අනුස්සාවෙති, අධම්මකම්මං.

46. “ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ එකාය කම්මවාචාය කම්මං කරොති, න ච ඤත්තිං ඨපෙති, අධම්මකම්මං.

47. “ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ ද්වීහි කම්මවාචාහි කම්මං කරොති, න ච ඤත්තිං ඨපෙති, අධම්මකම්මං.

48. “ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ තීහි කම්මවාචාහි කම්මං කරොති, න ච ඤත්තිං ඨපෙති, අධම්මකම්මං.

49. “ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ චතූහි කම්මවාචාහි කම්මං කරොති, න ච ඤත්තිං ඨපෙති, අධම්මකම්මං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං.

50. “කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, වග්ගකම්මං? ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ අනාගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වග්ගකම්මං.

51. “ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වග්ගකම්මං.

52. “ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වග්ගකම්මං.

37. "මහණෙනි, අධර්මකර්මය, ව්‍යග්‍රකර්මය, සමග්‍රකර්මය, ධර්මප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය, ධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි මේ කර්ම සයෙක් වේ.

38. "මහණෙනි, අධර්මකර්මය කිම ? මහණෙනි, ඤත්තිදුතියකම්මයෙහි දී එක් ඤත්තියකින් කර්මය කෙරේ නම්, කර්මවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

39. "මහණෙනි, ඤත්තිදුතියකම්මයෙහි දී ඤත්ති දෙකකින් කර්මය කෙරේ නම්, කර්මවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

40. "මහණෙනි, ඤත්තිදුතියකම්මයෙහි දී එක් කර්මවාක්‍යයකින් කර්මය කෙරේ නම්, ඤත්තිය නො තබා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

41. "මහණෙනි, ඤත්තිදුතියකම්මයෙහි දී කර්මවාක්‍ය දෙකකින් කර්මය කෙරේ නම් ඤත්තිය නො තබා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

42. "මහණෙනි, ඥප්තිචතුර්ථකර්මයෙහි දී එක් ඤත්තියකින් කර්මය කෙරේ නම්, කර්මවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

43. "මහණෙනි, ඥප්තිචතුර්ථකර්මයෙහි දී ඤත්ති දෙකකින් කර්මය කෙරේ නම්, කර්මවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

44. "මහණෙනි, ඥප්තිචතුර්ථකර්මයෙහි දී ඤත්ති තුනකින් කර්මය කෙරේ නම්, කර්මවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

45. "මහණෙනි, ඥප්තිචතුර්ථකර්මයෙහි දී ඤත්ති සතරකින් කර්මය කෙරේ නම්, කර්මවාක්‍යය නො අස්වා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

46. "මහණෙනි, ඥප්තිචතුර්ථකර්මයෙහි දී එක් කර්මවාක්‍යයකින් කර්මය කෙරේ නම්, ඤත්තිය නො තබා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

47. "මහණෙනි, ඥප්තිචතුර්ථකර්මයෙහි දී කර්මවාක්‍ය දෙකකින් කර්මය කෙරේ නම්, ඤත්තිය නො තබා නම නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

48. "මහණෙනි, ඥප්තිචතුර්ථකර්මයෙහි දී කර්මවාක්‍ය තුනකින් කර්මය කෙරේ නම්, ඤත්තිය නො තබා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි.

49. "මහණෙනි, ඥප්තිචතුර්ථකර්මයෙහි දී කර්මවාක්‍ය සතරකින් කර්මය කෙරේ නම්, ඤත්තිය නො තබා නම්, ඒ අධර්මකර්ම යි. මහණෙනි, මෙය අධර්මකර්ම ය යි කියනු ලැබේ.

50. "මහණෙනි, ව්‍යග්‍රකර්මය කිම ? මහණෙනි, ඤත්තිදුතියකම්මයෙහි යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු නො පැමිණියෝ වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

51. "මහණෙනි, ඤත්තිදුතියකම්මයෙහි යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

52. "මහණෙනි, ඤත්තිදුතියකම්මයෙහි යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

53. "ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ අනාගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වග්ගකම්මං.

54. "ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වග්ගකම්මං.

55. "ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, වග්ගකම්මං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, වග්ගකම්මං.

56. "කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, සමග්ගකම්මං? ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා න පටික්කොසන්ති, සමග්ගකම්මං.

57. "ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා න පටික්කොසන්ති, සමග්ගකම්මං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, සමග්ගකම්මං.

58. "කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං? ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං කම්මවාචං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ අනාගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං.

59. "ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං කම්මවාචං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, ධම්ම-පතිරූපකෙන වග්ගකම්මං.

60. "ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං කම්මවාචං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, ධම්මපති-රූපකෙන වග්ගකම්මං.

61. "ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං කම්මවාචං අනු-සාවෙති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ අනාගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං.

62. "ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං කම්මවාචං අනු-සාවෙති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො අනාහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං.

53. "මහණෙනි, ඤත්තිචතුත්ථකම්මයෙහි යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු නො ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද ඒ ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

54. මහණෙනි, ඤත්තිචතුත්ථකම්මයෙහි යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද ඒ ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

55. "ඤත්තිචතුත්ථකම්මයෙහි යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ව්‍යග්‍රකර්ම යි. මහණෙනි, මේ ව්‍යග්‍රකර්ම ය යි කියනු ලැබේ.

56. "මහණෙනි, සමග්‍රකර්මය කිම ? මහණෙනි, ඤත්තිද්‍වුතියකම්මයෙහි යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණ එන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ සමග්‍රකර්ම යි.

57. "මහණෙනි, ඤත්තිචතුත්ථකම්මයෙහි යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු ආවාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණ එන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ සමග්‍රකර්ම යි. මහණෙනි, මේ සමග්‍රකර්ම ය යි කියනු ලැබේ.

58. "මහණෙනි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය කිම ? මහණෙනි, ඤත්තිද්‍වුතියකම්මයෙහි පළමු කොට කර්මවාක්‍යය අස්වා ද, පසු ව ඤත්තිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු නො පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

59. "මහණෙනි, ඤත්තිද්‍වුතියකම්මයෙහි පළමු කොට කර්මවාක්‍යය අස්වා ද, පසු ව ඤත්තිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

60. "මහණෙනි, ඤත්තිද්‍වුතියකම්මයෙහි පළමු කොට කර්මවාක්‍යය අස්වා ද, පසු ව ඤත්තිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු වෙත් නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

61. "මහණෙනි, ඤත්තිචතුත්ථකම්මයෙහි පළමු කොට කර්මවාක්‍යය අස්වා ද, පසු ව ඤත්තිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු නො පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

62. "මහණෙනි, ඤත්තිචතුත්ථකම්මයෙහි පළමු කොට කර්මවාක්‍යය අස්වා ද, පසු ව ඤත්තිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය නො ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම යි.

63. ‘‘ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං කම්මවාචං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා පටික්කොසන්ති, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං.

64. ‘‘කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං? ඤත්ති-දුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං කම්මවාචං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දො ආහටො, හොති, සම්මුඛීභූතා න පටික්කොසන්ති, ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං.

65. ‘‘ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං කම්මවාචං අනුසාවෙති, පච්ඡා ඤත්තිං ඨපෙති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති සම්මුඛීභූතා න පටික්කොසන්ති, ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං, ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං.

66. ‘‘කතමඤ්ච භික්ඛවෙ, ධම්මෙන සමග්ගකම්මං? ඤත්තිදුතියෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං ඤත්තිං ඨපෙති, පච්ඡා එකාය කම්මවාචාය කම්මං කරොති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා න පටික්කොසන්ති, ධම්මෙන සමග්ග-කම්මං.

67. ‘‘ඤත්තිචතුත්ථෙ චෙ භික්ඛවෙ, කම්මෙ පඨමං ඤත්තිං ඨපෙති, පච්ඡා තීහි කම්මවාචාහි කම්මං කරොති, යාවතිකා භික්ඛූ කම්මප්පත්තා, තෙ ආගතා හොන්ති, ඡන්දාරහානං ඡන්දො ආහටො හොති, සම්මුඛීභූතා න පටික්කොසන්ති, ධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ, ධම්මෙන සමග්ගකම්මං.’’

68. ‘‘පඤ්ච සඞ්ඝා: චතුවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, පඤ්චවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, දසවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, වීසතිවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, අතිරෙකවීසතිවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො.

69. ‘‘තත්‍ර භික්ඛවෙ, ය්වායං චතුවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, ඨපෙත්වා තීණි කම්මානි: උපසම්පදං පවාරණං අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකම්මෙසු කම්මප්පත්තො.

70. ‘‘තත්‍ර භික්ඛවෙ, ය්වායං පඤ්චවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, ඨපෙත්වා ද්වෙ කම්මානි: මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු උපසම්පදං, අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකම්මෙසු කම්මප්පත්තො.

71. ‘‘තත්‍ර භික්ඛවෙ, ය්වායං දසවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, ඨපෙත්වා එකං කම්මං: අබ්භානං, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකම්මෙසු කම්මප්පත්තො.

72. ‘‘තත්‍ර භික්ඛවෙ, ය්වායං වීසතිවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකම්මෙසු කම්මප්පත්තො.-

63. "මහණෙනි, ඤත්තිචතුත්ථකර්මයෙහි පළමු කොට කර්මවාක්‍යය අස්වා ද, පසු ව ඤත්තිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම යි. මහණෙනි, මේ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම යි කියනු ලැබේ.

64. "මහණෙනි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය කිම? මහණෙනි, ඤත්තිද්විතියකම්මයෙහි පළමු කොට කර්මවාක්‍යය අස්වා ද, පසු ව ඤත්තිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණ එන ලද්දේ වේ ද, හමු-වූවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි.

65. "මහණෙනි, ඤත්තිචතුත්ථකර්මයෙහි පළමු කොට කර්මවාක්‍යය අස්වා ද, පසු ව ඤත්තිය තබා ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්ම යි. මහණෙනි, මේ ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි කියනු ලැබේ.

66. "මහණෙනි, ධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය කිම? මහණෙනි, ඤත්තිද්විතිය-කම්මයෙහි පළමු කොට ඤත්තිය තබා ද, පසු ව එක් කර්මවාක්‍යයකින් කර්මය කෙරේ ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මයෙන් සමග්‍රකර්ම යි.

67. "මහණෙනි, ඤත්තිචතුත්ථකර්මයෙහි පළමු කොට ඤත්තිය තබා ද, පසු ව කර්මවාක්‍ය තුණකින් කර්මය කෙරේ ද, යම් පමණ භික්ෂූහු කර්මයට සුදුසු වූවාහු නම්, ඔහු පැමිණියාහු වෙත් ද, ඡන්දය දීමට සුදුසු වූවන්ගේ ඡන්දය ගෙණෙන ලද්දේ වේ ද, හමු වූවාහු විරුද්ධ ව කතා නො කෙරෙත් ද, ඒ ධර්මයෙන් සමග්‍රකර්ම යි. මහණෙනි, මේ ධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි කියනු ලැබේ."

68. "චතුවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝයා ය, පංචවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝයා ය, දසවග්ග භික්ඛුසඞ්ඝයා ය, වීසතිවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝයා ය, අතිරේකවීසතිවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝයා ය යි සඞ්ඝ කොටස් පසෙක් වේ.

69. "මහණෙනි, එහි මේ චතුවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝ තෙමේ ධර්මයෙන් සමග වූයේ උපසම්පදාව පවාරණය අබ්භානය යන කර්ම තුණ හැර (සෙසු) සියලු කර්මයන්හි කර්මාර්හ (කර්ම කිරීමට සුදුසු) වේ.

70. "මහණෙනි, එහි මේ පඤ්චවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝ තෙමේ ධර්මයෙන් සමග වූයේ මධ්‍යමජනපදයෙහි උපසම්පදාව ය අබ්භානය යන කර්ම දෙක හැර සියලු කර්මයන්හි කර්මාර්හ වේ.

71. "මහණෙනි, එහි මේ දසවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝ තෙමේ ධර්මයෙන් සමග වූයේ එක ම අබ්භානකර්මය හැර සියලු කර්මයන්හි කර්මාර්හ වේ.

72. "මහණෙනි, එහි මේ වීසතිවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝ තෙමේ ධර්මයෙන් සමග වූයේ සියලු කර්මයන්හි කර්මාර්හ වේ.

73. "තත්‍ර භික්ඛවෙ, ය්වායං අතිරෙකවීසතිවග්ගො භික්ඛුසඞ්ඝො, ධම්මෙන සමග්ගො සබ්බකම්මෙසු කම්මප්පත්තො."

74. "චතුවග්ගකරණං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං භික්ඛුනීචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. චතුවග්ගකරණං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං සික්ඛමානාචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. -පෙ- සාමණෙරචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. සාමණෙරීචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. සික්ඛං පච්චක්ඛාතකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. පණ්ඩකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ථෙය්‍යසංවාසකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. තිත්ථියපක්කන්තකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. තිරච්ඡානගතචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං මාතුඝාතකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. පිතුඝාතකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. අරහන්තඝාතකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. භික්ඛුනීදූසකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. සඞ්ඝභෙදකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ලොහිතුප්පාදකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. උභතොබ්‍යඤ්ජනකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. නානාසංවාසකචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. නානාසීමාය ඨිතචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. ඉද්ධියා වෙහාසෙ ඨිතචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති, තංචතුත්ථො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං."[1]

චතුවග්ගකරණං.

---

1. (74) අස්මිං ඡෙදෙ "-පෙ-" පෙය්‍යාලතො පරං "චතුවග්ගකරණං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං" ඉති පතිවාක්‍යං යොජෙතබ්බං.

73. "මහණෙනි එහි මේ අතිරෙකවීසතිවග්ගභික්ඛුසඞ්ඝ තෙමේ ධර්මයෙන් සමග්ග වූයේ සියලු කර්මයන්හි කර්මාර්හ වේ."

74. "මහණෙනි, චතුවග්ගකරණය වූ කර්මය මෙහෙණක සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. මහණෙනි, චතුවග්ගකරණය වූ කර්මය පැවිද්දෙහි හික්මෙන්නියක සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. -පෙ-* හෙරණකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. හෙරණක සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ශික්ෂා බැහැර කොට සිටියකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. අන්තිමවස්තුවට පැමිණියකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කළ එකකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළ එකකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ලාමකදෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළ එකකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. පණ්ඩකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ථෙය්‍යසංවාසකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. තිත්ථියපක්කන්තකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. තිරශ්චීනගතයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. මාතෘඝාතකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. පිතෘඝාතකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. අරහන්තඝාතකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. භික්ඛුණීදූසකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සඞ්ඝභෙදකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ලොහිතුප්පාදකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. උභතොබ්‍යඤ්ජනකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. නානාසංවාසකයකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. නානාසීමාවන්හි සිටියකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. ඍද්ධියෙන් අහස සිටියකු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ. සඞ්ඝ තෙමේ යමකුට කර්ම කෙරේ ද, ඔහු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ කර්මය කරන්නේ නම්, කර්ම නො වේ. ඒ නො කට යුතු ද වේ."

චතුවග්ගකරණයයි.

---

* මෙතැන් පටන් "මහණෙනි, චතුවග්ගකරණය වූ කර්මය" යනු හැම වාක්‍යයක ම යොදා ගත යුතු.

1. "පඤ්චවග්ගකරණං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං භික්ඛුනිපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. පඤ්චවග්ගකරණං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං සික්ඛමානාපඤ්චමො[1] කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං -පෙ- සාමණෙරපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- සාමණෙරිපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- සික්ඛං පච්චක්ඛාතකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- පණ්ඩකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ථෙය්‍යසංවාසකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- තිත්ථියපක්කන්තකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- තිරච්ඡානගතපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- මාතුඝාතකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- පිතුඝාතකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- අරහන්තඝාතකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- භික්ඛුනිදූසකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- සඞ්ඝභෙදකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ලොහිතුප්පාදකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ජනකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසංවාසකපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසීමාය ඨිතපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ ඨිතපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති, තංපඤ්චමො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං."[2]

පඤ්චවග්ගකරණං.

---

1. "දසවග්ගකරණං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං භික්ඛුනිදසමො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. දසවග්ගකරණං චෙ භික්ඛවෙ, කම්මං සික්ඛමානාදසමො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං -පෙ- යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති, තංදසමො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං."[2]

දසවග්ගකරණං.

---

1. "සික්ඛමානපඤ්චමො" ම ජ සං. ම ඡු ප ජ වි තො වි. අ වි. සී මු 2.

2. අස්මිං ඡෙදෙ පෙය්‍යාලමුඛෙන නිද්දිට්ඨානි අවුත්තපදානි පාළිනයතො යථාරූපං ගහෙතබ්බානි

1. "මහණෙනි, පංචවග්ගකරණය වූ කම්ය මෙහෙණක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, පංචවග්ගකරණය වූ කම්ය පැවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- හෙරණකු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- හෙරණක පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ශික්‍ෂා බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- අන්තිම වස්තුවට පැමිණියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත් නො දක්මෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ලාමකදෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- පණ්ඩකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ථෙය්‍යසංවාසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- තිත්ථියපක්කන්තකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- තිරච්ඡානගතයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- මාතෘඝාතකයා පස් වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- පිතෘඝාතකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- අරහන්තඝාතකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- භික්ඛුනීදූසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- සඞ්ඝභෙදකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ලොහිතුප්පාදකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ජනකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසංවාසකයා පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසීමාවන්හි සිටියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ඍද්ධියෙන් අහස සිටියහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- සඞ්ඝ තෙමේ යමකුට කම් කෙරේ ද, ඔහු පස්වැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ."[1]

පංචවග්ගකරණයයි.

---

1. "මහණෙනි, දශවර්ගීකරණය වූ කම්ය මෙහෙණක දසවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, දශවර්ගීකරණය වූ කම්ය පැවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියක දසවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- සඞ්ඝ තෙමේ යමකුට කම් කෙරේ ද, ඔහු දසවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ."[1]

දසවග්ගකරණය යි.

---

1 මේ ඡේදයන්හි පෙය්‍යාලමෙන් අහවත නො කී පද පාළික්‍රමය අනුව සුදුසු පරිදි ගත යුතු.

1. “වීසතිවග්ගකරණෙනෙව භික්ඛවෙ, කම්මං භික්ඛුණීවීසො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. වීසතිවග්ගකරණෙනෙව භික්ඛවෙ, කම්මං සික්ඛමානාවීසො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. -පෙ- සාමණෙරවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- සාමණෙරීවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- සික්ඛං පච්චක්ඛාතකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- පණ්ඩකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ථෙය්‍යසංවාසකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- තිත්ථියපක්කන්තකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- තිරච්ඡානගතවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- මාතුඝාතකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- පිතුඝාතකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- අරහන්තඝාතකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- භික්ඛුණීදූසකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- සඞ්ඝභෙදකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ලොහිතුප්පාදකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ජනකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසංවාසකවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- නානාසීමාය ඨිතවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ ඨිතවීසො කම්මං කරෙය්‍ය -පෙ- යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති, තංවීසො කම්මං කරෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං.”

වීසතිවග්ගකරණං

---

1. “පාරිවාසිකචතුත්ථො චෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකස්සෙය්‍ය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්භෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. මූලායපටිකස්සනාරහචතුත්ථො චෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකස්සෙය්‍ය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්භෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. මානත්තාරහචතුත්ථො චෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකස්සෙය්‍ය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්භෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. මානත්තචාරිකචතුත්ථො චෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකස්සෙය්‍ය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්භෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං. අබ්භානාරහචතුත්ථො චෙ භික්ඛවෙ, පරිවාසං දදෙය්‍ය, මූලාය පටිකස්සෙය්‍ය, මානත්තං දදෙය්‍ය, තංවීසො අබ්භෙය්‍ය, අකම්මං. න ච කරණීයං.”

1. "මහණෙනි, වීසතිවග්ගකරණය වූ කර්මය මෙහෙණක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, වීසතිවග්ගකරණය වූ කර්මය පැවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. -පෙ- හෙරණුහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- හෙරණක විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ශික්‍ෂා බැහැර කළහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- අන්තිම වස්තුවට පැමිණියහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කළහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ලාමක දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- පණ්ඩකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ථෙය්‍යසංවාසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- තිත්ථියපක්කන්තකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- තිරච්ඡානගතයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- මාතෘඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- පිතෘඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- අරහන්තඝාතකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- භික්ඛුණිදූසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- සඞ්ඝභෙදකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ලොහිතුප්පාදකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ජනකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසංවාසකයා විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- නානාසීමාවන්හි සිටියහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- ඍද්ධියෙන් අහස සිටියහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම් -පෙ- සඞ්ඝ තෙමේ යමකුට කම් කෙරේ ද, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ කම් කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ."

වීසතිවග්ගකරණය යි

---

1. "මහණෙනි, පිරිවෙස් පුරන්නහු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානත්ත දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානත්ත දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මානත්තට සුදුසු වූවහු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානත්ත දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, මානත්ත හැසිරෙන්නහු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානත්ත දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ. මහණෙනි, අබ්භානයට සුදුසු වූවහු සිවුවැනි කොට ඇත්තේ පිරිවෙස් දෙන්නේ නම්, මූලායපටිකස්සනය කරන්නේ නම්, මානත්ත දෙන්නේ නම්, ඔහු විසිවැනි කොට ඇත්තේ අබ්භාන කරන්නේ නම්, කම් නො වේ. ඒ නො කටයුතු ද වේ."

2. "ඒකච්චස්ස භික්ඛවෙ, සඞ්ඝමජ්ඣෙ පටික්කොසනා රුහති. ඒකච්චස්ස න රුහති. කස්ස ච භික්ඛවෙ, සඞ්ඝමජ්ඣෙ පටික්කොසනා න රුහති? භික්ඛුනියා භික්ඛවෙ, සඞ්ඝමජ්ඣෙ පටික්කොසනා න රුහති. සික්ඛමානාය භික්ඛවෙ. -පෙ- සාමණෙරස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- සාමණෙරාය[1] භික්ඛවෙ, -පෙ- සික්ඛං පච්චක්ඛාතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- උම්මත්තකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ඛිත්තචිත්තස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- වෙදනට්ටස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පණ්ඩකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ථෙය්‍යසංවාසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- තිත්ථියපක්කන්තකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- තිරච්ඡානගතස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- මාතුඝාතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- පිතුඝාතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- අරහන්තඝාතකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- භික්ඛුනිදූසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- සඞ්ඝභෙදකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ලොහිතුප්පාදකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- නානාසංවාසකස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- නානාසීමාය ඨිතස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- ඉද්ධියා වෙහාසෙ ඨිතස්ස භික්ඛවෙ, -පෙ- යස්ස සඞ්ඝො කම්මං කරොති, තස්ස ච[2] භික්ඛවෙ, සඞ්ඝමජ්ඣෙ පටික්කොසනා න රුහති. ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ, සඞ්ඝමජ්ඣෙ පටික්කොසනා න රුහති.

3. "කස්ස ච භික්ඛවෙ, සඞ්ඝමජ්ඣෙ පටික්කොසනා රුහති? භික්ඛුස්ස භික්ඛවෙ, පකතත්තස්ස සමානසංවාසකස්ස සමානසීමාය ඨිතස්ස අනන්තමසො ආනන්තරිකස්සාපි[3] භික්ඛුනො විඤ්ඤාපෙන්තස්ස සඞ්ඝමජ්ඣෙ පටික්කොසනා රුහති. ඉමස්ස ඛො භික්ඛවෙ, සඞ්ඝමජ්ඣෙ පටික්කොසනා රුහති.

4. "ද්වෙමා භික්ඛවෙ, නිස්සාරණා: අත්ථි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො නිස්සාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො නිස්සාරෙති, ඒකච්චො සුනිස්සාරිතො. ඒකච්චො දුන්නිස්සාරිතො.

5. "කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො නිස්සාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො නිස්සාරෙති දුන්නිස්සාරිතො? ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සුද්ධො හොති අනාපත්තිකො. තඤ්චෙ සඞ්ඝො නිස්සාරෙති, දුන්නිස්සාරිතො. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො නිස්සාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො නිස්සාරෙති, දුන්නිස්සාරිතො.

6. "කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො නිස්සාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො නිස්සාරෙති සුනිස්සාරිතො? ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො ගිහිහි[4] සංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙහි ගිහිසංසග්ගෙහි, තඤ්චෙ සඞ්ඝො නිස්සාරෙති, සුනිස්සාරිතො. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො නිස්සාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො නිස්සාරෙති, සුනිස්සාරිතො.

1. "සාමණෙරියා" ම ජ සං PTS. 2. "තස්ස" ජ වි. තො වි. ම නු ප.
3. "අනන්තරිකස්සාපි" සී. අ වි. ජ වි.
4. "ගිහිසංසට්ඨො" ම ජ සං. සී මු. මුද්දිත චුල්ලවග්ගපාළි.

2. "මහණෙනි, සඟමැද ඇතමකුගේ ප්‍රතික්‍රොශය = ප්‍රතිබාහනය (විරුද්ධ ව කරුණු කියා වැළැක්වීම) නගියි (=සැලකියයුතු වෙයි). ඇතමකුගේ නො නගියි. (=නො සැලකිය යුතු වෙයි). මහණෙනි, සඟ මැද කවරකුගේ වැළැක්වීම නො නගී ද, මහණෙනි, සඟමැද මෙහෙණගේ වැළැක්වීම නො නගී. මහණෙනි, පැවිද්දෙහි පුහුණුවන්නියකගේ -පෙ- මහණෙනි, හෙරණකුගේ -පෙ- මහණෙනි, හෙරණියකගේ -පෙ- මහණෙනි, ශික්‍ෂා බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, අන්තිමවස්තුවට පැමිණියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, උමතු වූවහුගේ -පෙ- මහණෙනි, (විකල වූ) විසුරුණු සිත් ඇත්තහුගේ -පෙ- මහණෙනි, වේදනාවෙන් පෙළුනහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ලාමකදෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි බැහැර කළහුගේ -පෙ- මහණෙනි, පණ්ඩකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, ථෙය්‍යසංවාසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, තිත්ථියපක්කන්තකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, තිරශ්චීනගතයාගේ -පෙ- මහණෙනි, මාතෘඝාතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, පිතෘඝාතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, අරහන්තඝාතකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, භික්ඛුනීදූසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, සඞ්ඝභෙදකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, ලොහිතුප්පාදකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, උභතොබ්‍යඤ්ජනකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නානාසංවාසකයාගේ -පෙ- මහණෙනි, නානාසීමාවන්හි සිටියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, ඍද්ධියෙන් අහස සිටියහුගේ -පෙ- මහණෙනි, සඞ්ඝ තෙමේ යමකුට කම් කෙරේ ද, සඟ මැද ඔහුගේ ද වැළැක්වීම නො නගී. මහණෙනි, සඟ මැද මොවුන්ගේ වැළැක්වීම නො නගී.

3. "මහණෙනි, සඟමැද කවරකුගේ වැළැක්වීම නගී ද ? මහණෙනි, සඟමැද ප්‍රකෘතිස්වභාව ඇති (පරිජි ඇවැතට නො පැමිණි), සමානසංවාසය ඇති, සමානසීමාවෙහි සිටි, යටත් පිරිසෙයින් (තමන්) ලඟම සිටි මහණහුට දන්වන්නා වූ මහණහුගේ වැළැක්වීම නගී. මහණෙනි, සඟමැද මොහුගේ වැළැක්වීම නගී.*

4. "මහණෙනි, මේ නෙරපීම් දෙකකි: මහණෙනි, නෙරපීමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයෙක් ඇත. ඉදින් සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු නෙරපා නම්, කිසිඑකෙක් නිවැරදි ලෙස නෙරපන ලද්දේ වේ. කිසිඑකෙක් වැරදි ලෙස නෙරපන ලද්දේ වේ.

5 "මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් නෙරපීමට නො සුදුසු වූයේ ද, සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු නෙරපා නම්, වැරදි ලෙස නෙරපන ලද්දේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ පිරිසිදු වූයේ ඇවැත් නැත්තේ වේ. සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු නෙරපා නම්, වැරදි ලෙස නෙරපන ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුඅගල තෙමේ නෙරපීමට (වරදක් නැති බැවින්) නො සුදුසු ය යි කියනු ලැබේ. ඉදින් සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු නෙරපා නම්, වැරදි ලෙස නෙරපන ලද්දේ වේ.

6. "මහණෙනි, කවර පුඅගලයෙක් නෙරපීමට (පබ්බාජනීයකම්ම නො කරණ ලද බැවින්) නො සුදුසු වූයේ ද, ඉදින් සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු නෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස නෙරපන ලද්දේ වේ ද ? මහණෙනි, මෙහි මහණ තෙමේ අඥ වූයේ අව්‍යක්ත වූයේ ඇවැත් බහුල කොට ඇත්තේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ගිහියන් හා හැනී (=මිශ්‍ර වී) පැවිද්දට නො නිසි ගිහිසංසග්ගිවලින් යුක්ත ව වෙසේ ද, ඉදින් සඞ්ඝ තෙමේ (තජ්ජනීයකම්මාදිවසයෙන්) ඔහු නෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස නෙරපන ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ නෙරපීමට (යට කී ලෙසින්) නො සුදුසු ය යි කියනු ලැබේ. සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු නෙරපා නම්, නිවැරදි ලෙස නෙරපන ලද්දේ වේ.

---

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

7. “ද්වෙමා භික්ඛවෙ, ඔසාරණා: අත්ථි භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො ඔසාරණං. තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, එකච්චො සොසාරිතො. එකච්චො දොසාරිතො.

8. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො ඔසාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, දොසාරිතො? පණ්ඩකො භික්ඛවෙ, අප්පත්තො ඔසාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, දොසාරිතො. ථෙය්‍යසංවාසකො භික්ඛවෙ, අප්පත්තො ඔසාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති දොසාරිතො -පෙ- තිත්ථියපක්කන්තකො භික්ඛවෙ, -පෙ- තිරච්ඡානගතො භික්ඛවෙ, -පෙ- මාතුඝාතකො භික්ඛවෙ, -පෙ- පිතුඝාතකො භික්ඛවෙ, -පෙ- අරහන්තඝාතකො භික්ඛවෙ, -පෙ- භික්ඛුණිදූසකො භික්ඛවෙ, -පෙ- සඞ්ඝභෙදකො භික්ඛවෙ, -පෙ- ලොහිතුප්පාදකො භික්ඛවෙ, -පෙ- උභතොබ්‍යඤ්ජනකො භික්ඛවෙ, අප්පත්තො ඔසාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, දොසාරිතො. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො ඔසාරණං, තඤ්චෙ[1] සඞ්ඝො ඔසාරෙති, දොසාරිතො. ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ, පුග්ගලා අප්පත්තා ඔසාරණං, තෙ චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, දොසාරිතා.

9. “කතමො ච භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො ඔසාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති සොසාරිතො? හත්ථච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, අප්පත්තො ඔසාරණං. තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, සොසාරිතො. පාදච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, -පෙ- හත්ථපාදච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, -පෙ- කණ්ණච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, -පෙ- නාසච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, -පෙ- කණ්ණනාසච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, -පෙ- අඞ්ගුලිච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, -පෙ- අලච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, -පෙ- කණ්ඩරච්ඡින්නො භික්ඛවෙ, -පෙ- ඵණහත්ථකො භික්ඛවෙ, -පෙ- ඛුජ්ජො භික්ඛවෙ, -පෙ- වාමනො භික්ඛවෙ, -පෙ- ගලගණ්ඩී භික්ඛවෙ, -පෙ- ලක්ඛණාහතො භික්ඛවෙ, -පෙ- කසාහතො භික්ඛවෙ, -පෙ- ලිඛිතකො භික්ඛවෙ, -පෙ- සීපදිකො භික්ඛවෙ, -පෙ- පාපරොගී භික්ඛවෙ, -පෙ- පරිසදූසකො භික්ඛවෙ, -පෙ- කාණො භික්ඛවෙ, -පෙ- කුණී භික්ඛවෙ, -පෙ- ඛඤ්ජො භික්ඛවෙ, -පෙ- පක්ඛහතො භික්ඛවෙ, -පෙ- ඡින්නිරියාපථො භික්ඛවෙ, -පෙ- ජරාදුබ්බලො භික්ඛවෙ, -පෙ- අන්ධො භික්ඛවෙ, -පෙ- මූගො භික්ඛවෙ, -පෙ- බධිරො භික්ඛවෙ, -පෙ- අන්ධමූගො භික්ඛවෙ, -පෙ- අන්ධබධිරො භික්ඛවෙ, -පෙ- මූගබධිරො භික්ඛවෙ, -පෙ- අන්ධමූගබධිරො භික්ඛවෙ, අප්පත්තො ඔසාරණං. තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, සොසාරිතො. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ, පුග්ගලො අප්පත්තො ඔසාරණං, තඤ්චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, සොසාරිතො. ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ, පුග්ගලා අප්පත්තා ඔසාරණං, තෙ චෙ සඞ්ඝො ඔසාරෙති, සොසාරිතා.”

වාසභගාමභාණවාරං පඨමං

---

1. “තෙ චෙ” ම ඡ සං.

7. "මහණෙනි, මේ ඇතුලත් කිරීම් දෙකකි: මහණෙනි, ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයෙක් ඇත. සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇතුලත් කෙරේ නම්, කිසිවෙක් නිවැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ වේ. කිසිවෙක් වැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ වේ.

8. "මහණෙනි, කවර පුද්ගලයෙක් ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ වේ ද? සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇතුලත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, පණ්ඩක තෙමේ ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය. සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු (උපසම්පදා වසයෙන්) ඇතුලත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, ථෙය්‍යසංවාසක තෙමේ ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය. සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇතුලත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, තිත්ථිය-පක්කන්තක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, තිරච්ඡානගත තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, මාතෘඝාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, පිතෘඝාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, අරහන්තඝාතක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, භික්ඛුණිදූසක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, සඞ්ඝභෙදක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, ලෝහිතුප්පාදක තෙමේ -පෙ- මහණෙනි, උභතොබ්‍යඤ්ජනක තෙමේ ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසු වූයේ ය සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇතුලත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසු ය යි ද, සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇතුලත් කෙරේ නම්, වැරදි ලෙස ඇතු-ලත් කරණ ලද්දේය යි ද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ (අභව්‍ය හෙයින්) ඇත්ලත් කිරීමට නො සුදුස්සෝ ය යි කියනු ලැබෙත්. සඞ්ඝ තෙමේ ඔවුන් ඇතුලත් කෙරේ නම්, ඔහු වැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දාහු යි.

9. "මහණෙනි, ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසු වූ පුද්ගලයා කවරේ ද? සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇතුලත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ වේ ද? මහණෙනි, අත් සිඳින ලද්දේ ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසු වේ. ඉදින් සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු (උපසම්පදා වසයෙන්) ඇතුලත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, පා සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, අත් පා සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, කන් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, නාස් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, කන් නාස් සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, ඇඟිලි සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, මාපට ඇඟිලි සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, මහනහර සිඳින ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, පෙණගොබ සේ ගෙතුනු අත් ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, කුදු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, මිටි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, වාගෙඩි ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, සලකුණු කෙටූයේ -පෙ- මහණෙනි, කසෙන් තලන ලද්දේ -පෙ- මහණෙනි, (වැරදිකරුවකු සේ) ලියා තැබූයේ -පෙ- මහණෙනි, බරවාරොග ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පාපරොග ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පිරිස් දූෂ්‍ය කරන්නේ -පෙ- මහණෙනි, එකැස් කණ වූයේ -පෙ- මහණෙනි, වක් වූ අත් පා ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, පිළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, පක්ෂඝාත ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, සුන් ඉරියව් ඇත්තේ -පෙ- මහණෙනි, ජරාවෙන් දුර්වල වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අන්ධ වූයේ -පෙ- මහණෙනි, ගොළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, බිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අඳගොළු වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අඳබිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, ගොළුබිහිරි වූයේ -පෙ- මහණෙනි, අඳගොළුබිහිරි වූයේ ඇතුලත් කිරීමට සුදුසු නො වේ. ඉදින් සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇතුලත් කෙරේ නම්, මනා කොට ඇතුලත් කරණ ලද්දේ වේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගල තෙමේ ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුසුය යි ද සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇතුලත් කෙරේ නම්, නිවැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දේ ය යි ද කියනු ලැබේ. මහණෙනි, මේ පුද්ගලයෝ ඇතුලත් කිරීමට නො සුදුස්සාහ යි කියනු ලැබෙත්. සඞ්ඝ තෙමේ ඔවුන් ඇතුලත් කෙරේ නම්, ඔහු නිවැරදි ලෙස ඇතුලත් කරණ ලද්දාහු ය."

පළමුවන වාසභගම්බණවර යි

---

1. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්ති’න්ති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති යමහං පස්සෙය්‍ය’න්ති. තං සඞ්ඝො ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

2. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පටිකරොහි තං ආපත්ති’න්ති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති යමහං පටිකරෙය්‍ය”න්ති. තං සඞ්ඝො ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

3. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජෙතා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘පාපිකා තෙ ආවුසො, දිට්ඨි. පටිනිස්සජෙතං පාපිකං දිට්ඨි’න්ති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආවුසො, පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිනිස්සජෙය්‍ය’න්ති. තං සඞ්ඝො පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

4. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා. න හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්තිං. පටිකරොහි තං ආපත්ති’න්ති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති යමහං පස්සෙය්‍යං. නත්ථි මෙ ආපත්ති[1] යමහං පටිකරෙය්‍ය’න්ති. තං සඞ්ඝො අදස්සනෙ වා අප්පටිකම්මෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

5. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා. න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජෙතා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්තිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි. පටිනිස්සජෙතං පාපිකං දිට්ඨි’න්ති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති යමහං පස්සෙය්‍යං. නත්ථි මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිනිස්සජෙය්‍ය’න්ති. තං සඞ්ඝො අදස්සනෙ වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

6. “ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා. න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජෙතා.[2] තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා ‘ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පටිකරොහි තං ආපත්තිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි. පටිනිස්සජෙතං පාපිකං දිට්ඨි’න්ති. සො එවං වදෙති: ‘නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති යමහං පටිකරෙය්‍යං. නත්ථි මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිනිස්සජෙය්‍ය’න්ති. තං සඞ්ඝො අප්පටිකම්මෙ වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

---

1. “ආවුසො ආපත්ති” ම ඡ සං. P T S.
2. “නිස්සජ්ජෙතා” ම ඡ සං. P T S තො වි. අ වි. ජ වි.

1. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දක්ක යුතු වූ ඇවැතක් නො වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුව' යි ඔහුට චොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඔහු ඇවැත් නො දක්මෙහි බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

2. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කළ යුතු ඇවැතක් නො වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව' යි ඔහුට චොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

3. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට අත් හළ යුතු වූ ලාමකදෘෂ්ටියක් නො වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, ඔබගේ දෘෂ්ටිය පවිටු ය. මේ ලාමකදෘෂ්ටිය දුරු කරව' යි ඔහුට චොදනා කරයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, මම යම් දෘෂ්ටියක් දුරු කරන්නෙම් ද, මට එබඳු දෘෂ්ටියක් නැතැ' යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

4. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දක්ක යුතු වූ ඇවැතක් නැත. පිළියම් කටයුතු වූ ඇවැතක් නැත. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැත දකුව. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව'යි ඔහුට චොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ "ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, එබඳු ඇවැතක් මට නැත. මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙම් ද, එබඳු ඇවැතක් මට නැතැ'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

5. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දක්ක යුතු ඇවැතක් නැත. අත් හළ යුතු වූ පවිටු දෘෂ්ටියක් නැත. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුව. තාගේ දෘෂ්ටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු කරව'යි ඔහුට චොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දෘෂ්ටියක් දුරු කරන්නෙම් ද, මට එබඳු වූ පවිටු දෘෂ්ටියක් නැතැ' යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි හෝ පවිටු දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

6. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කළ යුතු ඇවැතක් නො වේ. අත් හළ යුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් නො වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දෘෂ්ටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු කරව' යි ඔහුට චොදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දෘෂ්ටියක් අත් හරින්නෙම් ද, මට එබඳු ලාමකදෘෂ්ටියක් නැතැ'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමකදෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

7. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස න හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා. න හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා. න හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'ආපත්තිං ත්වං ආවුසො ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්තිං. පටිකරොහි තං ආපත්තිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි. පටිනිස්සජ්ජෙතං පාපිකං දිට්ඨී'න්ති. සො එවං වදෙති: 'නත්ථි මෙ ආවුසො ආපත්ති, යමහං පස්සෙය්‍යං. නත්ථි මෙ ආපත්ති, යමහං පටිකරෙය්‍යං. නත්ථි මෙ පාපිකා දිට්ඨි, යමහං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය'න්ති. තං සඞ්ඝො අදස්සනෙ වා අප්පටිකම්මෙ වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

8. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'ආපත්තිං ත්වං ආවුසො ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්ති'න්ති. සො එවං වදෙති: 'ආමාවුසො, පස්සාමී'ති. තං සඞ්ඝො ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

9. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පටිකරොහි තං ආපත්ති'න්ති. සො එවං වදෙති: 'ආමාවුසො පටිකරිස්සාමී'ති. තං සඞ්ඝො ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

10. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'පාපිකා තෙ ආවුසො, දිට්ඨි. පටිනිස්සජ්ජෙතං පාපිකං දිට්ඨී'න්ති. සො එවං වදෙති: 'ආමාවුසො, පටිනිස්සජ්ජිස්සාමී'ති. තං සඞ්ඝො පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

11. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා, හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා -පෙ- හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා. හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා -පෙ- හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා -පෙ- හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා, හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා, තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'ආපත්තිං ත්වං ආවුසො ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්තිං. පටිකරොහි තං ආපත්තිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි. පටිනිස්සජ්ජෙතං පාපිකං දිට්ඨී'න්ති. සො එවං වදෙති: 'ආමාවුසො පස්සාමි. ආම, පටිකරිස්සාමි. ආම, පටිනිස්සජ්ජිස්සාමී'ති. තං සඞ්ඝො අදස්සනෙ වා අප්පටිකම්මෙ වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා උක්ඛිපති, අධම්මකම්මං.

12. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා. තමෙනං චොදෙති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'ආපත්තිං ත්වං ආවුසො ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්ති'න්ති. සො එවං වදෙති: 'නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති, යමහං පස්සෙය්‍ය'න්ති. තං සඞ්ඝො ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපති, ධම්මකම්මං.

1. "නිස්සජ්ජිස්සාමි" ම ජ සං. P T S අපි.

7. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දක්ක යුතු ඇවැතක් නො වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් නො වේ ද, අත් හළ යුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් නො වේ ද, සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ "ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුව. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දෘෂ්ටිය පවිටු ය. මේ පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු කරව' යි චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් දෘෂ්ටියක් දුරු කරන්නෙම් ද, මට එබඳු පවිටු දෘෂ්ටියක් නැතැ' යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කරයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

8. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දක්ක යුතු වූ ඇවැතක් වේ ද, සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. මේ ඇවැත දකුව' යි ඔහුට චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ "ඇවැත්නි, එසේ ය, දක්නෙමි" යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

9. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව'යි චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, එසේ ය, පිළියම් කරන්නෙමි' යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

10. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දුරු කළ යුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තාගේ දෘෂ්ටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු කරව'යි ඔහුට චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, එසේ ය. දුරු කරන්නෙමි' යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

11. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවතක් වේ ද, -පෙ- දක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කළයුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් වේ ද, -පෙ- පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කළ යුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් වේ ද, -පෙ- දක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කළයුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් වේ ද, සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දක්නෙහි ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දෘෂ්ටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු කරව' යි ඔහුට චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, එසේ ය. දක්නෙමි. එසේ ය, පිළියම් කරන්නෙමි. එසේ ය, දුරු කරන්නෙමි'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමකදෘෂ්ටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, අධර්මකර්ම වේ.

12. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දක්ක යුතු ඇවැතක් වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුව' යි. ඔහුට චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ "ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධර්මකර්ම වේ.

13. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති 'ආපත්ති පටිකාතබ්බා. තමෙනං චොදෙන්ති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පටිකරොහි තං ආපත්ති'න්ති. සො එවං වදෙති: 'නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති යමහං පටිකරෙය්‍ය'න්ති. තං සඞ්ඝො ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිපති, ධම්මකම්මං.

14. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා. තමෙනං චොදෙන්ති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'පාපිකා තෙ ආවුසො, දිට්ඨි. පටිනිස්සජ්ජෙතං පාපිකං දිට්ඨි'න්ති. සො එවං වදෙති: 'නත්ථි මෙ ආවුසො, පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය'න්ති. තං සඞ්ඝො පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිපති, ධම්මකම්මං.

15. "ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛුස්ස හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා, හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා, -පෙ- හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා, -පෙ- හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා -පෙ- හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා, හොති ආපත්ති පටිකාතබ්බා, හොති පාපිකා දිට්ඨි පටිනිස්සජ්ජෙතා, තමෙනං චොදෙන්ති සඞ්ඝො වා සම්බහුලා වා එකපුග්ගලො වා 'ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්තිං. පටිකරොහි තං ආපත්තිං. පාපිකා තෙ දිට්ඨි. පටිනිස්සජ්ජෙතං පාපිකං දිට්ඨි'න්ති. සො එවං වදෙති: 'නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති යමහං පස්සෙය්‍යං. නත්ථි මෙ ආපත්ති යමහං පටිකරෙය්‍යං. නත්ථි මෙ පාපිකා දිට්ඨි යමහං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය' න්ති. තං සඞ්ඝො අදස්සනෙ වා අප්පටිකම්මෙ වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා උක්ඛිපති, ධම්මකම්ම"න්ති.

16. අථ ඛො ආයස්මා **උපාලි** යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා උපාලි භගවන්තං එතදවොච:

17. "යො නු ඛො භන්තෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො සම්මුඛා කරණීයං කම්මං අසම්මුඛා කරොති, ධම්මකම්මං නු ඛො[1] තං භන්තෙ, විනයකම්ම" න්ති. "අධම්මකම්මං තං උපාලි, අවිනයකම්මං." "යො නු ඛො භන්තෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො පටිපුච්ඡා කරණීයං කම්මං අපටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කම්මං අපටිඤ්ඤාය කරොති. -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස තස්සපාපියසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තස්සපාපියසිකාකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- මානත්තාරහං අබ්භෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං උපසම්පාදෙති, [-පෙ- උපසම්පදාරහං අබ්භෙති],[2] ධම්මකම්මං නු ඛො තං භන්තෙ, විනයකම්ම" න්ති. "අධම්මකම්මං තං උපාලි, අවිනයකම්මං."

1. "ධම්මකම්මන්තනු ඛො" සී මු.

17. අස්මිං ඡෙදෙ නිද්දිට්ඨ පෙය්‍යාලමුඛානි පොත්ථකෙසු න දිස්සන්ති.

2 රෙඛන්තරිතො පාඨොයං පොත්ථකෙසු න දිස්සති. පරිවාරෙපි නත්ථි. ඉමස්ස ඛන්ධකස්ස උද්දානෙ "සොළසෙතෙ අධම්මිකා"ති වුත්තත්තා පාඨෙනානෙන භවිතබ්බං.

13. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. ඒ ඇවතට පිළියම් කරව'යි ඔහුට චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්කම් වේ.

14. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දුරු කළයුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් වේ. සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තාගේ දෘෂ්ටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු කරව' යි ඔහුට චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, මම යම් දෘෂ්ටියක් දුරු කරන්නෙම් ද, මට එබඳු පවිටු දෘෂ්ටියක් නැතැ'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු නො කිරීමෙහි ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්කම් වේ.

15. "මහණෙනි, මෙහි මහණහුට දක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කළයුතු ඇවැතක් වේ ද, -පෙ- දක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කළ යුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් වේ ද, -පෙ- පිළියම් කළයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කටයුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් වේ ද, -පෙ- දක්ක යුතු ඇවැතක් වේ ද, පිළියම් කටයුතු ඇවැතක් වේ ද, දුරු කළයුතු පවිටු දෘෂ්ටියක් වේ ද, සඞ්ඝ තෙමේ හෝ බොහෝ දෙන හෝ එක් පුද්ගලයෙක් හෝ 'ඇවැත්නි, තෝ ආපත්තියට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුව. ඒ ඇවැතට පිළියම් කරව. තාගේ දෘෂ්ටිය පවිටු ය. තෙල පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු කරව' යි ඔහුට චෝදනා කෙරෙයි. හෙතෙමේ 'ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් ඇවැතකට පිළියම් කරන්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැත. මම යම් පවිටු දෘෂ්ටියක් දුරු කරන්නෙම් ද, මට එබඳු පවිටු දෘෂ්ටියක් නැතැ'යි මෙසේ කියයි. සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ පවිටු දෘෂ්ටිය දුරු නො කිරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරෙයි නම්, ධම්කම් වේ."

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් **උපාලි** ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකළහ.

17. "ස්වාමීනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අභිමුඛයෙහි කළයුතු කර්මයක් අනභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, ස්වාමීනි, එය ධම්කර්මයෙක් විනයකර්මයෙක් වේ ද ?" "උපාලි, එය අධම්කර්මයෙකි. අවිනයකර්මයෙකි". "ස්වාමීනි, සමගි වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් පිළිවිස කළයුතු කර්මයක් නො පිළිවිස කෙරේ ද, -පෙ- ප්‍රතිඥාවෙන් කළයුතු කර්මයක් ප්‍රතිඥා රහිත ව කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, -පෙ- අමූළ්හවිනය දිය යුත්තහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කළයුත්තහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- නියස්සකර්මය කළයුත්තහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීය කර්මය කළ යුත්තහුට උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකර්මය කළ යුත්තහුට පිරිවෙස් දේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වුවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනය කළ යුත්තහුට මානත්ත දේ ද, -පෙ- මානත්ත දිය යුත්තහුට අබ්භානය කෙරේ ද, -පෙ- අබ්භානයට සුදුස්සහු උපසපත් කෙරේ ද, උපසම්පදාවට සුදුස්සහුට අබ්භානය කෙරේ ද, ස්වාමීනි, එය ධම්කර්මයෙක් විනයකර්මයෙක් වේ ද ?". "උපාලි, එය අධම්කර්මයෙකි. අවිනයකර්මයෙකි"යි වදාළහ.

18. "යො ඛො උපාලි සමග්ගො සඞ්ඝො සම්මුඛා කරණීයං කම්මං අසම්මුඛා කරොති, එවං ඛො උපාලි අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොති. යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඞ්ඝො පටිපුච්ඡා කරණීයං කම්මං අපටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කම්මං අපටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකා කම්මං කරොති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- මානත්තාරහං අබ්භෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං උපසම්පාදෙති [උපසම්පදාරහං අබ්භෙති], එවං ඛො උපාලි, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොතී"ති.

19. "යො නු ඛො භන්තෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො සම්මුඛා කරණීයං කම්මං සම්මුඛා කරොති, ධම්මකම්මං නු ඛො තං භන්තෙ, විනයකම්ම"න්ති. "ධම්මකම්මං තං උපාලි, විනයකම්මං." "යො නු ඛො භන්තෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො පටිපුච්ඡා කරණීයං කම්මං පටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කම්ම පටිඤ්ඤාය කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානත්තාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං අබ්භෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පාදෙති, ධම්මකම්මං නු ඛො තං භන්තෙ විනයකම්ම"න්ති. "ධම්මකම්මං තං උපාලි, විනයකම්මං".

20. "යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඞ්ඝො සම්මුඛා කරණීයං කම්මං සම්මුඛා කරොති, එවං ඛො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති විනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො අනතිසාරො හොති. යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඞ්ඝො පටිපුච්ඡා කරණීයං කම්මං පටිපුච්ඡා කරොති, -පෙ- පටිඤ්ඤාය කරණීයං කම්මං පටිඤ්ඤාය කරොති. -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලායපටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානත්තාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං -පෙ- අබ්භෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පාදෙති, එවං ඛො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති විනය කම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො අනතිසාරො හොතී"ති.

18, 19, 20 - එසුපි ඡේදෙසු පෙය්‍යාලමුඛානි පොත්ථකෙසු න දිස්සන්ති

18. “උපාලි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂු සමූහයක් අභිමුඛයෙහි කළයුතු කර්මයක් අනභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) අධර්මකර්ම වේ. අවිනයකර්ම වේ. මෙසේ සඞ්ඝ තෙමේ ද දොස් සහිත වේ. උපාලි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂු සමූහයක් පිළිවිස කළයුතු කර්මයක් නො පිළිවිස කෙරේ ද, –පෙ– ප්‍රතිඥාවෙන් කළයුතු කර්මයක් ප්‍රතිඥා රහිත ව කෙරේ ද, –පෙ– සතිවිනය දිය යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, –පෙ– අමූළ්හවිනය දිය යුත්තහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– තස්සපාපිය්‍යසිකා–කර්මය කළ යුත්තහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– තජ්ජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– නියස්සකර්මය කළ යුත්තහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– පබ්බාජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට පටි–සාරණීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– පටිසාරණීයකර්මය කළයුත්තහුට උක්ඛෙප–නීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– උක්ඛෙපනීය කර්මය කළ යුත්තහුට පිරිවෙස දේ ද, –පෙ– පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, –පෙ– මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, මානතට සුදුසු වූවහු අබ්භානය කෙරේ ද, –පෙ– අබ්භානයට සුදුසු වූවහු උපසපත් කෙරේ ද, –පෙ– උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) අධර්මකර්ම වේ. අවිනයකර්ම වේ. සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ (කිරීමෙන්) දොස් සහිත වේ” යි.

19. “ස්වාමීනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂුසමූහයක් අභිමුඛයෙහි කළයුතු කර්මයක් අභිමුඛයෙහි කෙරේ ද, ස්වාමීනි, එය ධර්මකර්මයෙක් විනයකර්මයෙක් වේ ද ?” “උපාලි, ධර්මකර්මයකි. විනයකර්මයකි” යි. “ස්වාමීනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂු සමූහයක් තෙමේ පිළිවිස කළයුතු වූ කර්මය පිළිවිස කෙරේ ද –පෙ– ප්‍රතිඥාවෙන් කළයුතු වූ කර්මය ප්‍රතිඥාවෙන් කෙරේ ද, –පෙ– සතිවිනය දිය යුත්තහුට සතිවිනය දේ ද, –පෙ– අමූළ්හවිනය දිය යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, –පෙ– තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මයට සුදුස්සහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද, තජ්ජනීයකර්මයට සුදුස්සහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– නියස්සකර්මයට සුදුස්සහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– පබ්බාජනීයකර්මයට සුදුස්සහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– පටිසාරණීයකර්මයට සුදුස්සහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– උක්ඛෙපනීයකර්මයට සුදුස්සහුට උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– පිරිවෙසට සුදුස්සහුට පිරිවෙස දේ ද, මූලායපටිකස්සනයට සුදුස්සහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, –පෙ– මානතට සුදුස්සහුට මානත දේ ද, –පෙ– අබ්භානයට සුදුස්සහුට අබ්භානය කෙරේ ද, –පෙ– උපසම්පදාවට සුදුස්සහු උපසපත් කෙරේ ද, ස්වාමීනි, (එය) ධර්ම–කර්මයෙක් ද ? විනයකර්මයෙක් ද ?” “උපාලි, එය ධර්මකර්මයෙකි. විනය–කර්මයෙකි” යි.

20. “උපාලි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂු සමූහයක් හමුවෙහි කළයුතු වූ කර්මය හමුවෙහි කෙරේ ද, උපාලි මෙසේ ධර්මකර්මය වේ. විනයකර්මය වේ. මෙසේ සඞ්ඝ තෙමේ ද දොස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි වූ යම් භික්‍ෂු සමූහයක් පිළිවිස කළයුතු වූ කර්මය පිළිවිස කෙරේ ද, –පෙ– ප්‍රතිඥාවෙන් කළ යුතු වූ කර්මය ප්‍රතිඥාවෙන් කෙරේ ද, –පෙ– සතිවිනය දිය යුත්තහුට සතිවිනය දේ ද, –පෙ– අමූළ්හවිනය දියයුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, –පෙ– තස්සපාපිය්‍ය–සිකාකර්මයට සුදුස්සහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– තජ්ජනීය–කර්මයට සුදුස්සහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– නියස්සකර්මයට සුදුස්–සහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– පබ්බාජනීයකර්මයට සුදුස්සහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– පටිසාරණීයකර්මයට සුදුස්සහුට පටිසාර–ණීයකර්මය කෙරේ ද, –පෙ– උක්ඛෙපනීයකර්මයට සුදුස්සහුට උක්ඛෙපනීය–කර්මය කෙරේ ද, –පෙ– පිරිවෙසට සුදුස්සහුට පිරිවෙස දේ ද, –පෙ– මූලාය–පටිකස්සනයට සුදුස්සහුට මූලාය පටිකස්සනය කෙරේ ද, –පෙ– මානතට සුදුස්සහුට මානත දේ ද, –පෙ– අබ්භානයට සුදුස්සහුට අබ්භානය කෙරේ ද, –පෙ– උපසම්පදාවට සුදුස්සහු උපසපත් කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ ධර්මකර්මය වේ. විනයකර්මය වේ. මෙසේ සඞ්ඝ තෙමේ ද දොස් රහිත වේ”.

21. "යො නු ඛො භන්තෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො සතිවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, අමූළ්හවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, ධම්මකම්මං නු ඛො තං භන්තෙ විනයකම්ම"න්ති. "අධම්මකම්මං තං **උපාලි**, අවිනයකම්මං". "යො නු ඛො භන්තෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො අමූළ්හවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකා-කම්මං කරොති, තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, තජ්ජනීයකම්මා-රහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, නියස්සකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, උක්ඛෙපනීයකම්මා-රහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස පරිවාසං දෙති, පරිවාසාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානත්තං දෙති, මානත්තාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානත්තාරහං අබ්භෙති, අබ්භානාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං උපසම්පාදෙති, උපසම්පදාරහං අබ්භෙති, -පෙ- ධම්මකම්මං නු ඛො තං භන්තෙ, විනයකම්ම"න්ති. "අධම්මකම්මං තං උපාලි, අවිනයකම්මං."[1]

22. "යො ඛො උපාලි සමග්ගො සඞ්ඝො සතිවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, අමූළ්හවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං ඛො උපාලි, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොති. යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඞ්ඝො අමූළ්හවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- තස්ස-පාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, නියස්සකම්මාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- නියස්ස-කම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස නියස්ස-කම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීය-කම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස පටි-සාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස පරිවාසං දෙති, පරිවාසාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහං මූලාය පටිකස්සති, මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහස්ස මානත්තං දෙති, මානත්තාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානත්තාරහං අබ්භෙති, අබ්භානාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං උපසම්පාදෙති, උපසම්පදාරහං අබ්භෙති, එවං ඛො උපාලි, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොති"[2]

1-2 ඉමෙසු (21-22) ඡෙදෙසු වාක්‍යානි පෙය්‍යාලමුඛෙන පොත්ථකෙසු න වවත්ථිතානි. පාළියාගතනයෙන තානි පච්චෙකං පෙය්‍යාලවසෙන නිද්දිසිතබ්බානි.

21. "ස්වාමීනි, සමඟි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂුසමූහයක් සතිවිනය දිය යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, අමූළ්හවිනය දිය යුත්තහුට සතිවිනය දේ ද, ස්වාමීනි, එය ධර්මකර්මයෙක් ද ? විනයකර්මයෙක් දැ" යි. "උපාලි, එය අධර්ම කර්මයෙකි. අවිනය කර්මයෙකි." යි බුදුහු වදාළහ. "ස්වාමීනි, සමඟි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අමූළ්හවිනය කළ යුත්තහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද, තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කළ යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කළ යුත්තහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, තජ්ජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේද, -පෙ- තජ්ජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, නියස්සකර්මය කළ යුත්තහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- නියස්සකර්මය කළ යුත්තහුට පබ්බාජනීය කර්මය කෙරේද, පබ්බාජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකර්මය කළයුත්තහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරේ ද, පටිසාරණීයකර්මය කළ යුත්තහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකර්මය කළ යුත්තහුට උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරේ ද, උක්ඛෙපනීයකර්මය කළ යුත්තහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකර්මය කළ යුත්තහුට පිරිවෙස දේ ද, පිරිවෙස දිය යුත්තහුට උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවහු මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, මානතට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, අබ්භානයට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, -පෙ- අබ්භානයට සුදුසු වූවහු උපසපන් කෙරේ ද, උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, ස්වාමීනි, එය ධර්මකර්මයෙක් ද ? විනයකර්මයෙක් දැ" යි උපාලි තෙරහු ඇසූහ. "උපාලි, එය අධර්මකර්මයෙකි. අවිනයකර්මයෙකි" යි බුදුහු වදාළහ.

22. "උපාලි, සමඟි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂුසමූහයක් සතිවිනය දිය යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, අමූළ්හවිනය දිය යුත්තහුට සතිවිනය දේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) අධර්මකර්මයෙකි. අවිනයකර්මයෙකි. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ දොස් සහිත වේ. උපාලි, සමඟි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂු සමූහයක් අමූළ්හවිනය කළ යුත්තහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද, තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කළ යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කළ යුත්තහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, තජ්ජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද -පෙ- තජ්ජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, නියස්සකර්මය කළ යුත්තහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- නියස්සකර්මය කළ යුත්තහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේ ද, පබ්බාජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකර්මය කළ යුත්තහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරේ ද, පටිසාරණීයකර්මය කළ යුත්තහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකර්මය කළ යුත්තහුට උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරේ ද, උක්ඛෙපනීයකර්මය කළ යුත්තහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකර්මය කළ යුත්තහුට පිරිවෙස දේ ද, පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, මානතට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, අබ්භානයට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, -පෙ- අබ්භානයට සුදුසු වූවහු උපසපන් කෙරේ ද, උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ කිරීම අධර්මකර්ම වේ; අවිනයකර්ම වේ. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙයින් දොස් සහිත වේ".

23. "යො නු ඛො භන්තෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති. ධම්මකම්මං නු ඛො තං භන්තෙ, විනයකම්ම"න්ති. "ධම්මකම්මං තං **උපාලි**, විනයකම්මං." "යො නු ඛො භන්තෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො අමූළ්හවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස තජ්ජනීය-කම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීය-කම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානත්තාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං අබ්භෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පාදෙති, ධම්මකම්මං නු ඛො තං භන්තෙ, විනයකම්ම"න්ති. "ධම්මකම්මං තං උපාලි, විනයකම්මං."

24. "යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඞ්ඝො සතිවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං ඛො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති. විනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො අනතිසාරො හොති. යො ඛො උපාලි, සමග්ගො සඞ්ඝො අමූළ්හ-විනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස තජ්ජනීය-කම්මං කරොති, -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- පටිසාරණීය-කම්මාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, පරිවාසාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- මූලාය-පටිකස්සනාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- මානත්තාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අබ්භානාරහං අබ්භෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහං උපසම්පාදෙති, එවං ඛො උපාලි, ධම්මකම්මං හොති විනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො අනතිසාරො හොතී" ති.

25. අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "යො ඛො භික්ඛවෙ සමග්ගො සඞ්ඝො සතිවිනයාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, එවං ඛො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොති. යො ඛො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො සතිවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකා-කම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස පබ්බාජනීය කම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- සතිවිනයාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- සතිවිනයාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- සතිවිනයා-රහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- සතිවිනයාරහං අබ්භෙති, -පෙ- සතිවිනයාරහං උපසම්පාදෙති, එවං ඛො භික්ඛවෙ අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොතී".

23. "ස්වාමීනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂුසමූහයක් සතිවිනය දිය යුත්තහුට සතිවිනය දේ ද, ස්වාමීනි, එය ධම්කම්යෙක් ද? විනයකම්යෙක් ද?". "උපාලි, එය ධම්කම්යෙකි. විනයකම්යෙකි." "ස්වාමීනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂුසමූහයක් අමූළ්හවිනය දිය යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්ය කළ යුත්තහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනීයකම්ය කළ යුත්තහුට තජ්ජනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- නියස්සකම්ය කළ යුත්තහුට නියස්සකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්ය කළ යුත්තහුට පබ්බාජනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්ය කළ යුත්තහුට පටිසාරණීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්ය කළ යුත්තහුට උක්ඛෙපනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මානත දිය යුත්තහුට මානත දේ ද, -පෙ- අබ්භානයට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, -පෙ- උපසපත් කිරීමට සුදුසු වූවහු උපසපත් කෙරේ ද, ස්වාමීනි, එය ධම්කම්යෙක් ද? විනයකම්යෙක් ද?". "උපාලි, එය ධම්කම්යෙකි. විනයකම්යෙකි" යී වදාළසේක.

24. "උපාලි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂුසමූහයක් සතිවිනය දිය යුත්තහුට සතිවිනය දේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) ධම්කම් වේ. විනයකම් වේ. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ දොස් රහිත වේ. උපාලි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්ෂුසමූහයක් අමූළ්හවිනය දිය යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, -පෙ- තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්යට සුදුසු වූවහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- තජ්ජනීයකම්යට සුදුසු වූවහුට තජ්ජනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- නියස්සකම්යට සුදුසු වූවහුට නියස්සකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පබ්බාජනීයකම්යට සුදුසු වූවහුට පබ්බාජනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පටිසාරණීයකම්යට සුදුසු වූවහුට පටිසාරණීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්යට සුදුසු වූවහුට උක්ඛෙපනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- මූලායපටිකස්සනයට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- මානතට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, අබ්භානයට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහු උපසපත් කෙරේ ද, උපාලි, මෙසේ (කිරීම) ධම්කම් වේ. විනයකම් වේ. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දොස් නැත්තේ වේ" යී වදාළසේක.

25. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, සමගි වූ යම් භික්ෂුසමූහයක් සතිවිනය දිය යුත්තහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්කම්යෙක් වේ. අවිනයකම්යෙක් වේ. මෙසේ කිරීමෙන් සඞ්ඝ තෙමේ ද දොස් සහිත වේ" යි වදාළ සේක. "මහණෙනි, සමගි වූ යම් භික්ෂුසමූහයක් සතිවිනය දිය යුත්තහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට තජ්ජනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට නියස්සකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට පබ්බාජනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට පටිසාරණීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට උක්ඛෙපනීයකම්ය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ-- සතිවිනය දිය යුත්තහුට මානත දේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහුට අබ්භානය කෙරේ ද, -පෙ- සතිවිනය දිය යුත්තහු උපසපත් කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධම්කම් වේ. අවිනයකම් වේ. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දොස් සහිත වේ යී වදාළසේක.

26. "යො ඛො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො අමූළ්හවිනයාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, එවං ඛො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොති. යො ඛො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො අමූළ්හවිනයාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති. -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහං අබ්භෙති, -පෙ- අමූළ්හවිනයාරහං උපසම්පාදෙති, එවං ඛො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොති.*

27. "යො ඛො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස [සතිවිනයං දෙති,][1] -පෙ- තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස -පෙ- නියස්සකම්මාරහස්ස -පෙ- පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස -පෙ- පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස -පෙ- උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස -පෙ- පරිවාසාරහස්ස -පෙ- මූලායපටිකස්සනාරහස්ස -පෙ- මානත්තාරහස්ස -පෙ- අබ්භානාරහස්ස [සතිවිනයං දෙති,] -පෙ- එවං ඛො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං. හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොති.*

28. "සො ඛො භික්ඛවෙ, සමග්ගො සඞ්ඝො උපසම්පදාරහස්ස සතිවිනයං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස අමූළ්හවිනයං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස නියස්සකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස පරිවාසං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහං මූලාය පටිකස්සති, -පෙ- උපසම්පදාරහස්ස මානත්තං දෙති, -පෙ- උපසම්පදාරහං අබ්භෙති, එවං ඛො භික්ඛවෙ, අධම්මකම්මං හොති අවිනයකම්මං. එවඤ්ච පන සඞ්ඝො සාතිසාරො හොතී"ති.

උපාලිපුච්ඡාභාණවාරං දුතියං[2]

---

* ඉමෙසු ඡෙදෙසු පෙය්‍යාලවක්ඛානි උපග්ගහෙත්වා විසදීකතානි.

1. අත්‍ර "තජ්ජනීයකම්මං කරොතී"ති පොත්ථකෙසු අට්ඨාන පතිතං දිස්සති. අස්මිං '27' ඡෙදෙ "තස්සපාපිය්‍යසිකාකම්මාරහස්ස" ඉච්චාදිසු පච්චෙකං පදම්පති පාඨිතයතො "සතිවිනයං දෙතී"ති ආදිනා නයෙන ද්වාදසහි වාක්‍යෙහි භවිතබ්බං.
2. අස්මිං භාණවාරෙ "23, 24, 25, 26, 28" ඉමෙහි අඞ්කිතඡෙදෙසු ච පෙය්‍යාලවක්ඛානි පොත්ථකෙසු අනිද්දිට්ඨානෙව.

26. "මහණෙනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂුසමූහයක් අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, මහණෙනි, මෙසේ කිරීම අධර්මකර්ම වේ. අවිනයකර්ම වේ. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ. මහණෙනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂු සමූහයක් අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද -පෙ- අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේද, -පෙ- අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට උක්ඛෙපනීය කර්මය කෙරේ ද, -පෙ- අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද -පෙ- අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, -පෙ- අමූළ්හවිනයට සුදුසු වූවහු උපසපත් කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධර්මකර්ම වේ. අවිනයකර්ම වේ. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.*

27. "මහණෙනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂු සමූහයක් තස්සපාපිය්‍ය-සිකාකර්මයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- තජ්ජනීයකර්මයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- නියස්සකර්මයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පබ්බාජනීයකර්මයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පටිසාරණීය කර්මයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- උක්ඛෙපනීය-කර්මයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- පිරිවෙසට සුදුසු වූවහුට -පෙ- මූලායපටි-කස්සනයට සුදුසු වූවහුට -පෙ- මානතට සුදුසු වූවහුට -පෙ- අබ්භානයට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධර්මකර්ම වේ. අවිනයකර්ම වේ. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ.*

28. "මහණෙනි, සමගි සඞ්ඝයා වූ යම් භික්‍ෂු සමූහයක් උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට සතිවිනය දේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට අමූළ්හවිනය දේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට තස්සපාපිය්‍යසිකාකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට නියස්සකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට පිරිවෙස දේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට මානත දේ ද, -පෙ- උපසම්පදාවට සුදුසු වූවහුට අබ්භානය කෙරේ ද, මහණෙනි, මෙසේ (කිරීම) අධර්මකර්ම වේ. අවිනයකර්ම වේ. ඒ සඞ්ඝ තෙමේ ද මෙසේ කිරීමෙන් දෙස් සහිත වේ." යි වදාළ සේක.

උපාලිපුච්ඡා නම් වූ දෙවැනි බණවර නිමි.

---

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

1. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා"ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

2. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

3. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො අධම්මෙන සමග්ගෙහි හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

4. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

5. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා

6. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

7. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො අධම්මෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

8. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

1. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කතාවෙන් කලහ උපදවන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ ඩබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ නම්, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර (අසමගි) වූ ඒ භික්ෂූහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

2. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනීය කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

3. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරත්.

4. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ වේ. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනීය කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

5. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

6. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත අධිකරණ කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඞ්ඝයා වෙත අධිකරණ කරන්නේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

7. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරත්.

8. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

9. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

10. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා”ති තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

11. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහ-කාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

12. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ[1] භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

13. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

14. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා”ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

15. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

16. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති විවාදකාරකො කලහකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්ම-පතිරූපකෙන වග්ගා

1. “තත්ථපි” ම ජ සං.

9. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

10. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

11. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත අධිකරණ කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඞ්ඝයා වෙත අධිකරණ කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

12. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

13. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

14. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

15. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීය කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කරත්.

16. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකර්ම කරන්නේ ය. සඞ්ඝයා කෙරෙහි පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

17. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මතො ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

18. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

19. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති තත්‍ථපි භික්ඛූනං. එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

20. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො අධම්මෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

21. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

22. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා"ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

23. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

24. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො අධම්මෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

25. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො ධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

17. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

18. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

19. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

20. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

21. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කථා ප්‍රතිකථා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එහි දී භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය. කලහ කරන්නේ ය. විවාද කරන්නේ ය. කථා ප්‍රතිකථා කරන්නේ ය. සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

22. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

23. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

24. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් සමග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

25. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් තජ්ජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජ-නීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

26. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු බාලො හොති අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙහි ගිහිසංසග්ගෙහි. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු බාලො අබ්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙහි ගිහිසංසග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකම්මං කරොමා"ති. තෙ තස්ස නියස්සකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

27. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො; භික්ඛු සඞ්ඝෙන නියස්සකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස නියස්සකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. යථා හෙට්ඨා තථා චක්කං කාතබ්බං*.

28. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු කුලදූසකො හොති පාපසමාචාරො තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු කුලදූසකො පාපසමාචාරො. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

29. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.*

30. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ගිහී අක්කොසති; පරිභාසති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු ගිහී අක්කොසති පරිභාසති. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

31. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන පටිසාරණීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං[1].*

32. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පස්සිතුං. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පස්සිතුං. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

1. තු. ජ. "ඤාතබ්බං"

* උපගන්ථෙ විත්ථාරිතං.

26. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අඥ වූයේ අව්‍යක්ත වූයේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ගිහීන් හා හැසී සිටියේ වේ. සසුනට අනුලොම් නො වූ ගිහිසසගින් යුක්ත ව වාසය කෙරේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ අඥ ය. අව්‍යක්ත ය. ඇවැත් බහුල කොට සිටියේ ය. පිරිසිඳිය නො හැකි ඇවැත් ඇත්තේ ය. ගිහියන් හා හැසී සිටියේ අනුලොම් නො වූ ගිහිසසගින් යුක්ත ව වසයි. එහෙයින් අපි මොහුට නියස්සකර්මය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියස්සකර්මය කෙරෙත්.

27. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් නියස්සකර්ම කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට නියස්සකර්මය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියස්සකර්මය කෙරෙත්. යට කියූ පරිදි චක්‍ර කළ යුතු ය.*

28. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ පව්ටු හැසිරීම් ඇත්තේ කුලදූෂක වේ. එකල්හි මහණුන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ කුලදූෂක ය. පව්ටු හැසිරීම් ඇත්තේ ය. එබැවින් අපි මොහුට පබ්බාජනීයකර්මය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරෙත්.

29. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පබ්බාජනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පබ්බාජනීයකර්මය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.*

30. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ගිහීන්ට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ගිහීන්ට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එබැවින් අපි මොහුට පටිසාරණීයකර්මය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරෙත්.

31. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පටිසාරණීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පටිසාරණීයකර්මය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.*

32. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැත දක්නට නො කැමැති වෙයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැත දක්නට කැමැති නො වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරෙත්.

---

* උපග්‍රන්ථය බලනු.

33. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

34. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පටිකාතුං. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පටිකාතුං. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති තෙ තස්ස ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

35. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති. අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

36. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිනිස්සජ්ජිතුං. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිනිස්සජ්ජිතුං. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

37. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා-පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

33. හෙතෙම ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

34. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැතට පිළියම් කරන්ට කැමැති නො වෙයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැතට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරෙත්.

35. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

36. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ පවිටු මිසදිටු අත් හරින්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ලාමකදෘෂ්ටිය අත් හරින්නට නො කැමති වෙයි. එබැවින් අපි මොහුට පවිටු දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට පවිටු දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරෙත්.

37. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන් ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වීමෙන් පවිටු දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරණ ලද්දේ වේ. එබැවින් අපි මොහුට පවිටු දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පවිටු දෘෂ්ටිය අත් නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරෙත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

38. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

39. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

40. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො, භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා' ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

41. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: 'ඉමස්ස ඛො ආවුසො, භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

42. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො, භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

43. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො, භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

44. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

45. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

46. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො, භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

38. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීම පිණිස සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

39. එකල්හි භික්ෂූන්ට ''ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්.

40. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට ''ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීය-කම්ය අධර්මයෙන් සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීය-කම්ය සන්සිඳුවමු''යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්.

41. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට ''ඇවැත්නි, සඞ්ඝයා විසින් සමග්‍ර වීමෙන් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකම්ය අධර්මයෙන් සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්.

42. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට ''ඇවැත්නි, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්.

43. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට ''ඇවැත්නි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්.

44. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

45. එකල්හි භික්ෂූන්ට ''ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්.

46 හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට ''ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීය-කම්ය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එහෙයින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු'' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්.

47. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍රපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො, භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

48. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍රපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

49. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍රපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

50. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

51. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො, භික්ඛු තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

52. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ර භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

53. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍රපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

54. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍රපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

55. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍රපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

47. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

48. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

49. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

50. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීය-කර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

51. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

52. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මේ මහණහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

53. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

54. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

55. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

56. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

57. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං බො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

58. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස බො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

59. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස බො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

60. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස බො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා"ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

61. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස බො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

62. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

63. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං බො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

64. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස බො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

56. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

57. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

58. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

59. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

60. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

61. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

62. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

63. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

64. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

65. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

66. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන සමග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

67. සො තම්හාපි ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථපි භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං ධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

68. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන නියස්සකම්මකතො[1] සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. නියස්සස්ස කම්මස්ස[2] පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

69. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන නියස්සකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. නියස්සස්ස කම්මස්ස[2] පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං නියස්සකම්මං පටිප්පස්සම්හෙමා" ති. තෙ තස්ස නියස්සකම්මං පටිප්පස්සම්හෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

70. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන නියස්සකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකම්මං පටිප්පස්සම්හෙමා" ති. තෙ තස්ස නියස්සකම්මං පටිප්පස්සම්හෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

71. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පබ්බාජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

72. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පබ්බාජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙමා" ති. තෙ තස්ස පබ්බාජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

73. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙමා" ති. තෙ තස්ස පබ්බාජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්හෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං

1. "නියස්සකම්මං කතො" PTS 2. "නියස්ස කම්මස්ස"

65. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

66. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

67. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් ද අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි ද භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීය-කර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

68. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් නියස්සකර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියස්සකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

69. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් නියස්සකර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියස්සකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ නියස්සකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ නියස්සකර්මය සන්සිඳුවත්.

70. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ නියස්සකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ නියස්සකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ නියස්සකර්මය සන්සිඳුවත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

71. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පබ්බාජනීය-කර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

72. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පබ්බාජනීයකර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

73. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ පබ්බාජනීය-කර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනීයකර්මය සන්සිඳුවත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

74. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන පටිසාරණීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පටිසාරණීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

75. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පටිසාරණීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පටිසාරණීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

76. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන පටිසාරණීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

77. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

78. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

79. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

80. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

81. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

74. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පටිසාරණීය කම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

75. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පටිසාරණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එහෙයින් අපි මොහුගේ පටිසාරණීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පටිසාරණීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

76. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ පටිසාරණීය-කර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පටිසාරණීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්ම-ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පටිසාරණීයකර්මය සන්සිඳුවත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

77. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

78. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

79. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

80. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

81. එකල්හි භික්ෂූන්ට "මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි කළ උක්ඛෙපනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

82. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙම" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

83. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්‍ථාරං වත්තති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති.

84. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්‍ථාරං වත්තති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙම" ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

85. සො තම්හා ආවාසා අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡති. තත්‍ථ භික්ඛූනං එවං හොති: "ඉමස්ස ඛො ආවුසො භික්ඛුනො සඞ්ඝෙන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සද්ධං අධම්මෙන වග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙම" ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. චක්කං කාතබ්බං.

86. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොම" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා.

87. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති.

88. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අධම්මෙන වග්ගකම්ම' න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: 'අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්‍ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

82. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි. අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

83. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි.

84. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි බැහැර කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවත්.

85. හෙතෙමේ ඒ ආවාසයෙන් අන්‍ය ආවාසයකට යයි. එහි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූ සඞ්ඝයා විසින් මේ මහණහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීය කර්මය සන්සිඳුවන ලද්දේ ය. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසදිටු නො හැරීමෙහි (කළ) උක්ඛෙපනීයකර්මය සන්සිඳුවත්. චක්‍ර කළ යුතු ය.

86. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කතාවෙන් කලහ උපදවන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු” යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

87. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ “අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවත කළ යුතු ”යි විවාද කෙරෙයි.

88. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු “අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම ය’ යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු “කර්මය නො කරණ ලදී. කර්ම ය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවත කළ යුතු” යි මෙසේත් කීහු ද, මේ භික්ෂූහු එහි ධර්මවාදී වෙත්.

89. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන සමග්ගා.

90. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති.

91. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “අධම්මෙන සමග්ගකම්ම' න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: 'අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති, ඉමෙ තත්‍ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

92. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති. -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මෙන වග්ගා.

93. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති.

94. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “ධම්මෙන වග්ගකම්ම”-න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති, ඉමෙ තත්‍ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

95. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා.

96. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති “අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති.

97. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්ම' න්ති[1], යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති, ඉමෙ තත්‍ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

98. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො හොති -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු භණ්ඩනකාරකො -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකො. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං කරොමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං කරොන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා.

1 “සමග්ගකම්මන්ති” ම ඡ සං. තො වි. ම නු ප.

89. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට 'ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු' යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

90. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මයයි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවත කළයුතු" යි විවාද කෙරෙයි.

91 මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය' යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු 'කර්මය නො කරණලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණලදී. කර්මය නැවත කළ යුතු" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්.

92. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

93. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මපතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්ම ය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළයුතු" යි විවාද කෙරෙයි.

94. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය' යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු 'කර්මය නො කරණලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්.

95. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

96. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. අධර්මයෙ සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නොකරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි විවාද කෙරෙයි.

97. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම ය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්.

98. මහණෙනි, මෙහි ඩබර කරන්නා වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ මහණෙක් වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඩබර කරන්නේ ය. -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නේ ය. එබැවින් අපි මොහුට තජ්ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු තජ්ජනීයකර්මය කෙරෙත්.

99. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: ''අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම'' න්ති.

100. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: ''ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම'' න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: ''අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම'' න්ති, ඉමෙ තත්‍ර භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

101. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු බාලො හොති අව්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙහි ගිහිසංසග්ගෙහි. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: ''අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු බාලො අව්‍යත්තො ආපත්තිබහුලො අනපදානො ගිහිසංසට්ඨො විහරති අනනුලොමිකෙහි ගිහිසංසග්ගෙහි. හන්දස්ස මයං නියස්සකම්මං කරොමා'' ති. තෙ තස්ස නියස්සකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: ''අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම'' න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: ''ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම'' න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: ''අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම'' න්ති, ඉමෙ තත්‍ර භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

102. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු කුලදූසකො හොති පාපසමාචාරො. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: ''අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු කුලදූසකො පාපසමාචාරො. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකම්මං කරොමා'' ති. තෙ තස්ස පබ්බාජනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: ''අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම'' න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: ''ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම'' න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: ''අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම'' න්ති, ඉමෙ තත්‍ර භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

99. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර කර්ම ය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි විවාද කෙරෙයි.

100. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර-කර්මය' යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. නැවැත කර්මය කළ යුතු" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්.

101. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අඥ වූයේ අව්‍යක්ත වූයේ ඇවැත් බහුල කොට ඇත්තේ ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ගිහීන් හා හැනී සිටියේ වේ. අනුලොම් නො වූ ගිහිසසඟින් යුක්ත ව වෙසෙයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ අඥ ය. අව්‍යක්ත ය. ඇවැත් බහුල කොට ඇත්තේ ය. ඉමක් නැති ඇවැත් ඇත්තේ ය. ගිහීන් හා හැනී සිටියේ ය. අනුලොම් නො වූ ගිහිසසඟින් යුක්ත ව වෙසේ. එබැවින් අපි මොහුට නියස්සකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට නියස්සකර්මය කෙරෙත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්මප්‍රතිරූපක-යෙන් සමග්‍රකර්මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්. මේ පස් වර සංක්ෂෙප කරණ ලදී.

102. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ කුලදූෂක වූයේ පවිටු හැසිරීම් ඇත්තේ වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ කුලදූෂක ය. පවිටු හැසිරීම් ඇත්තේ ය. එබැවින් අපි මොහුට පබ්බා-ජනීයකර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පබ්බාජනීයකර්මය කෙරෙත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්ම ය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු 'කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්. මේ පස් වර සංක්ෂෙප කරණ ලදී.

103. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ගිහී අක්කොසති. පරිභාසති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු ගිහී අක්කොසති. පරිභාසති. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති. යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්‍ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

104. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පස්සිතුං. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පස්සිතුං. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්‍ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

105. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පටිකාතුං. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පටිකාතුං. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්‍ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

103. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ගිහීන්ට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ගිහීන්ට ආක්‍රොශ කෙරෙයි. පරිභව කෙරෙයි. එහෙයින් අපි මොහුට පටිසාරණීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පටිසාරණීයකර්මය කෙරෙත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්ම-ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂෙප කරණලදී.

104. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැත දක්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැත දක්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කරමු" යි. මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැත් නො දැක්මෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරෙත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කර්මය" නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂෙප කරණ ලදී.

105. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැතට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණ ඇවැතට පිළියම් කරන්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උක්ඛෙපනීය-කර්මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්ම-ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙරෙත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර-කර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්ම-ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂෙප කරණ ලදී.

106. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිනිස්සජ්ජිතුං. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිනිස්සජ්ජිතුං. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොමා" ති. තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං කරොන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති. යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. ඉමෙ තත්‍ර භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

107. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අධම්මෙන වග්ගකම්ම" න්ති. යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. ඉමෙ තත්‍ර භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

108. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අධම්මෙන සමග්ගකම්ම" න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්‍ර භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

106. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ, පවිටු මිසදිටු අත් හැරීමට කැමැති නො වේ. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ පවිටු මිසදිටු අත්හරින්නට කැමැති නො වේ. එබැවින් අපි මොහුට පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්‍මය කරමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්‍මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුට පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උක්ඛෙපනීයකර්‍මය කෙරෙත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කර්‍මය යි. අධර්‍මයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්‍මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු 'කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්‍මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්‍ෂෙප කරණ ලදී.

107. මහණෙනි, මෙහි, මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකර්‍ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්‍මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකර්‍ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්‍මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්‍මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්‍ම ය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. අධර්‍මයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර කර්‍මය යි. කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්‍මවාදී වෙත්.

108. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකර්‍ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්‍මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකර්‍ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකර්‍මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකර්‍මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්‍මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකර්‍ම ය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. අධර්‍මයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "අධර්‍මයෙන් සමග්‍රකර්‍ම" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්‍මවාදී වෙත්.

109. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මෙන වග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම”න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “ධම්මෙන වග්ගකම්ම”න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: ‘අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම’න්ති. ඉමෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

110. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාර වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: “අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්ම” න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

111. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: “අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන තජ්ජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. තජ්ජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා” ති. තෙ තස්ස තජ්ජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: ‘අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සම්මග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම” න්ති. යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: “අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම” න්ති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

109. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීය-කම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්යෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය යි. අධම්යෙන් සමග්‍රකම්ය යි. ධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් ය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්ය යි. කම්ය නො කරණ ලදී. කම්ය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්ය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු 'ධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය' යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු කම්ය "නො කරණ ලදී. කම්ය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්ය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්වාදී වෙත්.

110. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීය-කම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෝම ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීය-කම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය යි. අධම්යෙන් සමග්‍රකම්ය යි. ධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්ය යි. කම්ය නො කරණ ලදී. කම්ය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්ය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම් ය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කම්ය නො කරණ ලදී. කම්ය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්ය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්වාදී වෙත්.

111. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි, භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් තජ්ජනීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. තජ්ජනීයකම්යාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ තජ්ජනීයකම්ය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය යි. අධම්යෙන් සමග්‍රකම්ය යි. ධම්යෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්ය යි. ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්ය යි. කම්ය නො කරණ ලදී. කම්ය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්ය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධම්ප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම් ය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කම් ය, නො කරණ ලදී. කම්ය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්ය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්වාදී වෙත්.

112. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන නියස්සකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති නියස්සස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන නියස්සකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති නෙත්ථාරං වත්තති. නියස්සස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං නියස්සකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස නියස්සකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම"න්ති. යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ[1] තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

113. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පබ්බාජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පබ්බාජනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං පබ්බාජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස පබ්බාජනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. ඉමෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

114. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන පටිසාරණීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පටිසාරණීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පටිසාරණීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං. පාතෙති නෙත්ථාරං වත්තති. පටිසාරණීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං පටිසාරණීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස පටිසාරණීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්චවාරා සංඛිත්තා.

1. "ඉමෙපි" ම ජ සං.

112. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් නියස්සකම්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියස්සකම්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් නියස්සකම්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. නියස්සකම්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ නියස්සකම්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ නියස්සකම්මය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්මය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්මය යි. කම්මය නො කරණ ලදී. කම්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු කම්මය නො කරණ ලදී. කම්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්මය නැවැත කළ යුතු ය"යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂේප කරණ ලදී.

113. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පබ්බාජනීය කම්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනීයකම්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පබ්බාජනීයකම්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පබ්බාජනීයකම්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පබ්බාජනීයකම්මය, සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පබ්බාජනීයකම්මය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්මය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්මය යි. කම්මය නො කරණ ලදී. කම්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කම්මය නො කරණ ලදී. කම්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්මය නැවැත කළ යුතුය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂේප කරණ ලදී.

114. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පටිසාරණීයකම්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකම්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පටිසාරණීයකම්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලෙම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පටිසාරණීයකම්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පටිසාරණීයකම්මය සන්සිඳුවමු" යි. මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධම්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පටිසාරණීයකම්මය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. අධම්මයෙන් සමග්‍රකම්මය යි. ධම්මයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකම්මය යි. ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්මය යි. කම්මය නො කරණ ලදී. කම්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධම්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකම්මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කම්මය නො කරණ ලදී. කම්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කම්මය නැවැත කළ යුතු ය"යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධම්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂේප කරණ ලදී.

115. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා

116. ඉධ පන භික්ඛවෙ, භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති. තෙ තස්ස ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

115. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපණීයකර්‍මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපණීයකර්‍මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපණීයකර්‍මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්‍මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපණීයකර්‍මය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. අධර්‍මයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්‍මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ මහණහු ධර්‍මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂෙප කරණ ලදී.

116. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපණීයකර්‍මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එහි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් ඇවැතට පිළියම නො කිරීමෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකම් කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපණීයකර්‍මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපනීයකර්‍මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්‍මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකර්‍මය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. අධර්‍මයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍මය යි. ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්‍මය යි. කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්‍මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්‍මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කර්‍මය නො කරණ ලදී. කර්‍මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්‍මය නැවැත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්‍මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂෙප කරණ ලදී.

117. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සඞ්ඝෙන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. තත්‍ර චෙ භික්ඛූනං එවං හොති: "අයං ඛො ආවුසො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මකතො සම්මා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයස්ස කම්මස්ස පටිප්පස්සද්ධිං යාචති. හන්දස්ස මයං පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙමා" ති තෙ තස්ස පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛෙපනීයකම්මං පටිප්පස්සම්භෙන්ති අධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- අධම්මෙන සමග්ගා. -පෙ- ධම්මෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා. -පෙ- ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා. තත්‍රට්ඨො සඞ්ඝො විවදති: "අධම්මෙන වග්ගකම්මං. අධම්මෙන සමග්ගකම්මං. ධම්මෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං. ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං. අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති. තත්‍ර භික්ඛවෙ, යෙ තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්ම" න්ති, යෙ ච තෙ භික්ඛූ එවමාහංසු: "අකතං කම්මං. දුක්කතං කම්මං. පුන කාතබ්බං කම්ම" න්ති, ඉමෙ තත්‍ර භික්ඛූ ධම්මවාදිනො. ඉමෙ පඤ්ච වාරා සංඛිත්තා.

චම්පෙය්‍යක්ඛන්ධකො නිට්ඨිතො නවමො

ඉමම්හි ඛන්ධකෙ වත්ථූනි ඡත්තිංස.

තස්ස උද්දානං:-

1. **චම්පායං** භගවා ආසි වත්ථු **වාසභගාමකෙ,**
ආගන්තුකානං උස්සුක්කං අකාසි ඉච්ඡිතබ්බකෙ[1].

2. පකතඤ්ඤුනොති ඤත්වා උස්සුක්කං න කරී තදා,
උක්ඛිත්තො න කරොතීති සාගමා[2] ජිනසන්තිකෙ.

3. අධම්මෙන වග්ගකම්මං සමග්ගං අධම්මෙන ච,
ධම්මෙන වග්ගකම්මඤ්ච පතිරූපකෙන වග්ගකං.

4. පතිරූපකෙන සමග්ගං එකො උක්ඛිපතෙකකං,
එකො ච ද්වෙ සම්බහුලෙ සඞ්ඝං උක්ඛිපතෙකකො.

---

1. "ඉච්ඡිතබ්බකො" සී මු. 2. "අගමා" PTS පො. නු.

117. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එකල්හි භික්ෂූන්ට "ඇවැත්නි, මේ මහණ තෙමේ සඞ්ඝයා විසින් පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකර්ම කරණ ලද්දේ මනා කොට පවතී. අනුලොම් ව පවතී. වරදින් නිදහස් වීමට සුදුසු සේ පවතී. පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි (කළ) උත්ක්ෂෙපණීයකර්මයාගේ සන්සිඳීම ඉල්ලයි. එබැවින් අපි මොහුගේ පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි උත්ක්ෂෙපණීයකර්මය සන්සිඳුවමු" යි මෙසේ අදහස් වේ. ඔහු අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපක-යෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු -පෙ- ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඔහුගේ පවිටු මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි කළ උත්ක්ෂෙපණීයකර්මය සන්සිඳුවත්. එහි සිටි සඞ්ඝ තෙමේ "අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය යි. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය යි. කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවැත කළ යුතු ය" යි විවාද කෙරෙයි. මහණෙනි, එහි යම් ඒ භික්ෂූහු "ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය" යි මෙසේ කීහු ද, යම් ඒ භික්ෂූහු "කර්මය නො කරණ ලදී. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලදී. කර්මය නැවත කළ යුතු ය" යි මෙසේත් කීහු ද, එහි මේ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්. මේ පස්වර සංක්ෂෙප කරණලදි.

නවවැනි චම්පෙය්‍යක්ඛන්ධකය නිමි.

මේ ඛන්ධකයෙහි වස්තු සතිසෙකි.

එහි උද්දානය (වස්තුනාමාවලිය) මෙසේ යː–

1. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **චම්පාවෙහි** විසූ සේක. මේ වස්තුව **වාසභ ගාමයෙහි** වී ය. **කාශ්‍යපගොත්‍ර** භික්ෂු තෙමේ ආගන්තුකයන් කැමැති දෙය සපයා දීමෙහි උත්සාහය කෙළේ ය.

2. ගොදුරුගම දන්නෝ යි දැන එකල්හි (හෙතෙමේ) උත්සාහය නො කෙළේ ය. උවැටන් නො කෙරේ ය යි උත්ක්ෂෙපණීයකර්ම කරණ ලද හෙතෙමේ බුදුරජුන් වෙත ගියේ ය.

3. අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය, අධර්මයෙන් සමග්‍රකර්මය, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර-කර්මය, ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍රකර්මය.

4. ධර්මප්‍රතිරූපකයෙන් සමග්‍රකර්මය, එකෙක් එකකු බැහැර කෙරෙයි. එකෙක් දෙදෙනකුන් ද බොහෝ දෙනකුන් ද, එකෙක් සඞ්ඝයා ද බැහැර කෙරෙයි.

5. ද්වෙපි සම්බහුලාපි සඞ්ඝා සඞ්ඝඤ්ච උක්ඛිපි,
සබ්බඤ්ඤු පවරො සුත්වා අධම්මන්ති පටික්ඛිපි.

6. ඤත්තිවිපන්නං යං කම්මං සම්පුණ්ණං අනුසාවණං,
අනුසාවණවිපන්නං සම්පුණ්ණා ඤත්තියා ච යං.

7. උභයෙන විපන්නඤ්ච අඤ්ඤත්‍ර ධම්මමෙව ච,
විනා සත්ථු පටිකුට්ඨං කුප්පං අට්ඨානාරහිකං.

8 අධම්මවග්ගං සාමග්ගං[1] පතිරූපානි යෙ ද්වෙ,
ධම්මෙනෙව ච සාමග්ගිං අනුඤ්ඤාසි තථාගතො.

9. චතුවග්ගො පඤ්චවග්ගො දසවග්ගො ච වීසති,
පරො වීසතිවග්ගො ච[2] සඞ්ඝො පඤ්චවිධො තථා.

10. ඨපෙත්වා උපසම්පදං යඤ්ච කම්මං පවාරණං,
අබ්භානකම්මෙන සහ චතුවග්ගෙහි කම්මිකො.

11. ද්වෙ කම්මෙ ඨපෙත්වාන මජ්ඣදෙසූපසම්පදං[3],
අබ්භානං පඤ්චවග්ගිකො සබ්බකම්මෙසු කම්මිකො.

12. අබ්භානෙකං ඨපෙත්වාන යෙ භික්ඛූ දසවග්ගිකා[4],
සබ්බකම්මකරො සඞ්ඝො වීසො සබ්බත්ථ කම්මිකො.

13. භික්ඛුණී සික්ඛමානා ච සාමණෙරො සාමණෙරිකා[5],
පච්චක්ඛාතන්තිමවත්ථු[6] උක්ඛිත්තාපත්තිදස්සනෙ.

14 අප්පටිකම්මෙ දිට්ඨියා පණ්ඩකත්ථෙය්‍යසංවාසකා[7],
තිත්ථියතිරච්ඡානගතං[8] මාතු ච පිතුඝාතකං[9].

15. අරහං භික්ඛුණිදූසිං[10] භෙදකං ලොහිතුප්පාදකං[11],
බ්‍යඤ්ජනං නානාසංවාසං[12] නානාසීමාය ඉද්ධියා.

16. යස්ස සඞ්ඝො කරෙ කම්මං හොන්තෙ තෙ චතුවීසති.
සම්බුද්ධෙන පටික්ඛිත්තා[13] න හෙතෙ ගණපූරකා.

17. පාරිවාසිකචතුත්ථො පරිවාසං දදෙය්‍ය වා,
මූලා මානත්තං අබ්භෙය්‍ය අකම්මං න ච කාරණං[14].

18. මූලා අරහමානත්තා අබ්භානාරහමෙව ච,
න කම්මකාරකා[15] පඤ්ච සම්බුද්ධෙන පකාසිතා.

19. භික්ඛුණී සික්ඛමානා ච සාමණෙරො සාමණෙරිකා,
පච්චක්ඛන්තිම උම්මත්තා ඛිත්තාවෙදනදස්සනෙ[16].

---

1. "සමග්ගං" ම ඡ සං. P T S. 2. "අතිරෙකවීසතිවග්ගො" සි.
3. "මජ්ඣදෙසූපසම්පද" P T S. ම නු ප. තො වි. ජ වි. 4 "දසවග්ගිකො" අ වි. ජ වි
5. "සාමණෙරී" ම ඡ සං. 6. "වත්ථුං" P T S.
7 "පණ්ඩකො ථෙය්‍යසංවාසකං" ම ඡ සං. 8. "තිරච්ඡානගතං" ම ඡ සං.
9. "මාතු පිතු ච ඝාතකං" ම ඡ සං. P T S.
10. "භික්ඛුනිදූසී" ම ඡ සං. 11 "ලොහිතුප්පාදං" ම ඡ සං. P T S.
12. "සංවාසකො" P T S. 13. "පටික්ඛිත්තං" තො වි. ම නු ප. අ වි. ජ වි.
14 "කරණං" ම ඡ සං. P T S තො වි.
15 "කම්මකාරණා" සී මු. අ වි. ජ වි. P T S
16. "ඛිත්තාවෙදනදස්සනෙ" ම ඡ සං. තො වි.

5. දෙදෙනෙක් දෙදෙනකු ද, බොහෝ දෙන බොහෝ දෙනකු ද, බැහැර කළහ. සඞ්ඝ තෙමේ සඞ්ඝයා බැහර කෙළේ ය. ප්‍රවර වූ සර්‍වඥයන් වහන්සේ ඒ අසා අධර්‍ම යි සි බැහැර කළහ.

6. ඤත්තියෙන් විපතට පත් යම් කර්‍මයක් අනුශ්‍රාවණසම්පත්තියෙන් යුක්ත ද ඒ කර්‍මය ද, අනුශ්‍රාවණයෙන් විපත් වූ යම් කර්‍මයක් ඤත්තියෙන් යුක්ත ද ඒ කර්‍මය ද-

7. ඤත්තිඅනුසාවණදෙකින් විපත් වූ කර්‍මය ද, ධර්‍මයෙන් තොර වූ කර්‍මය ද, විනය හැර සිටි කර්‍මය ද, ශාස්තෘශාසනයෙන් බැහර වූ කර්‍මය ද, ප්‍රතික්‍රොශ ලැබූ කර්‍මය ද, කොප්‍ය වූ කර්‍මය ද, කරුණට නො ගැළපෙන කර්‍මය ද-

8. අධර්‍මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්‍ම, අධර්‍මයෙන් සමග්‍රකර්‍ම, ධර්‍මප්‍රතිරූපකව්‍යග්‍රකර්‍ම ධර්‍මප්‍රතිරූපකසමග්‍රකර්‍ම දෙක ද (යන මේ කර්‍ම නො කටයුතු ය). තථාගතයන් වහන්සේ ධර්‍මයෙන් සමග්‍ර වූ කර්‍මය අනුදත් සේක.

9. චතුවග්ග, පඤ්චවග්ග, දසවග්ග, වීසතිවග්ග, අතිරෙකවීසතිවග්ග යි සඞ්ඝ තෙමේ පස් වැරදෑම් ය.

10. උපසම්පදාකර්‍මය ද, අබ්භානකර්‍මය හා යම් පවාරණකර්‍මයක් වේ ද එද හැර සෙසු සඞ්ඝකර්‍ම චතුවග්ගසඞ්ඝයා විසින් කටයුතු ය.

11. මධ්‍යදෙශයෙහි උපසම්පදාව අබ්භානකර්‍මය යන කර්‍ම දෙක හැර පංචවග්ගිකසඞ්ඝ තෙමේ සියලු කර්‍මයන්හි කර්‍මාර්හ වේ.

12. දසවග්ගික වූ යම් භික්ෂූහු වෙත් නම් ඔහු අබ්භානය හැර සෙසු සියලු තන්හි කර්‍මාර්හ වෙති. සියලු කර්‍ම කරන්නා වූ වීසතිවග්ගික සඞ්ඝ තෙමේ සියලු තැන්හි කර්‍මාර්හ වේ.

13. භික්ඛුණී, සික්ඛමානා, සාමණේර, සාමණේරී, සික්ඛං පච්චක්ඛාතක, අන්තිමවත්ථු අජ්ඣාපන්නක, ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තක-

14. ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තක, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තක, පණ්ඩක, ථෙය්‍යසංවාසක, තිත්ථියපක්කන්තක, තිරච්ඡානගත, මාතුඝාතක, පිතුඝාතක-

15. අරහන්තඝාතක, භික්ඛුණීදූසක, සංඝභෙදක, ලොහිතුප්පාදක, උභතොබ්‍යඤ්ජනක, නානාසංවාසක, නානාසීමායඨිත, ඉද්ධියා වෙහාසෙ ඨිත -

16. සඞ්ඝ තෙමේ යමකුට කර්‍ම කෙරේ ද, මොහු සුවිසි දෙනෙක් වෙති. එතැන් මොහු ගණපූරක නො වෙති යි බුදුරජුන් විසින් බැහැර කරණ ලදහ.

17. පිරිවෙස් පුරණ මහණ සිවුවැනි කොට සිටියේ පිරිවෙස් දෙන්නේ ද, මූලායපටිකස්සනය කෙරේ ද, මානත දෙන්නේ ද, ඔහු විසිවැනි කොට අබ්භානය කෙරේද, ඒ කර්‍මයක් නො වේ. නො කටයුතු ය.

18. පිරිවෙස් පුරන්නහු, මූලායපටිකස්සනයට සුදුස්සහු, මානතට සුදුස්සහු, මානත හැසිරෙන්නහු, අබ්භානයට සුදුස්සහු, යන පස් දෙන කර්‍මකාරක නො වෙති යි බුදුරජුන් විසින් දක්වන ලදහ.

19. භික්ඛුණී, සික්ඛමානා, සාමණේර, සාමණේරී, සික්ඛං පච්චක්ඛාතක, අන්තිම වස්තුවට පැමිණියහු, උම්මත්තක, ඛිත්තචිත්තක, වෙදනට්ට, ඇවැත ඇවැත යයි නො දක්නහු-

20. අප්පටිකම්මෙව දිට්ඨියා පණ්ඩකා චෙව[1] බ්‍යඤ්ජනා,
නානාසංවාසිකා සීමා වෙහාසං යස්ස කම්ම ච.

21. අට්ඨාරසන්නං එතෙසං පටික්කොසං න රූහති,
භික්ඛුස්ස පකතත්තස්ස රූහති පටික්කොසනා.

22. සුද්ධස්ස දූසනිස්සාරිතො බාලො හි සුනිස්සාරිතො,
පණ්ඩකො ථෙය්‍යසංවාසො පක්කන්තො තිරච්ඡානගතො.

23. මාතු පිතු අරහන්ත දූසකො සඞ්ඝභෙදකො,
ලොහිතුප්පාදකො චෙව උභතොබ්‍යඤ්ජනො ච යො.

24. එකාදසන්නං එතෙසං ඔසාරණං න යුජ්ජති,
හත්ථපාදං[2] තදුභයං කණ්ණනාසං තදුභයං.

25. අඞ්ගුලි අළකණ්ඩරං ඵණං ඛුජ්ජො ච වාමනො,
ගණ්ඩී ලක්ඛණකසා ච ලිඛිතකො ච සීපදී.

26. පාපපරිස කාණො ච[3] කුණී ඛඤ්ජො හතොපි ච,
ඉරියාපථදුබ්බලො අන්ධො මූගො ච බාධිරො[4].

27. අන්ධමූගො අන්ධබධිරො[5] මූගබධිරමෙව ච,
අන්ධමූගබධිරො ච ද්වත්තිංසෙතෙ අනූනකා[6].

28. තෙසං ඔසාරණං හොති සම්බුද්ධෙන පකාසිතං,
දට්ඨබ්බා පටිකාතබ්බා නිස්සජ්ජෙතා[7] න විජ්ජති.

29. තස්ස උක්ඛෙපනා කම්මා සත්ත හොන්ති අධම්මිකා,
ආපන්නං අනුවත්තන්තං සත්තෙතෙපි[8] අධම්මිකා.

30. ආපන්නං නානුවත්තන්තං සත්ත කම්මා සුධම්මිකා[9],
සම්මුඛා පටිපුච්ඡා ච පටිඤ්ඤාය ච කාරණා.

31. සති අමූළ්හ පාපිකා තජ්ජනීයනියස්සෙන ච,
පබ්බාජනීය පටිසාරො උක්ඛෙපපරිවාස ච.

32. මූලමානත්ත අබ්භානා තථෙව උපසම්පදා,
අඤ්ඤං කරෙය්‍ය අඤ්ඤස්ස සොළසෙතෙ අධම්මිකා.

33. තං තං කරෙය්‍ය තං තස්ස සොළසෙතෙ සුධම්මිකා,
පච්චාරොපෙය්‍ය අඤ්ඤමඤ්ඤං[10] සොළසෙතෙ අධම්මිකා.

34. ද්වෙ ද්වෙ තම්මූලකත්තස්ස[11] තෙපි සොළසධම්මිකා,
එකෙකමූලකං චක්කං අධම්මන්ති ජිනො බ්‍රවි.

---

1. "පණ්ඩකාපිච" ම ඡ සං. P T S.
2. "හත්පාද" P T S
3. "හත්ථාපාද" ම ඡ සං. තො වි.
,, "හත්ථාපාද" තො වි. ම නු ප.
4. "බධිරො" ම ඡ සං P T S. ජ වි. අ වි. ම නු ප. තො වි.
5. "අන්ධමූගන්ධබධිරො" ම ඡ සං. ම නු ප. තො වි.
6. "අන්ධමූගබධිරො ච මූගබධිරං එව ච අන්ධබධිරමූගො ච-ද්වත්තිංසෙතෙ අනූනකා" P T S.
7. "නිස්සජ්ජිතං" P T S. තො වි. අ වි. ජ වි.
8. "සත්තාතෙපි" ම ඡ සං. P T S.
9. "සත්තකම්මෙසු ධම්මිකා" P T S
10. "අඤ්ඤඤ අඤ්ඤං" ම ඡ සං
,, "අඤ්ඤඤ්ඤෙඤ්ඤ" P T S.
11. "ද්වෙ ද්වෙ මූලාකතා තස්ස" සි

20. ඇවැතට පිළියම් නො කළහු, දෘෂ්ටිය බැහැර නො කළහු, පණ්ඩක, උභතොබ්‍යඤ්ජනක, නානාසංවාසක, යන මොහු ද, නානා සීමාවන්හි සිටියහු ද, සෘද්ධියෙන් අහස සිටියහු ද, යමකුගේ කර්මය වේ ද, ඔහු ද -

21. මේ අටළොස් දෙනාගේ පටික්කොසනය (විරුද්ධ ව කරුණු කීම) නො නැගේ. පකතත්තභික්ෂුහුගේ පටික්කොසනය නගියි.

22. අනාපත්තිකභික්ෂුහුගේ බැහැර කිරීම, වැරදි සේ බැහැර කිරීමෙකි. අඥ තෙමේ මනා කොට බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. පණ්ඩක, ථෙය්‍යසංවාසක, තිත්ථියපක්කන්තක, තිරච්ඡානගත-

23. මාතුඝාතක, පිතුඝාතක, අරහන්තඝාතක, භික්ඛුණීදූසක, සඞ්ඝභෙදක, ලොහිතුප්පාදක, උභතොබ්‍යඤ්ජනක යන-

24. මේ එකොළොස් දෙනාගේ ඔසාරණය නො යෙදේ. හත්ථච්ඡින්න, පාදච්ඡින්න, හත්ථපාදච්ඡින්න, කණ්ණච්ඡින්න, නාසච්ඡින්න, කණ්ණනාසච්ඡින්න-

25. අඞ්ගුලිච්ඡින්න, අළච්ඡින්න, කණ්ඩරච්ඡින්න, ඵණහත්ථක, ඛුජ්ජ, වාමන, ගලගණ්ඩි, ලක්ඛණාහත, කසාහත, ලිඛිතක, සීපදී-

26. පාපරොගී, පරිසදූසක, කාණ, කුණී, ඛඤ්ජ, පක්ඛහත, ඡින්නිරියාපථ, ජරාදුබ්බල, අන්ධ, මූග, බධිර-

27. අන්ධමූග, අන්ධබධිර, මූගබධිර, අන්ධමූගබධිර යන මොහු නො අඩු දෙතිස් දෙනෙක් වෙති.

28. ඔවුන්ගේ ඔසාරණය මේ ය යි බුදුරජුන් විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලදී. දක්ක යුතු වූ ද, පිළියම් කටයුතු වූ ද, දුරු කළයුතු වූ ද ඇවැතක් නො වේ.

29. ඒ මහණහුට අධාර්මික වූ උත්ක්ෂෙපණීයකර්මයෝ සතක් වෙත්. ඇවැතට පැමිණියහුට ද, උත්ක්ෂෙපණීයකර්මය කළවුන්ට අනුවර්තීකවූවහුට ද මේ අධාර්මික වූ උත්ක්ෂෙපණීයකර්මයෝ සතක් වෙත්.

30. ඇවතට පැමිණියහුට ද, උත්ක්ෂෙපණීයකර්මය කළවුන්ට අනුව නො යන භික්ෂූන්ට කළයුතු වූ ධාර්මිකකර්ම සතෙකි. හමුයෙහි ද පිළිවිසීමෙන් ද ප්‍රතිඥාවෙන් ද කිරීම් වශයෙන්-

31. සතිවිනය, අමූළ්හවිනය, තස්සපාපියසිකාකර්මය, තජ්ජනීයකර්මය, නියස්සකර්මය, පබ්බාජනීයකර්මය, පටිසාරණීයකර්මය, උක්ඛෙපනීයකර්මය, පරිවාසයට සුදුස්සහු-

32. මූලායපටිකස්සනයට සුදුස්සහු, මානත්තට සුදුස්සහු, අබ්භානයට සුදුස්සහු, උපසම්පදාවට සුදුස්සහු - අනෙකකුට කටයුතු කර්මය අනෙකකුට කෙරේ ද, මේ සොළස අධාර්මිකකර්ම වෙති.

33. ඒ ඒ කර්මයට සුදුසු වූවාහුට ඒ ඒ කර්මය කෙරේ ද- මේ ධාර්මිකකර්ම සොළොසෙකි. ඔවුනොවුන්ට නැවත අරොපණය කෙරේ ද- මේ අධාර්මිකකර්ම සොළොසෙකි.

34. දෙකක් දෙකක් මුල් කොට ඇති ඒ කර්මයට ද ධාර්මිකකර්ම සොළොසෙක් ම ය. එකක් එකක් මුල් වූ චක්‍ර අධර්මය යි සර්වඥයන් වහන්සේ වදාළ සේක.

35. අකාසි තජ්ජනීයං කම්මං සඞ්ඝො භණ්ඩනකාරකෙ,
අධම්මෙන වග්ගකම්මං අඤ්ඤං ආවාසං ගච්ඡි සො.

36. තත්ථාධම්මෙන සමග්ගා තස්ස තජ්ජනියං කරුං,
අඤ්ඤත්ථ වග්ගා ධම්මෙන තස්ස තජ්ජනියං කරුං.

37. පතිරූපෙන වග්ගාපි සමග්ගාපි තථා කරුං,
අධම්මෙන සමග්ගා ච ධම්මෙන වග්ගමෙව ච.

38. පතිරූපෙන වග්ගා ච සමග්ගා ච ඉමෙ පදා,
එකෙකමූලං කත්වා චක්කං බන්ධෙ විචක්ඛණො.

39. බාලාව්‍යත්තස්ස නියස්සං පබ්බාජෙ කුලදූසකං,
පටිසාරණීයං කම්මං කරෙ අක්කොසකස්ස ච.

40. අදස්සනාප්පටිකම්මෙ යො ච දිට්ඨිං න නිස්සජෙ,
තෙසං උක්ඛෙපනීයකම්මං[1] සත්ථවාහෙන භාසිතං.

41. උපරිනයකම්මානං[2] පඤ්ඤහ[3] තජ්ජනියං නයෙ,
තෙසංයෙව අනුලොමං සම්මා වත්තති යාචිතො[4].

42. පස්සද්ධිං[5] තෙසං කම්මානං හෙට්ඨා කම්මනයෙන ච,
තස්මිං තස්මිං තු කම්මෙසු තත්‍රට්ඨො ච විවාදති[6].

43. අකතං දුක්කතඤ්චෙව පුන කාතබ්බකානි ච,
කම්මෙ පස්සද්ධියා චාපි තෙ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො.

44. විපත්තිබ්‍යාධිතෙ දිස්වා කම්මප්පත්තෙ මහාමුනි,
පටිප්පස්සද්ධිමක්ඛාසි සල්ලකත්තොව ඔසධානි.

---

1. "උක්ඛෙපනං" සී මු. 2. "උපවිනයකම්මානං" සි.
3. "පඤ්ඤ" ම ජ සං. 4 "යාචති" සි
" "සම්මාවත්තනායාචිතෙ" P T S. ම නු ප
5. "පස්සද්ධි" ම ජ සං. අ වි. තො වි. P T S. 6. "විවදති" ම ජ සං. PTS.

35. සඞ්ඝ තෙමේ භණ්ඩනකාරක භික්ෂුහුහට තජ්ජනීයකර්මය කෙළේ ය. ඒ භණ්ඩනකාරක තෙමේ අන් ආවාසයකට ගියේ ය. (එහි දී) අධර්මයෙන් ව්‍යග්‍රකර්ම කෙළේ ය.

36. එහි අධර්මයෙන් සමග්‍ර වූවාහු ඒ මහණහුට තජ්ජනීයකර්මය කළාහු ය. අන් තැනෙක ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ඔහුට තජ්ජනීයකර්මය කළහ.

37. ප්‍රතිරූපකයෙන් ව්‍යග්‍ර වූවාහු ද, සමග්‍ර වූවාහු ද එසේ ම කළහ. අධර්මයෙන් සමග්‍ර සඞ්ඝයා ද, ධර්මයෙන් ව්‍යග්‍ර සඞ්ඝයා ද–

38. ප්‍රතිරූපක වශයෙන් ව්‍යග්‍ර සඞ්ඝයා හා සමග්‍ර සඞ්ඝයා ද මේ පද එක එක මුල් කොට නුවණැත්තේ චක්‍රබන්ධනය කරන්නේ ය.

39. අඥ වූ අව්‍යක්තයාහට නියස්සකර්මය ද, කුලදූෂකයාහට පබ්බාජනීයකර්මය ද, ආක්‍රොශ කරන්නහුට පටිසාරණීයකර්මය ද කරන්නේ ය.

40. ඇවැත් නො දක්මෙහි, ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි, පවිටු දිටු නො හැරීමෙහි යන මේ තුනෙහි බුදුරජුන් විසින් උත්ක්ෂෙපණීයකර්මය (කළ යුතු ය යි) වදාරණ ලදී.

41. මත්තෙහි කර්මයන්ගේ ක්‍රමය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයෙහි තජ්ජනීයකර්මයෙහි මෙන් වේ. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුලොම්ව යාචක්ෂ කරණලද්දේ මනා කොට පවතී.

42-43. යට කී කර්මයන්ගේ ක්‍රමයෙන් ඒ ඒ කර්මයන්ගේ සන්සිඳීම ද, ඒ ඒ කර්මයන්හි, එහි සිටියේ කර්මය "නො කරණ ලද්දේ ය. කර්මය වැරදි සේ කරණ ලද්දේ ය. කර්මය නැවත කට යුතු ය" යි කර්මප්‍රශබ්ධියෙහි මෙසේ විවාද කෙරේ. ඒ ඒ භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත්.

44. ශල්‍යකර්ම කරන්නකු බෙහෙත් කියන්නා සේ මහාමුනි තෙමේ කර්මවිපත්තියෙන් පීඩිත වූ කර්මප්‍රාප්තයන් දැක ඔවුන්ගේ සන්සිඳීම වදාළේ ය.

10

කොසම්බක්ඛන්ධකං

---

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා **කොසම්බියං** විහරති **ඝොසිතාරාමෙ**. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආපත්තිං ආපන්නො. සො තස්සා ආපත්තියා ආපත්තිදිට්ඨී හොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛූ තස්සා ආපත්තියා අනාපත්තිදිට්ඨිනො හොන්ති.

2. සො අපරෙන සමයෙන තස්සා ආපත්තියා අනාපත්තිදිට්ඨී හොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛූ තස්සා ආපත්තියා ආපත්තිදිට්ඨිනො හොන්ති.

3. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තං භික්ඛුං එතදවොචුං: “ආපත්තිං ත්වං ආවුසො, ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්ති” න්ති. “නත්ථි මෙ ආවුසො, ආපත්ති, යමහං පස්සෙය්‍ය” න්ති.

4. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ සාමග්ගිං ලභිත්වා තං භික්ඛුං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිංසු.

5. සො ච භික්ඛු බහුස්සුතො හොති ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යත්තො මෙධාවී ලජ්ජී කුක්කුච්චකො සික්ඛාකාමො.

6. අථ ඛො සො භික්ඛු සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා එතදවොච: “අනාපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා ආපත්ති. අනාපන්නොම්හි. නම්හි ආපන්නො. අනුක්ඛිත්තොම්හි. නම්හි උක්ඛිත්තො. අධම්මිකෙනම්හි කම්මෙන උක්ඛිත්තො කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙන. හොථ මෙ ආයස්මන්තො ධම්මතො විනයතො පක්ඛා” ති. අලභි ඛො සො භික්ඛු සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ පක්ඛෙ.

7. ජානපදානම්පි සන්දිට්ඨානං සම්භත්තානං භික්ඛූනං සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි: “අනාපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා ආපත්ති. අනාපන්නොම්හි. නම්හි ආපන්නො. අනුක්ඛිත්තොම්හි. නම්හි උක්ඛිත්තො. අධම්මිකෙනම්හි කම්මෙන උක්ඛිත්තො කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙන. හොන්තු මෙ ආයස්මන්තො ධම්මතො විනයතො පක්ඛා” ති. අලභි ඛො සො භික්ඛු ජානපදෙපි සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ පක්ඛෙ.

8. අථ ඛො තෙ උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ යෙන උක්ඛෙපකා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා උක්ඛෙපකෙ භික්ඛූ එතදවොචුං: “අනාපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා ආපත්ති. අනාපන්නො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු ආපන්නො. අනුක්ඛිත්තො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු උක්ඛිත්තො. අධම්මිකෙන කම්මෙන උක්ඛිත්තො කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙනා” ති

10

කොසම්බක්ඛන්ධකය

1. එකල්හි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ **කොසඹෑනුවර ඝොසිතාරාමයෙහි** වැඩ වසන සේක. එකල්හි එක්තරා මහණෙක් ඇවැතකට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැතෙහි ආපත්ති දෘෂ්ටි (ඇවැත් යන ලබ්ධි) ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවැතෙහි අනාපත්තිදෘෂ්ටි (ඇවැත් නැතැ යි යන ලබ්ධි) ඇත්තෝ වෙති.

2. හෙතෙමේ මෑත කාලයෙහි ඒ ඇවැතෙහි අනාපත්ති දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවතෙහි ආපත්තිදෘෂ්ටි ඇත්තෝ වෙති.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු "ඇවැත, නෝ ඇවැතකට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුව" යි ඒ මහණහුට කීහ. "ඇවැත්නි, මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ" යි හෙතෙමේ කීය.

4. එකල්හි ඒ භික්ෂූහු සමගිය ලබා ඒ භික්ෂුනම ඇවැත් නො දක්මෙහි තහනම් කලහ.

5. ඒ මහණ තෙමේ ද බොහෝ ඇසූපිරූතැන් ඇත්තේ ය. ආගම පුහුණු කෙළේ වේ. ධර්මධර ය. විනයධර ය. උභයමාතෘකා (ප්‍රාතිමොක්ෂ) ධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. ශික්ෂාකාමී ය.

6. ඉක්බිති ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටුමිතුරු දැඩිමිතුරු භික්ෂූන් වෙත එළඹ "ඇවැත්නි, මෙය අනාපත්ති වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියේ වෙමි. පැමිණියෙක් නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දේ වෙමි. තහනම් කරණ ලද්දෙක් නො වෙමි. කොප්‍ය වූ (ආක්‍රොශ කටයුතු බවට පැමිණි) සසුනට නො ගැළපෙන්නා වු අධාර්මිකකර්මයෙන් තහනම් කරණ ලද්දේ වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂ්මත්හු ධර්මයෙන් විනයයෙන් මට පක්ෂ වවූ" යි මෙය කීයේ ය. ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටුමිතුරු වූ දැඩිමිතුරු වූ (තමහට) පක්ෂ වූ භික්ෂූන් ලැබී ය.

7. "ඇවැත්නි, මෙය අනාපත්ති වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියෙම් වෙමි. පැමිණියෙම් නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දේ වෙමි. තහනම් කරණ ලද්දේ නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැළපෙන්නා වූ අධාර්මිකකර්මයෙන් තහනම් කරණ ලද්දේ. වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂ්මත්හු ධර්මයෙන් විනයයෙන් මට පක්ෂවවූ" යි මෙසේ කියා දනවු වැසි දුටුමිතුරු වූ දැඩිමිතුරු වූ භික්ෂූන් වෙත ද දූතයකු යැවී ය. ඒ භික්ෂු තෙමේ දනවුවැසි දුටුමිතුරු වූ දැඩිමිතුරු වූ පක්ෂ වූ භික්ෂූන් ද ලැබි ය.

8. ඉක්බිති ඒ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තික (තහනම කරණු ලැබූවහුට අනුව පවතින) භික්ෂූහු තහනම් කළ භික්ෂූන් වෙත එළඹියහ. එළඹ "ඇවැත්නි, මෙය අනාපත්ති වේ. මෙය ඇවැතක් නො වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට නො පැමිණියේ වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණියෙක් නො වේ. මේ මහණ තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ වේ. මේ මහණ තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දෙක් නො වේ. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැළපෙන්නා වූ අධාර්මිකකර්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ ය" යි බැහැර කළ භික්ෂූන්ට මෙය කීහ.

9. එවං වුත්තෙ උක්ඛෙපකා භික්ඛූ උක්ඛිත්තානුවත්තකෙ භික්ඛූ එතදවොචුං: "ආපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා අනාපත්ති. ආපන්නො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනාපන්නො. උක්ඛිත්තො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනුක්ඛිත්තො. ධම්මිකෙන කම්මෙන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඨානාරහෙන. මා ඛො තුම්හෙ ආයස්මන්තො එතං උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං අනුවත්තිත්ථ, අනුපරිවාරෙථා" ති.

10. එවම්පි ඛො තෙ උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ උක්ඛෙපකෙහි භික්ඛූහි වුච්චමානා තථෙව තං උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං අනුවත්තිංසු. අනුපරිවාරෙසුං.

11. අථ ඛො අඤ්ඤතරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: "ඉධ භන්තෙ අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආපත්තිං ආපන්නො අහොසි. සො තස්සා ආපත්තියා ආපත්තිදිට්ඨී අහොසි. අඤ්ඤෙ භික්ඛූ තස්සා ආපත්තියා අනාපත්තිදිට්ඨිනො අහෙසුං.

12. "සො අපරෙන සමයෙන තස්සා ආපත්තියා අනාපත්තිදිට්ඨී අහොසි. අඤ්ඤෙ භික්ඛූ තස්සා ආපත්තියා ආපත්තිදිට්ඨිනො අහෙසුං.

13. "අථ ඛො තෙ භන්තෙ භික්ඛූ තං භික්ඛුං එතදවොචුං: 'ආපත්තිං ත්වං ආවුසො ආපන්නො. පස්සසෙතං ආපත්ති' න්ති. 'නත්ථි මෙ ආවුසො ආපත්ති, යමහං පස්සෙය්‍යං' න්ති.

14. "අථ ඛො තෙ භන්තෙ භික්ඛූ සාමග්ගිං ලභිත්වා තං භික්ඛුං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිංසු.

15. "සො ච භන්තෙ භික්ඛු බහුස්සුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යත්තො මෙධාවී ලජ්ජී කුක්කුච්චකො සික්ඛාකාමො.

16. "අථ ඛො සො භන්තෙ භික්ඛු සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා එතදවොච: 'අනාපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා ආපත්ති. අනාපන්නොම්හි. නම්හි ආපන්නො. අනුක්ඛිත්තොම්හි. නම්හි උක්ඛිත්තො. අධම්මිකෙනම්හි කම්මෙන උක්ඛිත්තො කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙන. හොථ මෙ ආයස්මන්තො ධම්මතො විනයතො පක්ඛා' ති.

17. "අලභි ඛො සො භන්තෙ භික්ඛු සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ පක්ඛෙ.

18. "ජානපදානම්පි සන්දිට්ඨානං සම්භත්තානං භික්ඛූනං සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි: 'අනාපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා ආපත්ති. අනාපන්නොම්හි. නම්හි ආපන්නො. අනුක්ඛිත්තොම්හි. නම්හි උක්ඛිත්තො. අධම්මිකෙනම්හි කම්මෙන උක්ඛිත්තො කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙන. හොන්තු මෙ ආයස්මන්තො ධම්මතො විනයතො පක්ඛා' ති.

9. මෙසේ කී කල්හි උක්ඛේපකභික්ෂූහු "ඇවැත්නි, මෙය ඇවතකි. මෙය අනාපත්ති නො වේ. මේ මහණ තෙමේ ඇවැත් අවන් ය. මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට අවන් නො වූ යේ නො වේ. මේ මහණ තෙමේ උත්ක්ෂිප්ත ය. මේ මහණ තෙමේ උත්ක්ෂිප්ත නො වූයේ නො වේ. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැළපෙන්නා වූ ධාර්මිකකර්මයෙන් උත්ක්ෂිප්ත ය. (එහෙයින්) ආයුෂ්මත්හු මේ උත්ක්ෂිප්ත භික්ෂුහු අනුවර්තික නො වවු. අනුගමනය නො කරවු" යි උත්ක්ෂිප්තානුවර්තික භික්ෂූන්ට මෙය කීහ.

10. උක්ඛේපකභික්ෂූන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නා වූ ඒ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තිකභික්ෂූහු ඒ උත්ක්ෂිප්ත වූ මහණහු අනු ව පැවැත්තාහු ය. පිරිවැරූහ.

11. ඒ අතර එක්තරා මහණෙක් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළකෙළේ ය. "ස්වාමීනි, මෙහි එක්තරා මහණෙක් ඇවැත් අවන්නේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවතෙහි ඇවැත් යි ලබ්ධි ඇත්තේ වී ය. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවැතෙහි ඇවැත් නැතැ යි ලබ්ධි ඇත්තෝ වූහ.

12. "හෙතෙමේ මෑත කාලයෙහි ඒ ඇවතෙහි ඇවැත් නැතැ යි ලබ්ධි ඇත්තේ වි ය. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවතෙහි ඇවැත් යි ලබ්ධි ඇත්තෝ වූහ.

13. "ස්වාමීනි, අනතුරු ව ඒ භික්ෂූහු 'ඇවැත්නි, තෝ ඇවැතට පැමිණියෙහි ය. තෙල ඇවැත දකුව" යි ඒ මහණහුට මෙය කීහ. 'මම යම් ඇවැතක් දක්නෙම් ද, මට එබඳු ඇවැතක් නැතැ' යි (ඒ මහණ කී ය)

14. "එවිට ස්වාමීනි, ඒ භික්ෂූහු සමගිය ලබා ඒ මහණහු ඇවැත් නො දැක්මෙහි තහනම් කළහ.

15. "ස්වාමීනි, ඒ භික්ෂු තෙමේත් බොහෝ ඇසූපිරූ තැන් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධම්ධර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය.

16. "ස්වාමීනි, ඉක්බිති ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටු පමණින් මිතුරු වූ ආශ්‍රය-යෙන් මිතුරු වූ භික්ෂූන් වෙත එළඹ 'ඇවැත්නි, මෙය අනාපත්ති වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. ඇවැත් අවන් වූයෙමි නො වෙමි. ඇවැතට පැමිණියෙම් නො වෙමි. තහනම් නො කරණ ලද්දෙම් වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙම් නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැළපෙන්නා වූ අධාර්මික කර්මයෙන් තහනම් කරණ ලද්දේ වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂ්මත්හු මට ධර්මයෙන් විනයයෙන් පක්ෂ වවු' යි මෙය කී ය.

17. "ස්වාමීනි, ඒ භික්ෂු තෙමේ දුටුමිතුරු වූ දැඩි මිතුරු වූ පක්ෂ වූ භික්ෂූන් ලැබී ය.

18. 'ඇවැත්නි, මෙය අනාපත්ති වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. ඇවැතට නො පැමිණියෙම් වෙමි. ඇවැතට පැමිණියේ නො වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දේ වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙම් නො වෙමි. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැළපෙන්නා වූ අධාර්මිකකර්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙම් වෙමි. (එහෙයින්) ආයුෂ්මත්හු මට ධර්මයෙන් විනයයෙන් පක්ෂ වවු' යි දනවුවැසි දුටුමිතුරු වූ දැඩිමිතුරු වූ භික්ෂූන් වෙත ද දූතයකු යැවී ය.

19. "අලභි ඛො සො භන්තෙ භික්ඛු ජානපදෙපි සන්දිට්ඨෙ සම්භත්තෙ භික්ඛූ පක්ඛෙ.

20. "අථ ඛො තෙ භන්තෙ උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ යෙන උක්ඛෙපකා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා උක්ඛෙපකෙ භික්ඛූ එතදවොචුං: 'අනාපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා ආපත්ති. අනාපන්නො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු ආපන්නො. අනුක්ඛිත්තො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු උක්ඛිත්තො. අධම්මිකෙන කම්මෙන උක්ඛිත්තො කුප්පෙන අට්ඨානාරහෙනා' ති.

21. "එවං වුත්තෙ තෙ භන්තෙ උක්ඛෙපකා භික්ඛූ උක්ඛිත්තානු-වත්තකෙ භික්ඛූ එතදවොචුං: 'ආපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා අනාපත්ති. ආපන්නො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනාපන්නො. උක්ඛිත්තො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනුක්ඛිත්තො. ධම්මිකෙන කම්මෙන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඨානාරහෙන. මා ඛො තුම්හෙ ආයස්මන්තො එතං උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං අනුවත්තිත්ථ. අනුපරිවාරෙථා' ති.

22. "එවම්පි ඛො තෙ භන්තෙ උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ උක්ඛෙපකෙහි භික්ඛූහි වුච්චමානා තථෙව තං උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං අනුවත්තන්ති. අනුපරිවාරෙන්තී" ති.

23. අථ ඛො භගවා "භින්නො භික්ඛුසඞ්ඝො. භින්නො භික්ඛුසඞ්ඝො" ති උට්ඨායාසනා යෙන උක්ඛෙපකා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි.

24. නිසජ්ජ ඛො භගවා උක්ඛෙපකෙ භික්ඛූ එතදවොච: "මා ඛො තුම්හෙ භික්ඛවෙ 'පටිභාති නො. පටිභාති නො' ති යස්මිං වා තස්මිං වා භික්ඛුං උක්ඛිපිතබ්බං මඤ්ඤිත්ථ.

25. 'ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපත්තිං ආපන්නො හොති. සො තස්සා ආපත්තියා අනාපත්තිදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛූ තස්සා ආපත්තියා ආපත්තිදිට්ඨිනො හොන්ති.

26. "තෙ චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ තං භික්ඛුං එවං ජානන්ති. 'අයං ඛො ආයස්මා බහුස්සුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යත්තො මෙධාවී ලජ්ජී කුක්කුච්චකො සික්ඛාකාමො. සචෙ මයං ඉමං භික්ඛුං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං උපොසථං කරිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා උපොසථං කරිස්සාම, භවිස්සති සඞ්ඝස්ස තතොනිදානං භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො, සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජී සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණ' න්ති.

27. "භෙදගරුකෙහි භික්ඛවෙ භික්ඛූහි න සො භික්ඛු ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිතබ්බො."

19. "ස්වාමීනි, ඒ භික්ෂු තෙමේ දනවුවැසි දුටුමිතුරු වූ දැඩිමිතුරු වූ (තමහට) පක්ෂ වූ භික්ෂූන් ලැබී ය.

20. "ස්වාමීනි, ඉක්බිති ඒ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තකභික්ෂූහු උත්ක්ෂෙපක භික්ෂූන් වෙත ගියහ. ගොස් 'ඇවැත්නි, මෙය අනාපත්ති වේ. මෙය ඇවැත් නො වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ ඇවැතට නො පැමිණියේ වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ පැමිණියේ නො වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ ය. මේ භික්ෂු තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දේ නො වේ. කොප්‍ය වූ සසුනට නො ගැළපෙන්නා වූ අධාර්මිකකර්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ' යි උත්ක්ෂෙපකභික්ෂූන්ට මෙය කීහ.

21. "ස්වාමීනි, මෙසේ කී කල්හි ඒ උත්ක්ෂෙපකභික්ෂූහු 'ඇවැත්නි, මෙය ඇවැත් වේ. මෙය අනාපත්ති නො වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ නො පැමිණියේ නො වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. මේ භික්ෂු තෙමේ බැහැර නො කරණ ලද්දේ නො වේ. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැළපෙන්නා වූ ධාර්මික කර්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ. ආයුෂ්මත්නි, තෙපි බැහැර කරණ ලද මේ මහණහුට අනුවර්තක නො වවු. අනුගමනය නො කරවු' යි උත්ක්ෂිප්තා-නුවර්තකභික්ෂූන්ට කීහ.

22. "ස්වාමීනි, උත්ක්ෂෙපකභික්ෂූන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නා වූ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තකභික්ෂූහු උත්ක්ෂිප්ත වූ ඒ මහණ ඒ ලෙසින් ම පිරිවරත්".

23. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "භික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ බිඳුනේ ය. භික්ෂුසඞ්ඝ තෙමේ බිඳුනේ ය" යි හුනස්නෙන් නැගිට උත්ක්ෂෙපකභික්ෂූන් වෙත වැඩිසේක. වැඩ පැණ වූ අසුනෙහි වැඩහුන් සේක.

24. වැඩහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්ක්ෂෙපකභික්ෂූන්ට මෙය වදාළ සේක: "මහණෙනි, තෙපි 'අපට වැටහෙයි. අපට වැටහේ ය' යි යම් ඒ කරුණෙක්හි මහණෙක් බැහැර කළ යුතු ය" යි නහමක් සලකවු.

25. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වේ ය යි දකුම් ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවැත ඇවැත් ය යි දකුම් ඇත්තෝ වෙති.

26. "මහණෙනි, ඒ භික්ෂූහු ඒ මහණහු ගැණ "මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ බොහෝ ඇසූපිරූතැන් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධර්ම-ධර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය. අපි මේ මහණහු ඇවැත් නො දක්මෙහි බැහැර කරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග පොහෝ නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර පොහොය කරන්නෙමු නම්, ඒ හෙතුවෙන් සඞ්ඝයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝයාගේ භෙදයට ඉරි වැටීමක් සඞ්ඝයා වෙන් කිරීමක් සඞ්ඝයාගේ වෙනස් බවක් වන්නේ ය යි දනිත් ද ?

27 මහණෙනි, බිඳීම බරපතල කොට සලකන භික්ෂූන් විසින් ඒ මහණ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි බැහැර නො කට යුතු ය.

28. "ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපත්තිං ආපන්නො හොති. සො තස්සා ආපත්තියා අනාපත්තිදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛූ තස්සා ආපත්තියා ආපත්තිදිට්ඨිනො හොන්ති.

29. "තෙ චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ තං භික්ඛුං එවං ජානන්ති: 'අයං ඛො ආයස්මා බහුස්සුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යත්තො මෙධාවී ලජ්ජී කුක්කුච්චකො සික්ඛාකාමො. සචෙ මයං ඉමං භික්ඛුං ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං පවාරෙස්සාම. විනා ඉමිනා භික්ඛුනා පවාරෙස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං සඞ්ඝකම්මං කරිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා සඞ්ඝකම්මං කරිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං ආසනෙ නිසීදිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා ආසනෙ නිසීදිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං යාගුපානෙ නිසීදිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා යාගුපානෙ නිසීදිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං භත්තග්ගෙ නිසීදිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා භත්තග්ගෙ නිසීදිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං එකච්ඡන්නෙ වසිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා එකච්ඡන්නෙ වසිස්සාම, න මයං ඉමිනා භික්ඛුනා සද්ධිං යථාවුඩ්ඪං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකම්මං සාමීචිකම්මං කරිස්සාම, විනා ඉමිනා භික්ඛුනා යථාවුඩ්ඪං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකම්මං සාමීචිකම්මං කරිස්සාම, භවිස්සති සඞ්ඝස්ස තතොනිදානං භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණ'න්ති.

30. "භෙදගරුකෙහි භික්ඛවෙ භික්ඛූහි න සො භික්ඛු ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිතබ්බො" ති.

31. අථ ඛො භගවා උක්ඛෙපකානං භික්ඛූනං එතමත්ථං භාසිත්වා උට්ඨායාසනා යෙන උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි.

32. නිසජ්ජ ඛො භගවා උක්ඛිත්තානුවත්තකෙ භික්ඛූ එතදවොච: "මා ඛො තුම්හෙ භික්ඛවෙ ආපත්තිං ආපජ්ජිත්වා 'නම්හ ආපන්නා. නම්හ ආපන්නා' ති ආපත්තිං[1] න පටිකාතබ්බං මඤ්ඤිත්ථ.

33. "ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපත්තිං ආපන්නො හොති. සො තස්සා ආපත්තියා අනාපත්තිදිට්ඨි හොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛූ තස්සා ආපත්තියා ආපත්තිදිට්ඨිනො හොන්ති.

34. "සො චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙ භික්ඛූ එවං ජානාති: 'ඉමෙ ඛො ආයස්මන්තා[2] බහුස්සුතා ආගතාගමා ධම්මධරා විනයධරා මාතිකාධරා පණ්ඩිතා ව්‍යත්තා මෙධාවිනො ලජ්ජිනො කුක්කුච්චකා සික්ඛාකාමා නාලං මමං වා කාරණා අඤ්ඤස්සං වා කාරණා ඡන්දා දොසා මොහා භයා අගතිං ගන්තුං. සචෙ මං ඉමෙ භික්ඛූ ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිස්සන්ති, න මයා සද්ධිං උපොසථං කරිස්සන්ති, විනා මයා උපොසථං කරිස්සන්ති, භවිස්සති සඞ්ඝස්ස තතොනිදානං භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණ' න්ති

1. "ආපන්න" මජ සං 2. 'ආයස්මන්තො' කත්ථචි.

28. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් ඇවතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවත ඇවැත් නො වෙයි යන දැකුම් ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.

29. "මහණෙනි, ඒ භික්ෂූහු ඒ මහණහු පිළිබඳ ව 'මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ බොහෝ ඇසූපිරූතැන් ඇත්තේ ය. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තේ ය. ධර්මධර ය. විනයධර ය. මාතෘකාධර ය. පණ්ඩිත ය. ව්‍යක්ත ය. නුවණැත්තේ ය. ලජ්ජා ඇත්තේ ය. කුකුස් කරන්නේ ය. හික්මෙනු කැමැත්තේ ය. අපි මේ මහණහු ඇවැත් නො දක්මෙහි බැහැර කරන්නෙමු නම් අපි මේ මහණහු හා නො පවරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර පවරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග සඞ්ඝකර්ම නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර සඞ්ඝකර්ම කරන්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග එක් අසුනෙහි නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර අසුනෙහි හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග යාගුපානයෙහි (කැඳ බීමට) නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර කැඳ බීමට හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණහු සමග බත්හලෙහි නො හිඳින්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර බත්හලෙහි හිඳින්නෙමු නම්, අපි මේ මහණ සමග එක් පියසි ඇති ගෙයි නො වසන්නෙමු නම්, මේ මහණහු හැර එක් පියසි ඇති ගෙයි වසන්නෙමු නම්; අපි මේ මහණහු සමග වැඩිමහල් පිළිවෙළට වැදීම නැඟීසිටීම ඇඳිලි කිරීම සැලකිලි කිරීම (සුදුසු ගෞරවය) නො කරන්නෙමු නම්, මේ මහණ හැර වැඩිමහල් පිළිවෙළට වැදීම නැඟී සිටීම ඇඳිලි කිරීම සැලකිලි කිරීම කරන්නෙමු නම්, ඒ හෙතුවෙන් සඞ්ඝයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝභෙදයක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝව්‍යවස්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වන්නේ ය' යි මෙසේ දනිත් ද ?

30. "මහණෙනි, සඞ්ඝභෙදය බරපතළ කොට සලකන භික්ෂූන් විසින් ඒ මහණ තෙමේ ඇවැත් නො දක්මෙහි නහමක් බැහැර කළ යුතු" යි.

31. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්ක්ෂේපක භික්ෂූන්ට මේ කරුණ වදාරා හුනස්නෙන් නැගිට උත්ක්ෂිප්තානුවර්තික භික්ෂූන් වෙත වැඩි සේක. වැඩ පැණවූ අසුනෙහි හුන්සේක.

32. වැඩහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තික භික්ෂූන්ට මෙය වදාළ සේක: "මහණෙනි, තෙපි ඇවැතට පැමිණ 'නො පැමිණියමෝ වෙමු. පැමිණියමෝ නො වෙමු' යි ඇවැතට පිළියම් නො කට යුතු ය යි සැලකුහු" ය.

33. "මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වෙයි යන ලබ්ධි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවැත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙති.

34. "මහණෙනි, ඒ මහණතෙමේ ඒ මහණුන් ගැණ 'මේ ආයුෂ්මත්හු බොහෝ ඇසූපිරූතැන් ඇත්තාහ. පුහුණු වූ නිකාය ඇත්තාහ. ධර්මධරයහ. විනයධරයහ. මාතෘකාධරයහ. පණ්ඩිතයහ. ව්‍යක්තයහ. නුවණැත්තාහ. ලජ්ජා ඇත්තාහ. කුකුස් කරන්නාහ. හික්මෙනු කැමැත්තාහ. මා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ ඡන්දයෙන් හෝ ද්වෙෂයෙන් හෝ මොහයෙන් හෝ බියෙන් හෝ අගතියට යන්ට සුදුසු නො වෙත්. මේ භික්ෂූහු මා ඇවැත් නො දක්මෙහි බැහැර කරන්නාහු නම්, මා හා පොහොය නො කරන්නාහු නම්, මා හැර පොහොය කරන්නාහු නම්, ඒ හෙතුවෙන් සඞ්ඝයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝභෙදයක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝව්‍යවස්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වන්නේ ය යි මෙසේ දනී ද ?

35. ‘‘භෙදගරුකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පරෙසම්පි සද්ධාය[1] සා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා.

36. ‘‘ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු ආපත්තිං ආපන්නො හොති. සො තස්සා ආපත්තියා අනාපත්තිදිට්ඨී හොති. අඤ්ඤෙ භික්ඛූ තස්සා ආපත්තියා ආපත්තිදිට්ඨිනො හොන්ති.

37. ‘‘සො චෙ භික්ඛවෙ, භික්ඛු තෙ භික්ඛූ එවං ජානාති: ‘ඉමෙ ඛො ආයස්මන්තො බහුස්සුතා. ආගතාගමා. ධම්මධරා. විනයධරා. මාතිකාධරා. පණ්ඩිතා. ව්‍යත්තා. මෙධාවිනො. ලජ්ජිනො. කුක්කුච්චකා. සික්ඛාකාමා, නාලං මමං වා කාරණා අඤ්ඤස්ස වා කාරණා ඡන්දා දොසා මොහා භයා අගතිං ගන්තුං. සචෙ මං ඉමෙ භික්ඛූ ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිස්සන්ති, න මයා සද්ධිං පවාරෙස්සන්ති, විනා මයා පවාරෙස්සන්ති, න මයා සද්ධිං සඞ්ඝ–කම්මං කරිස්සන්ති, විනා මයා සඞ්ඝකම්මං කරිස්සන්ති, න මයා සද්ධිං ආසනෙ නිසීදිස්සන්ති, විනා මයා ආසනෙ නිසීදිස්සන්ති, න මයා සද්ධිං යාගුපානෙ නිසීදිස්සන්ති, විනා මයා යාගුපානෙ නිසීදිස්සන්ති, න මයා සද්ධිං භත්තග්ගෙ නිසීදිස්සන්ති, විනා මයා භත්තග්ගෙ නිසීදිස්සන්ති, න මයා සද්ධිං එකච්ඡන්නෙ වසිස්සන්ති, විනා මයා එකච්ඡන්නෙ වසිස්සන්ති, න මයා සද්ධිං යථාබුඩ්ඪං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකම්මං සාමීචිකම්මං කරිස්සන්ති, විනා මයා යථාබුඩ්ඪං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකම්මං සාමීචිකම්මං කරිස්සන්ති, භවිස්සති සඞ්ඝස්ස තතොනිදානං භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝ–නානාකරණ’න්ති,

38. ‘‘භෙදගරුකෙන භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා පරෙසම්පි සද්ධාය සා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා’’ති.

39. අථ ඛො භගවා උක්ඛිත්තානුවත්තකානං භික්ඛූනං එතමත්ථං භාසිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ තත්ථෙව අන්තොසීමායං උපොසථං කරොන්ති. සඞ්ඝකම්මං කරොන්ති.

41. උක්ඛෙපකා පන භික්ඛූ නිස්සීමං ගන්ත්වා උපොසථං කරොන්ති. සඞ්ඝකම්මං කරොන්ති.

42. අථ ඛො අඤ්ඤතරො උක්ඛෙපකො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුප–සඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: ‘‘එතෙ භන්තෙ, උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ තත්ථෙව අන්තොසීමාය උපොසථං කරොන්ති. සඞ්ඝකම්මං කරොන්ති. මයං පන භන්තෙ, උක්ඛෙපකා භික්ඛූ නිස්සීමං ගන්ත්වා උපොසථං කරොම. සඞ්ඝකම්මං කරොමා’’ති.

43. ‘‘තෙ චෙ භික්ඛු, උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ තත්ථෙව අන්තො–සීමාය උපොසථං කරිස්සන්ති, සඞ්ඝකම්මං කරිස්සන්ති, යථා මයා ඤත්ති ච අනුසාවණා ච පඤ්ඤත්තා, තෙසං තානි කම්මානි ධම්මිකානි[2] භවිස්සන්ති අකුප්පානි ඨානාරහානි. තුම්හෙ චෙ භික්ඛු උක්ඛෙපකා භික්ඛූ තත්ථෙව අන්තොසීමායං උපොසථං කරිස්සථ, සඞ්ඝකම්මං කරිස්සථ, යථා මයා ඤත්ති අනුසාවණා ච පඤ්ඤත්තා, තුම්හාකම්පි තානි කම්මානි ධම්මිකානි භවිස්සන්ති අකුප්පානි ඨානාරහානි. තං කිස්ස හෙතු? නානාසංවාසකා එතෙ[3] භික්ඛූ තුම්හෙහි, තුම්හෙ ච තෙහි නානාසංවාසකා.

1. ‘‘සඞ්ඝාය’’ PTS. 2 ‘‘ධම්මිකානි කම්මානි’ ම ඡ සං. 3. ‘‘තෙ’’ සි.

35. “මහණෙනි, බිඳීම බරපතල කොට සලකන මහණහු විසින් අනුන් පිළිබඳ විශ්වාසයෙන් ද ඒ ඇවැත දෙසිය යුතු ය.

36. “මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ වේ. හෙතෙමේ ඒ ඇවැත ඇවැත් නො වේ යන ලබ්ධි ඇත්තේ වේ. සෙසු භික්ෂූහු ඒ ඇවත ඇවැත් ය යන ලබ්ධි ඇත්තෝ වෙත්.

37. “මහණෙනි, ඒ මහණ තෙමේ ඒ මහණුන් ගැන ‘මේ ආයුෂ්මත්හු බොහෝ ඇසූපිරූතැන් ඇත්තාහ. පුහුණු කළ නිකාය ඇත්තාහ. ධම්ධරයහ. විනයධරයහ. මාතෘකාධරයහ. පණ්ඩිතයහ. ව්‍යක්තයහ. නුවණැත්තාහ. ලජ්ජා ඇත්තාහ. කුකුස් කරන්නාහ. හික්මෙන්නට කැමැත්තාහ. මා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ ඡන්දයෙන් හෝ ද්වෙෂයෙන් හෝ මොහයෙන් හෝ භයෙන් හෝ අගතියට යන්ට සුදුසු නො වෙත්. මේ භික්ෂූහු මා ඇවැත් නො දැක්මෙහි බැහැර කරන්නාහු නම්, මා සමග නො පවරන්නාහු නම්, මා හැර පවරන්නාහු නම්, මා සමග සඞ්ඝකර්ම නො කරන්නාහු නම්, මා හැර සඞ්ඝකර්ම කරන්නාහු නම්, මා සමග එක් ආසනයෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර ආසනයෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග යාගුපානයෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර යාගුපානයෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග බත්හලෙහි නො හිඳින්නාහු නම්, මා හැර බත්හලෙහි හිඳින්නාහු නම්, මා සමග එක් පියසි ඇති ගෙයි නො වසන්නාහු නම්, මා හැර එක් පියසි ඇති ගෙයි වසන්නාහු නම්, මා සමග වැඩිමහලු පිළිවෙළට වැඳීම නැඟීසිටීම ඇඳිලිකිරීම සැලකිලිකිරීම නො කරන්නාහු නම්, මා හැර වැඩිමහලු පිළිවෙළට වැඳීම නැඟීසිටීම ඇඳිලිකිරීම සැලකිලිකිරීම කරන්නාහු නම්, ඒ හෙතුවෙන් සඞ්ඝයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝභෙදයක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝව්‍යවස්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වන්නේ ය’ යි දනී ද ?

38. “මහණෙනි, බිඳීම බරපතල කොට සලකන මහණහු විසින් අනුන් පිළිබඳ විශ්වාසයෙන් ද ඒ ඇවැත දෙසිය යුතු” යි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තකභික්ෂූන්ට මේ කරුණ වදුරා හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

40. එකල්හි උත්ක්ෂිප්තානුවර්තකභික්ෂූහු එහි සීමාව තුළ ම පොහොය කෙරෙත්. සඞ්ඝකර්ම කෙරෙත්.

41. උත්ක්ෂෙපකභික්ෂූහු සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් පොහොය කෙරෙත්. සඞ්ඝකර්ම කෙරෙත්.

42. එකල්හි එක්තරා උත්ක්ෂෙපක වූ මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, මේ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තකභික්ෂූහු එහි ම සීමාව තුළ පොහොය කරත්. සඞ්ඝකර්ම කරත්. ස්වාමීනි, උත්ක්ෂෙපකභික්ෂූහු වූ අපි සීමාවෙන් බැහැරට ගොස් පොහොය කරමු සඞ්ඝකර්ම කරමු” යි මෙය සැළ කළේ ය.

43. “මහණ, ඒ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තකභික්ෂූහු එහි ම සීමාව තුළ මා විසින් පැණ වූ ඥප්තියත් අනුශ්‍රාවණයත් යම් සේ ද, (එසේ) පොහොය කරන්නාහු නම්, සඞ්ඝකර්ම කරන්නාහු නම්, ඔවුන්ගේ ඒ කර්මයෝ අකොප්‍ය ද සසුනට සුදුසු ද ධාර්මික ද වෙති. මහණ, තෙපි උත්ක්ෂෙපකභික්ෂූහු එහි ම සීමාව තුළ මා පැණ වූ ඥප්තියත් අනුශ්‍රාවණයත් පරිදි පොහොය කරන්නාහු නම්, සඞ්ඝකර්ම කරන්නාහු නම්, තොපගේ ද ඒ කර්මයෝ අකොප්‍ය ද සසුනට සුදුසු ද ධාර්මික ද වෙති. කිනම් හෙතුවකින් ද ? යත්: ඒ භික්ෂූහු තොප හා නානාසංවාසක වෙති. තෙපි ද ඔවුන් හා නානාසංවාසක වවු. (එහෙයිනි.)

44. "ද්වෙමා භික්ඛු, නානාසංවාසකභූමියො: අත්තනා වා අත්තානං නානාසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සඞ්ඝො උක්ඛිපති අදස්සනෙ වා අප්පටිකම්මෙ වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා, ඉමා ඛො භික්ඛු, ද්වෙ නානාසංවාසකභූමියො.

45. "ද්වෙමා භික්ඛු, සමානසංවාසකභූමියො: අත්තනා වා අත්තානං සමානසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සඞ්ඝො උක්ඛිත්තං ඔසාරෙති අදස්සනෙ වා අප්පටිකම්මෙ වා අප්පටිනිස්සග්ගෙ වා, ඉමා ඛො භික්ඛු, ද්වෙ සමානසංවාසකභූමියො" ති.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ භත්තග්ගෙ අන්තරඝරෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකම්මං වචීකම්මං උපදංසෙන්ති. හත්ථපරාමාසං කරොන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති: "කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා භත්තග්ගෙ අන්තරඝරෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකම්මං වචීකම්මං උපදංසෙස්සන්ති. හත්ථපරාමාසං කරිස්සන්ති" ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛීයන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති "කථං හි නාම භික්ඛූ භත්තග්ගෙ අන්තරඝරෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකම්මං වචීකම්මං උපදංසෙස්සන්ති? හත්ථපරාමාසං කරිස්සන්ති?" ති.

47. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං: "සච්චං කිර භික්ඛවෙ," -පෙ- "සච්චං භගවා" -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: "භින්නෙ භික්ඛවෙ, සඞ්ඝෙ අධම්මියමානෙ[1] අසම්මොදිකාය වත්තමානාය[2] 'එත්තාවතා න අඤ්ඤමඤ්ඤං අනනුලොමිකං කායකම්මං වචීකම්මං උපදංසෙස්සාම, හත්ථපරාමාසං කරිස්සාමා' ති. ආසනෙ නිසීදිතබ්බං. භින්නෙ භික්ඛවෙ, සඞ්ඝෙ ධම්මියමානෙ සම්මොදිකාය වත්තමානාය ආසනන්තරිකාය නිසීදිතබ්බ" න්ති.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ සඞ්ඝමජ්ඣෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසත්තීහි විතුදන්තා විහරන්ති. තෙ න සක්කොන්ති තං අධිකරණං වූපසමෙතුං. අථ ඛො අඤ්ඤතරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතො ඛො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: "ඉධ භන්තෙ, භික්ඛූ සඞ්ඝමජ්ඣෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසත්තීහි විතුදන්තා විහරන්ති. තෙ න සක්කොන්ති තං අධිකරණං වූපසමෙතුං. සාධු භන්තෙ භගවා යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමතු අනුකම්පං උපාදායා" ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන.

1. "අධම්මියායමානෙ" ම ජ සං.
2. "අසම්මොදිකා වත්තමානායාති - අසම්මොදිකාය වත්තමානාය; අයමෙව වා පාඨො" ඉති අට්ඨකථායං දිස්සති.

44. “මහණ, නානාසංවාසකභූමි දෙකෙකි: තෙමේ හෝ තමා නානාසංවාසක කරයි. සමගි වූ සඞ්ඝ තෙමේ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමක මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි හෝ ඔහු බැහැර කෙරේ යනුයි. මහණ, මේ නානාසංවාසකභූමි දෙක ය.

45. “මහණ, සමානසංවාසකභූමි දෙකෙකි: තෙමේ හෝ තමන් සමානසංවාසක කෙරෙයි. සමගි වූ සඞ්ඝ තෙමේ හෝ ඇවැත් නො දැක්මෙහි හෝ ඇවැත්ට පිළියම් නො කිරීමෙහි හෝ ලාමක මිසදිටු අත් නො හැරීමෙහි හෝ බැහැර කරණ ලද්දහු ඇතුළත් කෙරේ යනුයි. මහණ, මේ සමානසංවාසකභූමි දෙක ය” යි.

46. එකල්හි භික්ෂූහු බත්හලෙහි ද ඇතුලු ගම්හි ද හටගත් ඩබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකර්ම වාක්කර්ම දක්වත්. අතින් ගසා ගණිත්. එකල්හි මිනිස්සු “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බත්හලෙහි ඇතුලුගමෙහි හටගත් ඩබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකර්ම වාක්කර්ම දක්වත් ද ? අතින් ගසා ගණිත්ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නිඳා කෙරෙත්. දෙස් කියත්. භික්ෂූහු අවමන් කරණ නින්දා කරණ දෙස් කියන ඒ මිනිසුන්ගේ කතාව ඇසූහ. අල්පේච්ඡ වූ යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂූහු බත්හලෙහි ඇතුලුගමෙහි හටගත් ඩබර ඇත්තෝ හටගත් කලහ ඇත්තෝ විවාදයට පැමිණියෝ ඔවුනොවුන්ට නො සුදුසු වූ කායකර්ම වාක්කර්ම දක්වත් ද ? අතින් ගසා ගණිත් ද” යි අවමන් කෙරෙත්. නින්දා කෙරෙත්. දෙස් කියත්.

47. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළහ. “මහණෙනි, සැබෑ ද?” -පෙ- “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය” -පෙ- ගර්හා දැහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි, සඞ්ඝයා බිඳුනු කල්හි අධර්මකර්ම කරණ කල්හි නො සතුට උපදවන ක්‍රියා කරණ කල්හි (සතුටු නො විය හැකි කතා පවත්නා කල්හි) ‘මෙපමණකින් ඔවුනොවුන්ට අනුලෝම් නො වූ කායකර්ම වාක්කර්ම නො දක්වන්නෙමු. අතින් ගසා නො ගන්නෙමු” යි සමීප ආසනයෙහි නො හිඳිය යුතු ය. මහණෙනි, සඞ්ඝයා බිඳුනු කල්හි ධර්මකර්ම කරණ කල්හි සතුටු විය හැකි කතා පවත්නා කල්හි අසුනක් හැර හිඳිය යුතු ය” යි වදාළ සේක.

48. එකල්හි භික්ෂූහු සඟමැද හටගත් ඩබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුවසැත්වලින් (වචන නැමැති අඩයටිවලින්) විදිමින් වෙසෙත්. ඔහු ඒ අධිකරණය සන්සිඳවීමට නො හැකිවෙත්. ඒඅතර එක්තරා මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියේ ය. පසෙක සිටියා වූ ඒ මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනි, මෙහි භික්ෂූහු සඟ මැද හටගත් ඩබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුවසැත්වලින් විදිමින් වෙසෙත්. ඔහු ඒ අධිකරණය සන්සිඳවීමට නො හැකි වෙත්. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුකම්පා උපදවා ඒ භික්ෂූන් වෙතට වඩිනා සේක් නම්, මැනැවැ” යි සැල කළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් (එය) ඉවසා වදාළ සේක.

49. අථ ඛො භගවා යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඩනං. මා කලහං. මා විග්ගහං. මා විවාද” න්ති. එවං වුත්තෙ අඤ්ඤතරො අධම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “ආගමෙතු භන්තෙ, භගවා ධම්මස්සාමී. අප්පොස්සුක්කො භන්තෙ, භගවා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං අනුයුත්තො විහරතු. මයමෙතෙන භණ්ඩනෙන කලහෙන විග්ගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤායිස්සාමා” ති. දුතියම්පි ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඩනං. මා කලහං. මා විග්ගහං. මා විවාද” න්ති. දුතියම්පි ඛො සො අධම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච. “ආගමෙතු භන්තෙ, භගවා ධම්මස්සාමී. අප්පොස්සුක්කො භන්තෙ භගවා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං අනුයුත්තො විහරතු. මයමෙතෙන භණ්ඩනෙන කලහෙන විග්ගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤායිස්සාමා” ති.

50. අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි: “භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ, **බාරාණසියං බ්‍රහ්මදත්තො** නාම **කාසිරාජා** අහොසි අඩ්ඪො මහද්ධනො මහාභොගො මහබ්බලො මහාවාහනො මහාවිජිතො පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො.

51. “**දීඝීති** නාම **කොසලරාජා** අහොසි දළිද්දො අප්පධනො අප්පභොගො අප්පබලො අප්පවාහනො අප්පවිජිතො අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො.

52. “අථ ඛො භික්ඛවෙ, **බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා** චතුරඞ්ගිනිං සෙනං සන්නය්හිත්වා **දීඝීතිං කොසලරාජානං** අබ්භුය්‍යාසි.

53. “අස්සොසි ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීති කොසලරාජා ‘බ්‍රහ්මදත්තො කිර කාසිරාජා චතුරඞ්ගිනිං සෙනං සන්නය්හිත්වා මමං අබ්භුය්‍යාතො’ ති.

54. “අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො එතදහොසි: ‘බ්‍රහ්මදත්තො ඛො කාසිරාජා අඩ්ඪො මහද්ධනො මහාභොගො මහබ්බලො මහාවාහනො මහාවිජිතො පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො. අහම්පනම්හි දළිද්දො අප්පධනො අප්පභොගො අප්පබලො අප්පවාහනො අප්පවිජිතො අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො. නාහං පටිබලො බ්‍රහ්මදත්තෙන කාසිරඤ්ඤා එකසඞ්ඝාතම්පි සහිතුං. යන්නූනාහං පටිගච්චෙව නගරම්හා නිප්පතෙය්‍ය’ න්ති.

55. “අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීති කොසලරාජා මහෙසිං ආදාය පටිගච්චෙව නගරම්හා නිප්පති.

56. “අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො බලං ච වාහනං ච ජනපදං ච කොසං ච කොට්ඨාගාරං ච අභිවිජිය අජ්ඣාවසි.[1]

---

1. “අජ්ඣාවසති” ම ඡ සං. PTS

49. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන් වෙත වැඩිසේක. වැඩ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩහිඳ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ට 'මහණෙනි, කම් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ (විරුද්ධග්‍රහණ) නො කරවු. විවාද නො කරවු'' යි වදාළසේක. මෙසේ වදාළ කල්හි එක්තරා අධර්මවාදී මහණෙක් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, ධර්මස්වාමී වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (තිසි කල් එන තෙක්) ඉවසා වදාරණ සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව මෙලොව සුවපහසුවෙහි එක්වන් යෙදී වසන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් කලහයෙන් විග්‍රහයෙන් විවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු'' යි දන්වා සිටියේ ය. දෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ''මහණෙනි, කම් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ නො කරවු. විවාද නො කරවු'' යි වදාළ සේක. දෙවනු ද ඒ අධර්මවාදී මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ''ස්වාමීනි, ධර්මස්වාමී වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසා වදාරණ සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිතව මෙලොව සුවපහසුවෙහි එක්වන් යෙදී වසන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් මේ කලහයෙන් මේ විග්‍රහයෙන් මේ විවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු'' යි සැලකෙළේ ය.

50. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතූසේක: ''මහණෙනි, පෙර **බරණැස්** නුවර ධනයෙන් සමෘද්ධ වූ නිදන්ගත මහත් ධන ඇති මහත් උපභොග පරිභොගසම්පත් ඇති මහත් බල ඇති මහත් වාහන ඇති මහත් රට ඇති පිරිපුන් කොටුගුල් ඇති **බ්‍රහ්මදත්ත** නම් **කාසිරජෙක්** වීය.

51. ''එසේම දිළිඳු වූ ස්වල්ප ධන ඇති ස්වල්ප උපභොග පරිභොග සම්පත් ඇති ස්වල්ප බල ඇති ස්වල්ප වාහන ඇති ස්වල්ප වූ රට ඇති හිස් වූ කොටුගුල් ඇති **දීඝීති** නම් **කොසොල්** රජෙක් වී ය.

52. ''මහණෙනි, එකල්හි **බ්‍රහ්මදත්ත කාසීරජ** තෙමේ සිවුරඟසෙන් සන්නද්ධ කොට (යුදට සරසා ගෙණ) දීඝීති කොසොල් රජු කරා යුද පිණිස ගියේ ය.

53. ''දීඝීතිකොසොල් රජතෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකාසීරජ තෙමේ සිවුරඟසෙන් සරසා ගෙණ මා වෙත යුද පිණිස එන්නේ ල' යි ඇසී ය.

54. ''මහණෙනි, එකල්හි දීඝීති කොසොල් රජුට 'බ්‍රහ්මදත්තකාසීරජ තෙමේ ධනයෙන් සමෘද්ධ ය. නිදන්ගත මහත් ධන ඇත්තේ ය. මහත් උපභොග පරිභොගසම්පත් ඇත්තේ ය. මහත්බල ඇත්තේ ය. මහත් වාහන ඇත්තේ ය. මහත් රට ඇත්තේ ය. පරිපූර්ණකොෂකොෂ්ඨාගාර ඇත්තේ ය. මම දිළිඳු වෙමි. ස්වල්ප ධන ඇත්තෙමි. ස්වල්ප උපභොග-පරිභොගසම්පත් ඇත්තෙම් වෙමි. ස්වල්ප බල ඇත්තෙම් වෙමි. ස්වල්ප වාහන ඇත්තෙම් වෙමි. ස්වල්ප රට ඇත්තෙම් වෙමි. අපරිපූර්ණකොෂකොෂ්ඨාගාර ඇත්තේ වෙමි. එහෙයින් මම බ්‍රහ්මදත්තකාසීරජුගෙන් එක යුදපහරකුත් ඉවසන්නට අපොහොසත් වෙමි. මම පළමු කොට ම නුවරින් නික්ම යන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ' යි සිත් විය.

55. ''මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝීතිකොසොල්රජ තෙමේ මෙහෙසිය ගෙණ කලින් ම නුවරින් නික්ම ගියේ ය.

56. ''මහණෙනි, ඉන් පසු බ්‍රහ්මදත්තකාසීරජ තෙමේ දීඝීතිකොසොල් රජුගේ සෙනාව ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද දිනාගෙණ විසී ය.

57. අථ ඛො භික්ඛවෙ, **දීඝීති කොසලරාජා** සපජාපතිකො යෙන **බාරාණසී** තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන බාරාණසී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භික්ඛවෙ, දීඝීති කොසලරාජා සපජාපතිකො බාරාණසියං අඤ්ඤතරස්මිං පච්චන්තිමෙ ඔකාසෙ කුම්භකාරනිවෙසනෙ අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබ්බාජකච්ඡන්නෙන පටිවසති.

58. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො මහෙසී න චිරස්සෙව ගබ්භිනී අහොසි. තස්සා එවරූපො දොහළො උප්පන්නො හොති[1]: ඉච්ඡති සූරියස්ස උග්ගමනකාලෙ චතුරඞ්ගිනිං සෙනං සන්නද්ධං වම්මිතං[2] සුභූමියං[3] ඨිතං පස්සිතුං, ඛග්ගානඤ්ච ධොපනං[4] පාතුං.

59. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො මහෙසී දීඝීතිං කොසලරාජානං එතදවොච: "ගබ්භිනීම්හි දෙව, තස්සා මෙ එවරූපො දොහළො උප්පන්නො: ඉච්ඡාමි සූරියස්ස උග්ගමනකාලෙ චතුරඞ්ගිනිං සෙනං සන්නද්ධං වම්මිතං සුභූමියං ඨිතං පස්සිතුං, ඛග්ගානඤ්ච ධොපනං පාතු" න්ති. "කුතො දෙවි, අම්හාකං දුග්ගතානං චතුරඞ්ගිනී සෙනා සන්නද්ධා වම්මිතා සුභූමියං ඨිතා. ඛග්ගානඤ්ච ධොපන" න්ති[5]. "සචාහං දෙව, න ලභිස්සාමි, මරිස්සාමී" ති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛවෙ, **බ්‍රහ්මදත්තස්ස**[6] කාසිරඤ්ඤො පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණො දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො සහායො හොති.

61. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීති කොසලරාජා යෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පුරොහිතං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච: "සඛී[7] තෙ සම්ම ගබ්භිනී. තස්සා එවරූපො දොහළො උප්පන්නො: ඉච්ඡති සූරියස්ස උග්ගමනකාලෙ චතුරඞ්ගිනිං සෙනං සන්නද්ධං වම්මිතං සුභූමියං ඨිතං පස්සිතුං, ඛග්ගානඤ්ච ධොපනං පාතු" න්ති. "තෙන හි දෙව, මයම්පි දෙවිං පස්සාමා" ති.

62. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො මහෙසී යෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණො තෙනුපසඞ්කමි. අද්දසා ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණො දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො මහෙසිං දූරතොව ආගච්ඡන්තිං. දිස්වාන උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා යෙන දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො මහෙසී තෙනඤ්ජලිම්පණාමෙත්වා තික්ඛත්තුං උදානං උදානෙසි: "කොසලරාජා වත භො කුච්ඡිගතො. කොසලරාජා වත භො කුච්ඡිගතො. කොසලරාජා වත භො කුච්ඡිගතො" ති "අවිමනා[8] දෙවී හොහි. ලච්ඡසි සූරියස්ස උග්ගමනකාලෙ චතුරඞ්ගිනිං සෙනං සන්නද්ධං වම්මිතං සුභූමියං ඨිතං පස්සිතුං, ඛග්ගානඤ්ච ධොපනං පාතු" න්ති.

63. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණො යෙන බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං එතදවොච: "තථා දෙව, නිමිත්තානි දිස්සන්ති[9]: සුවෙ සූරියස්ස උග්ගමනකාලෙ චතුරඞ්ගිනී සෙනා සන්නද්ධා වම්මිතා සුභූමියං තිට්ඨතු. ඛග්ගා ච ධොපියන්තූ" ති.

1. "දොහළො හොති" සී මු. 1.
2. "වම්මිකා" ම ඡ සං. PTS. සී මු. 2. 3 "සුභූමෙ" ම ඡ සං.
4 "ධොවනං" ම ඡ සං.
5. "ධොවනං පාතුන්ති" ම ඡ සං. 6 "සමයෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස" ම ඡ සං. නො වි
7. "සඛි" ම ඡ සං. PTS.
8. "අත්තමනා" ම ඡ සං. 9. "නිමිත්තෙනා දිස්සන්ති" සී මු, 1.

57. මහණෙනි, අනතුරු ව **දීඝීතිකොසොල්රජ** තෙමේ බිරිඳ හා එක් ව **බරණැසට** ගියේ ය. පිළිවෙළින් ගොස් බරණැසට පැමිණියේ ය. මහණෙනි, දීඝීති කොසොල්රජ තෙමේ බිරිඳ හා එක් ව එහි එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්ගෙයක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ වාසය කරයි.

58. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝීති කොසොල්රජුගේ මෙහෙසි තොමෝ නොබෝ දිනකින් ම ගැබිනී වූ ය. ඇට මෙබඳු වූ දොළදුකෙක් උපන්නේ වේ: ඉරු උදා වන වේලෙහි යුදඇඳුමෙන් සැරසුනු කවච දරූ මනා බිම්හි සිටි සිවුරඟසෙන් දක්මට ද, කඩු සේදූ දිය බොන්නට ද කැමැති වේ.

59. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝීති කොසොල්රජුගේ මෙහෙසි තොමෝ දීඝීති කොසොල්රජුට "දෙවයන් වහන්ස, මම ගැබිනී වෙමි. මට මෙබඳු දොළදුකෙක් උපන: ඉරු උදා වන වේලේ යුදඇඳුමෙන් සැරසුනු කවච දරූ මනා බිම්හි සිටි සිවුරඟසෙන් දක්මටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් කැමැත්තෙමි" යි කීවා ය. "දෙවිය, දුප්පත් වූ අපට යුදඇඳුමෙන් සැරසුනු කවච දරූ මනා බිම්හි සිටි සිවුරඟසෙන් කොයින් ද? කඩු සේදූ දිය කොයින් ද" යි රජතෙමේ කී ය. "දේවයන් වහන්ස, නො ලබන්නෙම් නම්, මම මැරෙන්නෙමි" යි දේවිය කීවා ය.

60. මහණෙනි, එකල්හි **බ්‍රහ්මදත්ත**කසීරජුගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ දීඝීති කොසොල්රජුගේ යහළුවෙක් වේ.

61. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝීති කොසොල්රජ තෙමේ බ්‍රහ්මදත්ත නම් කසීරජුගේ පෙරෙවි බමුණා වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුගේ පෙරෙවි බමුණාට "යහළුව, ඔබගේ යෙහෙළිය ගැබිනී වූ ය. ඇයට මෙබඳු දොළදුකෙක් ඉපැද තිබේ: හිරු උදා වන වේලේ යුදඇඳුමෙන් සැරසුනු කවච දරූ මනා බිම්හි සිටි සිවුරඟසෙන් දක්මටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් කැමැති වේ" යි කීයේ ය. "දේවයන් වහන්ස, එසේ නම්, අපි ද දේවිය දක්නෙමු" යි බමුණු තෙමේ කී ය.

62. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝීතිකොසොල්රජුගේ මෙහෙසි තොමෝ බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුගේ පෙරෙවි බමුණා වෙත ගියා ය. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත-කසීරජුගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ එන්නා වූ දීඝීති කොසොල්රජුගේ මෙහෙසිය දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසළුව එකස් කොට දීඝීති කොසොල්රජුගේ මෙහෙසිය දිසාවට ඇඳිලි බැඳ "පින්වත්නි, එකාන්තින් කොසොල්රජෙක් කුසට පැමිණියේ ය. පින්වත්නි, එකාන්තින් කොසොල්රජෙක් කුසට පැමිණියේ ය. පින්වත්නි, එකාන්තින් කොසොල්-රජෙක් කුසට පැමිණියේ ය" යි තෙවරක් උදන් ඇනී ය. "දේවිය, දුර්මුඛ නො ව. ඉරු උදා වන වේලේ යුදඇඳුමෙන් සැරසුනු කවච දරූ මනා බිම්හි සිටි සිවුරඟසෙන් දක්නටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් ලබව" යි කීය..

63. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුගේ පෙරෙවි බමුණු තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට "දෙවයන් වහන්ස, හෙට ඉරු උදා වන වේලේ යුදඇඳුමෙන් සැරසුනු කවච දරූ සිවුරඟසෙනාව මනා බිම්හි සිටිවා. කඩු ද සෝදනු ලැබේවා. එබඳු නිමිති දක්නා ලැබේ ය" යි මෙසේ කී ය.

64. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා මනුස්සෙ ආණාපෙසි: "යථා භණෙ, පුරොහිතො බ්‍රාහ්මණො ආහ, තථා කරොථා" ති.

65. අලභි ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො මහෙසී සුරියස්ස උග්ගමනකාලෙ චතුරඞ්ගිනිං සෙනං සන්නද්ධං වම්මිතං සුභූමියං ඨිතං පස්සිතුං, ඛග්ගානඤ්ච ධොවනං පාතුං.

66. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො මහෙසී තස්ස ගබ්භස්ස පරිපාකමන්වාය පුත්තං විජායි. තස්ස **දීඝාවූති** නාමං අකංසු. අථ ඛො භික්ඛවෙ, **දීඝාවුකුමාරො** න චිරස්සෙව විඤ්ඤුතං පාපුණි.

67. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො එතදහොසි: "අයං ඛො බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා බහුනො අම්හාකං අනත්ථස්ස කාරකො. ඉමිනා අම්හාකං බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදො ච කොසො ච කොට්ඨාගාරඤ්ච අච්ඡින්නං. සචායං අම්හෙ ජානිස්සති, සබ්බෙව තයො ඝාතාපෙස්සති. යන්නූනාහං දීඝාවුං කුමාරං බහිනගරෙ වාසෙය්‍ය"න්ති.

68. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීති කොසලරාජා දීඝාවුං කුමාරං බහිනගරෙ වාසෙසි. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බහිනගරෙ පටිවසන්තො න චිරස්සෙව සබ්බසිප්පානි සික්ඛි.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන, භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො කප්පකො බ්‍රහ්මදත්තෙ කාසිරඤ්ඤෙ පටිවසති. අද්දසා ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො කප්පකො දීඝීතිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං බාරාණසියං අඤ්ඤතරස්මිං පච්චන්තිමෙ ඔකාසෙ කුම්භකාරනිවෙසනෙ අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබ්බාජකච්ඡන්නෙන පටිවසන්තං. දිස්වාන යෙන බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං එතදවොච: "දීඝීති දෙව, කොසලරාජා සපජාපතිකො බාරාණසියං අඤ්ඤතරස්මිං පච්චන්තිමෙ ඔකාසෙ කුම්භකාරනිවෙසනෙ අඤ්ඤාතකවෙසෙන පරිබ්බාජකච්ඡන්නෙන පටිවසතී"ති

70. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා මනුස්සෙ ආණාපෙසි: "තෙන හි භණෙ, දීඝීතිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං ආනෙථා"ති. "එවං දෙවා" ති ඛො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පටිස්සුත්වා දීඝීතිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං ආනෙසුං.

71. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා මනුස්සෙ ආණාපෙසි: "තෙන හි භණෙ, දීඝීතිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං දළ්හාය රජ්ජුයා පච්ඡාබාහං ගාළ්හබන්ධනං බන්ධිත්වා ඛුරමුණ්ඩං කරිත්වා ඛරස්සරෙන පණවෙන රථියා රථියං[1] සිඞ්ඝාටකෙන සිඞ්ඝාටකං පරිනෙත්වා දක්ඛිණෙන ද්වාරෙන නික්ඛාමෙත්වා දක්ඛිණතො නගරස්ස චතුධා ඡින්දිත්වා චතුද්දිසා බිලානි නික්ඛිපථා"ති.

72. "එවං දෙවා"ති ඛො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පටිස්සුත්වා දීඝීතිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං දළ්හාය රජ්ජුයා පච්ඡාබාහං ගාළ්හබන්ධනං බන්ධිත්වා ඛුරමුණ්ඩං කරිත්වා ඛරස්සරෙන පණවෙන රථියා රථියං සිඞ්ඝාටකෙන සිඞ්ඝාටකං පරිනෙන්ති.

73. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුස්ස කුමාරස්ස[2] එතදහොසි: "චිරදිට්ඨා ඛො මෙ මාතාපිතරො. යන්නූනාහං මාතාපිතරො පස්සෙය්‍ය"න්ති.

1. "රථිකාය රථිකං" ජ. ම. සං. 2. "දීඝාවුකුමාරස්ස" තො. වි. ජ. වි. ම. නු. ජ.

64. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකාසිරජ තෙමේ "සගයෙනි, පෙරෙවි බමුණා යමක් කියා ද, එය එසේ කරවූ" යි මිනිසුන්ට අණ කෙළේ ය.

65. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්රජුගේ මෙහෙසි තොමෝ ඉරු උදා වන වේලේ සුදඇඳුමෙන් සැරසුනු කවච දරූ මනා බිම්හි සිටි සිවුරඟසෙන් දක්නටත් කඩු සේදූ දිය බොන්නටත් ලැබූ ය.

66. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල්රජුගේ මෙහෙසි තොමෝ ඒ ගැබ මේරීමට පැමිණීමෙන් පුතකු වැදූ ය. ඔහුට "**දීඝාවු**" යි නම් කළහ. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාවුකුමාර තෙමේ නොබෝ කලකින් ම නුවණැතිබවට පැමිණියේ ය.

67. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල්රජුට "මේ බ්‍රහ්මදත්ත කාසි රජ තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිඳ (පැහැර) ගන්නා ලද්දේ ය. මෙතෙමේ අප දන්නේ නම්, තිදෙනා ම මරවන්නේ ය. එහෙයින් මම දීඝාවු කුමරු නුවරින් පිටත වාසය කරවන්නෙම් නම්, යෙහෙකැ"යි සිත් වී ය.

68. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝිති කොසොල් රජතෙමේ දීඝාවු කුමරු නුවරින් පිටත වාසය කරවී ය. මහණෙනි, දීඝාවු කුමාර තෙමේ බිසිනුවර වසන්නේ නොබෝ කලකින් ම සියලු සිප් උගත්තේ ය.

69. මහණෙනි, එකල්හි දීඝිති කොසොල්රජුගේ කරනැවැමි තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකාසිරජු වෙත වෙසෙයි. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්රජුගේ කරනැවැමි තෙමේ බරණැස් නුවර එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්කරු ගෙදරක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ බිරිඳ හා එක් ව වසන දීඝිති කොසොල්රජු දුටුයේ ය. දැක බ්‍රහ්මදත්තකාසිරජු වෙත ගියේ ය. ගොස් බ්‍රහ්මදත්ත කාසිරජුට "දේවයන් වහන්ස, දීඝිති කොසොල්රජ තෙමේ බිරිඳ හා එක් ව බරණැස් නුවර එක්තරා පසල්දෙසක කුඹල්කරුගෙදරක අප්‍රකටවෙශයෙන් පිරිවැජියකු සේ වාසය කෙරේ ය"යි දැන්වී ය.

70. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්තකාසිරජ තෙමේ "තොල, එසේ නම් බිරිඳ සහිත වූ දීඝිති කොසොල්රජු අල්ලා ගෙණෙවු" යි මිනිසුන්ට අණ කෙළේ ය. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි බ්‍රහ්මදත්ත කාසිරජුට පිළිවදන් දී බිරිඳ සහිත වූ දීඝිති කොසොල්රජු අල්ලා ගෙණ ආහ.

71. මහණෙනි, අනතුරු ව බ්‍රහ්මදත්තකාසිරජ තෙමේ "තොල, එසේ නම් බිරිඳ සහිත වූ දීඝිති කොසොල්රජු දළ රැහැනකින් දෙඅත් පිටිතල හයා දැඩි ව බැඳ හිස මුඩු කොට රළුහඬ ඇති වදබෙරහඬින් යුක්ත ව වීථියෙන් වීථියට සිවුමංහන්දියෙන් සිවුමංහන්දියට පමුණුවා දකුණුදිගදෙරින් බැහැර කරවා නුවර දකුණුදිග දී සිවුකඩක් කොට සිඳ සිවුදිග කැබැලි බනාලවු"යි මිනිසුන් ඇණවී ය.

72. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි බ්‍රහ්මදත්ත කාසිරජුට පිළිවදන් දී බිරිඳ සහිත වූ දීඝිති කොසොල්රජු දළ රැහැනකින් පිටිතල හයා දැඩි ව බැඳ හිස මුඩු කොට රළුහඬ ඇති වදබෙරයෙන් යුක්ත ව වීථියෙන් වීථියට සිවුමංහන්දියෙන් සිවුමංහන්දියට ගෙණ යෙත්.

73. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාවුකුමාරයාහට "මා විසින් බොහෝ කලකට පෙර මවුපියෝ දක්නා ලදහ. මම මවුපියන් දකින්නෙම් නම්, යෙහෙකැ"යි සිත් වී ය.

74. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බාරාණසිං[1] පවිසිත්වා අද්දස මාතාපිතරො දළ්හාය රජ්ජුයා පච්ඡාබාහං ගාළ්හබන්ධනං බන්ධිත්වා ඛුරමුණ්ඩං කරිත්වා ඛරස්සරෙන පණවෙන රථියාය රථියං සිඞ්ඝාටකෙන සිඞ්ඝාටකං පරිනෙන්තෙ. දිස්වාන යෙන මාතාපිතරො තෙනුපසඞ්කමි.

75. අද්දසා ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීතිකොසලරාජා දීඝාවුං කුමාරං දූරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන දීඝාවුං කුමාරං එතදවොච: "මා ඛො ත්වං තාත, දීඝාවු, දීඝං පස්ස. මා රස්සං. න හි තාත දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී" ති.

76. එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා දීඝීතිං කොසලරාජානං එතදවොචුං: "උම්මත්තකො අයං දීඝීති කොසලරාජා විප්පලපති. කො ඉමස්ස දීඝාවු ? කං අයං එවමාහ: මා ඛො ත්වං තාත දීඝාවු, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති, අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී ?"ති. "නාහං භණෙ, උම්මත්තකො. න විප්පලපාමි. අපි ච යො විඤ්ඤූ, සො විභාවෙස්සතී"ති.

77. දුතියම්පි ඛො භික්ඛවෙ, -පෙ- තතියම්පි ඛො භික්ඛවෙ, දීඝීති කොසලරාජා දීඝාවුං කුමාරං එතදවොච: "මා ඛො ත්වං තාත දීඝාවු, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී"ති. තතියම්පි ඛො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා දීඝීතිං කොසලරාජානං එතදවොචුං: "උම්මත්තකො අයං දීඝීති කොසලරාජා විප්පලපති. කො ඉමස්ස දීඝාවු ? කං අයං එවමාහ: මා ඛො ත්වං තාත දීඝාවු, දීඝං පස්ස මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී"ති. "නාහං භණෙ, උම්මත්තකො .න විප්පලපාමි. අපි ච යො විඤ්ඤූ, සො විභාවෙස්සතී"ති.

78. අථ ඛො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා දීඝීතිං කොසලරාජානං සපජාපතිකං රථියාය රථියං සිඞ්ඝාටකෙන සිඞ්ඝාටකං පරිනෙත්වා දක්ඛිණෙන ද්වාරෙන නික්ඛාමෙත්වා දක්ඛිණතො නගරස්ස චතුධා ඡින්දිත්වා චතුද්දිසා බිලානි නික්ඛිපිත්වා ගුම්බං ඨපෙත්වා පක්කමිංසු.

79. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බාරාණසිං පවිසිත්වා සුරං නීහරිත්වා ගුම්බියෙ පායෙසි. යදා තෙ මත්තා අහෙසුං පතිතා, අථ කට්ඨානි සංකඩ්ඪිත්වා චිතකං කරිත්වා මාතාපිතූනං සරීරං චිතකං ආරොපෙත්වා අග්ගිං දත්වා පඤ්ජලිකො තික්ඛත්තුං චිතකං පදක්ඛිණං අකාසි.

80. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා උපරිපාසාදවරගතො හොති. අද්දසා ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාවුං කුමාරං පඤ්ජලිකං තික්ඛත්තුං චිතකං පදක්ඛිණං කරොන්තං. දිස්වානස්ස එතදහොසි: "නිස්සංසයං ඛො සො මනුස්සො දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො ඤාති වා සාලොහිතො වා. අහො මෙ අනත්ථතො[2]. න හි නාම මෙ කොචි ආරොචෙස්සතී"ති.

1. "බාරාණසියං" තො වි. ජ වි. ම නු ප. 2. අනත්ථතො. සී මු.

74. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාවුකුමාර තෙමේ බරණැසට පිවිස දඬිරැහැනින් පිටිතල හයා දැඩි ව බැඳ හිස මුඩු කොට රළුහඬ ඇති වදබෙරයකින් යුක්ත ව වීථියෙන් වීථියට සිවුමංහන්දියෙන් සිවුමංහන්දියට ගෙණ යන මවුපියන් දුටුයේ ය. දැක මවුපියන් වෙත ගියේ ය.

75. මහණෙනි, දීඝිති කොසොල්රජ තෙමේ එන්නා වූ දීඝාවුකුමාරයා දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක දීඝාවු කුමාරයාහට ''පුත, දීඝාවු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාවු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාවු, අවෛරයෙන් ම වෛරයෝ සන්සිඳෙත් මය''යි කී ය.

76. මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි ඒ මිනිස්සු දීඝිති කොසොල්රජුට ''මේ දීඝිති කොසොල්රජ තෙමේ උමතු ව නන් දොඩයි. මොහුගේ දීඝාවු කවරෙක් ද ? මෙතෙමේ පුත, දීඝාවු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාවු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාවු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් මය'යි කවරකුට කියා දැ''යි කීහ. ''සගයෙනි, මම උමතු නො වෙමි. නන් නො දොඩමි. වැලි, යමෙක් නුවණැත්තේ නම් හෙතෙමේ සලකන්නේ ය'' යි රජ තෙමේ කී ය.

77. දෙවනු ද මහණෙනි, -පෙ- තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝිති කොසොල් රජ තෙමේ දීඝාවු කුමාරයාහට ''පුත, දීඝාවු, ඔබ ඉක්මන් නො වව, දුර බලව, ලඟ නො බලව, පුත දීඝාවු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාවු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය''යි කී ය. තෙවනු ද මහණෙනි, මිනිස්සු දීඝිතිකොසොල්රජුට ''මේ දීඝිති කොසොල් රජ තෙමේ උමතු ව නන් දොඩයි. මොහුගේ දීඝාවු කවරෙක් ද, මෙතෙමේ 'පුත, දීඝාවු, ඔබ ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාවු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාවු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය''යි කවරකුට මෙසේ කියා දැ''යි කීහ. ''සගයෙනි, මම උමතු නො වෙමි. නන් නො දොඩමි. වැලි, යමෙක් නුවණැත්තේ නම්, හෙතෙමේ සලකන්නේ ය''යි කී ය.

78. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු බිරිඳ සහිත වූ දීඝිතිකොසොල්රජු වීථියෙන් වීථියට සිවුමංහන්දියෙන් සිවුමංහන්දියට ගෙණ ගොස් දකුණු දොරින් බැහැර කරවා නුවරට දකුණෙහි සිවු කඩ කොට සිඳ සිවු දිග කැබැලි බහා රැකවල් තබා නික්ම ගියහ.

79. එකල්හි මහණෙනි, දීඝාවු කුමාර තෙමේ බරණැසට පිවිස සුරා ගෙණවුත් රැකවල සිටියවුන්ට පෙවී ය. යම් විටෙක ඔහු මත් වී වැටුනාහු ද, එවිට දරකඩ රැස් කොට දරසෑයක් කොට මවුපියන්ගේ සිරුරු දරසෑයට නගා ගිනි දල්වා බඳුඇඳිලි ඇත්තේ තෙවරක් සෑය පැදකුණු කෙළේ ය.

80. මහණෙනි, එවේලෙහි බ්‍රහ්මදත්තකාසිරජ තෙමේ පහය මතුමහලට නැගී සිටියේ වේ. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකාසිරජ තෙමේ බඳුඇඳිලි ව තෙවරක් සෑය පැදකුණු කරණ දීඝාවු කුමාරයා දුටුයේ ය. දැකීමෙන් ඔහුට ''ඒ මිනිසා නිසැකයෙන් ම දීඝිතිකොසොල්රජුගේ නෑයෙක් හෝ සහලේ නෑයෙක් හෝ වන්නේ ය. හා! මට නපුරෙක. කිසිවෙක් මට නො දන්වන්නේ ය ''යි මෙසේ සිත් වි ය.

81. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො අරඤ්ඤං ගන්ත්වා යාවදත්ථං කන්දිත්වා රොදිත්වා බප්පං[1] පුඤ්ඡිත්වා බාරාණසිං පවිසිත්වා අන්තෙපුරස්ස සාමන්තා හත්ථිසාලං ගන්ත්වා හත්ථාචරියං එතදවොච: "ඉච්ඡාමහං ආචරිය, සිප්පං සික්ඛිතු"න්ති. තෙන හි භණෙ, මාණවක, සික්ඛස්සූ" ති.

82. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්ථිසාලායං මඤ්ජුනා සරෙන ගායි. වීණඤ්ච වාදෙසි.

83. අස්සොසි ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්ථිසාලායං මඤ්ජුනා සරෙන ගීතං වීණඤ්ච වාදිතං. සුත්වාන මනුස්සෙ පුච්ඡි: "කො භණෙ, රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්ථිසාලායං මඤ්ජුනා සරෙන ගායි ? වීණඤ්ච වාදෙසී ?"ති.

84. "අමුකස්ස දෙව, හත්ථාචරියස්ස අන්තෙවාසී මාණවකො රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්ථිසාලායං මඤ්ජුනා සරෙන ගායි. වීණඤ්ච වාදෙසී"ති. තෙන හි භණෙ, තං මාණවකං ආනෙථා"ති. "එවං දෙවා"ති ඛො භික්ඛවෙ, තෙ මනුස්සා බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පටිස්සුත්වා දීඝාවුං කුමාරං ආනෙසුං.

85. "ත්වං භණෙ, මාණවක, රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය හත්ථිසාලායං මඤ්ජුනා සරෙන ගායි. වීණඤ්ච වාදෙසී" ති. "එවං දෙවා" ති. "තෙන හි ත්වං භණෙ, මාණවක, ගායස්සු වීණඤ්ච වාදෙහී"ති. "එවං දෙවා"ති ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො ආරාධනාපෙඛො[2] මඤ්ජුනා සරෙන ගායි. වීණඤ්ච වාදෙසි. "ත්වං භණෙ, මාණවක, මං උපට්ඨහා"ති. "එවං දෙවා"ති ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පච්චස්සොසි.

86. අථ ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පුබ්බුට්ඨායී අහොසි පච්ඡා නිපාතී කිංකාරපටිස්සාවී මනාපචාරී පියවාදී.

87. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාවුං කුමාරං න චිරස්සෙව අබ්භන්තරිකෙ[3] විස්සාසිකට්ඨානෙ ඨපෙසි.

88. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාවුං කුමාරං එතදවොච: "තෙන හි භණෙ, මාණවක, රථං යොජෙහි. මිගවං ගමිස්සාමා"ති. "එවං දෙවා"ති ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පටිස්සුත්වා රථං යොජෙත්වා බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං එතදවොච: "යුත්තො ඛො තෙ දෙව, රථො. යස්සදානි කාලං මඤ්ඤසී"ති.

89. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා රථං අභිරුහි. දීඝාවු කුමාරො රථං පෙසෙසි. තථා තථා රථං පෙසෙසි, යථා[4] අඤ්ඤෙනෙව සෙනා අගමාසි, අඤ්ඤෙනෙව රථො.

90. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දූරං ගන්ත්වා දීඝාවුං කුමාරං එතදවොච: තෙන හි භණෙ, මාණවක, රථං මුඤ්චස්සු. කිලන්තොම්හි. නිපජ්ජිස්සාමී"ති.

1. "බප්පං" ම ජ සං.
2 "පටිස්සුත්වා ආරාධාපෙක්ඛා" ජ ම සං. 3. "අබ්භන්තරිමෙ" ම ජ සං.
4. "යථා යථා" ම ජ. සං.

81. මහණෙනි, අනතුරුව දීඝාවු කුමාර තෙමේ වනයට ගොස් හැකි තාක් විලාප කියා හඬා බාෂ්ප(=කඳුලු) පිස දමා බරණැසට පිවිස ඇතුළු-නගරය සමීපයෙහි වූ ඇත්හලට ගොස් ඇතැදුරාට "ඇදුර, මම සිප් ඉගෙණීමට කැමැත්තෙමි"යි කියා සිටියේ ය. "සගය මාණවකය, එසේ නම් උගණුව" යි හෙතෙමේ කී ය.

82. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාවුකුමාර තෙමේ රෑ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගායනා කෙළේ ය. වීණාව ද වැයී ය.

83. මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්තකසී රජතෙමේ රෑ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගැයීම හා වැයූ වෙණහඬ ද ඇසී ය. අසා "සගයෙනි, කවරෙක් රෑ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගැයී ද? වෙණ වැයී ද?"යි මිනිසුන් විචාළේ ය.

84 "දෙවයන් වහන්ස, අසවල් ඇතැදුරාගේ අතැවැසි වූ මාණවක තෙමේ රෑ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගැයී ය. වීණාව ද වැයී ය" යි ඔහු කී හ. "සගයෙනි, එසේ නම් ඒ මාණවකයා ගෙණ එවු"යි රජතෙමේ කී ය. මහණෙනි, ඒ මිනිස්සු "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය"යි බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුට පිළිවදන් දී දීඝාවු කුමරු ගෙණ ආහ.

85. "සගය, මාණවකය, රෑ අලුයම නැගිට ඇත්හලෙහි මිහිරිහඬින් ගායනා කෙළෙහි ද ? වෙණ වැයූයෙහි ද ?". "දෙවයන් වහන්ස, එසේය". "සගය, මාණවකය, එසේ නම් ගයව. වෙණ ද වයව". මහණෙනි, දීඝාවු කුමාර තෙමේ "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය"යි බ්‍රහ්මදත්තකසීරජු සතුටු කිරීම බලාපොරොත්තු වන්නේ මිහිරිහඬින් ගැයී ය. වෙණ ද වැයීය. "සගය, මාණවකය, තෝ මට උවැටන් කරව". මහණෙනි, දීඝාවු කුමාර තෙමේ "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය"යි බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට පිළිවදන් දුන්නේ ය.

86. මහණෙනි, එතැන් සිට දීඝාවු කුමාර තෙමේ බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට පෙරාතු ව නින්දෙන් නැගී සිටිනුයේ පසු ව නිදන්නේ 'කුම් කෙරෙම් ද'යි පිළිවිස කරන්නේ මනාප වූ හැසිරීම් ඇත්තේ පියවදන් කියන්නේ වි ය.

87 මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ දීඝාවු කුමරු නොබෝ කලකින් ම ඇතුළත්හි විශ්වාසිකස්ථානයෙහි තැබී ය.

88. මහණෙනි, එකල බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ දීඝාවු කුමරුට "සගය, මාණවකය, එසේ නම් රිය යොදව, මුවදඩයමට යන්නෙමු"යි කීයේ ය. මහණෙනි, දීඝාවු කුමාර තෙමේ "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය" යි බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුට පිළිවදන් දී රිය යොදා බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට "දෙවයන් වහන්ස, යම් ගමනකට සුදුසු කලැ යි සලකන සේක් නම්, ඒ ගමනට නුඹවහන්සේට රිය යොදන ලද්දේ" ය යි කී ය.

89. මහණෙනි, ඉන් පසු බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ රියට නැංගේ ය. දීඝාවු කුමාර තෙමේ රිය පැදවී ය. යම් සේ අන් පසෙකින් සෙනාවත් අන් පසෙකින් රියත් ගියේ ද, එලෙසින් රිය පැදවී ය.

90. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ දුරක් ගොස් දීඝාවු කුමරුට "සගය, මාණවකය, රිය මුදව. විඩාපත් වීමි. නිදන්නෙමි"යි කීයේ ය.

91. "එවං දෙවා"ති බො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පටිස්සුත්වා රථං මුඤ්චිත්වා පථවියං පල්ලඞ්කෙන නිසීදි.

92. අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාවුස්ස කුමාරස්ස උච්ඡඞ්ගෙ සීසං කත්වා සෙය්‍යං කප්පෙසි. තස්ස කිලන්තස්ස මුහුත්තකෙනෙව නිද්දා ඔක්කමි.

93. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාවුස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි: "අයං බො බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා බහුනො අම්හාකං අනත්ථස්ස කාරකො. ඉමිනා අම්හාකං බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදො ච කොසො ච කොට්ඨාගාරඤ්ච අච්ඡින්නං. ඉමිනා ච මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඞ්ඛ්වස්ස කාලො, ය්වාහං වෙරං අප්පෙය්‍ය"න්ති කොසියා ඛග්ගං නිබ්බාහි.

94. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාවුස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි: "පිතා බො මෙ මං[1] මරණකාලෙ අවච: 'මා බො ත්වං තාත, දීඝාවු, දීඝං පස්ස, මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී'ති. න බො මෙතං පතිරූපං, ය්වාහං පිතුවචනං අතික්කමෙය්‍ය"න්ති කොසියං ඛග්ගං පවෙසෙසි.

95. දුතියම්පි බො භික්ඛවෙ, -පෙ- තතියම්පි බො භික්ඛවෙ, දීඝාවුස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි: "අයං බො බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා බහුනො අම්හාකං අනත්ථස්ස කාරකො. ඉමිනා අම්හාකං බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදො ච කොසො ච කොට්ඨාගාරඤ්ච අච්ඡින්නං. ඉමිනා ච මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඞ්ඛ්වස්ස කාලො, ය්වාහං වෙරං අප්පෙය්‍ය"න්ති කොසියා ඛග්ගං නිබ්බාහි. තතියම්පි බො භික්ඛවෙ, දීඝාවුස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි: "පිතා බො මෙ මං මරණකාලෙ අවච: 'මා බො ත්වං තාත, දීඝාවු, දීඝං පස්ස. මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී'ති. න බො මෙතං පතිරූපං, ය්වාහං පිතුවචනං අතික්කමෙය්‍ය"න්ති පුනදෙව කොසියං ඛග්ගං පවෙසෙසි.

96 අථ බො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා භීතො උබ්බිග්ගො උස්සඞ්කී උත්‍රස්තො සහසා උට්ඨාසි.

97. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං එතදවොච: "කිස්ස ත්වං දෙව, භීතො උබ්බිග්ගො උස්සඞ්කී උත්‍රස්තො සහසා වුට්ඨාසී" ති. "ඉධ මං භණෙ, මාණවක, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො පුත්තො දීඝාවු කුමාරො සුපිනන්තෙන ඛග්ගෙන පරිපාතෙසි. තෙනාහං භීතො උබ්බිග්ගො උස්සඞ්කී උත්‍රස්තො සහසා වුට්ඨාසි"න්ති.

98. අථ බො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො වාමෙන හත්ථෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො සීසං පරාමසිත්වා දක්ඛිණෙන හත්ථෙන ඛග්ගං නිබ්බාහෙත්වා බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං එතදවොච: "අහං බො සො දෙව, දීඝීතිස්ස කොසලරඤ්ඤො පුත්තො දීඝාවුකුමාරො. බහුනො ත්වං අම්හාකං අනත්ථස්ස කාරකො. තයා අම්හාකං බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදො ච කොසො ච කොට්ඨාගාරඤ්ච අච්ඡින්නං. තයා ච මෙ මාතාපිතරො හතා. අයඞ්ඛ්වස්ස කාලො, ය්වාහං වෙරං අප්පෙය්‍ය"න්ති.

1. "පිතා බො මං" ජ ම සං,

91. මහණෙනි, දීඝාවු කුමාර තෙමේ ''දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය''යි බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට පිළිවදන් දී රිය මුදා බිම හසරමිණිය ගොතා හුන්නේ ය.

92. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ දීඝාවු කුමාරයාගේ ඇකයෙහි හිස තබා සයනය කෙළේ ය. වෙහෙසට පත් ව සිටි ඔහුට මොහොතකින් ම නින්ද ගියේ ය.

93. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාවුකුමාරයාහට මේ සිත් වි ය: ''මේ බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිඳ ගන්නා ලද්දේ ය. මොහු විසින් මාගේ මවුපියෝ ද නසන ලදහ. මම පලි ගන්නෙම් නම්, ඊට මේ කාලය''යි. (මෙසේ සිතා) කොපුවෙන් කඩුව ඇද ගත්තේ ය.

94. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාවුකුමාරයාහට ''මාගේ පියා මැරෙණ වේලෙහි මට 'පුත, දීඝාවු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාවු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාවු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය''යි කියේ ය. මම පියාගේ වචනය ඉක්මවන්නෙම් නම්, එය මට සුදුසු නො වේ''යි කඩුව කොපුවෙහි බැහී ය.

95. දෙවනු ද මහණෙනි, -පෙ- තෙවනු ද මහණෙනි, දීඝාවු කුමාරයා-හට මේ සිත් වි ය: ''මේ බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජ තෙමේ අපට බොහෝ අවැඩ කෙළේ ය. මොහු විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාර ය ද අසිඳ ගන්නා ලද්දේ ය. මොහු විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලදහ. මම පලි ගන්නෙම් නම්, ඊට මේ කාලය'' යි මෙසේ සිතා කඩුව කොපුවෙන් ඇද්දේ ය. තෙවනු ද, මහණෙනි, දීඝාවුකුමාරයාහට මේ සිත් වි ය: ''මාගේ පියා මැරෙණ වේලේ මට 'පුත, දීඝාවු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාවු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාවු, අවෛරයෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය'' යි කීයේ ය. මම පියාගේ වචනය ඉක්මවන්නෙම් නම් මට ඒ නො සුදුසු ය''යි මෙසේ සිතා නැවතත් කඩුව කොපුවෙහි බැහී ය.

96. මහණෙනි, ඒ අතර බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ බිය පත් වූයේ තැති ගත්තේ මහත් සැක ඇත්තේ වෙවුලන්නේ වහා නැගී සිටියේ ය.

97. මහණෙනි, එකල්හි දීඝාවුකුමාර තෙමේ බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුගෙන් ''දෙවයන් වහන්ස, බියපත් වූවෙහි තැති ගත්තෙහි සැක ඇත්තෙහි වෙවුලන්නෙහි වහා නැගී සිටියෙහි කුමක් හෙයින් ද ?''යි ඇසී ය. ''සගය, මාණවකය, මෙහි දී දීඝීතිකොසොල්රජුගේ පුත් වූ දීඝාවුකුමාර තෙමේ සීනෙන් මා කඩුවෙන් කපා හෙළී ය. එයින් මම බියපත් වීමි. තැති ගත්තෙමි. සැක ඇත්තේ වීමි. සැලුනේ වීමි. වහා නැගී සිටියෙමි''

98. මහණෙනි, ඉක්බිති දීඝාවු කුමාර තෙමේ වම්අතින් බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුගේ හිස අල්වා දකුණු අතින් කඩුව ඇද බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුට ''දෙවයන් වහන්ස, දීඝීතිකොසොල්රජුගේ පුත්‍ර වූ දීඝාවුකුමාරයා මම වෙමි. යුෂ්මතා අපට බොහෝ අවැඩ කෙළෙහි ය. ඔබ විසින් අපගේ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරය ද අසිඳ ගන්නා ලද්දේ ය. ඔබ විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලද්දහ. මම පලි ගන්නෙම් නම්, ඊට මේ කාලය''යි කී ය.

99. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාවුස්ස කුමාරස්ස පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා දීඝාවුං කුමාරං එතදවොච: "ජීවිතං මෙ තාත, දීඝාවු, දෙහි. ජීවිතං මෙ තාත, දීඝාවු, දෙහී"ති. "ක්‍යාහං උස්සහාමි දෙවස්ස ජීවිතං දාතුං? දෙවො ඛො මෙ ජීවිතං දදෙය්‍යා"ති. "තෙන හි තාත, දීඝාවු, ත්වං ච මෙ ජීවිතං දෙහි. අහඤ්ච තෙ ජීවිතං දම්මී"ති.

100. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො ච කාසිරාජා දීඝාවු ච කුමාරො අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ජීවිතං අදංසු. පාණිඤ්ච අග්ගහෙසුං. සපථඤ්ච අකංසු අදුබ්භාය.[1]

101. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාවුං කුමාරං එතදවොච: "තෙන හි තාත, දීඝාවු, රථං යොජෙහි. ගමිස්සාමා"ති. "එවං දෙවා"ති ඛො භික්ඛවෙ, දීඝාවුකුමාරො බ්‍රහ්මදත්තස්ස කාසිරඤ්ඤො පටිස්සුත්වා රථං යොජෙත්වා බ්‍රහ්මදත්තං කාසිරාජානං එතදවොච: "යුත්තො ඛො තෙ දෙව, රථො. යස්සදානි කාලං මඤ්ඤසී"ති.

102. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා රථං අභිරුහි. දීඝාවු කුමාරො රථං පෙසෙසි. තථා තථා රථං පෙසෙසි, යථා න චිරස්සෙව සෙනාය සමාගච්ඡි.

103. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා බාරාණසිං පවිසිත්වා අමච්චෙ පාරිසජ්ජෙ සන්නිපාතාපෙත්වා එතදවොච: "සචෙ භණෙ, දීඝිතිස්ස කොසලරඤ්ඤො පුත්තං දීඝාවුං කුමාරං පස්සෙය්‍යාථ, කින්ති තං කරෙය්‍යාථා"ති.

104. එකච්චෙ එවමාහංසු: "මයං දෙව, හත්ථෙ ඡින්දෙය්‍යාම. මයං දෙව, පාදෙ ඡින්දෙය්‍යාම. මයං දෙව, හත්ථපාදෙ ඡින්දෙය්‍යාම. මයං දෙව, කණ්ණෙ ඡින්දෙය්‍යාම. මයං දෙව, නාසං ඡින්දෙය්‍යාම. මයං දෙව, කණ්ණනාසං ඡින්දෙයාම. මයං දෙව, සීසං ඡින්දෙය්‍යාමා"ති.

105. "අයං ඛො සො භණෙ, දීඝිතිස්ස කොසලරඤ්ඤො පුත්තො දීඝාවු කුමාරො, නායං ලබ්භා කිඤ්චි කාතුං. ඉමිනා ච මෙ ජීවිතං දින්නං. මයා ච ඉමස්ස ජීවිතං දින්න"න්ති.

106. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා දීඝාවුං කුමාරං එතදවොච: "යං ඛො තෙ තාත, දීඝාවු, පිතා මරණකාලෙ අවච: 'මා ඛො ත්වං තාත, දීඝාවු, දීඝං පස්ස. මා රස්සං. න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී'ති. කිං තෙ පිතා සන්ධාය අවචා" ති.

107. "යං ඛො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච: **'මා දීඝ'න්ති** – මා 'චිරං වෙරං අකාසී'ති. ඉමං ඛො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච 'මා දීඝ'න්ති. යං ඛො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච: **'මා රස්ස'**න්ති – 'මා ඛිප්පං මිත්තෙහි භිජ්ජිත්ථා'ති. ඉමං ඛො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච 'මා රස්ස'න්ති. යං ඛො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච: **'න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී'**ති. – 'දෙවෙන මෙ මාතාපිතරො හතා'ති සචාහං දෙවං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යං, යෙ දෙවස්ස අත්ථකාමා, තෙ මං ජීවිතා වොරොපෙය්‍යුං. යෙ මෙ අත්ථකාමා, තෙ තෙ ජීවිතා වොරොපෙය්‍යුං. එවං තං වෙරං වෙරෙන න වූපසමෙය්‍ය. ඉදානි ච පන මෙ දෙවෙන ජීවිතං දින්නං. මයා ච දෙවස්ස ජීවිතං දින්නං. එවං තං වෙරං අවෙරෙන වූපසන්තං. ඉමං ඛො මෙ දෙව, පිතා මරණකාලෙ අවච 'න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත දීඝාවු, වෙරා සම්මන්තී'ති.

1. "අදදුභාය" ජ ම සං, "අදුබ්භාය" ඉත්‍යපි දිස්සතෙ

99. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජ තෙමේ දීඝාවුකුමාරයාගේ පාමුල හිසින් වැටී දීඝාවුකුමාරයාහට "පුත, දීඝාවු, මට දිවි දෙව. පුත, දීඝාවු, මට දිවි දෙව"යි කී ය. "කිම, මම දෙවයන් වහන්සේට දිවි දීමට උත්සාහ කෙරෙම් ද ? දෙවයන් වහන්සේ මට දිවි දෙත්වා." "පුත, දීඝාවු, එසේ නම් තෝ මට දිවි දෙව. මමත් තට දිවි දෙමි"යි රජතෙමේ කී ය.

100. මහණෙනි, එකල්හි බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජ තෙමේත් දීඝාවුකුමාරයාත් ඔවුනොවුන්ට දිවි දුන්හ. අතින් අත ගත්හ. ද්‍රොහ නො කරණු සඳහා දිවුළහ.

101. මහණෙනි, අනතුරු ව බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජ තෙමේ දීඝාවු කුමාරයාහට "පුත, දීඝාවු, එසේ නම් රිය යොදව. යන්නෙමු"යි කී ය. මහණෙනි, දීඝාවු කුමාර තෙමේ "දෙවයන් වහන්ස, එසේ ය"යි බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජුට පිළිවදන් දී රිය යොදා, බ්‍රහ්මදත්තකසීරජුට "දෙවයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේට රිය යොදන ලද්දේ ය. දැන් ගමනට කල් දන්නා සේක්වා"යි සැලකෙළේ ය.

102. මහණෙනි, ඉක්බිති බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ රියට නැංගේ ය. දීඝාවුකුමාර තෙමේ රිය පැදවී ය. නොබෝවේලාවකින් සේනාව හා එක් වන ලෙසට රිය පැදවී ය.

103. මහණෙනි, නැවත බ්‍රහ්මදත්තකසීරජ තෙමේ බරණැසට පිවිස ඇමැතිපිරිස රැස් කරවා "සගයෙනි, දීඝීතිකොසොල්රජුගේ පුත් වූ දීඝාවු කුමරු දක්නහු නම්, ඔහුට කුමක් කරන්නහු ද ?"යි පිළිවිසී ය.

104. ඇතැම් කෙනෙක් "දෙවයන් වහන්ස, අපි අත් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි පා සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි අත්පා සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි කන් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි නාසය සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි කන්නාස් සිඳින්නෙමු. දෙවයන් වහන්ස, අපි හිස සිඳින්නෙමු"යි මෙසේ කීහ.

105. "සගයෙනි, මේ ඒ දීඝීතිකොසොල්රජුගේ පුත් වූ දීඝාවු කුමාරයා ය. මේ තෙමේ කිසි දඬුවමක් කිරීම නො ලබයි. මොහු විසින් මට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මා විසිනුත් මොහුට දිවි දෙන ලද්දේ ය"

106. ඉක්බිති මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජ තෙමේ දීඝාවු කුමාරයාගෙන් "දරුව, දීඝාවු, තාගේ පියා මැරෙණ වේලේ "පුත දීඝාවු, ඉක්මන් නො වව. දුර බලව. ලඟ නො බලව. පුත, දීඝාවු, වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්සිඳෙත් ම ය. පුත, දීඝාවු, මෛත්‍රියෙන් වෛරයෝ සන්සිඳෙත් ම ය"යි යමක් කීයේ ද, තාගේ පියා කුමක් සඳහා (ඒ) කීයේ දැ"යි ඇසී ය.

107. "දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි **'මා දීඝං'** යි යමක් කීයේ ද, (එයින්) 'බොහෝ කල් වෛර නො කරව' යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම 'මා දීඝං' යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි **'මා රස්සං'** යි යමක් කීයේ ද, (එයින්) 'වහා මිත්‍රයන් හා නො බිඳෙව' යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම "මා රස්සං" යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි **'න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි තාත, දීඝාවු, වෙරා සම්මන්ති"** යි යමක් කීයේ ද, (එයින්) 'දෙවයන් වහන්සේ විසින් මාගේ මවුපියෝ නසන ලද්දාහ'යි මම දෙවයන් වහන්සේ ජීවිතයෙන් තොර කරන්නෙම් නම්, දෙවයන් වහන්සේට වැඩ කැමැති වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු මා ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු ය. මට වැඩ කැමැති වූ යම් කෙනෙක් වෙත් නම්, ඔහු ඔවුන් ජීවිතයෙන් තොර කරන්නාහු ය. මෙසේ ඒ වෛරය වෛරයෙන් නො සන්සිඳෙන්නේ ය. දැන් දෙවයන් වහන්සේ විසින් මට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මා විසිනුත් දෙවයන් වහන්සේට දිවි දෙන ලද්දේ ය. මෙසේ ඒ වෛරය අවෛරයෙන් සන්සිඳුනේය' යනු කීයේ ය. දෙවයන් වහන්ස, මාගේ පියා මැරෙණ කල්හි මේ සඳහා ම 'න හි තාත, දීඝාවු, වෙරෙන වෙරා සම්මන්ති. අවෙරෙන හි වෙරා සම්මන්ති' යනු කීයේ ය."

108. අථ ඛො භික්ඛවෙ, බ්‍රහ්මදත්තො කාසිරාජා. “අච්ඡරියං වත භො, අබ්භුතං වත භො, යාව පණ්ඩිතො අයං දීඝාවුකුමාරො යත්‍ර හි නාම පිතුනො සඞ්ඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානිස්සතී”ති පෙත්තිකං බලඤ්ච වාහනඤ්ච ජනපදඤ්ච කොසඤ්ච කොට්ඨාගාරඤ්ච පටිපාදෙසි. ධීතරඤ්ච අදාසි.

109. තෙසං හි නාම භික්ඛවෙ, රාජූනං ආදින්නදණ්ඩානං ආදින්නසත්ථානං එවරූපං ඛන්තිසොරච්චං භවිස්සති. ඉධ ඛො පන තං භික්ඛවෙ, සොභෙථ “යං තුම්හෙ එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සමානා ඛමා ච භවෙය්‍යාථ සොරතා චා”ති.

110. තතියම්පි ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ එතදවොච: “අලං භික්ඛවෙ, මා භණ්ඩනං. මා කලහං. මා විග්ගහං. මා විවාද”න්ති.

111. තතියම්පි ඛො සො අධම්මවාදී භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච: “ආගමෙතු භන්තෙ, භගවා ධම්මස්සාමි. අප්පොස්සුක්කො භන්තෙ, භගවා දිට්ඨධම්මසුඛ විහාරමනුයුත්තො විහරතු. මයමෙතෙන භණ්ඩනෙන කලහෙන විග්ගහෙන විවාදෙන පඤ්ඤායිස්සාමා”ති.

112. අථ ඛො භගවා “පරියාදින්නරූපා ඛො ඉමෙ මොඝපුරිසා. නයිමෙ සුකරා සඤ්ඤාපෙතු”න්ති උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

දීඝාවුභාණවාරො නිට්ඨිතො පඨමො

---

108. ඉක්බිති මහණෙනි, බ්‍රහ්මදත්ත කසීරජ තෙමේ "පින්වත්නි, අරුම යකි. පින්වත්නි, පුදුමයකි. යමෙක් පියා විසින් සැකෙවින් කියූ වචනයෙහි අර්ථය විස්තරවශයෙන් දන්නේ ද, ඒ මේ දීඝාවුකුමාර තෙමේ අතිශයින් පණ්ඩිත ය"යි පියසතු වූ සෙනා ද වාහන ද ජනපදය ද ධනාගාරය ද ධාන්‍යාගාරයද නැවැත දුන්නේ ය. දුව ද දුන්නේ ය.

109. මහණෙනි, දඬු ගත් අවි ගත් ඒ රජුන්ගේත් මෙබඳු වූ ඉවසීමෙක් හා සුරත බවෙක් වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙපි මනා කොට දෙසූ මෙබඳු සසුන්හි පැවිදි වූවහු කමා ඇත්තෝ සුරත වූවෝ වහු නම්, ඒ තෙපි මේ සස්න හොබවන්නහු ය යි වදාළසේක.

110. තෙවනු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ට "මහණෙනි, වැඩෙක් නැත. ඩබර නො කරවු. කලහ නො කරවු. විග්‍රහ නො කරවු. විවාද නො කරවු"යි වදාළහ.

111. තෙවනු ද ඒ අධර්මවාදී මහණ තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, ධර්මස්වාමී වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසා වදාරණ සේක්වා. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උත්සාහ රහිත ව සමවත් සුවවිහරණයෙහි යෙදී වෙසෙන සේක්වා. අපි මේ ඩබරයෙන් කලහයෙන් විග්‍රහයෙන් විවාදයෙන් ප්‍රසිද්ධ වන්නෙමු"යි කීයේ ය.

112. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මේ හිස් පුරුෂයෝ විනාශයට ළං ව සිටියාහ. මොහු (කරුණු) හඟවන්නට පහසු වූවෝ නො වෙති. (මොවුන් සන්හිඳුවීම පහසු නො වේ.) යි හුනස්නෙන් නැගිට වැඩි සේක.

පළමු දීඝාවු බණවර නිමියේ ය.

1. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය **කොසම්බිං** පිණ්ඩාය පාවිසි. කොසම්බියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය **සඞ්ඝමජ්ඣෙ** ඨිතකොව ඉමා ගාථායො අභාසි:

2. පුථුසද්දො සමජනො න බාලො කොචි මඤ්ඤථ,
සඞ්ඝස්මිං භිජ්ජමානස්මිං නාඤ්ඤං භිය්‍යො අමඤ්ඤරුං.

3. පරිමුට්ඨා පණ්ඩිතාභාසා වාචාගොචරභාණිනො,
යාවිච්ඡන්ති මුඛායාමං[1] යෙන නීතා න තං විදූ.

4. අක්කොච්ඡි මං අවධි මං අජිනි මං අහාසි මෙ,
යෙ තං[2] උපනය්හන්ති වෙරං තෙසං න සම්මති.

5. අක්කොච්ඡි මං අවධි මං අජිනි මං අහාසි මෙ,
යෙ තං න උපනය්හන්ති වෙරං තෙසූපසම්මති.

6. න හි වෙරෙන වෙරානි සම්මන්තීධ කුදාචනං,
අවෙරෙන ච සම්මන්ති එස ධම්මො සනන්තනො.

7. පරෙ ච න විජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ,
යෙ ච තත්ථ විජානන්ති තතො සම්මන්ති මෙධගා.

8. අට්ඨිච්ඡින්නා[3] පාණහරා ගවාස්සධනහාරිනො,
රට්ඨං විලුම්පමානානං තෙසම්පි හොති සඞ්ගති.
කස්මා තුම්හාක නො සියා?

9. සචෙ ලභෙථ නිපකං සහායං
සද්ධිං චරං සාධුවිහාරි ධීරං,
අභිභුය්‍ය සබ්බානි පරිස්සයානි
චරෙය්‍ය තෙනත්තමනො සතීමා.

10. නො චෙ ලභෙථ නිපකං සහායං
සද්ධිං චරං සාධුවිහාරි ධීරං,
රාජාව රට්ඨං විජිතං පහාය
එකො චරෙ මාතඞ්ගරඤ්ඤෙව නාගො.

11. එකස්ස චරිතං සෙය්‍යො
නත්ථි බාලෙ සහායතා,
එකො චරෙ න ච පාපානි කයිරා
අප්පොස්සුක්කො මාතඞ්ගරඤ්ඤෙව නාගොති.

12. අථ ඛො භගවා සඞ්ඝමජ්ඣෙ ඨිතකොව ඉමා ගාථායො භාසිත්වා යෙන **බාලකලොණකාරගාමො**[4] තෙනුපසඞ්කමි.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා **භගු** බාලකලොණකාරගාමෙ විහරති.

---

1. "මුඛායාමා" තො වි. 2. "යෙ ච තං" ම ඡ සං.
3 "අට්ඨිච්ඡින්ද" අ වි. ජ වි. තො වි. P T S.
4. "බාලකලොණකගාමො" ම ඡ සං. බාලකලොණකාරාම - කොසම්බියජාතකට්ඨකථා.

1. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු හැඳ පොරොවා පාසිවුරු ගෙණ පිඬු පිණිස **කොසඹෑ** නුවරට පිවිසිසේක. කොසඹෑනුවර පිඬු පිණිස හැසිර පස්වරු පිණ්ඩපාතයෙන් හැරී ආ සේක් සෙනසුන් තැන්පත් කොට පා සිවුරු ගෙණ සඟමැද සිටිසේක් ම මේ ගාථාවන් වදාළසේක:

2. මේ එක සමාන (කලහකාරී) ජන තෙමේ මහහඬ ඇත්තේ ය. (පණ්ඩිතමානී වූ) ඔවුනතුරෙන් කිසිවෙක් "මම අඥ වෙමි)" යි නො සිතී ය. තව ද, සඞ්ඝයා බිඳෙන කල්හි අනෙක් එකෙක් වත් (=" මා නිසා සඞ්ඝයා බිඳේ ය"යි මේ කරුණ) නො සිතී ය.

3. මුලාසිහි ඇති පණ්ඩිතමමන්‍ය වූ වචන ම ගොචර කොට ඇත්තාහු හැකි තාක් මුව අයා (නො නවත්වා) බණනසුලු වෙත් මැයි. (ඔහු) යම් කලහයකින් නිර්ලජ්ජභාවයට පමුණුවන ලද්දහු ද, එය (මෙබඳු දෙස් සහිත ය යි) නො දත්හ.

4. "මට ජාත්‍යාදියෙන් ගටා බැන්නේ ය. මා පහළේ ය. මා දිනී ය. මා සතු වසතුව පැහර ගත්තේ ය"යි යම් ගිහි පැවිදි කෙනෙක් ඒ වෛරය සිත බඳිත් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්සිඳේ.

5. "මට ජාත්‍යාදියෙන් ගටා බැන්නේ ය. මා පහළේ ය. මා දිනී ය. මා සතු දෙය පැහර ගත්තේ ය"යි යම් ගිහි පැවිදි කෙනෙක් ඒ වෛරය සිත නො බඳිත් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය සන්සිඳේ.

6. මේ සත්ත්වලොකයෙහි කිසි කලෙකත් වෛරයෝ වෛරයෙන් නො සන්සිඳෙත්. අවෛරයෙන් (මෛත්‍රියෙන්) ම සන්සිඳෙත්. අවෛරයෙන් වෛරය සන්සිඳෙයි යන මේ ධර්මය පැරණිදහමෙකි.

7. (පණ්ඩිතයන් හැර) අන්‍ය වූ කලහකාරකජනයෝ මෙහි (සඟමැද) කලහ කරන්නෝ "අපි නැසෙමු (මරු වෙත යමු)" යි නො දනිත්. ඔවුන් අතුරෙහි යම් කෙනෙක් එය දනිත් ද, එයින් කලහයෝ සන්සිඳෙත්.

8. (යම්කෙනෙකුන්ගේ මවුපියන්ගේ) ඇට සිඳින ලද ද, (යම් කෙනෙක්) ප්‍රාණය පැහැර ගණිත් (=දිවි තොර කෙරෙත්) ද, ගව-අශව-ධනයන් පැහැර ගන්නා සුලු වෙත් ද, (එබඳු වූ) රට වොලෝ ගන්නා වූ ඒ රජුන්ගේ ද සමගිය වේ. කුමක් හෙයින් තොපගේ සමගිය නො වන්නේ ද ?

9. සප්‍රාතොච්තප්‍රඥ ඇති සමග හැසිරීමට සුදුසු වූ මනා විහරණ ඇති නුවණැති යහළුවකු ලබන්නේ නම්, ප්‍රකට අප්‍රකට හැම උවදුරු මැඩ ඔහු සමග සතුටු සිත් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ හැසිරෙන්නේ ය.

10. සප්‍රාතොච්තප්‍රඥ ඇති සමග හැසිරීමට සුදුසු වූ මනා විහරණ ඇති ධෘතිසමපන්න වූ යහළුවකු නො ලබන්නේ නම්, දිනූ රට හැර ගියා වූ (මහාජනක අරින්දමාදී) රජුන් මෙන් ද වනයෙහි (=සීලව හෝ පාරිලෙය්‍යක) ශ්‍රෙෂ්ඨහස්තියා මෙන් ද එකලා ව හැසිරෙන්නේ ය.

11. එකලා වූ වහුගේ හැසිරීම උතුම් ය. අඥයා කෙරෙහි යහළුබවෙක් නැත. වනයෙහි ශ්‍රෙෂ්ඨ හස්තියා මෙන් (ගණයා සමග එක් වීමේ) උත්සාහ රහිත ව එකලා ව හැසිරෙන්නේ ය. පව් නො කරන්නේ ය.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සඟ මැද සිටි සේක් ම මේ ගාථාවන් වදාරා **බාලකලොණකාරගමට** වැඩිසේක.

13. එකල්හි ආයුෂමත් **භගු** ස්ථවිර තෙමේ බාලකලොණකාරගමෙහි වාසය කෙරෙයි.

14. අද්දසා ඛො ආයස්මා භගු භගවන්තං දූරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන ආසනං පඤ්ඤපෙසි. පාදොදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපි. පච්චුග්ගන්ත්වා පත්තචීවරං පටිග්ගහෙසි. නිසීදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ. නිසජ්ජ පාදෙ පක්ඛාලෙසි.

15. ආයස්මාපි ඛො භගු භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං භගුං භගවා එතදවොච: "කච්චි භික්ඛු, ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි පිණ්ඩකෙන න කිලමසී"ති. "ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. න චාහං භන්තෙ පිණ්ඩකෙන කිලමාමී"ති.

16. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං භගුං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා යෙන **පාචීනවංසදායො** තෙනුපසඞ්කමි.

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ච **අනුරුද්ධො** ආයස්මා ච **නන්දියො** ආයස්මා ච **කිම්බිලො**[1] පාචීනවංසදායෙ විහරන්ති.

18. අද්දසා ඛො දායපාලො භගවන්තං දූරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන භගවන්තං එතදවොච: "මා සමණ, එතං දායං පාවිසි. සන්තෙත්ථ තයො කුලපුත්තා අත්තකාමරූපා විහරන්ති. මා තෙසං අඵාසුමකාසී"ති.

19. අස්සොසි ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො දායපාලස්ස භගවතා සද්ධිං මන්තයමානස්ස. සුත්වාන දායපාලං එතදවොච: "මා ආවුසො දායපාල, භගවන්තං වාරෙසි. සත්ථා නො භගවා අනුප්පත්තො"ති.

20. අථ ඛො ආයස්මා අනුරුද්ධො යෙනායස්මා ච නන්දියො ආයස්මා ච කිම්බිලො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ච නන්දියං ආයස්මන්තඤ්ච කිම්බිලං එතදවොච: "අභික්කමථායස්මන්තො, අභික්කමථායස්මන්තො. සත්ථා නො භගවා අනුප්පත්තො"ති.

21. අථ ඛො ආයස්මා ච අනුරුද්ධො ආයස්මා ච නන්දියො ආයස්මා ච කිම්බිලො භගවන්තං පච්චුග්ගන්ත්වා එකො භගවතො පත්තචීවරං පටිග්ගහෙසි. එකො ආසනං පඤ්ඤපෙසි. එකො පාදොදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපි. නිසීදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ. නිසජ්ජ පාදෙ[2] පක්ඛාලෙසි.

22. තෙපි ඛො ආයස්මන්තො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං භගවා එතදවොච: "කච්චි වො අනුරුද්ධා ඛමනීයං? කච්චි යාපනීයං? කච්චි පිණ්ඩකෙන න කිලමථා"ති.

"ඛමනීයං භගවා. යාපනීයං භගවා. න ච මයං භන්තෙ පිණ්ඩකෙන කිලමාමා"ති.

"කච්චි පන වො අනුරුද්ධා සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා විහරථා"ති.

"තග්ඝ මයං භන්තෙ සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා විහරාමා"ති.

"යථා කථම්පන තුම්හෙ අනුරුද්ධා සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා විහරථා"ති.

1. "කිම්මිලො" ම ඡ සං. ක්‍රිමිල-සෞන්දරනන්ද කාව්‍ය, 16-87
2. "නිසජ්ජ ඛො භගවා පාදෙ" ම. ඡ. සං.

14. ආයුෂ්මත් **භගු** ස්ථවිර තෙමේ වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටු සේක. දැක අසුනක් පැණවී ය. පාදෝදකාදිය පාපුටුව පාපුවරුව එළවා තැබී ය. ඉදිරියට ගොස් පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩ හිඳ පා සේදූහ.

15. ආයුෂ්මත් භගු ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් භගු තෙරුන්ගෙන් “මහණ, කිම, ඉවසිය හැකි ද ? කිම යැපිය හැකි ද ? කිම, ආහාරයෙන් පීඩාපත් නො වූයෙහි දැ”යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, මම ආහාරයෙන් ද වෙහෙසට නො පත් වූයෙමි” යි තෙරහු කී හ.

16. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් භගුතෙරුන් දැහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට **පාචීනවංස** නම් වනයට වැඩි සේක.

17. එකල්හි ආයුෂ්මත් **අනුරුද්ධ**ස්ථවිරතෙමේ ද ආයුෂ්මත් **නන්දිය** ස්ථවිර තෙමේ ද ආයුෂ්මත් **කිම්බිල** ස්ථවිර තෙමේ ද පාචීනවංස මූවවනයෙහි වෙසෙත්.

18. උයන්පල් තෙමේ වඩින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුර දී ම දුටුයේ ය. දැක “ශ්‍රමණය, මේ උයනට නහමක් පිවිසෙව. මෙහි කුලපුත්‍රයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. ඔහු තමහට හිත කැමැත්තාහු වෙසෙත්. උන්වහන්සේලාට කරදර නො කළ මැනැවැ”යි කී ය.

19. ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධස්ථවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා කතා කරණ උයන්පල්ලාගේ ඒ කතාව ඇසී ය. අසා උයන්පල්ලාට “ඇවැත, උයන්පල්ල, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො වළකුව. අපගේ ශාස්තෘ වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැ”යි කී ය.

20. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධස්ථවිරතෙමේ ආයුෂ්මත් නන්දිය තෙරුන් වෙත ද ආයුෂ්මත් කිම්බිලතෙරුන් වෙත ද ගියේ ය. ගොස් ආයුෂ්මත් නන්දිය තෙරුන්ට ද ආයුෂ්මත් කිම්බිල තෙරුන්ට ද “ආයුෂ්මත්නි, මෙහි පැමිණෙවු. ඉදිරියට එවු. අපගේ ශාස්තෘ වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැ”යි දැන්වී ය.

21. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධස්ථවිර තෙමේ ද ආයුෂ්මත් නන්දිය ස්ථවිර තෙමේ ද ආයුෂ්මත් කිම්බිලස්ථවිර තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියට ගොස් එක් නමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාසිවුරු පිළිගත්තේ ය. එක් නමක් අසුන් පැණවී ය. එක් නමක් පාදෝදකාදිය පාපුටුව පාපුවරුව එළවා තැබී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැණවූ අසුනෙහි වැඩ හුන් සේක. වැඩ හිඳ පා සේදූහ.

22. ඒ ආයුෂ්මත්හු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන්ගෙන් “අනුරුද්ධයෙනි, කිම, තොපට ඉවසිය හැකි ද ? කිම, යැපිය හැකි ද ? කිම, ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වහු දැ”යි ඇසූහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. ස්වාමීනි, අපි ආහාරයෙන් වෙහෙසට පත් නො වම්හ”.

“අනුරුද්ධයෙනි, කිම තෙපි සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියහු ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසවු ද ?”

“ස්වාමීනි, එසේ ය. අපි සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියමෝ ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසමු”.

“අනුරුද්ධයෙනි, තෙපි කෙසේ නම් සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා ජලය සේ හැනී එක් ව සිටියහු ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වසවු ද ?”

23. "ඉධ මය්හං භන්තෙ එවං හොති: 'ලාභා වත මෙ. සුලද්ධං වත මෙ. යොහං එවරූපෙහි සබ්‍රහ්මචාරීහි සද්ධිං විහරාමී'ති. තස්ස මය්හං භන්තෙ, ඉමෙසු ආයස්මන්තෙසු මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨිතං ආවී චෙව රහො ච. මෙත්තං වචීකම්මං -පෙ- මෙත්තං මනොකම්මං පච්චුපට්ඨිතං ආවී චෙව රහො ච. තස්ස මය්හං භන්තෙ, එවං හොති: 'යන්නූනාහං සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වත්තෙය්‍ය'න්ති. සො ඛො අහං භන්තෙ, සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වත්තාමි. නානා හි ඛො නො භන්තෙ කායා. එකඤ්ච පන මඤ්ඤෙ චිත්ත''න්ති.

24. ආයස්මාපි ඛො නන්දියො -පෙ- ආයස්මාපි ඛො කිම්බිලො භගවන්තං එතදවොච. "මය්හම්පි ඛො භන්තෙ, එවං හොති: 'ලාභා වත මෙ. සුලද්ධං වත මෙ. යොහං එවරූපෙහි සබ්‍රහ්මචාරීහි සද්ධිං විහරාමී'ති. තස්ස මය්හං භන්තෙ, ඉමෙසු ආයස්මන්තෙසු මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨිතං ආවී චෙව රහො ච. මෙත්තං වචීකම්මං -පෙ- මෙත්තං මනොකම්මං පච්චුපට්ඨිතං ආවී චෙව රහො ච. තස්ස මය්හං භන්තෙ, එවං හොති: 'යන්නූනාහං සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වත්තෙය්‍ය'න්ති. සො ඛො අහං භන්තෙ, සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වත්තාමි. නානා හි ඛො නො භන්තෙ, කායා. එකඤ්ච පන මඤ්ඤෙ චිත්ත'න්ති. එවං ඛො මයං භන්තෙ, සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා විහරාමා''ති.

25. "කච්චි පන වො අනුරුද්ධා, අප්පමත්තා ආතාපිනො පහිතත්තා විහරථ?''ති. "තග්ඝ මයං භන්තෙ, අප්පමත්තා ආතාපිනො පහිතත්තා විහරාමා''ති.

26. "යථා කථම්පන තුම්හෙ අනුරුද්ධා අප්පමත්තා ආතාපිනො පහිතත්තා විහරථ?''ති.

27. "ඉධ භන්තෙ, අම්හාකං යො පඨමං ගාමතො පිණ්ඩාය පටික්කමති, සො ආසනං පඤ්ඤපෙති. පාදොදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපති. අවක්කාරපාතිං ධොවිත්වා උපට්ඨාපෙති. පානීයං පරිභොජ-නීයං උපට්ඨාපෙති. යො පච්ඡා ගාමතො පිණ්ඩාය පටික්කමති, සචෙ හොති භුත්තාවසෙසො, සචෙ ආකඞ්ඛති, භුඤ්ජති. නො චෙ ආකඞ්ඛති, අප්පහරිතෙ වා ඡඩ්ඩෙති. අප්පාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙති. සො ආසනං උද්ධරති. පාදොදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙති. අවක්කාරපාතිං ධොවිත්වා පටිසාමෙති. පානීයං පරිභොජනීයං පටිසාමෙති. භත්තග්ගං සම්මජ්ජති. යො පස්සති පානීයඝටං වා පරිභොජනීයඝටං වා වච්චඝටං වා රිත්තං තුච්ඡං, සො උපට්ඨාපෙති. සචස්ස හොති අවිසය්හං, හත්ථවිකාරෙන දුතියං ආමන්තෙත්වා හත්ථවිලඞ්ඝකෙන උපට්ඨාපෙති[1]. නත්වෙව මයං භන්තෙ, තප්පච්චයා වාචං භින්දාම. පඤ්චාහිකං ඛො පන මයං භන්තෙ, සබ්බරත්තියා ධම්මියා කථාය සන්නිසීදාම. එවං ඛො මයං භන්තෙ අප්පමත්තා ආතාපිනො පහිතත්තා විහරාමා''ති.

1. "උපට්ඨාපෙම" ම ඡ සං. P T S.

23. "සවාමීනි, මෙහි දී මට 'යම් මම මෙබඳු වූ සබ්‍රම්සරුන් හා එක් ව වෙසෙම් ද, මට (එය) ලාභයෙකි. මා ලත් යහපත් ලැබීමෙකැ'යි සිත් වෙයි. 'සවාමීනි, මේ ආයුෂමතුන් කෙරෙහි ඒ මාගේ මෛත්‍රීකායකර්මය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් එළඹ සිටියේ ය. මෛත්‍රීවාක්කර්මය -පෙ- මෛත්‍රීමනඃකර්මය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් එළඹ සිටියේ ය. සවාමීනි, ඒ මට 'මම සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතින්නෙම් නම් යෙහෙකැ'යි සිත් වේ. සවාමිනි, ඒ මම සිය සිත බහා තබා මේ ආයුෂමතුන් ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතිමි. සවාමීනි, අපගේ ශරීරයෝ වෙන් ව පවත්නෝ ම වෙති. අපගේ සිත නම් එකක් ම යයි සිතමි."

24. ආයුෂමත් නන්‍දියසප්විරතෙමේ ද -පෙ- ආයුෂමත් කිම්බිලසප්විර තෙමේ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "සවාමීනි, මටත් 'යම් මම මෙබඳු වූ සබ්‍රම්සරුන් හා එක් ව වෙසෙම් ද, මට (එය) ලාභයෙකි. මා ලත් යහපත් ලැබීමෙකැ' යි සිත් වෙයි. සවාමීනි, මේ ආයුෂමතුන් කෙරෙහි ඒ මාගේ මෛත්‍රීකායකර්මය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් එළඹ සිටියේ ය. මෛත්‍රීවාක්කර්මය -පෙ- මෛත්‍රීමනඃකර්මය ප්‍රකට වත් අප්‍රකට වත් එළඹ සිටියේ ය. සවාමීනි, ඒ මට 'මම සිය සිත තබා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතින්නෙම් නම් යෙහෙකැ'යි සිත් වේ. සවාමීනි, ඒ මම සිය සිත තබා මේ ආයුෂමතුන්ගේ ම සිත් වශයෙන් පවතිමි. සවාමීනි, අපගේ ශරීරයෝ වෙන් ව පවත්නෝ ම වෙති. අපගේ සිත නම් එකක් ම ය යි සිතමි. සවාමීනි, අපි මෙසේ සමගි ව සතුටු ව විවාද නො කරමින් කිරි හා දිය සේ එකතු ව ඔවුනොවුන් පියඇසින් බලමින් වෙසෙමු".

25. "අනුරුද්ධයෙනි, කිම, තෙපි අප්‍රමත්ත වූවාහු කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තාහු භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තාහු වසවු ද" ? "සවාමීනි, එසේය. අපි අප්‍රමත්ත වූවමෝ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තමෝ භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තමෝ වසන්නෙමු".

26. "අනුරුද්ධයෙනි, තෙපි කෙසේ අප්‍රමත්ත වූවාහු කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තාහු භාවනාවට යැවූ සිත් ඇත්තාහු වසවු ද ?"

27. "සවාමීනි, මෙහි අපගෙන් යමෙක් පළමු කොට ගමෙහි පිඬු පිණිස හැසිර පෙරළා ඒ ද, හෙතෙමේ අසුන් පණවයි. පාදෝදකාදිය පාපුටුව පා තබන පුවරුව එළවා තබයි. ඉඳුල් ලන බඳුන සෝදා තබයි. පැන් හා පිරිබෝදිය එළවයි. යමෙක් පසු ව ගමෙහි පිඬු සිඟා හැසිර පෙරළා ඒ ද, වළඳා ඉතිරි වූවක් වේ නම්, කැමැත්තේ නම්, වළඳයි. නො කැමැත්තේ නම්, නිල්තණ නැති තැන හෝ බහයි. සතුන් නැති දියෙහි හෝ පා කොට හරියි. හෙතෙමේ අසුන් ඔසොවා තබයි. පාදෝදකාදිය පාපුටුව පාපුවරුව තැන්පත් කරයි. ඉඳුල් ලන බඳුන සෝදා තැන්පත් කරයි. පැන් හා පිරිබෝදිය තැන් පත් කරයි. බත්හල හමදියි. යමෙක් සිස් වූ පැන්කළය හෝ පිරිබෝදිය-කළය හෝ වැසිකිළිදියකළය හෝ දකී ද, හෙතෙමේ එය එළවා තබයි. ඔහුට නො ඉසිලිය හැකි නම් හස්තසංඥාවෙන් දෙවැන්නකු අමතා අත්විලඟුවෙන් එළවා තබයි. සවාමීනි, ඒ හෙතුවෙන් අපි වචන නො බිඳින්නෙමු. (කතා නො කරන්නෙමු.) සවාමීනි, පස් දවසකට වරක් සියලු රෑ දැහැමිකතාවෙන් යුක්ත ව හිඳිමු. සවාමීනි, මෙසේ අපි අප්‍රමත්ත ව කෙලෙස් තවන වැර ඇති ව භාවනාවට යැවූ සිත් ඇති ව වාසය කරමු"යි.

28. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තඤ්ච අනුරුද්ධං ආයස්මන්තඤ්ච නන්දියං ආයස්මන්තඤ්ච කිම්බිලං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා යෙන පාරිලෙය්‍යකං තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන පාරිලෙය්‍යකං තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා පාරිලෙය්‍යකෙ විහරති රක්ඛිතවනසණ්ඩෙ භද්දසාලමූලෙ.

29. අථ ඛො භගවතො රහොගතස්ස පතිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි: "අහං ඛො පුබ්බෙ ආකිණ්ණො න ඵාසුං විහාසිං තෙහි කොසම්බකෙහි[1] භික්ඛූහි භණ්ඩනකාරකෙහි කලහකාරකෙහි විවාදකාරකෙහි භස්සකාරකෙහි සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකෙහි. සොම්හි එතරහි එකො අදුතියො සුඛං ඵාසුං විහරාමි අඤ්ඤත්‍රෙව තෙහි කොසම්බකෙහි භික්ඛූහි භණ්ඩනකාරකෙහි කලහකාරකෙහි විවාදකාරකෙහි භස්සකාරකෙහි සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකෙහී"ති.

30. අඤ්ඤතරොපි ඛො හත්ථිනාගො ආකිණ්ණො විහරති හත්ථීහි හත්ථිනීහි හත්ථිකලභෙහි හත්ථිච්ඡාපෙහි. ඡින්නග්ගානි චෙව තිණානි ඛාදති. ඔභග්ගොභග්ගඤ්චස්ස සාඛාභඞ්ගං ඛාදන්ති. ආවිලානි ච පානීයානි පිවති. ඔගාහා චස්ස උත්තිණ්ණස්ස[2] හත්ථිනියො කායං උපනිඝංසන්තියො ගච්ඡන්ති.

31. අථ ඛො තස්ස හත්ථිනාගස්ස එතදහොසි: "අහං ඛො ආකිණ්ණො විහරාමි හත්ථීහි හත්ථිනීහි හත්ථිකලභෙහි හත්ථිච්ඡාපෙහි. ඡින්නග්ගානි චෙව තිණානි ඛාදාමි. ඔභග්ගොභග්ගඤ්ච මෙ සාඛාභඞ්ගං ඛාදන්ති. ආවිලානි ච පානීයානි පිවාමි. ඔගාහා ච මෙ උත්තිණ්ණස්ස හත්ථිනියො කායං උපනිඝංසන්තියො ගච්ඡන්ති. යන්නූනාහං එකොව ගණම්හා වූපකට්ඨො විහරෙය්‍ය"න්ති.

32. අථ ඛො සො හත්ථිනාගො යූථා අපක්කම්ම යෙන පාරිලෙය්‍යකං රක්ඛිතවනසණ්ඩො භද්දසාලමූලං යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා සොණ්ඩාය භගවතො පානීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙති. අප්පහරිතඤ්ච කරොති.

33. අථ ඛො තස්ස හත්ථිනාගස්ස එතදහොසි: "අහං ඛො පුබ්බෙ ආකිණ්ණො න ඵාසුං විහාසිං හත්ථීහි හත්ථිනීහි හත්ථිකලභෙහි හත්ථිච්ඡාපෙහි. ඡින්නග්ගානි චෙව තිණානි ඛාදිං. ඔභග්ගොභග්ගඤ්ච මෙ සාඛාභඞ්ගං ඛාදිංසු. ආවිලානි ච පානීයානි අපායිං. ඔගාහා ච මෙ උත්තිණ්ණස්ස හත්ථිනියො කායං උපනිඝංසන්තියො අගමංසු. සොම්හි එතරහි එකො අදුතියො සුඛං ඵාසුං විහරාමි අඤ්ඤත්‍රෙව හත්ථීහි හත්ථිනීහි හත්ථිකලභෙහි හත්ථිච්ඡාපෙහී"ති.

34. අථ ඛො භගවා අත්තනො ච පවිවෙකං විදිත්වා තස්ස ච හත්ථිනාගස්ස චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි:

"එතං[3] නාගස්ස නාගෙන ඊසාදන්තස්ස හත්ථිනො,
සමෙති චිත්තං චිත්තෙන යදෙකො රමතී වනෙ"ති.

1. "කොසම්බිකෙහි" සී. අ වි. ජ වි. තො වි.
2. "ඔගාහඤ්චස්ස ඔතිණ්ණස්ස" සී.
"ඔගාහන්තස්ස ඔතිණ්ණස්ස" ම නු ප. P T S.
3. "එවං" ම නු ප. P T S.

28. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් ද ආයුෂ්මත් නන්දිය තෙරුන් ද ආයුෂ්මත් කිම්බිල තෙරුන් ද දැහැමිකතාවෙන් කරුණු දක්වා සමාදන් කරවා තියුණු කරවා සතුටු කරවා හුනස්නෙන් නැගිට **පාරිලෙය්‍යකවනය** බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් චාරිකා කරණසේක් පාරිලෙය්‍යකවනයට වැඩි සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි පාරිලෙය්‍යකවනයෙහි **රක්ඛිත** වනලැහැබෙහි මැනැවින් වැඩුනු මහත් සල් රුකක් මුල වසන සේක.

29. ඉක්බිති එකලා ව විවෙකයට පැමිණ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිත්හි "මම පෙර ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ කොසඹෑ නුවර වැසි භික්ෂූන් හා එක් වූයෙමි පහසුවෙන් නො විසූයෙමි. ඒ මම දැන් එකලා වූයෙමි දෙවැන්නෙක් නැත්තෙමි ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූන් හැර සුව සේ පහසුවෙන් වෙසෙමි"යි පරිවිතර්කයෙක් උපන.

30. එක්තරා මහත් ඇතෙක් ද ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් වූයේ ඔවුන් විසින් සිඳ දැමූ අක් ඇති තණ කයි. ඔහු විසින් (උස් තැනින් බිඳ හෙළූ) අතුකැබලි (අනික් ඇත්තු) කත්. කැලඹුනු දිය බොයි. ඇතිනියෝ දියෙහි ගැලීමෙන් නොහොත් තොටින් ගොඩ නැංගා වූ ඔහුගේ සිරුර ගටා යෙත්.

31. එකල්හි ඒ මහ ඇතුට "මම ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් ව වසමි. (ඔවුන් විසින්) සිඳ දැමූ අග ඇති තණ ද කමි. මා විසින් බිඳි අතු කැබලි ඔහු කත්. කැලඹුනු දිය ද බොමි. දියට බස්නා ඇතිනියෝ දියෙන් ගොඩ වූ මාගේ කය ගටා යෙත්. එහෙයින් මම එකලා ව ම සමූහයාගෙන් වෙන් වූයේ ම වසන්නෙම් නම් යෙහෙකැ"යි සිත් වි ය.

32. ඉක්බිති ඒ මහඇත් තෙමේ රැළෙන් ඉවත් ව පාරිලෙය්‍යකවනයෙහි රක්ඛිත වනලැහැබෙහි විසල්සල්රුක්මුල හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ සොඬින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පැන් පිරිබෝදිය එළවයි. තණ ද බැහැර කරයි.

33. එකල්හි ඒ මහඇතුට "මම පෙර ඇතුන් හා ඇතිනියන් හා තරුණ ඇතුන් හා ඇත්පැටවුන් හා එක් වූයෙමි පහසුවෙන් නො විසීමි. සිඳ දැමූ අක් ඇති තණ ද කෑවෙමි. මා විසින් කඩා දැමූ අතුකැබලි ඔහු කැහ. කැලඹුනු දිය ද බීමි. දියට බස්නා ඇතින්නෝ දියෙන් ගොඩ වූ මාගේ කය ගටා ගියහ. ඒ මම දැන් එකලා ව දෙවැන්නෙකු නැති ව ඇතුන් ඇතින්නන් තරුණඇතුන් ඇත්පැටවුන් හැර සැප සේ පහසුවෙන් වසමි"යි සිත් වි ය.

34. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමන්වහන්සේගේ පවිවෙකය ද දැන ඒ මහඇතුගේ සිතෙහි අදහස ද දැන ඒ වේලෙහි මේ ප්‍රීතිවාක්‍යය පැවැත්වූහ:

"යම් හෙයකින් එකලා වූයේ වනයෙහි සිත් අලවා වෙසේ ද, එහෙයින් (ඒ විවෙකරතියෙන්) රියඉස් වැනි (හේරිය කඳ මෙන් දික් වූ) දළ ඇති හස්තිනාගයාගේ සිත බුද්ධනාගයාගේ සිත හා සම වේ" යි.

35. අථ ඛො භගවා **පාරිලෙය්‍යකෙ** යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන **සාවත්ථි** තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන සාවත්ථි තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා සාවත්ථියං විහරති **ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස** ආරාමෙ.

36. අථ ඛො කොසම්බකා උපාසකා “ඉමෙ ඛො අය්‍යා කොසම්බකා භික්ඛූ බහුනො අම්හාකං අනත්ථස්ස කාරකා. ඉමෙහි උබ්බාළ්හා භගවා පක්කන්තො. හන්ද මයං අය්‍යෙ කොසම්බකෙ භික්ඛූ නෙව අභිවාදෙය්‍යාම, න පච්චුට්ඨෙය්‍යාම, න අඤ්ජලිකම්මං සාමීචිකම්මං කරෙය්‍යාම, න සක්කරෙය්‍යාම, න ගරු කරෙය්‍යාම, න මානෙය්‍යාම, න පූජෙය්‍යාම[1], උපගතානම්පි පිණ්ඩකං[2] න දදෙය්‍යාම[3], එවං ඉමෙ අම්හෙහි අසක්කරියමානා අගරුකරියමානා අමානියමානා අපූජියමානා අසක්කාරපකතා පක්කමිස්සන්ති වා විබ්භමිස්සන්ති වා භගවන්තං වා පසාදෙස්සන්තී”ති.

37. අථ ඛො කොසම්බකා උපාසකා කොසම්බකෙ භික්ඛූ නෙව අභිවාදෙසුං. න පච්චුට්ඨෙසුං. න අඤ්ජලිකම්මං සාමීචිකම්මං අකංසු. න සක්කරිංසු. න ගරු කරිංසු. න මානෙසුං. න පූජෙසුං. උපගතානම්පි පිණ්ඩකං න අදංසු.

38. අථ ඛො කොසම්බකා භික්ඛූ කොසම්බකෙහි උපාසකෙහි අසක්කරියමානා අගරුකරියමානා අමානියමානා අපූජියමානා අසක්කාරපකතා එවමාහංසු: “හන්ද මයං ආවුසො, සාවත්ථිං ගන්ත්වා භගවතො සන්තිකෙ ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමා”ති.

39. අථ ඛො කොසම්බකා භික්ඛූ සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන සාවත්ථි තෙනුපසඞ්කමිංසු.

40. අස්සොසි ඛො ආයස්මා **සාරිපුත්තො** “තෙ කිර කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භස්සකාරකා සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්තී”ති.

41. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච: “තෙ කිර භන්තෙ, කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භන්තෙ, තෙසු භික්ඛූසු පටිපජ්ජාමී”ති. “තෙන හි ත්වං සාරිපුත්ත, යථා ධම්මො තථා තිට්ඨාහී”ති. “කථාහං භන්තෙ, ජානෙය්‍යං ධම්මං වා අධම්මං වා?”ති.

---

1. “න භජෙය්‍යාම, න පූජෙය්‍යාම” ම ඡ සං.
2. “පිණ්ඩපාතං” PTS. 3. “දජ්ජෙය්‍යාම” ම ඡ සං. PTS.

35. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ **පාරිලෙය්‍යක**වනයෙහි කැමැති තාක් කල් වාසය කොට **සැවැත්නුවර** බලා චාරිකාවෙහි වැඩි සේක. පිළිවෙළින් චාරිකාවෙහි වඩිනා සේක් සැවැත්නුවරට වැඩියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි සැවැත්නුවර **ජේතවනයෙහි** වූ **අනේපිඬුසිටුහුගේ** ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක.

36. එකල්හි **කොසඹෑනුවර** වැසි උපාසකයෝ "කොසඹෑනුවර වැසි ආයඝී වූ මේ භික්ෂූහු අපට බොහෝ අවැඩ කළෝ ය. මොවුන් විසින් පෙළනු ලැබූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනයට වැඩි සේක. එබැවින් අපි ආයඝී වූ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූන් නො වඳින්නෙමු නම්, දැක හුනස්නෙන් නො නැගිටින්නෙමු නම්, ඇඳිලි කිරීම් ගෞරව කිරීම් නො කරන්නෙමු නම්, සත්කාර නො කරන්නෙමු නම්, ගරු නො කරන්නෙමු නම්, බුහුමන් නො කරන්නෙමු නම්, නො පුදන්නෙමු නම්, අප වෙත එළඹියවුන්ට ද ආහාර නො දෙන්නෙමු නම්, මෙසේ අප විසින් සත්කාර නො කරණු ලබන ගරු නො කරණු ලබන බුහුමන් නො කරණු ලබන නො පුදනු ලබන මොහු අසත්කාරයෙන් මැඩුනෝ බැහැර යන්නාහු හෝ වෙති. සිවුරු හරින්නාහු හෝ වෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෝ පහදවන්නාහු වෙති"යි (සිතූහ.)

37. ඉක්බිති කොසඹෑනුවර වැසි උපාසකයෝ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූන් නො වැන්දූහ. දැක හුනස්නෙන් නො නැගිට්ටාහ. ඇඳිලි කිරීම් ගෞරව කිරීම් නො කළහ. සත්කාර නො කළහ. ගරු නො කළහ. බුහුමන් නො කළහ. නො පිදූහ. වෙත පැමිණියවුන්ට ආහාර ද නො දුන්හ.

38. ඉක්බිති කොසඹෑනුවර වැසි උපාසකයන් විසින් සත්කාර නො කරණු ලබන ගරු නො කරණු ලබන බුහුමන් නො කරණු ලබන නො පුදනු ලබන කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූහු අසත්කාරයෙන් මැඩුනෝ "ඇවැත්නි, එසේ නම්, අපි සැවැත්නුවරට ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි මේ ආරාවුල සන්සිඳුවන්නෙමු"යි මෙසේ කීහ.

39. අනතුරු ව කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූහු සෙනසුන් තැන්පත් කොට තබා පාසිවුරු ගෙණ සැවැත්නුවරට ගියහ.

40. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේ "ඩබර කරන්නා වූ කලහ කරන්නා වූ විවාද කරන්නා වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල"යි ඇසූහ.

41. ඉක්බිති ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "ස්වාමීනි, ඩබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නාවූ ඒ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල. ස්වාමීනි, මම මේ භික්ෂූන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිම් ද"යි විචාළහ. "ශාරීපුත්‍රය, එසේ නම් තෙපි ධර්මය පරිදි සිටිවු"යි. "ස්වාමීනි, මම (මෙය) ධර්මය යි හෝ අධර්මය යි හෝ කෙසේ දනිම් ද ?"

42. “අට්ඨාරසහි බො සාරිපුත්ත, වත්ථූහි අධම්මවාදී ජානිතබ්බො: ඉධ සාරිපුත්ත, භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපත්තිං ආපත්තීති දීපෙති, ආපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙති, ලහුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති දීපෙති, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙති, සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, අනවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, ඉමෙහි බො සාරිපුත්ත, අට්ඨාරසහි වත්ථූහි අධම්මවාදී ජානිතබ්බො.

43. “අට්ඨාරසහි ච බො සාරිපුත්ත, වත්ථූහි ධම්මවාදී ජානිතබ්බො: ඉධ සාරිපුත්ත, භික්ඛු අධම්මං අධම්මොති දීපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙති, අවිනයං අවිනයොති දීපෙති, විනයං විනයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථා-ගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤත්තං තථා-ගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙති, ආපත්තිං ආපත්තීති දීපෙති, ලහුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙති, ගරුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති දීපෙති, සාවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, අනවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, ඉමෙහි බො සාරිපුත්ත, අට්ඨාරසහි වත්ථූහි ධම්මවාදී ජානිතබ්බො”ති.

44. අස්සොසි බො ආයස්මා **මහාමොග්ගල්ලානො** “තෙ කිර කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්තී”ති. -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **මහාකස්සපො** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **මහාකච්චානො** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **මහාකොට්ඨිතො** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **මහාකප්පිනො** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **මහාචුන්දො** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **අනුරුද්ධො** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **රෙවතො** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **උපාලි** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **ආනන්දො** -පෙ- අස්සොසි බො ආයස්මා **රාහුලො** “තෙ කිර කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්තී”ති.

42. "ශාරිපුත්‍රය, වස්තු අටළොසකින් අධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය: ශාරිපුත්‍රය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධර්මය ධර්මය යි දක්වයි ද, ධර්මය අධර්මයයි දක්වයි ද, අවිනය විනය යි දක්වයි ද, විනය අවිනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදූ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණලදූයි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලදූයි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලදූ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලදූ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලදූ යි දක්වයි ද, අනාපත්තිය ආපත්තිය යි දක්වයි ද, ආපත්තිය අනාපත්තිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපත්තිය ගරුකාපත්තිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපත්තිය ලහුකාපත්තිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපත්තිය අනවසෙසාපත්තිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසාපත්තිය සාවසෙසාපත්තිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨුල්ලාපත්තිය අදුට්ඨුල්ලාපත්තිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨුල්ලාපත්තිය දුට්ඨුල්ලාපත්තිය යි දක්වයි ද, ශාරිපුත්‍රය, මේ වස්තු අටළොසින් අධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය.

43. "ශාරිපුත්‍රය, වස්තු අටළොසකින් ම ධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය. ශාරිපුත්‍රය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධර්මය අධර්මය යි දක්වයි ද, ධර්මය ධර්මය යි දක්වයි ද, අවිනය අවිනය යි දක්වයි ද, විනය විනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලදූ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදූ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලදූ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලදූ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලදූ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලදූයි දක්වයි ද, අනාපත්තිය අනාපත්තිය යි දක්වයි ද, ආපත්තිය ආපත්තිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපත්තිය ලහුකාපත්තිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපත්තිය ගරුකාපත්තිය යි දක්වයි ද සාවසෙසාපත්තිය සාවසෙසාපත්තිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසාපත්තිය අනවසෙසාපත්තිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨුල්ලාපත්තිය දුට්ඨුල්ලාපත්තිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨුල්ලාපත්තිය අදුට්ඨුල්ලාපත්තියයි දක්වයි ද, ශාරිපුත්‍රය, මේ වස්තු අටළොසින් ධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය"යි වදාළසේක.

44. ආයුෂ්මත් **මහාමෞද්ගල්‍යායන**ස්ථවිරයන් වහන්සේ "ඩබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල"යි ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **මහාකාශ්‍යප**ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **මහාකාත්‍යායන**ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **මහාකොට්ඨිත**ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **මහාකප්පින** ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **මහාචුන්ද**ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **අනුරුද්ධ**ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **රෙවත**ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **උපාලි**ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **ආනන්ද**ස්ථවිරයන් වහන්සේ -පෙ- ඇසූහ. ආයුෂ්මත් **රාහුල**ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඩබරකරුවූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල"යි ඇසූහ.

45. අථ ඛො ආයස්මා **රාහුලො** යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා රාහුලො භගවන්තං එතදවොච: ‘‘තෙ කිර භන්තෙ, කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භන්තෙ තෙසු භික්ඛූසු පටිපජ්ජාමී ?’’ති. ‘‘තෙන හි ත්වං රාහුල, යථා ධම්මො තථා තිට්ඨාහී’’ති. ‘‘කථාහං භන්තෙ, ජානෙය්‍යං ධම්මං වා අධම්මං වා ?’’ති.

46. ‘‘අට්ඨාරසහි ඛො රාහුල, වත්ථූහි අධම්මවාදී ජානිතබ්බො: ඉධ රාහුල භික්ඛු, අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපත්තිං ආපත්තීති දීපෙති, ආපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙති, ලහුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති දීපෙති, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙති, සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, අනවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, ඉමෙහි ඛො රාහුල අට්ඨාරසහි වත්ථූහි අධම්මවාදී ජානිතබ්බො.

47. ‘‘අට්ඨාරසහි ච ඛො රාහුල, වත්ථූහි ධම්මවාදී ජානිතබ්බො: ඉධ රාහුල, භික්ඛු අධම්මං අධම්මොති දීපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙති, අවිනයං අවිනයොති දීපෙති, විනයං විනයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤත්තං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපත්තිං අනාපත්තීති දීපෙති, ආපත්තිං ආපත්තීති දීපෙති, ලහුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තීති දීපෙති, ගරුකං ආපත්තිං ගරුකා ආපත්තීති දීපෙති, සාවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, අනවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තීති දීපෙති, දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං දුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා ආපත්තීති දීපෙති, ඉමෙහි ඛො රාහුල අට්ඨාරසහි වත්ථූහි ධම්මවාදී ජානිතබ්බො’’ති.

48. අස්සොසි ඛො **මහාපජාපතී ගොතමී** ‘‘තෙ කිර කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භස්සකාරකා සඞ්ඝෙ අධිකරණ-කාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්තී’’ති.

45. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් **රාහුල** ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් රාහුල ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "ස්වාමීනි, ඩබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල. ස්වාමීනි, මම ඒ භික්ෂූන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිම් දැ"යි විචාළාහු ය. "රාහුලය, එසේ නම් තෝ ධර්මය පරිදි සිටුව". "ස්වාමිනි, මම (මෙය) ධර්මය යි හෝ අධර්මය යි හෝ කෙසේ දනිම් ද?"

46. "රාහුලය, වස්තු අටළොසකින් අධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය: රාහුලය, මෙහි මහණෙක් අධර්මය ධර්මය යි දක්වයි ද, ධර්මය අධර්මය යි දක්වයි ද, අවිනය විනය යි දක්වයි ද, විනය අවිනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්දැයි දක්වයි ද, අනාපත්තිය ආපත්තිය යි දක්වයි ද, ආපත්තිය අනාපත්තිය යි දක්වයි ද, ලහුකාපත්තිය ගරුකාපත්තිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපත්තිය ලහුකාපත්තිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපත්තිය අනවසෙසාපත්තිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසා-පත්තිය සාවසෙසාපත්තිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨුල්ලාපත්තිය අදුට්ඨුල්ලාපත්තිය යි දක්වයි ද, අදුට්ඨුල්ලාපත්තිය දුට්ඨුල්ලාපත්තිය යි දක්වයි ද, රාහුලය, මේ වස්තු අටළොසින් අධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය.

47. "රාහුලය, වස්තු අටළොසකින් ම ධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය: රාහුලය, මෙහි මහණෙක් තෙමේ අධර්මය අධර්මය යි දක්වයි ද, ධර්මය ධර්මය යි දක්වයි ද, අවිනය අවිනය යි දක්වයි ද, විනය විනය යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදාරණ ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්දැයි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පණවන ලද්දැ යි දක්වයි ද, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්ද තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්දැ යි දක්වයි ද, අනාපත්තිය අනාපත්තිය යි දක්වයි ද, ආපත්තිය ආපත්තියයි දක්වයි ද, ලහුකාපත්තිය ලහුකාපත්තිය යි දක්වයි ද, ගරුකාපත්තිය ගරුකාපත්තිය යි දක්වයි ද, සාවසෙසාපත්තිය සාවසෙසාපත්තිය යි දක්වයි ද, අනවසෙසාපත්තිය අනවසෙසාපත්තිය යි දක්වයි ද, දුට්ඨුල්ලා-පත්තිය දුට්ඨුල්ලාපත්තියයි දක්වයි ද, අදුට්ඨුල්ලාපත්තිය අදුට්ඨුල්ලාපත්තිය යි දක්වයි ද, රාහුලය, මේ වස්තු අටළොසින් ධර්මවාදී පුද්ගල තෙමේ දත යුතු ය".

48. **මහාප්‍රජාපතීගෞතමී** තොමෝ "ඩබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාද-කරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල"යි ඇසූ ය.

49. අථ ඛො **මහාපජාපතිගොතමී** යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතා ඛො මහාපජාපතිගොතමී භගවන්තං එතදවොච: "තෙ කිර භන්තෙ, කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භන්තෙ, තෙසු භික්ඛූසු පටිපජ්ජාමී?"ති. "තෙන හි ත්වං ගොතමී, උභයත්ථ ධම්මං සුණ. උභයත්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච ඛන්තිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොචෙහි. යං ච කිඤ්චි භික්ඛුනිසඞ්ඝෙන භික්ඛුසඞ්ඝතො පච්චාසිංසිතබ්බං[1], සබ්බං තං ධම්මවාදිතොව පච්චාසිංසිතබ්බ"න්ති.

50. අස්සොසි ඛො **අනාථපිණ්ඩිකො** ගහපති "තෙ කිර කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්තී"ති.

51. අථ ඛො **අනාථපිණ්ඩිකො** ගහපති යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච: "තෙ කිර භන්තෙ, කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා -පෙ- සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භන්තෙ, තෙසු භික්ඛූසු පටිපජ්ජාමී?"ති. "තෙන හි ත්වං ගහපති, උභයත්ථ දානං දෙහි. උභයත්ථ දානං දත්වා උභයත්ථ ධම්මං සුණ. උභයත්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච ඛන්තිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොචෙහී"ති.

52. අස්සොසි ඛො **විසාඛා මිගාරමාතා** "තෙ කිර කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භස්සකාරකා සඞ්ඝෙ අධිකරණ-කාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්තී"ති.

53. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නා ඛො විසාඛා මිගාරමාතා භගවන්තං එතදවොච: "තෙ කිර භන්තෙ, කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භස්සකාරකා සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං ආගච්ඡන්ති. කථාහං භන්තෙ, තෙසු භික්ඛූසු පටිපජ්ජාමී?"ති. "තෙන හි ත්වං විසාඛෙ, උභයත්ථ දානං දෙහි. උභයත්ථ දානං දත්වා උභයත්ථ ධම්මං සුණ. උභයත්ථ ධම්මං සුත්වා යෙ තත්ථ භික්ඛූ ධම්මවාදිනො, තෙසං දිට්ඨිඤ්ච ඛන්තිඤ්ච රුචිඤ්ච ආදායඤ්ච රොචෙහී"ති.

54. අථ ඛො කොසම්බකා භික්ඛූ අනුපුබ්බෙන යෙන සාවත්ථි තදවසරුං.

1. "පච්චාසීසිතබ්බං" ඡ ම සං.

49. ඉක්බිති **මහාපජාපතීගෝතමී** තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියා ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටියා වූ මහාපජාපතිගෝතමී තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "ස්වාමීනි, ඩබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත නඩු පවරන්නා වූ ඒ කොසඹෑ-නුවර භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල. ස්වාමීනි, මම ඒ භික්ෂූන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිම් දැ"යි විචාළා ය. "ගෞතමිය, එසේ නම්, ඔබ දෙපක්ෂය වෙත ම දහම් අසන්න. දෙපක්ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත් නම්, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම හෝ ගැනීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරන්න. භික්ෂුණීසඞ්ඝයා විසින් භික්ෂුසඞ්ඝයාගෙන් යමක් බලා-පොරොත්තු විය යුතු නම්, ඒ සියල්ල ධර්මවාදීන් කෙරෙන් ම බලා-පොරොත්තු විය යුතු ය."

50. **අනේපිඬු**ගැහැවි තෙමේ "ඩබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑ නුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල"යි ඇසී ය.

51. අනතුරු ව අනේපිඬුගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන් අනේපිඬුගැහැවි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "ස්වාමීනි, ඩබරකරු වූ -පෙ- සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර වැසි භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල. ස්වාමීනි, මම ඒ භික්ෂූන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිම් දැ"යි විචාළේ ය. "ගැහැවිය, එසේ නම් තොප දෙපක්ෂයට ම දන් දෙන්න. දෙපක්ෂයට දන් දී දෙපක්ෂය වෙත දහම් අසන්න. දෙපක්ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම හෝ ගැනීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරන්න".

52. මෘගාරිමාතෘ වූ **විශාඛා** තොමෝ "ඩබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල"යි ඇසූ ය.

53. ඉක්බිති මෘගාරිමාතෘ වූ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියා ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්නී ය. පසෙක හුන් මෘගාරිමාතෘ වූ විශාඛා තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "ස්වාමීනි, ඩබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑනුවර භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට එත් ල. ස්වාමීනි, මම ඒ භික්ෂූන් කෙරෙහි කෙසේ පිළිපදිම් දැ"යි විචාළා ය. "විශාඛාව, එසේ නම් තෙපි දෙපක්ෂයට ම දන් දෙවු. දෙපක්ෂයට දන් දී දෙපක්ෂය වෙත දහම් අසවු. දෙපක්ෂය වෙත දහම් අසා එහි යම් භික්ෂූහු ධර්මවාදී වෙත් නම්, ඔවුන්ගේ ලබ්ධිය ද ඉවසීම ද කැමැත්ත ද ගැණීම ද රුචි කරවු"

54. එකල්හි කොසඹෑනුවර භික්ෂූහු පිළිවෙළින් සැවැත්නුවරට පැමිණියහ.

55. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච: "තෙ කිර භන්තෙ, කොසම්බකා භික්ඛූ භණ්ඩනකාරකා කලහකාරකා විවාදකාරකා භස්සකාරකා සඞ්ඝෙ අධිකරණකාරකා සාවත්ථිං අනුප්පත්තා. කථන්නු ඛො භන්තෙ, තෙසු භික්ඛූසු සෙනාසනෙ[1] පටිපජ්ජිතබ්බ?"න්ති. "තෙන හි සාරිපුත්ත, විවිත්තං සෙනාසනං දාතබ්බ"න්ති. "සචෙ පන භන්තෙ, විවිත්තං න හොති, කථං පටිපජ්ජිතබ්බ?"න්ති. "තෙන හි සාරිපුත්ත, විවිත්තං කත්වාපි දාතබ්බං. න ත්වෙවාහං සාරිපුත්ත, කෙනචි පරියායෙන වුඩ්ඪතරස්ස භික්ඛුනො සෙනාසනං පටිබාහිතබ්බන්ති, වදාමි. යො පටිබාහෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා"ති. "ආමිසෙ පන භන්තෙ, කථං පටිපජ්ජිතබ්බ?"න්ති. "ආමිසං ඛො සාරිපුත්ත, සබ්බෙසං සමකං භාජෙතබ්බ"න්ති.

56. අථ ඛො තස්ස උක්ඛිත්තකස්ස භික්ඛුනො ධම්මඤ්ච විනයඤ්ච පච්චවෙක්ඛන්තස්ස එතදහොසි: "ආපත්ති එසා. නෙසා අනාපත්ති. ආපන්නොම්හි. නම්හි අනාපන්නො. උක්ඛිත්තොම්හි. නම්හි අනුක්ඛිත්තො. ධම්මිකෙනම්හි කම්මෙන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඨානාරහෙනා"ති.

57. අථ ඛො සො උක්ඛිත්තකො භික්ඛු යෙන උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා උක්ඛිත්තානුවත්තකෙ භික්ඛූ එතදවොච: "ආපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා අනාපත්ති. ආපන්නොම්හි. නම්හි අනාපන්නො. උක්ඛිත්තොම්හි. නම්හි අනුක්ඛිත්තො. ධම්මිකෙනම්හි කම්මෙන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඨානාරහෙන. එථ, මං ආයස්මන්තො ඔසාරෙථා"ති.

58. අථ ඛො තෙ උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ තං උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොචුං: "අයං භන්තෙ, උක්ඛිත්තකො භික්ඛු එවමාහ: 'ආපත්ති එසා ආවුසො. නෙසා අනාපත්ති. ආපන්නොම්හි. නම්හි අනාපන්නො. උක්ඛිත්තොම්හි. නම්හි අනුක්ඛිත්තො. ධම්මිකෙනම්හි කම්මෙන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඨානාරහෙන. එථ, මං ආයස්මන්තො ඔසාරෙථා'ති. කථන්නු ඛො භන්තෙ[2] පටිපජ්ජිතබ්බ"න්ති. "ආපත්ති එසා භික්ඛවෙ. නෙසා අනාපත්ති. ආපන්නො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනාපන්නො. උක්ඛිත්තො එසො භික්ඛු. නෙසො භික්ඛු අනුක්ඛිත්තො. ධම්මිකෙන කම්මෙන උක්ඛිත්තො අකුප්පෙන ඨානාරහෙන. යතො ච ඛො සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපන්නො ච, උක්ඛිත්තො ච, පස්සති ච, තෙන හි භික්ඛවෙ, තං භික්ඛුං ඔසාරෙථා"ති.

1. "සෙනාසනං" "සෙනාසනෙසු" කත්ථචි. සී.
2. කථන්නුඛො තෙහි භන්තෙ," P T S.

55. අනතුරු ව ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් "ස්වාමීනි, ඩබරකරු වූ කලහකරු වූ විවාදකරු වූ කලහ උපදවන කතා කරන්නා වූ සඞ්ඝයා වෙත පැමිණිලි කරන්නා වූ ඒ කොසඹෑ නුවර භික්ෂූහු සැවැත්නුවරට පැමිණියාහු ය. ස්වාමීනි, ඒ භික්ෂූන් කෙරෙහි සෙනසුන් දීම කෙසේ කළ යුතු දැ"යි විචාළාහු ය. "ශාරිපුත්‍රය, එසේ නම් විවික්ත සෙනසුනක් දිය යුතු ය". "ස්වාමීනි, විවික්ත සෙනසුනක් නො වේ නම්, කෙසේ කළ යුතු ද ?" "ශාරිපුත්‍රය, එසේ නම් විවික්ත කොට ද දිය යුතු ය. ශාරිපුත්‍රය, මම කිසි ලෙසකින් ඉතා වැඩිහිටි මහණහුට සෙනසුන් වැළැක්විය යුතු ය යි නො කියමි. යමෙක් වලකා නම්, දුකුළා-ඇවැත් වේ". "ස්වාමීනි, ආමිෂයෙහි කෙසේ කළ යුතු ද ?" "ශාරිපුත්‍රය, ආමිෂය සියල්ලන්ට සම ව බෙදිය යුතු ය".

56. ඉක්බිති ධර්මය ද විනයය ද ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරන්නා වූ ඒ උත්ක්ෂිප්ත භික්ෂුහුහට "මෝ ඇවැත් ය. මෝ නො ඇවැත් නො වේ. ඇවැතට පැමිණියෙම් වෙමි. නො පැමිණියෙම් නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙම් වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙම් නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කර්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙම් වෙමි"යි සිත් වි ය.

57. ඉක්බිති ඒ උත්ක්ෂිප්ත භික්ෂු තෙමේ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තක භික්ෂූන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තක භික්ෂූන්ට, "ඇවැත්නි, මෝ ඇවැත් ය. මෝ නොඇවැත් නො වේ. ඇවැතට පැමිණියෙම් වෙමි. ඇවැතට නො පැමිණියෙම් නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙම් වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙම් නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මික කර්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙම් වෙමි. එහෙයින් ආයුෂ්මත්හු මා ඇතුළත් කරත්වා"යි කියේ ය.

58. එකල්හි ඒ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තක භික්ෂූහු ඒ උත්ක්ෂිප්ත භික්ෂුනම ගෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන්නා වූ ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "ස්වාමීනි, මේ උත්ක්ෂිප්තභික්ෂු තෙමේ 'ඇවැත්නි, මෝ ඇවැත් ය. මෝ නොඇවැත් නො වේ. ඇවැතට පැමිණියෙම් වෙමි. ඇවැතට නො පැමිණියෙම් නො වෙමි. බැහැර කරණ ලද්දෙම් වෙමි. බැහැර නො කරණ ලද්දෙම් නො වෙමි. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මිකකර්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දෙම් වෙමි. එවු, ආයුෂ්මත්හු මා ඇතුළත් කරත්වා'යි මෙසේ කී ය. ස්වාමීනි, කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද ?" "මහණෙනි, මෝ ඇවැත් ය. මෝ නොඇවැත් නො වේ. මේ මහණ ඇවැතට පැමිණියේ ය. මේ මහණ ඇවැතට නො පැමිණියේ නො වේ. මේ මහණ බැහැර කරණ ලද්දේ ය. මේ මහණ බැහැර නො කරණ ලද්දේ නො වේ. අකොප්‍ය වූ සසුනට ගැලපෙන ධාර්මිකකර්මයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ ය. මහණෙනි, යම් හෙයකින් ඒ මහණ (ඇවැතට) පැමිණියේ ද, බැහැර කරණ ලද්දේ (ඇවැත) දකී ද, මහණෙනි, එසේ නම් ඒ මහණහු ඇතුළත් කරවු".

59. අථ ඛො තෙ උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ තං උක්ඛිත්තකං භික්ඛුං ඔසාරෙත්වා යෙන උක්ඛෙපකා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා උක්ඛෙපකෙ භික්ඛූ එතදවොචුං: “යස්මිං ආවුසො, වත්ථුස්මිං අහොසි සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො, සඞ්ඝභෙදො, සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපන්නො ච, උක්ඛිත්තො ච, පස්සී ච, ඔසාරිතො ච. හන්ද මයං[1] ආවුසො තස්ස වත්ථුස්ස වූපසමාය සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොමා”ති.

60. අථ ඛො තෙ උක්ඛෙපකා භික්ඛූ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ උක්ඛෙපකා භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොචුං: “තෙ භන්තෙ, උක්ඛිත්තානුවත්තකා භික්ඛූ එවමාහංසු: ‘යස්මිං ආවුසො, වත්ථුස්මිං අහොසි සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො, සඞ්ඝභෙදො, සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපන්නො ච, උක්ඛිත්තො ච, පස්සී ච, ඔසාරිතො ච. හන්ද මයං ආවුසො, තස්ස වත්ථුස්ස වූපසමාය සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොමා’ති. කථං නු ඛො භන්තෙ, පටිපජ්ජිතබ්බ”න්ති. “යතො ච ඛො සො භික්ඛවෙ, භික්ඛු ආපන්නො ච, උක්ඛිත්තො ච, පස්සි ච, ඔසාරිතො ච, තෙන හි භික්ඛවෙ, සඞ්ඝො තස්ස වත්ථුස්ස වූපසමාය සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොතු. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ, කාතබ්බා: සබ්බෙහෙව එකජ්ඣං සන්නිපතිතබ්බං ගිලානෙහි ච අගිලානෙහි ච. න කෙහිචි ඡන්දො දාතබ්බො. සන්නිපතිත්වා ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො:

61. ‘සුණාතු මෙ භන්තෙ, සඞ්ඝො. යස්මිං වත්ථුස්මිං අහොසි සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො, සඞ්ඝභෙදො, සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපන්නො ච, උක්ඛිත්තො ච, පස්සී ච, ඔසාරිතොච. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො තස්ස වත්ථුස්ස වූපසමාය සඞ්ඝසාමග්ගිං කරෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

‘සුණාතු මෙ භන්තෙ, සඞ්ඝො. යස්මිං වත්ථුස්මිං අහොසි සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො, සඞ්ඝභෙදො, සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සො එසො භික්ඛු ආපන්නො ච, උක්ඛිත්තො ච, පස්සී ච, ඔසාරිතො ච. සඞ්ඝො තස්ස වත්ථුස්ස වූපසමාය සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොති. යස්සායස්මතො ඛමති තස්ස වත්ථුස්ස වූපසමාය සඞ්ඝසාමග්ගියා කරණං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘කතා සඞ්ඝෙන තස්ස වත්ථුස්ස වූපසමාය සඞ්ඝසාමග්ගී. නිහතා සඞ්ඝරාජි. නිහතො සඞ්ඝභෙදො[2]. ඛමති සඞ්ඝස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී’ති. තාවදෙව උපොසථො කාතබ්බො. පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බ”න්ති.

1. “හන්දස්ස මයං” අ වි. ජ වි. ම නු ප. තො වි.
2. දිස්සතෙ ආදිම්හි “නිහතො සඞ්ඝභෙදො”ති. ඡට්ඨසඞ්ගීතියා මරම්මක්ඛරපොත්ථකෙ.

59. ඉක්බිති ඒ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තකභික්ෂූහු ඒ බැහැර කළ මහණහු ඇතුළත් කොට උත්ක්ෂේපක භික්ෂූන් වෙත ගියහ. ගොස් ''ඇවැත්නි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ ඇවතට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද (ඇවැත්) දක්නේ ද වේ. (සඞ්ඝයාට) ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ඒ වස්තුව සන්සිඳවනු පිණිස සඞ්ඝසාමග්‍රිය කරමු''යි උත්ක්ෂේපකභික්ෂූන්ට කීහ.

60. එකල්හි ඒ උත්ක්ෂේපකභික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියහ. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැඳ පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන්නා වූ ඒ උත්ක්ෂේපකභික්ෂූහු ''ස්වාමිනි, ඒ උත්ක්ෂිප්තානුවර්තක භික්ෂූහු 'ඇවැත්නි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ (ඇවැතට) පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ඒ වස්තුව සන්සිඳවනු පිණිස සඞ්ඝසාමග්‍රිය කරමු'යි මෙසේ කීහ. ස්වාමීනි, කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ''යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් විචාළාහු ය. ''මහණෙනි, යම් හෙයකින් ඒ මහණ (ඇවැතට) පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද, මහණෙනි, එසේ නම් සඞ්ඝ තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිඳවනු පිණිස සඞ්ඝසාමග්‍රිය කෙරේවා. මහණෙනි, මෙසේ කළ යුතු ය: ගිලන් වූ ද නො ගිලන් වූ ද සියල්ලන් ම එක් තැනක රැස් විය යුතු ය. කිසිවකු විසින් ඡන්දය නො දිය යුතු ය. රැස් වී ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂු නමක් විසින් සඞ්ඝ තෙමේ දැන්විය යුතු ය:

61. 'ස්වාමීනි, සඞ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. ඉදින් සඞ්ඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, සඞ්ඝ තෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිඳවනු පිණිස සඞ්ඝසාමග්‍රිය කරන්නේ ය. මේ දැන්වීම ය.

'ස්වාමීනි, සඞ්ඝතෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඩබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වී ද, ඒ මේ මහණ තෙමේ ඇවැතට පැමිණියේ ද බැහැර කරණ ලද්දේ ද දක්නේ ද ඇතුළත් කරණ ලද්දේ ද වේ. සඞ්ඝතෙමේ ඒ වස්තුව සන්සිඳවනු පිණිස සඞ්ඝසාමග්‍රිය කරයි. යම් ආයුෂ්මතකුහට ඒ වස්තුව සන්සිඳවනු පිණිස සඞ්ඝසාමග්‍රීකරණය රුචි වේ නම්, හෙතෙමේ නිශ්ශබ්ද වන්නේ ය. යම් ආයුෂ්මතකුහට රුචි නො වේ නම්, හෙතෙමේ කියන්නේ ය.

'සඞ්ඝයා විසින් ඒ වස්තුව සන්සිඳවීම පිණිස සඞ්ඝසාමග්‍රිය කරණ ලදී. සඞ්ඝරාජිය නසන ලදි. සඞ්ඝභේදය හරණ ලදි. සඞ්ඝයාට (එය) රුචි වේ. එහෙයින් නිශ්ශබ්ද වේ. මෙය මෙසේ දරමි'යි. එකෙණෙහි පොහොය කළ යුතු ය. පාමොක් උදෙසිය යුතු ය''යි වදාළසේක.

62. අථ ඛො ආයස්මා **උපාලි** යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා උපාලි භගවන්තං එතදවොච: යස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං හොති සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සඞ්ඝො තං වත්ථුං අවිනිච්ඡිනිත්වා අමූලා මූලං ගන්ත්වා සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා නු ඛො සා භන්තෙ, සඞ්ඝසාමග්ගී?''ති.

''යස්මිං උපාලි, වත්ථුස්මිං හොති සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සඞ්ඝො තං වත්ථුං අවිනිච්ඡිනිත්වා අමූලා මූලං ගන්ත්වා සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොති, අධම්මිකා සා උපාලි, සඞ්ඝසාමග්ගී''ති.

''යස්මිං පන භන්තෙ වත්ථුස්මිං හොති සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සඞ්ඝො තං වත්ථුං විනිච්ඡිනිත්වා මූලා මූලං ගන්ත්වා සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා නු ඛො සා භන්තෙ, සඞ්ඝසාමග්ගී?''ති.

''යස්මිං උපාලි, වත්ථුස්මිං හොති සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සඞ්ඝො තං වත්ථුං විනිච්ඡිනිත්වා මූලා මූලං ගන්ත්වා සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොති, ධම්මිකා සා උපාලි, සඞ්ඝසාමග්ගී''ති.

63. ''කති නු ඛො භන්තෙ, සඞ්ඝසාමග්ගියො?''ති. ''ද්වෙමා උපාලි, සඞ්ඝසාමග්ගියො. අත්ථුපාලි සඞ්ඝසාමග්ගී, අත්ථාපෙතා බ්‍යඤ්ජනුපෙතා. අත්ථුපාලි, සඞ්ඝසාමග්ගී අත්ථුපෙතා ව්‍යඤ්ජනුපෙතා ච.

64. ''කතමා ච සා උපාලි, සඞ්ඝසාමග්ගී අත්ථාපෙතා ව්‍යඤ්ජනුපෙතා? යස්මිං උපාලි, වත්ථුස්මිං හොති සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සඞ්ඝො තං වත්ථුං අවිනිච්ඡිනිත්වා අමූලා මූලං ගන්ත්වා සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොති, අයං වුච්චති උපාලි, සඞ්ඝසාමග්ගී අත්ථුපෙතා ව්‍යඤ්ජනුපෙතා.

65. ''කතමා ච සා උපාලි, සඞ්ඝසාමග්ගී අත්ථුපෙතා[1] ව්‍යඤ්ජනුපෙතා ච? යස්මිං උපාලි, වත්ථුස්මිං හොති සඞ්ඝස්ස භණ්ඩනං කලහො විග්ගහො විවාදො සඞ්ඝභෙදො සඞ්ඝරාජි සඞ්ඝවවත්ථානං සඞ්ඝනානාකරණං, සඞ්ඝො තං වත්ථුං විනිච්ඡිනිත්වා මූලා මූලං ගන්ත්වා සඞ්ඝසාමග්ගිං කරොති, අයං වුච්චති උපාලි, සඞ්ඝසාමග්ගී අත්ථුපෙතා ව්‍යඤ්ජනුපෙතා ච. ඉමා ඛො උපාලි, ද්වෙ සඞ්ඝසාමග්ගියො''ති.

66. අථ ඛො ආයස්මා උපාලි, උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣභාසි:-

1. ''අත්ථුපෙතා ච'' ජ. ම. සං. P T S.

62. ඉක්බිති ආයුෂමත් **උපාලි** ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන්නා වූ ආයුෂමත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ "ස්වාමීනි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඬබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වේ ද, සඞ්ඝතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමූලයෙන් මූලට ගොස් සඞ්ඝසාමග්‍රිය කෙරේ ද, ස්වාමීනි, ඒ සඞ්ඝසාමග්‍රිය ධාර්මික දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ඇසූහ.

"උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඬබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වේ ද, සඞ්ඝතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමූලයෙන් මූලයට ගොස් සඞ්ඝසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, ඒ සඞ්ඝසාමග්‍රිය අධාර්මික ය"

"ස්වාමීනි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඬබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වේ ද, සඞ්ඝතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මූලෙන් මූලට ගොස් සඞ්ඝසාමග්‍රිය කෙරේ ද, ස්වාමීනි, ඒ සඞ්ඝසාමග්‍රිය ධාර්මික ද ?".

"උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඬබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වේ ද, සඞ්ඝතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මූලින් මූලට ගොස් සඞ්ඝසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, ඒ සඞ්ඝසාමග්‍රිය ධාර්මික ය"

63. "ස්වාමීනි, සඞ්ඝසාමග්‍රීහු කෙතෙක් ද ?". "උපාලි, මේ සඞ්ඝසාමග්‍රී දෙකෙකි. උපාලි, අර්ථයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ (නමින් පමණක් වූ) සඞ්ඝසාමග්‍රියක් ඇත. උපාලි, අර්ථ වූත් පදයෙන් යුක්ත වූත් සඞ්ඝ-සාමග්‍රියක් ඇත.

64. "උපාලි, අර්ථයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුක්ත වූ ඒ සඞ්ඝසාමග්‍රිය කවරී ද ? උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඬබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝවවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වේ ද, සඞ්ඝතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය නො කොට අමූලයෙන් මූලයට ගොස් සඞ්ඝසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, මේ අර්ථයෙන් තොර වූ පදයෙන් යුකත වූ සඞ්ඝසාමග්‍රිය යි කියනු ලැබේ.

65. "උපාලි, අර්ථයෙන් තොර නො වූ පදයෙන් යුකත වූ ඒ සඞ්ඝ සාමග්‍රිය කවරී ද ? උපාලි, යම් වස්තුවක් නිමිති කොට සඞ්ඝයාගේ ඬබරයක් කලහයක් විග්‍රහයක් විවාදයක් සඞ්ඝයාගේ බිඳීමක් සඞ්ඝරාජියක් සඞ්ඝ-වවත්ථානයක් සඞ්ඝනානාකරණයක් වේ ද, සඞ්ඝතෙමේ ඒ වස්තුව විනිශ්චය කොට මූලයෙන් මූලයට ගොස් සඞ්ඝසාමග්‍රිය කෙරේ ද, උපාලි, මේ අර්ථයෙන් යුක්ත වූ ද පදයෙන් යුක්ත වූ ද සඞ්ඝසාමග්‍රිය යි කියනු ලැබේ. උපාලි, මේ සඞ්ඝසාමග්‍රී දෙක ය"

66. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ හුනස්නෙන් නැගිට උතුරුසඟසිවුර එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඇඳිලි කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථාවෙන් මෙසේ කීහ:

67. "සඞ්ඝස්ස කිච්චෙසු ච මන්තනාසු ච
අත්ථෙසු ජාතෙසු විනිච්ඡයෙසු ච,
කථම්පකාරොධ නරො මහත්ථිකො
භික්ඛු කථං හොතිධ පග්ගහාරහො"ති.

68. "අනානුවජ්ජො[1] පඨමෙන සීලතො
අවෙක්ඛිතාචාරො සුසංවුතින්ද්‍රියො,
පච්චත්ථිකා නොපවදෙන්ති[2] ධම්මතො
න හිස්ස තං හොති වදෙය්‍යු යෙන තං.

69. සො තාදිසො සීලවිසුද්ධියා ඨිතො
විසාරදො හොති විසය්හ භාසති,
නච්ඡම්භති පරිසගතො න වෙධති
අත්ථං න හාපෙති අනුය්‍යුතං භණං.

70. තථෙව පඤ්හං පරිසාසු පුච්ඡිතො
න චෙව පජ්ඣායති න මඞ්කු හොති,
සො කාලාගතං[3] බ්‍යාකරණාරහං වචො
රඤ්ජෙති විඤ්ඤූපරිසං විචක්ඛණො.

71. සගාරවො වුඩ්ඪතරෙසු භික්ඛුසු
ආචෙරකම්හි ච සකෙ විසාරදො,
අලං පමෙතුං පගුණො කථෙතවෙ
පච්චත්ථිකානඤ්ච විසද්ධිකොවිදො[4].

72. පච්චත්ථිකා යෙන වජන්ති නිග්ගහං
මහාජනො සඤ්ඤපනඤ්ච[5] ගච්ඡති,
සකඤ්ච ආදායං සමයං[6] න රිඤ්චති
සො බ්‍යාකරං[7] පඤ්හමනූපඝාතිකං.

73. දූතෙය්‍ය කම්මෙසු අලං සමුග්ගහො
සඞ්ඝස්ස කිච්චෙසු ච ආහු නං යථා,
කරං වචො භික්ඛුගණෙන පෙසිතො
අහං කරොමීති න තෙන මඤ්ඤති.

74. ආපජ්ජතෙ[8] යාවතකෙසු වත්ථුසු
ආපත්තියා හොති යථා ච වුට්ඨිති,
එතෙ විභඞ්ගා උභයෙස්ස සාගතා
ආපත්තිවුට්ඨානපදස්ස කොවිදො.

75. නිස්සාරණං ගච්ඡති යානි චාචරං
නිස්සාරිතො හොති යථා ච වත්තනා[9],
ඔසාරණං තංවුසිතස්ස ජන්තුනො
එතම්පි ජානාති විභඞ්ගකොවිදො.

76. සගාරවො වුඩ්ඪතරෙසු භික්ඛුසු
නවෙසු ථෙරෙසු ච මජ්ඣිමෙසු[10],
මහාජනස්සත්ථචරොධ පණ්ඩිතො
සො තාදිසො භික්ඛු ඉධ පග්ගහාරහො"ති.

කොසම්බක්ඛන්ධකො නිට්ඨිතො දසමො.

---

1. "අනනුවජ්ජො" සී මු. 2. "නූපවදන්ති" ම ඡ සං.
3. "කාලගතං" ම නු ප. තොවි. ජවි. 4 "විරද්ධිකොවිදො" ම ඡ සං. P T S.
5. "පඤ්ඤපනඤ්ච" P T S. 6. "ආදසමයං" ම ඡ සං.
7. "වයාකරං" ම ඡ සං. "වෙය්‍යාකරං" සි. 8. "ආපජ්ජති" ම ඡ සං P T S.
9 "වත්ථනා" ම ඡ ස. ම නු ප. තොවි.
10 "මජ්ඣිමෙසු ච" ම ඡ සං. P T S. අ වි. ජ වි. තොවි. ම නු ප.

67. "සඞ්ඝයාගේ කර්තව්‍යයන්හි ද විනයමන්ත්‍රණයන්හි ද උපන් විනයාර්ථයන්හි ද ඒ අර්ථයන් විනිශ්චය කිරීම්හි ද මහත් උපකාර ඇත්තා වූ මිනිස් තෙමේ මේ ශාසනයෙහි කෙබඳු වේ ද? මේ ශාසනයෙහි අනුබල දීමට සුදුසු වූ මහණ තෙමේ කෙබඳු වේ ද?"

68. "පළමු කොට සීලයෙන් උපවාද රහිත වූයේ 'ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජානකාරී හොති' යනාදීන් බලාපොරොත්තු වන හැසිරීම් ඇත්තේ මනා කොට හික්මවූ ඉඳුරන් ඇත්තේ වේ ද, ඔහුට පසමිතුරෝ කරුණු වශයෙන් චොදනා නො කෙරෙත් (දොස් නො කියත්). යම් හෙයකින් ඔහුට කියන්නාහු ද ඔහුට ඒ චොදනාව නැත්තේ ය.

69. එබඳු වූ ශීලවිශුද්ධියෙහි පිහිටියා වූ හෙතෙමේ විශාරද වෙයි. අභීතවනය කොට කියයි. පිරිස් මැදට ගියේ තැති නො ගණියි. නො සැලෙයි. අනුදන්නා ලද්දක් කරුණු සහිත ව කියන්නේ අර්ථය නො නසයි.

70. එපරිද්දෙන් ම පිරිස් මැද පුළුවුස්නා ලද්දේ සිතිවිලි නො සිතයි. තෙදරහිත නො වේ. මකු නො වේ. කිය යුතු කල්හි පැමිණියා වූ අර්ථානුලොම වූ ව්‍යාකරණයට සුදුසු වූ වචන කියන්නා වූ ඒ නුවණැත්තේ නුවණැති පිරිස සතුටු කෙරෙයි.

71. වැඩි මහලු මහණුන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූයේ වාසය කරයි. ස්වකීය ආචාර්යවාදයෙහි විශාරද වේ. ඒ ඒ කරුණු නුවණින් ප්‍රමාණ කරන්ට (විනිශ්චය කරන්ට) සමර්ථ වේ. කිය යුත්තෙහි කල පරිචය ඇත්තේ වේ. පසමිතුරන් වැරදවූ තැන් දක්මෙහි දක්ෂ වේ.

72. යම් වචනයකින් පසමිතුරෝ නිග්‍රහයට යෙත් ද, මහාජන තෙමේ අවබොධයට යේ ද, හෙතෙමේ හිංසා නො කරන්නා වූ ප්‍රශ්නයන් ප්‍රකාශ කරමින් ස්වකීය ආචාර්යවාදය වූ ලබ්ධිය සිස් නො කෙරෙයි.

73. සඞ්ඝයාගේ දූතකර්මයන්හි සමර්ථ වේ. සඞ්ඝයාගේ කෘත්‍යයන්හි ආහුතිපිණ්ඩය (හෝමගින්නෙහි ලූ ගිතෙල්) සේ ඉගෙනීම් හෝ පිළිගැනීම් ඇත්තේ වේ. පැවිදි සමූහයා විසින් යවන ලද්දේ සඞ්ඝයාගේ වචන කරමින් 'මම සඞ්ඝයාගේ කටයුතු කරමි'යි යන හෙතුවෙන් තමන් උසස් කොට නො සිතයි.

74. යම් පමණ වූ වස්තූන්හි ඇවැතට පැමිණේ ද, යම් ලෙසකින් ඇවැතින් නැගී සිටීම වේ ද, ආපත්තිආපජ්ජන ආපත්තිවුට්ඨාන යන මේ විභඞ්ගයෝ (අර්ථද්‍යොතකයෝ) දෙදෙන ඔහු විසින් මනා කොට අවබොධ කරණ ලද්දාහු නු යි ඇවැතින් නැගී සිටීම් කරුණෙහි දක්ෂ වේ.

75. විභඞ්ගයෙහි දක්ෂ වූයේ යම් ඩබර කිරීම් ආදිය කරන්නේ තජ්ජනීයකර්මාදීන්ගේ වශයෙන් බැහැර කිරීමට පැමිණේ ද, යම් ලෙසකින් වස්තුවශයෙන් බැහැර කරණ ලද්දේ වේ ද, ඒ නිස්සාරණයට නියමිත වත් සම්පූර්ණ කළා වූ මහණහුගේ ඇතුළත් කරගැනීම ද දනියි.

76. මේ ශාසනයෙහි වැඩි මහලු වූ ස්ථවිර භික්ෂූන් කෙරෙහි ද නවකයන් කෙරෙහි ද මධ්‍යමයන් කෙරෙහි ද ගෞරව සහිත වූ ද, නුවණැත්තා වූ ද, මහාජනයාගේ වැඩෙහි හැසිරෙන්නා වූ ද, එබඳු වූ මහණ තෙමේ අධිකරණ විනිශ්චය පිණිස ගත යුත්තේ වේ"

දස වැනි වූ කොසම්බක්ඛන්ධකය නිමි.

තස්ස උද්දානං:-

1. කොසම්බියං ජිනවරො විවාදාපත්තිදස්සනෙ,
උක්ඛිපෙය්‍ය[1] යස්මිං තස්මිං සද්ධායාපත්ති දෙසයෙ.

2. අඤ්ඤාසීමාය[2] තත්ථෙව බාලකඤ්චෙව වංසදා[3],
පාරිලෙය්‍යඤ්ච[4] සාවත්ථි සාරිපුත්තො ච කොලිතො.

3. මහාකස්සපකච්චානා කොට්ඨිතො කප්පිනෙනච[5],
මහාචුන්දො ච අනුරුද්ධො රෙවතො උපාලි චූභයෙ[6].

4. ආනන්දො රාහුලො චෙව ගොතමී නාථපිණ්ඩිකො,
විසාඛා මිගාරමාතා ච[7]......................................

සෙනාසනං විවිත්තඤ්ච ආමිසං සමකං දදෙ.[8]

5. න කෙහි[9] ඡන්දෙ දාතබ්බො උපාලිපරිපුච්ඡිතො,
අනානුවජ්ජොධිසීලෙන[10] සාමග්ගී ජිනසාසනෙති.

මහාවග්ගො සමත්තො.

---

1. "නුක්ඛිපෙය්‍ය" ම ඡ සං. 2. "සීමායං" ම ඡ සං PTS.
3. "සම්පදා" අ. ජ. තො. "පසෙඤ්චකාසෙඤ්ච සම්පදා" PTS
4. "පාලිලෙය්‍යාච" ම ඡ සං. 5. "කප්පිනො" ම ඡ සං.
6. "උපාලිචුන්දො" ම ඡ සං. "උපාලිචහයො" PTS.
7. "විසාඛා මිගාරමාතා ච" - සීහලපොත්ථකෙසු මරම්මක්ඛරපොත්ථකෙ ච න දිස්සතෙ. "සුදත්තොතත ච" සී මු. ම ඡ සං. PTS.
8. "ආමිසං සාමකාපිච" ම ඡ සං. PTS. 9. "න කෙන ඡන්දො" PTS
10. "අනානුවජ්ජොසීලෙන" ම ඡ සං. "අනුපවජ්ජොධිසීලෙන" අ. ජ. නු. තො.

එහි උද්දානය (වස්තුනාමාවලිය) මෙසේ ය:-

1. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සර්වඥයන් වහන්සේ කොසඹෑනුවර වැඩ වසන කල්හි විවාදුපතතිදර්ශනයෙහි යම් තම් අවකාශයෙක්හි උක්ඛෙපනීයකර්මය කෙළේ ය. භෙදගරුක පැවිද්දෝ අනුන් බස් පිළිගෙණ ඇවැත් දෙසත්තේ ය.

2. එහි සීමාව තුළ උපොසථාදිවිනයකර්ම කරන්නේ ය. බාලකලොණකාරග්‍රාමය, පාචීනවංසදාය, පාරිලෙය්‍යකවනය, සැවැත්නුවර, සාරිපුත්ත, කොලිත-

3. මහාකස්සප, මහාකච්චාන, මහාකොට්ඨිත, මහාකප්පින, මහාචුන්ද, අනුරුද්ධ, රෙවත, උපාලි-

4. ආනන්ද රාහුල දෙනම ද, මහා පජාපතීගොතමී, අනාථපිණ්ඩික, විශාඛා මෘගාරිමාතෘ ... (යන මොහු වෙත්).

විවෙකසෙනසුනක් දෙන්නේ ය. ආමිසය සමානව දෙන්නේ ය.

5. කිසිවකු විසින් ඡන්දය නො දිය යුතු ය. උපාලි තෙරුන් ප්‍රශ්න විචාරීම; සමගි කරවන මහණ ජිනසසුන්හි අධිශීලයෙන් උපවාද රහිත විය යුතු ය.

මහවග නිමි

මහවග

උපග්‍රන්ථය 1

1 ගාථාදිදපාසූචි

	පිටඅඞ්කය
අකතං දුක්කතං චෙව	840
අකරණීයො පක්කමති	392
අකාසි තජ්ජනීයං කම්මං	840
අක්කොච්ඡි මං අවධි මං	870
අග්ගිහුත්තමුඛා යඤ්ඤා	614
අඞ්ගුලී අළකණ්ඩරං	838
අච්ඡතරච්ඡමංසං ච	626
අජ්ඣොකාසෙ වස්සාවාසො	392
අඤ්ඤෙන අතිරෙකෙන	754
අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චාතිරෙකෙ	668
අට්ඨාරසන්නං එතෙසං	838
අට්ඨිච්ඡින්නා පාණහරා	870
අථ රත්තියා අච්චයෙන	54
අදස්සනාප්පටිකම්මෙ	840
අධම්මෙන වග්ගකම්මං	834
අධම්මවග්ගං සාමග්ගං	836
අධිකාරං ච සීවෙය්‍යං	752
අනාචාරං ආචරති	244
අනානුවජ්ජො පඨමෙන- සීලතො	892
අනාසාය ච ආසාය	670
අනිස්සග්ගිකප්පකතො	668
අනුපජ්ඣායසඞ්ඝෙන	246
අන්ධබධිරං යං වුත්තං	246
අන්ධමූගො අන්ධබධිරො	838
අන්තලික්ඛචරො පාසො	44
අන්තොසීමාය තත්ථෙව	894
අපචිතා නව චෙත්ථ	670
අපාරුතා තෙසං අමතස්ස- ද්වාරා	12
අප්පටිකම්මෙ දිට්ඨියා	836, 838
අප්පං වා බහුං වා භාසස්සු	86
අප්පෙව නං විහෙඨෙය්‍ය	864

	පිටඅඞ්කය
අබ්භානෙකං ඨපෙත්වාන	836
අරහං භික්ඛුනීදූසිං	836
අසම්මතා ගාමසීමා	342
අහතාකප්පපිලොතී	668
අහං හි අරහා ලොකෙ	16
ආගතො ඛො මහාසමණො	90
ආගන්තුගමිගිලානං	754
ආදාය ච සමාදාය	670
ආදාය චීවරං යාති	668
ආදාය න පච්චෙස්සන්ති	670
ආදාය නිස්සීමගතං	670
ආදාය නිස්සීමං නෙව	668
ආදාය යාති පච්චෙස්සං	670
ආනන්දො රාහුලො චෙව	894
ආපජ්ජතෙ යාවතකෙසු වත්ථුසු	892
ආපන්නං නානුවත්තන්තං	838
ආවාසිකා චතුද්දසො	472
ආවාසිකෙන ආගන්තු	344
ඉට්ඨා ධම්මා අනිට්ඨා ච	486
ඉදං වත්ථු කඨිනස්ස	668
උච්චාවචා ච සන්තුට්ඨි	752
උට්ඨෙහි වීර විජිතසඞ්ගාම	12
උපගන්තුං කදා චෙව	392
උපතිස්සො කොලිතො	244
උභයෙන විපන්නං ච	836
උභින්නං සජොති භූතානං	54
උපරිනයකම්මානං	840
උපසම්පදං පඤ්චහි	516
උල්ලිඛා ධොවනා	668
එකච්චා වුට්ඨිතා සබ්බෙ	344
එකස්ස චරිතං සෙය්‍යො	870
එකාදසන්නං එතෙසං	838
එතං නාගස්ස නාගෙන	870

	පිට්ඨඞ්කො
එතෙ දෙව සහායා ආගච්ඡන්ති	88
එත්ථ ච තෙ මනො රමිත්ථ	76
එසෙව ධම්මො යදි-තාවදෙව	84, 88
ඔරොපෙන්තො භාජනං ච	752
කඨිනං අනත්ථතං හොති	668
කතචීවරමාදාය	668
කතමී කිවතිකා	342
කති කම්මානි උද්දෙසො	342
කතිකා පටිස්සුණිත්වා	392
කමල කම්බල සොවණ්ණ	516
කිච්චෙන මෙ අධිගතං	10
කිමෙව දිස්වා උරුවෙලවාසී	76
කිම්හි චාති කතමං ච	472
කොණ්ඩඤ්ඤො භද්දියො වප්පො	244
කොසම්බියං ජිනවරො	894
ඛජ්ජං පක්ඛහතං චෙව	246
ඛන්ධකෙ විනයෙ චෙව	244
ගඞ්ගාකොටිසච්චකථා	626
ගලගණ්ඩි ලක්ඛණා චෙව	246
ගම්භීරෙ ඤාණවිසයෙ	88
ගාවීයානං ගිලානො ච	516
ගිලානො මාතා පිතා ච	392
ගිහිනං චම්මබද්ධෙහි	516
ගුළං කරොන්තො ලොළිඤ්ඤා	626
චතුන්නං අරියසච්චානං	578
චතුවග්ගො පඤ්චවග්ගො	836
චම්පායං භගවා ආසි	834
චුණ්ණං චාලිනී මංසං ච	626
චොදනා කතෙ ඔකාසෙ	342
චොරා චෙව පිසාචා ච	392
චොලං සාසපකුඩ්ඩං ච	626
ඤත්තිවිපන්නං යං කම්මං	836
ඨපෙත්වා උපසම්පදං	836
තණ්හක්ඛයාධිමුත්තස්ස	486
තතො නං අනුකම්පන්ති	576
තත්‍රධම්මෙන සමග්ගා	840
තත්ථෙව පඤ්හං පරිසාසු-පුච්ඡිතො	892
තස්මා සඞ්ඝාහනා හෙතු	244
තස්මා හි යාගුං අලමෙව ඤාතුං	564
තස්ස උක්ඛෙපනා කම්මා	838

	පිට්ඨඞ්කො
තස්ස සම්මා විමුත්තස්ස	486
තං තං කරෙය්‍ය තං තස්ස	838
තිණ්ණො තිණ්ණෙහි සහ	80
තිත්ථියා බිම්බිසාරො ච	342
තිංස පාවෙය්‍යකා භික්ඛූ	668
තෙලපාකෙසු මජ්ජං ච	626
තෙසං ඔසාරණං හොති	838
ථවිකං සවට්ටකං සුත්තං	626
ථුල්ලකච්ඡුම්බං ඛොමං	754
දකකොට්ඨං ලොහිතං ච	626
දන්තො දන්තෙහි සහ	80
දසවාසො දසබලො	80
දිබ්බං සා ලභතෙ ආයුං	726
දිස්වා ආදීනවං ලොකෙ	510
දිස්වා ඉසිං පවිට්ඨං අභිතාගො	54
දිස්වා පදං සන්තමනුපධීකං	76
දිස්සන්ති උපසම්පන්නා	246
දීඝපුප්ඵඋණ්ණදසා	754
දුවෙ කම්මෙ ඨපෙත්වාන	836
දුවෙපි සම්බහුලාපි	836
දූතෙය්‍යකම්මෙසු අලං-සමුග්ගහො	892
ද්වෙ ද්වෙ තම්මූලකන්තස්ස	838
ද්වෙ භාතුකා රාජගහෙ	754
ධම්මචක්කං පවත්තෙතුං	16
න කෙහි ඡන්දො දාතබ්බො	894
නක්ඛත්තානං මුඛං චන්දො	614
න ඛො මෙ මහාසමණ ගරු	54
නග්ගා කුසං වාකචීරං	754
න මෙ ආචරියො අත්ථි	16
නයන්ති වෙ මහාවීරා	90
න වත්තන්ති පනාමෙතුං	246
නවා රාජගහෙ චෙව	342
න හි වෙරෙන වෙරානි	870
නිස්සාරණං ගච්ඡති යානි-චාචරං	892
නීලකා අථ ලොහිතිකා	54
නෙක්ඛම්මං අධිමුත්තස්ස	486
නෙරඤ්ජරායං භගවා	54
නො චෙ ලභෙථ නිපකං-සහායං	870
පක්කන්තකො හොති ඤත්වා	834

	පිට්ඨඞ්කා
පකතත්තං වරං යාචි	752
පක්කමන්තන්ති නිට්ඨානං	668
පක්ඛෙ දදන්ති සඞ්ඝස්ස	754
පච්චත්ථිකා යෙන වජන්ති- නිග්ගහං	892
පඤ්ච චතු තයො ද්වෙකො	472
පටිච්ඡාදන්ති පබ්භාරා	626
පටිභාණමස්ස උපජායතෙ- තතො	564
පටිසොතගාමිං නිපුණං	10
පණ්ඩකො ථෙය්‍යපක්කන්තො	246
පත්තම්හි ඔදහිත්වා	54
පතිරූපකෙන සමග්ගං	834
පතිරූපෙන වග්ගා ච	840
පතිරූපෙන වග්ගාපි	840
පබ්බජ්ජාරද්ධභිජ්ජිංසු	516
පමුට්ඨම්හි ච සුත්තන්තෙන	244
පරිභණ්ඩං ඔවට්ටෙය්‍යං	668
පරිමුට්ඨා පණ්ඩිතාභාසා	870
පරෙ ච න විජානන්ති	870
පවාරෙන්තාසනෙ ද්වෙ ච	472
පස්සද්ධිං තෙසං කම්මානං	840
පංසුකූලං පොක්ඛරණී	244
පාතුරහොසි මගධෙසු පුබ්බෙ	2[illegible]
පාප පරිසක්කණො ච	838
පාරිවාසිකචතුත්ථො	836
පාරිවාසානුපොසථො	344
පුග්ගලස්සත්ථාරා සම්මා	668
පුත්තො සාලවතිකාය	752
පුථුසද්දො සමජනො	870
පුනානුඤ්ඤාසි දුබ්භික්ඛෙ	626
පොත්ථකං නීලපීතං ච	754
පක්ඛෙ දදන්ති සඞ්ඝස්ස	754
ඵලිතුපාහනාබීලා	516
ඵරුසාච්ඡින්නාවචි බද්ධා	752
ඵාරුසකං ඩාකපිට්ඨං	626
ඵාලියන්තු උජ්ජලන්තු	244
බද්ධොසි මාරපාසෙහි	46
බද්ධොසි සබ්බපාසෙහි	42
බාලාව්‍යත්තස්ස නියස්සං	840
බොධී ච රාජායතනං	244
භගවතො අධිට්ඨානෙන	70
භණ්ඩාගාරං අගුත්තං ච	752

	පිට්ඨඞ්කා
භික්ඛුණී සික්ඛමානා ච	836
මක්ඛං ච අසහමානො	54
මගධෙසු පංච ආබාධා	246
මහාකස්සප කච්චානා	894
මහාරඞ්ගා මහානාමා	516
මාතා පිතු අරහන්ත	838
මාදිසා වෙ ජිනා හොන්ති	16
මුත්තො මුත්තෙහි සහ	80
මුත්තොනං මාරපාසෙහි	46
මුත්තොහං සබ්බපාසෙහි	44
මූලමානත්ත අබ්භානා	838
මූලා අරහමානත්තා	836
මෙසො යසො මෙණ්ඩකො ච	626
යථා පරිසා සාමග්ගං	342
යදා හවෙ පාතුභවන්ති ධම්මා	4
යස්මිං පදෙසෙ කප්පෙන්ති	576
යස්ස සඞ්ඝො කරෙ කම්මං	836
යා අන්නපානං දදතී- පමොදිතා	720
යා තත්ථ දෙවතා ආසුං	576
යාවදත්ථං ච උප්පාදෙ	668
යෙ ධම්මා හෙතුප්පභවා	84
යෙ තරන්ති අණ්ණවං සරං	574
යො ගවං න විජානාති	244
යො ධීරො සබ්බධී දන්තො	80
යො බ්‍රාහ්මණො බාහිත- පාපධම්මො	6
යො සඤ්ඤතානං පරදත්ත- භොජිනං	564
රඤ්ඤො භගන්දලාබාධං	752
රාජගහකො නෙගමො	752
රාජගහිකො ච සෙට්ඨී	752
රාජගහෙ ජනපදෙ	752
රාජා ච මාගධො සොණො	516
රාජා චොරා ධුත්තා නිධි	392
රූපා සද්දා රසා ගන්ධා	44
රූපෙ ච සද්දෙ ච අථො රසෙ ච	76
ලක්ඛණා ඉණා දාසා ච	246
ලුජ්ජන්ති නප්පහොන්ති ච	754
ලුබ්භප්පණීතස්සපාය	392
වත්ථබ්බං ච තථාද්ධානං	246
වත්ථිකම්මං ච සුපපී ච	626
වත්ථු නිදානං ආපත්ති	244

	පිට්ඨඞ්කො
වත්ථු මාරෙහි තිංසා ච	244
වත්ථුස්මිං දූරකො සික්ඛා	246
වස්සං වුත්ථා කොසලෙසු	472
විච්ඡිකා මොර චිත්‍රා ච	516
විජ්ඣාසිංසු පක්ඛා මනුස්සමුඛී- සතානි	70
විනයම්හි මහත්ථෙසු	244
විපත්ති බ්‍යාධිතෙ දිස්වා	840
සකාතිරෙකභාගෙන	752
සඞ්ඝට්ඨා අනජ්ඣිට්ඨා	342
සගාරවො වුඩ්ඪතරෙසු- භික්ඛුසු	892
සබ්බෙසම්පි ච අඤ්ඤො බාලො	246
සබ්බෙසු කිච්චෙසු ච- මන්තණාසු ච	892
සචෙ ලභෙථ නිපකං සහායං	870
සජ්ජුකං වස්සුපොසථො	342
සත්තාහනාගතාචෙව	392
සති අමූළ්හපාපිකා	838
සන්තා සන්තෙහි සහ	80

	පිට්ඨඞ්කො
සන්තිට්ඨානං නාසනං ච	670
සබ්බාභිභූ සබ්බවිදූහමස්මි	16
සබ්බා සබ්බෙසා වෙමතිකො	344
සමාදාය විප්පකතා	670
සවරෙහි ඛෙපිතා මෙසො	472
සාධාරණෙ චෙව	224
සාරදිකෙ විකාලෙපි	626
සාසනාධාරණෙ චෙව	244
සුඛා විරාගතා ලොකෙ	8
සුඛො විවෙකො තුට්ඨස්ස	8
සුද්ධස්ස දුන්නිස්සාරිතො	838
සෙනාසනං විවිත්තඤ්ච	894
සෙලෙ යථා පබ්බතමුද්ධනි- ට්ඨිතො	12
සෙලො යථා එකඝනො	486
සො තාදිසො සීලවිසුද්ධියා- සීතො	892
සො හි තක්කසිලං ගන්ත්වා	892
හත්ථා පාදා හත්ථපාදා	246

2 සඤ්ඤානාමසූචි

	පිට්ඨඞ්කො
අඞ්ග-මගධ	58, 60
අඞ්ගීරස	614
අඞ්ගුත්තරාප	608
අඞ්ගුලිමාල	184
අචිරවතී	498, 718
අජපාලනිග්‍රොධ	6
අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤ	24, 26
අට්ඨක	612
අනාථපිණ්ඩික	884
අනුරුද්ධ	872, 880
අනොතත්තදහ	69
අන්ධකවින්ද	264, 562, 568, 718
අන්ධවන	728
අභය	674, 680
අම්බපාලි	580, 672, 682
අවන්තිදක්ඛිණාපථ	506, 508, 512
අවන්තී	506
අස්සජි	82, 84, 86
ආකාසගොත්ත	552
ආතුමා	620
ආනන්ද	542, 544, 562, 596
ආපණ	616, 694, 708, 712, 728, 734, 880
ආළාර	14, 244
ඉසිදාස	730
ඉසිභද්ද	730
උක්කලා	8
උජ්ජේනී	688
උත්තරකුරු	60
උදායි	276
උදෙන	350
උද්දක	14, 244
උපක	16, 244
උපතිස්ස	88, 244
උපනන්ද	384, 732
උපසෙන වඞ්ගන්තපුත්ත	128

	පිට්ඨඞ්කො
උපාලි	214, 216, 246, 788 790, 792, 794, 880
උපාලිදාරක	190
උරුවෙලකස්සප	46, 50, 64, 68, 74, 76
උරුවෙලා	42, 48, 50
උසීරද්ධජ	512
කකුධ	244
කඞ්ඛාරෙවත	542
කජඞ්ගල	512
කණ්ටක	194, 212, 246
කපිලවත්ථු	204
කලන්දකනිවාප	542, 544, 552, 557, 672
කස්සප	612
කාක	690
කාසිරාජ	698, 854, 858, 860, 862, 864, 866, 868
කාසි	544, 546, 756, 758, 760
කිම්බිල	872
කුක්කුටාරාම	730
කුටිකණ්ණ	506
කුමාරකස්සප	230
කුරරඝර	506
කුසිනාරා	616
කෙණිය	612
කොටිගාම	578
කොණ්ඩඤ්ඤ	244
කොලිත	88, 244
කොසම්බි	690, 842, 870
කොසලරාජ	854, 856
කොසල	228, 272, 350, 372, 374, 394, 396, 448, 450, 464, 468, 472
කොසිනාරක	6, 16
ගඞ්ගා	294, 296, 342
ගඞ්ගානදී	578

	පිටඅංකය
ගයා	244
ගයාකස්සප	50, 70
ගයාසීස	72, 74
ගවම්පති	38
ගිජ්ඣකූට	248, 256, 472, 478
ගිඤ්ජකාවසථ	582
ගිරිබ්බජ (මගධානං)	90
ගොතමකෙ	710
ගොතමතිත්ථ	578
ගොතමද්වාර	578
ගොපක	730
ඝොසිතාරාම	842
චම්පා	760
චාතුම්මහාරාජික	24
චොදනාවත්ථු	280
ජම්බුදීප	64
ජාතියාවන	496, 604
ජීවක	180, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 690, 692, 696, 698
ජේතවන	208, 348, 394, 396, 498, 510, 520, 548, 550, 622, 628, 714, 716, 878
තක්කසිලා	677
තපස්සු-භල්ලික	8
තාවතිංස	24, 580
තුසිත	24
ථූණ	512
දක්ඛිණාගිරි	196, 708
දීඝාවුකුමාර	858, 860, 862, 864, 866, 868
දීඝීති	854, 856
දෙවදත්ත	278
නදීකස්සප	50, 70
නන්දිය	872
නාතිකා	582
නිගණ්ඨනාතපුත්ත	584

	පිටඅංකය
නිග්‍රොධාරාම	204
නිම්මානරතී	24
නීලවාසී	730
නෙරඤ්ජරා	1, 66
පජ්ජොත	688, 690, 692
පපාතපබ්බත	506
පරනිම්මිතවසවත්ති	24
පාචීනවංසදාය	872
පාටලිගාම	572
පාටලිපුත්ත	730
පාරිලෙය්‍යක	876
පාවෙය්‍යක	628
පිලින්දිගාම	536, 538
පිලින්දිවච්ඡ	536, 540
පුණ්ණජි	38
ඵලිකසන්ද	730
බාරාණසී	16, 494, 554 712, 856
බාලකලොණකාරගාම	870
බිම්බිසාර	74, 78, 80, 82, 178, 342, 348, 474, 536, 538, 600, 672, 682, 684, 686, 690
බෙලට්ඨකච්චාන	568, 570
බ්‍රහ්මදත්තො	854, 858, 860, 862, 864, 866, 868
භග්ග	612, 730, 870, 873
භද්දසාලමූල	876
භද්දවතිකා	690
භද්දියනගර	600, 602
භද්දිය	244
භාරද්වාජ	612
මද්දකුච්ඡි	342
මඤුකිත්තී	550
මල්ල	616

	පිට්ඨඞ්කො
මහක	194
මහාකොට්ඨිත	880
මහාකච්චාන	508, 512, 880
මහාකප්පින	256, 880
මහාකස්සප	264, 880
මහාචුන්ද	880
මහානාම	26
මහාපජාපතීගොතමී	882, 884
මහාමොග්ගල්ලාන	550, 880
මහාවන	582
මහාසාල	512
මාගධ	90
මාර	42, 44, 46
මිගදාය	16, 32
මිගාරමාතු	714, 716, 724
මුචලින්ද	6
මෙණ්ඩක	600, 602, 604, 606, 608, 610, 626
යමතග්ගි	612
යස	30, 32, 34, 36, 244, 626
යසොජ	598
යාම	24
රක්ඛිතවනසණ්ඩ	876
රාජගහ	82, 120, 124, 190, 194, 204, 248, 256, 262, 280, 342, 346, 348, 474, 494, 536, 542, 544, 546, 548, 554, 572, 672, 696, 708, 730
රාජායතන	8, 244
රාධ	118
රාහුලමාතු	204
රාහුල	208, 880, 882
රෙවත	746, 880
රොජ	616, 618 620
ලට්ඨිවන	74
ලිච්ඡවි	580, 582, 584, 626
වජ්ජී	574, 576
වප්ප	244
වාමක	612
වාමදෙව	612

	පිට්ඨඞ්කො
වාසභගාම	756, 758, 760
වාසෙට්ඨ	612
විමල	38
විසාඛා	714, 724, 884
වෙස්සාමිත්ත	612
වෙසාලි	672, 708, 714
වෙළුවන	82, 88, 544
සක්ක-දෙවානමින්ද	56, 58,
සඤ්ජය	88
	244
සලලවතී	512
සාකෙත	218, 220
සාගත	474
සාණවාසී	730
සාරිපුත්ත-මොග්ගල්ලාන	82, 88
සාරිපුත්ත	82, 84, 120, 550, 712, 878, 886
සාලවතී	674
සාවත්ථි	208, 348, 396, 510, 548, 628
සීතවන	478
සීහ සෙනාපති	584, 590, 592, 594
සුද්ධොදන	204, 206
සුනීධ-වස්සකාර	574, 576, 578
සුප්පතිට්ඨ චෙතිය	74
සුප්පිය	554, 556
සුප්පියා	554, 556
සුඵස්ස	558
සුබාහු	38
සෙතකණ්ණික	512
සෙනානී-නිගම	42
සොණ-කොළිවිස	474, 480, 482, 506, 508, 510, 512

3 පදානුක්කමණිකා

අ	පිට්ඨඞ්කො
අංසවට්ටකො	530
අකටයූසං	536
අකතකප්පං	552
අකතා වා	728
අකතකම්මං	818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
අකතං වා හොති	666
අකප්පකතෙන	630
අකප්පියං	552, 622, 740, 742, 762, 764
අකම්මං	764, 766, 774, 776, 778
අකරණීයො පක්කමති	392
අකරණීයං	552, 622, 740 742, 762
අකරණෙ	760, 762
අකාමා	700, 730
අකාරකො	734
අකාලමෙඝො	68
අකිඤ්චනං	76
අකිරියාය	584, 604
අකිරියං	586
අකිරියවාදො	584, 586, 604
අකිලන්තො	716
අකුක්කුකතෙන	632
අකුප්පෙන	758, 760, 844, 846, 886
අකුසලානං	586
අක්ඛනාළං	742
අක්ඛෙන අක්ඛං	580
අක්කොච්ඡි	870
අක්කොසති	804
අගතිං	848
අගරුකරියමානා	878
අගාමකෙ	268
අගාරස්මා	478, 482, 486, 506
අගාරිකා	680

	පිට්ඨඞ්කො
අගිලානො	468
අගුත්තං	704
අග්ගං	692, 696
අග්ගනගරං	576
අග්ගලගුත්තිවිහාරො	728
අග්ගලං තුන්නං	712
අග්ගිකා	176
අග්ගික්ඛන්ධො	56
අග්ගිතො වා	576
අග්ගිසරණම්හි	54
අග්ගිසාලා	102, 112, 138, 148, 352, 356
අග්ගිහුත්තමුඛා	614
අග්‍යාගාරෙ	52, 54, 64, 244
අග්‍යන්තරායො	272
අඞ්ගජාතං	498, 500
අඞ්ගවාතො	532
අඞ්ගීරසො	612
අඞ්ගීරසස්ස	54
අඞ්ගුලී	246
අඞ්ගුලිවජ්ජිතෙන්තා	226
අඞ්ගුලිං	580, 582
අච්චගමා	762
අච්චයො	762
අච්චයං	762
අචිරපක්කන්තෙසු	574
අච්ඡිබද්ධං	708
අච්ඡං	560
අච්ඡකඤ්ජිං	536
අච්ඡතරච්ඡමංසඤ්ච	626
අච්ඡන්ති	400
අච්ඡමංසං	506
අච්ඡරියං	680, 716
අච්ඡවසං	524
අච්ඡින්නකං	708, 726
අච්ඡින්නං	864
අච්ඡින්නදසානි	742

	පිට්ඨඞ්කා
අච්ඡින්නදසදීඝදසානි	742
අජිනක්ඛිපං	740
අජිනප්පවෙණිං	500, 502
අජිනි	870
අජෙගුච්ඡි	736
අජ්ජතග්ගෙ	570, 590, 592, 596, 606, 608,
අජ්ජ මෙ උපොසථො	300
අජ්ජ මෙ පවාරණා	412
අජ්ඣභාසි	74, 80
අජ්ඣාචාරෙ	480
අජ්ඣාපන්නකො	404, 406, 744
අජ්ඣාපන්නකාපි	742
අජ්ඣාපන්නකස්ස	340
අජ්ඣාරාමෙ	492
අජ්ඣාවසි	854
අජ්ඣොකාසෙ	380, 392, 490, 494, 510
අඤ්ජනං	528
අඤ්ජනත්ථවිකං	530
අඤ්ජනිසලාකා	530
අඤ්ජනූපපිංසනෙහි	528
අඤ්ජලිකම්මං	848, 850, 878
අඤ්ජලිම්පනාමෙත්වා	856
අඤ්ඤං ව්‍යාකරොන්ති	486
අඤ්ඤතරො ඵාසුවිහාරො	468
අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බො	130, 172, 174, 176
අඤ්ඤතිත්ථියා	248, 346, 348, 590
අඤ්ඤත්‍ර අන්තරායා	336
අඤ්ඤත්‍ර අවුට්ඨිතාය පරිසාය	340
අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චකෙන	630
අඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලස්ස අත්ථාරා	630
අඤ්ඤත්‍ර සඞ්ඝසාමග්ගියා	340
අඤ්ඤත්‍ර සඞ්ඝාටියා	336
අඤ්ඤත්‍ර සඞ්ඝෙන	336
අඤ්ඤත්‍රාපි ධම්මා	766
අඤ්ඤත්‍රාපි විනයා	766
අඤ්ඤත්‍රාපි සත්ථුසාසනා	766
අඤ්ඤමඤ්ඤානුලොමතා	398
අඤ්ඤාතකං	332

	පිට්ඨඞ්කා
අඤ්ඤාතකවෙසෙන	858
අඤ්ඤෙහි ඔවදියො- අනුසාසියො	128
අට්ටො	354, 356
අට්ඨවග්ගිකානි	510
අට්ඨඞ්ගුලං	726
අට්ඨපදකං	712
අට්ඨපිතාය	268
අට්ඨානං	722
අට්ඨානාරහෙන	758, 760, 764, 766, 842, 844
අට්ඨාරසහි	880, 882
අට්ඨිකානං	80, 672, 674
අට්ඨිච්ඡින්නා	870
අට්ඨිකා	124
අට්ඨිමයං	528, 530
අට්ඨිමා භික්ඛවෙ මාතිකා	748
අඩ්ඪකාසිං	708
අඩ්ඪකාසියං	698
අඩ්ඪකුසිම්පි	708
අඩ්ඪතෙළසෙහි	562, 564, 568, 572, 604, 608, 616, 620
අඩ්ඪමණ්ඩලම්පි	708
අඩ්ඪයොගො	352, 354, 356
අඩ්ඪො	854
අණනොසි	230, 234
අණ්ණවං	578
අතරමානො	616, 618
අත්තකාමරූපා	872
අත්තනා	232
අත්තනා න අසෙක්ඛෙන	156
අත්තනා වා අත්තානං	272
අත්තමනො	590, 592
අත්තා ච අනුපනීතො	486
අතිකාලෙන	174
අතික්කන්තමානුසකෙන	574, 576
අතික්කන්තවරා	204, 696, 716
අතිබුද්දකං	724
අතිදිට්ඨියා	158
අතිදිවා	174
අතිපක්ඛිත්තමජ්ජං	532

පිට්ඨඞ්කො

අතිරෙකචීවරං 710, 712
අතිරෙකපක්ඛවකෙන වා 632
අතිරෙකභාගෙන 704
අතිරෙකවීසතිවග්ගො 772, 774
අතිවිසං 524
අථ කො චරහි 76
අථ ඛො ආයස්මතො වප්පස්ස 26
අථ ඛො කොමාරභච්චො 696
අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි 42
අථ ඛො නාගරාජා 6
අථ ඛො සාරිපුත්තො-පරිබ්බාජකො 82
අථ ඛො සුද්ධොදනො සක්කො 204
අථ ච පනිධෙකච්චෙ-මොඝපුරිසා 436
අථඤ්ඤෙ ආවාසිකා භික්ඛූ 308
අථස්ස කඩ්ඪා වපයන්ති 4
අත්ථතකඨිනො 632: 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664
අත්ථතකඨිනානං 628, 728
අත්ථකාමා 736
අත්ථතං හොති 630
අත්ථරිතබ්බං 630
අත්ථරිතුං 628
අත්ථවසං 718
අත්ථාපෙතා 890
අත්ථිකානං 672
අත්ථිකෙහි උපඤ්ඤාතං මග්ගං 82
අත්ථි නෙව සරති 294
අත්ථෙසු ජාතෙසු 892
අදස්සනා 578
අදස්සනෙ 744
අදිට්ඨං 594
අදිට්ඨපුබ්බා 580
අදුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං 880, 882
අදුභාය 866
අධම්මකම්මං 768, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796
අධම්මතන්තා 764

පිට්ඨඞ්කො

අධම්මෙන වග්ගකම්මං 762, 766, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
අධම්මෙන වග්ගා 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 834
අධම්මෙන වග්ගං 270
අධම්මෙන සමග්ගකම්මං 762, 766, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
අධම්මෙන සමග්ගා 814, 816, 818, 822, 824, 826, 830, 832, 834
අධම්මවාදී 854, 880
අධම්මං ධම්මොති 880, 882
අධම්මිකං 766
අධම්මිකෙන 758, 760, 842, 844, 846
අධම්මියමානෙ 852
අධිකරණං 852
අධිකරණකාරකා 464, 466, 800, 802, 818, 820, 878, 880, 882, 884, 886
අධිකරණකාරකෙහි 876
අධිකාරං 690
අධිගතො ඛො මයායං ධම්මො 10
අධිචිත්තෙ 174
අධිට්ඨාතබ්බානි 726
අධිට්ඨාති 748
අධිපඤ්ඤාය 174
අධිවත්ථා 62
අධිවාසක ජාතිකො 192
අධිවුත්ථොම්හි 582
අධිසීලෙ 158, 174
අධීයන්තස්ස 676
අද්ධානං 546, 718, 760
අද්ධානමග්ගපටිපන්නා 8, 698, 700, 708, 710, 736
අනගාරියං 478, 482, 506
අනඞ්ගණං 720

පිට්ඨඞ්කා

අනච්ඡරියා 10
අනජ්ඣිට්ඨා 272
අනඤ්ඤථාභාවී 76
අනඤ්ඤනෙය්‍යං 76
අනතිරිත්තං 548, 550
අනතිසාරො 790, 794
අනත්තමනො 566
අනත්ථකො 860
අනත්ථං 630
අනත්ථස්ස 864
අනත්ථසංහිතං 622
අනත්ථාය 208
අනධිට්ඨිතො 730
අනධිට්ඨිතෙන 650
අනධිවාසකජාතිකො 736
අනනුච්ඡවියං 622, 740, 742, 762, 764
අනනුබොධා 578
අනනුලොමිකා 552, 622, 740, 742, 762, 764, 852
අනනුලොමිකෙහි 780, 804, 822
අනන්තජිනො 16
අනන්තරහිතාය භූමියා 96
අනපදානො 780, 804, 822
අනපලොකිතා 584
අනපෙක්ඛො 666
අනබ්භක්ඛාතුකාමො 584
අනනාවකතා 588, 590
අනභිජ්ඣිතං 708
අනවකාසො 722
අනවජ්ජං 696
අනවසෙසං 880, 882
අනාකප්පසම්පන්නා 92
අනාගාමිඵලෙ වා 720
අනාචිණ්ණං 880
අනාථපිණ්ඩිකස්ස 396, 520, 548, 622, 628, 714, 878
අනානුවජ්ජො 892
අනාපත්තිකො 780
අනාපත්තිදිට්ඨිනො 842, 846, 848, 850, 880, 882
අනාපන්නො 758, 760, 836

පිට්ඨඞ්කා

අනාපුච්ඡා 676
අනාමන්තචාරො 628,
අනාමියා 720
අනාවාසො 336, 338, 440, 442, 444
අනාසාය 648, 652, 654, 656
අනාසාද්වාදසකං 650
අනාහටො 768, 770
අනිමිත්තාකතෙන 632
අනිස්සග්ගියෙන 632
අනුකම්පං උපාදාය 122
අනුක්ඛිත්තො 758, 760, 842, 814, 84[illegible], 886
අනුක්ඛෙපෙ 704
අනුජානාමි භික්ඛවෙ 46, 94, 130, 132, 154, 212, 348, 530, 610, 614
අනුත්තරෙ උපධිසඞ්ඛයෙ 88
අනුත්තරො 604, 612
අනුධම්මං 584
අනුද්ධංසිතං 452
අනුපච්ඡින්නා 666
අනුපජ්ඣායකා 92
අනුපරිවෙණියං 194, 260
අනුප්පත්තා 46
අනුපහච්ච 52
අනුපරිවාරෙථ 844, 846
අනුප්පවෙච්ඡති 664
අනුපසම්පන්නො 212
අනුප්පාදධම්මා 588, 590
අනුපුබ්බෙන 204
අනුපොසථෙ 340
අනුමොදති 630
අනුයුඤ්ජියමානො 214
අනුයුත්තො 854
අනුලොමෙති 624
අනුවත්තිත්ථ 846
අනුවාතකරණමත්තෙන 630
අනුවාතං 726
අනුවිච්චකාරං 590
අනුවිවට්ටමපි 708
අනුසාවණා 850
අනුසාවණ විපන්නං 766

	පිට්ඨඞ්කා
අනුස්සාවණසම්පන්නං	766
අනුස්සාවෙති	770, 772
අනූපඝාතිකං	892
අනූපධිකං	76
අනෙකපරියායෙන	570, 584, 590, 608, 740, 742
අනෙකවිහිතානං	586
අන්තක	44, 46
අන්තගණ්ඨිං	686
අන්තගණ්ඨාබාධො	686
අන්නපානං	720
අන්තමසො ආනන්තරිකස්සාපි	780
අන්තරඝරෙ	852
අන්තරට්ඨකාසු	710
අන්තරවාසකො	712
අන්තරවාසකෙන	632
අන්තරවාසකස්ස	728
අන්තරවාසකං	708, 710
අන්තරහිතො	578
අන්තරාමග්ගෙ	218, 220, 240, 264, 292, 382, 384, 500, 542, 544, 546, 628
අන්තරායා	576
අන්තරායිකො	254
අන්තරායො	372, 374, 376
අන්තරාවස්සං	346, 348, 382
අන්තලික්ඛා	680
අන්තලික්ඛචරො	44
අන්තලික්ඛෙ	476
අන්තානි	686
අන්තිමවත්ථුං	742, 744
අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්න-කස්ස	444, 780
අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නක-චතුත්ථො	774
අන්තිමවත්ථුං අජ්ඣාපන්නක-වීසො	778
අන්තෙ පුරෙ	186, 680
අන්තෙවාසිකො	132, 150, 154, 734
අන්තෙවාසිකා	152
අන්තෙවාසිකෙන	138, 140
අන්තෙවාසිකස්ස	142, 146, 148

	පිට්ඨඞ්කා
අන්තෙවාසිකම්හි	144
අන්තෙවාසී	862
අන්තෙවාසිං	160, 166, 168
අන්තො	544
අන්තො කොට්ඨාගාරිකා	540
අන්තො කොමුදියා	472
අන්තොපක්කං	544, 594, 596
අන්තොවුත්ථං	544, 594, 596
අන්තො සීමගතා	850
අන්තො සීමායං	750
අන්ධා	226, 782
අන්ධං	226
අන්ධකාරෙ	478, 492
අන්ධබධිරං	226, 246, 782
අන්ධමූගො	226, 782
අන්ධමූගබධිරං	226, 782
අන්නකථං	494
අන්වාධිකං	726
අන්වාය	858
අපකඩ්ඪන්ති	724
අපකඩ්ඪි	680, 682
අපක්කං වා	706
අපගතකාළකං	570, 592, 606
අපගබ්භතාය	586, 590
අපචයාය	740, 742
අපවිනයනවකං	662
අපවිනයමානො	660, 662
අප්පටික්ඛිත්තං	624
අප්පටිඤ්ඤාය	788, 790
අප්පටිපුච්ඡා	790
අපත්තකො	222
අපත්තකං	222
අපනාමෙති	736
අපනාමෙන්තො	118
අපමාරිකා	230
අපමාරො	178
අපරජ්ජුගතාය	346
අපරප්පච්චයො	570, 592, 606, 608
අපරිකථාකතෙන	632
අපරිසංසන්තෙන	96, 98, 100, 108, 110, 132, 134, 136, 138, 142, 144, 146

පිට්ඨඞ්කා

අපරිපුණ්ණකොසකොට්ඨාගාරො 854
අපරිසඞ්කිතං 594
අපලාලෙන්ති 212
අපලොකිතා වා 584
අපලොකෙථ 580
අපළිබොධා 666
අපසාදෙන්ති 212
අපස්සෙනඵලකං 98, 100, 110, 136, 146
අපාතිතෙ 730
අපාථෙය්‍යෙන 610, 676
අපායං 574
අපි ච පටිගච්චෙව මයා ඤාතො 680
අපිධානං 528
අපුත්තකතාය 90
අපූජියමානා 878
අප්පකතඤ්ඤුනො 756, 758
අප්පකිණ්ණං 80
අප්පකිලමථෙන 758, 760
අප්පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන 880, 882
අප්පඤ්ඤත්තො 346
අප්පටික්කම්ම 742, 744, 784, 786, 788, 806, 816, 818, 832, 852
අප්පටිනිස්සග්ගෙ 742, 744, 784, 786, 788, 826, 834, 852
අප්පටිවෙක්ඛිත්වා 556
අප්පටිවෙධා 578
අප්පතිරූපං 552, 740, 742, 762, 764
අප්පධනො 854
අප්පනිග්ඝොසං 80
අප්පබලො 854
අප්පභක්ඛා 610, 676
අප්පභොගො 854
අප්පමත්තා 874
අප්පං වා බහුං වා භාසස්සු 84
අප්පවාහනො 854
අප්පවිජිතො 854

පිට්ඨඞ්කා

අප්පස්සුතො 158
අප්පසද්දං 80
අප්පසද්දෙ 616
අප්පහරිතෙ 398, 570, 874
අප්පාණකෙ 398, 570, 874
අප්පිච්ඡතාය 740, 742
අප්පිච්ඡස්ස 740; 742
අප්පිච්ඡා 732, 852
අප්පොදකා 610, 676
අප්පොස්සුක්කතාය 10
අබීජං 552
අබ්බාහෙත්වා 550
අබ්භඤ්ජනං 532
අබ්භන්තරතො වා 576
අබ්භන්තරිකෙ 862
අබ්භාචික්ඛන්තා 584
අබ්භාචික්ඛන්ති 584
අබ්භානං 772
අබ්භානාරහචතුත්ථො 778
අබ්භානාරහස්ස 792, 796
අබ්භානාරහං 788, 790, 794
අබ්භුතං 716
අබ්භුය්‍යාතො 854
අබ්භුය්‍යාසි 854
අබ්භෙති 788, 790, 792, 794, 796
අබ්භෙය්‍ය 778
අබ්‍යත්තො 780, 804
අබ්‍යත්තෙන යාවජීවං 196
අබ්‍යාපජ්ජං 8
අහඤ්ඤුචරා 184
අභාජිතෙ 744
අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන 880, 882
අභික්කන්තා 574
අභික්කන්තං 590, 606, 608
අභික්කමති 736
අභික්කමථ 872
අභික්කමනීයං 80
අභිජීවනිකස්ස 492
අභිඤ්ඤාතා 584, 616
අභිධම්මෙ 160
අභිනිසීදිතුං 504

පිට්ඨඞ්කො

අභිභුය්‍ය සබ්බානි පරිස්සයානි 870
අභිරද්ධො 590, 598
අභිරූපා 672, 674
අභිවාදනං 850, 884
අභිවිජිය 854
අභිවිනයෙ 160
අභිසටා 672, 674
අභිසම්පරායො 720
අභිසන්නකායො 536
අභූතෙන 584, 594
අභෙසජ්ජං 676
අම්චෙව 866
අමඤ්ඤරුං 870
අමනාපං 656, 658, 674
අමානියමානා 872
අම්නාපානං 736
අමනුස්සෙන 690
අමූලාමූලං 890
අමූළ්හවිනයාරහස්ස 788, 790, 792, 794, 796
අමූළ්හවිනයං 788, 790, 792, 794, 796
අම්බකාය 580, 582
අම්බපානං 614
අම්බපාලියා 582, 626, 672
අම්බො 244, 626
අයඞ්ඛ්වස්ස කාලො 512
අයං පුග්ගලො පඤ්ඤායති 464
අය්‍යපුත්තා 508
අය්‍යා 382, 506, 618
අරඤ්ඤෙ 228, 168, 560
අරහං 604, 612
අරහතො 722
අරහත්තෙ වා 720
අරහන්තො 218
අරහන්තඝාතකො 218, 288, 292, 404, 406, 744, 782
අරහන්තඝාතකස්ස 340, 780
අරහන්තඝාතකුපජ්ඣායෙන 222
අරහන්තඝාතකචතුත්ථො 774
අරහන්තඝාතකපඤ්චමො 776
අරහන්තඝාතකවිසෙසො 778

පිට්ඨඞ්කො

අරහන්තභික්ඛුණී 246
අරියං 576
අරියසච්චස්ස 578
අරියසච්චානං 578
අරුණො 710
අරොගො 680, 682, 686, 688, 690
අරොගාපිතො 680, 688
අලඞ්කාරො 538
අලජ්ජිනං 228, 246
අලං තෙ එත්තකං 676
අලං පණාමෙතුං 118
අලං පමෙතුං 892
අලං භණෙ ජීවක 688
අලමෙව දාතුං 564
අලබ්භමානාය සාමග්ගියා 242
අලාභාය පරිසක්කති 208
අලාභා වත නො 760
අලාභා වත මෙ 566
අල්ලානි 716
අළකමණ්ඩරං 246
අලජ්ජිත්තා 226, 782
අවක්කාරපාතිං 874
අවචාති 174
අවණ්ණකාමා 594
අවණ්ණෙ භඤ්ඤමානෙ 174
අවත්ථුස්මිං 760
අවධි 870
අවසිට්ඨා 550
අවසිට්ඨො 568
අවහාපෙය්‍යුං 370
අවාසාය 208
අවිජ්ජාපච්චයා 2
අවිජ්ජායත්වෙව අසෙසවිරාග-නිරොධා 2
අවිනිච්ඡිනිත්වා 890
අවිමනා 856
අවිවදමානා 628, 872, 874
අවිස්සජ්ජිකං 740
අවිස්සත්ථා 544
අවිසය්හං 674

	පිට්ඨඞ්කො
අවිසාරදො	574
අවෙක්ඛිතාචාරො	892
අවෙදී	4
අවේහඞ්ගිකං	740
අවෙරෙන ති	860, 864, 866
අව්‍යත්තා	130
අව්‍යත්තතා	822
අසංවිහිතා	466
අසක්කරියමානා	878
අසක්කාරපකතා	878
අසක්‍යපුත්තීයො	240
අසඞ්කමනීයායො	498
අසඞ්කෙතෙන	260
අසඞ්ඝට්ටෙන්තෙන	98, 100, 110, 136, 138, 146
අසතා	594
අසතියා	728
අසන්නිධිකතෙන	632
අසප්පායකාරී	736
අසප්පායං	736
අසමාදානචාරො	628
අසමත්තාය	268
අසම්මුඛා	788, 790
අසම්මූළ්හා	574
අසම්මොදිකාය	852
අසම්පජානතා	722
අසන්තානං	736
අසිප්පෙන	674
අසීතිගාමිකසහස්සානි	476
අසීතිසකටවාහෙ	486
අසුචි	716, 718, 722
අසුතං	594
අසෙසවිරාගනිරොධො	2
අසම්මානස්ස යො විනයො	8
අස්සජිස්ස	26
අස්සත්ථරං	500, 502
අස්සත්ථො	586, 590
අස්සද්ධො	158
අස්සභණ්ඩ	212
අස්සමණො	240
අස්සමංසං	558
අස්සමස්ස	56
අස්සමෙ	614
අස්සමො	614
අස්සරථං ච	680
අස්සවණ්ණතා	42
අස්සා	558, 626
අස්සාසකා	78
අස්සාමණකං	552, 622, 740, 742, 762, 764
අස්සාචො	526, 724
අස්සාසාය	586, 590
අස්සාසෙන	590
අහතකප්පානං	712
අහතකප්පෙන	632
අහතානං	712
අහතෙන	632
අහතෙන අත්ථතං	632
අහාසි	870
අහි	246
අහිනාගො	54
අහිමංසං	558
අහිවාතකරොගෙන	192
අහො නූන	58, 60
ආ	
ආකඞ්ඛති	702, 724
ආකාසෙ	476
ආකිණ්ණමනුස්සා	676
ආකිණ්ණො	876
ආකොටෙතුං	706
ආකොටෙසි	618
ආකොටෙහි	616
ආගන්තුකකිලමථො	756, 758
ආගන්තුකභත්තං	716, 720
ආගන්තුකනිමිත්තං	332, 334
ආගන්තුකලිඞ්ගං	332, 334
ආගන්තුකාකාරං	332, 334
ආගන්තුකා	436, 628; 716, 758
ආගන්තුකානං	330, 332, 334, 720, 760
ආගන්තුකුද්දෙසං	332, 334
ආගන්තුකෙහි	330, 436, 546
ආගතපටිපාටියා	704
ආගතපුබ්බා	720
ආගතාගමා	850

පිට්ඨඞ්කා

ආගතාගමො 842, 844, 846, 848
ආගතානාගතානං 740
ආගතො ඛො මහාසමණො 90
ආගමෙ ජුණ්හෙ 466
ආගමෙතබ්බං 734
ආගමෙතු 854, 867
ආගමෙන්තානං 700
ආගමෙසුං 700
ආචරිය 178
ආචරියකෙ 620
ආචරියම්හා 156
ආචරියම්හි 134
ආචරියස්ස 138
ආචරියුපජ්ඣායා 194, 283, 526
ආචරියං 142
ආචරියෙන 148, 150
ආචරියෙසු 152, 492
ආචරියෙහි 684
ආචරියො 132, 136, 140, 156, 734

ආචිණ්ණං 758, 760
ආචිණ්ණං තථාගතෙන 880, 882
ආචෙරකම්හි 892
ආජීවකා 16. 714, 716
ආණත්තො 690
ආතාපිනො 4, 874
ආතුමායං 622, 626
ආදාය ඡක්කං 636
ආදාය තිකං 640
ආදාය පණ්ණරසකං 642
ආදාය භාණවාරො 646
ආදායං 884
ආදිකල්‍යාණං 604
ආදිච්චො 614
ආදිත්තදණ්ඩානං 868
ආදිත්තසන්ථානං 868
ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය 160
ආදිස්ස දෙති 748, 750
ආදීනවං 570, 574, 592, 604, 606, 618, 722

පිට්ඨඞ්කා

ආනන්දෙන 722
ආනන්දං 192, 194, 196, 510, 520, 522, 576, 596, 598, 692, 708
ආනන්දස්ස 194, 230, 526, 616
ආනිසංසං 570, 592, 604, 606, 618, 720
ආනුපුබ්බීකථං 570, 592, 604, 606, 618
ආපණෙ 354, 356, 616
ආපණං 612
ආපණසාලා 354, 356
ආපත්තිදිට්ඨි 842, 844
ආපත්තිදිට්ඨිනො 846, 848, 850
ආපත්තිබහුලො 780, 804, 822
ආපත්ති වුට්ඨානතා විනය-
පුරෙක්ඛාරතා 398
ආපත්තිවුට්ඨානපදස්ස 892
ආපත්තියා අදස්සනෙ 774, 776, 778, 780, 784, 786, 824
ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ 774, 776, 778, 780
ආපත්තියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ 788
ආපත්ති සාමන්තා භණමානෙ 96
ආපත්ති අනාපත්තීති 888
ආපත්තිං න ජානාති 160
ආපන්නො 758, 760, 888
ආබාධො 724, 734
ආබාධං 682, 718, 726, 736
ආභිසමාචාරිකාය 160
ආමකමංසං 528
ආමකලොහිතං 528
ආමලකං 526, 690
ආමලකී 64
ආමලො 244
ආමාවසෙසං 562
ආමිසන්තරො 736
ආමිසභාරං 534
ආමිසං 886
ආයතනං 576
ආයතිං සංවරෙය්‍යාසි 300, 762

පිට්ඨඞ්කො

ආයාමෙන 726
ආයස්මා 256, 264, 280, 410, 412, 452, 454, 474, 476, 482, 506, 508, 510, 512, 536, 540, 542, 544, 550, 596, 598
ආයස්මතා 382
ආයස්මතො 258, 262, 478, 480, 484, 526, 530, 532, 536, 548
ආයස්මන්තා 298, 410, 468
ආයස්මන්තං 410, 412, 520, 522
ආයස්මන්තානං 298, 408, 466
ආයස්මන්තෙන 408, 410
ආයස්මන්තො 252, 294, 400, 406, 408 464
ආරක්ඛදකා 628
ආරාමං 626, 672
ආරාමවත්ථු 352, 354, 356
ආරාමසතානි 672
ආරාමසහස්සානි 672
ආරාමො 352, 354, 356, 396
ආරාමිකකුලං 536, 538, 540
ආරාමිකස්ස 540
ආරාමිකගාමො 536, 538, 540
ආරාමිකෙන 536
ආරාමිකො 536, 538
ආරාමෙ 208, 348, 394, 398, 510, 520, 548, 582, 622, 710, 714, 716, 878
ආරොපෙතුං 726
ආලපිතො 724
ආලයරතාය 10
ආලයරාමාය 10
ආලයසම්මුදිතාය 10
ආලින්දං 616, 618
ආලෙපෙන 682
ආලොකසන්ධිකණ්ණභාගා 100, 110, 136, 146
ආළ්හකථාලිකං 600, 602
ආවත්තා 708, 710
ආවරණං කාතුං 208
ආවසථාගාරං 572

පිට්ඨඞ්කො

ආවාස අපලිබොධො 666
ආවාස පලිබොධො 666
ආවාසික නිමිත්තං 332
ආවාසිකලිඞ්ගං 332
ආවාසිකාකාරං 332
ආවාසිකා 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 472, 730
ආවාසිකානං 330, 332
ආවාසිකෙහි 330, 436
ආවාසිකුද්දෙසං 332, 334
ආවාසෙ 262, 272, 280, 284, 286, 288, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318. 320, 322, 324, 326, 328, 330, 372, 374, 376, 378, 384, 394, 396, 410, 412, 414, 416, 418, 420 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 448, 450, 464, 468, 632, 634, 642, 652, 654, 660, 662, 666
ආවාසො 336, 338, 442, 444, 756, 758
ආවාසං 228, 384, 386, 388, 390, 472, 662, 664, 798' 800, 802, 804, 806, 808, 810, 814, 816, 818
ආවිජ්ඣන්ති 706
ආවිලාති 876
ආවීකත්තා 736
ආවෙණිකං 176
ආසනා 564, 566, 572, 578, 580, 592, 616
ආසනානි 572
ආසනෙ 256, 402, 480, 502, 536, 540, 546, 556, 564, 570, 576, 606
ආසනෙසු 400
ආසනං 96, 106, 134, 284, 342, 394, 398, 412, 466, 476

පිට්ඨඞ්කො

ආසන්නන්තරිකාය 852
ආසන්දි 502
ආසන්දිං 500
ආසාදනාපෙක්ඛො 566
ආසාය 648, 652, 656
ආසාවච්ඡෙදිකා 632
ආසාවච්ඡෙදිකො 648, 650, 652, 654, 656, 658
ආසාළ්හියා 346
ආසිඤ්චි 734
ආසිත්තං 680
ආහරහත්ථො 62
ආහාරත්ථඤ්ච ඵරෙය්‍ය 520
ආහුතං 892

ඉ

ඉච්ඡාමහං ආචරිය සිප්පං- සික්ඛිතුං 676
ඉණට්ඨා 246
ඉණායිකො 186
ඉණායිකං 188
ඉතරීතරෙන 696
ඉතිභවාභවකථං 494
ඉත්තරො 194
ඉත්ථාගාරං 178, 682
ඉත්ථන්තරෙන 500
ඉත්ථං නාමං ආපත්තිං 300
ඉත්ථි 370, 390
ඉත්ථියුත්තෙන 500
ඉත්ථිසතානි 682
ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පාදො, 10
ඉද භික්ඛවෙ සඞ්ඝාතනීයං- අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බස්ස- ආරාධනීයස්මිං 174
ඉදං වත්ථු පඤ්ඤායති 462
ඉදං වත්ථු ච පුග්ගලො ච- පඤ්ඤායති 464
ඉදානෙව තං වදෙහි 464
ඉධ ඛො තං භික්ඛවෙ 492
ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු- භණ්ඩනකාරකො 820
ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛුස්ස- න හොති ආපත්ති දට්ඨබ්බා 784, 786

පිට්ඨඞ්කො

ඉද්ධා 672
ඉද්ධානුභාවො 600, 602
ඉද්ධානුභාවං 602
ඉද්ධිපාටිහාරියං 540
ඉද්ධියා වෙහාසෙ ඨිත- චතුත්ථො 774
ඉද්ධියා වෙහාසෙ ඨිත- පඤ්චමො 776
ඉද්ධියා වෙහාසෙ ඨිතස්ස 780
ඉන්ද්‍රියභාවනා 720
ඉමං උදානං උදානෙසි 4
ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස දම්මි 748
ඉසයො 612
ඉස්සරියාධිපච්චං 474

ඊ

ඊසාදන්තස්ස 876
ඊසාය ඊසං 580

උ

උක්කණ්ඨිතරූපා 628
උක්කන්තිත්වා 554
උක්කපිණ්ඩිකා 544, 598
උක්කාසිත්වා 616
උක්කුටිකං 46
උක්කොටනකං 464
උක්ඛිත්තකස්ස 340
උක්ඛිත්තකාපි 742
උක්ඛිත්තකො 288, 292, 404, 406, 744
උක්ඛිත්තො 758, 760, 844, 846, 886, 888
උක්ඛිත්තං 852
උක්ඛිත්තානුවත්තකා 642, 844, 846, 850, 888
උක්ඛෙපකානං 848
උක්ඛෙපනීයකම්මකතො 806, 816, 818, 832, 834
උක්ඛෙපනීයකම්මං 788, 790, 792, 794, 796, 804, 806, 818, 826, 832, 834
උක්ඛෙපනීයකම්මාරහස්ස 788, 790, 792, 794, 796

	පිට්ඨඞ්කො
උක්ඛිපාම	756
උක්ඛිපිංසු	842, 844
උග්ගමනකාලෙ	856, 858
උග්ගහිත පටිග්ගහිතකං	546, 594, 596
උච්චාරෙත්වා	734
උච්චාරොපි	686
උච්චාවචානි	674, 698
උච්චාසද්දං	598
උච්චාසයන මහාසයනානි	500
උච්චිනිත්වා	704
උච්ඡඞ්ගෙ	864
උච්ඡින්නමූලා	588, 590
උච්ඡින්නා	578
උච්ඡෙදං	588
උච්ඡෙදාය	586, 588
උච්ඡෙදවාදං	588
උච්ඡෙදවාදෙ	586, 588
උච්ඡුරසං	614
උජ්ඣිත්වා	702
උජ්ඣායන්ති	708, 710, 732, 742, 762, 766, 852
උඤ්ඤත	594
උඩ්ඩාපෙතුං	194
උණ්හොදකං	694
උතුකාලං	730
උතුට්ඨානං	712
උතුනී	680
උතුපමාණං	238
උත්තමදමථසමථං	508
උත්තරාය	484, 512
උත්තරාලුම්පං	706
උත්තරාසඞ්ගං	94, 96, 708, 710, 762, 856
උත්තරාසඞ්ගස්ස	728
උත්තරාසඞ්ගෙන	554
උත්තරාසඞ්ගො	712
උත්තරිතුකාමො	704
උත්තරිස්සති	578
උත්තරීයති	706
උත්‍රස්තා	864
උත්තානො	684, 686
උත්තානං	678
උත්තිට්ඨපත්තං	92, 94, 132
උත්තිණ්ණස්ස	876
උදකකොට්ඨකං	532
උදකචික්ඛල්ලෙ	628
උදකතො වා	576
උදකෙ	98, 398, 570, 706
උදකෙන	372
උදකනිමිත්තං	258
උදකන්තරායො	272
උදකමණිකං	572
උදකවාහකො	68
උදකසාටිකං	716, 718, 720
උදකසඞ්ගහෙ	628
උදකසම්භින්නං	542
උදකුක්ඛෙපො	268, 342
උදග්ගචිත්තං	570, 592, 606, 618
උදග්ගා	696, 716
උදග්ගො	174
උදපානසාලා	352, 354, 356
උදපානො	352, 354, 356
උදරච්ඡවිං	686
උදරවාතාබාධො	542
උදානං උදානෙසි	578, 856, 876
උදුක්ඛලමුසලං	526
උද්ධරාම	688
උද්ධරිතුං	726
උද්ධස්තා	710
උන්දූරෙහි	264, 540, 702
උද්දලොමිං	500, 502
උද්දිසිතබ්බං	888
උද්දිස්සකතං	594
උද්‍රීයති	370
උද්දෙකං	688
උද්‍රෙකං	690
උද්දෙසෙ	174, 176
උද්දො	244
උද්දොසිතො	354, 356
උපකට්ඨාය	380, 628
උපකණ්ණකෙ	594

පිට්ඨඞ්කො

උපගතානං 592
උපගතානි 678, 680
උපචිකාහි 706
උපච්ඡිජ්ජති 648, 654, 658
උපජානාම 680
උපජායතෙ 564
උපජීවිතුං 674
උපජ්ඣායමූලකං 176
උපජ්ඣායම්හා 156
උපජ්ඣායම්හි 96, 98
උපජ්ඣායස්ස 102, 104, 182, 724
උපජ්ඣායං 104
උපජ්ඣායා 116, 130
උපජ්ඣායෙ 212, 246
උපජ්ඣායෙන 106, 112, 114, 120, 122, 124, 734
උපජ්ඣායෙසු 492
උපජ්ඣායො 94, 156, 214, 234, 508, 512, 734
උපට්ඨාකකුලං 584
උපට්ඨාකො 734
උපට්ඨානසාලා 102, 112, 138, 148, 352, 254, 356
උපට්ඨිතසති 722
උපට්ඨියමානො 736, 738
උපඩ්ඪං 734, 750
උපඩ්ඪකාසිනං 698
උපඩ්ඪපටිවිංසං 704
උපඩ්ඪාමලකං 690
උපතිට්ඨෙථ 610
උපදංසෙස්සන්ති 852
උපනන්දස්ස 194, 212, 548
උපනන්දෙන 382
උපනය්හන්ති 870
උපනාමෙති 736
උපනාමෙසි 562, 690
උපනික්ඛිපති 874
උපනික්ඛිපන්ති 610
උපනික්ඛිපි 756, 758, 872
උපනිසංසන්තියො 876
උපනිබන්ධිත්වා 686
උපනිසීදිත්වා 602

පිට්ඨඞ්කො

උප්පණ්ඩියමානා 718
උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා 520
උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො 686
උප්පණ්ඩෙති 552
උප්පණ්ඩෙන්ති 680
උප්පණ්ඩෙසුං 718
උපරිභොජනෙ 92, 94
උපරිපාසාදවරගතො 860
උප්පලහත්ථානි 692
උපලාපෙතබ්බො 286
උප්පලිනියං 12
උපසම්පදාපෙක්ඛො 230, 232, 234, 236
උපසම්පදං 508, 772
උපසම්පන්න සමනන්තරා 122
උපසම්පදාරහස්ස 788, 792, 794, 796
උපසම්පාදෙති 788, 790, 792
උපසිඞ්ඝතු 692
උප්පාටෙත්වා 686
උප්පාදය 748
උපාලිනා 218
උපාසකා 572
උපාසකස්ස 456
උපාසකෙ 478, 574, 608
උපාසකෙන 350, 352, 370
උපාසකො 490, 506, 554, 556
උපාසකං 606
උපාසිකාය 350, 354, 356, 456
උපාහනා 96
උපොසථකම්මං 280
උපොසථග්ගං 492
උපොසථපමුඛං 262
උපොසථං 846, 848, 850
උපොසථාගාරං 260, 262, 284
උබ්බාළ්හා 878
උබ්බිග්ගා 864
උබ්බිජ්ජන්ති 184
උබ්භණ්ඩිතෙ 708 710
උබ්භතං 635, 646, 652, 654
උබ්භාරාය 632, 728, 730
උබ්භිදං 526
උභතොබ්‍යඤ්ජනකවත්ථුතො 774

පිට්ඨඞ්කො

උභතොබ්‍යඤ්ජනකපඤ්චමො 776
උභතොබ්‍යඤ්ජනකවීසො 778
උභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස 340, 446,
උභතොබ්‍යඤ්ජනකා 742
උභතොබ්‍යඤ්ජනකූපජ්ඣායෙන 222
උභතොබ්‍යඤ්ජනකො 220, 290, 404, 406, 744, 782 780
උභතො ලොහිතකූපධානං 500, 502
උභතො සඞ්ඝස්ස 748, 750
උභයත්ථ 884
උභයානි ඛො පන- පාතිමොක්ඛානි 168
උභො අත්ථා 718
උම්මත්තකො 288, 292, 294, 296, 404, 406, 736, 742, 744, 860
උය්‍යොජෙත්වා 64
උරුවෙලකස්සපස්ස 52, 54, 56, 58, 60
උරුවෙලකස්සපං 54, 64, 66
උරුවෙලවාසී 76
උරුවෙලං 244
උරුවෙලායං 2, 14
උල්ලිඛිතමත්තෙන 630
උල්ලුම්පතු 122, 234, 246
උලුම්පං 578
උලූකචම්මපරික්ඛටා 490
උලූකපක්ඛං 740
උල්ලොකා 100, 110, 136, 146
උස්සාරෙත්වා 686
උස්සාවනන්තිකං 598
උසීරං 534
උස්සඞ්කි 864
උස්සන්නං 704
උස්සුක්කං 102, 104, 106, 756, 758, 760
උස්සූරෙ 718
උසූයන්ති 604
උළාරං 616

පිට්ඨඞ්කො

ඌ

ඌනදසවස්සා 164
ඌනපණ්ණරසවස්සා 192
ඌනවීසතිවස්සා 192
ඌරුමංසං 554
ඌරුං 554

එ

එකච්චියං 710, 712
එකච්චියො 712
එකච්ඡන්නෙන 848, 850
එකචීවරො 710
එකජ්ඣං සන්නිපතිත්වා- උපොසථො කාතබ්බො 362
එකතිත්ථෙ 718
එකන්තලොමි 502
එකන්තලොමිං 500
එකපලාසිකං 486
එකපල්ලඞ්කෙන 2
එකපුග්ගලෙ 252, 354
එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං 98, 108, 110, 136, 144
එකවිහාරෙ 510
එකසඞ්ඝාතම්පි 854
එකං සමූහනිත්වා 260
එකාධිප්පායං 732
එකූනතිංසක්ඛත්තුං 694
එතස්මිං නිදානෙ 614
එරගු 508
එළකසංවාසං 398
එවං අනාරාධකො ඛො- භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බො- ආගතො න උපසම්පා- දෙතබ්බො 174
එවං ඛො භික්ඛවෙ- ආරාධකො හොති එවං- අනාරාධකො 174
එවං ච පන භික්ඛවෙ අත්ථතං- හොති කඨිනං එවං අනත්ථතං 630
එවං ච පන භික්ඛවෙ කඨිනං- අත්ථරිතබ්බං 630

පිට්ඨඞ්කො

එවං ච පන භික්ඛවෙ තිච්ච-
රෙන අවිප්පවාසො සමූ
හන්තබ්බො 260
එවම්පි භික්ඛවෙ අඤ්ඤ-
තිත්ථියපුබ්බො ආරාධකො-
හොති 174
එවරූපා කතිකා 382
එවරූපං නදීපාරං සීමං
සම්මන්නිතුං 258
එවං වාදී මහාසමණො 84, 86
එසෙව ධම්මො යදි තාවදෙව
84, 86

ඔ

ඔකපුණ්ණෙහි 628
ඔකාරං 32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
ඔකාසෙ 856, 858
ඔකිරියන්ති 726
ඔක්කමන්ති 722
ඔක්කමන්තානං 700
ඔක්කමි 864
ඔක්කමිංසු 698, 700
ඔගණෙන 196
ඔගාහෙත්වා මාරෙන්ති 498
ඔගුම්ඵියන්ති 504
ඔසෙසු 716
ඔතරන්ති 710
ඔදහථ භික්ඛවෙ සොතං 18, 20
ඔදාතවත්ථා 580
ඔදාතවණ්ණා 580
ඔදාතා 580
ඔදාතාලඞ්කාරා 580
ඔනීතපත්තපාණිං 546, 556, 562, 566, 576, 582, 594, 608, 610, 612, 614, 620, 716
ඔනීයමානෙ 218
ඔනොජේසි 82
ඔපතිත්වා 600, 602
ඔපාසිකන්ති 132
ඔපානභූතං 592
ඔපිලාපෙති 874

පිට්ඨඞ්කො

ඔපිලාපෙති 570
ඔභග්ගොභග්ගං ච 876
ඔභොගෙ කායබන්ධනං-
කාතබ්බං 96, 106, 134, 144
ඔමද්දිත්වා 452
ඔමුක්කා 490
ඔමුඤ්චාපෙත්වා 682
ඔරකො 38
ඔරසං 576
ඔරපාරං ගන්තුකාමා 578
ඔරිමතීරෙ 578
ඔරොපෙන්තා 706
ඔලුමෙපත්වා 690
ඔලොකෙථ 580
ඔවට්ටිකරණමත්තෙන 630
ඔවට්ටිකං 712
ඔවරකං 554
ඔවස්සාපෙථ 714
ඔවස්සාපෙන්තෙ 716
ඔසාදෙතුං 706
ඔසාරණං 782, 892
ඔසාරිතො 888
ඔසාරෙතබ්බො 242
ඔසාරෙති 782, 852
ඔසාරෙථ 886
ඔහාය 240
ඔළාරිකං 692

ක

කංසමයා 498
කකුධෙ 62
කඤ්චුකං 742
කටාකටං 536
කපියාපි 708, 710
කටිමත්තෙසු 716
කටුකරොහිණිං 524
කටුකානං 736
කට්ඨතුම්බං 532
කට්ඨමයං 528
කට්ඨානි 66, 860
කඨිනස්සං 500, 502
කඨිනදුස්සං 630
කඨිනස්ස 666, 728, 730

	පිට්ඨඞ්කො
කඨිනං	628, 630, 652
කඨිනුද්ධාරො	632, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664
කඨිනුද්ධාරං	634
කණ්ටකිං	212
කණ්ටකො	194, 212, 246
කණ්ඩරච්ඡින්නො	226, 782
කණ්ඩරච්ඡින්නං	226
කණ්ඩු	526, 724
කණ්ඩුපටිච්ඡාදීති වා	726
කණ්ඩුපටිච්ඡාදිං	724
කණ්ඩුසකං	712
කණ්ඩුසකරණමත්තෙන	630
කණ්ණච්ඡින්නො	226, 782
කණ්ණච්ඡින්නං	226
කණ්ණනාසච්ඡින්නං	246
කණ්ණනාසච්ඡින්නො	226, 782
කණ්ණෙ	706
කණ්ණෙසු	498, 500
කණ්ණසුත්තකං	706
කණ්හුත්තරා	508
කතචීවරො	634, 636, 654, 664
කතචීවරං	634
කතිකං	700
කතිකාය	748
කතිකාය දෙති	748, 750
කති නු බො වස්සූපනායිකා	346
කතෙපි ඔකාසෙ පුග්ගලං-තුලයිත්වා	276
කතො හොති න පුන පටිග්ගා-හාපෙතබ්බො	534
කත්තරසුප්පෙ	674
කන්තාරා	610, 616
කථඤ්ච භික්ඛවෙ උබ්භතං-හොති කඨිනං	632
කථං පහීණං	76
කථාහං භන්තෙ රාහුලකුමාරං-පබ්බාජෙමි	204
කන්තාරෙ	608
කන්තාරො	612

	පිට්ඨඞ්කො
කපල්ලං	528
කපල්ලකං	528
කප්පකතෙන	632
කප්පාසිකං	698
කප්පාසිපණ්ණං	524
කප්පියං	624
කප්පියකාරකො	544, 546, 552
කප්පියකාරකානං	610
කප්පියකුටි	352, 356
කප්පියභූමිං	596
කප්පියභූමියා	598
කප්පියානි	716
කබලිකං	534
කමලපාදුකා	496, 498
කම්මකරෙ	608
කම්මකරානං	680
කම්මප්පත්තා	768, 770, 772
කම්මප්පත්තො	774
කම්මවාචාය	772
කම්මවාචං	770, 772
කම්මං	774, 778, 790
කම්බලං	698
කම්බලපාදුකා	496, 498
කම්බලමද්දනමත්තෙන	630
කයිරමාන	632, 650, 656, 662
කරණීය ද්වාදසකං	658
කරණීයෙන	656, 658
කරොතිපි	220
කලහකාරකා	464, 466, 878, 882, 884, 886
කලහකාරකෙහි	876
කලහකාරකො	798, 800, 802, 818
කලහජාතා	852
කලහො	846, 848, 850, 888, 890
කල්ලකායා	714, 716
කල්ලචිත්තා	606
කල්ලචිත්තං	570, 592, 606, 618
කල්ලං නු තං සමනුපස්සිතුං	28
කල්ලං වචනාය	464

පිට්ඨඞ්කො

කසන්තස්ස 600, 602
කසාහතො 186, 246, 782
කසාහතං 226
කසාවගන්ධං 688
කසාවරසං 688
කසාවවණ්ණං 688
කසාවං 690
කසාවොදකං 534
කස්සප 54, 62, 64, 68, 76, 244, 246
කස්සපගොත්තො 756, 760
කස්සපගොත්තං 758, 760

කා

කාකපෙය්‍යා 578
කාකුඩ්ඩෙපකං 194
කාකෙ 194
කාකෙහි 674
කාකොරවසද්දො 598
කාචමයා 498
කාජෙහි ගාහාපෙත්වා 612
කාණකුණී 246
කාණො 226, 782
කාණං 226
කාදලිමිගපවර පච්චත්ථරණං 500, 502
කාමභවෙ අසත්තං 76
කාමභොගිනො 490, 502, 504, 526, 530, 708, 742
කාමානං 32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
කාමානං සමතික්කමො 8
කායකම්මං 852
කායගුත්තියා 722
කායඩාහාබාධො 500, 548
කායදුච්චරිතස්ස 586
කායසුචරිතස්ස 586
කායෙ 724
කායෙන විඤ්ඤාපෙති 94, 288
කායො 692, 694, 696, 720
කායො වා දුග්ගන්ධො 526
කායං 716

පිට්ඨඞ්කො

කාරකා 554
කාරකො 350, 858, 864
කාරණෙ 760
කාරා 246
කාරාපෙතිපි 220
කාරාපෙතුකාමා 620
කාලකතො 738, 740, 748
කාලකිරියා 554, 718
කාලඤ්ජනං 528
කාලලොණං 526
කාලස්සෙව වුට්ඨාය උපාහනා- ඔමුඤ්චිත්වා 96
කාලාගතං 892
කාලෙන කාලං 736
කාලො 546
කාසීනං පුරං 16
කාසීසු 544, 546, 756, 758, 760
කාලානුසාරියං 528

කි

කිඞ්කාරපටිස්සාවී 862
කිච්චෙසු 892
කිත්තකං 726
කින්තිනු ඛො 102
කින්නු ඛො මයා බහුං පුඤ්ඤං- වා අපුඤ්ඤං වා පසුතං 566
කිම්පතිමාය 554
කිම්පිමායං 678, 680
කිම්බිලං 876
කිරියවාදො 584' 586, 604
කිරියාය 586
කිලන්තා 716, 718, 862
කිලන්තරූපා 628
කිලාසිකාපි 230
කිලාසො 178
කිසකොවදනො 76
කිස්ස ඵාසු හොති 254
කිසො 686

කී

කීටකම්පි 494
කීලන්තස්ස 689

පිට්ඨඞ්කා

කු

කුක්කුකතෙන 630
කුක්කුච්චකා 850
කුක්කුච්චකො 842, 844, 846, 848
කුක්කුච්චං 566, 624, 760
කුක්කුච්චපණ්ණරසකං 320
කුක්කුච්චපකතා 320
කුච්ඡිගතො 856
කුච්ඡිවිකාරාබාධො 734
කුච්ඡිවිකාරො 734
කුටජකසාවං 524
කුටජපණ්ණං 524
කුට්ඨං 178
කුට්ඨිකාපි 230
කුණිං 226
කුණි 782
කුත්තකං 500, 502
කුන්ථකිපිල්ලිකං 240
කුප්පෙන 758, 760, 842, 844, 846
කුප්පං 764, 766
කුමාරිකා 674
කුමාරී 392
කුම්භට්ඨානකථං 494
කුම්භකාරනිවෙසනෙ 856, 858
කුම්භිං 706
කුලදූසකො 804. 822
කුලපුත්තා 90, 486, 710
කුලං 592
කුලූපච්ඡෙදාය 90
කුලෙ 478, 480
කුලලං හි ජනො පබ්බජති 578
කුසචීරං 740
කුසපාතං 704
කුසලානං 586
කුසිනාරායං 618, 620
කුසිම්පි 708
කුසෙ 730

කූ

කූටාගාර සතානි 672
කූටාගාර සහස්සානි 672

පිට්ඨඞ්කා

කූටාගාරානි 672

කෙ

කෙණි 626
කෙණියං 686
කෙනචි දෙව කරණීයෙන 474
කෙවලකප්පං 2
කෙවලපරිපුණ්ණං 604
කෙවලස්ස 2
කෙසකම්බලං 740
කෙසමිස්සං 70

කො

කොජවං 696
කොටි 626
කොටිගාමං 580
කොටිගාමෙ 582
කොට්ඨකෙ 716
කොට්ඨකො 102, 112, 138, 148, 352, 354, 356
කොට්ඨාගාරං ච 854, 864, 868
කොට්ඨාගාරිකා 540
කොණ්ඩඤ්ඤස්ස 24
කොමාරභච්චස්ස 680, 688, 692, 694, 698
කොමාරභච්ච 676
කොමාරභච්චො 674, 676, 678, 682, 684, 690, 692, 696, 698
කොමාරභච්චං 682, 686, 688
කොමුදියා 390, 466, 470
කොලම්බෙ 540, 546, 548, 568
කොලාහලං 704
කොසො ච 858, 864
කොසඤ්ච 868
කොසම්බකා 878, 880, 882, 884
කොසම්බකෙහි 876
කොසම්බියං 690, 842, 870
කොසලරඤ්ඤො 858
කොසලස්ස 382, 384
කොසිනාරකා 616
කොසියං 864
කොසෙය්‍යපාවාරො 696

පිටඅංකො

කොසෙය්‍යං 500, 502, 698
ක්‍යානං උස්සහාමි දෙවස්ස-
ජීවිතං දතුං 866

ඛ

ඛගගං 864
ඛජ්ජති 706
ඛජ්ජන්ති 702
ඛජ්ජං 226, 782
ඛජ්ජං 226, 246
ඛණ්ඩිතං 676
ඛත්තිය පරිසං 574
ඛන්තිසොරච්චං 868
ඛන්තිං 884
ඛන්ධෙපි 708, 710
ඛන්ධරජනං 706
ඛමති 596, 888
ඛමනීයං 628, 758, 760, 872
ඛමමානං 698
ඛමා ච 868
ඛරස්සරෙණ 858‘ 860
ඛරානං 736
ඛලලිකබද්ධා 488

ඛා

ඛාදනීයං 562
ඛාරිකාජං 70

ඛි

ඛිත්තචිත්තස්ස 780
ඛිත්තචිත්තාපි 742
ඛිත්තචිත්තො 288, 292, 404
406, 744

ඛී

ඛීණකොලඤ්ඤො 214
ඛීණා 578
ඛීයන්ති 708, 710, 732, 742,
762, 766, 852
ඛීරං 610
ඛීරොදකීභූතා 872, 874

ඛු

ඛුජ්ජො 226, 782
ඛුජ්ජං 226, 246
ඛුද්දං 562, 564
ඛුද්දකං 684

පිටඅංකො

ඛුරභණ්ඩං 620, 622
ඛුරමුණ්ඩං 658, 860

ඛෙ

ඛෙලං වා 732

ඛො

ඛොමපිලොතිකා 724
ඛොමං 698

ග

ගගගරාය 756
ගඞ්ගානදී 578
ගඞ්ගං නදිං 578
ගඞ්ගාමහියා 500
ගණ්ඩගණ්ඩුපාහනා 486
ගණභොජනං 628
ගණමජ්ඣෙ 252, 254
ගණිකා 580, 672
ගණිකාය 582
ගණිකං 582, 674
ගණෙත්වා 704
ගණෙන 512
ගණ්ඩාබාධො 534
ගණ්ඩිකාපි 230
ගණ්ඩො 178
ගතානි 714, 716
ගද්‍රභවසං 524
ගන්ධකථං 494
ගන්ධාලෙපං 534
ගබ්භස්ස 858
ගබ්භසෙය්‍යා 590
ගබ්භිනී 674, 856
ගමිකභත්තං 716, 718, 720
ගමිකාභිසඞ්ඛාරො 584
ගමිකො 718
ගම්භීරෙ ඤාණවිසයෙ 88
ගයා 244
ගරුකං ආපත්තිං 880, 882
ගරුකො 726
ගරුපරික්ඛාරං 740
ගරුභණ්ඩං 740
ගලගණ්ඩී 226, 246, 782
ගලගණ්ඩිං 226
ගලති 706
ගවාඝාතනං 478, 480

පිට්ඨඞ්කා

ගවාස්සධනහාරිනො 870
ගහපති 600, 602, 604, 606, 608, 610
ගහපති චීවරං 696, 698
ගහපති පරිසං 574
ගහිතඤ්ච මෙ න පමුස්සති 676
ගහිතාගහිතඤ්ච 700

ගා

ගාමකථං 494
ගාමකාවාසං 730, 732
ගාමතො 394, 398
ගාමසහස්සෙසු 474
ගාමසීමා 342
ගාමිකසහස්සානං 476, 478
ගාමූපචාරං 264, 266
ගාමං 96, 106, 134, 144
ගාමො 104, 372
ගාරය්හං ඨානං 584
ගාවී 504, 616
ගාවීනං 498, 500
ගාහකො 744
ගාළ්හබන්ධනං 858, 860

ගි

ගිම්හානම්පි 346, 348
ගිම්හිකො 30
ගිලානභත්තං 716, 720
ගිලානභෙසජ්ජං 716, 718, 720
ගිලානං 356
ගිලානුපට්ඨාකභත්තං 716, 718, 720
ගිලානුපට්ඨාකස්ස 736
ගිලානුපට්ඨාකා 738, 740
ගිලානුපට්ඨාකො 718, 736
ගිලානො 288, 290, 354, 358, 392, 402, 466, 468, 472, 500
ගිහී 492, 502, 504, 530
ගිහිසංසග්ගෙහි 780, 804, 822
ගිහිසංසට්ඨො 822

ගී

ගීතං 612

පිට්ඨඞ්කා

ගීතෙ 672, 674
ගීවාය 498, 500
ගීවෙය්‍යකම්පි 708

ගු - ගූ - ගෙ

ගුත්තං 508
ගුත්තාගුත්තං ච 704
ගුම්බියෙ 860
ගුම්බං 860
ගුහා 238, 352, 354, 356
ගුහං 260, 596, 702
ගුළකරණං 542
ගුළකුම්භං 568
ගුළකුම්භපූරෙහි 568
ගුළපිණ්ඩකෙන 610
ගුළෙ 542
ගුළො 568, 570, 572
ගුළොදකං 572
ගූථං 534
ගෙරුකං 528

ගො

ගොකණ්ටකහතා 508
ගොචරකුසලො 716
ගොචරෙ 756, 758
ගොට්ඨඵලං 526
ගොණකො 502
ගොණකං 500
ගොතම 204, 546, 548, 576
ගොතමස්ස 594
ගොතමො 16, 74, 90, 546, 552, 562, 576, 578, 586, 588, 590, 592, 604, 612, 614
ගොත්තෙනපි අනුසාවෙතුං 230
ගොධාමුඛං 552
ගොනිසාදිකං 598
ගොපාලකසතානි 608, 610
ගොපාලකා 380
ගොපෙති 724

ඝ

ඝටෙ 540, 546, 548, 568
ඝරණී 680
ඝරදින්නකාබාධො 534

පිට්ඨඞ්කො

ඝරාවාසත්ථො 562
ඝරාවාසො 510
ඝාතාපෙය්‍ය 690

ච

චක්කං 580, 804, 806, 814, 816, 818
චක්කෙන චක්කං 580
චක්ඛුනා 574, 576
චක්ඛුමන්තො 478, 570
චක්ඛුරොගො 528
චඞ්කමනසාලා 352, 354, 356
චඞ්කමො 352, 354, 356, 480
චණ්ඩො 690
චත්තාරි ච අකරණීයානි-ආචික්ඛිතුං 240
චත්තාරො නිස්සයෙ 126
චත්තාරො මහාරාජා 8, 56
චත්තෙන 666
චතුග්ගුණං 712
චතුද්දිසා 8
චතුද්දොණිකං 600, 602
චතුමාසං 726
චතුරඞ්ගුලවිත්ථතං 726
චතුරඞ්ගුලං කණ්ණං උස්සා-දෙත්වා 96, 106, 134, 144
චතුරඞ්ගිනියා 602
චතුරඞ්ගිනිං 854, 856, 858
චතුවග්ගකරණං 774
චතුවග්ගො 728, 730, 772
චතුවීසති ආකාරා 630
චතූහි පඤ්චහි පටික්කොසිතුං 276
චන්දො 614
චන්දනං 528
චම්පං 758
චම්පායං 474, 756, 762
චම්මානි 512

චා

චාටියා 382, 392
චාතුද්දසෙ 452
චාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා 254
චාතුද්දසො 330, 472
චාතුද්දසිකා ච පණ්ණරසිකා ච 402
චාතුද්දසිකා 402
චාතුද්දසිකෙ 464
චාතුද්දසිකො ච පණ්ණරසි-කො ච 268
චාතුද්දිසස්ස 740
චාතුද්දීපිකො 714

චි

චිත්තකො 502
චිත්තකං 500
චිත්තරූපං 564
චිත්‍රා 488
චිරපටිකා 68

චො

චොදෙති 784, 786, 788
චොරකත්ථං 494
චොරෙහි 372

ඡ

ඡකනං 526
ඡකනෙපි 706
ඡඩ්ඩනීයධම්මං 680
ඡත්තෙ 380, 392
ඡන්දසො 614
ඡන්දහාරකො 292
ඡන්දා 848, 850
ඡන්දාගතිං 700, 702, 704
ඡන්දාරහානං 768, 770, 772
ඡන්දො 768, 770, 772, 888
ඡබ්බග්ගියා 212, 228, 254, 258, 272, 274, 276, 302, 346, 348, 400, 450, 452, 488, 494, 498, 500, 502, 504, 530, 552, 704, 710, 742, 766
ඡමාය 706
ඡමායං 284
ඡම්මාසිකං 600. 602
ඡවකුටිකා 380, 392
ඡවඩාහකා 380
ඡවිදොසාබාධො 534

ඣා

ඣායාමෙතබ්බා 238

පිට්ඨඞ්කො

ඡාරිකං 534
ඡාරිකම්පි 542

ඡි

ඡින්නකම්පි 708
ඡින්නගන්ථි 876
ඡින්නිරියාපථං 226
ඡින්නිරියාපථො 226
ඡෙදනමත්තෙන 630
ඡෙප්පායපි 498, 500

ජ

ජඩෙසය්‍යකම්පි 708
ජටිලකා 176
ජටිලස්ස 58, 60
ජටිලා 66, 70
ජටිලො 64, 68, 70, 612, 614
ජටිලං 616
ජණ්ණුකමත්තෙසුපි 716
ජතුමයා 528
ජනපදෙ 470’ 472
ජනපදෙසු 350, 372, 374, 394, 396, 448, 450, 464, 468, 500, 508, 512, 514, 698, 700
ජනපදකථං 494
ජනපදෙ 858, 864
ජන්තාඝරං 98, 108, 136, 144, 352, 354, 356
ජන්තාඝරසාලා 352, 354, 356
ජම්බු 244
ජම්බුඵලං 64
ජම්බුපානං 614
ජම්බුයා 64
ජරාඛමූගබධිරා 246
ජරාදුබ්බලො 226, 782

ජා

ජාතරූපරජතං 610
ජාතස්සරො 268
ජාතො 690
ජානපදා 562
ජානං 594
ජානන්තා 622

ජි

ජිගුච්ඡාමි 588
ජිණ්ණො 718

පිට්ඨඞ්කො

ජිනා 16

ජී

ජීරන්ති 594
ජීවකස්ස 680, 688, 692, 694, 698
ජීවකං 178, 686, 688
ජීවති භණෙ 674
ජීවිතන්තරායො 272
ජීවිතහෙතුපි 594

ජෙ

ජෙගුච්ඡං 688, 716, 718
ජෙගුච්ඡිතාය 586, 588
ජෙගුච්ඡි 588, 736

ඣා

ඣායතො 4

ඤ

ඤත්තිචතුත්ථෙන 770, 772
ඤත්තිදුතියෙන 768, 770, 772
ඤත්තියා 768
ඤත්තිවිපන්නම්පි 766
ඤත්තිසම්පන්නම්පි 866
ඤත්තිං ඨපෙති 770, 772

ඤා

ඤාණෙන 618
ඤාතකා 294, 342, 374, 406
ඤාතකො 370, 392
ඤාතමනුස්සානං 590
ඤාතමනුස්සා 616
ඤාති වා 860
ඤාතිකථං 494
ඤාතිසාලොහිතා දෙවතා 8
ඤාතීහි 616

ඨ

ඨපෙත්වා ධඤ්ඤඵලරසං 614
ඨපෙත්වා මධුකපුප්ඵරසං 614

ඨා

ඨානා 404
ඨානාරහෙන 758, 760, 844, 846, 886
ඨානාරහානි 850
ඨානාරහං 766

ඨි

ඨිතං වා ඨිතොති 736

පිට්ඨඞ්කො

ඩා

ඩාකං ච 618, 620
ඩාකරසං 614

ත

තකපණ්ණිං 526
තකපත්තිං 526
තකං 526
තක්කං 610
තක්කසිලා 676
තක්කසිලායං 676
තගරං 528
තචරජනං 706
තජ්ජනීයකම්මතො 798, 800, 802, 808, 810, 812, 826, 828
තජ්ජනීයකම්මාරහස්ස 788, 790, 792, 794, 796
තජ්ජනීයකම්මං 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 808, 810, 812, 814, 820, 826
තණ්ඩුලප්පිකෙත 610
තණ්ඩුලම්පි 542, 544, 562, 596, 608, 620
තතො නීහටං 548, 594, 996
තතොපරං 726
තථාගතස්ස 556, 570
තථාගතා 90, 196, 396, 542, 622
තථාගතසාවකස්ස 570
තථාතෙද තථා රාහුලෙ 204
තථෙව පක්කමති 292
තත්‍රායං සම්මා වත්තනා 96, 106, 132, 142
තත්‍රූපායාය 174
තදගෙහන 566
තදනුගායන්ති 612
තදනුභාසන්ති 612
තදහුපටිග්ගහිතං 624
තදහු පවාරණාය ආපත්තිං 412
තදුභයෙන 698
තන්තිබද්ධො 756, 758
තන්තිස්සරෙ 480
තපතං 614

පිට්ඨඞ්කො

තපනීයා 588
තපස්සිතාය 586, 588
තපස්සී 586, 588
තපස්සුභල්ලිකා 8
තරන්ති 578
තරච්ඡං 560
තරච්ඡමංසං 560
තරුණප්පසන්නෙන 564
තරුණප්පසන්නො 564, 566
තරුණො 680
තරුණවච්ඡා 616
තස්ස ආදායස්ස 174
තස්ස චත්තාරො මාසෙ-
පරිවාසො දාතබ්බො 172
තස්ස ඛන්තියා 174
තස්ස දිට්ඨියා 174
තස්ස භික්ඛුනො නික්ඛන්තෙ 216
තස්ස රුචියා 174
තස්ස සත්ථුනො 174
තස්ස පාපියස්සිකා කම්මං 788, 790, 792, 794, 796
තස්ස පාපියස්සිකාකම්මාරහස්ස 788, 790, 792, 794, 796
තස්මා න යිට්ඨෙ න හුතෙ-
අරඤ්ජිං 76
තං චතුත්ථො 774
තං දසමො 776
තං පඤ්චමො 776
තං දෙසං 8
තං පටිදෙසෙමි 300
තං වීසො 778
තං වුසිතස්ස 892
තං වො භවිස්සති දීඝරත්තං-
හිතාය සුඛාය 8

තා

තායං වෙලායං 4, 6
තාලාවත්ථුකතා 588, 590
තාලො 240
තාවතිංස පරිසං 580
තාවතිංසෙහි 576
තාවතිංසං 594
තාළිසං 528

පිට්ඨඞ්කො

ති

තිකොටිපරිසුද්ධං 594
තිගුණං 486
තිචීවරෙණ 710
තිචීවරං 726, 738, 740
තිණ්ඩුපකං 538
තිණපාදුකා 498
තිණසන්ථරකං 700
තිණ්ණවිචිකිච්ඡා 608
තිණ්ණවිචිකිච්ඡො 570, 592, 606, 618
තිණ්ණා 578
තිණ්ණා මෙධාවිනො ජනා 578
තිණ්ණං මෙ වස්සානං-
අච්චයෙන 508
තිත්තිරපත්තිකා 488
තිත්ථායතනං 130, 172, 174, 176
තිත්ථියානං සුත්වා පරිසඞ්කසි 456
තිත්ථියපක්කන්තකුපජ්ඣායෙන 222
තිත්ථියපක්කන්තක-
චතුත්ථො 774, 776
තිත්ථියපක්කන්තකවීසො 778
තිත්ථියපක්කන්තකස්ස 340, 446, 780
තිත්ථියපක්කන්තකො 214, 288, 292, 404, 406, 744, 782
තිත්ථියපක්කන්තාපි 742
තිත්ථියසමාදානං 398, 740
තිත්ථියසාවකානං 456
තිත්ථියා 224, 342, 382, 604
තිත්ථියෙසු 116, 210
තිප්පානං 736
තියොජනපරමං 258
තිරච්ඡානගතචතුත්ථො 774
තිරච්ඡානගතපඤ්චමො 776
තිරච්ඡානගතවීසො 778
තිරච්ඡානගතස්ස 340, 446, 780
තිරච්ඡානගතායපි 240

පිට්ඨඞ්කො

තිරච්ඡානගතුපජ්ඣායෙන 222
තිරච්ඡානගතො 216, 288, 292, 404, 406, 742, 744, 788
තිරීටකං 742
තිරොකරණිං 686
තිලකක්කං 534
තිලා 546
තිලෙ 546, 548
තිලම්පි 542
තිංසමත්තා පාවෙය්‍යකා 628

තී

තීණි උප්පලහත්ථානි 692
තීරෙ 550
තීහි සත්තාහෙහි 686

තු

තුච්ඡා 594
තුච්ඡං 874
තුට්ඨස්ස 8
තුන්නං 712
තුම්හාදිසානං 590
තුම්හෙ ච භවථ නාගා-
අවිරූළ්හිධම්මා 216
තුලයිත්වා 704

තූ

තූලපුණ්ණිකා 488
තූලිකා 502
තූලිකං 500

තෙ

තෙකටුලාය 542
තෙචීවරිකා 628
තෙජසා තෙජං 52
තෙධ භික්ඛූ හෙමන්තම්පි-
ගිම්හම්පි වස්සම්පි 346
තෙන ඛො පන සමයෙන-
එකසට්ඨී ලොකෙ අරහන්තො-
හොන්ති 42
තෙ න ජානන්ති අත්ථසෙදං-
ආවාසිකා භික්ඛූ අන්තොසීමං-
ඔක්කමන්තීති 330

පිට්ඨඞ්කො

තෙන ඛො පන සමයෙන 8, 222
තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා 2
තෙන හි ත්වං සාරිපුත්ත රාහුල-
කුමාරං පබ්බාජෙහි 204
තෙන හි වො කුමාරා නිසීදථ 48
තෙලත්ථිකෙන 610
තෙලපජ්ජොතං 570, 590, 606
තෙලප්පදීපං 572
තෙ ලභන්ති අඤ්ඤතිත්ථියෙසු-
පරිබ්බාජකෙසු පෙමං 248
තෙසං ච යො නිරොධො 84, 86
තෙ සංවික්ඛිත්වා 466
තෙසං හෙතුං තථාගතො-
ආහ 84, 86
තෙහි කතිකා කතා හොති 82
තෙහි චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූහි-
පවාරියමානෙ 466

තො

තොසෙත්වා 726

ථ

ථමෙහ 686
ථවිකාහිපි 726
ථවිකායො 540
ථාලකෙසු 580

ථු

ථුල්ලකච්ඡාබාධො 526, 724
ථුල්ලකුමාරිකාගොචරො වා 174
ථුල්ලකුමාරී 374
ථුල්ලච්චයං 740
ථුල්ලං පස්සුං 594

ථෙ

ථෙය්‍යපක්කන්තකො 214, 246
ථෙය්‍යසංවාසකචතුත්ථං 774
ථෙය්‍යසංවාසකපඤ්චමං 778
ථෙය්‍යසංවාසකවීසං 778
ථෙය්‍යසංවාසකස්ස 340, 446, 780
ථෙය්‍යසංවාසකා 742
ථෙය්‍යසංවාසකුපජ්ඣායෙන 222
ථෙය්‍යසංවාසකො 214, 288, 292, 404, 406, 744, 782,
ථෙරං 212, 252, 262, 730

පිට්ඨඞ්කො

ථෙරාධිකං 278
ථෙරෙන 272, 282, 284, 286, 298, 400, 408, 410
ථෙරෙහි භික්ඛූහි පඨමතරං-
සන්නිපතිතුං 292
ථෙරො 230, 298, 402, 412, 536
ථෙවකං 706
ථෙවෙ 706

ද

දක්ඛා 620
දක්ඛිණමාදිසෙ 576
දක්ඛිණා 100, 112
දක්ඛිණාය 512
දක්ඛිණාගිරිං 194
දජ්ජාහං භදන්තානං තං-
භණ්ඩං 370
දට්ඨබ්බා 784, 786, 788
දට්ඨුකාමො 678
දඩ්ඪං වා 666
දණ්ඩකථාලිකං 706
දණ්ඩභයා 616
දධි 610
දන්තකට්ඨං දාතබ්බං 96, 106, 132, 142
දන්තකාසාවානි 708
දන්තමයං 528
දමකාපි 544
දළිද්දො 854
දළ්හීකරණමත්තෙන 630
දළ්හීකම්මං 712
දළ්හාය 858, 860
දසකත්තතුං 672
දසධම්මවිදූ 80
දසහි චුපෙතො 80
දසවග්ගො 772
දසවග්ගකරණං 776
දසවාසො 80
දස්සනකාමො 616
දස්සනීයා 672, 674, 676
දස්සනෙන 618
දසානිසංසෙ 718

පිට්ඨඞ්කො

දසාහපරමං 712
දහරකො 677
දහරානං 580

දා

දාතුකාමො 726
දානකථං 32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
දානානි 696
දායකා 392, 554
දායකො 350
දායපාලො 872
දායං 872
දාරකා 190
දාරකො 192, 246
දාරකං 194, 208
දාසකම්මකරපොරිසං 600
දාසස්ස 602
දාසානං 680
දාසෙ 608
දාසො 188, 606, 690
දාසං 374
දාසියා 554

දි

දිගුණං 710
දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං 854, 868
දිට්ඨධම්මිකෙ අත්ථෙ 474
දිට්ඨධම්මො 570, 592, 606, 608, 618
දිට්ඨිං 806, 826, 884
දිට්ඨිම්පි ආවිකාතුං 276
දිට්ඨියා 742, 744, 818, 826, 834
දිට්ඨො 684
දින්නා හොති පවාරණා 404
දිබ්බෙන 574, 576
දිවසභාගො ආචික්ඛිතබ්බො 238
දිවසසන්තත්තො 570
දිවාදිවස්ස 584
දිසඞ්ගමිකො 660, 662
දිසා 104, 244
දිසාපාමොක්ඛො 676, 678, 682, 688

පිට්ඨඞ්කො

දිසාය 484, 512

දී

දීඝරත්තං 592, 594, 698, 724
දීඝාවුති 858
දීඝාවු 860
දීඝීතිස්ස 858, 866
දීපිච්ඡාපො 502
දීපිමංසං 560
දීපිං 560
දීපිකං 626

දු

දුක්කටං හොති 254
දුක්කතං කම්මං 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830
දුක්කරං 756, 758
දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස 2
දුක්ඛනිරොධගාමිනියා– පටිපදාය 578
දුක්ඛනිරොධස්ස 578
දුක්ඛසමුදයස්ස 578
දුක්ඛස්ස 578
දුක්ඛං 592, 606, 618
දුග්ගන්ධං 706
දුග්ගතස්ස 540
දුග්ගතානං 856
දුග්ගහිතං 746, 748
දුච්චොලො 728
දුට්ඨගහණිකො 534
දුට්ඨුල්ලං අපත්තිං අදුට්ඨුල්ලා– ආපත්තීති 880, 882
දුට්ඨෙන 690
දුට්ඨො 756
දුතියෙන 684
දුතියං දාතුං 240
දුන්නිස්සාරිතො 780
දුප්පඤ්ඤො 158
දුපට්ටං 712
දුප්පරිහාරං 552
දුබ්බණ්ණො 686
දුබ්භික්ඛ 544, 548, 550, 558

පිටුඅංකය

දුරොපයො 552
දුල්ලද්ධං වත නො 760
දුල්ලද්ධං වත මෙ 566
දුස්සචාලිනී 528
දුස්සයුගසතසහස්සානං 692, 696
දුස්සයුගසතානං 692, 696
දුස්සයුගසහස්සානං 692, 696
දුස්සයුගානං 692, 696
දුස්සයුගං 692, 696
දුස්සානං 712
දුස්සීලස්ස 574

දූ

දූතං 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 368, 370, 474, 688, 690
දූතෙය්‍යකම්මෙසු 892
දූපට්ටං 736

දෙ

දෙය්‍යධම්මො 684, 686
දෙය්‍යධම්මං 678, 680
දෙවතා 576, 722
දෙවතායො 574
දෙවමනුස්සලොකෙ 76
දෙවතානුකම්පිතො 576
දෙවස්ස 536
දෙවසිකං 254
දෙවා 580
දෙවියො 680
දෙවෙ 628
දෙවෙන මෙ මාතාපිතරො 866
දෙවං 6
දෙසො 108, 134, 300, 412

දො

දොවාරිකං 674, 678
දොසස්ස 588
දොසා 848, 850
දොසාගතිං 700, 702, 704
දොසාභිසන්නො 692, 694
දොසාරිතො 782
දොහළො 856

පිටුඅංකය

ද්ව

ද්වඞ්ගුලො 552
ද්වාදසනහුතෙහි 74
ද්වාසිට්ඨිතං 748
ද්වාරෙසු 688
ද්විගුණා 712

ද්වෙ

ද්වෙ තයො උපොසථෙ-
චාතුද්දසිකෙ කාතුං 464
ද්වෙ තයො එකානුසාවණෙ-
කාතුං තං ච එකෙන-
උපජ්ඣායෙන 230
ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ කඨිනස්ස-
පලිබොධා 666
ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ පච්චයා 216
ද්වෙවාචිකා 8
ද්වෙවාචිකං පවාරෙතුං 448

ධ

ධජබද්ධො 184
ධඤ්ඤඵලරසං 614
ධඤ්ඤාගාරං 600, 602
ධමනිසන්ථතගත්තා 520
ධමනිසන්ථතගත්තො 522, 636
ධම්මකථිකෙහි 448
ධම්මකම්මං 788, 790, 792, 794
ධම්මචක්කං 16
ධම්මචක්ඛුං 50, 76, 570, 592, 606, 618
ධම්මතො 842, 844
ධම්මතො විවෙචෙතුං 160
ධම්මතා 766
ධම්මධරා 850
ධම්මධරො 842, 844, 846, 848
ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගකම්මං- 768, 770, 772, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
ධම්මපතිරූපකෙන වග්ගා 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818’ 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834

පිට්ඨඞ්කා

ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගකම්මං–
762, 766, 768, 772, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
ධම්මපතිරූපකෙන සමග්ගා
798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
ධම්මවාදිනො 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 884
ධම්මවාදී 880
ධම්මවිනයෙ 710, 868
ධම්මස්සාමි 854, 868
ධම්මා 4
ධම්මානං 586, 588
ධම්මිකා 890
ධම්මිකානි 850
ධම්මිකෙන 758, 760, 844, 846, 886
ධම්මියමානෙ 852
ධම්මෙන වග්ගකම්මං 762, 766, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832
ධම්මෙන වග්ගා 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834
ධම්මෙන සමග්ගකම්මං 766, 768, 772
ධම්මෙන සමග්ගො 772, 774
ධම්මෙන සමග්ගං පවාරණ–කම්මං 402
ධම්මං 588, 590
ධම්මං අධම්මොති 880, 882
ධම්මං භාසන්ති 882

ධා

ධාතා 564
ධාතීනං 674
ධාරුණෙහත 608, 610

ධී

ධීතුයා 354, 356
ධීතරං ච 868

පිට්ඨඞ්කා

ධු

ධුතකාය 740
ධුතස්ස 740, 742
ධුතත්තාය 742
ධුතතා 294, 374, 392, 408, 472
ධුවකාරා 750
ධුවනාවා 258
ධුවභත්තෙන 608
ධුවයාගු වා 716, 718, 720
ධුවසෙතු 258

ධූ

ධූමනෙත්තථවිකං 532
ධූමනෙත්තං 530

ධෙ

ධෙනුසතානි 608
ධෙනුං 610

ධො

ධොතහත්ථං 562, 612, 620
ධොපනං 856, 858
ධොවනමත්තෙන 630

න

න අකාමා දාතබ්බා සාමග්ගි 330
න අකාමා භාගං දාතුං 700
න අවජ්ජිතෙන ඓවෙ පක්කමිතබ්බං 104
න අඤ්ඤත්‍ර අන්තරවාසකෙන 630
න අඤ්ඤත්‍ර උත්තරාසඞ්ගෙන 630
න අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චකෙන වා– අතිරෙකපඤ්චකෙන වා 630
න අඤ්ඤත්‍ර පුග්ගලස්ස අත්ථාරා 630
න අඤ්ඤත්‍ර සඞ්ඝාටියා 930
න අධිමත්තං පෙමං හොති 116
න අධිමත්තා භාවනා හොති 116
න අතලසො 174
න අලං කාතුං අලං සංවිධාතුං 174

පිට්ඨඞ්කො

න අසෙක්ඛෙන පඤ්ඤාක්ඛ-
න්ධෙන 156
න අසෙක්ඛෙන සමාධික්ඛ-
න්ධෙන 156
න අසෙක්ඛෙන සීලක්ඛ-
න්ධෙන 156
න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා-
ඒකච්චස්ස පත්තො දාතබ්බො 104
න උපජ්ඣායස්ස භණමානස්ස-
අන්තරා කථා ඕපාතෙතබ්බා 96, 134
න උපසම්පාදෙතබ්බං 156
න උල්ලිඛිතමත්තෙන 630
නක්ඛත්තානං 614
නඛපිට්ඨිකාය වා 706
නඛෙන 682, 690
නගරං 574
නගරකථං 494
නග්ගියං 716, 718, 740
නග්ගො 246, 740
නඞ්ගලෙන 600, 602
න ච කරණීයං 766
න ච භික්ඛවෙ අප්පවාරණාය-
පවාරෙතබ්බං අඤ්ඤත්‍ර-
සඞ්ඝසාමග්ගියා 446
න ච භික්ඛවෙ නහාපිත-
පුබ්බෙන ඛුරභණ්ඩං පරිහරි-
තබ්බං 622
න චිරස්සෙව පක්කන්තෙනා-
අහොසි 696
නච්ච 672, 674
නජ්ජා 2, 66
නට්ඨං වා 666
න තිබ්බච්ඡන්දො හොති 174
නත්තමාලකසාවං 524
න තාහං සක්කොමි 84
නත්ථිදානි පුනබ්භවො 578
නත්ථුකම්මං 530
නත්ථුකම්මෙන 680
නත්ථුකරණී 530
නත්ථුතො 678
නත්වෙව ච බො අරහා යථා-
අතං 52, 60, 62, 64, 66, 68

පිට්ඨඞ්කො

න දක්ඛො හොති 174
නදියා 342, 498, 718
නදියා වා භික්ඛවෙ 268
නදිං 244
නදිං තරන්තො 264
න දිසා පක්කමිතබ්බා 104
නදී 268, 512
නදීනං 614
නදීනිමිත්තං 258
නදීපාරං 258
නදීපාරගතං වා 728
න නිස්සයො දාතබ්බො 156
නන්දිමුඛියා 710
නන්දියං 876
නන්දෙ 204
න පගුණො 686
න පච්චස්සං 632
න පුච්ඡන්ති 334
න භගවා උස්සහති 632
න භික්ඛවෙ අඤ්ඤස්ස-
පරිසා අපලාලෙතබ්බා 212
න භික්ඛවෙ අනනුඤ්ඤාතො-
මාතාපිතූහි පුත්තො පබ්බා-
ජෙතබ්බො 206
න භික්ඛවෙ අනුපජ්ඣායකො 222
න භික්ඛවෙ ඉණායිකො 186
න භික්ඛවෙ උපජ්ඣායං-
අනාපුච්ඡා ආවරණං කාතබ්බං 212
න භික්ඛවෙ කාරභෙදකො
චොරො 184
න භික්ඛවෙ ජවකුටියා 380
න භික්ඛවෙ ජතෙත 380
න භික්ඛවෙ තෙහි භික්ඛූහි-
තස්මිං ආවාසෙ වස්සං වසිතබ්බං 288
න භික්ඛවෙ දාසො 188
න භික්ඛවෙ පඤ්චහි ආබාධෙහි-
ඵුට්ඨො පබ්බාජෙතබ්බො 180
න භික්ඛවෙ මුඛද්වාරිකො
ආහාරො ආවරණං කාතබ්බො 201

පඨමභාගො

න භික්ඛවෙ මූගබ්බතං තිත්ථිය-
සමාදානං සමාදියිතබ්බං 398
න භික්ඛවෙ රාජභටො-
පබ්බාජෙතබ්බො 184
න භික්ඛවෙ රුක්ඛසුසිරෙ 380
න භික්ඛවෙ ලිඛිතකො 186
න භික්ඛවෙ සභාගා ආපත්ති-
දෙසෙතබ්බා 302
න වත නො ලාභා 760
න වත නො සුලද්ධං 760
න වත මෙ ලාභා 566
නවකෙන 298, 400, 408, 412
නවනීතං 522, 540, 610
නවං භික්ඛුං ආණාපෙතුං 284
නවා ච 252, 284, 342, 490
න සම්මා වත්තන්ති 114, 152
න සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො-
අනුබ්‍යඤ්ජනසො 168
න සුවිභත්තානි 168
න සුසානං ගන්තබ්බං 104
නහාපිතකම්මෙ 620
නහාපිතපුබ්බො 620
නහාපිතපුබ්බෙන 622
නහාපිතො 626
නළමයං 528

නා

නාගයොනියා අට්ටීයති 214
නාගරාජා 6, 52, 54, 558
නාගා 558
නාගො 214, 216, 218, 550
නාගං 508
නාගමෙන්තානං 698
නාගමෙසුං 698
නාතපුත්තො 584
නාතිදූරෙ ගන්තබ්බං 96, 134
නානත්තකථං 494
නානා දිසා නානා ජනපදා 44
නානාභෙසජ්ජෙහි 678, 688, 692
නානාසංවාසකචතුත්ථො 774
නානාසංවාසකපඤ්චමො 776
නානාසංවාසකභූමියො 852

පඨමභාගො

නානාසංවාසකස්ස 780
නානාසංවාසකා 850
නානා සීමාය ඨිතචතුත්ථො 774
නානාසීමාය ඨිතපඤ්චමො 776
නානාසීමාය ඨිතවීසො 778
නානාසීමාය ඨිතස්ස 780
නාභිවිතරන්ති 334
නාවං 578
නාවා 392
නාවාය වස්සං 380
නාසච්ජිතෙන්තා 226, 782
නාසච්ජින්තං 226
නාසනන්තිකො 632, 634, 636,
638, 640, 642, 644, 646, 648,
650, 652, 654, 656, 658, 660,
662, 664
නාහං ආචරිය සක්කොමි 684
නාහං තං කච්චාන 570
නාළියා වාපකෙන 620

නි

නික්කසාවො 6
නික්කුජ්ජිතං වා 570, 590, 606,
608
නික්ඛන්තිං කරෙය්‍යාං 216
නික්ඛිත්තචීවරෙ 714, 716
නික්ඛිත්තා 724
නික්ඛෙපාය 728
නිගණ්ඨසාවකො 584
නිගණ්ඨා 594
නිගණ්ඨො නාතපුත්තො 584
නිගමො 512
නිගමං 268
නිගමකථං 494
නිග්ගහං 892
නිච්ඡාරෙසි 690
නිට්ඨානන්තිකො 632, 634,
636, 638, 640, 642, 644, 646,
648, 650, 652, 654, 658, 660,
662, 664
නිදහන්ති 702

පිට්ඨඞ්කො

නිදානං උද්දිසිත්වා සෙසං-සුතෙන සාවෙතබ්බං 270
නිධි 392
නිධිං 376
නිපකං 870
නිපජ්ජාපෙත්වා 678
නිප්පචිත්වා 678
නිප්පචි 688
නිප්පති 854
නිප්පතිතො 690
නිප්පතෙය්‍යං 854
නිපාතෙසුං 734
නිබ්බට්ටබීජං 552
නිබ්බාති 864
නිබ්බාහෙත්වා 864
නිම්බකසාවං 524
නිම්බකොසම්පි 380
නිම්බකොසෙපි 702
නිම්බපණ්ණං 524
නිමිත්තකතෙන 630
නිමිත්තානි 856
නිමිත්තා කිත්තෙතබ්බා 262
නියස්සකම්මකතො 804, 814, 830
නියස්ස කම්මාරහස්ස 788, 790, 792, 794, 796
නියස්සකම්මං 788, 790, 792, 794, 796, 804' 822
නිරයං 574
නිරොධධම්මං 570, 592, 606, 618
නිරොධො හොති 2
නිරොධං 592, 606; 618
නිවාරෙතබ්බො 96, 134
නිවාසනං 96, 98, 106, 108, 134, 136, 146
නිවෙසනං 354, 356, 502, 540, 546, 564, 606
නිසදපොතකං 524
නිසදං 524
නිසීදනං 722, 724, 726
නිස්සග්ගියෙන 630
නිස්සයකරණීයො 228

පිට්ඨඞ්කො

නිස්සයදායකො 228
නිස්සයං අලභමානෙන 228
නිස්සාරණා 780
නිස්සාරණං 780, 892
නිස්සාරිතො 892
නිස්සාරෙති 780
නිස්සීමට්ඨො අනුමොදති 630
නිස්සීමං 406, 408, 436
නිහතා 888
නිහිතානිහිතං ච 702
නිහුහුඞ්කො 6

නී

නීචා 570, 574
නීතා 870
නීය්‍යාසි 580
නීලවට්ටිකා 488
නීලවණ්ණා 580
නීලවත්ථා 580
නීලවාසී 730
නීලා 580
නීලාලඞ්කාරා 580
නීහරිත්වා 686
නීහාතුං 736

නෙ

නෙක්ඛම්මෙ 570, 592, 604, 606, 618
නෙගමස්ස 682
නෙගමො 672, 674
නෙත්ථාරං වත්තන්ති 808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
නෙරඤ්ජරායං 54
නෙව ආලපෙය්‍යාම 394
නෙමිමං චීවරං කාරෙස්සං 634
නො චෙ ලභෙථ 466

ප

පකතඤ්ඤුනො 756, 758
පකතත්තො 694, 696
පකතත්තස්ස 780
පක්කන්තො 156, 578
පක්කමනන්තිකා 632

	පිට්ඨඞ්කො
පක්කමනන්තිකො	632, 634
පක්කමන්තිපි	742
පක්කං වා	706
පක්කාපි මුග්ගා ජායන්ති	542
පකාසිතුං	10
පක්ඛසඞ්කන්තෙසු	130
පක්ඛහතො	226, 782
පක්ඛහතං	226, 246
පක්ඛාලෙසි	872
පක්ඛෙ	746
පග්ගහාරහො	892
පග්ගහෙත	594
පගුණො	892
පච්චක්ඛාතකො	292, 744
පච්චක්ඛාතො	682
පච්චග්ඝෙ	8
පච්චත්ථරණං	724, 726
පච්චත්ථිකා	892
පච්චත්ථිකානං	708
පච්චත්තං උච්චිනථ	186
පච්චන්තිමෙ	856, 858
පච්චබ්‍යථා පදමසොකං	84, 86
පච්චයා	728
පච්චයානං ඛයං	4
පච්චවෙක්ඛන්තස්ස	886
පච්චාසිංසිතබ්බං	884
පච්චාහරති	692
පච්චුග්ගන්ත්වා	872
පච්චුග්ගමනං	616
පච්චුට්ඨානං	848, 850
පච්චුට්ඨාය	574, 576, 598, 862
පච්චුට්ඨාසි	578
පච්චුට්ඨෙය්‍යාම	878
පච්චූසසමයං	510, 574, 576 598’ 862
පච්චෙස්සන්ති	634, 636, 638, 640, 642, 644, 646’ 648’ 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666
පච්චාරොහිත්වා	580, 582, 584, 604
පච්ඡානිපාතී	862
පච්ඡාබාහං	858, 860

	පිට්ඨඞ්කො
පච්ඡාභත්තං	870
පච්ඡා සමණෙන	104’ 142
පච්ඡිමකො	714
පච්ඡිමා	100, 112
පච්ඡිමාය	484, 512
පජ්ජලි	54
පජ්ජං අභිසඞ්ඛරිතුං	532
පජ්ජොතස්ස	688, 690, 692
පජ්ජොතෙන	696
පජ්ඣායති	892
පජාපති	48
පඤ්චකෙන වා	632
පඤ්චගොරසෙ	610
පඤ්චන්නං සත්තාහකර-ණීයෙන	358
පඤ්චවග්ගකරණං	776
පඤ්චවග්ගො	772
පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ	14, 16, 20, 28
පඤ්චසඞ්ඝා	772
පඤ්චාභිකං	874
පඤ්ජලිකො	860
පඤ්ඤත්තං තථාගතෙන	880, 882
පඤ්ඤසයොජනිකා	690
පඤ්ඤසාය ච රත්තීං ගච්ඡති	672
පටලිකා	502
පටලිකං	500
පටාකං	590
පටිකස්සෙය්‍ය	778
පටික්කමති	736, 874
පටිකා	502
පටිකං	500
පටික්කාතබ්බා	784, 786, 788
පටිකුට්ඨකතං	766
පටිකූලං	688, 716, 718
පටික්කොසතා	780
පටික්කොසන්ති	768, 770, 772
පටික්කොසිතුං	276
පටිගච්චෙව	854, 688
පටිගච්චෙවාසි මයා ඤාතො	686
පටිග්ගහෙ	678
පටිග්ගහෙසි	690

පිට්ඨඞ්කා

පටිග්ගාහකං 700
පටිච්චකම්මං 594
පටිච්චසමුප්පාදං 2
පටිච්ඡන්නං 570, 590, 606, 608
පටිච්ඡාදනීයං 536
පටිජානන්ති 742
පටිඤ්ඤාය කරණීයං 788, 790
පටිනිවාසනං 96, 98, 106, 108, 134, 136, 146
පටිනිස්සජේතා 784, 786, 788
පටිප්පස්සද්ධං 808, 810, 812, 814, 816, 818
පටිප්පස්සද්ධිං 808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
පටිප්පස්සද්ධො 756, 758
පටිප්පස්සම්භි 584
පටිප්පස්සම්භෙම 808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
පටිපාටිං 562
පටිපාදෙසි 868
පටිපුච්ඡාකරණීයං 788, 790
පටිබලෙන 596, 702
පටිබලො 834
පටිබාහති 624, 886
පටිබුජ්ඣති 722
පටිභාණං 562, 564
පටිභාණෙය්‍යකා 620
පටිභාති තො 846
පටිභංසු 10
පටිවිද්ධං 578
පටිවිනෙති 562
පටිවෙක්ඛි 556
පටිවෙදෙය්‍යං 674
පටිසතෙන රත්තිං ගච්ඡති 674
පටිසම්මොදිතුං 758, 760
පටිස්සවෙ ච ආපත්ති දුක්කටස්ස 384, 386, 388, 390
පටිසල්ලානසාරුප්පං 80
පටිසාරණීයකම්මං 788, 790, 792, 794, 796, 804, 816, 824

පිට්ඨඞ්කා

පටිසාරණීයකම්මකතො 804, 816, 830
පටිසාරණීයකම්මාරහස්ස 788, 790, 794, 796
පටිසාමෙති 874
පටිස්සුණි 684, 686
පටිසෙවිතා 736
පටිසොතගාමිං 10
පටිහනන්ති 562
පටොලකසාවං 524
පටොලපණ්ණං 524
පඨමං උපජ්ඣං ගාහාපෙතබ්බො 232
පඨමං කෙසමස්සුං 172
පඨමතරං ආගන්ත්වා 96, 134
පඨමං නිමිත්තා කිත්තෙතබ්බා 258
පඨමස්ස ඣානස්ස අධිගමාය 254
පණවෙන 858, 860
පණ්ඩකගොචරො 174
පණ්ඩකවත්ථුතො 774
පණ්ඩකපඤ්චමො 776
පණ්ඩකවීසො 778
පණ්ඩකස්ස 340, 780
පණ්ඩකාති 742
පණ්ඩකුපජ්ඣායෙන 222
පණ්ඩකො 212, 246, 288, 292, 374, 404, 406, 744
පණ්ඩිතජාතියො 576
පණ්ඩිතා 854
පණ්ඩිතාභාසා 870
පණ්ඩිතාය 714, 716
පණ්ඩිතො 708, 842, 844, 846, 848, 868
පණ්ඩුමත්තිකාය 706
පණ්ඩුරොගාබාධො 534, 688
පණ්ණරසිකා 402
පණ්ණරසෙ 452
පණ්ණරසො 330, 436
පත්තකල්ලං 120, 124, 172, 232, 234, 236, 258, 296, 298, 400, 702, 738, 888
පත්තධම්මා 608

පිට්ඨඞ්කො

පත්තධම්මා 570, 592, 606, 618
පත්තපරියාපන්නං 96, 134
පත්තම්හි 54
පත්තරජනං 706
පත්තරසං 614
පත්තා 726
පත්තිකාව 580, 582
පත්තිකොව 584, 604
පතිමානෙථ 8
පතිරූපං 692, 864
පතිවට්ටෙසි 580
පතිසල්ලානා 596
පතිසල්ලීනස්ස 594, 876
පත්ථයතා 564
පත්ථරන්ති 706
පත්ථිතානං 706
පදක්ඛිණං 592, 606, 608, 672, 674, 692, 696, 698, 714, 724, 760, 860
පදක්ඛිණා 672, 674
පදං 76
පදීපකරණෙ වා 680
පදුමිනියං 12
පදෙසෙ 576
පද්වාරෙ 600, 602
පධානවිබ්භන්තො 16, 18
පනාමෙතබ්බා 116
පබඣති 578
පබ්බජිතා 492, 710, 868
පබ්බතනිමිත්තං 258
පබ්බතෙ 506
පබ්බතො 484, 512
පබ්බවාතො 532
පබ්බාජනීයකම්මං 788, 790, 792, 794, 796, 804, 814, 822, 830
පබ්බාජනීයකම්මකතො 804, 814, 830
පබ්බාජනීයකම්මාරහස්ස 788, 790, 792, 794, 796
පබ්භාරං 536, 626
පබ්භාරා 636

පිට්ඨඞ්කො

පභිජ්ජති 706
පමාදාධිකරණං 572
පමුඛෙ 256, 480
පමුඛො 50
පමුදිතාය 720
පමෙතුං 892
පමොදිතා 720
පයිරුපාසති 648, 650, 652, 654, 656, 658
පරකුලෙසු 756, 758
පරදත්තභොජිනං 564
පරභණ්ඩං 726
පරම්මරණා 574
පරමාය 672, 674
පරමෙන 590
පරාජිතම්හ 580, 582
පරාමසිත්වා 864
පරිකථාකතෙන 630
පරික්ඛාරචොළකං 726
පරික්ඛාරෙ 106
පරික්ඛිපිත්වා 686
පරිග්ගහිතා 718
පරිගණ්හන්තියො 574, 576
පරිච්චත්තානි 554
පරිණාමෙති 564
පරිණාමෙන්තං 688, 690
පරිත්තං 676, 700
පරිදස්සී 512
පරිධාවි 734
පරිනෙන්ති 858
පරිපාකමන්වාය 674
පරිපාකං 858
පරිපාතෙන්ති 560
පරිපාතෙසි 864
පරිපුච්ඡාය 174
පරිපුණ්ණකොසකොට්ඨා-ගාරො 854
පරිපුණ්ණං 726
පරිබ්බාජකවජ්ජිතෙන 856, 858
පරිබ්බාජකා 248
පරිබාහිරා භවිස්සාම 468
පරිභණ්ඩකරණමත්තෙන 630

	පිට්ඨඞ්කො
පරිභාවෙත්වා	692
පරිභාසති	804
පරිභිජ්ජති	706
පරිභුත්තං	718, 720
පරිභොජනීයඝටං	874
පරිමුට්ඨා	870
පරියාදතා	684
පරියාදින්නරූපා	686
පරියාදියිස්සති	684
පරියාදියෙය්‍යං	52
පරියායෙන	610, 886
පරියායො	586, 588, 590
පරියෙසමානො	718
පරියොගාළ්හධම්මො	570, 592, 606, 608, 618
පරියොදාතසිප්පා	620
පරියොසානකල්‍යාණං	604
පරිවාසාරහං	788, 790, 792
පරිවාසාරහස්ස	790, 792, 794, 796
පරිවාසං	778, 788, 790, 792, 794, 796
පරිවිතක්කමඤ්ඤාය	8, 10
පරිවිතක්කො	10, 594, 876
පරිවිතක්කං	694
පරිවෙණං	102, 112, 138, 148, 332, 352’ 354, 356, 384, 386, 388, 390, 438
පරිවෙසනා	576, 582, 610
පරිසදූසකං	226
පරිසදූසකො	226, 782
පරිසදූසී	246
පරිසාය	252, 254, 278, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 324, 326, 328, 344, 424’ 426, 428, 432, 446
පරිසං	274
පරිස්සයානි	870
පරිසායං	584
පරිස්සාවනානි	540, 568
පරිස්සාවනෙහිපි	726
පරිසුද්ධං	604
පරිවිතක්කං	876
පරිහායන්ති	42
පරෙ ච	870
පරෙන වා	232
පරෙසම්පි සද්ධාය	850
පල්ලඞ්කං	500
පල්ලඞ්කෙන	474, 864
පල්ලඞ්කො	502
පල්ලලානි	578
පවත්තමංසං	554, 592
පවත්තාරො	612
පවරං	692, 696
පවාරණං	772
පවාරණං දෙන්තෙන	406
පවාරණාය	628
පවාරණාහාරකො	404, 406
පවාරිතෙන	596
පවිවෙකං	876
පවුත්තං	612
පසතෙන	672
පසන්නචිත්තං	570, 592, 606, 618
පසාදනීයං	508
පසාරිතං	578, 716
පස්සතො	8
පස්සද්ධකායා	720
පස්සම්භිස්සති	720
පස්සසි	300
පස්සාවං වා	736
පස්සාවො	686
පසුසංවාසං එව	398
පඤ්සතදිස්ස	382, 384
පස්සෙන	684
පහිතත්තා	874
පහීණා	588, 590
පහූතං යාගුඤ්ච මධුගොළකඤ්ච– පටියාදාපෙත්වා	562
පළිපන්නං	734
පළිබොධා	666
පංසුකිතං	706
පංසුකූලං	698
පංසුකූලෙ	712
පංසුකූලෙන	632

	පිට්ඨඞ්කා
පංසුකූලකත්තො	726
පංසුකූලිකා	628
පංසුකූලිකො	696

පා

පාටලිගාමෙ	574, 576
පාටලිපුත්තො	730
පාටිකාය නිමුජ්ජිත්වා	474
පාටිපදෙ	384, 386, 388, 390
පාටිපදො	330, 436
පාණකා	530
පාණකෙ	684
පාණභූතෙසු සංයමො	8
පාණහරා	870
පාණහරානං	736
පාණුපෙතං	570, 590, 592, 606, 608
පාණො	240, 346, 348
පාණං	594
පාතරාසං	690
පාතිතෙ	730
පාතිමොක්ඛං	260, 280, 302, 304, 888
පාතිමොක්ඛුද්දෙසං	280
පාතියාපි	706
පාතුභවන්ති	4
පාථෙය්‍යං	676
පාථෙය්‍යං පරියෙසිතුං	610
පාදකඨලිකං	756, 758, 872, 874
පාදඛීලාබාධො	492
පාදච්ඡින්නො	226, 782
පාදච්ඡින්නං	226
පාදතලෙසු ලොමානි	474
පාදපීඨං	756, 758, 872, 874
පාදබ්භඤ්ජනං	532, 680
පාදා	246
පාදානං ධොතං උදක-නිසෙසකං	332
පාදුකායො	498
පාදොදකං	756, 758, 872, 874
පානකථං	494

	පිට්ඨඞ්කා
පානීයඝටං	874
පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බා	96, 98, 108, 136, 144
පානීයං පරිභොජනීයං	300, 874
පාපකං	690, 722
පාපකානං	586
පාපණිකෙ	712
පාපණිකෙන	632
පාපභික්ඛු	228, 502
පාපභික්ඛුං	502, 504
පාපරොගී	226, 782
පාපරොගිං	226
පාපසමාචාරො	804, 822
පාපිකං	806, 826
පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි-නිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තක-චතුත්ථො	774
පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි-නිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තක-පඨමො	776
පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි-නිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකවීසො	778
පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටි-නිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකස්ස	780
පාපිකාය	742, 744, 818, 826, 834
පාපූපාසකස්ස	502
පාමුජ්ජං	720
පාමොක්ඛා	50
පායිතොම්හි	690
පායෙත්වා	690
පාරතො අනන්තං ඔරතො භොගං	96, 100, 108, 110, 134, 144, 148
පාරාජිකානි	454
පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵං	64
පාරිමතීරෙ	578
පාරිලෙය්‍යකං	176
පාරිලෙය්‍යකෙ	878
පාරිවාසිකචතුත්ථො	778
පාරිසජ්ජ	866
පාරිසුද්ධිහාරකො	288, 290
පාරිසුද්ධිං දෙන්තෙන	292

	පිට්ඨඞ්කො
පාලිබද්ධං	708
පාවකො	54
පාවාරො	696
පාසාණනිමිත්තං	258
පාසාදසතානි	672
පාසාදසහස්සානි	672
පාසාදිකා	672, 674
පාසාදිකතාය	740, 742
පාසාදිකස්ස	740, 742
පාසාදිකෙන	82
පාසාදිකං	508
පාසාදෙ	238
පාසාදං	260, 540, 596
පාළිගුණ්ඨිමා	488
පි	
පිචුනා	678, 680
පිටකානි	568
පිටකං	600, 602
පිට්ඨඛාදනීයං	618, 620
පිට්ඨි	500
පිට්ඨම්පි	542
පිණ්ඩකෙන	628
පිණ්ඩකං	592
පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො	870
පිණ්ඩපාතං ආදාය පටික්කමි	82
පිණ්ඩපාතිකා	628
පිතරං	218
පිතා	246, 370, 392
පිතා පුත්තා ච සෙසා හොන්ති	192
පිතුඝාතකචතුත්ථො	774
පිතුඝාතකපඤ්චමො	776
පිතුඝාතකවිසෙසො	778
පිතුඝාතකස්ස	340, 446, 870
පිතුඝාතකාපි	742
පිතුඝාතකුපජ්ඣායෙන	222
පිතුඝාතකො	218, 292, 404, 406, 744, 782
පිතුවචනං	864
පිප්ඵලිං	526
පිපාසං	562, 564
පියචක්ඛූහි	872, 874
පියවාදී	862

	පිට්ඨඞ්කො
පිලින්දිගාමං	540
පිලින්දිවච්ඡස්ස	530, 532, 538
පිලොතිකාය	632
පිසාචිල්ලිකා	380
පිසාචෙහි	372
පිළකා වා	724
පී	
පීතමත්තාය	720
පීතං	688, 690
පීතවණ්ණා	580
පීතවත්ථා	580
පීතා	580
පීතාලඞ්කාරා	580
පු	
පුග්ගලස්ස	630
පුග්ගලස්ස අන්තරා	632
පුග්ගලං	274, 276
පුග්ගලං ඨපෙත්වා සඞ්ඝො- පවාරෙය්‍ය	464
පුග්ගලං තුලයිත්වා ඔකාසං- කාරාපෙතුං	276
පුග්ගලෙ	452
පුග්ගලො	192, 230, 452, 462, 464, 780, 782
පුග්ගලිකාය	622
පුච්ඡාමි තං	76
පුඤ්ජිත්වා	862
පුඤ්ජකං	682
පුඤ්ඤකාමා	720
පුඤ්ඤමාකඞ්ඛමානානං	614
පුඤ්ඤන්ති	696
පුටබද්ධා	488
පුටභෙදනං	576
පුණ්ඩරීකිනියං වා	12
පුත්තචිත්තං උපට්ඨපෙස්සති	94, 132
පුත්තස්ස	354, 356, 600, 602
පුත්තෙන	206, 368, 370, 606
පුථුජ්ජනා	722
පුථුවී	256
පුථුසද්දො	870

පිට්ඨඞ්කො

පුන කාතබ්බං කම්මං 590, 818, 820, 822, 824, 826, 828 830, 832, 838
පුන පවාරෙතබ්බං 418
පුප්ඵදසානි 742
පුප්ඵරජනං 706
පුප්ඵරසං 614
පුප්ඵං දෙවස්ස උපහත්තං 680
පුබ්බණ්හසමයං 502, 538, 540 546, 576, 592
පුබ්බපෙතකථං 494, 606
පුබ්බානුපුබ්බකානං 40
පුබ්බුට්ඨායී 862
පුරත්ථිමා 100, 112
පුරත්ථිමාය 484, 512
පුරාණකුලපුත්තො 214
පුරාණජටිලෙහි 72, 80
පුරාණදුතියිකා 38
පුරාණදුතියිකාය 240
පුරායං සුත්තන්තො පලුජ්ජී 356
පුරිසකථං 494
පුරිසදම්මසාරථි 604, 612
පුරිසන්තරෙන 500
පුරිසයුත්තෙන 500
පුරිසයුත්තං හත්ථවට්ටකං 500
පුරිසස්ස 180, 268
පුරිසොසි 230, 234
පුරෙභත්තා 548, 626
පුරෙභත්තං පටිග්ගහිතං 594, 596
පුරොහිතො 856

පූ

පූජිතා 576

පෙ

පෙත්තනිකං 868
පෙසලා 276

පො

පොක්ඛරට්ඨං 550, 594, 596
පොක්ඛරණියා 550, 672, 756
පොක්ඛරණී 62, 244, 354, 356
පොක්ඛරණීසතානි 672
පොක්ඛරණීසහස්සානි 672

පිට්ඨඞ්කො

පොථෙසුං 580, 582
පොත්ථකං 742
පොත්ථිකං 554
පොරාණං 612
පොසාපිතො 674
පොසාවනිකං 680
පොසො 576

ඵ

ඵණදසානි 740
ඵණහත්ථකො 226, 782
ඵණං 246
ඵලකචීරං 740
ඵලඛාදනීයං 544, 546, 552, 622
ඵලතුම්බං 532
ඵලමයං 528
ඵලරජනං 706
ඵලරසං 614

ඵා

ඵාණිතං 522, 540
ඵාරුසකපානං 614
ඵාසුවිහාරිනො 664
ඵාලෙත්වා 684
ඵාලො 570

ඵී

ඵීතා 672

බ

බධිරො 226, 782
බධිරං 226
බන්ධනමත්තෙන 630
බන්ධනසුත්තං 530, 532
බන්ධනා 240
බප්පං 862
බලභාවිතා 720
බලං 562, 564, 858, 864, 868
බහාරාමකොට්ඨකො 596
බහිද්වාරකොට්ඨකා 694
බහිනගරෙ 858
බහිසීමගතස්ස 632, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 656, 658, 664

	පිට්ඨඞ්කා
බහිසීමගතො	634, 636, 638, 650, 652, 654
බහුකතො	616
බහුකාරො	738, 740
බහුජනා	672
බහුඤ්ච ගණ්හාති	676
බහුපරික්ඛාරො	740
බහුභණ්ඩා	740
බහුමායා	690
බහුස්සුතො	200, 842, 844, 846, 848, 850
බා	
බාරාණසියං	14, 24, 30, 38, 48, 496, 562, 714, 854, 858
බාරාණසිං	860, 862, 866
බාරාණසෙය්‍යකො	686, 688
බාලො	452, 454, 804, 822’ 870
බාහන්තමපි	708
බාහා පග්ගය්හ	594
බාහිතපාපධම්මො	6
බාහුලිකො	16, 18
බාහුල්ලාය ආවත්තො යදිදං ගණබන්ධිකං	128
බිම්බිසාරස්ස	182, 248, 540, 602, 680, 682’ 684, 686
බිම්බිසාරෙන	186, 188, 662
බිළානි	858, 860
බිළාලං	526
බී	
බීජභත්තං	600, 602
බීජානි	622
බු	
බුඩ්ඪපබ්බජිතො	620, 622
බුද්ධපමුඛඤ්ච සඞ්ඝං	682
බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි	46
බෙ	
බෙලට්ඨසීසස්ස	526, 724
බො	
බොජ්ඣඞ්ගභාවනා	720
බොධිරුක්ඛමූලා	6
බොධිරුක්ඛමූලෙ	2
බොධිං	16
බ්‍ය	
බ්‍යඤ්ජනූපෙතා	890
බ්‍ර	
බ්‍රහ්මකායිකා	24
බ්‍රහ්මචරියං	604, 718
බ්‍රහ්මචරියන්තරායො	272
බ්‍රහ්මචාරයො	576
බ්‍රහ්මදත්තස්ස	856
බ්‍රා	
බ්‍රාහ්මණපරිසං	574
බ්‍රාහ්මණස්ස	4, 54, 124, 546, 562
බ්‍රාහ්මණං	120, 564
භ	
භගන්දලාබාධො	552, 680
භගන්දලාබාධං	682
භගවතො එතදහොසි	8
භගවතො පුරතො පාතුරහොසි	10
භගවන්තං පටිවෙදෙමි	474
භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීත-පත්තපාණිං භගවා භන්තෙ-පංසුකූලිකො භික්ඛු-සඞ්ඝොචාති	696
භගිනියො	378
භගිනී	370
භඞ්ගං	698
භඞ්ගොදකං	532
භණ්ඩිකං	550
භණ්ඩනකාරකා	464, 466, 878, 880, 882, 884
භණ්ඩනකාරකෙහි	876
භණ්ඩනකාරකො	798, 800, 802, 818, 820
භණ්ඩනජාතා	852
භණ්ඩාගාරං	702
භණ්ඩාගාරිකං	704
භණ්ඩාගාරෙ	704
භණ්ඩනං	846, 848, 850, 888, 890

පිට්ඨඞ්කා

භත්තග්ගෙ 92, 94, 132, 564, 848, 850, 852
භත්තග්ගං 394, 562, 618, 874
භත්තපටිපාටි 618
භත්තං 520
භද්දකො 756, 758
භද්‍රකො 680, 682
භද්දමුත්තකං 524, 528
භද්දවග්ගියා 48
භද්දියස්ස 26
භද්දියා 602, 604
භද්දියෙ 498, 608
භද්දියං 496, 602, 604
භයකථං 494
භයා 848, 850
භයාගතිං 700, 702, 704
භරියා 606, 680
භරියාය 600, 602
භවතණ්හා 578
භවනෙත්ති 578
භස්සකාරකා 464, 466, 878, 882, 884, 886
භස්සකාරකෙහි 876
භස්සකාරකො 798, 800, 802

භා

භාගෙන 704
භාගො 730
භාගං දත්වා 622
භාගං 698, 700, 732
භාජනං 96, 106, 132, 142
භාජිතාභාජිතං ච 704
භාජියමානෙ 730
භාජෙතුං 704
භාතා 730
භාසිතමනුභාසන්ති 612
භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන 880, 882
භාසිතස්ස 708
භාසිතාය ලපිතාය අපරියො-සිතාය 452

භි

භික්ඛාපඤ්ඤත්තියා 748, 750
භික්ඛුනී 362, 364

පිට්ඨඞ්කා

භික්ඛුනී ගොචරො ච 174
භික්ඛුනීචතුත්ථා 774
භික්ඛුනීදසමො 776
භික්ඛුනීදූසකාපි 742
භික්ඛුනීදූසකූපජ්ඣායෙන 222
භික්ඛුනීදූසකො 212, 220, 288, 292, 404, 406, 744, 782
භික්ඛුනීදූසකස්ස 340, 446, 780
භික්ඛුනීපඤ්චමො 776
භික්ඛුනියා තිසිත්ථාපරිසාය 340
භික්ඛුනීවීසො 778
භික්ඛුනීසඞ්ඝස්ස 716
භික්ඛුනීසඞ්ඝෙන 884
භික්ඛුනීසඞ්ඝං 352, 356
භික්ඛුපච්චත්ථිකා 294, 408, 472
භික්ඛුභත්තිකො 370, 392
භික්ඛුසඞ්ඝස්ස 546
භික්ඛුසඞ්ඝෙන 196, 556, 562, 566, 568, 572, 576, 578’ 580, 582, 604, 608, 610, 616
භික්ඛුසඞ්ඝො 548, 564, 614
භික්ඛුසඞ්ඝං 384, 476, 506, 508, 512, 566, 570, 592. 594, 606, 608, 610, 612
භික්ඛූනං පාදෙ වන්දාපෙත්වා 46
භිඞ්කාරං 82
භිත්ති 100,110, 136, 146
භින්නො භික්ඛුසඞ්ඝො 846
භිසෙහි 550

භු

භුජිස්සාසි 234
භුත්තාවසෙසො 874
භුත්තාවිනා 596
භුත්තාවිං 546, 556, 566, 576, 582, 594, 608’ 610, 614, 716
භුම්මාදෙවා 24
භුසාපෙත්වා 682

භූ

භූතපුබ්බං 854

භෙ

භෙදගරුකෙන 850
භෙදගරුකෙහි 846, 848

පිටඅංකො

භෙදපුරෙක්ඛාරපණ්ණරසකං 328
භෙදෙති 208
භෙසජ්ජානි 522, 524, 526
භෙසජ්ජං 682, 690, 736

භො

භොජ්ජයාගුං 566

ම

මක්ඛීයති 722
මක්ඛියන්ති 680
මග්ගනිමිත්තං 258
මගධක්ඛෙත්තං 708
මගධමහාමත්තා 574, 576, 578
මගධානං ගිරිබ්බජං 90
මගධෙසු පඤ්ච ආබාධා–
උස්සන්නා හොන්ති 178
මඞ්කු 680, 718, 892
මඞ්කුභූතො 574
මඤ්චකෙ 678, 734
මඤ්චකෙන 684
මච්ඡමංසං 524
මච්ඡරං 792
මච්ඡවසං 524
මජ්ජං 532
මඤ්ජුකා 620
මඤ්ජුතා 862
මඤ්ජෙට්ඨිකා 486
මඤ්ඤථ 870
මජ්ඣිමා 252, 574
මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස සමන්තා–
උදකුක්ඛෙපා 268
මජ්ඣිමෙසු 508, 512
මජ්ඣෙ කල්‍යාණං 604
මණ්ඩපො 352, 354, 356
මණ්ඩලමපි 708
මතකචීවරං 748
මත්තා 860
මත්තං 736
මත්තිකං 526, 534
මත්ථලුඞ්ගං 684
මද්දකුච්ඡිස්මිං 256
මධු 522, 540, 548

පිටඅංකො

මධුකපුප්ඵරසං 614
මධුගොළකං 562, 564
මධුපානං 614
මනසාකාසි 2
මනං වූළ්හො අහොසි 264
මනාපචාරී 862
මනුස්සනාගො 54
මනුස්සන්තරායො 272
මනුස්සමංසං 556
මනුස්සරාහසෙය්‍යකං 80
මනුස්සසොභග්‍යම්වජිතා 564
මනොසුචරිතස්ස 586
මත්තඤ්ඤූ 892
මන්තපදං 612
මන්තයමානස්ස 872
මන්තානං 612
මන්ථෙන ච මධුපිණ්ඩිකාය ච 8
මන්දාමුඛියො 66
මරණකාලෙ 866
මරියාදබද්ධං 708
මරියාදං ඨපෙය්‍ය 708, 710
මරිචං 526
මල්ලා 616, 618, 620
මහග්ඝානි 678, 680
මහත්ථිකො 892
මහද්ධනො 854
මහප්ඵලං 592
මහබ්බලො 854
මහල්ලකං 684
මහානාමරත්තා 486
මහානුභාවතා 556, 716
මහාපඤ්ඤො 708
මහාපුඤ්ඤො 732
මහාභික්ඛුසඞ්ඝො 262, 450
මහාභොගො 854
මහාමත්තකථං 494
මහාමත්තා 602
මහාමත්තෙ 182
මහාමත්තෙන 564
මහාමත්තො 566, 602
මහාමත්තං 536, 600
මහාමෙඝො 714
මහායඤ්ඤො 58

	පිට්ඨඞ්කො
මහාරඞ්ගරත්තා	486
මහාරාජා	244
මහාවණ්ණො	556
මහාවනං	582
මහාවාහනො	854
මහාවිකටානි	534
මහාවිජිතො	854
මහාවිහාරො	370
මහාවීරා	90
මහාසමණො	84, 86, 90
මහාසද්දො	598
මහාසෙදං	532
මහිද්ධිකතා	556, 716
මහිද්ධියො	616
මහෙසක්ඛා	574, 576
මහෙසී	856, 858

මා

මා එකෙන ද්වෙ අගමිත්ථ	42
මා කලහං	854
මා ඛිප්පං මිත්තෙහි භිජ්ජිත්ථ	866
මා ඝාතො අජ්ජාති	554
මා චිරං වෙරං අකාසි	866
මාණවකො	80, 126, 216
මාතාපිතුන්නං	190, 726
මාතාපිතූහි	206, 230, 234
මාතිකා	576, 632, 748
මාතිකාධරො	842, 844, 846, 848, 850
මාතුකුච්ඡිස්මිං	230
මාතුඝාතකවත්ථු	774
මාතුඝාතකපඤ්චමො	776
මාතුඝාතකවීසො	778
මාතුඝාතකස්ස	340, 446, 780
මාතුඝාතකාපි	742
මාතුඝාතකො	218, 288, 292, 404, 406, 744, 782
මාතුඝාතකුපජ්ඣායෙන	222
මානත්තචාරිකවත්ථු	778
මානත්තාරහවත්ථු	778
මානත්තං	778, 788, 792, 794, 796
මානත්තාරහස්ස	794, 796
මානත්තාරහං	788, 790, 792
මානයන්ති	576
මානිතා	576
මා භගවන්තං සීතං	6
මා භණ්ඩනං	854, 868
මා මජ්ඣෙ භඞ්ගා අහොසි	96, 106, 134, 144
මා රස්සං	860, 864, 866
මාරෙහි	244
මාරො	42, 44, 46
මාලා	538
මාලාගුළං	494
මාලො	354, 356
මා විග්ගහං	854, 868
මාසගතාය	346
මාසජ්ජෙකෙන	610

මි

මිගදායෙ	14, 256, 494, 554, 712
මිගලුද්දකා	380
මිගවං	862
මිගාරමාතරං	720, 247
මිගාරමාතුයා	716
මිත්තා	376, 378
මිද්ධුහෙදා	576

මු

මුඛපුඤ්ඡනචොළකං	724, 726
මුඛතො උග්ගඤ්ඡි	678
මුඛද්වාරිකං ආහාරං ආවරණං කරොති	210
මුඛසත්තීහි	852
මුඛායාමං	870
මුග්ගත්ථිකෙන	610
මුග්ගං	542
මුචලින්දමූලා	8
මුඤ්චස්සු	862
මුට්ඨස්සති	722
මුත්තකරීසෙ	734
මුත්තහරීටකං	534
මුත්තෙන	666
මුත්තං	534
මුදිඞ්ගං	32

පිට්ඨඞ්කො

මුදින්ද්‍රියෙ 12
මුද්දිකපානං 614
මුදුචිත්තා 38
මුදුචිත්තෙන 40, 50, 76, 606
මුදුචිත්තං 32, 570, 592, 618
මුද්ධනි 530
මුතිගල්ලෙ 212
මුසා 594
මුහුත්තෙන 688
මුළාලිකාඞ්ගි 550

මූ

මූගො 226, 782
මූගං 226
මූගබධිරො 782
මූගබධිරං 226, 246
මූගබ්බතං 398
මූගසූකරා 250
මූලරජනං 706
මූලානි 688
මූලාමූලං 890
මූලාය 778
මූලායපටිකස්සනාරහචතුත්ථො 778
මූලායපටිකස්සනාරහස්ස 788, 790, 792, 794, 796,
මූලාය පටිකස්සති 788, 790, 792, 794, 796
මූළ්හස්ස 478, 590, 606, 608

මෙ

මෙඝො 244, 450, 472, 596 626
මෙණ්ඩවිසාණවට්ටිකා 488
මෙත්තචිත්තො 736
මෙධගා 870
මෙධාවිනියා 714, 716
මෙධාවිනො 578, 850
මෙධාවී 842, 844, 848, 858

මො

මොක්ඛචිකාය 686
මොක්ඛං 692, 696
මොඝපුරිසා 94, 130, 192, 398, 400, 486, 492, 496, 498, 566, 708, 762, 868

පිට්ඨඞ්කො

මොචපානං 614
මොරපිඤ්ඡපරිසිබ්බිතා 488
මොහා 848, 850
මොහාගතිං 700, 702, 704
මංසගන්ධෙන 560
මංසපාතිසතානි 564

ය

යජතං 614
යඤ්ඤ 614
යතත්තො 6
යතො පජානාති සහෙතුධම්මං 4
යතො පාතිමොක්ඛං සුණාති 262
යත්‍ර හිනාම-පෙ-තො ධම්මදෙසනාය 10, 554
යග්ඝෙ 594
යථාධම්මො කාරෙතබ්බො 566
යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං 100, 110, 138, 146
යථාබුද්ධං 704, 848, 850
යථාභූතං 578, 736
යථාවිහාරං 714, 716
යත්ථ වා පන ථෙරො භික්ඛු විහරති 262
යත්ථ වා වසති යත්ථ වා පටික්කමති 210
යත්ථස්ස ධුවනාවා වා 258
යදග්ගෙන 566
යදා නිබ්බෙමතිකො 300
යදා හවෙ පාතුභවන්ති ධම්මා 4
යමකත්ථවිකං 532
යමකං නත්ථුකරණිං 530
යමාමසෙ 810
යස්සුස්සදා නත්ථි කුහිඤ්චි ලොකෙ 6
යසස්ස 40
යසෙන 38

යා

යාගු 96, 106, 132, 142, 520
යාගුදානං 620
යාගුපානෙ 848, 850
යාචිතකෙන 224
යාචියමානෙන 228

පිට්ඨඞ්කා

යානකථං 494
යානානි 580, 604
යානෙන 582, 584, 604
යාපනීයං 628, 758, 760, 872
යාමකාලිකෙන යාවජීවිකං 624
යාමාතික්කන්තෙන 624
යාවකාලිකෙන යාමකාලිකං 624
යාවකාලිකෙන යාවජීවිකං 624
යාවජීවං 716, 718, 734, 756, 758
යාවතකෙ පන උස්සහති 208
යාවදත්ථචීවරං 628
යාවදත්ථං 862
යාව භික්ඛුසහාගතං ජානාමි 228

යු

යුගෙන යුගං 580
යුද්ධකථං 494

යෙ

යෙ ධම්මා හෙතුප්පභවා 84, 86
යෙන ගාමො 372
යෙන වජො 380
යො ච තත්ථ චීවරුප්පාදෙ 628
යො භික්ඛවෙ අඤ්ඤපි-
අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බො 172
යං ච භන්තෙ කප්පති 204
යං ජඤ්ඤා සක්කොමි අජ්ජෙව ගන්තුං 338
යං තුම්හෙ-පෙ-විහරෙය්‍යාථ 492
යන්නූනාහං සික්ඛං සික්ඛෙය්‍යං 674
යං භික්ඛවෙ මයා ඉදං න කප්පතී 624
යං සඞ්ඝො ආකඞ්ඛසි 596

ර

රජනකුම්භිං 706
රජනකොලම්බං 706
රජනඝටං 706
රජනදොණිකං 706
රජනනිප්පක්කං 526
රජනභාජනං 706

පිට්ඨඞ්කා

රජනානි 706
රජනුළුඞ්කං 706
රජ්ජුයා 858, 860
රජෙන්ති 706
රත්තියා අච්චයෙන 546, 606, 614, 620, 622
රත්තියා පච්චූසසමයං 214, 510, 574, 598
රත්තියා මජ්ඣිමං යාමං 4
රත්තියා පඨමං යාමං 2
රත්තූපරතා 612
රථත්ථරං 500, 502
රථසන්තෙහි 584
රපියා රපියං 594, 858, 860
රසඤ්ජනං 528
රසවති 354, 356
රහොගතස්ස 594, 876

රා

රාගස්ස 288
රාජකථං 494
රාජකුමාරො 674, 680, 682
රාජකුලානි 674
රාජගහෙ 82, 86, 120, 124, 190, 194, 204, 248, 256, 262, 280 342, 346, 348, 474, 494, 536, 542, 548, 554, 672, 674, 696, 708 730
රාජගණිකස්ස 682
රාජගහිකො 672, 674
රාජඞ්ගං 558
රාජන්තරායො 272
රාජභටා 182
රාජමහාමත්තානං 456, 574, 576
රාජායතනමූලෙ 8
රාජුපට්ඨානං 674

රි

රිඤ්චති 892
රිත්තං 874

රු

රුක්ඛගෙහසු 346, 348
රුක්ඛනිමිත්තං 258

පිට්ඨඞ්කො

රුක්ඛමූලසෙනාසනං 238
රුක්ඛමූලෙ 300, 412, 500, 568, 702
රුක්ඛමූලං 380
රුක්ඛවිටභියා 380
රුක්ඛසුසිරෙ 380
රුක්ඛසමිං 496
රුචිං 884

රූ

රූහති 780
රූලෙඛා 556

රො

රොපියන්ති 622

ල

ලක්ඛණා 246
ලක්ඛණාහතො කතදණ්ඩකම්මො 186
ලක්ඛණාහතො 226
ලක්ඛණාහතං 226
ලග්ගන්ති 724
ලග්ගෙන්ති 706
ලච්ඡසි 856
ලජ්ජී වා 228, 842, 844, 846, 848
ලජ්ජිනො 850
ලට්ඨි 244
ලසිකාය 526, 724
ලහුකා ආපත්ති ගරුකා ආපත්තීති 880, 882
ලහුකාව ගණ්හාමි 676
ලහුතාය වා පරිනාමෙය්‍ය 102, 114, 140, 150
ලහුපරික්ඛාරං 740
ලහුභණ්ඩං 740

ලි

ලිඛිතකො 782
ලිඛිතකං 226
ලිඞ්ගසංවාසකා 472
ලිච්ඡවිපරිසං 580

ලු

ලුජ්ජන්ති 726
ලුද්දකා 560

ලූ

ලූඛචීවරො 728
ලූඛායං 680
ලූඛො 686

ලෙ

ලෙණං 536

ලො

ලොකක්ඛායිකං 494
ලොකවිදූ 604, 612
ලොණම්පි 544, 562, 596, 608, 620
ලොණජ්ඣකෙන 610
ලොණසක්ඛරිකාය 534
ලොණසොවීරකං 542
ලොමජාතො 556
ලොමහට්ඨජාතො 570
ලොමං පාතෙති 808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828, 830, 832, 834
ලොහතුම්බං 532
ලොහමයං 528
ලොහිතකවණ්ණා 580
ලොහිතකාලඞ්කාරා 580
ලොහිතුප්පාදකවත්ථූනො 774
ලොහිතුප්පාදකපක්ඛමො 776
ලොහිතුප්පාදකවීසො 778
ලොහිතුප්පාදකස්ස 340, 446, 780
ලොහිතුප්පාදකාපි 742
ලොහිතුප්පාදකුපජ්ඣායෙන 222
ලොහිතුප්පාදකො 220, 288, 292, 404, 406, 744, 782
ලොහිතෙන 680
ලොහිතං මොචෙතුං 532

ව

වග්ගකම්මං 768, 770
වග්ගත්තා 764
වග්ගං බන්ධිත්වා 704

පිට්ඨඞ්කො

වග්ගාවග්ගසඤ්ඤාදිපණ්ණරසකෙ 316
වග්ගා සමග්ගසඤ්ඤිනො 308
වච්චකුටි 102, 112, 138, 148, 352, 354, 356
වච්චඝටං 874
වචත්ථං 524
වච්චමග්ගං 552
වචං 524
වචීකම්මං 852
වචීදුච්චරිතස්ස 586
වචීසුචරිතස්ස 586
වජ්ජකො 500
වජ්ජතරිම්පි 498
වජ්ජතරී 500
වජෙ 380
වජො 392
වට්ටිං 530
වඩ්ඪමංසං 534
වණතෙලං 534
වණබන්ධනචොළකං 534
වණ්ණනිභානි 56, 58
වණ්ණපොක්ඛරතාය 672, 674
වණ්ණවාදී 740, 742
වණ්ණං 562, 564
වණ්ණාවණ්ණං 704
වණිප්පථො 576
වත්තමානෙසු 716
වත්ථකථං 494
වත්ථිකම්මං 552
වත්ථිං 562, 564
වත්ථුස්මිං 760, 888, 890
වත්ථුං ඨපෙත්වා සබ්බං පවාරෙය්‍ය 462
වත්ථූනි 574, 576
වත්ථූහි 880
වනට්ඨං 550, 594, 596
වනනිමිත්තං 258
වනෙනාන 666
වන්තං වා 736
වනසණ්ඩෙ 56, 58, 60, 62, 64
වනසණ්ඩං 48, 58
වප්පස්ස 26

පිට්ඨඞ්කො

වම්මිකනිමිත්තං 258
වම්මිතං 856, 858
වස්සම්පි 246, 348
වස්සං වසන්ති බාලා 288
වස්සං වුත්ථා 720, 742
වස්සං වුත්ථො 660, 732
වස්සිකසාටිකා වා 720, 726
වස්සිකසාටිකාය 728
වස්සිකසාටිකං 716
වස්සිකසංකෙතං වා 728
වස්සිකො 30
වස්සූපනායිකාය 628

වා

වාකචීරං 740
වාචාගොචරභාණිනො 870
වාචාය විඤ්ඤාපෙති 288, 690
වාචිතමනුවාචෙන්ති 612
වාතපානෙසු 540
වාතාබාධො 532
වාදානුවාදො 584
වාදිතෙ 672, 674
වාමනො 226, 782
වාමනං 226, 246
වාරෙය්‍යං 354, 356
වාලකම්බලං 740
වාසභගාමෙ 760
වාහනාගාරෙසු 688
වාහනෙන 688
වාහනඤ්ච 858, 864, 868
වාළා 392
වාළන්තරායො 272
වාලෙහි උබ්බාළ්හා හොන්ති 372

වි

විකණ්ණො 726
විකතිකා 502
විකතිකං 500
විකප්පෙතබ්බානි 726
විකප්පෙතුං 712
විකලකෙ 704
විකාරං 678, 680, 684, 686
විකාලභොජනා 612

පිට්ඨඞ්කො

විකාලෙ 626, 718
විකාලෙ න කප්පති 624
විකාසිකං 534
විග්ගහො 846, 848, 850, 888, 890
විගතකථඞ්කථො 570, 592, 606, 608, 618
විගතවලාහකං 6
විඝාසාදසතාති 562
විඝාසාදානං 568
විඝාසාදෙ 570
විචක්ඛණො 892
විචිනාථ 690
විච්ඡිකාළිකා 488
විජනවාතං 80
විජිතෙ 600, 602
විජිතං 870
විජ්ජාචරණසම්පන්නො 604, 612
විඤ්ඤත්ති 756, 758
විඤ්ඤාපෙන්තස්ස 780
විඤ්ඤුතං 674, 858
විඤ්ඤූපරිසං 892
විටභියා 392
විතුදන්තා 852
විත්ථායන්ති 232
විත්ථාරෙන 708, 868
විදිතධම්මො 570, 592, 606, 608, 618
විධවගොචරො වා 174
විධූපයං තිට්ඨති මාරසෙනං 4
විද්ධං 6
විනට්ඨං වා 666
විනයකම්මං 788, 790, 792, 794
විනයතො 842, 884
විනයධරපඤ්චමෙන 512
විනයධරා 850
විනයධරෙහි 448
විනයධරො 842, 844, 846
විනයාය 586, 588
විනයං අවිනයොති 880, 882
විනාමෙත්වා 684

පිට්ඨඞ්කො

විනිච්ඡයෙසු 892
විනිච්ඡිනන්තෙසු 448
විනිපාතෙතබ්බං 726
විනිපාතං 574
විනිවෙඨෙත්වා 686
විනීවරණචිත්තෙන 40, 50, 76, 606
විනීවරණචිත්තං 40, 50, 76, 570, 592, 606, 618
විනෙතුං පටිබලො 160
විප්පකතචීවරං 638, 642, 644, 646
විප්පකත ආදාය පණ්ණරසක-පෙය්‍යාලං 642
විප්පකතසමාදායඡක්කං 646
විප්පකතසමාදායතිකං 644
විප්පකතසමාදායපණ්ණරසකං 646
විප්පකතා වා 728
විප්පකතං වා 666
විප්පටිසාරො 566, 760
විප්පලපති 860
විපාචෙන්ති 708, 710, 732, 742, 762, 766, 852
විභඞ්ගකොවිදො 892
විභඞ්ගා 892
විබ්භමති 744
විබ්භමන්තිපි 742
විබ්භමිස්සන්ති 878
විභාවෙස්සති 860
විභීටකං 526
විමතො 860
විමුත්තිසුඛපටිසංවෙදී 2, 6
වියත්තාය 714, 716
විරජං 570, 592, 606, 618, 720
විරතො 612
විරිතෙනා 694
විරියාරම්භස්ස 740, 742
විරූළ්හිං 756, 758
විරෙචනං 536, 554, 692, 694
විලුම්පමානානං 870

පිට්ඨඞ්කො

විවටම්පි 704
විවාදකාරකා 464, 878, 882, 884, 886
විවාදකාරෙහි 876
විවාදකාරකො 798, 800, 802 818
විවාදූපසන්තා 852
විවාදෙ 846, 848, 850, 888, 890
විවෙචාපෙතබ්බං 102, 112, 138, 148
විවෙචෙතබ්බං 102, 112, 138, 148
විස්සජ්ජෙය්‍ය 62
විස්සත්ථො නිද්දං ඔක්කමි 216
විස්සරමකාසි 216
විස්සාසං 724
විස්සාසිකට්ඨානෙ 826
විසජ්ජෙ පල්ලලානි 578
විසඞ්ඛිකොවිදෙ 892
විසය්හ භාසති 892
විසාණමයං 528
විසාණෙන 532
විසාණෙසු 498, 500
විසාරදෙ 892
විසිබාකථං 494
විසුද්ධානං 462, 464, 574, 576
විසුද්ධෙන 574, 576
විහාරචාරිකං 540
විහාරපච්ඡායායං 476
විහාරෙන විහාරං 554, 616
විළඞ්ගං 528

වී

වීණං 32
වීණාය 480
වීතමලං 24, 26, 32, 38, 40, 42, 50, 76, 86, 570, 592, 606, 618
වීතරාගා 722
වීපිකුසලො 716
වීමංසාය 174, 176
වීසතිවග්ගකරණං 778
වීසතිවග්ගො 778

පිට්ඨඞ්කො

වු

වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බං 104, 114, 142, 150
වුට්ඨානං න ජානාති 166
වුට්ඨානං 734
වුට්ඨාපෙතබ්බො 704
වුට්ඨාපෙන්ති 704
වුට්ඨාපෙය්‍යාථ 672
වුට්ඨාපෙසි 674
වුට්ඨීති 892
වුත්තවාදිනො 584
වුද්ධි 762
වුද්ධිං 756, 758
වුසිතබ්‍රහ්මචරියො 6

වූ

වූපකාසාපෙතබ්බො 102, 112, 138, 148
වූපකාසෙතබ්බො 102, 112, 138, 148

වෙ

වෙජ්ජා 532, 678, 682, 688
වෙජ්ජො 676, 678
වෙජ්ජං 676, 680, 686, 690
වෙතනං 600, 670
වෙදනට්ටො 292, 404, 406, 742, 744
වෙදනට්ටම්පි 742
වෙදන්තගු 6
වෙදනානං 736
වෙදයිස්සාමි 720
වෙධබ්‍යාය 90
වෙනයිකො 586, 588
වෙපුල්ලං 756, 758
වෙමතිකපණ්ණරසකං 318
වෙරං අප්පෙය්‍ය 864
වෙරෙන වෙරා න සම්මන්ති 860, 864, 866
වෙසාරජ්ජප්පත්තො 26, 38, 40, 42, 50, 78, 570, 592, 606, 608, 618
වෙසාලිකා 582
වෙසාලියා 580, 584

	පිට්ඨඞ්කො
වෙසාලියං	582, 584, 590, 594, 604, 672, 712
වෙසාලිං	590
වෙසියගොචරො වා	174
වෙසියා ති	718
වෙළුමයං	528
වෙළුවනෙ	346, 542, 552, 572, 672
වොරොපෙය්‍යං	866
ව්‍ය	
ව්‍යග්ඝමංසං	560
ව්‍යග්ඝං	560
ව්‍යත්තෙන	120, 596, 630, 702, 738, 888
ව්‍යත්තො	842, 844, 846, 848, 850
ව්‍යපනෙති	564
ස	
සඋත්තරච්ඡදං	500, 502
සඞ්කඞ්ඛිත්වා	860
සඞ්කන්තො හොති	174
සඞ්කාරකූටෙ	674
සඞ්කාසයිස්සන්ති	346, 348
සඞ්කිලෙසං	570, 592, 604, 606, 618
සඞ්ඛනාභිමයං	528, 530
සඞ්ඛාරනිරොධො	2
සඞ්ඛිත්තෙන	708
සඞ්ගති	870
සඞ්ගරං	616
සඞ්ගහෙතබ්බො	106, 286
සඞ්ගායන්තානි	448
සඞ්ගීති	238
සඞ්ඝකම්මං	848, 850
සඞ්ඝකරණීයෙන	370
සඞ්ඝනවකං	280
සඞ්ඝනානාකරණං	846, 848, 850, 888, 890
සඞ්ඝප්පත්තො පක්කමති	290, 292
සඞ්ඝභෙදකචතුත්ථො	774, 776, 778

	පිට්ඨඞ්කො
සඞ්ඝභෙදකපඤ්චමො	776
සඞ්ඝභෙදකවිසෙසො	778
සඞ්ඝභෙදකස්ස	340, 446, 780,
සඞ්ඝභෙදකාපි	742
සඞ්ඝභෙදකූපජ්ඣායෙන	222
සඞ්ඝභෙදකො	220, 288, 404, 406, 744, 782
සඞ්ඝභෙදෙ	846, 848' 850, 888, 890
සඞ්ඝමජ්ඣෙ	232, 234, 252, 254, 272, 274, 278, 290, 404, 462, 646, 780
සඞ්ඝරාජී	846, 848, 850, 888, 890
සඞ්ඝරිතබ්බං	96, 106, 134, 144
සඞ්ඝවවත්ථානං	846, 848, 850, 888, 890
සඞ්ඝස්ස	370, 584
සඞ්ඝසාමග්ගී	890
සඞ්ඝසාමග්ගියා	340
සඞ්ඝසාමග්ගිං	888
සඞ්ඝෙ	102, 112, 114 120, 122, 124, 140, 150, 232, 234, 236, 250, 258, 260 262, 264, 266, 268, 272, 274, 288, 290, 294, 302, 304, 306, 344, 360, 364, 376, 378, 400, 402, 414, 416, 448, 450, 452, 458, 462, 464, 470, 472, 548, 596
සඞ්ඝාටි	708, 712
සඞ්ඝාටිං	708, 710
සඞ්ඝාටියා	632
සඞ්ඝාටියො	96, 106, 134, 144
සඞ්ඝාදිසෙසා	454
සඞ්ඝාරාමං	210
සඞ්ඝිකානි	622, 728, 730, 732
සඞ්ඝුපට්ඨාකා	350, 554
සඞ්ඝෙන උපජ්ඣායෙන	222

පිට්ඨඞ්කො

සඞ්ඝෙන 246, 264, 336, 338, 362, 404, 406, 408, 440, 442, 444, 458, 468, 472

සඞ්ඝෙන තත්‍ථ ගන්ත්වා උපොසථො කාතබ්බො 288

සඞ්ඝාසාමි පත්තචීවරෙ 738

සඞ්ඝං 172, 350, 352, 354, 356, 460

සඞ්ඝං අපලොකෙතුං භණ්ඩුකම්මාය 188

සඤ්ඡින්නඉරියාපථං 246

සඤ්ඡින්දන්තෙන 630, 632

සඤ්ජායති 90

සඤ්ඤතානං 564

සඤ්ඤතෙ 576

සඤ්ඤපතං 892

සඤ්ඤමස්ස 680

සමාගන්ත්වා 746

සමාදපෙත්වා 698, 872, 876

සමාදය 634, 636, 638, 642, 644, 646, 670

සමාදය ඡක්කං 638

සමාදය පණ්ණරසකපෙය්‍යාලං 642

සමාපත්තියා 588

සමාධිසිස්සති 720

සම්මිඤ්ජිතං 578, 716

සමිඤ්ජිතං 612

සමුග්ගහො 892

සමුත්තෙජෙත්වා 698, 872, 876

සමුදයධම්මං 24, 26, 32, 38 40, 42, 50, 76, 86, 592, 606, 618

සමුදයං 592, 506, 618

සමුද්දෙ 342

සමුද්දො 268

සන්තුට්ඨස්ස 740, 742

සන්තුට්ඨියා 740, 742

සන්තුට්ඨිං 696, 698

සන්ථාගාරෙ 584

සන්දස්සෙත්වා 698, 872, 876

සන්දිට්ඨෙ 842, 844, 846

සන්දිට්ඨො 724

සම්භාවිතං 578

පිට්ඨඞ්කො

සන්ධූපායති 570

සන්නද්ධං 856, 858

සන්නය්හිත්වා 854

සන්නහථ 716

සන්නිට්ඨානන්තිකා 632

සන්නිට්ඨානන්තිකො 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 656, 658, 660, 662, 664

සන්නිධිකතෙන 630

සන්නිධිකාරකං 540

සන්නිසජ්ජම්පි 492

සම්පජානමුසාවාදෙකිං හොති 254

සම්පජානා 722

සම්පටිපාදෙත්වා 684

සම්පධූපායති 570

සම්පන්නං 764

සම්පරිකිණ්ණං 674

සම්පරිවත්තකං 104, 706

සම්පස්සන්තා 716, 872, 874

සම්පහංසෙත්වා 872, 876

සප්පුරිසා 120

සම්බහුලා 594, 604, 756, 758

සම්බහුලාහි භික්ඛුණීහි 378

සම්බාධස්ස සමන්තා ද්වඞ්ගුලා 552

සම්බාධෙ 552

සම්භන්තෙන 842, 844’ 846

සම්භන්තො 724

සම්භාරසෙදං 532

සම්භාවෙතුං 628

සම්භාවෙසි 608, 690

සම්භුණාති 636, 638, 642, 646, 654, 664

සම්මද්දන්ති 706

සම්මතා සා සීමා සඞ්ඝෙන තිචීවරෙන අවිප්පවාසා ඨපෙත්වා ගාමඤ්ච ගාමූපචාරඤ්ච 266

සම්මන්නිත්වා 596

සම්මන්තනාය 702

සම්මුඛාකරණීයං 788. 790

සම්මුඛීභූතා 768, 770, 772

පිට්ඨඞ්කා

සම්මුඛීභූතෙන 704, 730, 740, 750
සම්මුති 596, 598, 702
සම්මුතියා 598
සම්මුතිං 592
සම්මූළ්හා 574
සම්මොදනීයං 576, 612
සම්මොදමානා 628, 872, 874
සම්මොදිකාය 852
සල්ලෙඛස්ස 740, 742
සල්ලෙඛාය 740, 742
සංවිග්ගො 570
සංවිදහිතානි 708
සංවිදහිතුං 708
සංවිධාතුං 756
සංවුතද්වාරො 616, 618
සංසට්ඨා 780, 804
සංසරිතං 578
සංසාමෙත්වා 758
සංසිතං 578
සංහරථ 620
සංහරාම 688
සකටපරිවත්තකං 596
සකදාගාමිඵලෙ වා 720
සක්කාරො 674
සකුන්තකා 346, 348
සග්ගකථං 32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සග්ගං 574
සග්ගා තෙ ආරද්ධා 566
සගාරවා 94, 132
සගාරවො 892
සගුණං කත්වා 96, 106, 134, 144
සචජ්ජ මයං ගණ්හියෙය්‍යාම 220
සචෙ උපජ්ඣායස්ස පත්තො හොති 106
සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති 96, 108, 134, 144

පිට්ඨඞ්කා

සජාතියා 216
සජ්ජුකං 282
සට්ඨියොජනිකො 690
සතසහස්සෙන 580
සතසහස්සං 686
සතිවිනයාරහස්ස 788, 790, 792, 794
සතිවිනයං 792, 794, 796
සත්ත ච මෙ වස්සානි අධීයන්තස්ස නසිමස්ස සිප්පස්ස අන්තො පඤ්ඤායති 676
සත්තමාසෙ 684, 686
සත්තරස ආකාරා 632
සත්තවස්සිකො 676, 682
සත්තවස්සිකං 680
සත්තහත්ථිකං ච අණීකං 486
සත්තාහකාලිකෙන භික්ඛවෙ යාවජීවිකං තදහුපටිග්ගහිතං 624
සත්තාහවද්දලිකා 6
සත්තාහස්ස 684, 686
සත්තාහං අනාගතාය පවාරණය 388
සත්තාහාතික්කන්තෙන 624
සත්ථකම්මං 534, 552
සත්ථලූඛං 708
සත්ථා 476, 490, 604, 612, 718
සත්ථෙන 380
සත්ථෙ වස්සං උපගන්තුං 380
සත්ථො 392
සදෙවකෙ 22, 24, 570, 604, 612
සදෙවකං 604, 612
සදෙවමනුස්සාය 22, 24, 570, 604, 612
සදෙවමනුස්සා 604, 612
සද්ධාදෙය්‍යං 726
සද්ධිවිහාරිකස්ස 112, 114
සද්ධිවිහාරිකම්හි 94, 106
සද්ධිවිහාරිකෙන 96, 102, 104
සද්ධිවිහාරිකො 94, 108, 116, 118, 128, 130, 734

පිට්ඨඞ්කා

සද්ධිවිහාරිං 160, 166, 168
සනන්තනො 870
සන්තෙ පතිරූපෙ ගාහකෙ දාතබ්බං 744
සන්තං 76
සන්තරුත්තරෙන 728
සන්තානකං 100, 110, 136, 146
සන්තින්ද්‍රියං 508
සපජාපතිකො 856, 858
සපජාපතිකා 858, 860
සපත්තසංවාසං එව 398
සපථං 866
සපදානං 540
සප්පතිස්සා 94, 132
සප්පායකාරී 736
සප්පායානි 718
සප්පායාසප්පායං 736
සප්පායෙ 736
සප්පි 522, 540, 610, 690
සප්පිත්ථිකෙන 610
සප්පිනා 678
සප්පිං 678, 680, 688, 690
සබ්බකණ්හානි 742
සබ්බත්ථකං 538, 600
සබ්බධි දසෙන්තා 80
සබ්බනීලකානි 742
සබ්බනීලිකා 486
සබ්බපච්චන්තිමෙසු 512
සබ්බපීතිකා 486
සබ්බපීතකානි 742
සබ්බමඤ්ජෙට්ඨකානි 742
සබ්බමහානාමරත්තානි 742
සබ්බලොහිතකානි 742
සබ්බලොහිතිකා 486
සබ්බසන්ථරිං 572
සබ්බසිප්පානි 858
සබ්බා භික්ඛවෙ නදී අසීමා 268
සබ්බාලඞ්කාරං කුයහං හොතු 682
සබ්බෙහෙව එකජ්ඣං සන්නි-පතිතබ්බං 470
සබ්බං ච ඛාකං 620

පිට්ඨඞ්කා

සබ්බං වණ්ණපටිකම්මං 534
සබ්‍යඤ්ජනං 604
සබ්‍රහ්මකෙ 22, 24, 570, 604, 612
සබ්‍රහ්මචාරීනං 456
සබ්‍රහ්මචාරීසි 874
සභාගවුත්තිනො 94, 132
සභාවපාතුකම්මාය 216
සබ්‍රහ්මකං 74, 604
සමකො 730
සමකං 746
සමග්ගකම්මං 768, 770
සමග්ගා 628, 872, 874
සමග්ගෙහි 788, 790, 794, 796, 792
සමග්ගත්තා 766
සමජනො 870
සමණපරිසං 574
සමණසාරුප්පං 708
සමණ්ඩලීකතෙන 630, 632
සමතිත්තිකා 578
සමතිංසක්ඛත්තුං 694
සමතිංසාය 692, 694
සමන්තායොජනසතං ආහිණ්ඩන්තා 676
සමන්නාගතා 750
සමානලාභා 750
සමානසීමාය ඨිතස්ස 780
සමානසංවාසකදිට්ඨිං 334
සමානසංවාසකභූමියො 852
සමානසංවාසකස්ස 780
සමානාචරියකො 734
සමානුපජ්ඣායකො 734
සමාරකෙ 22, 24, 570, 604, 612
සමාරකං 74, 604, 612
සයනිඝරං 354, 356
සරතිපි උපොසථං නපි සරති 294
සරාවකෙසු 528
සලාකායො 530
සලාකොධානීයං 528, 530
සවණ්ණතිකා 632

පිට්ඨඞ්කො

සවණ්ණනාතිකො 634, 636, 638, 642, 646
සවරභයං 272
සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා 22, 24, 570, 604, 612
සස්සමණබ්‍රාහ්මණං 74, 604, 612
සස්සු 680
සහධම්මිකො 584
සහ භික්ඛූහි කඨිනුද්ධාරො 634, 636, 638, 642, 646, 664
සභායතා 870
සහායො 724, 856
සහිතුං 854
සහුබ්භාරා 632
සහස්සත්ථවිකං 600, 602
සහම්පති 58, 244
සම්මා සම්බුද්ධො 18, 604, 612
සම්මා සම්බුද්ධං 506, 508
සම්මා චෙව අත්ථතං හොති කඨිනං 630, 632
සම්මා පරිණාමං ගවෙසිය්‍ය 570
සම්මා වත්තන්ති 808, 810, 812, 814, 816, 818, 826, 828 830, 832, 834

සා

සාකවජ්ජනෙනාහි 448
සාකෙතා 218, 220
සාඛාභඞ්ගං 876
සාගරො 614
සාටකා 680
සාණවාසී 730
සාණං 698
සාතිසාරො 790, 792, 794, 796
සාත්ථං 42, 74, 604
සාධු භන්තෙ අය්‍යා අනනුඤ්ඤාතං – මාතාපිතූහි පුත්තං න පබ්බාජෙය්‍යුං 204
සාධු විහාරි 870
සාපතෙය්‍යඤ්ච 684
සාපෙක්ඛො වා 666

පිට්ඨඞ්කො

සාමණෙරචතුත්ථො 774
සාමණෙරපඤ්චමො 776
සාමණෙරවීසො 778
සාමණෙරො පටිජානාති 288, 292
සාමන්තා ආවාසා 282, 302
සාමන්තා භික්ඛූ එවමස්ස– වචනීයො 302
සා මමස්ස විහෙසා 10
සාමීචිකම්මං 848, 850, 878
සාමුද්දං 526
සාමුක්කංසිකා 32, 38, 40, 50, 76, 570, 592, 606, 618
සාමං ගහෙත්වා 534
සාමං පක්කං 544, 594, 596
සායණ්හසමයං 508, 596
සාරදිකෙන ආබාධෙන 520, 522
සාරදිකෙ 626
සාරාණීයං 576, 612
සාරිපුත්තස්ස 208, 548, 746
සාරිපුත්තං 86, 204
සාරීරිකානං 736
සාලවතිං කුමාරිං ගණිකං– වුට්ඨාපෙසි 674
සාලූකපානං 614
සාලොහිතා වා 860
සාවකානං 592
සාවකෙ 584, 586, 588, 590, 604
සාවකො 476
සාවත්ථියං 394, 498, 520, 542, 552, 626, 628, 730, 732
සාවත්ථිං 218, 220, 500, 720 728, 730, 738, 880, 882
සාව තස්ස ආයස්මතො උපසම්පදා– අහොසි 26
සාව තෙසං ආයස්මන්තානං– උපසම්පදා අහොසි 88
සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා –ආපත්තීති 88

පිට්ඨඞ්කො

සාවිත්ති 614
සාසපකුඩ්ඩන 534
සාහාරං දජ්ජෙය්‍යාථ 580

සි

සික්ඛමානා 364, 366
සික්ඛමානාචතුත්ථො 776
සික්ඛමානාදසමො 776
සික්ඛමානා පඤ්චමො 776
සික්ඛමානාය 340, 350, 358, 368, 444, 780
සික්ඛමානාය 352
සික්ඛමානා වීසො 778
සික්ඛමානං 356
සික්ඛං පච්චක්ඛාතකචතුත්ථො 774
සික්ඛං පච්චක්ඛාතකපඤ්චමො 776
සික්ඛං පච්චක්ඛාතකවීසො 778
සික්ඛං පච්චක්ඛාතකස්ස 340, 444, 780
සික්ඛං පච්චක්ඛාතකො 288, 404, 406
සික්ඛස්සු 676, 862
සික්ඛාකාමා 850
සික්ඛාකාමො 842, 844, 846, 848
සික්ඛාපදං 622
සිඞ්ගවක්කසාවං 524
සිඞ්ගිවෙරං 524
සිඞ්ගීනික්ඛසවණ්ණො 80
සිඞ්ඝාටකෙන සිඞ්ඝාටකං 594, 858’ 860
සිඞ්ඝාටබද්ධං 708
සිඛවං 526
සිත්ථං පටිග්ගහිතං 556
සිනිද්ධො 692
සිනෙහෙථ 692
සිනානං හොති 96, 106, 134, 144
සිප්පං 676, 862
සිප්පං සික්ඛෙය්‍යං 674
සිබ්බනිං විනාමෙත්වා 684
සිබ්බෙත්වා 684, 686
සිරිංසපන්තරායො 272
සිරිංසපා 392
සිරිංසපෙහි 372
සිලා 62, 244

සී

සීලං 62
සීතසීරුකා 710
සීතවාතදුද්දිනී 6
සීතාලුකා 710
සීතායො 600, 602
සීතාලොලිං 534
සීතාසු 710
සීතුද්දිකාය 706
සීපදිකො 782
සීපදී 226, 246
සීපදිං 226
සීමට්ඨො 632
සීමන්තරිකං ඨපෙත්වා සීමං සමන්නිතුං 268
සීමං බන්ධෙය්‍ය 708, 710
සීමා 264, 342
සීමාතික්කන්තිකා 632
සීමාතික්කන්තිකො 634, 636, 638, 642, 646, 654, 664,
සීමාය 748, 750
සීමාය සීමං අජ්ඣොත්ථරන්ති 268
සීමාය සීමං සම්භින්දන්ති 268
සීලකථං 32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සීලවතො 574
සීලවා 574
සීලවිපත්තියා 574
සීලවිපන්නො 574
සීලවිසුද්ධියා 892
සීලසම්පදාය 574
සීලසම්පන්නො 574
සීලූපපන්නා 720
සීවෙය්‍යකං 692, 696
සීසච්ඡවිං 684
සීසාබාධො 676, 682
සීසාබාධං 680
සීසාභිතාපො 530
සීසෙ 708, 710
සීහචම්මපරික්ඛටා 490
සීහබ්‍යග්ඝං 626
සීහස්ස 592

	පිට්ඨඞ්කො
සු	
සුකරා	594, 610, 676
සුඛාවහං	720
සුඛා තෙ සමණ ජායා	204
සුඛා විරාගතා ලොකෙ	8
සුඛත්ථිකෙන	564
සුඛො විවෙකො	8
සුඛං	562, 564
සුඛිනියා	720
සුඛිනී	720
සුගතිං	574
සුගතෙන	564
සුගතො	604, 612
සුගතඞ්ගුලෙන	726
සුග්ගහිතං	748
සුච්ඡවි	556
සුඤ්ඤාගාරං	574
සුඤ්ඤාගාරෙ	240
සුඤ්ඤෙ	714, 716
සුට්ඨු ච උපධාරෙති	676
සුවණ්ණමාලා	538
සුවණ්ණමාලාය	540
සුණාතු මෙ භන්තෙ අජ්ජ පවාරණා යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං – සඞ්ඝො පවාරෙය්‍ය	400
සුණිසා	606, 680
සුණිසාය	600, 602
සුතධම්මස්ස	8
සුත්තන්තිකෙහි	448
සුත්තලූඛං	726
සුත්තො න ආරොචෙති	292
සුදිට්ඨා	684
සුද්ධො	780
සුද්ධොදනස්ස	204
සුනඛමංසං	558
සුනඛා	626
සුනිස්සාරිතො	780
සුනීධවස්සකාරෙ	578
සුපිනන්තෙන	722, 864
සුපිනං	722
සුප්පී	626
සුභික්ඛා	594, 676
සුභූමියං	856, 858
සුරං	860
සුරියොව ඔභාසයමන්තලික්ඛං	4
සුලද්ධං වත මෙ	874
සුලභපිණ්ඩා	594
සුලසිපණ්ණං	524
සුවික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙත්වා	550
සුසස්සා	594
සුසානං	698, 700
සුසිරෙ	392
සුසුකාවසං	524
සුසංවුතින්ද්‍රියො	892
සූ	
සූකරවසං	524
සූකරසූනං	528
සූපට්ඨො	736
සූපභිඤ්ජරකං	600, 602
සූපම්පි	92, 94
සෙ	
සෙඛෙන	618
සෙට්ඨං	692, 696
සෙට්ඨි ගහපති	34, 680, 682, 684, 686
සෙට්ඨි පුත්තො	30, 688
සෙට්ඨිභරියාය	676, 678, 680
සෙතුං'කත්වාන	570
සෙතුඝාතො	128, 396, 542, 622
සෙදකම්මං	532
සෙනාකථං	32, 38, 40, 42, 50, 76, 476, 570, 592, 604, 606, 618
සෙනාපතිනා	594
සෙනාපතිස්ස	592
සෙනාය	602
සෙනාසනගුත්තියා	722
සෙනාසනවාරිකං	480, 526, 712, 722, 724
සෙනාසනෙ	228
සෙනාසනං	372, 384, 386, 388, 492, 510
සෙනෙසිකානි	522
සෙමානං	734
සෙය්‍යථාපි තිත්ථියා	222
සෙලමයෙ පත්තො	8

සෙලො 484, 486
සොකනුදං 720
සොතඤ්ජනං 528
සොතං 376, 378
සොතාපත්තිඵලෙ ච 720
සො දෙසො සම්මජ්ජිතො 300
සො මමස්ස කිලමථො 10
සො තො භගවා අනන්තරුසිකො
ධම්මෙ අනුසාසිස්සති 474
සොරතා ච 868
සොවග්ගිකං 729
සොසාරිතො 790
සොසිකාපි 230
සොසො 178
සොළස සහස්සානි 680, 688
හට්ඨා 696, 716
හත්ථච්ඡින්නො 226, 782
හත්ථච්ඡින්නං 226
හත්ථගතා 600
හත්ථත්ථරං 500, 502
හත්ථවට්ටකං 500
හත්ථපාදච්ඡින්නො 226, 782
හත්ථපරාමාසං 852
හත්ථවිකාරෙන 874
හත්ථවිලඞ්ඝකෙන 394, 874
හත්ථා 246
හත්ථාචරියස්ස 862
හත්ථාචරියං 862
හත්ථි 558, 626
හත්ථිකලභෙහි 876
හත්ථිවච්ඡාපෙහි 876
හත්ථිනාගො 876
හත්ථිනිකා 690
හත්ථිනීහි 876
හත්ථිභණ්ඩ 212
හත්ථිමංසං 558
හත්ථිසාලං 690, 862
හත්ථීහි 876
හම්මියං 238, 260, 352, 354, 356, 596, 702
හරීටකං 526
හරීතකී 64
හලිද්දිං 524
හසමානකා 486
හිඞ්ගු 526
හිඞ්ගුජතු 526
හිඞ්ගුසිපාටිකං 525
හින්තාලපාදුකා 498
හිමපාතසමයෙ 710
හිරඤ්ඤං 610, 676, 678, 682, 688
හුහුඞ්කජාතිකො 6
හෙමන්තම්පි 346, 348
හෙමන්තිකාසු 710
හෙමන්තිකො 30

ශුද්ධිපත්‍රය

ERRATA

පිටුව	ඡේදය	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
x	–	36	සමමඤ්ඤණය	සම්මශීනය
xiv	–	5	(අධොලිපි) ඉතිවෘතකං	ඉතිවෘත්තකං
xvi	–	12	සුප්පටිවෙදිතො	සුප්පවෙදිතො
xxvii	–	20	අනුසඞ්ග	අනුෂඞ්ග
xxxi	–	18	සඳහන් වී තිබෙන බව	සඳහන් වී නැති බව
xxxii	–	9	(අධොලිපි) ආදිමචාරය	ආදිමද්ධාරය
LXiv	–	34	පිළිපැදීමෙති	පිළිපැදීමයි
9	2	1	ත්‍රපුෂ්‍ය-භල්ලික	ත්‍රපුෂ-භල්ලික
10	2	9	කිලමථෙ	කිලමථො
11	2	9	ප්‍රත්‍යසමුත්පන්න	ප්‍රත්‍යයසමුත්පන්න
27	29	2	මහනාම	මහානාම
31	36	1	බහුශෘත	බහුශ්‍රෘත
31	1	2	ඔහු	හේ
39	2	7	මනාකොට දක්වා,	මනාකොට කරුණු දක්වා
50	1	2	තෙත	නෙත
57	7	4	පැහැටත්	පැහැයටත්
64	4	1	උඉරුවෙලකස්සපො	උරුවෙලකස්සපො
69	12	7	සිතත්නහු ද	සිතන්නාහු ද
70	16	5	නෙනුපසංකමි	තෙනුපසංකමි
77	4	3	දුරු කෙළේ ද ?	දුරු කළා හු ද ?
82	11	7	———	ඒතස්මිං පකරණෙ
83	13	8	පැවිදිවූවාහු ද ?	පැවිදිවූවහු ද ?
94	5	10	භියොභාවාය	භීයොභාවාය
95	5	6	හැසිරෙත්නාහු ද ?	හැසිරෙත් ද ?
104	28	10	රජෙජනෙතන	රජජනෙතන
108	11	4	දුතබබ	දුතබබා
115	1	3	නොපවතිත්තෝ දූසි	නොපවතිත් දූසි
121	14	6	දත්තෝ දූසි	දත්තහු දූසි
125	24	3	වත්තේ දූසි	වූයේ දූසි
128	4	6	භික්ඛුනි	භික්ඛුනි සඞ්ඝං
129	8	6	සිතන්නෙහි ද ?	සිතුයෙහි ද ?
131	13	3	කරත්නාහු ද ?	කරත් ද ?
133	16	3	හැසිරෙත්නෝ ද ?	හැසිරෙත් ද ?
133	16	7	වසත්නෝ ද ?	වසත් ද ?
146	13	6	පරිපෙළාසිඛා	පරිපෙළාසෙඛා
155	12	3	දෙත්නෝ ද ?	දෙත් ද ?
156	2	2	පඞ්කසඞ්කානෙතා	පක්ඛසඞ්කානෙතා
158	9	3	උපට්ඨාපෙතබබා	උපට්ඨාපෙතබෙබා
162	15	6	ඉමෙහි	ඉමෙහි බො

පිටුව	ඡේදය	පේළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
173	5	2	ශසනයෙහි	ශාසනයෙහි
174	10	2	උද්දෙසො	උද්දෙසෙ
175	8	2	වූසේ	වූයේ
181	8	2	සිටියේ	සිටියෝ
181	9	3	කරත්නාහු දැයි*	කරත් දැයි
193	46	6	කරත්නාහු ද ?	කරත් ද ?
194	52	2	මහාකො	මහකො
195	52	4	කරත්නෝදැ යි	කරත් දැයි
196	56	6	වත්ථතබ්බං	වත්ථබ්බං
197	55	7	ඇසීය	ඇසූන
209	4	4	කරත්නාහු දැයි	කරත් දැයි
211	7	6	වලකත්තෝ දැයි	වලකත් දැයි
213	1	5	වලකත්නාහු දැයි	වලකත් දැයි
213	3	3	කරත්තෝ දැයි	කරත්දැ යි
217	15	5	ඇත්තාහුය	ඇත්තහුය
241	1	8	ගෙවූවෙහි	ගෙවූවෝ
251	7	6	හිඳිත්නාහු ද ?	හිඳිත් ද ?
308	3	2	සනතිපතනති	සන්නිපතනති
331	1	2	වැඩිගණනක හෝ	වැඩිගණනක් හෝ
347	4	3	කරත්නාහු ද ?	කරත් ද ?
347	4	5	ඇලෙත්නාහුය	ඇලෙත්
349	13	4	හැසිරෙත්නාහු ද ?	හැසිරෙත් ද ?
349	14	3	කරත්නාහු දැයි	කරත් දැයි
351	27	2	නො එත්නාහු ද ?	නො එත් ද?
353	33	9	ලද්දී මේ	ලද්දේ වේ
362	52	4	වූපකාසෙසාමි වං	වූපකාසෙස්සාමි වා
365	56	5	මූලායපටිකස්සනයකර්මීය	මූලායපටිකස්සනකර්මීය
365	58	8	පෙරලත්තේ දැයි	පෙරලත්තේ දැයි
370	76	4	කාතබ්බා	කාතබ්බො
371	78	1	උපාසයකු	උපාසකයකු
374	15	7	අඤ්ඤ වං	අඤ්ඤං වා
375	14	5	දසියකු	දැසියක
375	15	9	දැසියකු	දැසියක
378	24	6	සුස්සූසිස්සනති	සුස්සූසිස්සනති
383	38	6	කරත්නාහු ද ?	කරත් ද ?
383	42	2	ශාක්‍යපුත	ශාක්‍යපුත්‍ර
383	42	3	කරත්තේ ද ?	කෙරේ ද ?
384	44	6	විසංවදෙස්සති	විසංවාදෙස්සති
385	43	5	කරත්තේ ද ?	කෙරේ ද ?
386	53	1	වස්සාවසො	වස්සාවාසො
386	53	2	උපොසථං	උපොසථං
390	63	3	සෙනසනං	සෙනාසනං

*මෙබඳු සෙසු තැන් ද "කරත්දැයි" ශුද්ධ විය යුතු.

පිටුව	ඡේදය	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
394	3	10		පානීයඝටං වා
			පරිභොජනීයඝටං	පරිභොජනීයඝටං වා
		11	වා රිත්තං වච්චඝටං	වච්චඝටං වා
			වා තුච්ඡං	රිත්තං තුච්ඡං
395	3	18	සතුටුවෙමි	සතුටුවෙමින්
401	17	4	හිඳිත්තාහු ද ?	හිඳිත් ද ?
401	18	7	හිඳිත්තාහු ද ?	හිඳිත් ද ?
424	4	7	ඓකතරු	ඓකථරු
463	27	3	සඞ්ඝාදිසොසය	සඞ්ඝාදිසෙසය
493	53	11	හොබනාහු ද ?	හොබනහු ද ?
498	77	2	කණ්ණහසුපි	කණ්ණණසුපි
522	5	1	සායණ්හසමයං	සායන්හසමයං*
523	4	3	සම්මතය	සම්මතයහ
523	6	3	සම්මතය	සම්මතයහ
532	39	1	පිලිඳිවච්ඡස්ස	පිලිඳුවච්ඡස්ස
534	47	4	අපටිග්ගහීතානි	අපටිග්ගහිතානි
538	59	2	පුබ්බණ්හසමයං	පුබ්බන්හසමයං*
547	15	5	යුතුවූ	සතුටුවිය යුතුවූ
555	44	5	ලැබෙන්නේය	ලබන්නේය
567	18	10	වැළඳුවනුදූයි	වැළඳුවාහුදූයි
575	29	3	කවරපසෙක් ද	කවරපසෙක්ද ?යත්
575	39	2	කවරපසෙක්ද	කවරපසෙක්ද ?යත්
615	42	7	හවත්	හවත්
629	6	6	එළඹීමටට	එළඹීමට
637	5	2	එවන්නෙමි	එන්නෙමි
640	6	1	අදූය	ආදූය
646	10	4	කසීනුඬරෙ	කසීනුඬාරෙ
649	6	1	ඇතිර	ඇතුරු
649	6	4	තැනකින්	තැනකින්
650	12	4	පසිරුපසති	පසිරුපාසතී
651	12	9	දෛලෙස	දොලොස
658	9	6	කතුවසීඬාරෙ	කසීනුඬාරෙ
663	5	2	ඔබ	තෝ
672	2	1	වෙසලිං	වෙසාලිං
673	3	5	සමුපුණීය	සමපුණීය
676	12	4	කෙමාරභච්චස්ස	කොමාරභච්චස්ස
677	13	4	මසුරත්	අමුරත්
679	14	10	මසුරත්	අමුරත්
679	15	5	මසුරන්	අමුරත්
679	16	1-6	පිළියම්	සුවපත්
679	18	4	දෙත්හී	දෙත් නී
681	19	2	සළකා	සලකා

* සෙසු තැන්ද මෙසේ ශුද්ධවිය යුතුය.

පිටුව	ඡේදය	පෙල	අශුද්ධ	ශුද්ධ
681	23	7	කලණ	කලණ
683	25	6	ජීවක	ජීවක
683	26	3	මසුරත්	අමුරත්
685	32	4	තුදුනාභිද	තුදුනහුද
689	39	3	මසුරත්	අමුරත්
690	50	7	සුටඨු	සුට්ඨු
691	47	5	පිළිගණුව	පිළිගණුව
693	57	8	කරිත්තේය	කරත්තේය
694	60	4	බහිද්ධාර	බහිද්වාර
697	63	4	කතවෙත්	කතාවෙත්
699	4	2	කිම සිවුරු	කවරසිවුරු
699	4	3	කිම	කවරසිවුරු
704	20	4	ගයෙය	ගවේෂ්‍ය
708	36	1	යථාභිරතතං	යථාභිරතතං*
709	36	2	චරිකාවෙහි	චාරිකාවෙහි
713	46	1	ඉක්බිති	එසමයෙහි
714	55	3	ආවජීවකා	ආජීවකා
716	58	1	විශාඛාය	විසාඛාය
717	60	2	හැකිළු	හැකුළු
723	1	4	වදුළසේක	අසාවදුළසේක
725	7	3	වුරුණුතෙලින්	සඳමිදුලෙන්
725	7	3	ලැගෙසි	ලැගෙන්
725	8	5	වුරුණුතෙලින්	සඳමිදුලෙන්
728	19	4	දුච්චලො	දුච්චාලො
732	33	5	භාසිජ්සන්ති	භාජිසිස්සන්ති
733	36	1	ශක්‍යපුත්‍රියවූ	ශාක්‍යපුත්‍රියවූ
739	49	3	පත්‍රය	පාත්‍රය
739	49	8	ගලානුපටථකයන්ට	ගලානොපසථායකයන්ට
753	4	1	භනන්දරාබාධය	භගන්දලාබාධය
766	33	6	අනුසාවතවිප්පතනාමපි	අනුසාවත විප්පතනාමපි
771	57	4	කියනු ලැවේ	කියනු ලැබේ
783	8	17	ඇත්ලත්	ඇතුලත්
788	15	6	අපනෙතා	ආපනෙතා
789	17	17	උපලි	උපාලි
796	27	1	තස්සපාපියසික	තස්සපාපියසිකා
801	12	4	ව්‍යග්‍රවූවහු	ව්‍යග්‍රවූවාහු
801	16	4	ප්‍රතිකර්ම	ප්‍රතිකථා
802	17	2	තජ්ජනීයකම්මතො	තජ්ජනීය කම්මකතො
803	24	3	තජ්ජනීයකර්ම	තජ්ජනීය කර්මය
804	29	6	කතබබං	කාතබබං

* සෙසු තැන්ද මෙසේම ශුද්ධවිය යුතුය.

පිටුව	ඡේදය	පෙල	අශුද්ධ	ශුද්ධ
805	27	3	නියස්සකර්ම	නියස්සකර්මය
821	96	1	අධර්මයෙ	අධර්මයෙන්
822	101	10	සමග්ගක කම්මං	සමග්ගකම්මං
828	109	1	තජ්ජනීකම්මකතො	තජ්ජනීයකම්මකතො
828	110	4	පතෙති	පාතෙති
829	110	6	සත්සිදිම	සත්හිදීම
830	112	4	පාතෙතී	පාතෙති
831	113	6	සුදුශු	සුදුසු
831	115	2	අනුලෙම්ව	අනුලොම්ව
837	15	2	නානාසීමයඨිත	නානාසීමායඨිත
838	24	2	කණ්ණා නාසං	කණ්ණනාසං
841	42-43	3	කර්මප්‍රශබ්ධියෙහි	කර්මප්‍රශ්‍රබ්ධියෙහි
845	9	6	උතක්ෂිප්තභික්ෂුහු	උත්ක්ෂිප්ත භික්ෂුහුහට
849	32	4	සැලකුහුය	සැලකුවහුය
857	63	4	සෝදනු ලැබේවා	සෝදනු ලැබෙත්වා
857	63	5	දක්නාලැබේ	දක්නා ලැබෙත්
875	25	1	අප්‍රමත්තවූවාහු	අප්‍රමත්තවූවහු
875	25	2	වැරඇත්තාහු	වැරඇත්තහු
875	25	2	සිත්ඇත්තාහු	සිත් ඇත්තහු

මහාබොධි මුද්‍රණාලය, කොළඹ 10.